

سُورَةُ الْمَائِدَةِ

ಸ್ವರ್ಗೋಕ್ತಿ ೬

ಇಸಲಾಂ-ಪ್ರಾಥಮಿಕಾಸ್ತು

سُورَةُ الْمَائِدَةِ

សូរ៉េត្ត ៥ អាល់-ម៉ាអ៊ីដ្វាស៊ុ

نصف
الحرب
١١

ប្រែថា អាហារ[ស្លាត] ៗ មាន ១២០ អាយ៉ាស៊ុ ៗ

សូរ៉េត្តទី ១១២ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្គ័ដាត់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្គ័ដាត់បានដាក់ សូរ៉េត្តនេះចុះមកនៅឯម៉ាអ៊ីដ្វាស៊ុ ។

មគ្គផល - ប្រសិទ្ធភាព

1/0- ابنُ بَابُوَيْهٍ: بِإِسْنَادِهِ، عَنْ أَبِي الْجَاوُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَنْ قَرَأَ سُورَةَ الْمَائِدَةِ فِي كُلِّ يَوْمٍ حَمِيسٍ لَمْ يَلْسَنْ إِيمَانَهُ بَطْلَمًا، وَ لَمْ يُشْرِكْ بِرَبِّهِ أَحَدًا». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٢١٣ الحديث : ٩٩ / ٢٧٦٤ ، ثواب الأعمال - الجزء : ١ صفحة : ١٠٥)**

0/1. អ៊ីបន្ទូ បាច្ចិវ៉ៃហ្គ័ បានរាយការណ៍យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានរបស់លោកតមកពី អាច្ចិ អាល់-យ៉ាត្រូដូ ដែលបានថា អាច្ចិ យ៉ាក្កុហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉េត្តអាល់-ម៉ាអ៊ីដ្វាស៊ុរៀងរាល់ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ជំនឿអ្នកនោះនឹងមិនត្រូវអយុត្តិធម៌ប៉ះពាល់បានទេ អ្នកនោះនឹងមិនហ៊ុនហាយជាមួយម្ចាស់^{وحد}ខ្លួនទេ ។" (105: الأعمال: ثواب)

***

العَيْشِيُّ: عَنْ زُرَّارَةَ بْنِ أَعْيَنَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «قَالَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ): نَزَلَتِ الْمَائِدَةُ قَبْلَ أَنْ يُقْبَضَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بِشَهْرَيْنِ أَوْ ثَلَاثَةِ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٢١٣ الحديث : ٩٩ / ٢٧٦٥ ، تفسير العياشي - الجزء : ١ صفحة : ٢٨٨ الحديث : ١)**

អាល់-អ៊ែយ៉ាស៊ី បានរាយការណ៍តមកពី ស្វ៊ិវ៉ៃហ្គ័ ប៊ិន អាត្តុយ៉ាន់ តមកពី អាច្ចិ យ៉ាក្កុហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា អាល្លី^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាច្ចិ ក្តីលិប^{عليه وآله} មានវចនៈថា៖ "[សូរ៉េត្ត]អាល់-ម៉ាអ៊ីដ្វាស៊ុត្រូវបើកឲ្យដឹងពីរខែទៅបីខែមុនព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ចូលព្រះទីវង្គត ។" (1 / 288 : 1) (تفسير العياشي)

***

2/0- السَّيْحِيُّ: بِإِسْنَادِهِ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ حَمَّادٍ، عَنْ حَرِيزٍ، عَنْ زُرَّارَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَمِعْتُهُ يَقُولُ: «جَمَعَ عَمْرُ بْنُ حَطَّابٍ أَصْحَابَ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ فِيهِمْ عَلِيُّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَقَالَ: مَا تَقُولُونَ فِي الْمَسْحِ عَلَى الْحَقِّينِ؟ فَقَامَ الْمُغِيرَةُ بْنُ شُعْبَةَ، فَقَالَ: رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) يَمْسَحُ عَلَى الْحَقِّينِ. فَقَالَ عَلِيُّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): قَبْلَ الْمَائِدَةِ أَوْ بَعْدَهَا؟ فَقَالَ: لَا أَذْرِي. فَقَالَ عَلِيُّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): سَبَقَ الْكِتَابُ الْحَقِّينِ، إِنَّمَا أَنْزَلَتِ الْمَائِدَةُ قَبْلَ أَنْ يُقْبَضَ بِشَهْرَيْنِ أَوْ ثَلَاثَةَ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٢١٤ الحديث : ٩٩ / ٢٨٦٨ ، التهذيب - الجزء : ١ صفحة : ٣٦١ الحديث : ١٠٩١)**

0/2. [...] ស្វ៊ិវ៉ៃហ្គ័បានថាខ្ញុំបានឮ អាច្ចិ យ៉ាក្កុហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ៊ីម៉ារ ប៊ិន អាល់-ខត្តុក្កុប បានប្រជុំសាវកព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នៅក្នុងចំណោមសាវកនោះមាន អាល្លី^{صلوات الله عليه والسلام} ហើយបានថា៖ "តើអស់លោក

យល់ឃើញយ៉ាងណាអំពីការជួតលើស្រោមជើង (ពេលយកទឹករៀង) ។ អាល់-មុគីរ៉ាត្រី ប៊ិន ស្យាត្រាត្រា បានដើមឡើងថា៖ "ខ្ញុំបានឃើញរស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ជួតលើស្រោមជើង ។" អាល់-ស្រាហ្គា^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានវចនៈថា៖ "មុន[គេបើកឲ្យជើង]សូរ្យវិញ្ញាណកម្មអាល់-ម៉ាអ៊ីដ្យាស៊ុបឬក្រោយ ?" គាត់បានថា៖ "ខ្ញុំមិនដឹងទេ ។" អាល់-ស្រាហ្គា^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានវចនៈថា៖ "[រឿង]ស្រោមជើងទាំងពីរនោះមុនព្រះគម្ពីរ (គឺសូរ្យវិញ្ញាណកម្មអាល់-ម៉ាអ៊ីដ្យាស៊ុប) ។ តែសូរ្យវិញ្ញាណកម្មអាល់-ម៉ាអ៊ីដ្យាស៊ុបត្រូវបើកឲ្យជើងមុនព្រះទិវង្គត[របស់ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله وسلم}]ពីរទៅបីខែ ។"

(التهذيب : 1 / 361 / 1091)

***

3/0- وَعَنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) قَالَ: «مَنْ قَرَأَهَا أُعْطِيَ مِنَ الْأَجْرِ عَشْرَ حَسَنَاتٍ، وَ لِحِيٍّ عَنْهُ عَشْرُ سَبِّحَاتٍ، وَ رُفِعَ لَهُ عَشْرُ دَرَجَاتٍ، بَعْدَ كُلِّ يَهُودِيٍّ وَ نَصْرَانِيٍّ يَتَنَفَّسُ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٢١٤ الحديث : ٩٩ / ٢٨٦٩ ، مصباح الكفعمي : ٤٣٩ ، مجمع البيان الجزء : ٣ صفحة : ٢٣١ بتقديم و تأخير)

0/3. រស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ្យវិញ្ញាណកម្មនេះ (គឺសូរ្យវិញ្ញាណកម្មអាល់-ម៉ាអ៊ីដ្យាស៊ុប) អ្នកនោះនឹងបានរង្វាន់ដប់ គេនឹងលុបដប់បាបរបស់អ្នកនោះចោល គេនឹងលើកយសស័ក្តិឲ្យអ្នកនោះស្មើនឹងដប់គុណនឹងចំនួនពួកយ៉ាហ្វិឌ្រីនិងពួកគ្រិស្តសាសនិកនៅរស់ ។" (مصباح الكفعمي : 439)

***

*4/0- [الفضل الطبرسي] روى العياشي باسناده، عن أبي حمزة الثمالي قال: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ الصَّادِقَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: نَزَلَتْ الْمَائِدَةُ كَمَلًا وَ نَزَلَ مَعَهَا سَبْعُونَ أَلْفَ مَلَكٍ. (تفسير أبي حمزة الثمالي - الجزء : ١ صفحة : ١٥٢ حديث : ٧٣ ، مجمع البيان في تفسير القرآن - الجزء : ٣ صفحة : ٢٥٧ حديث : ٥)

*0/4. អាល់-ហ្វាដ្យូដ្យូល អាល់-ត្រូបរីស៊ី បានរាយការណ៍ថា អាល់-អ៊ែយ៉ាស្ត្រី បានរាយការណ៍តាមបណ្តាញព័ត៌មានលោកតមកពី អាហ្វិ ហ្វាស្យាស៊ុប អាល់-ស្រ្វីម៉ាលី ដែលបានថាខ្ញុំបានឮ អាហ្វិ អាប់ខ្យុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អាល់-ស្រ្វីឌ្រីកូ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានវចនៈថា៖ "[សូរ្យវិញ្ញាណកម្ម] អាល់-ម៉ាអ៊ីដ្យាស៊ុបត្រូវបានបើកឲ្យជើងទាំងអស់ (តែមួយលើក) ។ ទេវតាចិត្តសិបពាន់អង្គបានហែសូរ្យវិញ្ញាណកម្មនេះចុះមក ។"

(تفسير أبي حمزة الثمالي : 1 / 152 / 73 ، مجمع البيان في تفسير القرآن : 3 / 257 / 5)

***

*5/0- عَنْ عِيسَى بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، عَنْ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «كَانَ الْقُرْآنُ يَنْسَخُ بَعْضُهُ بَعْضًا، وَ إِنَّمَا كَانَ يُؤْخَذُ مِنْ أَمْرِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) بِآخِرِهِ، فَكَانَ مِنْ آخِرِ مَا نَزَلَ عَلَيْهِ سُورَةُ الْمَائِدَةِ، نَسَخَتْ مَا قَبْلَهَا، وَ لَمْ يَنْسَخْهَا شَيْءٌ، وَ لَقَدْ نَزَلَتْ عَلَيْهِ وَ هُوَ عَلَى بَعْلَتِهِ الشَّهْبَاءِ، وَ تَقَلَّ عَلَيْهِ الْوُحْيُ حَتَّى وَقَفَتْ وَ تَدَلَّى بَطْنُهَا، حَتَّى رَأَيْتُ سُرَّتَهَا تَكَادُ تَمْسُ الْأَرْضَ، وَ أُعْمِيَ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) حَتَّى وَضَعَ يَدَهُ عَلَى دُؤَابَةٍ. (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٢١٣ الحديث : ٩٩ / ٢٨٦٦ ، تفسير العياشي - الجزء : ١ صفحة : ٢٨٨ حديث : ٢ ، البحار - الجزء : ١٨ صفحة : ٢٧١ حديث : ٣٧)**

*0/5. រាយការណ៍តមកពី អ៊ីសា ប៊ិន អាប់ខ្យុលឡោះហ្ន៎ តមកពីឪពុកលោក តមកពីជីតាលោក តមកពី អាល់-ស្រាហ្គា^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ដែលមានវចនៈថា៖ "គួរអាន[អស្ចារ្យណាស់]ដល់ថ្នាក់មួយប៉ែកនៃគួរអាននោះលើកមួយប៉ែកទៀតចោល ត្រូវបានស្រង់យកមកពីតែព្រះបញ្ញាព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ទេនៅគ្រាចុងក្រោយ ។ សូរ្យវិញ្ញាណកម្មអាល់-ម៉ាអ៊ីដ្យាស៊ុបនៅក្នុងបណ្តាប្រការចុងក្រោយដែលត្រូវបើកឲ្យព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ដឹង ។ សូរ្យវិញ្ញាណកម្មនេះលើកចោលប្រការនានាមុនសូរ្យវិញ្ញាណកម្មនេះ ពុំមានអ្វីលើកសូរ្យវិញ្ញាណកម្មនេះចោលទេ ។ សូរ្យវិញ្ញាណកម្មនេះត្រូវបើកឲ្យព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ដឹងពេលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} កំពុងជិះសេះទេសរបស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ឈ្មោះ អាល់-ស្យាស៊ុបបាអ៊ី ។ សូរ្យវិញ្ញាណកម្មនេះធ្ងន់លើព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ណាស់ដល់ថ្នាក់សេះទេសឈប់ដើរ ពោះវាធ្លាក់ ចេញផ្ចិត ស្ទើរតែប៉ះដី ។"

វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} សន្លប់ លុះព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ដាក់ដៃលើថ្ងាស ។"

(تفسير العياشي 1: 2/288, البحار 18: 37/271)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ أَحَلَّتْ لَكُمْ بَهِيمَةُ الْأَنْعَامِ إِلَّا مَا يُتَىٰ عَلَيْكُمْ غَيْرِ مُحِلِّي الصَّيْدِ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ ﴿١﴾

១. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នកគោរពកិច្ចសន្យា ។ [ការបរិភោគសាច់]បសុសត្វ (គឺ ចៀម អ្នដ្ឋ ពពែនិងគោ) ត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យពួកអ្នក រៀបរយដៃដៃដែលគេបានរៀបរាប់ប្រាប់ពួកអ្នករួចមក ហើយ ។ គេមិនអនុញ្ញាតឲ្យពួកអ្នកបរិភោគសត្វទេក្នុងពេលដែលពួកអ្នកកំពុងគ្រងអ្វីៈហ្ន៎រម (គឺកំពុង បំពេញពិធីបូជា) ។ អស់ឡោះហ្ន៎ព្រះរាជក្រឹត្យអ្វីស្រេចតែព្រះអង្គ ។

អធិប្បាយអយ៉ាស្ត ១

1/1. عَنْهُ، قَالَ: أَحْبَبْنَا الْحُسَيْنَ بْنَ مُحَمَّدٍ بْنِ عَامِرٍ، عَنِ الْمُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ الْبَصْرِيِّ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنِ أَبِي جَعْفَرِ الثَّانِي (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ﴾، قَالَ: «إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) عَقَدَ عَلَيْهِمْ لِعَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِالْخِلاَفَةِ فِي عَشْرَةِ مَوَاطِنَ، ثُمَّ أَنْزَلَ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ﴾ الَّتِي عَقَدْتَ عَلَيْكُمْ لِأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء ١ - صفحة ٢ : ٢١٦ الحديث : ٢٨٧٨ / ٩٩ ، تفسير القمي - الجزء ١ : صفحة : ١٦٠)**

1/1. [...] អ៊ីបនូ អាច្និ អ៊ីម៉ែរ បានរយការណ៍តមកពី អាច្និ យ៉ុក្តុហ្វារទីពីរ ^{صلوات الله عليه والسلام} (គឺអ៊ីម៉ាយ៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه والسلام}) អំពី ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَعَلَى} [៥:១] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នកគោរពកិច្ចសន្យា ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយពួកគេរៀងរាល់ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីរឿងខ័លីហ្វាស្ត ដប់កន្លែង ។ បន្ទាប់មកគេបានបើកឲ្យដឹងថា៖ [៥:១] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរពួកអ្នកគោរពកិច្ច សន្យា ដែលគេបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយពួកអ្នករៀងរាល់ម៉ែរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (160 : 1) (تفسير القمي)

***

2/1. الْعَبَّاسِيُّ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنِ الْعَمْرِيِّ بْنِ عَلِيٍّ، عَنِ عَلِيِّ بْنِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَخِيهِ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، قَالَ: «لَيْسَ فِي الْقُرْآنِ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ إِلَّا وَ هِيَ فِي التَّوْرَةِ: يَا أَيُّهَا الْمَسَاكِينُ». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء ١ - صفحة ٢ : ٢١٦ الحديث : ٢٨٧٦ / ٩٩ ، تفسير العياشي - الجزء ١ : صفحة : ٢٨٩ الحديث : ٨)**

1/2. [...] អាលី ប៊ិន យ៉ុក្តុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន មូហ្វាម៉ាដ្ឋ បានតំណាលតមកពី មូសា ^{صلوات الله عليه والسلام} បងលោក តមកពី អាលី ប៊ិន អាល់-ហ្វ្វីសៃនី ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "គ្រប់អាយ៉ាស្ត[ដែលចែងថា៖] [៥:១] បណ្តាអ្នក មានសទ្ធាអើយ នៅក្នុងគូរអាននោះ នៅក្នុងគម្ពីរគោរពវត្ថុសុទ្ធតែចែងថា៖ "បណ្តាអ្នកក្រីក្រអើយ ។" (تفسير العياشي 1: 8/289)

***

3/1. عَنْ وَهْبِ بْنِ وَهْبٍ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): «أَنَّ عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) سُئِلَ عَنْ أَكْلِ لَحْمِ الْفِيلِ وَ الدَّبِّ وَ الْقُرْدِ، فَقَالَ: لَيْسَ هَذَا مِنْ بَيْمَةِ الْأَنْعَامِ الَّتِي تُؤْكَلُ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء ٢ : صفحة : ٢١٧ الحديث : ٢٨٨٣ / ٩٩ ، تفسير العياشي - الجزء ١ : صفحة : ٢٩٠ الحديث : ١٢)**

1/3. រាយការណ៍មកពី វាហ្វាប់ ប៊ិន វាហ្វាប់ តមកពី យ៉ូក្កុហ្វារ ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "គេបានសួរអាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពី[ការបរិភោគ]សាច់ដំរី សាច់ខ្លាឃ្មុំនិង សាច់ស្វា ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នេះមិនមែន [៥:១] បសុសត្វ ដែលលោកបរិភោគទេ ។" (تفسير العياشي 1: 12 / 290)

***

4/1* 4. وَ فِي (صَحِيفَةِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ))، قَالَ: «لَيْسَ فِي الْقُرْآنِ آيَةٌ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ إِلَّا فِي حَقِّنَا». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء ٢ : صفحة : ٢١٦ الحديث : ٢٨٧٥ / ٩٩ ، مناقب ابن شهر آشوب ٣: ٥٣ عن صحيفة الإمام الرضا (عليه السلام)**)

*1/4. នៅក្នុង[សាត្រា] ស្ត្រីហ្គីហ្វាស្ត អាល-រីដ្ឋ ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នៅក្នុងគួរអាន គ្រប់អាយ៉ាស្ត បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអឺយ សុទ្ធតែស្តីអំពីសិទ្ធិយើង ^{عليهم السلام} ។" (مناقب ابن شهر آشوب 3: 53 عن صحيفة الإمام الرضا (عليه السلام))

***

5/1* 5. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ عَنْ عُمَرَ بْنِ أَدِيْنَةَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ قَالَ: سَأَلْتُ أَحَدَهُمَا عَلَيْهِمَا السَّلَامُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿أَحَلَّتْ لَكُمْ بَيْمَةَ الْأَنْعَامِ﴾ فَقَالَ الْجَبِينُ فِي بَطْنِ أُمِّهِ إِذَا أَشْعَرَ وَ أُوْبِرَ فَذَكَأَهُ ذَكَأَهُ أُمُّهُ فَذَلِكَ الَّذِي عَنِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ. (الكافي - الجزء ٦ : صفحة : ٢٣٤ حديث : ١)

*1/5. អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ៃម រាយការណ៍មកពីឪពុកលោក តមកពី អ៊ីបន្ទូ អាហ្វិ អ៊ីមែរ តមកពី អ៊ីម៉ារ ប៊ិន អ៊ីស្តណាស្ត តមកពី មូហ្គាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន មុស្លីម ដែលបានថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} [អ៊ីម៉ាទីដ្ឋ ឬទី៦ ^{صلوات الله عليه والسلام}] អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គី ^{عَلِيٌّ وَجَدَّ} [៥:១] បសុសត្វត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យពួកអ្នក ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "កូនសត្វក្នុងពោះមេវា ពេលវាធំដុះពោមឬដុះពោមកែវ ការសំឡែះវាគឺការសំឡែះមេវា ។ នេះ គឺអត្ថន័យរបស់ព្រះរាជបន្ទូលអល់ឡោះហ្គី ^{عَلِيٌّ وَجَدَّ} ។" (الكافي 6: 1 / 234)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تُحِلُّوا شَعْبِيرَ اللَّهِ وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَلَا الْهَدْيَ وَلَا الْقَلَائِدَ وَلَا ءَأَمِينَ الْبَيْتِ الْحَرَامِ يَنْتَعُونَ فَضْلًا مِّن رَّبِّهِمْ وَرِضْوَانًا وَإِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ أَن صَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ أَن تَعْتَدُوا وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۝

២. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអឺយ! ចូរពួកអ្នកកុំប្រព្រឹត្តបំពានលើព្រះរាជក្រឹត្យវិន័យរបស់អល់ឡោះហ្គី (គឺ ពិធីនានាក្នុងការបំពេញពិធីហ្គាច្រ) ព្រះបូជនីយខែ បណ្តាព្រះបណ្តាការ (គឺតង្វាយ) បណ្តាសត្វសម្រាប់ ធ្វើពលីទាន បណ្តាអ្នកដែលទៅកាន់ព្រះបូជនីយដ្ឋាន (គឺកាក្កុបាស្ត) ដើម្បីស្វែងរកព្រះករុណានិង សេចក្តីគាប់ព្រះហឫទ័យម្ចាស់ពួកគេ ។ ពេលពួកអ្នកបានលះលាអ៊ុះហ្គីរមហើយ (ពីរូចពិធីហ្គាច្រ) [គេ អនុញ្ញាតឲ្យពួកអ្នកបរិភោគសត្វបាន ។ ចូរកុំឲ្យគំនុំទៅលើបណ្តាអ្នកដែលបានរារាំងពួកអ្នកពីព្រះ បូជនីយវិហារនោះ ញ៉ាំងពួកអ្នកឲ្យប្រព្រឹត្តល្មើសច្បាប់ឡើយ ។ ចូរពួកអ្នកជួយជ្រោមជ្រែងគ្នាទៅវិញ

ទៅមកក្នុងការប្រព្រឹត្តិល្អនិងក្នុងការជឿស្របចិត្ត[ចំពោះអស់ឡោះហ្ម៉ា] ។ តែចូរពួកអ្នកកុំជ្រោមជ្រែងគ្នា
ក្នុងការសាងបាបកម្មនិងក្នុងការប្រព្រឹត្តល្មើសឡើយ ។ ចូរពួកអ្នកក្រែងខ្លាចអស់ឡោះហ្ម៉ាស្របចិត្ត] ។
អស់ឡោះហ្ម៉ាគឺជារឿងក្នុងការដាក់ទោស ។

حَرَمْتُ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالْدَّمَ وَلَحْمَ الْخَنزِيرِ وَمَا أَهَلَ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِۦ وَالْمُنْخَفَةَ وَالْمَوْقُوذَةَ وَالْمُتَرَدِّيَةَ
وَالنَّطِيحَةَ وَمَا أَكَلَ السَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى التُّصْبِ وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا بِالْأَزْلَمِ ذَٰلِكُمْ فِسْقٌ ۗ لِّلْيَوْمِ
يَسَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن دِينِكُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنَ ٱلْيَوْمَ ۚ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ
نِعْمَتِي ۗ وَرَضِيْتُ لَكُمُ ٱلْإِسْلَامَ دِينًا ۚ فَمَنِ اضْطُرَّ فِي مَخْمَصَةٍ غَيْرٍ مُّتَجَانِفٍ لِإِثْمٍ ۖ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣﴾

៣. បញ្ញត្តិហាមលើពួកអ្នក (គឺមិនឲ្យបរិភោគ) សត្វស្លាប់ [ដោយធម្មជាតិឬត្រូវសំឡែះខុសពីច្បាប់
អស់ឡោះហ្ម៉ា] ឈាម សាច់សុករ (គឺសាច់ជ្រូក) សព្វសារពើដែលគេបានសូត្រឈ្មោះ [ពេលសំឡែះ]
ផ្សេងពី[ព្រះនាមរបស់]អស់ឡោះហ្ម៉ា សត្វស្លាប់ដោយធ្វើឲ្យចប់ដង្ហើម [សត្វស្លាប់]ដោយវាយ ដោយ
ធ្លាក់ពីទីខ្ពស់ ស្លាប់ដោយត្រូវវិធានដោយស្នែងសត្វ [សត្វដែលស្លាប់]ដោយសត្វសាហាវស៊ី រៀរលែងតែ
ពួកអ្នកសំឡែះវាទាន់មុនវាស្លាប់ សត្វដែលត្រូវសំឡែះនាកន្លែងឬជា[រូបបដិមា]និងត្រូវពួកអ្នកបែងចែក
ដោយគ្រាប់ព្រួញ ។ ទាំងនោះជាប្រការបំពារបំពាន ។ ថ្ងៃនេះពួកបដិសេធសទ្ធាអស់សង្ឃឹមនឹង[ធ្វើឲ្យ
ពួកអ្នកឃ្លាតចេញពី]សាសនាពួកអ្នក ។ ដូច្នេះចូរពួកអ្នកកុំខ្លាចពួកគេ តែចូរខ្លាចអញ ។ ថ្ងៃនេះអញ
បានធ្វើឲ្យសាសនាពួកអ្នកសុក្រឹតឥតខ្ចោះសម្រាប់ពួកអ្នក អញបានបង្កប់ព្រះឧបការធម៌អញលើពួក
អ្នក អញបានជ្រើសយកអ៊ីស្លាមជាសាសនាសម្រាប់ពួកអ្នក ។ តែអ្នកណាមួយត្រូវបង្ខំដោយការអត់
ឃ្លាន[បរិភោគសាច់ដែលត្រូវហាម] ពុំមែនទេរទៅរកប្រការបាបកម្មដោយចេតនាទេ ការពិត
អស់ឡោះហ្ម៉ាទ្រង់អត់ឱន ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

មើលសូរ៉េត្ត ១០៧ អាយ៉ាស៊ុ ១ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ២-៣

*1/2-3. الطَّبْرَسِيُّ، قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): نَزَلَتْ هَذِهِ آيَةٌ فِي رَجُلٍ مِنْ بَنِي رَبِيعَةَ يُقَالُ لَهُ: (الْحَطْمُ).

*2-3/1. អាល់-ត្ថប់រីស៊ីបានរាយការណ៍ថា អាប៊ូ យ៉ាក្មុហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អាយ៉ាស៊ុនេះត្រូវបើក
ឲ្យដឹងអំពីបុរសបាន រឺប៊ីអុស៊ុ ម្នាក់ឈ្មោះ អាល់-ហ្ស៊ីត្តី ។

وَ قَالَ الْفَرَّاءُ: «كَانَتْ عَادَةُ الْعَرَبِ لَا تَدْرِي الصَّفَا وَ الْمَرْوَةَ مِنَ الشَّعَائِرِ، وَ لَا يَطُوفُونَ بَيْنَهُمَا، فَتَهَاهُمُ ٱللَّهُ عَن ذَٰلِكَ. وَ هُوَ الْمَرْوِيُّ
عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ). ﴿وَ لَا آمِينَ الْبَيْتِ الْحَرَامِ﴾. (البرهان في تفسير القرآن - الجزء ٢ : صفحة : ٢١٨ الحديث : ٩٩ /
٢٨٨٨ ، مجمع البيان - الجزء ٣ : صفحة : ٢٣٦-٢٣٧)**

អាល់-ហ្សាវរីអ៊ុ បានថា៖ "ទំនៀមទម្លាប់របស់ពួកអារ៉ាប់គឺពួកគេមិនចាត់ទុក អាល់-ស្វ័ហ្គា និង អាល់-
ម៉ារវ៉ាស៊ុ ជាប្រើកមួយក្នុងពិធីហ្គាច្រទេ ។ ពួកគេមិនធ្វើក្តីវាប្លែកវាងប្លែកវាងដូចនីយដ្ឋានទាំងពីរនេះទេ ។ ហេតុ
ដូច្នេះអស់ឡោះហ្ម៉ា^{جدا}បានហាមពួកគេប្រព្រឹត្តបំពានប្រការនេះ ។" នេះគឺសេចក្តីរាយការណ៍មកពី អាប៊ូ

យ៉ាកុប្យាវ ^{صلوات الله عليه والسلا} ១ [៥:២] [ចូរពួកអ្នកកុំប្រព្រឹត្តបំពានលើ]បណ្តាអ្នកដែលទៅកាន់ព្រះបូជនីយដ្ឋាន ។
(مجمع البيان 3: 236-237)

***

2/2-3. ابن بابويه، قال: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ زَيْدِ بْنِ جَعْفَرِ الْأَمْدَانِيِّ، [وَالْحُسَيْنُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ هِشَامِ بْنِ الْمُؤَدَّبِ، وَ عَلِيُّ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْوَرَّاقُ، وَ حَمْرَةُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ زَيْدِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، قَالُوا:] حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمِ سَنَةَ سَبْعٍ وَ ثَلَاثٍ مِائَةٍ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ أَبِي أَحْمَدَ مُحَمَّدِ بْنِ زَيْدِ الْأَزْدِيِّ. وَ أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي نَصْرِ بْنِ بَرْزَنْطِيٍّ، جَمِيعاً، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ بْنِ عَمَّانَ الْأَحْمَرِ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَلِيٍّ الْبَاقِرِ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمَا) أَنَّهُ قَالَ فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَ الدَّمُ وَ لَحْمُ الْخِنْزِيرِ﴾ الْآيَةَ، قَالَ: «الْمَيْتَةُ وَ الدَّمُ وَ لَحْمُ الْخِنْزِيرِ» مَعْرُوفٌ ﴿وَ مَا أَهْلُ لِعَبْرِ اللَّهِ بِهِ﴾ يَغْنِي مَا دُبِحَ لِلْأَصْنَامِ. ﴿وَ أَمَّا الْمُنْحَبَةُ﴾ فَإِنَّ الْمَجُوسَ كَانُوا لَا يَأْكُلُونَ الدَّبَائِحَ وَ يَأْكُلُونَ الْمَيْتَةَ، وَ كَانُوا يَخْنُقُونَ الْبَقْرَ وَ الْعَمَمَ، فَإِذَا اخْتَنَفَتْ وَ مَاتَتْ أَكَلُوهَا. ﴿وَ الْمُتْرَدِيَةُ﴾ كَانُوا يَشُدُّونَ عَيْنَهَا وَ يُفُونَهَا مِنَ السَّطْحِ، فَإِذَا مَاتَتْ أَكَلُوهَا. ﴿وَ النَّطِيحَةُ﴾ كَانُوا يُنَاطِحُونَ بِالْكِبَاشِ، فَإِذَا مَاتَ أَحَدُهَا أَكَلُوهَا.

2-3/2. [...] អាបាន ប៊ិន តាកុលុប បានតំណាលតមកពី អាថ្មី យ៉ាកុប្យាវ មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាលី អាល់-បាក្យាវ ^{صلوات الله عليه والسلا} ដែលមានចែន:អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ្លុយ ^{وحد} [៥:៣] បញ្ញត្តិហាមលើពួកអ្នក សត្វស្លាប់ ឈាម សាច់សុករ ថា: "សត្វស្លាប់ ឈាម សាច់ជ្រូក គេដឹងច្បាស់ហើយ ។ សព្វសារពើដែលគេបាន សូត្រឈ្មោះផ្សេងពីព្រះនាម]អល់ឡោះហ្វ្លុយ មានន័យថាអ្វីដែលគេសំឡែងដើម្បីបបដិមា ។ សត្វស្លាប់ ដោយធ្វើឲ្យថប់ដង្ហើម ពួកម៉ាយុសមិនបរិភោគសត្វសំឡែងទេ ពួកគេបរិភោគសត្វស្លាប់ ។ ពួកគេតែង តែសម្លាប់សត្វគោនិងសត្វចៀមដោយធ្វើឲ្យពួកវាស្លាប់ដោយថប់ដង្ហើម ដូច្នេះពេលពួកវាស្លាប់ដោយ ថប់ដង្ហើមហើយទើបពួកគេបរិភោគវា ។ ដោយធ្លាក់ពីទីខ្ពស់ ពួកគេតែងតែទាញពួកវាហើយច្រានពួក វាពីលើដំបូល ដូច្នេះពេលពួកវាស្លាប់ទើបពួកគេបរិភោគវា ។ ស្លាប់ដោយត្រូវវែងដោយស្នែងសត្វ ពួកគេ តែងតែ[វាយសត្វដោយ]ប្រដាប់បុកទម្លាយ (គឺប្រដាប់ម្យ៉ាងដែលមានសណ្ឋានដូចក្បាលបាចៀម) បើវា ស្លាប់ទើបពួកគេបរិភោគវា ។

﴿وَ مَا أَكَلِ السَّبْعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ﴾ فَكَانُوا يَأْكُلُونَ مَا يُفْتَلُهُ الدَّنْبُ وَ الْأَسَدُ، فَحَرَّمَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ ذَلِكَ ﴿وَ مَا دُبِحَ عَلَى النَّصْبِ﴾ كَانُوا يَذْبَحُونَ لِلْيَبُوتِ الْبَيْرَانَ، وَ فَرِيضُ كَانُوا يَعْبُدُونَ الشَّجَرَ وَ الصَّخْرَ فَيَذْبَحُونَ لَهُمَا. ﴿وَ أَنْ تَسْتَقْسِمُوا بِالْأَزْلَامِ ذَلِكُمْ فَسِقٌّ﴾، قَالَ: كَانُوا يَعْمِدُونَ إِلَى جُزُورٍ فَيُجَزِّئُونَهُ عَشْرَةَ أَجْزَاءٍ، ثُمَّ يَجْتَمِعُونَ عَلَيْهِ فَيُخْرِجُونَ السِّهَامَ وَ يَذْفَعُونَهَا إِلَى رَجُلٍ، وَ السِّهَامُ عَشْرَةٌ: سَبْعَةٌ لَهَا أَنْصِبَاءُ، وَ ثَلَاثَةٌ لَا أَنْصِبَاءَ لَهَا، فَالَّتِي لَهَا أَنْصِبَاءُ: الْفُدَى، وَ التَّوَامُ، وَ الْمُسْبِلُ، وَ النَّافِسُ، وَ الْحِلْسُ، وَ الرَّقِيبُ، وَ الْمُعْلَى. فَالْفُدَى لَهُ سَهْمٌ، وَ التَّوَامُ لَهُ سَهْمَانِ، وَ الْمُسْبِلُ لَهُ ثَلَاثَةٌ أَسْهُمٌ، وَ النَّافِسُ لَهُ أَرْبَعَةٌ أَسْهُمٌ، وَ الْحِلْسُ لَهُ خَمْسَةٌ أَسْهُمٌ، وَ الرَّقِيبُ لَهُ سِتَّةٌ أَسْهُمٌ، وَ الْمُعْلَى لَهُ سَبْعَةٌ أَسْهُمٌ،

[សត្វដែលស្លាប់]ដោយសត្វសាហាវស៊ី រៀរលែងតែពួកអ្នកសំឡែងវាទាន់មុនវាស្លាប់ ពួកគេតែងតែ បរិភោគអ្វីដែលត្រូវវែងព្រៃនិងគោសម្លាប់ ដូច្នេះអល់ឡោះហ្វ្លុយបានហាមអំពើនេះនិង សត្វដែលត្រូវ សំឡែងនាកន្លែងបូជា ពួកគេតែងតែសំឡែងសត្វនៅឯអគ្គិគ្រឹះ (គឺកន្លែងគេសក្ការ:ភ្លើង) ឯពួកគូរយំស្នំ តែងតែសក្ការ:ដើមឈើនិងដុំថ្ម ដូច្នេះពួកគេតែងតែសំឡែងសត្វក្នុងនាមវត្ថុទាំងនេះ ។ និងត្រូវពួកអ្នក បែងចែកដោយគ្រាប់ព្រួញ ពួកគេតែងតែយកសត្វមកបែងចែកជាដប់ចំណែក ។ បន្ទាប់មកពួកគេ ប្រជុំគ្នា ហើយយកគ្រប់ព្រួញឲ្យទៅបុរសម្នាក់ ។ គ្រាប់ព្រួញនោះមានចំនួនដប់ ។ គ្រាប់ព្រួញប្រាំពីរមាន ចំណែក (ពោលគឺមានសំណាង) បីមិនមានទេ (ពោលគឺអត់សំណាង) ។ គ្រាប់ព្រួញដែលមានចំណែក

គឺ៖ អាល់-ហ្វាស្ក់, អាល់-តៅអ៊ុ, អាល់-មុសប៊ីល, អាល់-ណាហ្វ៊ីស, អាល់-ហ្គ្លុលស៍, អាល់-រីគ្លីប, អាល់-មូអុលឡា ។ អាល់-ហ្វាស្ក់មានមួយចំណែក (ពោលគឺបានរង្វាន់មួយ), អាល់-តៅអ៊ុបានពីរចំណែក, អាល់-មុសប៊ីលបានបីចំណែក, អាល់-ណាហ្វ៊ីសបានបួនចំណែក, អាល់-ហ្គ្លុលស៍បានប្រាំចំណែក, អាល់-រីគ្លីបបានប្រាំមួយចំណែក, អាល់-មូអុលឡាបានប្រាំពីរចំណែក ។

وَالَّذِي لَا أَنْصِبَاءَ لَهَا: الْسَّفِيحُ وَالْمَيْبِيعُ وَالْوَعْدُ، وَ تَمَنُّ الْجُرُورِ عَلَى مَنْ لَا يَخْزُجُ لَهُ مِنَ الْأَنْصِبَاءِ شَيْءٌ، وَ هُوَ الْقِمَارُ، فَحَرَّمَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ .» (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحہ : ٢٢١ الحديث : ٩٩ / ٢٨٩٤ ، الخصال - الجزء : ١ صفحہ : ٤٥١ الحديث : ٥٧)

គ្រាប់ព្រួញដែលមិនមានចំណែក (ពោលគឺអត់សំណាង) គឺ៖ អាល់-សាហ្វ៊ីហ្គ្លា, អាល់-ម៉ាអ៊ីដ្យាស្ក់និង អាល់-រ៉ាគ្លីដ្យា ។ អ្នកណាចាប់ត្រូវគ្រាប់ព្រួញណាមួយក្នុងចំណោមគ្រាប់ព្រួញទាំងបីនេះ អ្នកនោះត្រូវបង់ តម្លៃសត្វ ។ នេះជាល្បែងស៊ីសង ដូច្នេះឯងបានជាអាល់ឡោះហ្គ្លុហាមវា ។" (الخصال: 57 / 451)

***

3/2-3. الْأَعْيَاشِيُّ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِهِ قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): جُعِلْتُ فِدَاكَ، لِمَ حَرَّمَ اللَّهُ الْمَيْتَةَ وَالْدَّمَ وَ لَحْمَ الْخِنْزِيرِ؟ فَقَالَ: «إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لَمْ يُحَرِّمْ ذَلِكَ عَلَى عِبَادِهِ وَ أَحَلَّ لَهُمْ مَا سِوَاهُ مِنْ رَغَبَةٍ مِنْهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى فِيمَا حَرَّمَ عَلَيْهِمْ، وَ لَا زُهْدٍ فِيمَا أَحَلَّ لَهُمْ، وَ لَكِنَّهُ خَلَقَ الْخَلْقَ وَ عَلِمَ مَا يَقُومُ بِهِ أَبْدَانُهُمْ وَ مَا يُصْلِحُهُمْ فَأَحَلَّهُ وَ أَبَاحَهُ تَفَضُّلاً مِنْهُ عَلَيْهِمْ لِمَصْلَحَتِهِمْ، وَ عَلِمَ مَا يَضُرُّهُمْ فَتَنَاهُمْ عَنْهُ وَ حَرَّمَ عَلَيْهِمْ، ثُمَّ أَبَاحَهُ لِلْمُضْطَّرِّ وَ أَحَلَّهُ لَهُمْ فِي الْوَقْتِ الَّذِي لَا يَقُومُ بَدَنُهُ إِلَّا بِهِ، فَأَمَرَهُ أَنْ يَنَالَ مِنْهُ بِقَدْرِ الْبُلْعَةِ لَا غَيْرَ ذَلِكَ».

2-3/3. អាល់-អ៊ែយ៉ាស្ក៊ី បានរាយការណ៍តមកពី មូហ្គាម៉ាដ្យា ប៊ីន អុប្បុលឡោះហ្គ្លុ តមកពីមិត្តម្នាក់របស់ លោកដែលបានថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វ៊ី អុប្បុលឡោះហ្គ្លុ ^{صلوات الله عليه والسلا} ថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បី ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} ។ ហេតុអ្វីអាល់ឡោះហ្គ្លុហាម [៥:៣] សត្វស្លាប់ ឈាម សាច់សុករ (គឺសាច់ជ្រូក)?" ព្រះ អង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈថា៖ "អាល់ឡោះហ្គ្លុ ^{تبارك وتعالى} បានហាមអ្វីទាំងនេះលើបារពួងរបស់ព្រះអង្គ ^{وجل} ព្រះអង្គ ^{تبارك وتعالى} អនុញ្ញាតឲ្យពួកគេបរិភោគអ្វីផ្សេងពីនេះបានព្រោះតែព្រះអង្គ ^{وجل} ហាម[បរិភោគ]នោះទេ ហើយក៏មិនមែន ព្រោះតែព្រះអង្គ ^{تبارك وتعالى} ចង់ឲ្យតមអ្វីដែលព្រះអង្គ ^{تبارك وتعالى} អនុញ្ញាត[ឲ្យបរិភោគ]នោះទេដែរ ។ តែព្រះអង្គ ^{وجل} ជា អ្នកបង្កើតសត្វលោកទាំងពួងរបស់ព្រះអង្គ ^{وجل} ព្រះអង្គ ^{وجل} ដឹងថាខ្លួនពួកគេត្រូវការអ្វីខ្លះ អ្វីខ្លះដែលល្អ ប្រសើរសម្រាប់ពួកគេនោះ ។ ដូច្នេះឯងបានជាព្រះអង្គ ^{وجل} អត់ឱនឲ្យពួកគេជាព្រះធម៌មេត្តាមកលើពួកគេ ព្រោះវាមានផលប្រយោជន៍សម្រាប់ពួកគេ ។ ព្រះអង្គ ^{وجل} ដឹងថាអ្វីខ្លះមិនល្អសម្រាប់ពួកគេ ដូច្នេះព្រះអង្គ ^{وجل} ហាមវា ដាក់បម្រាមមកលើពួកគេ ។ ព្រះអង្គ ^{وجل} អត់ឱនឲ្យបុគ្គលណាដែលត្រូវបង្ខំ អនុញ្ញាតអ្វីទាំង នោះ[ដែលព្រះអង្គ ^{وجل} ហាម]ចំពោះបុគ្គលនោះ[ឲ្យបរិភោគបាន] ក្នុងរយៈពេលដែលខ្លួនបុគ្គលនោះមិន អាចគង់នៅបានបើគ្មានរបស់ទាំងនោះទេ (ពោលគឺត្រូវតែបរិភោគដើម្បីរស់រានមានជីវិត) ។ ដូច្នេះព្រះ អង្គ ^{وجل} ដាក់បញ្ជាឲ្យបុគ្គលនោះបរិភោគអ្វីទាំងនោះ (គឺចំណីដែលគេហាម) តាមតម្រូវការ មិនលើសពី សេចក្តីត្រូវការនោះទេ ។"

ثُمَّ قَالَ: «أَمَّا الْمَيْتَةُ فَإِنَّهُ لَا يَدُونُ مِنْهَا أَحَدٌ وَ لَا يَأْكُلُهَا إِلَّا ضَعَفَ بَدَنُهُ، وَ نَحَلَ جِسْمُهُ، وَ وَهَنْتَ قُوَّتُهُ، وَ انْقَطَعَ نَسْلُهُ، وَ لَا يَمُوتُ أَكْلُ الْمَيْتَةِ إِلَّا فَجَاءَةً. وَ أَمَّا الدَّمُ فَإِنَّهُ يُورِثُ الْكَلْبَ، وَ قَسْوَةَ الْقَلْبِ، وَ قِلَّةَ الرَّأْفَةِ وَ الرَّحْمَةِ، لَا يُؤْمِنُ أَنْ يَقْتُلَ وَ لَدَّهُ وَ وَالِدَيْهِ، وَ لَا يُؤْمِنُ عَلَى حَبِيمِهِ، وَ لَا يُؤْمِنُ عَلَى مَنْ صَحِبَهُ.

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈថា៖ "សត្វស្លាប់ កុំឲ្យអ្នកណាម្នាក់ទៅជិតវា កុំឲ្យបរិភោគវា ព្រោះវានឹង

ធ្វើឲ្យខ្លួនអ្នកនោះខ្សោយ ខ្លួនអ្នកនោះនឹងខ្សោយ កម្លាំងអ្នកនោះអន់ថយ អ្នកនោះនឹងគ្មានកូនចៅ ។ អ្នកបរិភោគសត្វស្លាប់នឹងមិនស្លាប់ដោយការស្លាប់ណាផ្សេងពីការស្លាប់យ៉ាងទាន់ហាន់ទេ ។ *لَا يَأْكُلُ* វា ជាគេរដំណែលឧបត្ថម្ភភោគ (គឺភោគឆ្កែឆ្កួត) វាធ្វើឲ្យចិត្តរឹង វាធ្វើឲ្យខ្វះការអាណិតអាសូរនិងធម៌មេត្តា ។ ចៀសមិនផុតទេ អ្នកនោះនឹងសម្លាប់កូនឯង ឪពុកម្តាយឯង ឯភរិយាអ្នកនោះនិងមិត្តអ្នកនោះក៏ចៀស មិនផុតដែរ ។

وَأَمَّا لَحْمُ الْخَنزِيرِ فَإِنَّ اللَّهَ مَسَّحَ قَوْمًا فِي صُورَةِ شَيْءٍ شِبْهِ الْخَنزِيرِ وَالْقُرْدِ وَالدُّبِّ، وَ مَا كَانَ مِنَ الْأُمْسَاخِ، ثُمَّ نَهَى عَنْ أَكْلِ مِثْلِهِ لِكَيْ لَا يُنْتَفَعَ بِهَا وَلَا يُسْتَحْفَ بِعَفْوَيْتِهِ. وَأَمَّا الْحُمْرُ فَإِنَّهُ حَرَّمَهَا لِغَلَبِهَا وَ فَسَادِهَا».

សាច់ស្ករ (គឺសាច់ជ្រូក) អស់ឡោះហ្ន៎បានធ្វើឲ្យមនុស្សមួយក្រុមប្រែប្រួលទៅជាអ្វីមួយដែលដូចជ្រូក ដូចស្វា ដូចខ្លាឃ្មុំ និងអ្វីក៏ដោយដែលត្រូវប្រែប្រួល ។ ដូច្នោះព្រះអង្គហាមបរិភោគអ្វីដែលដូចសត្វទាំង នេះព្រោះវាមិនផ្តល់ប្រយោជន៍ដល់ពួកគេទេ ហើយក៏មិនជួយសម្រាលទណ្ឌកម្មពួកគេទេដែរ ។ រីឯស្រា ព្រះអង្គហាមវាដោយសារគុណវិបត្តិនិងសេចក្តីអន្តរាយដែលបណ្តាលមកពីវា ។

وَقَالَ: «إِنَّ مُدْمِنَ الْحُمْرِ كَعَابِدِ وَتَن، وَ يُورِثُهُ اِزْتِعَاشًا، وَ يَذْهَبُ بِنُورِهِ، وَ يَهْدِمُ مُرُوءَتَهُ، وَ يَحْمِلُهُ عَلَى أَنْ يَجْسُرَ عَلَى الْمَحَارِمِ مِنْ سَفْكِ الدِّمَاءِ، وَ رُكُوبِ الزَّيْنِ، وَ لَا يُؤْمَنُ إِذَا سَكَرَ أَنْ يَتَّبَعَ عَلَى حَرَمِهِ وَ هُوَ لَا يَعْقِلُ ذَلِكَ، وَ الْحُمْرُ لَمْ يُرِدْ شَارِبَهَا إِلَّا إِلَى كُلِّ شَرٍّ».

(تفسير العياشي 1: 15 / 291)**

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "បុគ្គលណាដែលអាស្រ័យស្រាជាទម្លាប់ បុគ្គលនោះដូចអ្នកគោរពបូជារូប បដិមា ។ បុគ្គលនោះនឹងទទួលបាននូវអាការញ័រញាក់ជាគេរដំណែល រស្មីបុគ្គលនោះនឹងចាកចោល បុគ្គលនោះ បុរិសលក្ខណៈ (គឺលក្ខណៈជាបុរស) របស់បុគ្គលនោះនឹងខូចបង់ បុគ្គលនោះនឹងឈានទៅ រកសេចក្តីព្រហ័នក្នុងការប្រព្រឹត្តបំពានបម្រាមបង្ខំរឈាមនិងការប្រព្រឹត្តបទកាមមុស្តា (រវាងមនុស្ស ដែលឥតបានរៀបការ) ។ ពេលបុគ្គលនោះស្រវឹង បុគ្គលនោះចៀសមិនរួចពីការប្រព្រឹត្តបំពានលើបុគ្គល ជាទីស្រឡាញ់របស់ខ្លួនទេ (គឺប្រព្រឹត្តសន្តិការ រំលោភកូនឯង) បុគ្គលនោះមិនខ្វល់រឿងនេះទេ ។ ស្រា បានតែនាំឲ្យអ្នកដឹកវិលទៅរកអំពើអាក្រក់គ្រប់បែបទេ ។" (15 / 291 : 1 (تفسير العياشي))

***

4/2-3. الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ عَمْرٍو بْنِ شَمْرٍ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ: قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي هَذِهِ الْآيَةِ: ﴿الَّذِينَ يَسِرُونَ الْإِثْمَ وَالزُّلْمَ فَكَبَرُوا بِهِمْ﴾ «يَوْمَ يَقُومُ الْقَائِمُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَسِرُ بِنُورِ أُمَّيَّةٍ فَهُمْ ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ يَسِرُونَ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)» (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء ٢ : صفحة ٢٢٣ الحديث : ٢٩٠١ / ٩٩ ، تفسير العياشي - الجزء : ١ صفحة : ٢٩٢ الحديث : ١٩)**

2-3/4. អាល់-អ៊ែយ៉ាស៊ី បានរាយការណ៍តមកពី អ៊ុរូ ប៊ីន ស្ត្រីមរ តមកពី យ៉ុបៀរ ដែលបានថា អាប៊ូ យ៉ុក្តាហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈអំពីអាយ៉ាស៊ី [៥:៣] ថ្ងៃនេះពួកបដិសេធសទ្ធាអស់សង្ឃឹមនឹង[ធ្វើឲ្យពួកអ្នក ឃ្មាតចេញពី]សាសនាពួកអ្នក ។ ដូច្នោះចូរពួកអ្នកកុំខ្លាចពួកគេ តែចូរខ្លាចអញ ។ ថា៖ "ថ្ងៃដែល អាល់- ក្តីអ៊ឹម^{صلوات الله عليه والسلام}ដើបឡើង ពួកអ៊ឹមយ៉ាស៊ីនឹងអស់សង្ឃឹមព្រោះពួកគេជា ពួកបដិសេធសទ្ធា ដែលអស់ សង្ឃឹមអំពីព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គា^{عليهم السلام}របស់មូហាំម៉ាដ្យូ^{صلوات الله عليه وآله} (គឺមិនអាចធ្វើអ្វីគេបានតទៅតទេ) ។"

(تفسير العياشي 1 : 19 / 292)

***

5/2-3. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ صَفْوَانَ بْنِ يَحْيَى، عَنْ الْعَلَاءِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)،

قَالَ: «آخِرُ فَرِيضَةٍ أَنْزَلَهَا اللَّهُ تَعَالَى الْوَلَايَةَ، ثُمَّ لَمْ يُنَزَّلْ بَعْدَهَا فَرِيضَةٌ، ثُمَّ أَنْزَلَ: ﴿الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ﴾ بِكَرَاعِ الْعَمِيمِ فَأَقَامَهَا رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) بِالْجُحْفَةِ، فَلَمْ يُنَزَّلْ بَعْدَهَا فَرِيضَةٌ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٢٢٣ الحديث : ٢٩٠٢ / ٩٩ ، تفسير القمِّي - الجزء : ١ صفحة : ١٦٢)**

2-3/5. អាល់ ប៊ីន អ៊ីបរហ៊ូម បានថាឪពុកខ្ញុំបានប្រាប់ខ្ញុំតមកពី ស្រ្តីហ្វាតិមា ប៊ីន យ៉ាស៊ីន ដែលបានថាតមកពី អាល់-អុឡាស៊ី ដែលថាតមកពី មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ីន មុស្លីម ដែលបានថាតមកពី អាឡិ យ៉ាក្រូប្យាវ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "កាតព្វកិច្ចចុងក្រោយបង្អស់ដែលអល់ឡោះហ្វ្លាបានដាក់មកគឺ អាល់-វីឡាយ៉ាស់ ។ បន្ទាប់ពីនេះមិនមានកាតព្វកិច្ចត្រូវដាក់មកទេ ។ បន្ទាប់មកគេបានបើកឲ្យដឹងថា [៥:៣] ថ្ងៃនេះអញបានធ្វើឲ្យសាសនាពួកអ្នកសុក្រិតឥតខ្ចោះសម្រាប់ពួកអ្នក អញបានបង្កប់ព្រះឧបការធម៌អញលើពួកអ្នក នៅឯ គូរ៉អ៊ី អាល់-ក្រីមីម ។ ព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله} បានរៀបចំវីឡាយ៉ាស់ឡើងនៅឯ អាល់-យុស្សៈហ្វ្លាស្ត ។ ដូច្នេះមិនមានដាក់មកនូវកាតព្វកិច្ចទេ បន្ទាប់ពីបានដាក់មកនូវវីឡាយ៉ាស់នេះ ។"

(1) (تفسير القمِّي 1: 162)

***

3-6/2. وَ رَوَى مُحَمَّدُ بْنُ جُمُهِورٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي جَمِيلَةَ، عَنْ أَبِي أُسَامَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿أَ رَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالذِّينِ﴾ قَالَ: بِالْوَلَايَةِ. يَعْنِي إِنْ الدِّينَ هُوَ الْوَلَايَةِ. وَيُؤَيِّدُهُ: قَوْلُهُ تَعَالَى ﴿إِنْ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ﴾ وَهُوَ لَا يَتِمُّ إِلَّا بِالْوَلَايَةِ، لِأَنَّهُ سَبْحَانَهُ يَوْمَ فَرَضَ الْوَلَايَةَ قَالَ: ﴿الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا﴾. فَلَوْلَا الْوَلَايَةُ لَمْ يَكْمَلِ الدِّينَ، وَلَمْ تَتِمَّ النِّعْمَةُ، وَلَمْ يَرْضَ اللَّهُ سَبْحَانَهُ لَنَا دِينَ الْإِسْلَامِ، فَلِأَجْلِ ذَلِكَ صَارَ الدِّينَ الْوَلَايَةَ، فَتَمَسَّكَ بِهَا تَكُنُّ مِنْ أَهْلِهَا الْمَوَالِينُ وَقُلَّ عِنْدَ لِكَ: الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. (تأويل الآيات الجزء : ٢ صفحة : ٨٥٥ حديث : ٢)

2-3/6. មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ីន យុស្សហ៊ូរ បានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍តមកពី អាប់ខុល-វ៉ាហ្វាម៉ា ប៊ីន កាស្រៀវ ដែលបានថាតមកពី អាឡិ យ៉ាក្រូប្យាវ ដែលបានតំណាលតមកពី អាឡិ អាសាម៉ាស្ត ដែលបានតំណាលតមកពី អាឡិ អាប់ខុលឡោះហ្វ្លា ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះដ៏មហាវង្សជឿង [១០៧:១] តើអ្នកបានឃើញទេ បុគ្គលដែលបដិសេធព្រះសាសនា? ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បដិសេធ វីឡាយ៉ាស់ ។ មានន័យថាព្រះសាសនាគឺវីឡាយ៉ាស់ ។ អាយ៉ាស់នេះគាំទ្រដោយព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ្លា ^{تعالى} [៣:១៩] សាសនាដែលនៅឯអល់ឡោះហ្វ្លាគឺអ៊ីស្លាម ។ មិនមានអ្វីក្រៅពីអាល់-វីឡាយ៉ាស់ទេដែលធ្វើឲ្យសាសនាពេញលេញបរិបូរបាននោះ ពីព្រោះព្រះ ^ﷺ មានព្រះបន្ទូលនាថ្ងៃដែលព្រះអង្គ ^ﷺ បានតម្រូវឲ្យមានវីឡាយ៉ាស់ថា [៥:៣] ថ្ងៃនេះអញបានធ្វើឲ្យសាសនាពួកអ្នកសុក្រិតឥតខ្ចោះសម្រាប់ពួកអ្នក អញបានបង្កប់ព្រះឧបការធម៌អញលើពួកអ្នក អញបានជ្រើសយកអ៊ីស្លាមជាសាសនាសម្រាប់ពួកអ្នក ។ បើមិនមានវីឡាយ៉ាស់ទេសាសនានឹងមិនសុក្រិតទេ ព្រះឧបការធម៌ក៏នឹងមិនពេញលេញបរិបូរ អល់ឡោះហ្វ្លា ^ﷺ ក៏នឹងមិនសព្វព្រះហឫទ័យសាសនាអាល់-អ៊ីស្លាមដែលយើងកាន់នោះទេដែរ ។ ក្នុងគោលបំណងនេះឯងដែលអាល់-វីឡាយ៉ាស់ទៅជាព្រះសាសនានោះ ។ ដូច្នេះចូរអស់លោកចងក្លាប់ជាមួយអាល់-វីឡាយ៉ាស់ ជាមួយបណ្តាអ្នកវីឡាយ៉ាស់ គឺអ្នកអាល់-ម៉ាវ៉ាលីន (គឺបណ្តាអ្នកដែលនៅជាមួយអាល់-វីឡាយ៉ាស់) ។ ចូរអស់លោកថាពេលនោះថា៖ "សូមថ្វាយថោមនាការចំពោះ ម្ចាស់ពិភពទាំងពួង ។" (1) (تأويل الآيات 2: 855 / 2) 3:19, 107:1

***

3-7/2. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ أَبِي مُحَمَّدٍ الْقَاسِمِ بْنِ الْعَلَاءِ (رَحِمَهُ اللَّهُ)، رَفَعَهُ، عَنْ عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ مُسْلِمٍ، قَالَ: كُنَّا مَعَ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِبَرْوَ، فَاجْتَمَعْنَا فِي الْجَامِعِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ فِي بَدْءِ مَقْدَمِنَا، فَأَدَارُوا أَمْرَ الْإِمَامَةِ، وَ كَثُرَ اِخْتِلَافِ النَّاسِ فِيهَا، فَدَخَلْتُ عَلَى سَيِّدِي (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَأَعْلَمْتُهُ فِي حَوْضِ النَّاسِ فِيهِ، فَتَبَسَّسَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، ثُمَّ قَالَ: « يَا عَبْدَ الْعَزِيزِ، جَهَلِ الْقَوْمُ، وَ خَدَعُوا عَنْ أَدْيَانِهِمْ،

2-3/7. [...] រាយការណ៍បានពី អាប់ខុល អុស្រ័ស ប៊ិន មុស្លីម ដែលបានថាខ្ញុំបាននៅជុំជាមួយ អាល់-វីដ្យា صلوات الله عليه والسلام នៅឯស្រុកម៉ារ ពេលប្រជុំគ្នានៅក្នុងម៉ាស៊ីដូ ថ្ងៃសុក្រ ពេលយើងទើបមកដល់ ។ ពួកគេបាននិយាយអំពីរឿងអ៊ីម៉ាម៉ាសូត្យ ។ មានការទាស់គំនិតគ្នាច្រើនក្នុងចំណោមមនុស្សពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងនេះ ។ ខ្ញុំក៏បានមកជួបព្រះបរមគ្រូ صلوات الله عليه والسلام ខ្ញុំប្រាប់រឿងប្រជារាស្ត្រឈ្មោះប្រកែកគ្នាអំពីរឿងនេះ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានញញឹមដាក់ខ្ញុំហើយមានវចនៈថា៖ "អាប់ខុល អុស្រ័សអី! មនុស្សមិនដឹងអ្វីទេ ហើយត្រូវសាសនាខ្លួនឯងបោកបញ្ឆោត ។

إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ لَمْ يَعْضُ نَبِيَّهُ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) حَتَّى اكْتَمَلَ لَهُ الدِّينَ، وَأَنْزَلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنَ فِيهِ تَبَيَّنَ كُلُّ شَيْءٍ، بَيَّنَّ فِيهِ الْحَلَالَ وَالْحَرَامَ، وَالْحُدُودَ وَالْأَحْكَامَ، وَجَمِيعَ مَا يَحْتَاجُ إِلَيْهِ النَّاسُ كَمَلًا، وَقَالَ عَزَّ وَجَلَّ: ﴿لَمَّا فَطَرْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ﴾ وَأَنْزَلَ فِيهِ مَا أَنْزَلَ فِي حِجَّةِ الْوَدَاعِ - وَهِيَ آخِرُ عُمْرِهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) -: ﴿الْيَوْمَ اكْتَمَلَتْ لَكُمْ دِينُكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا﴾، وَأَمُرُ الْإِمَامَةِ مِنْ تَمَامِ الدِّينِ،

អាល់ឡោះហ្ន៎មិនឲ្យព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ចូលទិវង្គតទេ ដរាបណាព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មិនទាន់បានបង្កប់សាសនាព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ឲ្យព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله [មិនទាន់បាន]បើកឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ដឹងគួរអានដោយមានការអធិប្បាយបំភ្លឺសព្វគ្រប់នៅក្នុងនោះ ពាក់ព័ន្ធនឹងអ្វីដែលគេអនុញ្ញាតនិងអ្វីដែលគេហាម ពាក់ព័ន្ធនឹងខណ្ឌសីមា (ច្បាប់សាសនា) ពាក់ព័ន្ធនឹងបទបញ្ញត្តិ និង[មិនទាន់បានប្រទានឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله នូវ]សព្វសារពើរទាំងអស់ដែលមនុស្សអាចត្រូវការពីព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ទេនោះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទ្រី ព្រះដ៏មហារុងរឿងមានព្រះបន្ទូលថា៖ [៦:៣៨] យើងមិនបានឆ្កោយភ្លេចអ្វីមួយឡើយនៅក្នុងព្រះគម្ពីរ ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានបើកឲ្យដឹងនៅក្នុងព្រះគម្ពីរនោះ អ្វីដែលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានបើកឲ្យដឹងនៅក្នុងពេលបំពេញពិធីហាចូលគ្នា ។ នេះគឺនៅពេលចុងក្រោយនៃជីវិតព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله [៥:៣] ថ្ងៃនេះអញបានធ្វើឲ្យសាសនាពួកអ្នកសុក្រិតឥតខ្ចោះសម្រាប់ពួកអ្នក អញបានបង្កប់ព្រះឧបការធម៌អញលើពួកអ្នក អញបានជ្រើសយកអ៊ីស្លាមជាសាសនាសម្រាប់ពួកអ្នក ។ រឿងអ៊ីម៉ាម៉ាសូត្យជាការបង្កប់សាសនាឲ្យពេញលេញបរិបូរ ។

وَأَمَّا مَنْ رَدَّ كِتَابَ اللَّهِ فَهُوَ كَافِرٌ بِهِ. (الرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء ٤ : صفحة : ٢٨٢ الحديث : ٩٩ / ٨١٨٢ ، الكافي - الجزء ١ : صفحة : ١٩٨ الحديث : ١) **

វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله មិនចាកចោលលោកនេះទេ ដរាបណាព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មិនទាន់បានអធិប្បាយបំភ្លឺរឿងសព្វគ្រប់របស់សាសនាឲ្យសហគមន៍ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ជ្រាបសិនទេនោះ ហើយមិនទាន់បានបញ្ជាក់មាតិកាឲ្យពួកគេ មុនចោលពួកគេឲ្យប្រឈមនឹងព្រះមាតិកាពិតសិនទេនោះ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានតែងតាំងអាល្លូ صلوات الله عليه وآله ឲ្យពួកគេ ជាទង់ (គឺជាអ្នកចេះដឹង) និងជាអ៊ីម៉ា صلوات الله عليه وآله ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មិនចោលអ្វីមួយឡើយដែលសហគមន៍អាចត្រូវការពីព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានអធិប្បាយបំភ្លឺទាំងអស់នោះស្រេចហើយ ។ ដូច្នេះបុគ្គលណាអះអាងថាអាល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله មិនបានបង្កប់ព្រះសាសនាព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ទេ បុគ្គលនោះបដិសេធព្រះគម្ពីរអាល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله អ្នកណាបដិសេធព្រះគម្ពីរអាល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله អ្នកនោះមិនជឿព្រះគម្ពីរអាល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله ទេ ។

28:66-69 (الكافي 1: 1/154) "1" ទេ

***

الحُسَيْنِيُّ، قَالَ: أَخْبَرَنَا أَبُو عَبْدِ اللَّهِ الشَّيْرَازِيُّ، قَالَ: أَخْبَرَنَا أَبُو بَكْرٍ الْجُرْجَانِيُّ، قَالَ: أَخْبَرَنَا أَبُو أَحْمَدَ الْبَصْرِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَمَّارِ بْنِ خَالِدٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ عَبْدِ الْحَمِيدِ الْحِمَاطِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا قَيْسُ بْنُ الرَّبِيعِ، عَنْ أَبِي هَارُونَ الْعَبْدِيِّ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) لَمَّا نَزَلَتْ هَذِهِ آيَةٌ، قَالَ: «اللَّهُ أَكْبَرُ عَلَى إِكْمَالِ الدِّينِ وَ إِيْتِمَامِ النِّعْمَةِ وَ رِضَا الرَّبِّ بِرِسَالَتِي وَ وِلَايَةِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) مِنْ بَعْدِي.»

2-3/8. [...] រាយការណ៍មកពី អាថ្នី ហ្វារូស អាល់-អាហ្សីដ្យា តមកពី អាថ្នី សាអ៊ីដ្យា អាល់-យុដ្យី ដែលបាន ថាកាលអាយ៉ាស៊ុនេះត្រូវបើកឲ្យដឹង (គឺអាយ៉ាស៊ុនេះ ៥:៣) រស្មីលុលឡោះហ្វ៊ូ صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្វ៊ូ صلوات الله عليه وآله ប្រសើរបំផុតក្នុងការធ្វើឲ្យព្រះសាសនាទៅជាសុក្រឹតឥតខ្ចោះ និងក្នុងការបង្កប់ព្រះ មេត្តាធម៌ឲ្យពេញបរិបូរ អល់ឡោះហ្វ៊ូ صلوات الله عليه وآله ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យការបំពេញភារកិច្ចនាំព្រះរាជសាររបស់ខ្ញុំ នេះនិងវិទ្យាយ៉ាស៊ុនរបស់អាលី صلوات الله عليه وآله ប៊ិន អាថ្នី ត្រីលីប صلوات الله عليه وآله បន្ទាប់ពីខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ។"

و قَالَ: «مَنْ كُنْتُ مَوْلَاَهُ فَعَلِيٌّ مَوْلَاَهُ، وَاللَّهُمَّ وَالِ مَنْ وَالَاهُ، وَ عَادِ مَنْ عَادَاهُ، وَ انصُرْ مَنْ نَصَرَهُ، وَ اخذَلْ مَنْ خَدَلَهُ.» (البرهان في تفسير القرآن - الجزء ١ - الجزء ٢ : صفحة ٢٢٤ : الحديث ٩٩ / ٢٩٠٤ ، مجمع البيان - الجزء ٣ : صفحة ٢٤٦)**

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាដែលមានខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ជាព្រះអគ្គមហាមុខ អាលី صلوات الله عليه وآله ជា ព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់អ្នកនោះ ។ អល់ឡោះហ្វ៊ូ صلوات الله عليه وآله អើយ ! សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ជាមិត្តរបស់អ្នកណាដែលជា មិត្តរបស់គេ صلوات الله عليه وآله សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ជាសត្រូវរបស់អ្នកណាដែលជាសត្រូវរបស់គេ صلوات الله عليه وآله សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ជួយ អ្នកណាដែលជួយគេ صلوات الله عليه وآله សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ចោលអ្នកណាដែលចោលគេ صلوات الله عليه وآله ។" (Majma' al-Bayan 3 : 246)

***

9/2-3. السَّيِّدُ الرَّضِيُّ فِي كِتَابِ (الْمَنَاقِبِ): عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، قَالَ: «لَمَّا انصَرَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) مِنْ حِجَّةِ الْوَدَاعِ نَزَلَ أَرْضاً يُقَالُ لَهَا: ضَوْجَانُ، فَتَزَلَّتْ هَذِهِ الْآيَةُ ﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ﴾ فَلَمَّا نَزَلَتْ عِصْمَتُهُ مِنَ النَّاسِ، نَادَى: الصَّلَاةَ جَامِعَةً.

2-3/9. អាល់-សែយីដ្យា អាល់-រីដ្យា បានថានៅក្នុងសាត្រា អាល់-ម៉ាណាត្តីប តមកពី មូហ្វាម៉ាដ្យា ប៊ិន អ៊ីសហ្គាត្តី តមកពី អាថ្នី យ៉ាត្តាហ្វារូស صلوات الله عليه وآله តមកពីព្រះបិតា صلوات الله عليه وآله ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله តមកពីព្រះអយ្យកោ صلوات الله عليه وآله ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ដែលមានវចនៈថា៖ "កាលរស្មីលុលឡោះហ្វ៊ូ صلوات الله عليه وآله បានបំពេញពីវិហ្វាចូលាគ្នា ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានបោះជំរំនៅឯតំបន់មួយដែលគេហៅថា ដ្រៅយ៉ាន គេបានបើកឲ្យដឹងអាយ៉ាស៊ុនេះគឺ៖ [៥:៦៧] ព្រះ សាសនៈទូតអើយ ! ចូរអ្នកផ្សព្វផ្សាយអ្វីដែលគេបានបើកឲ្យអ្នកដឹងមកពីម្ចាស់អ្នក ។ បើអ្នកមិនធ្វើទេ អ្នកពុំបានផ្សព្វផ្សាយនូវព្រះរាជសារព្រះអង្គទេ ។ អល់ឡោះហ្វ៊ូ صلوات الله عليه وآله នឹងការពារអ្នកពីបណ្តាមនុស្ស ។ អល់ឡោះហ្វ៊ូ صلوات الله عليه وآله មិនជីកនាំជនបដិសេធសទ្ធាទេ ។ ពេល ការពារអ្នកពីបណ្តាមនុស្ស ត្រូវបើកឲ្យដឹង រស្មីលុលឡោះហ្វ៊ូ صلوات الله عليه وآله បានប្រកាសហៅស្នំឡាត្តុជុំគ្នា ។

فَاَجْتَمَعَ النَّاسُ إِلَيْهِ وَ قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): مَنْ أَوْلَى مِنْكُمْ بِأَنْفُسِكُمْ؟ فَضَجُّوا بِأَجْمَعِهِمْ، وَ قَالُوا: اللَّهُ وَ رَسُولُهُ. فَأَخَذَ بِيَدِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ قَالَ: مَنْ كُنْتُ مَوْلَاَهُ فَعَلِيٌّ مَوْلَاَهُ، وَاللَّهُمَّ وَالِ مَنْ وَالَاهُ، وَ عَادِ مَنْ عَادَاهُ، وَ انصُرْ مَنْ نَصَرَهُ، وَ اخذَلْ مَنْ خَدَلَهُ، فَإِنَّهُ مِنِّي وَ أَنَا مِنْهُ، وَ هُوَ مِنِّي بِمِثْرَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى إِلَّا أَنَّهُ لَا نَبِيَّ بَعْدِي.

មនុស្សបានប្រជុំគ្នា ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈថា៖ "នៅក្នុងចំណោមអស់លោក តើអ្នកណាសំខាន់ជាង ខ្លួនអស់លោកទេ ?" ទាំងអស់គ្នានិយាយគ្នាអ្វីហើយថា៖ "អល់ឡោះហ្វ៊ូ صلوات الله عليه وآله និងព្រះសាសនៈទូត صلوات الله عليه وآله របស់ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ក៏បានចាប់ដៃ អាលី صلوات الله عليه وآله ប៊ិន អាថ្នី ត្រីលីប صلوات الله عليه وآله ហើយមានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នក ណាដែលមានខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ជាព្រះអគ្គមហាមុខ អាលី صلوات الله عليه وآله ជាព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់អ្នកនោះ ។

អល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام អើយ ! សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ជាមិត្តរបស់អ្នកណាដែលជាមិត្តរបស់គេ صلوات الله عليه والسلام សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ជាសត្រូវរបស់អ្នកណាដែលជាសត្រូវរបស់គេ صلوات الله عليه والسلام សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ជួយអ្នកណាដែលជួយគេ صلوات الله عليه والسلام សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ចោលអ្នកណាដែលចោលគេ صلوات الله عليه والسلام ព្រោះគេ صلوات الله عليه والسلام ជាសាលាហិតរបស់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ជាសាលាហិតរបស់គេ صلوات الله عليه والسلام ។ គេ صلوات الله عليه والسلام ជាសាលាហិតរបស់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ដូចហ្វារូន صلوات الله عليه والسلام ជាសាលាហិត របស់មូសា صلوات الله عليه والسلام ដែរ ខុសគ្នាតែពុំមានព្រះសាស្ត្រាទេអត់ពីខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ទៅ ។"

وَ كَانَتْ آخِرَ فَرِيضَةٍ فَرَضَهَا اللَّهُ تَعَالَى عَلَى أُمَّةٍ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى عَلَى نَبِيِّهِ ﴿الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَ أَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَ رَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا﴾ .

នេះគឺកាតព្វកិច្ចចុងក្រោយបង្អស់ ដែលអល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ដាក់មកជាកាតព្វកិច្ចលើសហគមន៍របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه والسلام ។ បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام បានបើកឲ្យរ៉ស្មីល صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដឹងថា៖ [៥:៣] ថ្ងៃនេះអញបានធ្វើឲ្យសាសនាពួកអ្នកសុក្រឹតឥតខ្ចោះសម្រាប់ពួកអ្នក អញបានបង្កប់ព្រះឧបការធម៌អញលើពួកអ្នក អញបានជ្រើសយកអ៊ីស្លាមជាសាសនាសម្រាប់ពួកអ្នក ។

قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «فَقَبِلُوا مِنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) كُلَّ مَا أَمَرَهُمُ اللَّهُ مِنَ الْفَرَائِضِ فِي الصَّلَاةِ وَ الصَّوْمِ وَ الزَّكَاةِ وَ الْحَجِّ، وَ صَدَّقُوهُ عَلَى ذَلِكَ» .

អាចិ យ៉ាក្នុងហ្វារូន صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ពួកគេបានទទួលសព្វសារពើពីរ៉ស្មីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ដែលអល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام បានដាក់មកជាបញ្ជាលើពួកគេ គឺ៖ កាតព្វកិច្ចពាក់ព័ន្ធនឹងស្ម័គ្រចិត្ត សីលត្រណាម ស្មាកាត្តុ ពិធីហ្វាច្ចូ និងយល់ព្រមតាមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ក្នុងរឿងនេះ ។"

قَالَ ابْنُ إِسْحَاقَ: قُلْتُ لِأَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): مَتَى كَانَ ذَلِكَ؟ قَالَ: «لِسَبْعِ عَشْرَةَ لَيْلَةً خَلَّتْ مِنْ ذِي الْحِجَّةِ سَنَةَ عَشْرٍ، عِنْدَ مُنْصَرَفِهِ مِنْ حِجَّةِ الْوَدَاعِ، وَ كَانَ بَيْنَ ذَلِكَ وَ بَيْنَ وَفَاةِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) مِائَةً يَوْمٍ. (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء ٢ : صفحة : ٢٢٦ الحديث : ٩٩ / ٢٩٠٩ ، غاية المرام - الجزء : ١ صفحة : ٣٣٧ الحديث : ٦ عن مناقب السيد الرضي)**

អ៊ីបនូ អ៊ីសហ្វាត្តូ បានថាខ្ញុំបានសួរ អាចិ យ៉ាក្នុងហ្វារូន صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "តើព្រឹត្តិការណ៍នេះបានកើតឡើងពេលណា?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ដប់ប្រាំពីរយប់ខែស៊ុល ហ្វ្រីច្ចូយ៉ាក្នុង ឆ្នាំទីដប់ ពេលត្រឡប់មកពីបំពេញពិធីហ្វាច្ចូលាគ្នារវិញ ។ ចន្លោះពេលនេះនិងពេលព្រះសាស្ត្រា صلوات الله عليه والسلام ចូលព្រះទិវង្គតមានមួយរយថ្ងៃ ។" (6 / 337 : غايه المرام)

***

10/2-3. عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْخُرَازِمِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «لَمَّا نَزَلَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) عَرَفَاتٍ يَوْمَ الْجُمُعَةِ أَنَا جَبْرِئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَقَالَ لَهُ: يَا مُحَمَّدُ، إِنَّ اللَّهَ يُفَرِّقُكَ السَّلَامَ، وَ يَقُولُ لَكَ: قُلْ لِأُمَّتِكَ ﴿الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ﴾ بِوَلَايَةِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ ﴿وَ أَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَ رَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا﴾ وَ كَسْتُ أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ بَعْدَ هَذَا، فَذُ أُنزِلْتُ عَلَيْكُمْ الصَّلَاةَ وَ الزَّكَاةَ وَ الصَّوْمَ وَ الْحَجَّ، وَ هِيَ الْخَامِسَةُ، وَ كَسْتُ أَقْبَلُ هَذِهِ الْأَرْبَعَةَ إِلَّا الْبَحَا». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ : صفحة : ٢٤٠ : الحديث : ٩٩ / ٢٩١٥ ، تفسير العياشي - الجزء : ١ : صفحة : ٢٩٣ الحديث : ٢١)**

2-3/10. វាយការណ៍មកពី យ៉ាក្នុងហ្វារូន បឺន មូហាំម៉ាដ្ឋ អាល់-ខ្វីស្វាអ៊ី តមកពីឪពុកលោកដែលបានថាខ្ញុំបានឮ អាចិ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "កាលរ៉ស្មីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام បានបោះជំរំនៅឯអ្នកហ្វាត្តូ នាថ្ងៃសុក្រ យ៉ិបរ៉ស្មីល صلوات الله عليه والسلام បានមកប្រាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه والسلام អើយ ! អល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ធ្វើពរជ័យមកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ព្រមទាំងមានព្រះរាជបន្ទូលមកកាន់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "ចូរអ្នក صلوات الله عليه والسلام ប្រាប់

សហគមន៍អ្នកថា: "[៥:៣] ថ្ងៃនេះអញបានធ្វើឲ្យសាសនាពួកអ្នកស្រុក្តីតតខ្លោះសម្រាប់ពួកអ្នក តាម រយៈវិទ្យាយ៉ាស់របស់ អាឡី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាឡី ត្នំលិប عليه السلام អញបានបង្កប់ព្រះឧបការធម៌អញលើពួកអ្នក អញបានជ្រើសយកអ៊ីស្លាមជាសាសនាសម្រាប់ពួកអ្នក ។ នឹងមិនមានដាក់មកឲ្យពួកអ្នកទាំងអស់[នូវ កាតព្វកិច្ច]ទេក្រោយពីនេះ ពីព្រោះគេបានដាក់ស្ល័យឡាតុំ ស្លាកាតុំ ការកាន់ត្រណាមអាហារ និងពិធីហាច្ច មកឲ្យពួកអ្នករួចហើយ ។ នេះគឺ[កាតព្វកិច្ច]ទីប្រាំ ។ គ្មាន[កាតព្វកិច្ច]ទីប្រាំនេះទេ គេនឹងមិនទទួល [កាតព្វកិច្ច]ទាំងបួននេះទេ ។" (تفسير العياشي 1: 21 / 293)

***

11/2-3. عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «تَمَامُ التَّعَمَّةِ: دُخُولُ الْجَنَّةِ». (البرهان في تفسير القرآن 1 - الجزء 2: صفحة 241: الحديث 299 / 99، تفسير العياشي - الجزء 1: صفحة 293: الحديث 23)**
2-3/11. ប៊ូស្តា ប៊ិន សាលិម បានថាតមកពី អាឡី អ្នកបង្កប់ព្រះឧបការធម៌: "បង្កប់ ព្រះឧបការធម៌ គឺចូលឋានសួគ៌ ។" (تفسير العياشي 1: 23 / 293)

***

إعلان الولاية في غدیر خم

12/2-3. قَالَ أَنْشَدَكُمْ اللَّهُ فِي قَوْلِ اللَّهِ - ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ﴾ وَقَوْلِهِ - ﴿إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ﴾ ثُمَّ قَالَ ﴿وَلَمْ يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَا رَسُولِهِ وَلَا الْمُؤْمِنِينَ وَلِجَنَّةٍ﴾ فَقَالَ النَّاسُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَمْ عَامٌّ لِجَمِيعِهِمْ؟ فَأَمَرَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ رَسُولَهُ أَنْ يُغْلِمَهُمْ [فِي مَنْ نَزَلَتْ آيَاتُ] وَأَنْ يُفَسِّرَ لَهُمْ مِنَ الْوَلَايَةِ مَا فَسَّرَ لَهُمْ مِنْ صَلَاتِهِمْ وَصِيَابِهِمْ وَرَكَاتِهِمْ وَحَجَّتِهِمْ.

ប្រកាសវិទ្យាយ៉ាស់នៅឯក្តីខ្មៅរ យុម

2-3/12. ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام (គឺអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام) មានវចនៈថា: "ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام សូមអង្វរអស់លោក សូមបែរ ទៅរកអស់ឡោះហ្ន៎ عجل សូមមើលព្រះរាជបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ عجل, [៥:៥៩] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ចូរ ស្តាប់បង្គាប់អស់ឡោះហ្ន៎ ចូរស្តាប់បង្គាប់សាស្តានិងបណ្តាអាជ្ញាធរក្នុងចំណោមពួកអ្នក ។ ព្រះរាជបន្ទូល ព្រះអង្គ عجل, [៥:៥៥] ព្រះអភិបាលរបស់ពួកអ្នកគឺមានតែអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះសាសនៈទូតរបស់ព្រះអង្គនិង បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាដែលធ្វើនមស្ការនិងធ្វើសទ្ធាទានខណៈបង្កោនខ្លួនទេ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ عجل មានព្រះរាជបន្ទូលថា: [៩:១៦] មិនបានយកអ្នកណាផ្សេងពីអស់ឡោះហ្ន៎ទេ ផ្សេងពីព្រះសាសនៈទូត ព្រះអង្គទេ និងផ្សេងពីបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាជាអ្នកជំនិតទេ? ប្រជារាស្ត្របានថា: "វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عجل អើយ! តើរឿងនេះសំដៅទៅលើអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាមួយចំនួនដាច់ឡែកឬក៏ សំដៅទៅលើមុស្លីមទូទៅ?" អស់ឡោះហ្ន៎ عجل បានបញ្ជាឲ្យព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله ព្រះអង្គ عجل ប្រាប់ឲ្យពួកគេដឹងថា អាយ៉ាស់នេះត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅទៅលើបុគ្គលណាខ្លះ ឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله អធិប្បាយឲ្យដឹងថាវិទ្យាយ៉ាស់ គឺអ្វីដូចព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានអធិប្បាយអំពីស្ល័យឡាតុំ អំពីសីលត្រណាម អំពីស្លាកាតុំនិងអំពីពិធីហាច្ចនោះដែរ ។

فَصَبَّحَنِي بِغَدِيرِ حِمٍّ وَ قَالَ إِنَّ اللَّهَ أَرْسَلَنِي بِرِسَالَةٍ صَاقَ بِهَا صَدْرِي وَ ظَنَنْتُ أَنَّ النَّاسَ مَكْذُوبِي مُكْذِبِي فَأَوْعَدْتَنِي لِأَبْلَعَنَّهَا أَوْ يُعَذِّبَنِي ثُمَّ يَا عَلِيُّ.

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ក៏បានតែងតាំងខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله នៅឯក្តីខ្មៅរ យុម ហើយមានព្រះវចនៈថា: "អស់ឡោះហ្ន៎ عجل បានចាត់ បញ្ជូនខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله មកជាមួយព្រះរាជសារមួយដែលធ្វើឲ្យខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ចង្អៀតទ្រូង ។ ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله គិតថាប្រជារាស្ត្រមិនជឿខ្ញុំ

ទេ ១ អល់ឡោះហ្ន៎ បានសន្យាជាមួយខ្ញុំ ថាឲ្យខ្ញុំ ប្រកាសឲ្យដឹងព្រះរាជសារនោះ ពុំនោះទេ ព្រះអង្គ នឹងធ្វើទណ្ឌកម្មខ្ញុំ ។ អាល្លី អើយ ! ដើបឡើង ។"

تُمْ نَادَى بِالصَّلَاةِ جَامِعَةً فَصَلَّى بِهِنَّ الطُّهْرُ ثُمَّ قَالَ أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ اللَّهَ مُؤَاوِيٌّ وَالْمُؤْمِنِينَ وَأُولَىٰ بِهِمْ مِنْ أَنْفُسِهِمْ [أَلَا] مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَعَلَيْ مَوْلَاهُ اللَّهُ وَالْمَنْ وَالْآلَهُ وَ عَادٍ مَنْ عَادَاهُ وَ أَنْصُرُ مَنْ نَصَرَهُ وَ أَخْذُلُ مَنْ خَذَلَهُ.

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ បានហៅឲ្យស្រ្តីឡាតុំជុំគ្នា ។ យើងទាំងអស់គ្នាក៏បានស្រ្តីឡាតុំជាមួយព្រះអង្គ ស្រ្តីឡាតុំអាល់-ស្វីហ្វរ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "ប្រជាកស្រ្តីអើយ ! អល់ឡោះហ្ន៎ ជាព្រះអភិបាលរបស់ខ្ញុំ (ម៉ៅឡា) ខ្ញុំ ជាអភិបាលរបស់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ខ្ញុំ សំខាន់សម្រាប់ពួកគេលើសខ្លួនពួកគេទៅទៀត ។ ការពិតអ្នកណាដែលមានខ្ញុំ ជាអភិបាល អាល្លី ជាអភិបាលរបស់អ្នកនោះ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ អើយ ! សូមព្រះអង្គ ជាមិត្តរបស់អ្នកណាដែលជាមិត្តរបស់គេ សូមព្រះអង្គ ជាសត្រូវរបស់អ្នកណាដែលជាសត្រូវរបស់គេ សូមព្រះអង្គ ជួយអ្នកណាដែលជួយគេ សូមព្រះអង្គ ចោលអ្នកណាដែលចោលគេ ។"

فَقَامَ إِلَيْهِ سَلْمَانُ الْفَارِسِيُّ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَلَاؤُهُ كَمَا دَأَا؟ فَقَالَ [وَلَاؤُهُ كَوَلَايَتِي] مَنْ كُنْتُ أَوْلَىٰ بِهِ مِنْ نَفْسِهِ فَعَلَيْ أَوْلَىٰ بِهِ مِنْ نَفْسِهِ وَ أَنْزَلَ اللَّهُ ﴿الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَ أَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَ رَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا﴾ فَقَالَ سَلْمَانُ الْفَارِسِيُّ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَ نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَاتُ فِي عَلِيٍّ خَاصَّةً؟ فَقَالَ [رَسُولُ اللَّهِ ص بَل] فِيهِ وَ فِي أَوْصِيَائِي إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ.

សាល់ម៉ាន អាល់-ហ្វារស៊ី ក៏បានដើបឡើងនៅពីមុខព្រះអង្គ ទូលថា៖ "រីស្វីលុលឡោះហ្ន៎ អើយ ! ជាមិត្តរបស់ព្រះអង្គ ដូចអ្វី ?" ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "ជាមិត្តរបស់គេ ដូចលោក ជាមិត្តរបស់ខ្ញុំ អញ្ចឹង ។ ខ្ញុំ ជាបុគ្គលសំខាន់បំផុតសម្រាប់អ្នកណាមួយជាងខ្លួនអ្នកនោះទៅទៀត អាល្លី ជាបុគ្គលសំខាន់បំផុតសម្រាប់អ្នកនោះជាងខ្លួនអ្នកនោះទៅទៀត ។" អល់ឡោះហ្ន៎ បានដាក់ចុះមកថា៖ [៥:៣] ថ្ងៃនេះអញបានធ្វើឲ្យសាសនាពួកអ្នកសុក្រិតឥតខ្ចោះសម្រាប់ពួកអ្នក អញបានបង្កប់ព្រះឧបការធម៌អញលើពួកអ្នក អញបានជ្រើសយកអ៊ីស្លាមជាសាសនាសម្រាប់ពួកអ្នក ។ សាល់ម៉ាន អាល់-ហ្វារស៊ី បានទូលថា៖ "រីស្វីលុលឡោះហ្ន៎ អើយ ! តើអាយ៉ាសុំនេះត្រូវដាក់ចុះមកឲ្យអាល្លី ជាចមុខមែនទេ ?" រីស្វីលុលឡោះហ្ន៎ មានព្រះវចនៈថា៖ "ត្រូវហើយ អាយ៉ាសុំនេះស្តីអំពីគេ និងអំពីបណ្តាអ្នកស្នងរបស់ខ្ញុំ រហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។"

تُمْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ص يَا سَلْمَانُ إِشْهَدُ أَنَّتَ وَ مَنْ حَضَرَكَ بِذَلِكَ وَ لِيَبْلَغِ الشَّاهِدِ الْعَائِبِ [فَقَالَ سَلْمَانُ الْفَارِسِيُّ يَا رَسُولَ اللَّهِ بَيْنَهُمْ لَنَا فَقَالَ عَلِيٌّ أَخِي وَ زَيْرِي وَ وَصِيِّي [وَ وَارِثِي] وَ خَلِيفَتِي فِي أُمَّتِي وَ وَ لِي كُلِّ مُؤْمِنٍ بَعْدِي وَ أَحَدَ عَشَرَ إِمَامًا مِنْ وَ لِدِهِ [أَوْهُمْ إِنِّي] الْحَسَنُ تُمْ الْحُسَيْنُ تُمْ تِسْعَةً مِنْ وَ لِدِ الْحُسَيْنِ وَاحِدًا بَعْدَ وَاحِدٍ الْقُرْآنَ مَعَهُمْ وَ هُمْ مَعَ الْقُرْآنِ لَا يُفَارِقُونَهُ حَتَّى يَرُدُّوا عَلَيَّ الْحَوْضَ.

បន្ទាប់មករីស្វីលុលឡោះហ្ន៎ មានព្រះវចនៈថា៖ "សាល់-ម៉ាន អើយ ! លោកនិងបណ្តាអ្នកដែលនៅទីនេះជាសាក្សីរឿងនេះ ។ បណ្តាអ្នកដែលមានវត្តមាននៅទីនេះគប្បីប្រាប់បណ្តាអ្នកអវត្តមានឲ្យដឹង ។"

សាល់ម៉ាន អាល់-ហ្វារស៊ី បានទូលថា៖ "រីស្វីលុលឡោះហ្ន៎ អើយ ! សូមព្រះអង្គ អធិប្បាយឲ្យអស់ទូលបង្គំបានដឹងអស់បុគ្គលទាំងនោះ ។" ព្រះអង្គ ក៏មានព្រះវចនៈថា៖ "អាល្លី ដែលជាប្អូនប្រុសរបស់ខ្ញុំ ជាមន្ត្រីរបស់ខ្ញុំ ជាអ្នកស្នងខ្ញុំ ជាអ្នកទទួលកេរមរតកខ្ញុំ ជាខ្ញីលិហូរបស់ខ្ញុំ នៅក្នុងសហគមន៍ខ្ញុំ ជាព្រះអនុរក្សរបស់អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាគ្រប់រូបបន្ទាប់ពីខ្ញុំ និងអ៊ីម៉ាដបមួយនាក់ ដែលកើតមកពីបណ្តាកូនប្រុសរបស់គេ ។ អ៊ីម៉ាដ ដំបូងបង្អស់ក្នុង

ចំណោមអ្នកទាំងដប់មួយនាក់នោះ គឺ អាល់-ហ្វាសាន់ صلوات الله عليه والسلم កូនយូស្វ عليه وآله وسلم បន្ទាប់មកគឺ អាល់-ហ្វាសាន់ صلوات الله عليه والسلم បន្ទាប់មកគឺ បុគ្គលប្រាំបួននាក់ عليهم السلام ដែលកើតមកពីកូន ៗ عليهم السلام របស់អាល់-ហ្វាសាន់ صلوات الله عليه والسلم ម្នាក់ បន្ទាប់មក ។ គួរអាននៅជាប់ជាមួយពួកគេ عليهم السلام ពួកគេ عليهم السلام នៅជាប់ជាមួយគួរអាន ។ គួរអាននឹងមិន បែកចេញពីពួកគេ عليهم السلام ទេ ពួកគេ عليهم السلام ក៏នឹងមិនបែកពីគួរអានដែរ លុះត្រាតែពួកគេ عليهم السلام បានត្រឡប់ទៅឯកន្លែងទឹកដុស ។"

فَقَامَ اثْنَا عَشَرَ رَجُلًا مِنَ الْبَدْرِيِّينَ فَقَالُوا نَشْهَدُ أَنَّ سَمِعْنَا ذَلِكَ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ كَمَا قُلْتَ سَوَاءٌ لَمْ تَزِدْ فِيهِ وَ لَمْ تَنْقُصْ حَرْفًا [وَأَشْهَدَنَا رَسُولُ اللَّهِ ص عَلَى ذَلِكَ] وَقَالَ بَقِيَّةُ السَّبْعِينَ قَدْ سَمِعْنَا ذَلِكَ وَ لَمْ نَحْفَظْ كَلْمَهُ وَ هَوْلَاءِ الْإِثْنَا عَشَرَ خِيَارُنَا وَ أَفْضَلُنَا فَقَالَ ع صَدَقْتُمْ لَيْسَ كُلُّ النَّاسِ يَحْفَظُ بَعْضُهُمْ أَحْفَظُ مِنْ بَعْضٍ.

បុរសប្រាំបួននាក់បានដើរឡើង ទូលថា៖ "អស់ទូលបង្គំសូមសម្តែងថាអស់ទូលបង្គំបានឮមកពី រ៉ស្មីលុលឡោះហ្វ្លែ صلوات الله عليه وآله وسلم ថាព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم បានថាដូចនេះបេះបិទ ថាព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم មិនបានបន្ថែម មិនបាន បន្ថយទេសូម្បីតែមួយតួអក្សរក៏ដោយ ថា រ៉ស្មីលុលឡោះហ្វ្លែ صلوات الله عليه وآله وسلم បានឲ្យអស់ទូលបង្គំធ្វើសាក្សីរឿង នេះ ។" រីឯបុគ្គលចិតសិបនាក់ទៀតបានថា៖ "អស់ទូលបង្គំបានឮរឿងនេះតែអស់ទូលបង្គំមិនចាំបាន រឿងនេះទាំងអស់ទេ ។ បុគ្គលទាំងដប់ពីរនាក់ជាមនុស្សល្អ ជាបុគ្គលប្រសើរលើសគេក្នុងចំណោម អស់ទូលបង្គំ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم មានវចនៈថា៖ "អស់លោកនិយាយពិត ។ មនុស្សទាំងអស់មិនអាចចងចាំ បានទេ អ្នកខ្លះចងចាំបានល្អជាងអ្នកដទៃទៀត ។"

فَقَامَ مِنَ الْإِثْنَيْ عَشَرَ أَرْبَعَةٌ أَبُو الْهَيْثَمِ بْنُ التَّيَّهَانِ وَ أَبُو أَيُّوبَ الْأَنْصَارِيُّ وَ عَمَّارُ بْنُ يَاسِرٍ وَ حُزَيْمَةُ بْنُ ثَابِتٍ ذُو الشَّهَادَتَيْنِ [رَحِمَهُمُ اللَّهُ] فَقَالُوا نَشْهَدُ أَنَّ قَدْ سَمِعْنَا قَوْلَ رَسُولِ اللَّهِ ص وَ حَفِظْنَاهُ أَنَّهُ قَالَ يَوْمَئِذٍ وَ هُوَ قَائِمٌ وَ عَلِيٌّ قَائِمٌ إِلَى جَنْبِهِ ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ص يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ اللَّهَ أَمَرَنِي أَنْ أَنْصِبَ لَكُمْ إِمَامًا وَ وَصِيًّا يَكُونُ وَصِيًّا نَبِيِّكُمْ فِيكُمْ وَ خَلِيفَتِي فِي أُمَّتِي وَ فِي أَهْلِ بَيْتِي مِنْ بَعْدِي وَ الَّذِي فَرَضَ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ فِي كِتَابِهِ طَاعَتَهُ وَ أَمْرَكُمْ فِيهِ بِوَلَايَتِهِ فَرَجَعْتُ رَبِّي حَشِيئَةً طَعَنَ أَهْلَ التَّقَاةِ وَ نَكَذَّبِيهِمْ فَأَوْعَدَنِي لِأَبْلَعُهَا أَوْ لِيُعَذَّبَنِي.

បួននាក់ក្នុងចំណោមបុរសទាំងដប់ពីរនាក់នោះបានដើរឡើង គឺមាន អាថ្មី អាល់-ហ្វាសាន់ ប៊ីន អាល់-តែហ្វាន់, អាថ្មី អែយូប អាល់-អាន់ស្វីរី, អុម៉ារ ប៊ីន យ៉ាសារ, យូស្វ ម៉ាស្ត ប៊ីន ស្វាប៊ីត បុគ្គលពីរសក្ខីភាព សូមអស់ឡោះហ្វ្លែ صلوات الله عليه وآله وسلم អាណិតអាសូរពួកគេ ។ នាក់ទាំងបួនបានថា៖ "អស់ទូលបង្គំសូមសម្តែងថាអស់ទូល បង្គំបានឮសម្តីរបស់រ៉ស្មីលុលឡោះហ្វ្លែ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ អស់ទូលបង្គំបានរក្សាទុកថាថ្ងៃមួយព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានដើរ ឈរ អុលី صلوات الله عليه والسلم បានឈររក្សាព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ បន្ទាប់មករ៉ស្មីលុលឡោះហ្វ្លែ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "ប្រជា រាស្ត្រអើយ ! អស់ឡោះហ្វ្លែ صلوات الله عليه وآله وسلم បានដាក់បញ្ជាឲ្យខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم តែងតាំងអ្នកទាំងម្ភៃម្នាក់ صلوات الله عليه والسلم ឲ្យអស់ លោកដែលជាអ្នកស្នង صلوات الله عليه والسلم ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم របស់អស់លោកនៅក្នុងចំណោមអស់លោក ជាខ័លិហ្វ صلوات الله عليه والسلم របស់ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم នៅក្នុងសហគមន៍ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ដែលនៅក្នុងចំណោមសមាជិកនៃព្រះរាជកុលដ្ឋាន عليهم السلام គឺ បុគ្គលដែលអស់ឡោះហ្វ្លែ صلوات الله عليه وآله وسلم ដាក់បញ្ជាលើបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ឲ្យស្តាប់បង្គាប់នៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានដាក់វិទ្យាយ៉ាស្តរបស់បុគ្គលនោះ មកលើអស់លោក ។ ដូច្នេះខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم បានប្រគល់ រឿងនេះទៅលើម្ចាស់ صلوات الله عليه وآله وسلم ខ្ញុំក្រែងលោពុកពុតត្បូតជំទាស់វា ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ក៏បានសន្យាជាមួយខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم [ថាព្រះ អង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم នឹងការពារខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم] តែបើខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم មិនប្រកាសឲ្យដឹងរឿងនេះទេ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم នឹងធ្វើទណ្ឌកម្មខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ។"

[ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ص] أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ اللَّهَ جَلَّ إِسْمُهُ أَمَرَكُمْ فِي كِتَابِهِ بِالصَّلَاةِ وَ قَدْ بَيَّنَّهَا لَكُمْ وَ سَنَّهَا وَ الزَّكَاةَ وَ الصَّوْمَ وَ الْحَجَّ بَيَّنَّهَا وَ فَسَّرَهَا لَكُمْ وَ أَمَرَكُمْ فِي كِتَابِهِ بِالْوَلَايَةِ وَ إِنِّي أَشْهَدُكُمْ أَيُّهَا النَّاسُ أَنَّهَا خَاصَّةٌ لِعَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ وَ الْأَوْصِيَاءِ مِنْ وُلْدِي وَ

وُلِدَ أَخِي وَ وَصِيِّي - عَلِيٌّ أَوْهُمْ ثُمَّ الْحُسَيْنُ ثُمَّ الْحُسَيْنُ ثُمَّ تَسَعَةٌ مِنْ وُلْدِ الْحُسَيْنِ ابْنِي لَا يُقَارِفُونَ الْكِتَابَ وَ لَا يُقَارِفُهُمْ حَتَّى يَرُدُّوهُ عَلَيَّ الْحَوْضِ.

បន្ទាប់មកវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله}មានព្រះចនៈថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអើយ! អល់ឡោះហ្ន៎ បានដាក់ បញ្ហាលើអស់លោកក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ^{عجل}ឲ្យស្ម័គ្រចិត្ត ហើយខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله}បានអធិប្បាយប្រាប់អស់លោករឿង នេះ និងវិធីប្រតិបត្តិរឿងនេះហើយ ឲ្យបរិច្ចាគស្វាភាព ឲ្យកាន់សីលគ្រណាម ឲ្យបំពេញពិធីហ្មាច្ច ។ ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله}បានអធិប្បាយ បានរៀបរាប់អស់សេចក្តីឲ្យអស់លោកដឹងហើយ ហើយព្រះអង្គ^{عجل}បានដាក់ វិទ្យាយ៉ាសុំមកលើអស់លោកជាព្រះបញ្ហានៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ^{عجل} ។ ប្រជារាស្ត្រអើយ! ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله}សូមអង្វរ អស់លោកថាវិទ្យាយ៉ាសុំនេះបានលើ អាលី^{صلوات الله عليه وآله} ប៊ីន អាហ្វិ ត្ថ័លិប^{عليه السلام} និងបណ្តាអ្នកស្នង^{عليهم}របស់ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله} ដាច់មុខដែលកើតមកពីបណ្តាកូនៗខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله} និងកូនៗរបស់ប្អូនប្រុស^{صلوات الله عليه وآله} ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله} ដែលជាអ្នកស្នង^{عليهم} ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله} ។ អាលី^{صلوات الله عليه وآله} ជាបុគ្គលទីមួយក្នុងចំណោមពួកគេ^{عليهم} បន្ទាប់មកគឺអាល់-ហ្វាសាន់^{صلوات الله عليه وآله} បន្ទាប់មកគឺ អាល់-ហ្វាសាន់^{صلوات الله عليه وآله} បន្ទាប់មកគឺកូនៗ^{عليهم}ប្រាំបួននាក់របស់អាល់-ហ្វាសាន់^{صلوات الله عليه وآله} កូនប្រុស^{صلوات الله عليه وآله} ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله} ។ ព្រះគម្ពីរនឹងមិនបែកពីពួកគេ^{عليهم}ជាដាច់ខាត ពួកគេ^{عليهم}ក៏នឹងមិនបែកពីព្រះគម្ពីរឡើយដែរ លុះត្រាតែ ពួកគេ^{عليهم}បានត្រឡប់ទៅរកកន្លែងទឹកផុស ។

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي قَدْ أَعْلَمْتُكُمْ مَفْرَعَكُمْ وَإِمَامَكُمْ بَعْدِي وَ دَلِيلَكُمْ وَ هَادِيَكُمْ وَ هُوَ أَخِي عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ وَ هُوَ فِيكُمْ بِمَنْزِلَتِي فِيكُمْ فَفَلِدُّوهُ دِينَكُمْ وَ أَطِيعُوهُ فِي جَمِيعِ أُمُورِكُمْ فَإِنَّ عِنْدَهُ جَمِيعَ مَا عَلَّمَنِي اللَّهُ وَ أَمْرِي اللَّهُ أَنْ أَعْلِمَهُ إِيَّاهُ وَ أَعْلِمْتُكُمْ أَنَّهُ عِنْدَهُ فَاسْأَلُوهُ وَ تَعَلَّمُوا مِنْهُ وَ مِنْ أَوْصِيَّائِهِ بَعْدَهُ وَ لَا تَعْلَمُوهُمْ وَ لَا تَتَقَدَّمُوهُمْ وَ لَا تَتَحَلَّفُوا عَنْهُمْ فَإِنَّهُمْ مَعَ الْحَقِّ وَ الْحَقُّ مَعَهُمْ لَا يُزِيلُونَهُ وَ لَا يُزِيلُهُمْ (كتاب سليم بن قيس الهلالي , ج 2 , ص 748)

ប្រជារាស្ត្រអើយ! ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله}បានប្រាប់ឲ្យអស់លោកស្គាល់ "មគ្គទេសក៍" អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه وآله} អ្នកចង្អុលបង្ហាញនិង អ្នកដឹកនាំរបស់អស់លោកហើយបន្ទាប់ពីខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله} គឺ អាលី^{صلوات الله عليه وآله} ប៊ីន អាហ្វិ ត្ថ័លិប^{عليه السلام} ហើយឋានៈរបស់គេ នៅក្នុងចំណោមអស់នោះ ដូចឋានៈរបស់ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله} នៅក្នុងចំណោមអស់លោកដែរ ។ ដូច្នេះចូរអស់ លោកយកតម្រាប់តាមគេ^{صلوات الله عليه وآله} (យកតាក្នុងលិដ្ឋព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله}) ចូរស្តាប់បង្គាប់គេ^{صلوات الله عليه وآله} គ្រប់សព្វ ព្រោះគេ មាននូវអ្វីដែលអល់ឡោះហ្ន៎^{عجل}បានបង្ហាត់បង្រៀនខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله} និងអ្វីដែលព្រះអង្គ^{عجل}បានបញ្ជាឲ្យខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله} ធ្វើ ហើយខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله} បានប្រាប់គេ^{صلوات الله عليه وآله} ឲ្យដឹងអ្វីទាំងនោះ ។ គេអនុញ្ញាតឲ្យខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله} ប្រាប់ឲ្យអស់លោកដឹងថាអ្វីទាំង នោះនៅឯគេ^{صلوات الله عليه وآله} ។ ដូច្នេះចូរអស់លោកសិក្សាពីគេ^{صلوات الله عليه وآله} និងពីបណ្តាអ្នកស្នង^{عليهم}បន្ទាប់ពីគេ^{صلوات الله عليه وآله} ។ ចូរ អស់លោកកុំឲ្យមេរៀន (គឺកុំប្រដៅ) ពួកគេ^{عليهم} កុំដើរពីមុខពួកគេ^{عليهم} ។ ចូរកុំចោលពួកគេ^{عليهم} ព្រោះពួក គេ^{عليهم} នៅជាប់នឹងការពិត (សច្ចធម៌) ការពិតនៅជាប់នឹងពួកគេ^{عليهم} ពួកគេនឹងមិនចោលការពិតទេ ការ ពិតក៏នឹងមិនចោលពួកគេ^{عليهم} ដែរ ។ (1) (كتاب سليم بن قيس الهلالي 2: 748)

***

13/2-3. حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ عَنْ جَعْفَرِ بْنِ بَشِيرٍ عَنْ حَمَادٍ عَنْ أَبِي أُسَامَةَ قَالَ: كُنْتُ عِنْدَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ عِنْدَهُ رَجُلٌ مِنَ الْمُعِيرِيَّةِ فَسُئِلَ عَنْ شَيْءٍ مِنَ السُّنَنِ فَقَالَ مَا مِنْ شَيْءٍ يَحْتَاجُ إِلَيْهِ وَ لُدَّ آدَمَ إِلَّا وَ قَدْ خَرَجَتْ فِيهِ السُّنَّةُ مِنَ اللَّهِ وَ مِنْ رَسُولِهِ وَ لَوْ لَا ذَلِكَ مَا احْتَجَّ فَقَالَ الْمُعِيرِيُّ وَ بِمَا احْتَجَّ فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَوْلُهُ ﴿الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَ أَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي﴾ حَتَّى فَرَّغَ مِنَ الْآيَةِ فَلَوْ لَمْ يُكْمَلْ سُنَّتَهُ وَ فَرَأَيْتَهُ وَ مَا يَحْتَاجُ إِلَيْهِ النَّاسُ بِمَا احْتَجَّ بِهِ. (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , ج 1 , ص 517)

2-3/13. [...] ហ្ន៎ម៉ាដូ ប៊ីន អាហ្វិ អ៊ីសាម៉ាសុំ បានថាខ្ញុំបាននៅជុំជាមួយ អាហ្វិ អ្នកបង្កើតឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} នៅជាមួយព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} មានបុរសអាល់-មូត្រីរីយ៉ាសុំម្នាក់ ។ គាត់បានសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله} អំពីស្វីណាសុំមួយ

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អ្វីក៏ដោយដែលកូនអាជ្ញា عليه السلام ត្រូវការសុទ្ធតែចេញមកពីស្វីណាស្តដែលមកពីអល់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ និងមកពីព្រះសាសនៈទូត صلوات الله عليه وآله ព្រះអង្គ وَجَلَّ ។ បើមិនដូច្នោះទេតើមានសេចក្តីសំអាងមកពីណា?" អាល័យ-ម៉ាអ៊ីដ្យាស្តបានសួរថា៖ "តើសេចក្តីសំអាងស្ថិតនៅលើអ្វី?" អាច្វី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ وَجَلَّ [៥:៣] ថ្ងៃនេះអញបានធ្វើឲ្យសាសនាពួកអ្នកសុក្រិតឥតខ្ចោះសម្រាប់ពួកអ្នក អញបានបង្កប់ព្រះឧបការធម៌អញលើពួកអ្នក អញបានជ្រើសយកអ៊ីស្លាមជាសាសនាសម្រាប់ពួកអ្នក ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام សូត្រលុះចប់អាយ៉ាស្ត ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ប្រសិនបើព្រះអង្គ وَجَلَّ មិនបង្កប់ស្វីណាស្តព្រះអង្គ وَجَلَّ កាតព្វកិច្ចនានារបស់ព្រះអង្គ وَجَلَّ និងអ្វីៗដែលមនុស្សត្រូវការពីព្រះអង្គ وَجَلَّ នោះឲ្យពេញលេញទេ តើឲ្យព្រះអង្គ وَجَلَّ សំអាងលើអ្វី?"

(بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام : 1 : 517)

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا أَحَلَّ لَهُمْ قُلْ أَحَلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَاتُ وَمَا عَلَّمْتُمْ مِنَ الْجَوَارِحِ مُكَلِّبِينَ تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللَّهُ فَكُلُوا مِمَّا أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٤﴾

៤. [សាស្ត្រាអ៊ីយ] ពួកគេសួរអ្នកអំពីអ្វីដែលច្បាប់អនុញ្ញាតឲ្យពួកគេ ។ អ្នកចូរថា៖ "ដែលច្បាប់អនុញ្ញាតឲ្យអស់លោកគឺអ្វីៗដែលល្អប្រសើរ អ្វីៗ (គឺសត្វផ្សេងៗ) ដែលចាប់បានដោយសត្វបរាណ៍ដែលអស់លោកបានបង្ហាត់ឲ្យចេះចាប់សត្វ ក្នុងការបរាណ៍ដែលស្របតាមអ្វីដែលអល់ឡោះហ្ន៎បានបង្រៀនអស់លោក ។ ចូរអស់លោកបរិភោគអ្វីដែលពួកវាចាប់មកឲ្យអស់លោកចុះ ចូរអស់លោកសូត្រព្រះនាមអល់ឡោះហ្ន៎លើអ្វីៗទាំងនោះ (គឺសត្វដែលពួកវាចាប់បាន) ។" ចូរពួកអ្នកខ្លាចក្រែងអល់ឡោះហ្ន៎ ។ អល់ឡោះហ្ន៎រហ័សក្នុងការទូទាត់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៤

1/4. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، وَ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، جَمِيعاً، عَنْ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ عُمَيْرٍ، عَنْ أَبِي الْحَلْبِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، أَنَّهُ قَالَ: «فِي كِتَابِ عَلِيِّ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ)، فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَمَا عَلَّمْتُمْ مِنَ الْجَوَارِحِ مُكَلِّبِينَ﴾ قَالَ: هِيَ الْكِلَابُ». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء ٢ : صفحة : ٢٤٨ الحديث : ٩٩ / ٢٩٢٩ ، الكافي - الجزء : ٦ : صفحة : ٢٠٢ الحديث : ١) **

4/1. [...] វាយការណ៍មកពី អាល័យ-ហ្សាឡាប៊ី តមកពី អាច្វី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "មានចែងនៅក្នុងសាត្រារបស់អាល័យ صلوات الله عليه والسلام នូវអត្ថន័យរបស់ព្រះរាជបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ وَجَلَّ [៥:៤] អ្វីៗ (គឺសត្វផ្សេងៗ) ដែលចាប់បានដោយសត្វបរាណ៍ដែលអស់លោកបានបង្ហាត់[ឲ្យចេះចាប់សត្វ]ក្នុងការបរាណ៍ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "នេះគឺផ្តែ (សម្រាប់បរាណ៍) ។" (الكافي : 6 : 1 / 202)

***

2/4. وَ عَنْهُ: عَنْ عَدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ، وَ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، وَ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عُمَيْرٍ، جَمِيعاً، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي نَصْرٍ، عَنْ جَمِيلِ بْنِ دَرَّاجٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنِ الرَّجُلِ يُرْسِلُ الْكَلْبَ عَلَى الصَّيْدِ فَيَأْخُذُهُ، وَ لَا يَكُونُ مَعَهُ سِكِّينٌ يُدْكِيهِ بِهَا، أَيْدَعُهُ حَتَّى يَقْتُلَهُ وَ يَأْكُلُ مِنْهُ؟ قَالَ: «لَا بَأْسَ بِهِ، قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿فَكُلُوا مِمَّا أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ﴾ وَ لَا يَنْبَغِي أَنْ يَأْكُلَ مِمَّا قَتَلَ الْفَهْدُ». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء ٢ : صفحة : ٢٤٨ الحديث : ٩٩ / ٢٩٣٠ ، الكافي - الجزء : ٦ : صفحة : ٢٠٤ الحديث : ٨) **

4/2. [...] រាយការណ៍មកពី យ៉ាមីល ប៊ិន ដារីថ្ម ដែលបានថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គា ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីបុរសដែលប្រើឆ្កែចាប់សត្វ ។ ឆ្កែចាប់សត្វបាន តែគាត់មិនមានកាំបិតជាប់ខ្លួនទេដើម្បីសំឡែងសត្វ នោះ ។ តើគាត់អាចទុកឲ្យឆ្កែសម្លាប់សត្វនោះហើយយកសត្វនោះមកបរិភោគបានទេ ? ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មិនមានបញ្ហាទេ ។ អល់ឡោះហ្គា ^{عليه السلام} មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [៥:៤] ចូរអស់លោកបរិភោគ អ្វីដែលពួកវាចាប់មកឲ្យអស់លោកចុះ ។ តែមិនល្អសម្រាប់លោកទេបើលោកបរិភោគសត្វដែលខ្លាជំបង ស៊ី ។" (الكافي 6 : 204 / 8)

***

3/4. عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ: "وَمَا عَلَّمْتُمْ مِنَ الْجَوَارِحِ مُكَلِّبِينَ تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللَّهُ فَكُلُوا مِمَّا أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَادْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ". قَالَ: «لَا بَأْسَ بِأَكْلِ مَا أَمْسَكَ الْكَلْبُ، مِمَّا لَمْ يَأْكُلِ الْكَلْبُ مِنْهُ، فَإِذَا أَكَلَ الْكَلْبُ مِنْهُ قَبْلَ أَنْ تُدْرِكَهُ فَلَا تَأْكُلُهُ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ - صفحة : ٢٥٠ - الحديث : ٢٩٤٣ / ٩٩ ، تفسير العياشي - الجزء : ١ - صفحة : ٢٩٥ - الحديث : ٣٣)**

4/3. រាយការណ៍ តមកពី អាហ្វិ បាស្រៀរ តមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គា ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្គា ^{عليه السلام} [៥:៤] អ្វីដែលចាប់បានដោយសត្វបរាព្យាដែលអស់លោកបានបង្ហាត់ឲ្យចេះចាប់ សត្វក្នុងការបរាព្យាដែលស្របតាមអ្វីដែលអល់ឡោះហ្គាបានបង្រៀនអស់លោក ។ ចូរអស់លោក បរិភោគអ្វីដែលពួកវាចាប់មកឲ្យអស់លោកចុះ ចូរអស់លោកសូត្រព្រះនាមអល់ឡោះហ្គាលើអ្វីទាំង នោះ (គឺសត្វដែលពួកវាចាប់បាន) ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បរិភោគអ្វីដែល[ឆ្កែបរាព្យា]ចាប់បាន នោះមិនមានបញ្ហាទេ បើឆ្កែមិនបានស៊ីវាទេ ។ តែបើឆ្កែបានស៊ីវា ហើយលោកដឹង ចូរកុំបរិភោគសត្វ នោះ ។" (تفسير العياشي 1 : 33 / 295)

***

4/4* مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ عَنْ سَيْفِ بْنِ عَمِيْرَةَ عَنْ أَبِي بَكْرٍ الْخَضْرَمِيِّ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ صَيْدِ الْبُرْزَةِ وَالصُّعُورِ وَالْكَلْبِ وَالْفَهْدِ فَقَالَ لَا تَأْكُلُ صَيْدَ شَيْءٍ مِنْ هَذِهِ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمُوهُ إِلَّا الْكَلْبَ الْمُكَلَّبَ فُلْتُ فَإِنْ قَتَلَهُ قَالَ كُلِّ لَأَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ ﴿وَمَا عَلَّمْتُمْ مِنَ الْجَوَارِحِ مُكَلِّبِينَ ... فَكُلُوا مِمَّا أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَادْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ﴾. (الكافي - الجزء : ٦ - صفحة : ٢٠٩ - حديث : ٩)

*4/4. មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាស្តុយ៉ា រាយការណ៍តមកពី អាស្តុម៉ាដូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ តមកពី អុលី ប៊ិន អាល-ហ្គាកាំ តមកពី សៃហ្វ ប៊ិន អុមីរ៉ាត្ត តមកពី បាការ អាល-ហ្គាដ្រីមី ដែលបានថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គា ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីសត្វដែលចាប់បានដោយប្រើសត្វត្នាត សត្វស្វាង សត្វផ្កែនិងសត្វខ្លាជំបង ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ចូរកុំបរិភោគសត្វដែលចាប់បានដោយប្រើសត្វទាំងនេះលើកលែងតែ លោកបានជម្រះបន្សុទ្ធ (គឺសំឡែងទាន់ពេល) លើកលែងតែដោយប្រើសត្វឆ្កែបរាព្យា ។" ខ្ញុំបានទូល ថា៖ "បើវា (គឺឆ្កែ) បានសម្លាប់សត្វនោះ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ចូរបរិភោគចុះ ព្រោះ អល់ឡោះហ្គា ^{عليه السلام} មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [៥:៤] អ្វីដែលចាប់បានដោយសត្វបរាព្យាដែលអស់លោក បានបង្ហាត់ឲ្យចេះចាប់សត្វ ក្នុងការបរាព្យាដែលស្របតាមអ្វីដែលអល់ឡោះហ្គាបានបង្រៀនអស់ លោក ។ ចូរអស់លោកបរិភោគអ្វីដែលពួកវាចាប់មកឲ្យអស់លោកចុះ ចូរអស់លោកសូត្រព្រះនាម អល់ឡោះហ្គាលើអ្វីទាំងនោះ ។" (الكافي 6 : 209 / 9)

***

5/4* مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ عَنْ مُوسَى بْنِ بَكْرٍ عَنْ زُرَّارَةَ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَنَّهُ قَالَ: فِي صَيْدِ الْكَلْبِ إِنْ أُرْسِلَ الرَّجُلُ وَ سَمِيَ فَلْيَأْكُلْ مِمَّا أَمْسَكَ عَلَيْهِ وَ إِنْ قَتَلَ وَ إِنْ أَكَلَ فَكُلْ مَا بَقِيَ وَ إِنْ كَانَ غَيْرَ مُعَلِّمٍ يُعَلِّمُهُ فِي سَاعَتِهِ

ثُمَّ يُرْسَلُهُ فَيَأْكُلُ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُعَلَّمٌ

*4/5. មូហាំម៉ាដ្ត ប៊ិន យ៉ាស្តយ៉ា រាយការណ៍តមកពី អាល់-ម៉ាដ្ត ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ត និង អាល្លី ប៊ិន អាល់-ហ្គាកាំ តមកពី មូសា ប៊ិន បាការ តមកពី ស្វ៊ីរ៉េវ៉េត្ត តមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈ អំពីសត្វចាប់បានដោយប្រើឆ្កែ ។ បើគេប្រើឆ្កែឲ្យទៅចាប់ដោយសូត្រព្រះនាម (គឺសូត្រ ប៊ីសមិលឡាស្ត) ចូរអ្នកនោះបរិភោគអ្វី (គឺសត្វ) ដែលឆ្កែចាប់បាននោះចុះ ទោះបីឆ្កែបានសម្លាប់វាក៏ដោយ ទោះបីឆ្កែបានស៊ីវាក៏ដោយ ។ ចូរបរិភោគចុះអ្វីដែលនៅសល់[ពីឆ្កែស៊ី] ទោះបីគេពុំបានបង្ហាត់វា[ពីដើមមក]ក៏ដោយ តែគេបានបង្ហាត់ឆ្កែនោះនៅពេលនោះតែម្តង (គឺពេលបរិភោគនោះ) ហើយបានពន្លែងវាទៅចាប់សត្វ ចូរបរិភោគសត្វចាប់បាននោះចុះ ព្រោះនេះគឺឆ្កែដែលគេបានបង្ហាត់ ។

فَأَمَّا خِلَافُ الْكَلْبِ مِمَّا يَصِيدُ الْفَهْدُ وَالصَّيْفُ وَالصَّبْرُ وَ أَشْبَاهُ ذَلِكَ فَلَا تَأْكُلُ مِنْ صَيْدِهِ إِلَّا مَا أَذْرَكْتَ ذَكَاتَهُ لِأَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ ﴿مُكَلَّبِينَ﴾ فَمَا كَانَ خِلَافَ الْكَلْبِ فَلَيْسَ صَيْدُهُ مِمَّا يُؤْكَلُ إِلَّا أَنْ تُدْرِكَ ذَكَاتَهُ. (الكافي - الجزء : ٦ - صفحة : ٢٠٥ : حديث : ١٤) ចំណែកឯសត្វសម្រាប់បរិភោគផ្សេងពីឆ្កែវិញ អ្វីដែលសត្វខ្លាជំបងចាប់បាន អ្វីដែលសត្វត្នាតចាប់បាន និងសត្វផ្សេងៗស្រដៀងនេះ ចូរកុំបរិភោគសត្វដែលពួកវាចាប់បាននោះ លើកលែងតែលោកមានឱកាសជម្រះបន្ទុក (គឺសំឡែងសត្វចាប់បាននោះទាន់) ព្រោះអល់ឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [៥:៤] សត្វបរិភោគ ។ សត្វអ្វីក៏ដោយក្រៅពីសត្វឆ្កែ គេមិនអាចបរិភោគបានទេសត្វដែលវាចាប់បាននោះ រៀបលែងតែលោកទៅជម្រះបន្ទុកសត្វចាប់បាននោះ (គឺសំឡែងសត្វចាប់បាននោះទាន់ពេល) ។" (الكافي 6 : 205 / 14)

***

*6/4. مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُؤَيْدٍ عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ سُلَيْمَانَ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ مِنْ كَلْبٍ أَفَلَّتْ وَ لَمْ يُرْسَلْهُ صَاحِبُهُ فَصَادَ فَأَذْرَكَهُ صَاحِبُهُ وَ قَدْ قَتَلَهُ أ يَأْكُلُ مِنْهُ فَقَالَ لَا *4/6. [...] រាយការណ៍មកពី អាល់-ក្លីស៊ីម ប៊ិន ស្វ៊ីឡែម៉ាន ដែលបានថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីឆ្កែដែលរត់ទៅចាប់សត្វ ម្ចាស់វាមិនបានបញ្ជាវាឲ្យរត់ទៅចាប់សត្វទេ វាក៏ចេញទៅចាប់សត្វ ។ ពេលម្ចាស់វាមកដល់ វាបានសម្លាប់សត្វដែលវាចាប់បាននោះហើយ (សត្វស្លាប់ដោយសារវាខាំ) ។ តើអ្នកនោះអាចបរិភោគសត្វនោះបានទេ ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ទេ ។"

وَ قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا صَادَ وَ قَدْ سَمِيَ فَلْيَأْكُلْ وَ إِنْ صَادَ وَ لَمْ يَسْمَ فَلَا يَأْكُلْ وَ هَذَا مِنْ ﴿مَا عَلَّمْتُمْ مِنَ الْجَوَارِحِ مُكَلَّبِينَ﴾. (الكافي ج ٦ ص ٢٠٥) ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ពេលឆ្កែចាប់សត្វក្នុងការបរិភោគ គេបានសូត្រព្រះនាម (គឺបានសូត្រ ប៊ីសមិលឡាស្ត) ចូរបរិភោគសត្វនោះចុះ (គឺឲ្យបរិភោគសត្វស្លាប់ដោយសារឆ្កែខាំពេលបរិភោគនោះ) ។ បើពេលឆ្កែចាប់សត្វក្នុងបរិភោគនោះ គេពុំបានសូត្រព្រះនាមទេ (គឺមិនបានសូត្រប៊ីសមិលឡាស្តទេ) បរិភោគសត្វនោះពុំបានទេ ។ នេះមកពី [៥:៤] សត្វបរិភោគដែលអស់លោកបានបង្ហាត់[ឲ្យចេះចាប់សត្វ]ក្នុងការបរិភោគ ។" (الكافي 6 : 205)

الْيَوْمَ أُحِلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَاتُ وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حِلٌّ لَكُمْ وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَهُمْ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ غَيْرَ

مُسْلِفِينَ وَلَا مُتَّخِذِي أَخْدَانٍ وَمَنْ يَكْفُرْ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِرِينَ ﴿٥﴾

៥. ថ្ងៃនេះច្បាប់អនុញ្ញាតឲ្យពួកអ្នកនូវអ្វីដែលល្អប្រសើរ ។ អាហាររបស់បណ្តាអ្នកដែលគេបានប្រទាន ព្រះគម្ពីរឲ្យត្រូវអនុញ្ញាតឲ្យពួកអ្នក (គឺឲ្យបរិភោគបាន) អាហាររបស់ពួកអ្នកត្រូវអនុញ្ញាតឲ្យពួកគេ (គឺឲ្យ ពួកគេបរិភោគបាន) ។ [អនុញ្ញាតឲ្យរៀបការជាមួយ]បណ្តាស្ត្រីដែលប្រកបដោយព្រហ្មចរិយធម៌ដែល មានសទ្ធា [ដែលពុំមានស្វាមី] និងបណ្តាស្ត្រីដែលប្រកបដោយព្រហ្មចរិយធម៌ [ឥតស្វាមី] ក្នុងបណ្តា ជនានុជនដែលគេបានប្រទានព្រះគម្ពីរឲ្យកាលពីមុនពួកអ្នក ពេលពួកអ្នកបានប្រគល់ប្រាក់ខាន់ស្លាឲ្យ ពួកនាងដោយរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយស្មោះ មិនមែនក្នុងបំណងប្រព្រឹត្តអំពើខិលខូឧប្បវេទនិងជា អ្នកមានសហាយស្មន់អន្តរនោះទេ (យកពួកនាងជាគូស្រករដោយលួចលាក់) ។ នរណាបដិសេធ ជំនឿ ទង្វើទាំងអម្បាលម៉ានរបស់អ្នកនោះនឹងវិនាសសូន្យបង់ លោកមុខអ្នកនោះនឹងទៅជាជនម្នាក់ក្នុង បណ្តាជនបរាជ័យ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៥

1./5. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ أَبِي الْجَاوِدِ، قَالَ سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: ﴿وَوَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَلَّ لَكُمْ وَ وَطَعَامُكُمْ حَلٌّ لَهُمْ﴾، فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «الْحَبُوبُ وَ الْبُقُولُ». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء ١ - الصفحة : ٢٠١ الحديث : ٢٩٤٦ / ٩٩ ، الكافي - الجزء : ٦ - صفحة : ٢٦٤ الحديث : ٦)**

5/1. [...] អាច្និ អាល់-យ៉ាអ៊ុដូ បានថាខ្ញុំបានសួរ អាច្និ យ៉ាក្តុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{وَجَدَّ} [៥:៥] អាហាររបស់បណ្តាអ្នកដែលគេបានប្រទានព្រះគម្ពីរឲ្យត្រូវអនុញ្ញាតឲ្យពួកអ្នក អាហាររបស់ពួក អ្នកត្រូវអនុញ្ញាតឲ្យពួកគេ ។ អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "ធញ្ញជាតិនិងបន្លែ" (6 / 264 : 6) (الكافي)

***

2./5. الشَّيْخُ: بِإِسْنَادِهِ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى: ﴿وَوَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَلَّ لَكُمْ﴾، فَقَالَ: «الْعَدَسُ وَ الْحَبُّ وَ غَيْرُ ذَلِكَ». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء : ١ - الصفحة : ٢٠١ الحديث : ٢٩٥٠ / ٩٩ ، التهذيب - الجزء : ٩ - صفحة : ٨٨ الحديث : ٣٧٤)**

5/2. [...] ហ្ន៎ស្នាំ ប៊ីន សាលិម បានរាយការណ៍តមកពី អាច្និ អាប៊ុខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្ន៎^{وَجَدَّ} [៥:៥] អាហាររបស់បណ្តាអ្នកដែលគេបានប្រទានព្រះគម្ពីរឲ្យត្រូវអនុញ្ញាតឲ្យពួកអ្នក ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "សណ្តែកគ្រាប់សំប៉ែតនិងសណ្តែកម្យ៉ាង (chickpea ឬ pois chiche) និង ផ្សេងទៀតស្រដៀងនេះ" (374 / 88 : 9) (التهذيب)

***

3./5. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ مَجْبُوبٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ رَبَاطٍ، عَنْ زُرَّارَةَ ابْنِ أَعْيَنَ، قَالَ سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: ﴿وَوَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ﴾، فَقَالَ: «هَذِهِ مُسْوَحَةٌ بِقَوْلِهِ: ﴿وَوَلَا تُمْسِكُوا بِعَصَمِ الْكُوفَرِ﴾». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء ١ - الصفحة : ٢٠٢ الحديث : ٢٩٥٢ / ٩٩ ، الكافي - الجزء : ٥ - صفحة : ٣٥٨ الحديث : ٨)**

5/3. [...] ស្និរ៉ា:តួ អ៊ីបនូ អាភ្នុយ៉ាន បានថាខ្ញុំបានសួរ អាច្និ យ៉ាក្តុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{وَجَدَّ} [៥:៥] បណ្តាស្ត្រីដែលប្រកបដោយព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងបណ្តាជនានុជនដែលគេបានប្រទានព្រះគម្ពីរ

ឲ្យកាលពីមុនពួកអ្នក 1 ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អាយ៉ាស៊ុនេះត្រូវលើកចោលដោយព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ عَلَّ [៦០:១០] ឲ្យពួកអ្នកកុំរក្សាទំនាក់ទំនងស្វាមីភរិយាជាមួយបណ្តាស្រីបដិសេធ សទ្ធា 1" (الكافي 5 : 358 / 8)

***

4/5. وَ عَنْهُ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ ابْنِ فَضَّالٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ الْجَهْمِ، قَالَ: قَالَ لِي أَبُو الْحَسَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «يَا أَبَا مُحَمَّدٍ، مَا تَقُولُ فِي رَجُلٍ تَزَوَّجَ نَصْرَانِيَّةً عَلَى مُسْلِمَةٍ؟» قُلْتُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، وَ مَا قَوْلِي بَيْنَ يَدَيْكَ؟ قَالَ: «لَتَقُولَنَّ، فَإِنَّ ذَلِكَ تَعَلَّمَ بِهِ قَوْلِي».

5/4. [...] អាល់-ហ្គាសាន់ ប៊ិន អាល់-យ៉ាហ្គា បានថា អាល់-រដ្ឋី صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "អាចូ មូហាំម៉ាដ្ឋ អ៊ីយ! តើលោកយល់ឃើញយ៉ាងណាអំពីបុរសដែលរៀបការជាមួយនារីកាន់សាសនាគ្រិស្តជាករិយាទីពីរ ភរិយាទីមួយជានារីមុស្លីម?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام 1 សម្តីទូលបង្គំពុំមានប្រយោជន៍សម្រាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទេ 1" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "លោកត្រូវតែនិយាយ ព្រោះអាស្រ័យសម្តីនោះលោកនឹងដឹងសម្តីខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام 1"

قُلْتُ: لَا يَجُوزُ تَزْوِيجُ النَّصْرَانِيَّةِ عَلَى مُسْلِمَةٍ، وَ لَا عَيْرٍ مُسْلِمَةٍ. قَالَ: «وَ لَمْ؟» قُلْتُ: لِقَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَاتِ حَتَّى يُؤْمِنَنَّ﴾ قَالَ: «فَمَا تَقُولُ فِي هَذِهِ الْآيَةِ: ﴿وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ﴾؟» قُلْتُ: فَقَوْلُهُ: ﴿وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَاتِ﴾ نَسَخَتْ هَذِهِ الْآيَةَ. فَتَبَسَّمَ، ثُمَّ سَكَتَ. (البرهان في تفسير القرآن 1 - الجزء 2 : صفحة 252 : الحديث 299 / 2953 ، الكافي - الجزء 5 : صفحة 357 : الحديث 6) **

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "គេមិនអនុញ្ញាតឲ្យរៀបការជាមួយនារីកាន់សាសនាគ្រិស្តជាករិយាទីពីរទេ ដោយមានភរិយាទីមួយជានារីមុស្លីម គេមិនឲ្យរៀបការជាមួយនារីមិនមែនមុស្លីមទេដែរ 1" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ហេតុអ្វី?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ដោយសារព្រះបន្ទូលអាល់-ឡេហ្គាហ្គី عَلَّ [២:២២១] ឲ្យពួកអ្នកកុំរៀបការជាមួយបណ្តាស្រីពហុទេពនិយមឡើយមុនពួកនាងមានសទ្ធា 1 ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "តើលោកយល់ឃើញយ៉ាងណាអំពីអាយ៉ាស៊ុនេះ [៥:៥] បណ្តាស្រីដែលប្រកបដោយព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងបណ្តាជនានុជនដែលគេបានប្រទានព្រះគម្ពីរឲ្យកាលពីមុនពួកអ្នក?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ព្រោះ [២:២២១] ឲ្យពួកអ្នកកុំរៀបការជាមួយបណ្តាស្រីពហុទេពនិយមឡើយមុនពួកនាងមានសទ្ធា លើកអាយ៉ាស៊ុនេះចោល 1" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ឮញឹមហើយមិនចេញសម្តីទេ 1" (الكافي 5 : 357 / 6)

***

5/5. عَنِ ابْنِ سِنَانٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: ﴿وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ﴾. قَالَ: «هُنَّ الْمُسْلِمَاتُ». (البرهان في تفسير القرآن 1 - الجزء 2 : صفحة 253 : الحديث 296 / 2956 ، تفسير العياشي - الجزء 1 : صفحة 296 : الحديث 38) **

5/5. វាយការណ៍មកពី អ៊ីបនូ ស៊ីណាន ដែលបានថាតមកពី អាចូ អ្នកបន្ទូលឡេហ្គាហ្គី صلوات الله عليه والسلام ថាខ្ញុំបានសួរថា៖ "[មានន័យថាអ្វី] [៥:៥] បណ្តាស្រីដែលប្រកបដោយព្រហ្មចរិយធម៌ដែលមានសទ្ធា?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ពួកនាងជានារីមុស្លីម 1" (تفسير العياشي 1: 295 / 36)

***

6/5. حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَامِرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْبَرْقِيِّ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عُرْمَانَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفَضِيلِ عَنْ أَبِي حَمْرَةَ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى ﴿وَمَنْ يَكْفُرْ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَ هُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ قَالَ تَفْسِيرُهَا فِي

بَطْنِ الْفُرَّانِ يَعْني مَنْ يَكْفُرُ بِوَلَايَةِ عَلِيٍّ وَ عَلِيٍّ هُوَ الْإِيمَانُ. (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , ج 1 , ص 77)

5/6. [...] អាចិ ហ្មាស្មាស្មុំ បានថាខ្ញុំបានសួរ អាចិ យ៉ាត្រាហ្មាស្មាស្មុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្មាស្មាស្មុំ ^{تبارك وتعالى} [៥:៥] **នរណាបដិសេធដំនឿ ទង្វើទាំងអម្បាលម៉ានរបស់អ្នកនោះនឹងវិនាសសូន្យបង លោកមុខអ្នកនោះនឹងទៅជាជនម្នាក់ក្នុងបណ្តាជនបរាជ័យ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នៅក្នុងអត្ថន័យក្នុងរបស់តួអានមានន័យថាបុគ្គលដែលបដិសេធវិញ្ញាណយ៉ាស្មុំរបស់អាល្លា ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ អាល្លា ^{صلوات الله عليه والسلام} គឺដំនឿ (អ៊ីម៉ាន) ។"**

(بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام : 1 77)

***

7/5. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ حَمَّادِ ابْنِ عَثْمَانَ، عَنْ عُبيدِ بْنِ زُرَّارَةَ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَمَنْ يَكْفُرْ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ﴾، قَالَ: «تَرَكَ الْعَمَلَ الَّذِي أَقْرَبَهُ، [مِنْ ذَلِكَ] أَنْ يَتْرُكَ الصَّلَاةَ مِنْ غَيْرِ سَعْمٍ وَ لَا شُعْلٍ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٢٥٤ الحديث : ٢٩٦٣ / ٩٩ ، الكافي - الجزء : ٢ صفحة : ٣٨٤ الحديث : ٥)**

5/7. [...] អ៊ីបៃដ្យី ប៊ិន ស្វ៊ីរ៉េវ៉ះត្តិ បានថាខ្ញុំបានសួរ អាចិ អ្នកប្រុងខ្លួនឡោះហ្មាស្មាស្មុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្មាស្មាស្មុំ ^{تبارك وتعالى} [៥:៥] **នរណាបដិសេធដំនឿ ទង្វើទាំងអម្បាលម៉ានរបស់អ្នកនោះនឹងវិនាសសូន្យបង ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មិនយកចិត្តទុកដាក់នឹងទង្វើដែលបុគ្គលទទួលស្គាល់ថាជាទង្វើត្រឹមត្រូវហើយ ។ ទង្វើនោះគឺចោលស្ម័គ្រក្នុងដោយគ្មាន[មូលហេតុ]ជម្ងឺឬអំពល់ ។" (5 / 384 : 2 الكافي)**

***

8/5. عَنْ أَبَانَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «أَدْنَى مَا يَخْرُجُ بِهِ الرَّجُلُ مِنَ الْإِسْلَامِ أَنْ يَرَى الرَّأْيَ بِخِلَافِ الْحَقِّ فَيُقِيمَ عَلَيْهِ». قَالَ: ﴿وَمَنْ يَكْفُرْ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ﴾. وَ قَالَ: «الَّذِي يَكْفُرُ بِالْإِيمَانِ: الَّذِي لَا يَعْمَلُ بِمَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ، وَ لَا يَرِضَى بِهِ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٢٥٤ الحديث : ٢٩٦٦ / ٩٩ ، تفسير العياشي - الجزء : ١ صفحة : ٢٩٧ الحديث : ٤٢)**

5/8. អាបាន ប៊ិន អ្នកប្រុងខ្លួនវ៉ះហ្មាម៉ាន បានថាខ្ញុំបានឮ អាចិ អ្នកប្រុងខ្លួនឡោះហ្មាស្មាស្មុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ប្រការទាបបំផុត (គឺតូចបំផុត ?) ដែលធ្វើឲ្យបុគ្គលឃ្នាតចេញពីអាល់-អ៊ីស្លាម គឺបុគ្គលនោះសម្តែងមតិដែលផ្ទុយពីការពិត មានគោលជំហរលើមតិនោះ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "[៥:៥] **នរណាបដិសេធដំនឿ ទង្វើទាំងអម្បាលម៉ានរបស់អ្នកនោះនឹងវិនាសសូន្យបង ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "[៥:៥] **នរណាបដិសេធដំនឿ បុគ្គលដែលមិនធ្វើតាមអ្វីដែលអល់ឡោះហ្មាស្មាស្មុំ ^{تبارك وتعالى} បានបញ្ជាឲ្យធ្វើនោះទេ មិនពេញចិត្តនឹងបញ្ជានោះទេ ។" (42 / 297 : 1 تفسير العياشي)****

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِّنْكُمْ مِّنَ الْغَائِطِ أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِّنْهُ مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَا يَكُنْ يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٦﴾

៦. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ! ពេលណាពួកអ្នកងើបឡើងដើម្បីធ្វើនមស្តារ [ចូរពួកអ្នកធ្វើពិធីដម្រះកាយគឺ៖] ចូរពួកអ្នកលាងមុខនិង[លាង]ដៃពួកអ្នកដល់កែងដៃ ចូរពួកអ្នក[យកដៃទទឹក]ជូតមួយប៉ែកនៃក្បាលពួកអ្នកនិងដើងពួកអ្នកដល់កដើង ។ បើពួកអ្នកនៅក្នុងការតម្រូវឲ្យធ្វើស្មានពិធីធំ (គឺត្រូវឃូតទឹក

ជម្រះខ្លួនពេលមានយ៉ាណាបះហ័រដោយសារបានរួមភេទ ឬក្រោយពីចេញទឹកកាម) ចូរពួកអ្នកជម្រះខ្លួន ឲ្យស្អាត (គឺធ្វើពិធីជម្រះទាំងរាងកាយ) ។ បើពួកអ្នកឈឺឬកំពុងធ្វើដំណើរ បើអ្នកណាម្នាក់ក្នុងចំណោម ពួកអ្នកមកពីទីបន្ទាប់ ឬបើពួកអ្នកបានរួមរក្សនឹងស្រ្តី ហើយពួកអ្នករកទឹកជម្រះកាយមិនបានទេនោះ ចូរពួកអ្នកទៅរកដីស្អាតបរិសុទ្ធ ចូរជូតមួយប៉ែកនៃមុខពួកអ្នកនិងជូត[មួយប៉ែកនៃ]ដៃពួកអ្នកជាមួយគ្នា នោះ ។ អល់ឡោះហ្ន៎មិនចង់ឲ្យពួកអ្នកលំបាកទេ តែព្រះអង្គចង់ជម្រះបន្ទុកពួកអ្នកនិងបង្កប់ព្រះ ឧបការធម៌ព្រះអង្គលើពួកអ្នក ដើម្បីពួកអ្នកនឹងដឹងព្រះគុណ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៦

1/6. الشَّيْخُ: عَنِ الْمُفِيدِ مُحَمَّدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ النُّعْمَانِ، عَنِ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَسَنِ - يَعْنِي ابْنَ الْوَلِيدِ - عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَسَنِ الصَّفَّارِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، وَ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ الْحَسَنِ بْنِ أَبَانَ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنِ ابْنِ أُدَيْنَةَ، عَنِ ابْنِ بُكَيْرٍ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): قَوْلُهُ: ﴿إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ﴾ مَا يَعْنِي بِذَلِكَ - إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ؟ - قَالَ: «إِذَا قُمْتُمْ مِنَ النَّوْمِ». قُلْتُ: يَنْفُضُ النَّوْمَ الْوُضُوءَ؟ فَقَالَ: «نَعَمْ، إِذَا كَانَ يَغْلِبُ عَلَى السَّمْعِ، وَ لَا يَسْمَعُ الصَّوْتِ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء: ٢ - صفحة: ٢٥٥ - الحديث: ٩٩ / ٢٩٧٠، التهذيب - الجزء: ١ - صفحة: ٧ - الحديث: ٩)**

6/1. អាល់-ស្វែខ័ (អាល់-ស្វ័ខ្ពុក្ក) បានរាយការណ៍តមកពី អាល់-មូហ្វីដ្យូ មូហ្វាម៉ាដ្យូ ប៊ិន មូហ្វាម៉ាដ្យូ ប៊ិន នុអ៊ីម៉ាន តមកពី អាល់-ម៉ាដ្យូ ប៊ិន មូហ្វាម៉ាដ្យូ ប៊ិន អាល់-ហ្វាសាន់ ពោលគឺ អ៊ីបនូ អាល់-វាលីដ្យូ ដែលបាន ថាតមកពីឪពុកលោក តមកពី មូហ្វាម៉ាដ្យូ ប៊ិន អាល់-ហ្វាសាន់ អាល់-ស្វាហ្វាហ្វា ដែលបានឲ្យដឹងគឺ អាល់-ម៉ាដ្យូ ប៊ិន មូហ្វាម៉ាដ្យូ ប៊ិន អ៊ីសា និង អាល់-ហ្វាសាន់ ប៊ិន អាល់-ហ្វាសាន់ ប៊ិន អាបានដែលបានធ្វើ សេចក្តីរាយការណ៍តពី អាល់-ហ្វាសាន់ ប៊ិន សាអ៊ីដ្យូ ដែលបានឲ្យដឹងគឺ អ៊ីបនូ អាហ្វិ អ៊ីម៉ែរ ដែលបានថា តពី អ៊ីបនូ អាល់-ណាស៊ូ តមកពី អ៊ីបនូ បាក្រ ដែលបានឲ្យដឹងថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្ន៎ ថាព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ [៥:៦] ពេលណាពួកអ្នកងើបឡើងដើម្បីធ្វើនមស្តារ មានន័យថាអ្វី ពេលណាពួកអ្នកងើបឡើងដើម្បីធ្វើនមស្តារនោះ? ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "ពេលពួកអ្នកងើបពី ដេក ។" ខ្ញុំបានថា: "ការដេកលក់ធ្វើឲ្យខូចទឹកវុឌ្ឍន៍មែនទេ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "មែន ពេល ណាត្រចៀកលែងឮអ្វី ហើយពេលអ្នកនោះមិនឮសម្លេងអ្វីៗ ។" (التهذيب 1: 9/7)

***

2/6. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنِ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَسَنِ وَ عَيْرِهِ، عَنِ سَهْلِ بْنِ زَيْدٍ، عَنِ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ، عَنِ الْهَيْثَمِ بْنِ عُرْوَةَ التَّمِيمِيِّ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، عَنِ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "فَاعْسِلْوْا وُجُوْهُكُمْ وَ أَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ" فَقُلْتُ: هَكَذَا؟ وَ مَسَحْتُ مِنْ ظَهْرِ كَفِّي إِلَى الْمِرْفَقِ. فَقَالَ: «لَيْسَ هَكَذَا تَنْزِيلُهَا، إِنَّمَا هِيَ: فَاعْسِلْوْا وُجُوْهُكُمْ وَ أَيْدِيَكُمْ مِنَ الْمَرَافِقِ. فَقَامَ، ثُمَّ أَمَرَ يَدَهُ مِنْ مِرْفَقِهِ إِلَى أَصَابِعِهِ. (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء: ٢ - صفحة: ٢٥٦ - الحديث: ٩٩ / ٢٩٧٠، الكافي - الجزء: ٣ - صفحة: ٢٨ - الحديث: ٥)**

6/2. មូហ្វាម៉ាដ្យូ ប៊ិន យ៉ាក្កុប បានថាតពី មូហ្វាម៉ាដ្យូ ប៊ិន អាល់-ហ្វាសាន់ និង ម្នាក់ទៀតដែលបានឲ្យ ដឹងតមកពី សាស៊ូល ប៊ិន ស៊ីយ៉ាដ្យូ ដែលបានថាតមកពី អាល់ ប៊ិន អាល់-ហ្វាសាន់ ដែលបានថាតមកពី អាល់-ហ្វាសាន់ ប៊ិន អ៊ីរ៉ាត្ត អាល់-តាមីមី ដែលបានឲ្យដឹងថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពី ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ [៥:៦] ចូរពួកអ្នកលាងមុខរបស់ពួកអ្នក និងលាងដៃដល់កែងដៃពួកអ្នក ។ ខ្ញុំបានថា: "ដូចនេះឬ?" ខ្ញុំបានជូតចាប់ពីខ្នងប្រអប់ដៃខ្ញុំដល់ទៅកែងដៃ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា:

"មិនត្រូវបើកឲ្យដឹងដូចនេះទេ តែ [៥:៦] ចូរពួកអ្នកលាងមុខនិងលាងដៃពួកអ្នកចាប់ពីកែងដៃ ។" ហើយ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានងើបឈរ បានច្នៃតដៃព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ចាប់ពីកែងដៃដល់ទៅម្រាមដៃព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ (الكافي 3: 28/5)

***

3/6. وَ عَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ أَبِي أَيُّوبَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «الْأُذُنَانِ لَيْسَا مِنَ الْوَجْهِ، وَ لَا مِنَ الرَّأْسِ».

6/3. [...] វាយការណ៍តមកពី អាល្លឺ ប៊ិន អ៊ីបរ៉ូហ្គីម ដែលបានថាតមកពីឪពុកលោកដែលបានឲ្យដឹងតមកពី អ៊ីបនូ អាហ្វិ អ៊ីមែរ ដែលបានថាតមកពី អាហ្វិ អៃយូប ដែលបានថាតមកពី មូហ្វាម៉ាដូ ប៊ិន មុស្លីម ដែលបានឲ្យដឹងតមកពី អាហ្វិ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្វ្រែ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "ត្រចៀកទាំងពីរមិនមែនជាផ្នែកមួយរបស់ផ្នែកមុខទេ ហើយក៏មិនមែនជាផ្នែកមួយរបស់ក្បាលទេដែរ ។"

قَالَ: وَ ذَكَرَ الْمَسْحَ، فَقَالَ: «امْسَحْ عَلَى مُقَدِّمِ رَأْسِكَ، وَ امْسَحْ عَلَى الْقَدَمَيْنِ وَ ابْدَأْ بِالشِّقِّ الْأَيْمَنِ».

លោក (គឺអ្នកអធិប្បាយ) បានថា ខ្ញុំបាននិយាយអំពីការដូត ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ចូរលោកដូតលើក្បាលលោក ដូតលើជើងទាំងពីរ ចូរចាប់ផ្តើមពីខាងស្តាំ ។" (الكافي 3: 29/2)

***

4/6. وَ عَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ عُمَانَ، عَنِ الْحَلْبِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "أَوْ لَامِسْتُمُ النِّسَاءَ"، قَالَ: «هُوَ الْجِمَاعُ، وَ لَكِنَّ اللَّهَ سَتِيرٌ يُحِبُّ السَّتْرَ، فَلَمْ يُسَمِّ كَمَا تُسَمُّونَ».

6/4. សេចក្តីវាយការណ៍របស់លោក (គឺយ៉ាក្តីគូប អាល់-គូឡែនី) តមកពី អាល្លឺ ប៊ិន អ៊ីបរ៉ូហ្គីម ដែលបានថាតមកពីឪពុកលោកដែលបានឲ្យដឹងតមកពី អ៊ីបនូ អាហ្វិ អ៊ីមែរ ដែលបានថាតមកពី ហ្វាម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីស្តម៉ាន ដែលបានឲ្យដឹងតមកពី អាល់-ហ្វាល់ប៊ី ដែលបាននិយាយតមកពី អាហ្វិ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្វ្រែ صلوات الله عليه والسلام ថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វ្រែ صلوات الله عليه والسلام [៥:៦] ឬបើពួកអ្នកបានរួមរក្សានឹងស្ត្រី ។

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "នេះគឺការរួមភេទ តែអស់ឡោះហ្វ្រែជាអ្នកលាក់បាំង ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យការសម្ងាត់ ។ ដូច្នេះព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មិនហៅដូចដែលលោកហៅនោះទេ ។" (الكافي 5: 555/5)

***

5/6. الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ أَبِي بَكْرٍ بْنِ حَزْمٍ، قَالَ: تَوَضَّأَ رَجُلٌ، فَامْسَحَ عَلَى خُفَيْهِ، فَدَخَلَ الْمَسْجِدَ فَصَلَّى، فَجَاءَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَوَطِئَ عَلَى رَقَبَتِهِ فَقَالَ: «وَيْلَكَ، تُصَلِّي عَلَى غَيْرِ وُضُوءٍ؟!» فَقَالَ: أَمَرَنِي عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ. قَالَ: فَأَخَذَ بِيَدِهِ، فَأَنْتَهَى بِهِ إِلَيْهِ، فَقَالَ: «انْظُرْ مَا يَزُوي هَذَا عَلَيْكَ» وَ رَفَعَ صَوْتَهُ، فَقَالَ: نَعَمْ أَنَا أَمَرْتُهُ، إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) مَسَحَ. قَالَ: «قَبْلَ الْمَائِدَةِ، أَوْ بَعْدَهَا؟» قَالَ: لَا أَدْرِي. قَالَ: «فَلِمَ تُفْتِي وَ أَنْتَ لَا تَدْرِي؟ سَبَقَ الْكُتَابُ الْحَقَّيْنِ».

6/5. អាល់-អៃយ៉ាស្តី បានថាតមកពី អាហ្វិ បាការ ប៊ិន ហ្វាស្វា ដែលបានឲ្យដឹងថា បុរសម្នាក់បានយកទឹករុំខ្នង គាត់ដូតលើស្រោមជើងហើយបានចូលទៅក្នុងម៉ាស់ឃ្មុំដូចម្តេចម្តេចស្តារ ។ ពេលនោះអាល្លឺ صلوات الله عليه والسلام បានមកដល់ បានយាត់គាត់ដោយចាប់កគាត់ ហើយមានវចនៈថា៖ "អបមង្គលលើលោក! លោកធ្វើនមស្តារដោយគ្មានស្មារតី (គឺពិធីជម្រះកាយ ពោលគឺ រុំខ្នង ឬ តុស៊ូល) ឬ ? គាត់បានថា៖ "អ៊ីម៉ារ ប៊ិន

អាល់-ខាត្តត្ថុបបានបញ្ជាឲ្យខ្ញុំធ្វើដូចនេះ ។" លោក (អ្នកអធិប្បាយ) បានថាព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អូសដៃគាត់ទៅជួបលោក (គឺអ៊ីម៉ា ប៊ិន អាល់-ខាត្តត្ថុ) ហើយមានវចនៈថា៖ "លោកដឹងទេថាគេឆ្លើយទម្លាក់មកលើលោកអ្វីខ្លះ?" ដោយសម្លេងខ្លាំង ។ លោក (គឺអ៊ីម៉ា ប៊ិន អាល់-ខាត្តត្ថុ) បានថា៖ "មែន ខ្ញុំបានបញ្ជាឲ្យគេធ្វើបែបនេះ ។ រឺស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله បានជូតលើស្រោមជើង ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "តើទង្វើបែបនេះមានមុន[ការដាក់ចុះមកនូវស៊ូរ៉េ: ៥]អាល់-ម៉ាអ៊ីដាស៊ុឬក្រោយស៊ូរ៉េ: ៥នេះ?" លោកបានថា៖ "ខ្ញុំមិនដឹងទេ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ហេតុអ្វីលោកចែងច្បាប់ (គឺហ្វាតវ៉ា) តែលោកមិនដឹងអ្វីនោះ? [ជូតលើស្រោមជើងទាំងពីរនោះបានអនុវត្តកាលពីមុន[ការដាក់ចុះមកនូវ]ព្រះមហាក្សត្រ (គឺស៊ូរ៉េ: ៥ អាល់-ម៉ាអ៊ីដាស៊ុ) ។" (تفسير العياشي 1: 46 / 297)

***

6/6. عَنْ زُرَّارَةَ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنِ التَّيْمُمِ، فَقَالَ: «إِنَّ عَمَّارَ بْنَ يَاسِرٍ أَتَى النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) فَقَالَ: أَجَبْتُ وَ لَيْسَ مَعِيَ مَاءٌ. فَقَالَ: كَيْفَ صَنَعْتَ يَا عَمَّارُ؟ قَالَ: نَزَعْتُ ثِيَابِي، ثُمَّ تَمَعَّكْتُ عَلَى الصَّعِيدِ. فَقَالَ: هَكَذَا يَصْنَعُ الْحِمَارُ، إِنَّمَا قَالَ اللَّهُ: ﴿فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَ أَيْدِيكُمْ مِنْهُ﴾. ثُمَّ وَضَعَ يَدَيْهِ جَمِيعاً عَلَى الصَّعِيدِ، ثُمَّ مَسَحَهُمَا، ثُمَّ مَسَحَ مِنْ بَيْنِ عَيْنَيْهِ إِلَى أَسْفَلِ حَاجِبِيهِ، ثُمَّ ذَلِكَ إِحْدَى يَدَيْهِ بِالْأُخْرَى عَلَى ظَهْرِ الْكَفِّ، بَدْءاً بِالْيَمِينِ». (تفسير العياشي 1: 63 / 302)**

6/6. ស៊ូរ៉េ: ៥ បានថាខ្ញុំបានសួរ អាប៊ូ យ៉ាក្កុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام អំពី "តាយ៉ាមម" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អ៊ីម៉ា ប៊ិន យ៉ាសារ បានមកជួបព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله ទូលថា៖ "ទូលបង្គំនៅក្នុងការតម្រូវឲ្យមានស្មារតីជ័រ (ពោលគឺត្រូវដូតទឹកយូនុប) តែទូលបង្គំមិនមានទឹកជាប់មកផងទេ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈថា៖ "អ៊ីម៉ាអើយ! តើលោកបានធ្វើអ្វីហើយ?" លោកបានទូលថា៖ "ទូលបង្គំបានដោះសំលៀកបំពាក់ហើយ បានប្រមៀលខ្លួនលើដី ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈថា៖ "នេះគឺទង្វើរបស់សត្វលា ។ ក៏ប៉ុន្តែ អល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله មានព្រះរាជបន្ទូលថា [៥:៦] ចូរជូតមួយបែកនៃមុខពួកអ្នកនិងជូត[មួយបែកនៃ]ដៃពួកអ្នកជាមួយគ្នានោះ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله យកប្រអប់ដៃទាំងពីរដាក់លើដី ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ជូតប្រអប់ដៃទាំងពីរនោះ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ជូតពីថ្ពាលដល់ក្រោមចិញ្ចើមទាំងពីរ រួចហើយជូតខ្នងប្រអប់ដៃមួយដោយដៃមួយទៀត ដោយចាប់ផ្តើមពីដៃស្តាំ ។" (تفسير العياشي 1: 63 / 302)

***

*7/6. وَ عَنْهُ : عَنْ عَلِيٍّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، وَ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ، عَنِ الْفَضْلِ بْنِ شاذَانَ، جَمِيعاً، عَنْ حَمَّادِ بْنِ عِيسَى، عَنْ حَرِيزِ، عَنْ زُرَّارَةَ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): أَلَا تُخْبِرُنِي مِنْ أَيْنَ عَلِمْتَ وَ قُلْتَ: إِنَّ الْمَسْحَ بِبَعْضِ الرَّأْسِ وَ بَعْضِ الرَّجْلَيْنِ؟ فَصَحَّحَكَ، ثُمَّ قَالَ: « يَا زُرَّارَةُ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ نَزَلَ بِهِ الْكِتَابُ مِنَ اللَّهِ، لِأَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: ﴿فَاعْسَلُوا وُجُوْهُكُمْ﴾ فَعَرَفْنَا أَنَّ الْوَجْهَ كُلَّهُ يَنْبَغِي أَنْ يُعْسَلَ. ثُمَّ قَالَ: ﴿وَ أَيْدِيكُمْ إِلَى الْمِرْفَقِ﴾. فَوَصَلَ الْيَدَيْنِ إِلَى الْمِرْفَقَيْنِ بِالْوَجْهِ، فَعَرَفْنَا أَنَّهُ يَنْبَغِي لهُمَا أَنْ يُعْسَلَا إِلَى الْمِرْفَقَيْنِ.

*6/7. អាស៊ី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម រាយការណ៍តមកពីឪពុកលោកនិង មូហ្វាម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីសម៉ាអ៊ីល តមកពីអាល់-ហ្វាដ្ល ប៊ិន ស្វាស្វាន តមកពី ហ្វាម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីសា តមកពី ហ្វារីស តមកពី ស៊ូរ៉េ: ៥ ដែលបានថាខ្ញុំបានទូល អាប៊ូ យ៉ាក្កុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ប្រាប់ទូលបង្គំ តើព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដឹងមកពីណាដែលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថាត្រូវជូតមួយបែករបស់ក្បាលនិងមួយបែករបស់ជើង?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ឮញឹមហើយមានវចនៈថា៖ "ស៊ូរ៉េ: ៥ អើយ! រឺស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله អ្នកថា ។ ព្រះគម្ពីរត្រូវបានដាក់មកពីអល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله ជាមួយព្រះបញ្ជានេះ ព្រោះអល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [៥:៦] ចូរពួកអ្នកលាងមុខ ដូច្នោះយើងដឹងថាត្រូវលាងមុខទាំងអស់ (មិនមែនតែមួយបែកទេ) ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [៥:៦] និងដៃពួកអ្នកដល់កែងដៃ ។ ដូច្នោះ ដៃទាំងពីរដល់ទៅកែងដៃត្រូវភ្ជាប់នឹងមុខ[ក្នុងព្រះរាជ

ដាក់កម្បងស្តាំក្នុងទុកហើយក្បងទឹកមួយកម្បងមកស្រោចលើផ្ទៃមុខព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام លាងមុខព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដោយទឹកនោះ ។ ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដាក់កម្បងដៃឆ្វេងក្នុងទឹកហើយក្បងទឹកមួយកម្បងមកស្រោចលើដៃស្តាំ លាងដៃស្តាំនេះពីកែង (ឬគន្លាក់ដៃ) ទៅបាតដៃដោយមិនបកមកកែងដៃ (ឬគន្លាក់ដៃ) វិញទេ ។ ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដាក់កម្បងដៃស្តាំក្នុងទឹក ដូសទឹកមួយកម្បងមកចាក់លើដៃឆ្វេង ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ធ្វើដូចដែលបានធ្វើនឹងដៃស្តាំដែរ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានជូតក្បាលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام និងប្រអប់ជើងទាំងពីរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ជាមួយបាតដៃទទឹករបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដោយមិនបន្ថែមទឹកថ្មីទៅលើក្បាលនិងប្រអប់ជើងនោះទេ ។"

ثُمَّ قَالَ: وَلَا يَدْخُلُ أَصَابِعُهُ تَحْتَ الشَّرَاكِ. قَالَ: ثُمَّ قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ﴾ فَلَيْسَ لَهُ أَنْ يَدَعَ شَيْئًا مِنْ وَجْهِهِ إِلَّا غَسَلَهُ، وَ أَمَرَ بِغَسْلِ الْيَدَيْنِ إِلَى الْمِرْفَقَيْنِ، فَلَيْسَ لَهُ أَنْ يَدَعَ شَيْئًا مِنْ يَدَيْهِ إِلَى الْمِرْفَقَيْنِ إِلَّا غَسَلَهُ، لِأَنَّ اللَّهَ يَقُولُ: ﴿فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ﴾

ហើយលោកអ្នកអធិប្បាយ]ថា៖ "គេមិនយកម្រាមដៃជ្រៀតចូលក្រោមខ្សែស្បែកជើងទេ ។" លោកបានថាហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ السَّلَام មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [៥:៦] ពេលណាពួកអ្នកងើបឡើងដើម្បីធ្វើសឡាវ ចូរពួកអ្នកលាងមុខនិងដៃពួកអ្នក ដូច្នេះបុគ្គលមិនគប្បីចោលបែកណាមួយរបស់ផ្ទៃមុខដោយមិនលាងវានោះទេ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ السَّلَام ដាក់បញ្ជាឲ្យលាងដៃដល់ទៅកែង (ឬគន្លាក់ដៃ) ដូច្នេះបុគ្គលមិនគប្បីចោលបែកណាមួយរបស់ដៃដល់ទៅកែងដៃដោយមិនលាងវានោះទេ ព្រោះអល់ឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ السَّلَام មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [៥:៦] ចូរពួកអ្នកលាងមុខនិងដៃពួកអ្នកដល់កែងដៃ ។"

ثُمَّ قَالَ: ﴿وَأَمْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلِكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ﴾ فَإِذَا مَسَحَ بِشَيْءٍ مِنْ رَأْسِهِ، أَوْ بِشَيْءٍ مِنْ قَدَمَيْهِ مَا بَيْنَ الْكَعْبَيْنِ إِلَى أَطْرَافِ الْأَصَابِعِ فَقَدْ أَجَزَ أُوهُهُ.

បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ السَّلَام មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៥:៦] ចូរពួកអ្នកជូតមួយបែកនៃក្បាលពួកអ្នកនិងជើងពួកអ្នកដល់កជើង ។ បើបុគ្គលជូតមួយបែករបស់ក្បាលឬមួយបែករបស់ជើងទាំងពីរចន្លោះកជើងទាំងពីរនិងចុងម្រាមជើង រួចអ្នករបស់បុគ្គលនោះគ្រប់គ្រាន់ ។"

قَالَ: فَقُلْنَا: أَيْنَ الْكَعْبَانِ؟ قَالَ: «هَاهُنَا» يَعْنِي الْمَفْصَلِ دُونَ عَظْمِ السَّاقِ. فَقُلْنَا: هَذَا مَا هُوَ؟ فَقَالَ: «هَذَا مِنْ عَظْمِ السَّاقِ، وَ الْكَعْبُ أَصْفَلُ مِنْ ذَلِكَ». فَقُلْنَا: أَصْلَحَكَ اللَّهُ، وَ الْعُرْفَةُ الْوَاحِدَةُ تُجْزَى لِلْوَجْهِ، وَ عُرْفَةُ لِلدِّرَاعِ! قَالَ: «نَعَمْ، إِذَا بَالَعْتَ فِيهَا، وَ اتَّيْتَانِ عَلَى ذَلِكَ كُلِّهِ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٢٥٧ الحديث : ٢٩٧٥ / ٩٩ ، الكافي - الجزء : ٣ صفحة : ٢٥ الحديث : ٥)**

លោកអ្នកអធិប្បាយបានថាយើងបានសួរថា៖ "កជើងទាំងពីរនៅត្រង់ណា?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ត្រង់នេះ" មានន័យថាគន្លាក់ក្រោមឆ្អឹងជើង ។ យើងបានទូលថា៖ "នោះគឺអ្វី?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "នេះគឺឆ្អឹងជើង កជើងនៅក្រោមនោះ ។" យើងបានទូលថា៖ "សូមឲ្យអល់ឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ السَّلَام ថែរក្សាព្រះអង្គ عَلَيْهِ السَّلَام ។ [ទឹក]មួយកម្បងដៃគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់មុខ [ទឹក]មួយកម្បងដៃគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ដៃ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ត្រូវហើយ បើលោកប្រើទឹកសមរម្យ ។ ពីរកម្បងប្រើបានមួយរួចអ្នក ។"

(الكافي 3: 25/5)

وَأَذْكُرُوا اللَّهَ عَلَيْكُمْ وَمِيثَاقَهُ الَّذِي وَاثَقَكُمْ بِهِ إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأَتَقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٧﴾

៧. ចូរពួកអ្នកនឹកឃើញព្រះឧបការធម៌របស់អល់ឡោះប្តាំមកលើពួកអ្នក និងព្រះកតិកាសញ្ញាដែលព្រះអង្គបានធ្វើជាមួយពួកអ្នក កាលពួកអ្នកបានថា៖ "អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានឮ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំព្រមប្រតិបត្តិតាម ។" ចូរពួកអ្នកខ្លាចក្រែងអល់ឡោះប្តាំ ។ អល់ឡោះប្តាំទ្រង់ញាណអ្វីៗនៅក្នុងទ្រង់ ។

***

កាលវិស្វលុលឡោះប្តាំ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានទទួលពីប្រជារាស្ត្រ នូវកិច្ចសន្យាព្រមទទួលវិធានយ៉ាងរូបសម្រាប់ម៉ៅឡាអុលី^{صلوات الله عليه والسلام} ពួកគេបានថា៖ "អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានឮ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំព្រមប្រតិបត្តិតាម ។ អ្វីក៏ដោយដែលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ដាក់មកឲ្យអស់ទូលបង្គំធ្វើ អស់ទូលបង្គំនឹងធ្វើ ។" ក្រោយមកពួកគេបានក្បត់ពាក្យសន្យានេះ ។ ដូច្នេះអាយ៉ាស្តនេះត្រូវដាក់ចុះមកសំដៅទៅលើបណ្តាជនដែលបានក្បត់ពាក្យសន្យាដែលថានឹងព្រមគោរពតាម ។" (តាហ្វៀសៀរ ស្ទ្រីហ្វី ទំព័រ១៣១ យោលលើតាហ្វៀសៀរ គូម្មី)

يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلَىٰ ءَلَّا تَعْدِلُوا ءَعْدِلُوا هُوَ اَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾

៨. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ! ចូរពួកអ្នកជាសាក្សីម៉ឺងម៉ាត់ដើម្បីអល់ឡោះប្តាំ ប្រកបដោយយុត្តិធម៌ ។ ចូរកុំបណ្តោយឲ្យកំហឹងចំពោះជនមួយក្រុម [ឬអ្នកណាម្នាក់ដែលបដិសេធសទ្ធា] ញ៉ាំងពួកអ្នកឲ្យប្រព្រឹត្តខុសគន្លងធម៌[និងលំអៀង]ឡើយ ។ ចូរពួកអ្នកប្រព្រឹត្តដោយយុត្តិធម៌ព្រោះវានៅជិតជំនឿស៊ប់ចិត្ត[ចំពោះអល់ឡោះប្តាំ] ចូរពួកអ្នកខ្លាចក្រែងអល់ឡោះប្តាំ ។ អល់ឡោះប្តាំទ្រង់ញាណប្រការដែលពួកអ្នកធ្វើ ។

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ ءَوَّجْرٌ ءَعَظِيمٌ ﴿٩﴾

៩. អល់ឡោះប្តាំបានសន្យានឹងបណ្តាអ្នកដែលមានសទ្ធា ធ្វើអំពើល្អ [ផ្តល់គុណប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនឯង និងដល់សង្គមមនុស្សនិងប្រព្រឹត្តតាមព្រះបញ្ជាអល់ឡោះប្តាំ] ថាពួកគេនឹងបានទទួលការអត់ឱននិងរង្វាន់ធំធេង ។

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا ءَأُولَٰئِكَ ءَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١٠﴾

១០. បណ្តាអ្នកដែលបដិសេធសទ្ធា បដិសេធបណ្តាព្រះសញ្ញា[និងព្រះឱង្ការ]យើង ជនទាំងនោះជាជនភ្លើងនរក ។

يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هَمَّ قَوْمٌ أَن يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ ءَاتَّقُوا اللَّهَ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾

១១. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ! ចូរពួកអ្នកនឹកឃើញព្រះឧបការធម៌របស់អល់ឡោះប្តាំមកលើពួកអ្នក កាលមនុស្សមួយក្រុមប្រុងយាវដៃវាយពួកអ្នក តែព្រះអង្គបានទប់ដៃពួកគេមិនឲ្យប៉ះពាល់ពួកអ្នកទេ ។

ចូរពួកអ្នកខ្លាចក្រែងអល់ឡោះហ្ន៎ ។ លើអល់ឡោះហ្ន៎ទេដែលបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាត្រូវទុកកាយថ្វាយ
ចិត្ត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុ ៧-១១

7-11/1. الطَّبْرَسِيُّ، عَنْ أَبِي الْجَاوِدِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «أَنَّ الْمُرَادَ بِالْمِيثَاقِ مَا بَيَّنَّ لَهُمْ فِي حَجَّةِ الْوُدَاعِ مِنْ تَحْوِيلِ
الْمُحَرَّمَاتِ، وَ كَيْفِيَّةِ الطَّهَّارَةِ، وَ فَرَضِ الْوَلَايَةِ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٢٦٢ الحديث : ٩٩ / ٢٩٩٩ ،
مجمع البيان - الجزء : ٣ صفحة : ٢٦٠)**

7-11/1. អាល់-ត្ថប់រីស៊ី បានថាតមកពី អាប៊ូ អាល់-យ៉ាវូដូ តមកពី អាប៊ូ យ៉ាក្កុហ្សារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈ
ថា៖ "ន័យរបស់ព្រះកតិកាសញ្ញាគឺអ្វីដែលគេបានថ្លែងនៅក្នុងចំណោមពួកគេកាលធ្វើពិធីហ្គាចូលាគ្នា
គឺ៖ បម្រាមលើប្រការដែលត្រូវហាម វិធីការប្រព្រឹត្តប្រការបរិសុទ្ធ និងការដាក់វិទ្យុយ៉ាសុជា
កាតព្វកិច្ច ។" (مجمع البيان 3 : 260)

***

7-11/2. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّوْفَلِيِّ عَنِ السَّكُونِيِّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ
آلِهِ) سَيِّدُ الْأَعْمَالِ إِنْ صَافَ النَّاسُ مِنْ نَفْسِكَ وَ مُوَاسَاةُ الْأَخِ فِي اللَّهِ وَ ذِكْرُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ عَلَى كُلِّ حَالٍ. (الكافي - الجزء : ٢
صفحة : ١٤٥ حديث : ٧)

7-11/2. អាលី ប៊ីន អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម បានថាតមកពីឪពុកលោក តមកពី អាល់-ណោហ្គាលី តមកពី អាល់-
សាក្វិនី តមកពី អាប៊ូ អុប្បុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថាវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា៖
"មេទង្វើមានយុត្តិធម៌ចំពោះមនុស្សជាងខ្លួនលោក ស្មើភាពជាមួយបងប្អូនលោកដើម្បីអល់ឡោះហ្ន៎^{وَجَدَّ}
នឹកដល់អល់ឡោះហ្ន៎^{وَجَدَّ}គ្រប់កាលៈទេសៈ ។" (الكافي 2 : 145 / 7)

***

7-11/3. عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ عُمَانَ بْنِ عَيْسَى عَنْ سَمَاعَةَ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا الْحَسَنِ (عليه السلام) يَقُولُ لَا
تَسْتَكْبِرُوا كَثِيرَ الْخَيْرِ وَ لَا تَسْتَقْبَلُوا قَلِيلَ الذُّنُوبِ فَإِنَّ قَلِيلَ الذُّنُوبِ يَجْتَمِعُ حَتَّى يَكُونَ كَثِيرًا وَ خَافُوا اللَّهَ فِي السِّرِّ حَتَّى تُغْطُوا مِنْ أَنْفُسِكُمْ
النَّصَفَ. (الكافي الجزء : ٢ صفحة : ٤٥٧ حديث : ١٧)

7-11/3. [...] អ្នកស្មោះម៉ាន ប៊ីន អ៊ូសា បានថាតមកពី សាម៉ាអុសុដែលថាខ្ញុំបានឮ អាប៊ូ អាល់-ហ្គាសាន់
^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ចូរកុំចាត់ទុកទ្រព្យសម្បត្តិសន្លឹកសន្លាប់ថាច្រើន កុំចាត់ទុកបាបតូចថាតូចតាច
ព្រោះបាបតូចនឹងពូនផ្គុំទាល់តែទៅជាធំ ។ ចូរខ្លាចអល់ឡោះហ្ន៎^{وَجَدَّ}ដោយលាក់បាំងលុះត្រាតែអស់លោក
អាចផ្តល់សមធម៌ដែលចេញមកពីខ្លួនឯងបាន[ដល់ជនដទៃ] ។" (الكافي 2 : 457 / 17)

***

7-11/4. شَرَفُ الدِّينِ النَّجْفِيُّ: قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: رَوَى فَضَالَةُ بْنُ أَيُّوبَ، عَنْ أَبَانَ بْنِ عُمَانَ، عَنْ أَبِي حمزة الثمالي، عَنْ أَبِي
جعفر (عليه السلام)، فِي الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمَ لُوا الصَّالِحَاتِ قَالَ: «آمَنُوا بِأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ عَمَلُوا الصَّالِحَاتِ بَعْدَ
الْمَعْرِفَةِ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٣ صفحة : ٧٣٨ الحديث : ٩٩ / ٦٩٤٧ ، تأويل الآيات - الجزء : ١ صفحة :
٣٠٨ الحديث : ١٦)**

7-11/4. [...] អាប៊ូ ហ្គាសាន់ អាល់-ស្វាម៉ាលី បានថាតមកពី អាប៊ូ យ៉ាក្កុហ្សារ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូល
អល់ឡោះហ្ន៎^{وَجَدَّ} [៣១:៨], [១៩:៩៦] បណ្តាអ្នកដែលមានសទ្ធា ធ្វើអំពើល្អ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈ

ថា៖ "ពួកគេជឿអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ពួកគេធ្វើអំពើល្អបន្ទាប់ពីបានដឹង ។"

(16 / 308 : 1 (تأويل الآيات 19:88-98

***

5/11-7. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنِ يُونُسَ، عَنِ مُقَاتِلِ، عَنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُكَيْرٍ، عَنِ صَبَّاحِ الْأَزْرَقِ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾: هُوَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ شَيْعَتُهُ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء ٥ : صفحة : ٦٢٦ الحديث : ١١٥٢٢ / ٩٩ ، تأويل الآيات - الجزء ٢ : صفحة : ٧٨٤ الحديث : ٣)**

7-11/5. [...] ស្តាប់បាត់ អាល់-អាស៊ីរ៉ូតូ បានថាខ្ញុំបានឮ អាច្វី អាប៊ុនខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ عَد ٥: ١١ ឯជនណាដែលមានសទ្ធា ប្រព្រឹត្តអំពើល្អ ជនទាំងនោះនឹងបានសួរសួរគឺដែលមានស្នងហូរនៅខាងក្រោម ។ ថា៖ "នេះគឺអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام និងស្នីអាស៊ីរ៉ូតូព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។"

(3 / 784 : 2 (تأويل الآيات

***

6/11-7. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ هَمَّامٍ، عَنِ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ الْعُلَوِيِّ، عَنِ عَيْسَى بْنِ دَاوُدَ، عَنِ الْإِمَامِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ، عَنِ أَبِيهِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَجَلَّ: ﴿فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَ رِزْقٌ كَرِيمٌ﴾. قَالَ: «أَوْلَيْكَ آلُ مُحَمَّدٍ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ)، وَ الَّذِينَ سَعَوْا فِي قَطْعِ مَوَدَّةِ آلِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) مُعَاجِزِينَ ﴿أَوْلَيْكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ﴾ - قَالَ - هُمْ الْأَزْبَعَةُ نَفَرٍ: الْكَتَبِيُّ، وَ الْعَدَوِيُّ، وَ الْأُمَوِيَّانِ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء ٣ : صفحة : ٨٩٦ الحديث : ٧٣٨٢ ، تأويل الآيات - الجزء ١ : صفحة : ٣٤٥ : الحديث : ٢٩)**

7-11/6. [...] អ៊ីសា ប៊ិន ដ្យាវដូ បានថាគមកពី អ៊ីម៉ាមូសា صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន យ៉ាក្កុហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام គមកពីព្រះបិតាព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ عَد ٥: ٢٢ អ្នកណាមានសទ្ធានិងធ្វើអំពើល្អ អ្នកនោះនឹងបានទទួលការអភ័យទោសនិងជីវិតរុងរឿង ដែលមានវចនៈថា៖ "ជនទាំងនោះគឺព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គា عليهم السلام របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ បណ្តាអ្នកដែលព្យាយាមកាត់ផ្តាច់មិត្តភាពពីព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គា عليهم السلام របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាជនបរាជ័យ [៥:១០] ជនទាំងនោះជាជនភ្លើងនរក ។ ពួកគេមានចំនួនបួនគឺ៖ អ្នកតែមី (គឺកុលសម្ព័ន្ធរបស់អាច្វី បាការ), អ្នកអ៊ុដ្យាវី (គឺកុលសម្ព័ន្ធរបស់អ៊ីម៉ាម), អ្នកអ៊ុម៉ែយ៉ាស្ត (គឺកុលសម្ព័ន្ធអ៊ុម៉ែយ៉ាស្ត) ។" (29 / 345 : 1 (تأويل الآيات

***

7/11-7. [ابن شهر آشوب] [قال] الثَّمَالِيُّ فِي تَفْسِيرِ قَوْلِهِ: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ قَوْمٌ أَنْ يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ﴾ "أَنَّ الْقَاصِدَ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ كَانَ دُعْتُورَ بَنِ الْحَارِثِ. فَدَفَعَ جَبْرَيْلُ فِي صَدْرِهِ فَوَقَعَ الْكَسْفُ مِنْ يَدِهِ فَأَخَذَهُ رَسُولُ اللَّهِ وَ قَامَ عَلَى رَأْسِهِ فَقَالَ مَا يَمْنَعُكَ مِنِّي؟ فَقَالَ لَا أَحَدٌ وَ أَنَا أَعْهَدُ أَنْ لَا أَقَاتِلَكَ أَبَدًا وَ لَا أُعِينُ عَلَيْكَ عَدُوًّا.

7-11/7. អ៊ីបនូ ស្យាស្តរី អាស្រ័យ បានថា អាល់-ស្វីម៉ាលី បានថាសម្រាយព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ عَد ٥: ١١ បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ! ចូរពួកអ្នកនឹកឃើញព្រះឧបការធម៌របស់អល់ឡោះហ្ន៎មកលើពួកអ្នកកាលមនុស្សមួយក្រុមប្រុងយារដៃវាយពួកអ្នក តែព្រះអង្គបានទប់ដៃពួកគេមិនឲ្យប៉ះពាល់ពួកអ្នកទេ គឺខ្ញុំអ៊ុស្វីរ ប៊ិន អាល់-ហ្គាវីស្វ (ឬ កេស្វាវី ប៊ិន អាល់-ហ្គាវីស្វ) ប៉ងសម្លាប់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم ។ យ៉ីបរអ៊ីល عليه السلام បានច្រានទ្រូងគាត់ ដារក៏បានធ្លាក់ពីដៃគាត់ ។ រីស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم បានចាប់យកដារនោះ ឈរត្រង់ក្បាលគាត់ ហើយមានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណានឹងការពារអ្នកឲ្យផុតពីខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم បាន ?" គាត់បានថា៖

"មិនមានអ្នកណាម្នាក់ឡើយ ។ ខ្ញុំសូមស្រួចថាខ្ញុំនឹងមិនសម្លាប់លោក صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ជាដាច់ខាត នឹងមិនគាំទ្រសត្រូវរបស់លោក صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ឡើយ ។"

فَأَطْلَقَهُ فَسْتَلَّ بَعْدَ انْصِرَافِهِ عَنْ خَالِهِ فَقَالَ نَظَرْتُ إِلَى رَجُلٍ طَوِيلٍ أَبْيَضَ دَنَعٌ فِي صَدْرِي فَعَرَفْتُ أَنَّهُ مَلَكٌ وَ يُقَالُ إِنَّهُ أَسْلَمَ وَ جَعَلَ يَدْعُو قَوْمَهُ إِلَى الْإِسْلَامِ . (بحار الأنوار الجامعة لدرر أخبار الأئمة الأطهار عليهم السلام , ج 18 , ص 60)
ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ក៏បានទុកជីវិតគាត់ ។ គេបានសួរគាត់ថាហេតុអ្វីគាត់លះបង់ចោលរឿងផ្ទាល់ខ្លួនគាត់នោះ គាត់បានថា៖ "ខ្ញុំបានឃើញបុរសខ្ពស់សម្បុរសម្នាក់ដែលបានច្រានទ្រូងខ្ញុំ ។ ខ្ញុំយល់ថាបុរសនោះជាទេវតា ។" គេបានថា៖ "គាត់បានចូលសាសនាអ៊ីស្លាម ហើយបានហៅប្រជាពលរដ្ឋគាត់មកចូលសាសនាអ៊ីស្លាម ។ (بحار الأنوار الجامعة لدرر أخبار الأئمة الأطهار عليهم السلام 60 :18)

وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي مَعَكُمْ لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ وَآتَيْتُمُ الزَّكَاةَ وَآمَنْتُمْ بِرُسُلِي وَعَزَّرْتُمُوهُمْ وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَلَأُدْخِلَنَّكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿١٢﴾
១២. ពិតណាស់អស់ឡោះហ្ន៎បានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយបណ្តាកូនចៅអ៊ីស្រាអ៊ីល (គឺយ៉ាកូប) ។ យើងបានតែងតាំងប្រមុខដប់ពីរនាក់ក្នុងបណ្តាពួកគេ ។ អស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះតម្រាស់ថា៖ "អញនៅជាមួយពួកអ្នក បើពួកអ្នកធ្វើសម្បុរ បរិច្ចាគទាន ជឿបណ្តាព្រះសាស្ត្ររបស់អញនិងជួយជ្រោមជ្រែងពួកគេឲ្យអស់ឡោះហ្ន៎ខ្លួនរកម្ចីជំល្អប្រសើរ អញនឹងលុបចោលបណ្តាអំពើអាក្រក់របស់ពួកអ្នក អញនឹងឲ្យពួកអ្នកចូលឋានសួគ៌ដែលមានស្ទឹងហូរនៅខាងក្រោម ។ តែបុគ្គលណាក្នុងចំណោមពួកអ្នកបដិសេធសន្យាក្រោយពីនោះ (គឺក្រោយពីបានសន្យាហើយ) បុគ្គលនោះនឹងរង់ចេញពីមាត់ត្រង់ត្រូវ ។"

فَبِمَا نَقَضْتُمْ مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَن مَوَاضِعِهِ وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ ۗ وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَى خَائِنَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَأَصْفَحْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣﴾
១៣. ព្រោះតែពួកគេក្បត់កិច្ចសន្យាបានជាយើងដាក់បណ្តាសាពួកគេ យើងបានធ្វើឲ្យដួងចិត្តពួកគេរឹង ។ ពួកគេបានបំភ្លៃពាក្យពេចន៍ពីន័យដើមរបស់វា ពួកគេបានចោលមួយចំណែកនៃអ្វីដែលគេបានដាក់មកដាស់តឿនពួកគេ ។ អ្នកនឹងមិនលែងឃើញពួកគេក្បត់ទេ រៀបលែងតែពួកគេមួយចំនួនតូចប៉ុណ្ណោះ ។ ចូរអ្នកអត់ទោសឲ្យពួកគេនិងបំភ្លេចចោលទៅ[នូវកំហុសពួកគេ] ។ ការពិតអស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យបណ្តាអ្នកប្រព្រឹត្តិល្អ[ចំពោះជនដទៃ] ។

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِيْٓ اٰحٰذِنَا مِيْثَاقَهُمْ فَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ ۗ فَاعْرِضْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ اِلَى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ ۗ وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللّٰهُ بِمَا كَانُوْا يَصْنَعُوْنَ ﴿١٤﴾
១៤. ជនខ្លះដែលបានថា៖ "យើងជាណាស់រ៉េនី (គឺគ្រិស្តសាសនិក)" យើងបានយកកិច្ចសន្យាពីពួកគេតែពួកគេបានភ្លេចមួយប៉ែកនៃអ្វីដែលគេបានដាក់មកដាស់តឿនពួកគេ ។ ដូច្នោះយើងបានញ៉ាំងឲ្យមានអមិត្តភាពនិងទោសៈនៅក្នុងបណ្តាពួកគេរហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ បន្តិចទៀតអស់ឡោះហ្ន៎នឹងឲ្យពួកគេដឹងប្រការដែលពួកគេបានសាង ។

ثلاثة
اربع
الحرب
١١

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១២-១៤

12-14/1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: قَالَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنَّ عَيْسَى بْنِ مَرْيَمَ عَبْدٌ مَخْلُوقٌ، فَجَعَلُوهُ رَبًّا» ﴿فَنَسُوا حَظًّا مِمَّا دُكِّرُوا بِهِ﴾. (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء ٢ : صفحة : ٢٦٤ الحديث : ٣٠٠٣ / ٩٩ ، تفسير القمي - الجزء : ١ : صفحة : ١٦٤)**

12-14/1. អាស៊ី ប៊ីន អ៊ីប្រាអ៊ីមបានថា អាស៊ី ឃីសាឡាហ៍ ឃីន ម៉ារយ៉ា ជាបាវដែល ត្រូវបង្កើតមក តែពួកគេបានយកព្រះអង្គ ជាម្ចាស់ [៥:១៣] ពួកគេបានភ្លេចមួយប៉ែកនៃអ្វីដែល គេបានដាក់មកដល់ភ្លើងពួកគេ ។" (164 : 1 (تفسير القمي))

***

12-14/2. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ مُحَمَّدٍ الْمَكِّيِّ عَنْ عَلِيٍّ بْنِ الْحُسَيْنِ عَنْ عَمْرِو بْنِ عُثْمَانَ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ خَالِدٍ عَمَّنْ ذَكَرَهُ عَنْ أَبِي الرَّبِيعِ الشَّامِيِّ قَالَ قَالَ لِي أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) لَا تَشْتَرِ مِنَ السُّودَانِ أَحَدًا فَإِنْ كَانَ لَا بُدَّ فَمِنَ التُّوْبَةِ فَإِنَّهُمْ مِنَ الَّذِينَ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ وَ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصَارَى أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ فَنَسُوا حَظًّا مِمَّا دُكِّرُوا بِهِ أَمَا إِنَّهُمْ سَيَذْكُرُونَ ذَلِكَ الْحُطَّ وَ سَيَخْرُجُ مَعَ الْفَائِمِ (عليه السلام) مَتَا عَصَابَةٌ مِنْهُمْ وَ لَا تَنْكِحُوا مِنَ الْأَكْرَادِ أَحَدًا فَإِنَّهُمْ جَنْسٌ مِنَ الْجِنِّ كُشِفَ عَنْهُمْ الْغِطَاءُ . (الكافي - الجزء : ٥ : صفحة : ٣٥٢ : حديث : ٢)

12-14/2. [...] អាស៊ី អាស់-រ៉ាហ៊ីម អាស់-ស្វាមី បានថា អាស៊ី អាប់ខុលឡោះហ្គា បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "ចូរ កុំទិញពីពួកស៊ូដាន់ (គឺពួកស៊ូដង់ Sudan) ។ បើចៀសមិនរួច ចូរទិញពីពួកនូប៊ី (Nubia) ព្រោះអស់ឡោះហ្គា មានព្រះបន្ទូលអំពីពួកគេថា៖ [៥:១៤] [យើងបានទទួលកិច្ចសន្យាពី]ជនខ្លះដែលបានថា៖ "យើងជា ណាស់រ៉នី" យើងបានយកកិច្ចសន្យាពីពួកគេតែពួកគេបានភ្លេចមួយប៉ែកនៃអ្វីដែលគេបានដាក់មក ដល់ភ្លើងពួកគេ ។ តែពួកគេនឹងនឹកឃើញកិច្ចសន្យានោះឡើងវិញ ពួកគេមួយក្រុមនឹងងើបឡើង ជាមួយអាស់-ក្លីអ៊ីម ដែលជាសាលាហិតយើង ។ ចូរកុំរៀបការជាមួយពួកកូរដ៍ (Kurd) ព្រោះពួក គេជាអម្បូរមួយរបស់ពួកយ៉ូន គេបានបើករបាំងពីពួកគេ (បើកឲ្យឃើញច្បាស់) ។" (2 / 352 : 5 (الكافي))

***

12-14/3. (مَنَاقِبُ ابْنِ شَهْرَآشُوبَ): عَنْ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «كَأَنَّ فِي بَنِي إِسْرَائِيلَ حَذَوَ التَّعْلِ بِالتَّعْلِ وَ الْفُدَّةَ بِالْفُدَّةِ، كَانَ فِيهِمْ اثْنَا عَشَرَ نَقِيبًا فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: ﴿وَ بَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا﴾». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ : صفحة : ٣٨٩ الحديث : ٢ / ٩٩ ، المناقب - الجزء : ١ : صفحة : ٣٠٠)**

*12-14/3. ម៉ាណាគីប អ៊ីបន្ទូ ស្វាស្តរ៉ាស៊ីប បានរាយការណ៍តមកពីព្រះសាស្តា ថា៖ "នឹងកើតមាន ឡើងក្នុងសហគមន៍ខ្ញុំ នូវប្រការនីមួយៗដែលបានកើតមានឡើងក្នុងសហគមន៍កូនចៅអ៊ីស្រាអ៊ីល ដូច ទ្រនាប់ស្បែកជើងជាប់នឹងស្បែកជើង គន្លងជើងអន្ទោលតាមគន្លោងជើង ។ នឹងមានប្រធានដប់ពីររូប ក្នុងបណ្តាពួកគេ នៅក្នុងព្រះរាជបន្ទូលអស់ឡោះហ្គា [៥:១២] យើងបានតែងតាំងប្រមុខដប់ពីរនាក់ ក្នុងបណ្តាពួកគេ ។" (300 : 1 (المناقب))

***

12-14/4. (إِنْشَادُ الْقُلُوبِ): عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) - فِي حَدِيثٍ - قَالَ: «مَعَاشِرَ النَّاسِ، مَنْ أَحَبَّ أَنْ يَلْفَى اللَّهَ وَ هُوَ عَنْهُ رَاضٍ فَلْيُؤَالَ عِدَّةَ الْأَيْمَةِ». فَقَامَ جَابِرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، فَقَالَ: وَ مَا عِدَّةُ الْأَيْمَةِ؟

*12-14/4. [សាត្រា] អៀរស្វាដ្ឋ អាស់-គូលូប បានរាយការណ៍តមកពី អ៊ីបន្ទូ អាប់បាស់ តមកពី

រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله នៅក្នុងហ្វាត្វាមួយ ថា: "ប្រជារាស្ត្រអ៊ីយ ! អ្នកណាចង់ជួបអស់ឡោះហ្ន៎ رحمته ចង់ឲ្យ ព្រះអង្គ رحمته ស្រឡាញ់ខ្លួន ចូរអ្នកនោះតាមចំនួនអ៊ីម៉ា عليهم السلام !" យ៉ាបៀរ ប៊ិន អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ បានងើប ឡើង ទូលថា: "អ្វីទៅចំនួនអ៊ីម៉ា عليهم السلام ?"

فَقَالَ: « يَا جَابِرُ، سَأَلْتَنِي - يَرْحَمَكَ اللَّهُ - عَنِ الْإِسْلَامِ بِأَجْمَعِهِ، عَدَّتْهُمْ عِدَّةَ الشُّهُورِ، وَ هِيَ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَ عَدَّتْهُمْ عِدَّةَ الْعُيُونِ الَّتِي أَنْفَجَرَتْ لِمُوسَى بْنِ عِمْرَانَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) حِينَ ضَرَبَ بِعَصَاهُ الْبَحْرَ فَأَنْفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَا عَشَرَ عَيْنًا،

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈថា: "យ៉ាបៀរ អ៊ីយ ! សូមអស់ឡោះហ្ន៎ رحمته អាណិតមេត្តាលោក ។ លោកសួរអំពី អ៊ីស្លាមទាំងមូល ។ ចំនួនអ៊ីម៉ា عليهم السلام គឺចំនួនខែសម្រាប់អស់ឡោះហ្ន៎ رحمته នេះគឺដប់ពីរខែនៅក្នុងព្រះគម្ពីរ អស់ឡោះហ្ន៎ رحمته ថ្ងៃដែលព្រះអង្គ رحمته បានបង្កើតមេឃនិងដីទាំងពួង ។ ចំនួនពួកគេ عليهم السلام គឺចំនួនក្បាលទឹក ផុសទាំងដប់ពីរដែលបានបាញ់ចេញមកសម្រាប់មូសា عليه السلام ប៊ិន អ៊ីមរ៉ន عليه السلام ត្រង់កន្លែងព្រះអង្គ عليه السلام បានវាយសមុទ្រដោយដំបងព្រះអង្គ عليه السلام ក្បាលទឹកដប់ពីរបាញ់ចេញមកពីកន្លែងនោះ ។

وَ عَدَّتْهُمْ عِدَّةَ نُفْسَاءِ بَنِي إِسْرَائِيلَ، قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: ﴿وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَ بَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا﴾ وَ الْأَيْمَةَ - جَابِرُ - اثْنَا عَشَرَ، أَوْهُمْ عَلَيَّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ وَ آخِرُهُمُ الْفَائِمَةُ. (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٣٨٩ الحديث : ١ / ٩٩ ، إرشاد القلوب - الجزء : ١ صفحة : ٢٩٣)**

ចំនួនពួកគេ عليهم السلام គឺចំនួនបណ្តាប្រមុខរបស់កូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីល ។ អស់ឡោះហ្ន៎ رحمته មានព្រះរាជបន្ទូលថា: [៥:១២] អស់ឡោះហ្ន៎បានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយបណ្តាកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីល ។ យើងបានតែងតាំងប្រមុខដប់ ពីរនាក់ក្នុងបណ្តាពួកគេ យ៉ាបៀរអ៊ីយ ! បណ្តាអ៊ីម៉ា عليهم السلام មានដប់ពីរ ។ អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه وآله ដំបូងបង្អស់គឺ អុលី صلوات الله عليه وآله ប៊ិន អាហ្វិ ត្រីលីប عليه السلام អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه وآله ចុងក្រោយបង្អស់គឺ អាល់-ក្វីអ៊ីម عجل الله فرجه " (293 : 1) (Irrshad al-Qulub : 293)**

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ﴿١٥﴾

១៥. បណ្តាជនគម្ពីរអ៊ីយ ! ព្រះសាសនៈទូតយើងបានមកដល់ពួកអ្នកដើម្បីបំភ្លឺពួកអ្នកឲ្យដឹងមួយផ្នែកធំ នៃព្រះគម្ពីរដែលពួកអ្នកបានលាក់បាំង ហើយបានអត់ឱនឲ្យភាគច្រើនទៀត ។ រស្មីនិងព្រះគម្ពីរជាក់ ច្បាស់បានមកដល់ពួកអ្នកពីអស់ឡោះហ្ន៎ហើយ ។

يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٦﴾

១៦. អស់ឡោះហ្ន៎ដឹកនាំដោយគម្ពីរនេះបុគ្គលដែលស្វែងរកសេចក្តីគាប់ព្រះហឫទ័យព្រះអង្គ នៅលើ មាតិកាព្រះមោក្ខធម៌ (គឺមាតិកាដែលនាំឲ្យរួចចាកទុក្ខ) នាំពួកគេចេញពីអន្ធការ (ភាពងងឹត) ទៅកាន់ពន្លឺ ដោយការអនុញ្ញាតរបស់ព្រះអង្គ ហើយដឹកនាំពួកគេទៅកាន់ព្រះមាតិកាត្រង់ត្រូវ ។

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٧﴾

១៧. ការពិតពួកបដិសេធសទ្ធាគឺពួកដែលថា: "អល់ឡោះហ្ន៎គឺអាល់-ម៉ាស៊ី:ហ្ន៎ (គឺណាប៊ីអ៊ីសា) បុត្ររបស់ម៉ារយ៉ា ។" ចូរអ្នកថា: "អ្នកណាមានអំណាចប្រឆាំងនឹងអល់ឡោះហ្ន៎បើសិនជាព្រះអង្គប្រាថ្នាកម្ទេចអាល់-ម៉ាស៊ី:ហ្ន៎ បុត្ររបស់ម៉ារយ៉ានិងមាតារបស់គេ និងប្រជានិករទាំងអស់នៅលើផែនដី?" អំណាចគ្រប់គ្រងបណ្តាមេឃនិងដី និងសព្វសារពើដែលមាននៅក្នុងចន្លោះនោះជាកម្មសិទ្ធិរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ។ ព្រះអង្គបង្កើតអ្វីស្រេចតែព្រះអង្គ ។ អល់ឡោះហ្ន៎មានសព្វានុភាពលើសព្វសារពើ ។

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصْرِيُّ نَحْنُ أَبْنَاؤُ اللَّهِ وَأَحِبَّوهُ قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بَشَرٌ مِمَّنْ خَلَقَ يَعْزُبُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿١٨﴾

១៨. ពួកយ៉ាហ្វ្រិឌីនិងពួកណាស់រ៉េនី (គឺពួកគ្រិស្តសាសនិក) បានថា: "យើងជាកូនរបស់អល់ឡោះហ្ន៎និងជាបុគ្គលជាទីស្រឡាញ់របស់ព្រះអង្គ ។" ចូរអ្នក[ប្រាប់ពួកគេ]ថា: "ម្តេចក៏ព្រះអង្គធ្វើទណ្ឌកម្មអស់លោកដោយសារបាបរបស់ពួកលោក? ពួកលោកគ្រាន់តែជាមនុស្សធម្មតាក្នុងបណ្តាអ្នកដែលព្រះអង្គបានបង្កើតមកប៉ុណ្ណោះ ។ ព្រះអង្គខមាទោសឲ្យអ្នកណាស្រេចតែព្រះអង្គ ព្រះអង្គដាក់ទោសអ្នកណាស្រេចតែព្រះអង្គ ។" អំណាចគ្រប់គ្រងបណ្តាមេឃនិងដីនិងសព្វសារពើដែលមាននៅក្នុងចន្លោះនោះជាកម្មសិទ្ធិរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ។ និរត្តន៍គឺឆ្ពោះទៅឯព្រះអង្គ ។

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَى فِتْرَةٍ مِنَ الرَّسُلِ أَنْ تَقُولُوا مَا جَاءَنَا مِنْ بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٩﴾

១៩. បណ្តាជនគម្ពីរអើយ! ព្រះសាសនៈទូតយើងបានមកដល់ពួកអ្នកដើម្បីបំភ្លឺពួកអ្នក ក្រោយពីចន្លោះពេលគ្មានព្រះសាសនៈទូត ក្រែងលោកអ្នកថា: "ពុំដែលមានអ្នកឲ្យដំណឹង ពុំដែលមានអ្នកដាស់តឿនណាម្នាក់មកដល់យើងទេ ។" ការពិតអ្នកឲ្យដំណឹងនិងអ្នកដាស់តឿនបានមកដល់ពួកអ្នកហើយ ។ អល់ឡោះហ្ន៎មានសព្វានុភាពលើសព្វសារពើ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១៥-១៩

15-19/1. عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ خَالِدٍ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مَجْبُوبٍ عَنْ أَبِي حَمَزَةَ ثَابِتِ بْنِ دِينَارٍ التَّمَالِيّ وَ أَبِي مَنْصُورٍ عَنْ أَبِي الرَّبِيعِ قَالَ حَجَجْنَا مَعَ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام) فِي السَّنَةِ الَّتِي كَانَ حَجَّ فِيهَا هِشَامُ بْنُ عَبْدِ الْمَلِكِ وَ كَانَ مَعَهُ نَافِعٌ مَوْلَى عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ فَظَرَّ نَافِعٌ إِلَى أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام) فِي رُكْنِ الْبَيْتِ وَ قَدْ اجْتَمَعَ عَلَيْهِ النَّاسُ فَقَالَ نَافِعٌ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ مَنْ هَذَا الَّذِي قَدْ تَدَاكَ عَلَيْهِ النَّاسُ فَقَالَ هَذَا نَبِيُّ أَهْلِ الْكُوفَةِ هَذَا مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ فَقَالَ اشْهَدْ لِأَنِّيَنَّهُ فَلَأَسْأَلَنَّهُ عَنْ مَسَائِلَ لَا يُجِيبُنِي فِيهَا إِلَّا نَبِيُّ أَوْ ابْنُ نَبِيِّ أَوْ وَصِيُّ نَبِيِّ قَالَ فَادْهَبْ إِلَيْهِ وَ سَلْهُ لَعَلَّكَ تُخْجَلُهُ فَجَاءَ

15-19/1. [...] វាយការណ៍មកពី អាធិ អាល់-រ៉ឺអ៊ី ដែលបានថាយើងបានទៅបំពេញពិធីហ្មាច្ចជាមួយ អាធិ យ៉ាក្តហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ក្នុងឆ្នាំមួយដែល ហ្គីស្តា ប៊ីន អ្នកបំប្លែង ម៉ាលិក បានបំពេញពិធីហ្មាច្ចដែរជាមួយ

ណាហ្វាអ៊ី អ្នកគាំទ្រ អ៊ីម៉ារ ប៊ិន អាល់-ខត្តតូប ។ ណាហ្វាអ៊ីបានមើល អាហ្វិ យ៉ាក្តហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅឯជ្រុង ព្រះមហាក្រឹះ មនុស្សបានចោមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ណាហ្វាអ៊ីបានថា: "អគ្គប្រមុខរបស់អ្នកមានសទ្ធាអើយ! អ្នកនោះគឺអ្នកណា ដែលគេចោមពោមនោះ?" ហ្វីស្វាំ ប៊ិន អ្នាប់ខុល ម៉ាលិកបានថា: "នោះគឺណាប៊ី របស់អ្នកស្រុក អាល់-គូហ្វាស៊ុ គឺ មូហ្វាំម៉ាដ្វូ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អុលី^{صلوات الله عليه والسلام} ។" ណាហ្វាអ៊ីបានថា: "សូមលោក ម្ចាស់ជាសាក្សី ព្រោះទូលបង្គំនឹងសួរគេ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីរឿងខ្លះដែលមិនមានអ្នកណាអាចឆ្លើយបានទេលើក លែងតែព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ឬបុត្រព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ឬអ្នកស្នង^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។" ហ្វីស្វាំ ប៊ិន អ្នាប់ខុល ម៉ាលិកបានថា: "ទៅសួរគេ^{صلوات الله عليه والسلام} ចុះ លោកអាចធ្វើឲ្យគេ^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្មាសគេបាន ។"

فَجَاءَ نَافِعٌ حَتَّى اتَّكَأَ عَلَى النَّاسِ ثُمَّ أَشْرَفَ عَلَى أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام) فَقَالَ يَا مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ إِنِّي قَرَأْتُ التَّوْرَةَ وَ الْإِنْجِيلَ وَ الرَّبُّورَ وَ الْقُرْآنَ وَ قَدْ عَرَفْتُ حَلَالَهَا وَ حَرَامَهَا وَ قَدْ جِئْتُ أَسْأَلُكَ عَنْ مَسَائِلَ لَا يُجِيبُ فِيهَا إِلَّا نَبِيٌّ أَوْ وَصِيُّ نَبِيٍّ أَوْ ابْنُ نَبِيٍّ قَالَ فَرَفَعَ أَبُو جَعْفَرٍ (عليه السلام) رَأْسَهُ فَقَالَ سَلْ عَمَّا بَدَا لَكَ فَقَالَ أَخْبِرْنِي كَمْ بَيْنَ عَيْسَى وَ بَيْنَ مُحَمَّدٍ (صلى الله عليه وآله) مِنْ سَنَةٍ قَالَ أَخْبِرْكَ بِقَوْلِي أَوْ بِقَوْلِكَ قَالَ أَخْبِرْنِي بِالْقَوْلَيْنِ جَمِيعًا قَالَ أَمَّا فِي قَوْلِي فَحَمْسُمِائَةٍ سَنَةٍ وَ أَمَّا فِي قَوْلِكَ فَسِتْمِائَةٌ. (الكافي - الجزء : ٨ : صفحة : ١٢ حديث : ٩٣)

ណាហ្វាអ៊ីបានចូលទៅជ្រៀតមនុស្សទាល់តែបាននៅខ្ពស់ជាង អាហ្វិ យ៉ាក្តហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ គាត់បានទូល ថា: "មូហ្វាំម៉ាដ្វូ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អុលី^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ! ខ្ញុំបានអានគម្ពីរតៅវត្ត គម្ពីរអ៊ិនឃីល គម្ពីរស្វាហ្វិរ គម្ពីរ ហ្វិរកូន (គឺគូរអាន) ។ ខ្ញុំបានសិក្សាអ្វីដែលច្បាប់អនុញ្ញាតនិងអ្វីដែលជាបម្រាមនៅក្នុងគម្ពីរទាំងនោះ: ។ ខ្ញុំមកសួរលោក^{صلوات الله عليه والسلام} រឿងខ្លះដែលមិនមានអ្នកណាអាចឆ្លើយបានទេលើកលែងតែព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ឬអ្នក ស្នង^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ឬបុត្ររបស់ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។" លោក (អ្នកអធិប្បាយ) បានថា: "អាហ្វិ យ៉ាក្តហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} បានដើរមុខ មានវចនៈថា: "សួរអ្វីក៏សួរមកចុះ: ។" គាត់បានសួរថា: "សូមប្រាប់ខ្ញុំមក ថា តើចន្លោះ[គ្មានព្រះសាស្តា]រវាងអ៊ីសា^{عليه السلام} និងមូហ្វាំម៉ាដ្វូ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានប៉ុន្មានឆ្នាំ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈ ថា: "តើឲ្យខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រាប់លោកដោយយោលតាមមតិលោកឬយោលតាមតិខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام}?" គាត់បានថា: "សូមប្រាប់ខ្ញុំដោយយោលតាមមតិទាំងពីរ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "យោលតាមមតិខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន ប្រាំរយឆ្នាំ ។ យោលតាមមតិលោក មានប្រាំមួយរយឆ្នាំ ។" (الكافي : 8 / 93)

***

*15-19/2. الطَّبْرَسِيُّ، قَالَ: سَبَبَ نُزُولِ الْآيَةِ: قَالَ الْبَاقِرُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنَّ امْرَأَةً مِنْ حَبِيرَةَ دَاتِ شَرَفٍ بَيَّنْتُهُمْ زَنْتَ مَعَ رَجُلٍ مِنْ أَشْرَافِهِمْ، وَ هُمَا مُحْصَنَانِ، فَكَرِهُوا رَجْعَهُمَا، فَأَرْسَلُوا إِلَى يَهُودِ الْمَدِينَةِ، وَ كَتَبُوا إِلَيْهِمْ أَنْ يَسْأَلُوا النَّبِيَّ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) عَنْ ذَلِكَ، طَمَعًا فِي أَنْ يَأْتِيَهُمْ بِرُخْصَةٍ،

*15-19/2. អាល់-ត្ថប់រីស៊ី បានថាមូលហេតុដែលគេបានដាក់អាយ៉ាស៊ុនេះមក អាល់-បាកៀរ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន វចនៈថា: "ថ្ងៃមួយនារីមានស្វាមីនិងបុរសមានភរិយាដែលមានមុខមាត់បានប្រព្រឹត្តខុសច្បាប់ផ្លូវភេទ នឹងគ្នា ។ ពួកគេមិនចង់ដាក់ទណ្ឌកម្មដោយចោលដុំបុគ្គលទាំងពីរនេះទេ ។ ដូច្នោះពួកគេបានធ្វើ សំបុត្រទៅពួកយ៉ាហ្វិឌ្វីគ្នាពួកគេនៅឯអាល់-ម៉ាអ៊ីដ្យាស៊ុឲ្យទៅសួរព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله وسلم} រឿងនេះ ដោយ សង្ឃឹមថាព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នឹងបើកដៃឲ្យពួកគេ ។

فَانطَلَقَ قَوْمٌ مِنْهُمْ، كَعْبُ بْنُ الْأَشْرَفِ، وَ كَعْبُ بْنُ أُسَيْدٍ وَ شُعْبَةُ بْنُ عَمَرَ وَ مَالِكُ بْنُ الصَّبَّافِ، وَ كِنَانَةُ بْنُ أَبِي الْحَقِيقِ وَ عَيْرُهُمْ، فَقَالُوا: يَا مُحَمَّدُ، أَخْبِرْنَا عَنِ الرَّائِي وَ الرَّائِيَةِ إِذَا أُحْصِنَا، مَا حَدُّهُمَا؟
ពួកគេមួយក្រុមបានទៅ មាន កាអ្នាប់ ប៊ិន អាល់-អាស៊ុរីហ្វ, កាអ្នាប់ ប៊ិន អាស៊ុដ្វូ, ស្វីអ៊ីបាស៊ុ ប៊ិន អ៊ីម៉ារ,

ម៉ាលិក ប៊ិន អាល់-ស្វ័យ៉ាហ្គា, គឺណាណាស្ក់ ប៊ិន អាច្វិ អាល់-ហ្គាត្វីកូ និងច្រើននាក់ទៀត ។ ពួកគេបាន
ទូលថា: "មូហាំម៉ាដ្ក់ អ៊ីយ! សូមប្រាប់យើងអំពីបុរសធិតនិងស្រ្តីធិត តើច្បាប់ដាក់ទណ្ឌកម្មពួកគេ
នោះចែងថាអ្វី?"

قَالَ: وَ هَلْ تَرْضَوْنَ بَقْضَائِي فِي ذَلِكَ؟ فَقَالُوا: نَعَمْ. فَنَزَلَ جِبْرَائِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِالرَّجْمِ، فَأَخْبَرَهُمْ بِذَلِكَ، فَأَبَوْا أَنْ يَأْخُذُوا بِهِ، فَقَالَ
جِبْرَائِيلُ: اجْعَلْ بَيْنَكَ وَ بَيْنَهُمْ ابْنَ صُورِيَا. وَ وَصَفَهُ لَهُ، فَقَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): هَلْ تَعْرِفُونَ شَابًا أَمْرَدًا أَبْيَضَ أَعْوَرَ، يَسْكُنُ
فُدَاكًا، يُقَالُ لَهُ: ابْنُ صُورِيَا؟ قَالُوا: نَعَمْ. قَالَ: فَأَيُّ رَجُلٍ هُوَ فِيكُمْ؟ قَالُوا: أَعْلَمُ يَهُودِيٍّ بَقِيَ عَلَى ظَهْرِ الْأَرْضِ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَى مُوسَى
(صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ)».

រស្វីលុលឡោះហ្គ័ មានព្រះវចនៈថា: "អស់លោកពេញចិត្តនឹងការវិនិច្ឆ័យរបស់ ទេ ?" ពួកគេបាន
ថា: "ពេញចិត្ត ។" យ៉ូបរអ៊ីលបានចុះមកជាមួយ[អាយ៉ាស្ក់]ដាក់ទណ្ឌកម្មចោលដុំថ្ម ។

រស្វីលុលឡោះហ្គ័ ក៏បានប្រាប់ឲ្យដឹងរឿងនេះ តែពួកគេបដិសេធចោល មិនព្រមអនុវត្តតាមច្បាប់នេះ
ទេ ។ យ៉ូបរអ៊ីលមានព្រះវចនៈថា: "សូមព្រះអង្គ យក អ៊ីបនូ ស្វ័រីយ៉ា ជាអាជ្ញាកណ្តាលរវាងព្រះអង្គ
និងពួកគេ" ហើយបានប្រាប់ភិនភាគ អ៊ីបនូ ស្វ័រីយ៉ា ឲ្យព្រះអង្គ ជ្រាប ។ ព្រះសាស្តា មានព្រះ
វចនៈថា: "អស់លោកស្គាល់យុវជនម្នាក់ទេដែលមានភ្នែកមួយរស់នៅឯហ្វាដ្យាក ឈ្មោះ អ៊ីបនូ
ស្វ័រីយ៉ា?" ពួកគេបានថា: "ស្គាល់ ។" ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា: "តើយុវជននេះជាមនុស្សប្រភេទ
ណា?" ពួកគេបានទូលថា: "គេជាអ្នកដឹងជាងអស់យ៉ាហ្វ្វីដ្កីនូវអ្វីៗដែលអស់ឡោះហ្គ័ បានដាក់មកឲ្យ
មូស ។"

قَالَ: «فَأَرْسَلُوا إِلَيْهِ فَعَلُوا، فَأَتَاهُمْ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ صُورِيَا، فَقَالَ لَهُ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): إِنِّي أَنْشَدُكَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، الَّذِي
أَنْزَلَ التَّوْرَةَ عَلَى مُوسَى وَ فَلَقَ لَكُمْ الْبَحْرَ، وَ الْأَنْجَامَ، وَ أَغْرَقَ آلَ فِرْعَوْنَ، وَ ظَلَّلَ عَلَيْكُمُ الْعَمَامَ، وَ أَنْزَلَ عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَ السَّلْوَى، هَلْ
تَجِدُونَ فِي كِتَابِكُمْ الرَّجْمَ عَلَى مَنْ أَحْصِنَ؟

ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា: "ចូរទៅហៅគេមក ។" ពួកគេក៏បានធ្វើដូច្នោះ អាប់ខុលឡោះហ្គ័ ប៊ិន
ស្វ័រីយ៉ា បានមកដល់ ព្រះសាស្តា បានប្រាប់លោកថា: "ខ្ញុំ សូមឲ្យលោកមករកអស់ឡោះហ្គ័ ពុំ
មានព្រះទេក្រៅពីព្រះអង្គ ដែលបានដាក់នៅវត្តមកឲ្យមូសា ដែលបានញែកសមុទ្រឲ្យអស់លោក,
ដែលបានសង្គ្រោះអស់លោក ដែលបានពន្លឺបក្សពួករបស់ហ្វ្វែរីស ដែលបានបាំងម្លប់ពពកឲ្យ
អស់លោក ដែលបានដាក់អាល់-ម៉ាន និង សាល់រ៉ា ចុះមកឲ្យអស់លោក តើអស់លោកឃើញមាននៅ
ក្នុងព្រះគម្ពីរអស់លោកនូវច្បាប់[ធ្វើទណ្ឌកម្ម]ចោលដុំថ្មលើបុគ្គលប្រព្រឹត្តខុសច្បាប់ដូរភេទទេ?"

قَالَ ابْنُ صُورِيَا: نَعَمْ، وَ الَّذِي دَكَرْتَنِي بِهِ لَوْلَا حَشِيئَةُ أَنْ يُحْرِفَنِي رَبُّ التَّوْرَةِ إِنْ كَذَبْتُ أَوْ عَيَّرْتُ مَا اعْتَرَفْتُ لَكَ، وَ لَكِنِ أَحْبَبْتَنِي كَيْفَ
هِيَ فِي كِتَابِكَ يَا مُحَمَّدٌ؟ قَالَ: إِذَا شَهِدَ أَرْبَعَةٌ رَهْطٍ عُدُولٌ أَنَّهُ قَدْ أَدْخَلَهُ فِيهَا كَمَا يُدْخَلُ الْمَيْلُ فِي الْمُكْحَلَةِ وَجَبَ عَلَيْهِ الرَّجْمُ.

អ៊ីបនូ ស្វ័រីយ៉ា បានទូលថា: "ឃើញមាន សូមស្ស័ចនឹងព្រះ ដែលបានធ្វើឲ្យទូលបង្គំចងចាំ ។ បើទូល
បង្គំមិនខ្លាចម្ចាស់ តើវត្តដុតទូលបង្គំទេ ទូលបង្គំច្បាស់ជានិយាយមុសាប្រាប់ភ្នែកអ្វីៗដែលព្រះអង្គ
បានដឹង ។ មូហាំម៉ាដ្ក់ អ៊ីយ! សូមប្រាប់ទូលបង្គំមក តើច្បាប់នោះចែងដូចម្តេចទៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះ
អង្គ ?" ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា: "ពេលមានបុរសត្រឹមត្រូវបួននាក់បានធ្វើសាក្សីថាបុរសម្នាក់
បានចូលទៅឯនារីនោះមែនដូចម្តេចមូលប្រអប់វា ការចោលដោយដុំថ្មត្រូវតែអនុវត្តលើពួកគេទាំងពីរ
នោះ ។"

فَقَالَ ابْنُ صُورِيَا: هَكَذَا أَنْزَلَ اللَّهُ فِي التَّوْرَةِ عَلَى مُوسَى. فَقَالَ لَهُ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): فَمَاذَا كَانَ أَوَّلَ مَا تَرَحَّصْتُمْ بِهِ أَمْرَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ؟

អ៊ីបន្ត ស្ទ្រីវីយ៉ាបានទូលថា: "អល់ឡោះហ្ន៎បានដាក់មកឲ្យមូសាដូចនេះឯងនៅក្នុងតោរីត ។" ព្រះសាស្តាបានប្រាប់លោកថា: "បើដូច្នោះមែន ម្តេចក៏លោកបន្តរបន្តយកក្នុងព្រះរាជបញ្ជាអល់ឡោះហ្ន៎ និងព្រះសាស្តាព្រះអង្គ?"

قَالَ: كُنَّا إِذَا رَأَى الشَّرِيفُ تَرْكَنَاهُ، وَإِذَا رَأَى الضَّعِيفُ أَقْمَنَا عَلَيْهِ الْحَدَّ، فَكَثُرَ الرِّبَا فِي أَشْرَافِنَا حَتَّى رَأَى ابْنُ عَمِّ مَلِكٍ لَنَا فَلَمْ تَرْجُمَهُ، ثُمَّ رَأَى رَجُلًا آخَرَ فَأَرَادَ الْمَلِكُ رَجْمَهُ، فَقَالَ لَهُ قَوْمُهُ: لَا، حَتَّى تَرْجُمَ فُلَانًا - يَعْنُونَ ابْنَ عَمِّهِ-

លោកបានថា: "បើអ្នកប្រព្រឹត្តខុសច្បាប់ផ្លូវភេទជាបុរសអភិជន យើងលើកលែងឲ្យបុរសនោះ ។ បើអ្នកប្រព្រឹត្តខុសច្បាប់ផ្លូវភេទជាបុរសតូចតាច យើងដាក់ទណ្ឌកម្មអ្នកនោះ ។ អ្នកប្រព្រឹត្តខុសច្បាប់ផ្លូវភេទភាគច្រើនជាអភិជនក្នុងបណ្តាប្រជាជាតិយើង ។ ពេលបងប្អូនរបស់ស្តេចធ្វើខុសច្បាប់ផ្លូវភេទ យើងមិនដាក់ទោសអ្នកនោះដោយចោលជុំថ្មទេ ។ បើអ្នកផ្សេងធ្វើខុសច្បាប់ផ្លូវភេទ ស្តេចចង់ចោលអ្នកនោះដោយជុំថ្ម តែប្រជាជនថា: "ទេ ទាល់តែព្រះអង្គចោលអ្នកនោះដែរ" មានន័យថាបងប្អូនស្តេច ។"

فَقَالُوا: تَعَالَوْا نَجْتَمِعْ فَلْنَضْعَ شَيْئًا دُونَ الرَّجْمِ، يَكُونُ عَلَى الشَّرِيفِ وَ الْوَضِيعِ، فَوَضَعْنَا الْجُلْدَ وَ التَّحْمِيمَ، وَ هُوَ أَنْ يُجْلَدَا أَرْبَعِينَ جَلْدَةً، ثُمَّ يُسَوَّدُ وَجْهُهُمَا ثُمَّ يُخْمَلَانِ عَلَى حِمَارَيْنِ، فَيَجْعَلُ وَجْهَهُمَا مِنْ قِبَلِ ذُبُرِ الْحِمَارِ، وَ يُطَافُ بِهِمَا، فَجَعَلُوا هَذَا مَكَانَ الرَّجْمِ.

ពួកគេបានទូលថា: "យើងប្រជុំគ្នាដាក់អ្វីផ្សេងជាជំនួសការចោលដោយជុំថ្ម លើអភិជននិងលើអ្នកតូចតាច ។ យើងផ្លាស់ទណ្ឌកម្មនោះដោយការវាយសែសិបរំពាត់ ហើយលាបមុខអ្នកមានកំហុសទាំងពីរនាក់ដោយពណ៌ខ្មៅ ហើយដឹកអ្នកទាំងពីរលើខ្នងលា ដាក់មុខអ្នកទាំងពីរពីក្រោយគូធាលា ដើរឆ្ងល ។ យើងធ្វើបែបនេះជាជំនួសការចោលដោយជុំថ្ម ។"

فَقَالَتِ الْيَهُودُ لِابْنِ صُورِيَا: مَا أَسْرَعَ مَا أَحْبَبْتَهُ بِهِ، وَ مَا كُنْتَ لِمَا أَنْتَبَيْنَا بِهِ عَلَيْكَ بِأَهْلٍ، وَ لَكِنَّكَ كُنْتَ غَائِبًا فَكْرِهْنَا أَنْ نَعْتَابَكَ. فَقَالَ لَهُمْ: إِنَّهُ أَنْتَدِنِي بِالتَّوْرَةِ، وَ لَوْلَا ذَلِكَ لِمَا أَحْبَبْتُهُ بِهِ.

ពួកយ៉ាហ្វិឌីបានប្រាប់អ៊ីបន្ត ស្ទ្រីវីយ៉ាថា: "ម្តេចក៏ប្រញាប់ប្រញាប់គេរឿងនេះម៉្លេះ?" លោកបានថា: "គេបានអង្វរខ្ញុំក្នុងនាមព្រះគម្ពីរតោរីត ។ មិនដូច្នោះទេខ្ញុំមិនប្រាប់គេរឿងនេះទេ ។"

فَأَمَرَ بِهَيَا النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) فَرَجَعَا عِنْدَ بَابِ مَسْجِدِهِ، وَ قَالَ: أَنَا أَوَّلُ مَنْ أَحْيَا أَمْرَكَ إِذَا أَمَاتُوا. فَأَنْزَلَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ فِيهِ ﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَ يَعْظُمُونَ عَنْ كَثِيرٍ﴾. (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢

صفحة : ٢٩٩ الحديث : ٩٩ / ٣٠٩٨ ، مجمع البيان - الجزء : ٣ صفحة : ٢٩٩)**

ព្រះសាស្តាបានដាក់ព្រះបញ្ជាឲ្យចោលបុគ្គលទាំងពីរនាក់នោះដោយជុំថ្ម នៅឯមាត់ទ្វារម៉ាស៊ុយ៉ូដូ ព្រះអង្គ ថា: "ខ្ញុំជាអ្នកដំបូងបង្អស់ដែលធ្វើឲ្យការវិនិច្ឆ័យរបស់អស់លោករស់ឡើងវិញពេលវាស្លាប់ទៅហើយ ។" អល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មហារុងរឿង បានបើកឲ្យដឹងអំពីរឿងនេះថា: [៥:១៥] បណ្តាជនគម្ពីរអើយ! ព្រះសាសនៈទូតយើងបានមកដល់ពួកអ្នក ដើម្បីបំភ្លឺពួកអ្នកឲ្យដឹងមួយផ្នែកធំនៃ ព្រះគម្ពីរដែលពួកអ្នកបានលាក់បាំង ហើយបានអត់ឱនឲ្យភាគច្រើនទៀត ។" (Majma' al-Bayan 3: 299)

*15-19/3. فِي مَجْمَعِ الْبَنَاتِ : ﴿تَوْرًا مُبِينًا﴾ وَ قِيلَ: التَّوْرُ وَلَايَةُ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ. (تفسير نور - الجزء : ١ صفحة : ٥٧٩ حديث : ٦٩٨)

*15-19/3. នៅក្នុង[សាត្រា] ម៉ាច្ចុម៉ាក អាល់-បាយ៉ាស [៥:១៧៤] រស្មីត្រចះត្រចង់ គេបានថា: "រស្មី គឺ រឿយយ៉ាសរូបស អាល្លឺសលាត លើស ចិន អាចិ ត្ថិលិប ១" រាយការណ៍តមកពី អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្គៈ ១" (تفسير نور 1: 698 / 579)

***

*15-19/4. الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سُلَيْمَانَ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَوْلُهُ: ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُبِينًا﴾ ؟ قَالَ: «الْبُرْهَانُ مُحَمَّدٌ (عَلَيْهِ وَ آلِهِ السَّلَامُ)، وَ النُّورُ عَلِيُّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». قَالَ: قُلْتُ لَهُ ﴿صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا﴾؟ قَالَ: الصِّرَاطُ الْمُسْتَقِيمُ عَلِيُّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٢٠٤ الحديث : ٩٩ / ٢٨٥٥ ، تفسير العيَّاشي - الجزء : ١ صفحة : ٢٨٥ الحديث : ٣٠٨)**

*15-19/4. អាល់-អ៊ែយ៉ាស្មី បានតំណាលតមកពី អាប់ខុលឡោះហ្គៈ ចិន ស៊ូឡែម៉ាន ដែលបាន តំណាលថាខ្ញុំបានសួរ អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្គៈ ថា: «[មានន័យថាអ្វី] [៥:១៧៤] មនុស្សអើយ ភ័ស្តុតាងជាក់ច្បាស់មួយបានមកដល់ពួកអ្នកហើយពីព្រះម្ចាស់ពួកអ្នក ។ យើងបានបញ្ជូនរស្មីត្រចះ ត្រចង់ចុះមកឯពួកអ្នក?» ព្រះអង្គ មានរចនាថា: «ភ័ស្តុតាងជាក់ច្បាស់គឺមូហាំម៉ាដ្យុ រស្មីគឺអាល្លឺសលាត លើស លើស ខ្ញុំបានសួរថា: «[៥:១៧៤] មាតិកាត្រង់ត្រូវ?» ព្រះអង្គ មានរចនាថា: «មាតិកាត្រង់ត្រូវគឺ អាល្លឺសលាត លើស លើស (تفسير العيَّاشي 1: 308 / 285) ។»

***

*15-19/5. 5. وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي (رَحِمَهُ اللَّهُ) قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ الصَّلْتِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الصَّلْتِ، عَنْ يُوسُفَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَمَّنْ ذَكَرَهُ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ الْحَلْبِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «الصِّرَاطُ الْمُسْتَقِيمُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيُّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ١ صفحة : ١١٤ الحديث : ٩٩ / ٢٨٨ ، معاني الأخبار - الجزء : ١ صفحة : ٣٢ الحديث : ٢، شواهد التنزيل - الجزء : ١ صفحة : ٦١ الحديث : ٩٦ «نحوه»)**

*15-19/5. [...] រាយការណ៍មកពី អ៊ូស៊ែបខុលឡោះហ្គៈ អាល់-ហ្គាឡាប៊ី តមកពី អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្គៈ ដែលមានរចនាថា: "ព្រះមាតិកាត្រង់ត្រូវគឺ អាមីរុល-មុមីនីន អាល្លឺសលាត លើស លើស" (معاني الأخبار: 2/32, شواهد التنزيل 1: 96/61 « نحوه »)

***

*15-19/6. [...] 6. حَدَّثَنَا حَبِيبُ بْنُ أَبِي ثَابِتٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ: عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ لِعَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ: أَنْتَ الطَّرِيقُ الْوَاضِحُ وَ أَنْتَ الصِّرَاطُ الْمُسْتَقِيمُ، وَ أَنْتَ يَعْقُوبُ الْمُؤْمِنِينَ. (شواهد التنزيل - الجزء : ١ صفحة : ٧٥ حديث : ٨٨)

*15-19/6. ហ្គាប៊ីប ចិន អាចិ ស្វាប៊ីត បានប្រាប់យើងតមកពី សាអ៊ីដ្យុ ចិន យូស៊ែប តមកពី អ៊ូស៊ែប អាប់បាស់ ដែលបានថាវិស្វលុលឡោះហ្គៈ បានប្រាប់ អាល្លឺសលាត លើស លើស អាចិ ត្ថិលិប ថា: "អ្នក គឺជា យ៉ាក្កុតូប របស់មុមីនីន ។" (شواهد التنزيل 1: 88 / 75)

***

*15-19/7. 7. فِي كِتَابِ كَمَالِ الدِّينِ وَ تَمَامِ النِّعَمَةِ بِإِسْنَادِهِ إِلَى حَيْثَمَةَ الْجُعْفِيِّ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ حَدِيثٌ طَوِيلٌ وَ فِيهِ يَقُولُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: وَ نَحْنُ الطَّرِيقُ الْوَاضِحُ وَ الصِّرَاطُ الْمُسْتَقِيمُ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، وَ نَحْنُ مِنْ نِعْمَةِ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ. (تفسير نور الثقلين -

الجزء ١ : صفحة : ٢٤ : حديث : (١٠٤)

*15-19/7. នៅក្នុងសាត្រា កាម៉ាល់ អាល់-ខ្លីន វ៉ា តាម៉ា អាល់-នៀក្យ៉ាស៊ុ តាមបណ្តាញអ្នកប្រាប់ឡើង ទៅដល់ ខ្យង់ស្វាយម៉ាស៊ុ អាល់-យ៉ូអ៊ុហ្វី តមកពី អាហ្វិ យ៉ុក្តុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام នៅក្នុងហ្វាខ្លីស្វយវែងមួយ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "យើង عليه السلام ជាព្រះមាតិក្លី ជាព្រះមាតិក្លីទៅរកអល់ឡោះហ្វី وَجَدَ យើង عليه السلام ជាព្រះគុណ អល់ឡោះហ្វី وَجَدَ មកលើសត្វលោករបស់ព្រះអង្គ وَجَدَ" (104 /24 :1 (تفسير نور الثقلين

***

*15-19/8. عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: إِنَّ اللَّهَ جَعَلَ عَلِيًّا وَرُوحَهُ وَأَنْبَاءَهُ [هُ] حُجَجَ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ - وَهُمْ أَبْوَابُ الْعِلْمِ فِي أُمَّتِي - مَنْ اهْتَدَى بِحِمِّي ﴿هُدْيِي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾. (شواهد التنزيل - الجزء : ١ : صفحة : ٧٦ حديث : ٨٩)

*15-19/8. រាយការណ៍មកពី យ៉ុហ្វេរ ប៊ិន អ៊ុប៊ុលឡោះហ្វី ដែលបានថាវិស្វលុលឡោះហ្វី صلوات الله عليه មាន ព្រះវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្វី وَجَدَ បានយកអាល់ صلوات الله عليه والسلام ព្រះមហេសី سلام الله عليها គេ صلوات الله عليه والسلام និងព្រះរាជបុត្រា عليهم السلام គេ ជាសាក្សីរបស់អល់ឡោះហ្វី وَجَدَ លើបណ្តាសត្វលោករបស់ព្រះអង្គ وَجَدَ ។ គេទាំងអស់គ្នា عليهم السلام ជាផ្លូវនៃ អភិញ្ញានៅក្នុងសហគមន៍ខ្ញុំ صلوات الله عليه ។ អ្នកណាដឹកនាំខ្លួនតាមពួកគេ عليهم السلام អ្នកនោះនឹងត្រូវបាន [m:909] ដឹកនាំទៅរកព្រះមាតិក្លីត្រង់ត្រូវ ។" (89 /76 :1 (شواهد التنزيل

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَتَقَوْمِمْ أَدْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلَ فِيكُمْ أَنْبِيَاءَ وَجَعَلَكُمْ مُلُوكًا وَعَاطَمَكُمْ مَا لَمْ يُؤْتِ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿٢٠﴾

២០. [ចូរពួកអ្នកនឹកឃើញ]កាលមូសាបានប្រាប់ប្រជារាជាតិគេថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអើយ! ចូរអស់លោក នឹកឃើញព្រះឧបការគុណរបស់អល់ឡោះហ្វីមកលើអស់លោក កាលព្រះអង្គបានជ្រើសរើសបណ្តា ព្រះសាស្តាក្នុងចំណោមអស់លោក បានជ្រើសរើសអស់លោកជាក្សត្រ បានប្រទានឲ្យអស់លោកនូវអ្វី ដែលព្រះអង្គពុំដែលបានប្រទានឲ្យអ្នកណាទេក្នុងពិភពទាំងពួង ។

អធិប្បាយអយ៉ាស៊ុ ២០

1/20. سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ: حَدَّثَنِي جَمَاعَةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي عُرْمَانَ، وَابْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سُلَيْمَانَ الدَّيْلَمِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "إِذْ جَعَلَ فِيكُمْ أَنْبِيَاءَ وَ جَعَلَكُمْ مُلُوكًا"، فَقَالَ: «الْأَنْبِيَاءُ: رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، وَابْنِ إِسْحَاقَ، وَ دُرَيْشَةُ، وَ الْمُلُوكُ: الْأَيْمَةُ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ).

20/1. [...] មូហ្វាម៉ាដូ ប៊ិន ស៊ូឡែម៉ាន អាល់-ដៃដូឡាមី បានថាតមកពីឪពុកលោកដែលបានថាខ្ញុំបាន សួរ អាហ្វិ អ៊ុប៊ុលឡោះហ្វី صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វី وَجَدَ [៥:២០] កាលព្រះអង្គបានជ្រើសរើស បណ្តាព្រះសាស្តាក្នុងចំណោមអស់លោក បានជ្រើសរើសអស់លោកជាក្សត្រ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈ ថា៖ "បណ្តាសាស្តាគឺវិស្វលុលឡោះហ្វី صلوات الله عليه, អ៊ីបរហ្វីម عليه السلام, អ៊ីសម៉ាអ៊ីល عليه السلام និងព្រះរាជបុត្រាជនត្តា របស់ព្រះអង្គ عليه السلام ។ ក្សត្រគឺអ៊ីម៉ា عليه السلام ។"

قَالَ: فَقُلْتُ: وَ أَيْ الْمُلُوكِ أَغْطِيكُمْ؟ فَقَالَ: «مُلُوكِ الْجَنَّةِ، وَ مُلُوكِ النَّارِ».

លោក[អ្នកអធិប្បាយ]បានថា៖ "តើព្រះអង្គ وَجَدَ ប្រទានរាជាណាចក្រណាឲ្យអស់ព្រះអង្គ عليهم السلام ព្រះអង្គ

صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ព្រះរាជាណាចក្រឋានសួគ៌និងព្រះរាជាណាចក្រឋាននរក ។"

قُلْتُ: وَ رَوَى هَذَا الْحَدِيثَ بِالسَّنَدِ وَالْمَثْنِ صَاحِبُ (الرَّجْعَةِ)^[2]، وَ فِي آخِرِ حَدِيثِهِ: فَقَالَ: «مُلْكُ الْجَنَّةِ وَ مُلْكُ الرَّجْعَةِ». (الرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء: ٢ : صفحة: ٢٦٦ الحديث: ٩٩ / ٣٠١٠، مختصر بصائر الدرجات - الجزء: ١ : صفحة: ٢٨)**

[2] الرجعة للأسترآبادي: 14 (مخطوط)

ខ្ញុំ (គឺលោកអ្នកអធិប្បាយ គឺលោក អាស់-ដៃឡាមី) មានប្រសាសន៍ថា៖ "ហ្នាខ្ចីស្នូនេះត្រូវបានដកស្រង់តាមខ្សែអ្នករាយការណ៍និងសាច់រឿងរបស់ម្ចាស់សាត្រា "អាស់-វ៉ៃឡាមី" (គឺលោក អាស់-អាស់តារីបាខ្ចី-الأسترآبادي) ។ នៅចុងហ្នាខ្ចីស្នូ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ព្រះរាជាណាចក្រឋានសួគ៌និងរាជាណាចក្រនិវត្តន៍ ។" (28) (مختصر بصائر الدرجات: 28)

يَقَوْمٌ أَدْخَلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ ﴿٢٩﴾

២៩. ប្រជាពលរដ្ឋអើយ! ចូរចូលទៅក្នុងទឹកដីពិសិដ្ឋដែលអស់ឡោះហ្ន៍បានដាក់ព្រះរាជបញ្ញត្តិឲ្យអស់លោក ។ ចូរអស់លោកកុំត្រឡប់ក្រោយវិញ (គឺកុំក្បត់សាសនា) ព្រោះអស់លោកនឹងទៅជាជនបរាជ័យ ។"

قَالُوا يَمُوسَىٰ إِنَّ فِيهَا قَوْمًا جَبَّارِينَ وَإِنَّا لَن نَدْخُلُهَا حَتَّىٰ يَخْرُجُوا مِنهَا فَإِن يَخْرُجُوا مِنهَا فَإِنَّا دَاخِلُونَ ﴿٣٠﴾

២០. ពួកគេបានថា៖ "មូសាអើយ! មានប្រជាជាតិកំណាចនៅក្នុងនោះ យើងមិនចូលទៅក្នុងនោះទេ បើពួកគេមិនចេញពីទីនោះទេ ។ លុះណាតែពួកគេចេញពីទីនោះសិន ទើបយើងចូលទៅទីនោះ ។"

قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمَا ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَإِنَّكُم غَالِبُونَ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٣١﴾

២១. មានបុរសពីរនាក់ ជាអ្នកក្រែងខ្លាចអស់ឡោះហ្ន៍ ដែលព្រះអង្គបានប្រទានឲ្យនូវព្រះឧបការធម៌ (គឺដែលអស់ឡោះហ្ន៍ប្រោសប្រណី) បានថា៖ "ចូរអស់លោកចូលផ្ទះពួកគេតាមទ្វារ[ដោយសុចរិត] ព្រោះកាលណាអស់លោកបានចូលទៅទីនោះហើយ អស់លោកនឹងមានជ័យជំនះ ។ ចូរអស់លោកប្រគល់កាយថ្វាយចិត្តលើអស់ឡោះហ្ន៍ បើអស់លោកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។"

قَالُوا يَمُوسَىٰ إِنَّا لَن نَدْخُلُهَا أَبَدًا مَا دَامُوا فِيهَا فَادْهَبْ أَنتَ وَرَبُّكَ فَقَتَلْنَا إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ ﴿٣٢﴾

២២. [បណ្តាអ្នកបដិសេធសទ្ធាក្នុងចំណោមពួកយ៉ាហ្វិឡិច្ចី] បានថា៖ "[ទេ]មូសាអើយ! យើងនឹងមិនចូលទៅទីនោះដាច់ខាត ដរាបណាពួកទាំងនោះនៅទីនោះ! ដូច្នោះចូរលោកនិងម្ចាស់លោកចូលទៅ ចូរប្រយុទ្ធចុះ ពួកយើងនឹងនៅទីនេះ (គឺអង្គុយរង់ចាំទីនេះ) ។"

قَالَ رَبِّ إِنِّي لَا أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي وَأَخِي فَافْرُقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٣٣﴾

២៥. គេ (គឺមូសា) បានទូលថា: "ម្ចាស់អើយ! ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមានអំណាចតែលើខ្លួនឯងនិងបងទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទេ ។ ដូច្នេះសូមព្រះអង្គមេត្តាបំបែកអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំចេញពីប្រជាជាតិបំពានបំពាន ។"

قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً يَتِيهُونَ فِي الْأَرْضِ فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٥﴾

២៦. ព្រះអង្គ (គឺអស់ឡោះហ្គ័) មានព្រះតម្រាស់ថា: "ស្រុកនេះត្រូវហាមលើពួកគេសែសិបឆ្នាំ ពួកគេនឹងដើរច្របលើផែនដី ។ ដូច្នេះចូរអ្នកកុំបារម្ភប្រជាជាតិបំពានបំពានឡើយ ។"

អធិប្បាយអយ៉ាសុំ ២១-២៦

21-26/1. عَنْ حَزِينٍ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِهِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): وَ الَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَتَرَكِبُنَّ سَنَنْ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ، حَذْوِ النَّعْلِ بِالنَّعْلِ، وَ الْفُدَّةَ بِالْفُدَّةِ، حَتَّى لَا تُخْطِئُونَ طَرِيقَهُمْ، وَ لَا تُخْطِئُكُمْ سُنَّةُ بَنِي إِسْرَائِيلَ.»

21-26/1. ហ្វារីស្យាបានតំណាលតមកពីមិត្តលោកម្នាក់ដែលបានតំណាលតមកពី អាធិប្បាយ យ៉ាក្កហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថាវិស្វលុលឡោះហ្គ័ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះវចនៈថា: "សូមស្យូចនឹងព្រះ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ដែលក្តាប់ជីវិតខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ក្នុងព្រះហត្ថព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អស់លោក (គឺមូស៊ីម) នឹងត្រូវគេដឹកនាំតាមមាគារបស់បុគ្គលមុនៗអស់លោកដូចស្បែកជើងម្ខាងតាមស្បែកជើងម្ខាងទៀត មួយជំហានម្តងៗ ទាល់តែអស់លោកមិនរង្វេងចេញពីមាគារបស់ពួកគេទេ មិនរង្វេងចេញពីស្វិណាសុំរបស់កូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលទេ ។"

[...] إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) لَمَّا فُيْضَ لَمْ يَكُنْ عَلَى أَثَرِ اللَّهِ إِلَّا عَلِيٌّ وَ الْحُسَيْنُ وَ الْحُسَيْنُ وَ سَلْمَانَ وَ الْمِقْدَادُ وَ أَبُو ذَرٍّ، فَمَكَثُوا أَرْبَعِينَ حَتَّى قَامَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَقَاتَلَ مَنْ خَالَفَهُ.» (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء ٢ : صفحة : ٢٦٧ الحديث : ٣٠١٣ / ٩٩ ، تفسير العياشي - الجزء ١ : صفحة : ٣٠٣ الحديث : ٦٨)**

ពេលវិស្វលុលឡោះហ្គ័ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ចូលព្រះទិវង្គត ព្រះបញ្ជាអស់ឡោះហ្គ័ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មិនបានទៅអ្នកណាទេក្រៅពីអុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} អាស់-ហ្វាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسلام} អាស់-ហ្វ្លែសែនី ^{صلوات الله عليه والسلام} សាល់ម៉ាន ^{صلوات الله عليه والسلام} អាស់-មិកដ្យាដូ ^{صلوات الله عليه والسلام} និង អាធិប្បាយ ស្យារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ដូច្នេះ នឹងនៅដូច្នោះទាល់តែអុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ងើបឡើងវិញ ប្រយុទ្ធតទល់បុគ្គលដែលប្រឆាំងព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (تفسير العياشي 1 : 303 / 68)

***

21-26/2. عَنْ زُرَّارَةَ وَ مُحَمَّدَانَ، وَ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ وَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: ﴿يَا قَوْمِ ادْخُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ﴾، قَالَ: «كَتَبَهَا لَهُمْ ثُمَّ مَحَاها.» (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء ٢ : صفحة : ٢٦٨ الحديث : ٣٠١٤ / ٩٩ ، تفسير العياشي - الجزء ١ : صفحة : ٣٠٤ الحديث : ٦٩)**

21-26/2. សូរ៉េ: ៥, ហ្វារីស និង មូហ្វាម៉ាដូ ប៊ីន មូស៊ីម បានតំណាលតមកពី អាធិប្បាយ យ៉ាក្កហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} និង អាធិប្បាយ អុប្បឡោះហ្គ័ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ័ ^{صلوات الله عليه والسلام} [៥:២១] ចូរចូលទៅក្នុងទឹកដីពិសិដ្ឋដែលអស់ឡោះហ្គ័បានដាក់ព្រះរាជបញ្ញត្តិឲ្យអស់លោក ថា: "ដាក់បញ្ញត្តិឲ្យ បន្ទាប់មកលុបវាចោល ។" (تفسير العياشي 1 : 304 / 69)

***

3/26-21. عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لِي: «إِنَّ بَنِي إِسْرَائِيلَ قَالَ لَهُمْ: ﴿ادْخُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ﴾ فَلَمْ

يَدْخُلُوهَا حَتَّى حَرَمَهَا عَلَيْهِمْ وَ عَلَى آبَائِهِمْ، وَ إِمَّا دَخَلَهَا أَبْنَاءُ الْأَبْنَاءِ». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء ١ : ٢ : صفحة : ٢٦٨ الحديث : ٣٠١٥ / ٩٩ ، تفسير العياشي - الجزء : ١ : صفحة : ٣٠٤ : الحديث : ٧٠)**

21-26/3. អាច្ឆិ បាស្រ្ត្រា បានថា អាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلم} បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "គេបានប្រាប់កូនចៅ អ៊ីសរ៉ាអ៊ីលថា៖ [៥:២១] ចូរចូលទៅក្នុងទឹកដីពិសិដ្ឋដែលអល់ឡោះហ្ន៎បានដាក់ព្រះរាជបញ្ញត្តិឲ្យអស់ លោក តែពួកគេមិនចូលទៅក្នុងទឹកដីនោះទេ ទាល់តែគេបានហាមទឹកដីនោះចំពោះពួកគេនិងកូនៗពួក គេ ។ តែចៅៗពួកគេបានចូលទៅក្នុងទឹកដីនោះ ។" (تفسير العياشي 1 : 70 / 304)

***

4/26-21. عَنْ مَسْعَدَةَ بْنِ صَدَقَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَنَّهُ سُئِلَ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ: ﴿أَدْخُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ﴾، قَالَ: «كَتَبَهَا لَهُمْ ثُمَّ حَاَهَا، ثُمَّ كَتَبَهَا لِأَبْنَائِهِمْ فَدَخَلُوهَا، وَ اللَّهُ يَمْخُو مَا يَشَاءُ وَ يَثْبُتُ وَ عِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء : ٢ : صفحة : ٢٦٨ : الحديث : ٣٠١٧ / ٩٩ ، تفسير العياشي - الجزء : ١ : صفحة : ٣٠٤ : الحديث : ٧٢)**

21-26/4. ម៉ាស័រអុដ្ឋាន់ ប៊ីន ស្រ្ត្រាភ្លោះត្តិ បានតំណាលតមកពី អាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلم} ។ គេបាន សួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلم} [៥:២១] ចូរចូលទៅក្នុងទឹកដីពិសិដ្ឋដែលអល់ឡោះហ្ន៎ បានដាក់ព្រះរាជបញ្ញត្តិឲ្យអស់លោក ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلم} បានដាក់ព្រះរាជ បញ្ញត្តិឲ្យស្រុកនោះមកពួកគេ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} បានលុបព្រះរាជបញ្ញត្តិនោះចោល ក្រោយមកបាន ដាក់ព្រះរាជបញ្ញត្តិឲ្យស្រុកនោះទៅកូនៗពួកគេ ដូច្នេះពួកគេចូលទៅក្នុងស្រុកនោះ ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلم} លុបចោល (គឺឈប់ឲ្យប្រើទៀត) ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} បង្កើតអ្វីមួយស្រេចតែលើព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} ។ ព្រះមេតម្តិរនៅឯព្រះ អង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} ។" (تفسير العياشي 1 : 72 / 304)

***

5/26-21. عَنْ دَاوُدَ الرَّقِئِيِّ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، يَقُولُ: «كَانَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: نِعْمَ الْأَرْضُ الشَّامُ، وَ يَنْسُ الْقَوْمُ أَهْلِهَا، وَ يَنْسُ الْبِلَادُ مِصْرَ، أَمَا إِنِّي سَجُنُ مَنْ سَخَطَ اللَّهُ عَلَيْهِ، وَ لَمْ يَكُنْ دُخُولُ بَنِي إِسْرَائِيلَ مِصْرَ إِلَّا مِنْ سَخَطِهِ وَ لِمَعْصِيَةِ مَنْهُمْ لِلَّهِ، لِأَنَّ اللَّهَ قَالَ: ﴿أَدْخُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ﴾ يَعْني: الشَّامُ، فَأَبَوْنَا أَنْ يَدْخُلُوهَا، فَتَاهُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعِينَ سَنَةً، فِي مِصْرَ وَ فَيَافِيهَا، ثُمَّ دَخَلُوهَا بَعْدَ أَرْبَعِينَ سَنَةً - قَالَ - وَ مَا كَانَ خُرُوجُهُمْ مِنْ مِصْرَ، وَ دُخُولُهُمْ الشَّامَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ تَوْبَتِهِمْ وَ رِضَا اللَّهِ عَنْهُمْ».

21-26/5. ដ្ឋារុដ្ឋិ អាល់-រ៉ាត្តិ បានថាខ្ញុំបានឮ អាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា អាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា អាច្ឆិ យ៉ាក្តាហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلم} តែងតែមានវចនៈថា៖ "ដែនដីប្រសើរបំផុតគឺ អាល់-ស្គាំ (ស៊ីរី) ប្រជានិករអាក្រក់បំផុតគឺប្រជានិករដែនដីនោះ ។ ស្រុកអាក្រក់បំផុតគឺអេស៊ីបត៍ វាជា គុកសម្រាប់អ្នកណាដែលរងព្រះពិរោធអល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلم} ។ កូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលបានចូលទៅក្នុងស្រុកនោះ ដោយសារតែព្រះពិរោធព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} និងដោយសារតែបានល្មើសបង្គាប់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} ព្រោះអល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلم} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៥:២១] ចូរចូលទៅក្នុងទឹកដីពិសិដ្ឋដែលអល់ឡោះហ្ន៎បានដាក់ព្រះរាជបញ្ញត្តិឲ្យ អស់លោក មានន័យថាអាល់-ស្គាំ (ស៊ីរី) តែពួកគេមិនព្រមចូលក្នុងស្រុកនោះទេ ។ ដូច្នេះពួកគេបានដើរ ចេញចាប់លើដែនដីអស់សែសិបឆ្នាំ ក្នុងប្រទេសអេស៊ីបត៍និងក្នុងវាលរហោហានស្រុកនោះ ។ ក្រោយមក ពួកគេបានចូលក្នុងទឹកដីនោះវិញសែសិបឆ្នាំក្រោយមក នេះមិនមែនពួកគេបានចេញមកពីប្រទេស អេស៊ីបត៍ទេ ។ ពួកគេបានចូលទៅក្នុងអាល់-ស្គាំវិញក្រោយពីបានភ្ញាក់រលឹកដឹងកំហុសវិញ ក្រោយពី អល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلم} ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យពួកគេវិញ ។"

وَ قَالَ: «إِنِّي لَأَكْرَهُ أَنْ أَكُلَ مِنْ شَيْءٍ طُبِحَ فِي فَحَارِهَا، وَ مَا أَحْبَبْتُ أَنْ أَعْسِلَ رَأْسِي مِنْ طِينِهَا، مَخَافَةَ أَنْ يُورَثَنِي ثُرَابُهَا الدُّلَّ، وَ يَذْهَبَ

بِعَيْرِي». (الرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٢٦٩ الحديث : ٩٩ / ٣٠٢٠ ، تفسير العياشي - الجزء : ١ صفحة : ٣٠٥ الحديث : ٧٥)**

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلا} មិនចូលចិត្តបរិភោគចំណីដែលបានចម្អិនក្នុងឆ្នាំងពួកគេទេ ។ ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلا} មិនចូលចិត្តលាងក្បាលជាមួយដីឥដ្ឋពួកគេទេ ខ្លាចដោយសេចក្តីអាម៉ាស់មកពីកម្ទេចដីនោះ កិត្តិយសខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلا} នឹងបាត់បង់ ។" (75 / 305 : 1) (تفسير العياشي)

الحزب
١٢

﴿وَأْتَلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ابْنَيْ آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْآخَرِ قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ﴾

២៧. ចូរអ្នកថ្លែងប្រាប់ពួកគេនូវប្រវត្តិកូនអាដាំពីរនាក់តាមការពិត កាលអ្នកទាំងពីរបានបូជាតង្វាយ [ចំពោះអល់ឡោះហ្គាំ] ។ គេបានទទួលយកតែតង្វាយរបស់ម្នាក់ទេ រីឯតង្វាយរបស់ម្នាក់ទៀតពុំត្រូវទទួលយកទេ ។ គេ (គឺបុគ្គលចុងក្រោយនេះ) បានថា៖ "អញនឹងសម្លាប់ឯង ។" គេ (ម្នាក់ទៀត) បានថា៖ "អល់ឡោះហ្គាំទទួលយក[តង្វាយ]តែពីអ្នកណាដែលជឿស្របចិត្តទេ ។"

لَيْنُ بَسَطَ إِلَى يَدِكَ لِتَقْتُلَنِي مَا أَنَا بِبَاسِطٍ يَدِيَ إِلَيْكَ لِأَقْتُلَنَّكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٨﴾

២៨. បើអ្នកយារដែវាយខ្ញុំដើម្បីសម្លាប់ខ្ញុំ ខ្ញុំពុំមែនអ្នកយារដែវាយអ្នកដើម្បីសម្លាប់អ្នកទេ ។ ខ្ញុំខ្លាចក្រែងអល់ឡោះហ្គាំ ម្ចាស់ពិភពទាំងពួង ។

إِنِّي أُرِيدُ أَنْ تَبُوءَ بِإِثْمِي وَإِثْمِكَ فَتَكُونَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ ﴿٢٩﴾

២៩. ខ្ញុំចង់ឲ្យអ្នកលីវែកបាបរបស់ខ្ញុំ[ដែលបានសម្លាប់ខ្ញុំនោះ]និងបាបរបស់អ្នក ដូច្នោះអ្នកនឹងទៅជាជនភ្លើងនរក ។ នេះគឺការតបស្នងរបស់ជនទុច្ចរិត ។"

فَطَوَّعَتْ لَهُ وِ نَفْسَهُ و قَتَلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ و فَأَصْبَحَ مِنَ الخَاسِرِينَ ﴿٣٠﴾

៣០. អារម្មណ៍[អប្រិយ]របស់គេបានញ៉ាំងគេឲ្យប្រហារជីវិតបងប្អូនគេ ។ គេក៏បានសម្លាប់គេ (គឺបងប្អូនគេ) ។ ដូច្នោះគេបានក្លាយទៅជាជនបរាជ័យម្នាក់ ។

فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيُرِيَهُ و كَيْفَ يُورِي سَوْءَةَ أَخِيهِ قَالَ يُوَيْلَتَى أَعْجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَذَا الْغُرَابِ فَأُوْرِي سَوْءَةَ أَخِي فَأَصْبَحَ مِنَ النَّادِمِينَ ﴿٣١﴾

៣១. អល់ឡោះហ្គាំក៏បានឲ្យសត្វក្អែកមួយមកកកាយដី ដើម្បីបង្ហាញគេថាត្រូវធ្វើដូចម្តេចដើម្បីកប់សពបងប្អូនគេ ។ គេបានពោលថា៖ "កម្មខ្ញុំអើយ ! តើខ្ញុំពុំមានសមត្ថភាពដូចសត្វក្អែកនោះទេឬ ដើម្បីកប់សពបងប្អូនខ្ញុំ ?" គេ[បានធ្លាក់ខ្លួន]ទៅជាជនម្នាក់ដែលពាំទុកនូវវិប្បដិសារី ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ២៧-៣១

1/31-27. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُضَلِّبِ عَنْ أَبِي حَمْرَةَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ إِنَّ

اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى عَهْدَ إِلَى آدَمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَنْ لَا يَقْرَبَ هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَلَمَّا بَلَغَ الْوَقْتَ الَّذِي كَانَ فِي عِلْمِ اللَّهِ أَنْ يَأْكُلَ مِنْهَا نَسِيَ فَأَكَلَ مِنْهَا وَهُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَ لَقَدْ عَاهَدْنَا إِلَى آدَمَ مِنْ قَبْلِ فَتَنَسَى وَ لَمْ يَجِدْ لَهُ عَزْمًا فَلَمَّا أَكَلَ آدَمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) مِنَ الشَّجَرَةِ أَهْبَطَ إِلَى الْأَرْضِ فَوُلِدَ لَهُ هَابِيلُ وَ أُخْتُهُ تَوَّامٌ وَ وُلِدَ لَهُ قَابِيلُ وَ أُخْتُهُ تَوَّامٌ

27-31/1. អាលី ប៊ិន អ៊ីបរហ៊ូម [...] អាធិ ហ្គាស្កាស្ក់ បានថា អាធិ យ៉ាក្កូហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្គី^{تعالى} បានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយអាដាំ^{عليه السلام} ថាអាដាំ^{عليه السلام} មិនត្រូវទៅជិតដើមឈើទេ ។ លុះដល់ពេលមួយដែលមានតែអល់ឡោះហ្គី^{تعالى} ទ្រង់ញាណទេ អាដាំ^{عليه السلام} បានសោយ[អ្វីដែលបាន]ពីដើមឈើនោះ ។ អាដាំ^{عليه السلام} បានសោយព្រោះតែភ្លេចភ្លាំង នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គី^{تعالى} [២០:១១៥] យើងបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយអាដាំ^{عليه السلام} កាលពីមុនតែគេបានភ្លេច ។ យើងមិនបានឃើញថាគេមានការសម្រេចចិត្តមុតមាំទេ ។ ដូច្នោះពេលអាដាំ^{عليه السلام} បានសោយ[អ្វីបានមក]ពីដើមឈើនោះ ព្រះអង្គ^{عليه السلام} បានមកឯផែនដី ។ ព្រះអង្គ^{عليه السلام} បានឲ្យកំណើតដល់ហ្វាឌីលនិងប្អូនស្រីភ្លោះ ហើយព្រះអង្គ^{عليه السلام} បានឲ្យកំណើតដល់ក្ដីបីលនិងប្អូនស្រីភ្លោះ ។"

ثُمَّ إِنَّ آدَمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَمَرَ هَابِيلَ وَ قَابِيلَ أَنْ يُقْرَبَا قُرْبَانًا وَ كَانَ هَابِيلُ صَاحِبَ عَنَمٍ وَ كَانَ قَابِيلُ صَاحِبَ زَرْعٍ فَقَرَّبَ هَابِيلُ كَبْشًا مِنْ أَفْضَلِ عَنَمِهِ وَ قَرَّبَ قَابِيلُ مِنْ زَرْعِهِ مَا لَمْ يُنْقِ فَتَقَبَّلَ قُرْبَانُ هَابِيلَ وَ لَمْ يُتَقَبَّلْ قُرْبَانُ قَابِيلَ وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ أَتَى عَلَيْهِمْ نَبَأُ ابْنَيْ آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ مِنْ أَحَدِهِمَا وَ لَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْآخَرِ إِلَى آخِرِ الْآيَةِ وَ كَانَ الْقُرْبَانُ تَأْكُلُهُ النَّارُ فَعَمَدَ قَابِيلُ إِلَى النَّارِ فَبَنَى لَهَا بَيْتًا وَ هُوَ أَوَّلُ مَنْ بَنَى بُيُوتَ النَّارِ فَقَالَ لِأَعْبَدَنَّ هَذِهِ النَّارَ حَتَّى تَتَقَبَّلَ مِنِّي قُرْبَانِي

អាដាំ^{عليه السلام} បានបញ្ជាក្ដីបីលនិងហ្វាឌីលឲ្យបូជាតង្វាយ ។ ហ្វាឌីលជាតង្វាលចៀម ក្ដីបីលជាកសិករ ។ ហ្វាឌីលបានថ្វាយបាចៀមយ៉ាងស្អាតបំផុត ក្ដីបីលបានថ្វាយចម្ការ (គឺផលានុផល) ដែលមិនទាន់ទុំនៅឡើយ ។ តង្វាយរបស់ហ្វាឌីលត្រូវទទួល តង្វាយរបស់ក្ដីបីលមិនត្រូវទទួលទេ នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គី^{تعالى} [៥:២៧] ចូរអ្នកថ្លែងប្រាប់ពួកគេនូវប្រវត្តិកូនអាដាំពីរនាក់តាមការពិត កាលអ្នកទាំងពីរបានបូជាតង្វាយ ។ គេបានទទួលយកតែតង្វាយរបស់ម្នាក់ទេ រីឯតង្វាយរបស់ម្នាក់ទៀតពុំត្រូវទទួលយកទេ លុះចប់អាយ៉ាស្ក់ ។ ភ្លើងក៏បានឆេះតង្វាយនោះ ក្ដីបីលក៏បានបែរទៅរកភ្លើង ហើយបានសាងអាស្រមមួយខ្ពស់ឲ្យទៅភ្លើងនោះ ។ នេះគឺអាស្រមដំបូងបង្អស់ដែលត្រូវបានសាងឡើងដើម្បីខ្ពស់ឲ្យទៅភ្លើង ។ ក្ដីបីលបានថា៖ "ខ្ញុំនឹងធ្វើសក្ការភ្លើងនេះទាល់តែគេព្រមទទួលយកតង្វាយរបស់ខ្ញុំ ។"

ثُمَّ إِنَّ إِبْلِيسَ لَعَنَهُ اللَّهُ أَنَاهُ وَ هُوَ يَجْرِي مِنَ ابْنِ آدَمَ يَجْرِي الدَّمُ فِي الْعُرُوقِ فَقَالَ لَهُ يَا قَابِيلُ قَدْ تَقَبَّلَ قُرْبَانُ هَابِيلَ وَ لَمْ يُتَقَبَّلْ قُرْبَانُكَ وَ إِنَّكَ إِنْ تَرَكْتَهُ يَكُونُ لَهُ عَقِبٌ يُفْتَخِرُونَ عَلَى عَقِبِكَ وَ يَقُولُونَ نَحْنُ أَبْنَاءُ الَّذِي تُقْبَلُ قُرْبَانُهُ فَاقْتُلْهُ كَيْلَا يَكُونَ لَهُ عَقِبٌ يُفْتَخِرُونَ عَلَى عَقِبِكَ فَتَقْتُلُهُ فَلَمَّا رَجَعَ قَابِيلُ إِلَى آدَمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ لَهُ يَا قَابِيلُ أَيْنَ هَابِيلُ فَقَالَ اطَّلَبْهُ حَيْثُ قَرَّبْنَا الْقُرْبَانَ فَانْطَلَقَ آدَمُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَوَجَدَ هَابِيلَ قَتِيلًا فَقَالَ آدَمُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لُعِنْتَ مِنْ أَرْضٍ كَمَا قَبِلْتَ دَمَ هَابِيلَ وَ بَكَى آدَمُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَلَى هَابِيلَ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً. (الكافي - الجزء : ٨ - صفحة : ١١٣ - حديث : ٩٢)

អ៊ីប្លីស^{عليه السلام} បានមករកក្ដីបីល ។ អ៊ីប្លីស^{عليه السلام} តែងតែអន្ទោលតាមកូនអាដាំ^{عليه السلام} ដូចឈាមហូរក្នុងសរសៃឈាមនោះដែរ ។ អ៊ីប្លីស^{عليه السلام} បានប្រាប់ក្ដីបីលថា៖ "ក្ដីបីលអើយ ! គេទទួលយកតង្វាយរបស់ហ្វាឌីលតែមិនទទួលយកតង្វាយរបស់អ្នកទេ ។ បើអ្នកបណ្តោយហ្វាឌីល កូនចៅរបស់គេនឹងអូតដាក់កូនចៅអ្នកថា៖ "យើងជាកូនរបស់បុគ្គលដែលគេបានទទួលយកតង្វាយ ។" ដូច្នោះចូរអ្នកសម្លាប់គេចោលទៅដើម្បីនឹងកុំឲ្យគេមានកូនចៅដែលនឹងអូតដាក់កូនចៅអ្នក ។" ក្ដីបីលក៏បានសម្លាប់ហ្វាឌីល ។ ពេលក្ដីបីលត្រឡប់ទៅជួបអាដាំ^{عليه السلام} វិញ ព្រះអង្គ^{عليه السلام} បានសួរថា៖ "ក្ដីបីលអើយ ! ឯណាហ្វាឌីល ?" ក្ដីបីលបានថា៖ "រកគេនៅ

កន្លែងយើងបូជាតង្វាយ ។" អាដ្យាំ(ﷺ)ក៏បានទៅទីនោះ ឃើញហ្វាប៊ីលស្លាប់ ។ អាដ្យាំ(ﷺ)មានវចនៈថា៖
"សូមឲ្យដីដែលបានទទួលឈាមហ្វាប៊ីលនោះត្រូវបណ្តាសា ។" អាដ្យាំ(ﷺ)បានយំស្តាយហ្វាប៊ីលអស់
សែសិបយប់ ។" (الكافي 8 : 92 / 113)

***

27-31/2. مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ، عَنْ عُيَيْسِ بْنِ هِشَامٍ، عَنْ عَبْدِ الْكَرِيمِ - وَ هُوَ كَرَامُ بْنُ عَمْرٍو الخُثْعَمِيُّ - عَنْ عَمْرِ بْنِ حَنْظَلَةَ، قَالَ:
قُلْتُ لِأبي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): إِنَّ آيَةً فِي الْقُرْآنِ تُشَكِّكُنِي؟ قَالَ: «وَمَا هِيَ؟» قُلْتُ: قَوْلُ اللَّهِ: «إِنَّمَا يَتَّقِبُلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ» قَالَ:
«وَأَيُّ شَيْءٍ شَكَّكَتَ فِيهَا؟» قُلْتُ: مَنْ صَلَّى وَ صَامَ وَ عَبْدَ اللَّهِ فُئِلَ مِنْهُ؟ قَالَ: «إِنَّمَا يَتَّقِبُلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ الْعَارِفِينَ» ثُمَّ قَالَ: «أَنْتَ
أَرْهَدُ فِي الدُّنْيَا أَمْ الصَّحَّاحُ بْنُ قَيْسٍ؟» قُلْتُ: لَا بَلِ الصَّحَّاحُ بْنُ قَيْسٍ. قَالَ: «فَدَلِكِ لَا يَتَّقِبُلُ اللَّهُ مِنْهُ شَيْئًا يَمَّا ذَكَرْتَ». (المحاسن: 129 / 168)**

27-31/2. [...] អ៊ីម៉ា ប៊ីន ហ្វាស៊ីឡាស៊ុបានថាខ្ញុំបានទូល អាប៊ូ អ្នកប្រឹក្សាឡោះហ្វា(ﷺ)ថា៖ "មាន
អាយ៉ាស៊ុត្រូវអានមួយធ្វើឲ្យទូលបង្គំធ្លាក់ទៅក្នុងការសង្ស័យ ។" ព្រះអង្គ(ﷺ)មានវចនៈថា៖ "អាយ៉ាស៊ុ
មួយណា?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វា(ﷺ) [៥:២៧] អស់ឡោះហ្វាទទួលយកតែពីអ្នកណា
ដែលជឿស្របចិត្តទេ ។" ព្រះអង្គ(ﷺ)មានវចនៈថា៖ "អ្វីទៅដែលធ្វើឲ្យលោកធ្លាក់ទៅក្នុងការសង្ស័យ?"
ខ្ញុំបានទូលថា៖ "អ្នកស្ម័គ្រចិត្ត កាន់សីលគ្រណាម ធ្វើសក្ការៈអស់ឡោះហ្វា(ﷺ) គេនឹងទទួលយកពីអ្នក
នោះ?" ព្រះអង្គ(ﷺ)មានវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្វា(ﷺ)នឹងទទួលយកតែពីអ្នកណាដែលជឿស្របចិត្ត
(الْمُتَّقِينَ) ដែលស្គាល់ (الْعَارِفِينَ) ទេ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ(ﷺ)មានវចនៈថា៖ "តើលោកកាន់វត្តប្រតិបត្តិតឹង
ជាងគេក្នុងលោកនេះឬ អាល់-ដ្យីហ្វាក់ ប៊ីន ក្លីយ៉ាស៊ុ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "អាល់-ដ្យីហ្វាក់ ប៊ីន ក្លីយ៉ាស៊ុ ។"
ព្រះអង្គ(ﷺ)មានវចនៈថា៖ "បើដូច្នោះមែនអស់ឡោះហ្វា(ﷺ)នឹងមិនទទួលយកអ្វីពីគាត់ឡើយ ពាក់ព័ន្ធនឹង
អ្វីដែលលោកបានថានោះ ។" (المحاسن: 129 / 168)

***

3/31-27. ثُمَّ قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: فَإِنَّ مَنْ اتَّبَعَ هَوَاهُ، وَ أَعْجَبَ بِرَأْيِهِ كَانَ كَرَجُلٍ سَمِعَتْ غُنَاءَ الْعَامَّةِ تُعْظِمُهُ وَ تَصْفُهُ، فَأَحْبَبْتُ لِقَاءَهُ
مِنْ حَيْثُ لَا يَعْرِفُنِي لِأَنْظُرَ مَدَارَهُ وَ مَحَلَّهُ فَرَأَيْتُهُ فِي مَوْضِعٍ قَدْ أَحْدَقَ بِهِ خَلْقٌ مِنْ غُنَاءِ الْعَامَّةِ، فَوَقَفْتُ مُنْتَبِذًا عَنْهُمْ، مُتَعَشِّيًا بِلِنَامٍ أَنْظُرُ
إِلَيْهِ وَ إِلَيْهِمْ، فَمَا زَالَ يُرَاوِعُهُمْ حَتَّى خَالَفَ طَرِيقَهُمْ فَفَارَقَهُمْ، وَ لَمْ يُعَدِّ فَتَفَرَّقَتِ الْعَامَّةُ عَنْهُ لِحَوَائِجِهِمْ. وَ تَبِعْتُهُ أَقْتَفِي أَثَرَهُ، فَلَمْ يَلْبَثْ أَنْ
مَرَّ بِحَبَّازٍ فَتَعَقَلَهُ، فَأَحَدًا مِنْ دُكَّانِهِ رَغِيفَيْنِ مُسَارِقَةً، فَتَعَجَّجْتُ مِنْهُ، ثُمَّ قُلْتُ فِي نَفْسِي: لَعَلَّهُ مُعَامَلَةٌ.

27-31/3. ព្រះអង្គ(ﷺ) (គឺអ៊ីម៉ាហ្វាស៊ាន់ អាល់-អ្នកប្រឹក្សា(ﷺ) មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាតាមចំណង់ខ្លួន
ឯង ស្រឡាញ់មតិខ្លួនឯងបំផុត អ្នកនោះដូចបុគ្គលដែលឮមុស្លីមសាមញ្ញកោតសរសើរថាជាអ្នកធំធំ ។
ខ្ញុំ(ﷺ)ចង់ជួបអ្នកនោះដោយមិនឲ្យអ្នកនោះដឹងខ្លួន ដើម្បីនឹងបានឃើញផ្ទាល់ភ្នែកឥទ្ធិពលនិងឋានៈ
អ្នកនោះ ។ ខ្ញុំ(ﷺ)ឃើញអ្នកនោះពីកន្លែងដែលឮកមុស្លីមសាមញ្ញលើកតម្កើងអ្នកនោះជាតារាមួយ
ដួង ។ ខ្ញុំ(ﷺ)បានបិទមុខឃ្នាំមើលអ្នកនោះនិងឮកេតិកន្សៀតមួយ ។ បន្ទាប់ពីបាននិយាយចប់ហើយ
មនុស្សបានបែកហូងគ្នា អ្នកនោះក៏បានដើរចេញ ។ ខ្ញុំ(ﷺ)បានដើរតាមអ្នកនោះ ឃើញអ្នកនោះឈប់ពី
មុខហាងនំបាំងហើយបានលួចនំបាំងពីរដុំពីហាងនោះ ហើយដើរចេញ ។ ខ្ញុំ(ﷺ)ឆ្ងល់ដែលបានឃើញ
បែបនេះ ។ ខ្ញុំ(ﷺ)ក៏បាននឹកក្នុងចិត្តថាប្រហែលគាត់ទាំងពីរនាក់នេះធ្វើការជួញដូរជាមួយគ្នាទេដឹង ។

ثُمَّ مَرَّ بَعْدَهُ بِصَاحِبِ رُمَّانٍ، فَمَا زَالَ بِهِ حَتَّى تَعَقَلَهُ فَأَحَدًا مِنْ عِنْدِهِ رُمَّانَتَيْنِ مُسَارِقَةً فَتَعَجَّجْتُ مِنْهُ، ثُمَّ قُلْتُ [فِي نَفْسِي]: لَعَلَّهُ مُعَامَلَةٌ،
ثُمَّ أَقُولُ: وَ مَا حَاجَتُهُ [إِذَا] إِلَى الْمُسَارِقَةِ؟! ثُمَّ لَمْ أَزَلْ أَتْبَعُهُ حَتَّى مَرَّ بِرَيْضٍ، فَوَضَعَ الرَّغِيفَيْنِ وَ الرَّمَّانَتَيْنِ بَيْنَ يَدَيْهِ وَ مَضَى، وَ تَبِعْتُهُ

حَتَّى اسْتَقَرَّ فِي بُعْثَةٍ مِنْ صَحْرَاءَ فَمُلْتُ لَهُ: يَا عَبْدَ اللَّهِ لَقَدْ سَمِعْتُ بِكَ [خَيْرًا] وَ أَحْبَبْتُ لِقَاءَكَ، فَلَقَيْتُكَ، لَكِنِّي رَأَيْتُ مِنْكَ مَا شَغَلَ قَلْبِي، وَ إِنِّي سَأَلْتُكَ عَنْهُ، لِيُزَوَّلَ بِهِ شُغْلُ قَلْبِي. قَالَ: مَا هُوَ؟ فَمُلْتُ: رَأَيْتُكَ مَرَرْتَ بِحَبَاذٍ فَسَرَقْتَ مِنْهُ رَغِيفَيْنِ، ثُمَّ مَرَرْتَ بِصَاحِبِ الرِّثْمَانِ فَسَرَقْتَ مِنْهُ رِثْمَانَتَيْنِ! قَالَ لِي: فَقَالَ لِي: قَبْلَ كُلِّ شَيْءٍ حَدِيثِي مَنْ أَنْتَ؟ فَمُلْتُ لَهُ: رَجُلٌ مِنْ وُلْدِ آدَمَ مِنْ أُمَّةٍ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ. قَالَ: حَدِيثِي مَنْ أَنْتَ؟ فَمُلْتُ: رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ بَيْتِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ.

អ្នកនោះបន្តដំណើរ បានឈប់ពីមុខកន្លែងលក់ផ្លែទទឹម ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានឃើញអ្នកនោះលួចផ្លែទទឹមពីរ ។ ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ភ្ញាក់ផ្អើល តែខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} គិតថាគាត់ទាំងពីរនាក់នេះធ្វើការជួញដូរជាមួយគ្នាទេដឹង ។ តែខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} គិតក្នុងចិត្តថាបើអ្នកទាំងពីរស្គាល់គ្នាមែន ម្ដេចបានជាលួចគ្នា ? អ្នកនោះបានបន្តដំណើរ ហើយបានឈប់ពីមុខអ្នកជម្ងឺម្នាក់ ដាក់ដុំនំបាំងនិងផ្លែទទឹមពីមុខអ្នកជម្ងឺនោះហើយដើរចេញ ។ ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានដើរតាមអ្នកនោះលុះអ្នកនោះបានទៅដល់ព្រៃហើយបានឈប់ត្រង់នោះ ។ ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានទៅជិតអ្នកនោះ និយាយជាមួយអ្នកនោះថា: "បាវអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عجل} អើយ! ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានឮគេនិយាយល្អអំពីលោក ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ចង់ជួបលោក ។ តែខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានឃើញលោកធ្វើអំពើមួយចំនួនដែលចិត្តខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនអាចទទួលយកបាន ។ ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ចង់សួរលោកអំពីរឿងនេះ ។" អ្នកនោះបានថា: "លោក ^{صلوات الله عليه والسلام} ចង់ដឹងអ្វី?" ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានថា: "ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានឃើញលោកដើរកាត់មុខហាងលក់នំបាំង បានលួចនំបាំងពីរដុំ ។ លោកបានដើរកាត់តាមហាងលក់ផ្លែទទឹមហើយបានលួចផ្លែទទឹមពីរ ។" គួរតែអ្នកនោះឆ្លើយសំណួរខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} អ្នកនោះបែរជាសួរខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} វិញមុន ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} សួរឲ្យចប់សំណួរ ។ អ្នកនោះបានសួរខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: "លោក ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាអ្នកណា?" ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានឆ្លើយថា: "ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាកូនអាជ្ញា ^{عليه السلام} ម្នាក់ ជាសមាជិកម្នាក់របស់សហគមន៍មូហាំម៉ាដ្យៃដាស់ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ហើយជាសមាជិកព្រះរាជកុលដ្ឋាន ^{عليهم السلام} របស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។"

قَالَ: أَتَيْنَ بَلَدَكَ؟ فَمُلْتُ: الْمَدِينَةُ. قَالَ: لَعَلَّكَ جَعَفَرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي طَالِبٍ قُلْتُ: بَلَى. قَالَ لِي: فَمَا يَنْفَعُكَ شَرَفٌ [أَهْلِكَ وَ] أَصْلُكَ مَعَ جَهْلِكَ بِمَا شَرَفْتَ بِهِ، وَ تَرَكْتَ عِلْمَ جَدِّكَ وَ أَبِيكَ لِئَلَّا تُنْكَرَ مَا يَجِبُ أَنْ تُحْمَدَ وَ تَمْدَحَ فَاعْلَمْ! فَمُلْتُ: وَ مَا هُوَ؟ قَالَ: الْقُرْآنُ كِتَابُ اللَّهِ. فَمُلْتُ: وَ مَا الَّذِي جَهَلْتُ مِنْهُ؟ قَالَ: قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرٌ أَمْثَلِهَا وَ مَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا﴾ وَ إِنِّي لَمَّا سَرَقْتُ الرِّغِيفَيْنِ كَانَتْ سَبْعَتَيْنِ، وَ لَمَّا سَرَقْتُ الرِّثْمَانَتَيْنِ كَانَتْ سَبْعَتَيْنِ فَهَذِهِ أَرْبَعٌ سَبْعَاتٍ، فَلَمَّا تَصَدَّقْتُ بِكُلِّ وَاحِدَةٍ مِنْهَا كَانَتْ أَرْبَعِينَ حَسَنَةً، فَانْتَقَصَ مِنْ أَرْبَعِينَ حَسَنَةً أَرْبَعٌ (حَسَنَاتٍ بِأَرْبَعِ سَبْعَاتٍ) بَقِيَ لِي سِتٌّ وَ ثَلَاثُونَ حَسَنَةً.

អ្នកនោះបានសួរថា: "លោក ^{صلوات الله عليه والسلام} មកពីស្រុកណា?" ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានថា: "អាល់-ម៉ាដ្យៃដាស់ ។" អ្នកនោះបានថា: "លោក ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រហែលជា យ៉ាក្កុហ្វារ ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្យៃ ប៊ិន អុាលី ប៊ិន អាល់-ហ្វ្យៃសែនី ប៊ិន អុាលី ប៊ិន អាហ្វិ ត្ថូលីប ^{عليه السلام} មែនទេ?" ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានថា: "មែន ។" អ្នកនោះថា: "តើកិត្តិយសវង្សត្រកូលលោក ^{صلوات الله عليه والسلام} មានប្រយោជន៍អ្វីសម្រាប់លោក ^{صلوات الله عليه والسلام} បើលោក ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនស្គាល់កិត្តិយស មិនមានចំណេះចេះដឹងរបស់ជួនតា ^{عليهم السلام} លោក ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេនោះ?" ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានថា: "តើខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនចេះដឹងអ្វីខ្លះ?" អ្នកនោះបានថា: "គួរអាន ព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عجل} ។" ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានថា: "តើខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនដឹងអ្វីអំពីគួរអាននោះ?" អ្នកនោះថា: "ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عجل} [៦:១៦០] អ្នកណាមកជាមួយទង្វើល្អ អ្នកនោះនឹងបានដូចទង្វើល្អនោះដប់ដង ។ អ្នកណាមកជាមួយទង្វើអាក្រក់ អ្នកនោះនឹងត្រូវសងវិញដូចគ្នាតែនឹងទង្វើអាក្រក់នោះទេ ។ ពួកគេនឹងពុំរងប្រការអយុត្តិធម៌ទេ ។ ពេលខ្ញុំលួចនំបាំងពីរដុំ វាជាទង្វើអាក្រក់ពីរ ។ ពេលខ្ញុំលួចផ្លែទទឹមពីរ វាជាទង្វើអាក្រក់ពីរ ។ ដូច្នោះនោះគឺទង្វើអាក្រក់បួន ។ ពេលខ្ញុំឲ្យទាំងអស់នោះជាទាន ខ្ញុំបានធ្វើទង្វើល្អសែសិប ។ ដូច្នោះពេលលោកដកបួន (គឺបួនទង្វើអាក្រក់) ចេញពីសែសិបនេះ (គឺសែសិបប្រការល្អនេះ) វានៅសល់សាមសិបប្រាំមួយទង្វើល្អសម្រាប់ខ្ញុំ ។"

قُلْتُ: نَكَرْتُكَ أُمَّكَ أَنْتَ الْجَاهِلُ بِكِتَابِ اللَّهِ تَعَالَى، أَمَا سَمِعْتَ قَوْلَ اللَّهِ تَعَالَى: ﴿إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ﴾ إِنَّكَ لَمَّا سَرَفْتَ الرَّغِيفِينَ كَانَتْ سَبَيْتَيْنِ وَ لَمَّا سَرَفْتَ الرُّمَاتَيْنِ كَانَتْ سَبَيْتَيْنِ، وَ لَمَّا دَفَعْتُهُمَا إِلَى غَيْرِ صَاحِبِهِمَا، بَعَّرَ أَمْرَ صَاحِبِهِمَا، كُنْتَ إِنَّمَا أَضْفَتَ أَرْبَعَ سَبَيْمَاتٍ إِلَى أَرْبَعِ سَبَيْمَاتٍ، وَ لَمْ تُصِفْ أَرْبَعِينَ حَسَنَةً إِلَى أَرْبَعِ سَبَيْمَاتٍ. فَجَعَلَ يُلَاحِظُنِي، فَتَرَكْتُهُ وَ انصَرَفْتُ.

ខ្ញុំ បាន ថា: "សូមឲ្យម្តាយលោកបាទដោយសារលោក! លោកទេដែលមិនស្គាល់ព្រះគម្ពីរ អស់ឡោះហ្ន៎ តើលោកនោះ មិនមែនខ្ញុំ ទេ ។ លោកមិនបានព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ទេ ថា: [៥:២៧] អស់ឡោះហ្ន៎ ទទួលយក[តម្លាង]តែពីអ្នកណាដែលជឿស៊ីបចិត្តទេ ។ ពេលលោកបានលួចនំបាំងពីរដុំ នេះគឺទង្វើអាក្រក់ពីរ ។ ពេលលោកបានលួចផ្លែទទឹមពីរ នេះគឺទង្វើអាក្រក់ពីរ ។ ពេលលោកឲ្យអ្វីទាំង នេះទៅអ្នកផ្សេងពីម្ចាស់របស់ទាំងនេះ ដោយពុំមានការអនុញ្ញាតពីម្ចាស់របស់ទាំងនេះទេ លោកបាន ថែមទង្វើអាក្រក់បួនលើទង្វើអាក្រក់បួន មិនបាននូវសេចក្តីសប្បុរសធម៌ទង្វើអាក្រក់ទេ ។" អ្នក នោះមើលមកខ្ញុំ យ៉ាងភ័យ ។ ខ្ញុំ បានទុកអ្នកនោះនៅក្នុងសភាពនេះហើយបានដើរចេញ ។"

قَالَ الصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: بِمِثْلِ هَذَا التَّأْوِيلِ الْقَبِيحِ الْمُسْتَنَكِرِ يَضْلُونَ وَ يُضَلُّونَ. وَ هَذَا [نَحْوُ] تَأْوِيلِ مُعَاوِيَةَ عَلَيْهِ مَا يَسْتَحِقُّ - لَمَّا قِيلَ عَمَّارُ بْنُ يَاسِرٍ (٥) فَارْتَعَدَتْ فَرَأَيْصُ خَلْقٍ كَثِيرٍ، وَ قَالُوا: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: عَمَّارٌ تَفْتَلُهُ الْفِئَةُ الْبَاغِيَةُ.

អាល-ស្វ័យ្យិក មានវចនៈថា: "នេះគឺការបកស្រាយអាក្រក់មួយដែលពួកគេធ្វើ ។ ពួកគេមិនត្រឹមតែ ធ្វើខុសទេ ថែមទាំងធ្វើឲ្យអ្នកផ្សេងខុសទៀតផង ។ នេះដូចការបកស្រាយប្រហាក់ប្រហែលរបស់ មូអារីយ៉ាសុដែលបានធ្វើដើម្បីសម្លាប់ អុំម៉ារ ប៊ិន យ៉ាសៀរ ។ មនុស្សយ៉ាងច្រើនបាទម្តាយហើយថា រំលឹកលុលឡោះហ្ន៎ មានព្រះវចនៈថា: "អុំម៉ារត្រូវក្រុមបះបោរសម្លាប់ ។"

فَدَخَلَ عَمْرُو بْنُ الْعَاصِ عَلَى مُعَاوِيَةَ، وَ قَالَ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ قَدْ هَاجَ النَّاسُ وَ اضْطَرُّوا. قَالَ: لِمَاذَا؟ قَالَ: لِقَتْلِ عَمَّارِ بْنِ يَاسِرٍ، حَيْثُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: عَمَّارٌ تَفْتَلُهُ الْفِئَةُ الْبَاغِيَةُ. فَقَالَ لَهُ مُعَاوِيَةُ: دَحِضْتُ فِي قَوْلِكَ، أَمْ نَحْنُ قَتَلْنَا؟ إِنَّمَا قَتَلَهُ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ لِمَا أَلْفَاهُ بَيْنَ رِمَاحِنَا. فَاتَّصَلَ ذَلِكَ بِعَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ، فَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: إِذَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ هُوَ الَّذِي قَتَلَ حَمْرَةَ (٥) لِمَا أَلْفَاهُ بَيْنَ رِمَاحِ الْمُشْرِكِينَ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 44)

អុំរូ ប៊ិន អាល-អុស្វ័រ បានមកជួបមូអារីយ៉ាសុ ប្រាប់មូអារីយ៉ាសុថា: "លោកប្រមុខរបស់អ្នកមានសទ្ធា អើយ! ប្រជារាស្ត្ររំលឹករំលួលខ្លាំង ។" មូអារីយ៉ាសុបានថា: "ហេតុអ្វី?" អុំរូបានថា: "ដោយសារការ សម្លាប់ អុំម៉ារ ប៊ិន យ៉ាសៀរ ព្រោះព្រះសាស្តា មានព្រះវចនៈថាអុំម៉ារត្រូវក្រុមបះបោរសម្លាប់ ។" មូអារីយ៉ាសុបានថា: "ខ្ញុំសូមឆ្លើយបដិសេធសម្តីលោក ។ តើយើងបានសម្លាប់គេទេ? អាល-ប៊ិន ប៊ិន អាហ្វិ ត្តិលីប ទេដែលបានសម្លាប់គេ ព្រោះគេ បានធ្វើឲ្យអុំម៉ារមកប្រឈមនឹងផ្លែលំពែងយើង ។" មូអារីយ៉ាសុបានទម្លាក់ទោសទៅលើអាល-ប៊ិន ។" ព្រះបរមអ៊ីម៉ា មានវចនៈថា: "ដូច្នោះ [បើយោល តាមការបកស្រាយរបស់មូអារីយ៉ាសុនេះដែរ] មានន័យថាព្រះសាស្តា ជាអ្នកសម្លាប់ ហ្វាស្វាសុ ព្រោះព្រះអង្គ បានធ្វើឲ្យហ្វាស្វាសុ ប្រឈមនឹងផ្លែលំពែងពួកពហុទេពនិយម ។"

(6:160) (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام : 1: 44)

***

*27-4/31. عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ خَالِدٍ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): جُعِلْتُ فِدَاكَ، إِنَّ النَّاسَ يَزْعُمُونَ أَنَّ آدَمَ زَوَّجَ ابْنَتَهُ مِنْ ابْنِهِ. فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «قَدْ قَالَ النَّاسُ فِي ذَلِكَ، وَ لَكِنْ - يَا سُلَيْمَانُ - أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) قَالَ: لَوْ عَلِمْتُ أَنَّ آدَمَ زَوَّجَ ابْنَتَهُ مِنْ ابْنِهِ لَزَوَّجْتُ زَيْنَبَ مِنَ الْقَاسِمِ، وَ مَا كُنْتُ لِأَزْعَبَ عَنْ دِينِ آدَمَ؟».

*27-31/4. រាយការណ៍មកពី សូរ្យោក្ខន្ធ ប៊ីន ខ្ញុំលីដូ ដែលបានថាខ្ញុំបានទូល អាច អាប់ខុលឡោះហ្ន៎
 ថា: "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ គេបានថាអាដ្យា ^{عليه السلام} បានរៀបការកូន
 ស្រីព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ជាមួយកូនប្រុសព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "គេបានថាដូចនេះរឿង
 នេះ ។ សូរ្យោក្ខន្ធអើយ! លោកដឹងទេថាសូលុលឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} មានព្រះវចនៈថា: "បើអាដ្យា ^{عليه السلام} បានរៀប
 ការកូនស្រីព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ជាមួយកូនប្រុសព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ខ្ញុំ ^{عليه السلام} ច្បាស់ជាបានរៀបការ ស្រែណាប់ ជាមួយ
 អាល់-ក្លីស៊ីម ។ ខ្ញុំ ^{عليه السلام} មិនលម្អៀងចេញពីព្រះសាសនារបស់អាដ្យា ^{عليه السلام} ទេ ។"

فُلْتُ: جَعَلْتُ فِدَاكَ، إِنَّهُمْ يَزْعُمُونَ أَنَّ قَابِيلَ إِثْمًا قَتَلَ هَابِيلَ لِأْتَهُمَا تَعَايِرًا عَلَى أُخْتِهِمَا؟ فَقَالَ لَهُ: يَا سُلَيْمَانُ، تَقُولُ هَذَا؟! أَمَا
 تَسْتَحْيِي أَنْ تَرْوِي هَذَا عَلَى نَبِيِّ اللَّهِ آدَمَ؟»

ខ្ញុំបានទូលថា: "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ពួកគេបានថា ក្លីបីល បានសម្លាប់
 ហ្វាបីល ព្រោះតែឈ្មោះគ្នារឿង[រៀបការជាមួយ]ប្អូនស្រី?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "សូរ្យោក្ខន្ធ
 អើយ! ម្តេចក៏លោកថាដូចនេះ? លោកមិនខ្មាសទេដែលនិយាយបែបនេះអំពីអាដ្យា ^{عليه السلام} ព្រះសាស្តា
^{عليه السلام} របស់អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} ?"

فُلْتُ: جَعَلْتُ فِدَاكَ، فَمِمَّ قَتَلَ قَابِيلُ هَابِيلَ؟ فَقَالَ: «فِي الْوَصِيَّةِ»

ខ្ញុំបានទូលថា: "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ហេតុអ្វីក្លីបីលសម្លាប់ហ្វាបីល?"
 ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "រឿងផ្ទេរមរតក ។"

قَالَ لِي: «يَا سُلَيْمَانُ، إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى أَوْحَى إِلَى آدَمَ أَنْ يَدْفَعَ الْوَصِيَّةَ وَ اسْمَ اللَّهِ الْأَعْظَمَ إِلَى هَابِيلَ، وَ كَانَ قَابِيلُ أَكْبَرَ مِنْهُ،
 فَبَلَغَ ذَلِكَ قَابِيلَ فَغَضِبَ، فَقَالَ: أَنَا أَوْلَى بِالْكَرَامَةِ وَ الْوَصِيَّةِ. فَأَمَرَهُمَا أَنْ يُقَرَّبَا قُرْبَانًا يَوْحِي مِنَ اللَّهِ إِلَيْهِ، فَفَعَلَا، فَقَبِلَ اللَّهُ قُرْبَانَ هَابِيلَ،
 فَحَسَدَهُ قَابِيلُ، فَقَتَلَهُ».

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់ខ្ញុំថា: "សូរ្យោក្ខន្ធអើយ! អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} បានបើកឲ្យអាដ្យា ^{عليه السلام} ដឹងថា
 ឲ្យព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ផ្ទេរមរតកព្រះរាជឧទ្យាននាមរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} ទៅហ្វាបីល ធ្វើដ្បិតក្លីបីលចាស់ជាង
 (គឺជាបង) ហ្វាបីលក៏ដោយ ។ ដំណឹងនេះបានឮដល់ក្លីបីល ក្លីបីលក្រោធ ហើយថា: "ខ្ញុំទេដែលត្រូវបាន
 នូវកិត្យានុភាពនិងកេរដំណែលមុនគេ ។" អាដ្យា ^{عليه السلام} ក៏បានដាក់បញ្ជាឲ្យអ្នកទាំងពីរថ្វាយតង្វាយបូជា
 អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} ព្រោះអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} បានដើកឲ្យព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ដឹងដូចនេះឯង ។ អ្នកទាំងពីរក៏បានធ្វើតាម
 បញ្ជា ។"

فُلْتُ لَهُ: جَعَلْتُ فِدَاكَ، فَمِمَّنْ تَنَاسَلَ وُلْدُ آدَمَ، هَلْ كَانَتْ أَنْتَى غَيْرَ حَوَاءَ، وَ هَلْ كَانَ ذَكَرٌ غَيْرَ آدَمَ؟

ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ! តើខ្សែអម្បូរកូនចៅ
 អាដ្យា ^{عليه السلام} ចេញមកពីអ្នកណា? តើមានស្រីក្រៅពីហ្វាហ្ន៎ ^{عليه السلام} ទេ? តើមានប្រុសក្រៅពីអាដ្យា ^{عليه السلام} ទេ?"

قَالَ: «يَا سُلَيْمَانُ، إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى رَزَقَ آدَمَ مِنْ حَوَاءَ قَابِيلَ، وَ كَانَ ذَكَرٌ وُلْدِهِ مِنْ بَعْدِهِ هَابِيلَ، فَلَمَّا أَدْرَكَ قَابِيلُ مَا يُدْرِكُ
 الرِّجَالُ، أَظْهَرَ اللَّهُ لَهُ جَنِيَّةً، وَ أَوْحَى إِلَى آدَمَ أَنْ يُزَوِّجَهَا قَابِيلَ، فَفَعَلَ ذَلِكَ آدَمُ وَ رَضِيَ بِهَا قَابِيلُ وَ قَبِعَ،

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "សូរ្យោក្ខន្ធអើយ! អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} មានព្រះគុណលើអាដ្យា ^{عليه السلام} ដោយបង្កើត
 ពីហ្វាហ្ន៎ ^{عليه السلام} ក្លីបីល កូនប្រុសដែលកើតពីព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បន្ទាប់ក្លីបីលគឺហ្វាបីល ។ ពេលក្លីបីលពេញវ័យ

គ្រប់ការហើយ អល់ឡោះហ្គ័បានចាត់បញ្ជូនស្រីយ៉ែនមកឲ្យកូបីល ។ ព្រះអង្គបើកឲ្យអាដ្វាំដឹងថាឲ្យព្រះអង្គរៀបការស្រីយ៉ែននេះជាមួយកូបីល ។ អាដ្វាំក៏បានធ្វើដូច្នោះ កូបីលពេញចិត្តនារីយ៉ែននេះ ហើយក៏បានរៀបការ ។

فَلَمَّا أَدْرَكَ هَابِيلُ مَا يُدْرِكُ الرَّجَالَ، أَطَهَرَ اللَّهُ لَهُ حَوْرَاءَ، وَ أَوْحَى اللَّهُ إِلَى آدَمَ أَنْ يُزَوِّجَهَا مِنْ هَابِيلَ، فَفَعَلَ ذَلِكَ، فَقَتَلَ هَابِيلُ وَ الْحَوْرَاءُ حَامِلًا، فَوَلَدَتْ الْحَوْرَاءُ غُلَامًا، فَسَمَّاهُ آدَمُ هَبَةَ اللَّهِ،

ពេលហូបីលពេញវ័យគ្រប់ការហើយ អល់ឡោះហ្គ័បានចាត់បញ្ជូននារីសូតិមកឲ្យព្រះអង្គហើយបានបើកឲ្យអាដ្វាំដឹងថាឲ្យព្រះអង្គរៀបការនារីសូតិនេះជាមួយហូបីល ។ អាដ្វាំបានធ្វើដូច្នោះ ។ បន្ទាប់មកកូបីលបានសម្លាប់ហូបីល នារីសូតិមានផ្ទៃនោះ កើតកូនប្រុស ។ អាដ្វាំបានដាក់ឈ្មោះឲ្យកូនប្រុសនេះថា ហ្គីបាទុលឡោះហ្គ័ ។

فَأَوْحَى اللَّهُ إِلَى آدَمَ: أَنْ ادْفَعْ إِلَيْهِ الْوَصِيَّةَ وَ اسْمِ اللَّهِ الْأَعْظَمَ،

អល់ឡោះហ្គ័បានបើកឲ្យអាដ្វាំផ្ទេរកេរមរតក និងព្រះរាជឧទ្យាននាមឲ្យទៅព្រះអង្គ (គឺហ្គីបាទុលឡោះហ្គ័) ។

وَ وُلِدَتْ حَوْرَاءُ غُلَامًا، فَسَمَّاهُ آدَمُ شَيْثَ بَنِ آدَمَ، فَلَمَّا أَدْرَكَ مَا يُدْرِكُ الرَّجَالَ، أَهْبَطَ اللَّهُ لَهُ حَوْرَاءَ، وَ أَوْحَى اللَّهُ إِلَى آدَمَ أَنْ يُزَوِّجَهَا مِنْ شَيْثَ بَنِ آدَمَ، فَفَعَلَ،

ហ្គាវ៉ាបានកើតកូនប្រុសម្នាក់ អាដ្វាំបានដាក់ឈ្មោះឲ្យកូនប្រុសនេះថា ស្តែស្ត្រី ប៊ិន អាដ្វាំ ។ ពេលស្តែស្ត្រីពេញវ័យ គ្រប់ការហើយ អល់ឡោះហ្គ័ចាត់បញ្ជូននារីសូតិមក ដោយបានបើកឲ្យអាដ្វាំដឹងថាឲ្យព្រះអង្គរៀបការនារីសូតិនេះជាមួយ ស្តែស្ត្រី ប៊ិន អាដ្វាំ ។ ព្រះអង្គក៏ធ្វើដូចនេះ ។

فَوَلَدَتْ الْحَوْرَاءُ جَارِيَةً، فَسَمَّاهَا آدَمُ حَوْرَةَ، فَلَمَّا أَدْرَكَتِ الْجَارِيَةَ زَوْجَ آدَمَ حَوْرَةَ بِنْتَ شَيْثَ مِنْ هَبَةَ اللَّهِ بْنِ هَابِيلَ، فَسَلَّ آدَمُ مِنْهُمَا، نَارِي سُوْتِي مَارِ ផ្ទៃពោះ កើតកូនស្រី ។ អាដ្វាំបានដាក់ឈ្មោះឲ្យកូនស្រីនេះថា ហ្គីរោះត្តិ ។ ពេលកូនស្រីនេះពេញវ័យ គ្រប់ការហើយ អាដ្វាំបានរៀបការ ហ្គីរោះត្តិ ប៊ិនទី ស្តែស្ត្រី ជាមួយហ្គីបាទុលឡោះហ្គ័ ប៊ិន ហូបីល ។ ដូច្នោះ ខ្សែអម្បូរកូនចៅរបស់អាដ្វាំចេញមកពីអ្នកទាំងពីរនេះឯង ។

فَمَاتَ هَبَةُ اللَّهِ بِنْتُ هَابِيلَ، فَأَوْحَى اللَّهُ إِلَى آدَمَ: أَنْ ادْفَعْ الْوَصِيَّةَ، وَ اسْمِ اللَّهِ الْأَعْظَمَ، وَ مَا أَطَهَّرْتُكَ عَلَيْهِ مِنْ عِلْمِ النَّبُوَّةِ، وَ مَا عَلَّمْتُكَ مِنَ الْأَسْمَاءِ إِلَى شَيْثَ بَنِ آدَمَ. فَهَذَا حَدِيثُهُمْ يَا سُلَيْمَانُ. (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ : صفحة : ٢٧٩ الحديث : ٩٩ / ٣٠٣٨ ، تفسير العياشي - الجزء : ١ : صفحة : ٣١٢ الحديث : ٨٣)**

ហ្គីបាទុលឡោះហ្គ័ ប៊ិន ហូបីល បានចូលទិវង្គត ។ អល់ឡោះហ្គ័បានបើកឲ្យអាដ្វាំដឹងថា៖ "ចូរអ្នកផ្ទេរកេរដំណែល ព្រះរាជឧទ្យាននាម សព្វសារពើនិងអ្វីៗដែលព្រះអង្គបានឲ្យអាដ្វាំដឹងព្រមទាំងព្រះអភិញ្ញារបស់ព្រះសាស្តា ឲ្យទៅស្តែស្ត្រី ប៊ិន អាដ្វាំ ។ សូឡែម៉ានអើយ ! នេះគឺរឿងរបស់ព្រះអង្គ" (1/83/312) (تفسير العياشي : 1/83/312) "1 السلام عليهم

مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنَّهُ مَن قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ بَعَدَ ذَلِكَ فِي الْأَرْضِ لُمُسْرِفُونَ ﴿٣٢﴾

៣២. មកពីមូលហេតុនេះឯងបានយើងដាក់បញ្ញត្តិលើបណ្តាកូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលថា អ្នកណាមួយសម្លាប់មនុស្សម្នាក់ ដោយមនុស្សនោះពុំបានសម្លាប់មនុស្ស[ដោយគ្មានសិទ្ធិ] ឬពុំបានបង្កវិនាសនៅលើផែនដីទេ អ្នកនោះដូចជាបានសម្លាប់មនុស្សទាំងអស់ ។ អ្នកណាមួយជួយសង្គ្រោះ[មនុស្សម្នាក់]ឲ្យមានជីវិតឡើងវិញ អ្នកនោះដូចជាបានជួយសង្គ្រោះមនុស្សទាំងអស់ឲ្យមានជីវិតឡើងវិញ ។ បណ្តាព្រះសាសនៈទូតយើងបានមករកពួកគេជាមួយបណ្តាក័ស្តុតាងដាក់ច្បាប់ តែពួកគេ (ពួកយ៉ាហ្វិឌី) ភាគច្រើនបានប្រព្រឹត្តហួសហេតុលើផែនដីក្រោយពីនោះ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ៣២

1/32. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ، قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ عُقَيْبَةَ، عَنْ أَبِي خَالِدٍ الْقَمَاطِ، عَنْ حُمْرَانَ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): مَا مَعْنَى قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: ﴿مَنْ أَجْلَ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنَّهُ مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا﴾؟ قَالَ: قُلْتُ: وَ كَيْفَ ﴿فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا﴾ فَإِنَّمَا قَتَلَ وَاحِدًا! قَالَ: «يُوضَعُ فِي مَوْضِعٍ مِنْ جَهَنَّمَ لِلَّهِ يَنْتَهِي شِدَّةُ عَذَابِ أَهْلِهَا، لَوْ قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا إِنَّمَا كَانَ يَدْخُلُ ذَلِكَ الْمَكَانَ». قُلْتُ: فَإِنْ قُتِلَ آخَرُ؟ قَالَ: «يُضَاعَفُ عَلَيْهِ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٢٨٠ الحديث : ٩٩ / ٣٠٣٩ ، الكافي - الجزء : ٧ صفحة : ٢٧١ الحديث : ١)**

32/1. [...] ហ្នឹងមិនបានថាខ្ញុំបានសួរ អាច្នី យ៉ាក្នុងហ្នឹង^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "មានន័យថាអ្វីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្នឹង^{رحل} [៥:៣២] មកពីមូលហេតុនេះឯងបានយើងដាក់បញ្ញត្តិលើបណ្តាកូនចៅរបស់អ៊ីសរ៉ាអ៊ីលថាអ្នកណាមួយសម្លាប់មនុស្សម្នាក់ ដោយមនុស្សនោះពុំបានសម្លាប់មនុស្ស[ដោយគ្មានសិទ្ធិ] ឬពុំបានបង្កវិនាសនៅលើផែនដីទេ អ្នកនោះដូចជាបានសម្លាប់មនុស្សទាំងអស់ ។ ម្តេចបានជាដូចអ្នកនោះបានសម្លាប់មនុស្សទាំងអស់ ពេលគេបានសម្លាប់តែមនុស្សម្នាក់?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "គេនឹងដាក់អ្នកនោះនៅឯកន្លែងមួយក្នុងនរក កន្លែងដែលប្រជាជននរកត្រូវធ្វើទណ្ឌកម្មឈឺចាប់កំពូល ។ បើអ្នកនោះបានសម្លាប់មនុស្សទាំងអស់ អ្នកនោះនឹងមកនៅកន្លែងនេះ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "បើអ្នកនោះបានសម្លាប់មនុស្សម្នាក់ទៀត?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ទណ្ឌកម្មអ្នកនោះនឹងកើនឡើង ។" (1 / 271 : 7) (الكافي)

***

2/32. وَ عَنْهُ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عِيسَى، عَنْ سَمَاعَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: قُلْتُ لَهُ: قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: ﴿مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا﴾؟ قَالَ: «مَنْ أَخْرَجَهَا مِنْ ضَلَالٍ إِلَى هُدًى فَكَأَنَّمَا أَحْيَاهَا، وَ مَنْ أَخْرَجَهَا مِنْ هُدًى إِلَى ضَلَالٍ فَقَدْ قَتَلَهَا». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٢٨١ الحديث : ٩٩ / ٣٠٤١ ، الكافي - الجزء : ١ صفحة : ١٦٨ الحديث : ١)**

32/2. [...] សាម៉ាអ៊ាសុំបានតំណាលតមកពី អាច្នី អ្នកបង្កឡោះហ្នឹង^{صلوات الله عليه والسلام} ថាខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "[មានន័យថាអ្វី]ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្នឹង^{رحل} [៥:៣២] អ្នកណាមួយសម្លាប់មនុស្សម្នាក់ ដោយមនុស្សនោះពុំបានសម្លាប់មនុស្ស ឬពុំបានបង្កវិនាសនៅលើផែនដីទេ អ្នកនោះដូចជាបានសម្លាប់មនុស្សទាំងអស់?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាបានប្រោសមនុស្សម្នាក់ចេញពីសេចក្តីរង្វង់ទៅរកមាតិដឹក

នាំល្អ ដូចជាអ្នកនោះបានធ្វើឲ្យមនុស្សនោះរស់ឡើងវិញ ។ អ្នកណាទាញមនុស្សម្នាក់ចេញពីមាត់ដឹក
នាំល្អទៅរកសេចក្តីរង្វេង អ្នកនោះបានសម្លាប់មនុស្សនោះ ។" (1 / 168 : 2) (الكافي)

***

3/32. وَ عَنْهُ: عَنْ عَلِيٍّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ عَمَّارٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَنْ سَقَى الْمَاءَ فِي مَوْضِعٍ يُوجَدُ فِيهِ الْمَاءُ، كَانَ كَمَنْ أَحْيَا نَفْسًا ﴿وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا﴾» (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٢٨٢ الحديث : ٩٩ / ٣٠٤٤ ، الكافي - الجزء : ٤ صفحة : ٥٧ الحديث : ٣)**

32/3. [...]មុអ្នកវិយ៉ាស៊ុន ប៊ិន អ្នកម៉ារបានតំណាលតមកពី អាប៊ូ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈ ថាៈ "អ្នកណាបំបាត់សម្រេកដោយទឹកនៅឯកន្លែងណាមួយដែលមានទឹក អ្នកនោះដូចបុគ្គលដែលបាន ដោះលែងទាសៈម្នាក់ឲ្យមានសេរីភាព ។ អ្នកណាបានបំបាត់សម្រេកដោយទឹកនៅកន្លែងណាមួយដែល មិនមានទឹកទេ អ្នកនោះដូចបុគ្គលដែលបានធ្វើឲ្យជីវិតមួយរស់ឡើងវិញ [៥:៣២] អ្នកណាមួយជួយ សង្គ្រោះ[មនុស្សម្នាក់]ឲ្យមានជីវិតឡើងវិញ អ្នកនោះដូចជាបានជួយសង្គ្រោះមនុស្សទាំងអស់ឲ្យមាន ជីវិតឡើងវិញ ។" (3 / 57 : 4) (الكافي)

***

4/32. الطَّبْرَسِيُّ: رُوِيَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «الْمُسْرِفُونَ هُمُ الَّذِينَ يَسْتَحْلُونَ الْمَحَارِمَ، وَ يَسْفِكُونَ الدِّمَاءَ» (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٢٨٤ الحديث : ٩٩ / ٣٠٥١ ، مجمع البيان - الجزء : ٣ صفحة : ٢٩٠)**

32/4. អាល់-ត្ថប់រីស៊ីបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពី អាប៊ូ យ៉ាក្កុហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថាៈ "បុគ្គលកំណាចគឺបុគ្គលដែលបើកដៃឲ្យអំពើដែលគេហាមនិងបង្ហូរឈាម ។" (Majma' al-Bayan 3: 290)

إِنَّمَا جَزَاؤُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خَلْفٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ ذَلِكَ لَهُمْ خِزْيٌ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٣٣﴾
៣៣. បណ្តាអ្នកដែលប្រយុទ្ធនឹងអស់ឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام}និងព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គ ដែលព្យាយាមបង្កវិនាស នៅលើផែនដី ការតបស្នងរបស់ពួកនោះគឺត្រូវសម្លាប់ ឬត្រូវចងឆ្កាង ឬត្រូវកាត់ដៃកាត់ជើងជួយគ្នា (គឺ កាត់ដៃឆ្វេងម្ខាង កាត់ជើងស្តាំម្ខាង) ឬត្រូវបណ្តេញចេញពីស្រុកទេសពួកគេ ។ ទាំងនេះជាសេចក្តី អាម៉ាស់សម្រាប់ពួកគេក្នុងជីវិតលោកនេះ រីឯលោកមុខពួកគេនឹងរងទណ្ឌកម្មធ្ងន់ ។

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَقْدِرُوا عَلَيْهِمْ فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٤﴾

៣៤. លើកលែងតែជនានុជនណាដែលស្តាយក្រោយស្មារលា មុនពួកគេធ្លាក់នៅក្រោមអំណាចពួក អ្នក ។ ចូរដឹងថាអស់ឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام}ទ្រង់អត់ឱន ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុន ៣៣-៣៤

1/34-33. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ، وَ مُحَمَّدُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ ابْنِ سَمَاعَةَ، عَنْ عَمْرِو وَاحِدٍ مِنْ أَصْحَابِهِ، جَمِيعًا، عَنْ أَبِي بَانَ بْنِ عُثْمَانَ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «قَدِمَ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) قَوْمٌ مِنْ بَنِي ضَبَّةَ مَرَضَى، فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): أَقِيمُوا عِنْدِي، فَإِذَا بَرَأْتُمْ بَعَثْنَاكُمْ فِي سَرِيَّةٍ، فَقَالُوا:

أَخْرَجَنَا مِنَ الْمَدِينَةِ.

33-34/1. [...] អាច្ឆិ ស្ទ្រីលិះហ្នំ បានតំណាងមកពី អាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្នំ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អ្នក បាន-ដួប់បាសុំដែលមានជម្ងឺបានមករកវិស្វលុលឡោះហ្នំ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់ពួកគេថា៖ "នៅ ជាមួយខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} នេះហើយ ។ ពេលណាអស់លោកជាខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងឲ្យគេជូនដំណើរអស់លោកដោយស្ងាត់ៗ ។" ពួកគេបានថា៖ "សូមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ឲ្យអស់ទូលបង្គំចេញពីអាល់-ម៉ាដីដាសុំ ។"

فَبَعَثَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ إِلَىٰ إِبْلِيقَ الصَّدَقَةَ يَشْرِبُونَ مِنْ أَبْوَالِهَا، وَ يَأْكُلُونَ مِنْ أَلْبَانِهَا، فَلَمَّا بَرَّوْا وَ اسْتَبَدُّوا قَتَلُوا ثَلَاثَةً مِمَّنْ كَانَ فِي الْإِبْلِيقِ، فَبَلَغَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فَبَعَثَ إِلَيْهِمْ عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ إِذَا هُمْ فِي وَادٍ، قَدْ تَحَيَّرُوا لَيْسَ يَفْقَهُونَ أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهُ، قَرِيباً مِنْ أَرْضِ الْيَمَنِ، فَأَسْرَهُمْ وَ جَاءَهُمْ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَتَرَكْتَ هَذِهِ الْآيَةَ عَلَيْهِ **﴿إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ وَ يَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَاداً أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَ أَرْجُلُهُمْ مِنْ خِلَافٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ﴾** فَاخْتَارَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) الْقَطْعَ، فَقَطَّعَ أَيْدِيَهُمْ وَ أَرْجُلَهُمْ مِنْ خِلَافٍ. (البرهان في تفسير القرآن - الجزء ١ - الكافي : ٢ : صفحة : ٢٨٤ الحديث :

٣٠٥٢ / ٩٩ ، الكافي - الجزء ٧ : صفحة : ٢٤٥ الحديث : (١) **

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានបញ្ជូនពួកគេទៅកន្លែងអូដូដាក់ទាន ។ ពួកគេបានផឹកទឹកនោមនិងទឹកដោះអូដូនោះ ។ ពេលពួកគេជាសះស្បើយ មានកម្លាំង ពួកគេបានសម្លាប់មនុស្សបីនាក់ដែលបានយាមអូដូ ។ ដំណឹង នេះបានឮទៅដល់វិស្វលុលឡោះហ្នំ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានបញ្ជូនអាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ទៅជួបពួកគេ បានរកឃើញ ពួកគេកំពុងដើរវិលវល់នៅក្នុងច្រកមួយ រកផ្លូវចេញពីទីនោះមិនឃើញ ក្បែរទឹកដីយេមេន ។ អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} បានចាប់ខ្លួនពួកគេនាំមកជួបវិស្វលុលឡោះហ្នំ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ដូច្នោះអាយ៉ាសុំនេះត្រូវបានបើកឲ្យដឹងគឺ៖ **[៥:៣៣] បណ្តាអ្នកដែលប្រយុទ្ធនឹងអស់ឡោះហ្នំនិងព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គ ដែលព្យាយាមបង្កវិនាស នៅលើផែនដី ការតបស្នងរបស់ពួកនោះគឺត្រូវសម្លាប់ ឬត្រូវចងក្តាង ឬត្រូវកាត់ដៃកាត់ជើងផ្ទុយគ្នា ឬត្រូវបណ្តេញចេញពីស្រុកទេសពួកគេ ។ វិស្វលុលឡោះហ្នំ^{صلوات الله عليه والسلام} បានជ្រើសយកការកាត់អវយវៈ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានកាត់ដៃនិងជើងពួកគេផ្ទុយគ្នា ។" (الكافي : 7 : 1 / 245)**

***

2/34-33. وَ عَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ جَمِيلِ بْنِ دَرَّاجٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى: **﴿إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ وَ يَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَاداً أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ﴾** إِلَىٰ آخِرِ الْآيَةِ، فَقُلْتُ: أَيُّ شَيْءٍ عَلَيْهِمْ مِنْ هَذِهِ الْحُدُودِ الَّتِي سَمَى اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ وَ جَلَّ؟ قَالَ: «ذَلِكَ إِلَى الْإِمَامِ، إِنْ شَاءَ قَطَعَ، وَ إِنْ شَاءَ نَقَى، وَ إِنْ شَاءَ صَلَبَ، وَ إِنْ شَاءَ قَتَلَ».

33-34/2. [...] យ៉ាមីល ប៊ិន ដ្យារីច្ចុំ បានតំណាងថាខ្ញុំបានសួរ អាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្នំ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះ បន្ទូលអស់ឡោះហ្នំ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ **[៥:៣៣] បណ្តាអ្នកដែលប្រយុទ្ធនឹងអស់ឡោះហ្នំនិងព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គ ដែលព្យាយាមបង្កវិនាសនៅលើផែនដី ការតបស្នងរបស់ពួកនោះគឺត្រូវសម្លាប់ ឬត្រូវចងក្តាង ឬត្រូវកាត់ ដៃកាត់ជើងផ្ទុយគ្នា លុះចប់អាយ៉ាសុំថា៖ "តើច្បាប់អ្វីដែលត្រូវ អនុវត្តទៅលើពួកគេដែលអស់ឡោះហ្នំ^{صلوات الله عليه والسلام} បានចែងនោះ ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ស្រេចតែលើអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} ។ បើអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} ចង់ អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} អាច ជ្រើសយកពិន័យកាត់[អវយវៈ] ឬនិរទេស ឬចងក្តាង ឬសម្លាប់ ។"**

قُلْتُ: النَّفْيُ إِلَىٰ أَيْنَ؟ قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «يُنْفَىٰ مِنْ مِصْرٍ إِلَىٰ مِصْرٍ آخَرَ - وَ قَالَ - إِنَّ عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) نَفَى رَجُلَيْنِ مِنَ الْكُوفَةِ إِلَى الْبَصْرَةِ». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء ١ - الكافي : ٢ : صفحة : ٢٨٥ الحديث : ٣٠٥٤ / ٩٩ ، الكافي - الجزء ٧ : صفحة :

២៤៥ (الحديث : ٣)**

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "តើនិរទេសទៅទីណា?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អ្នកនោះអាចត្រូវនិរទេសពីបុរីមួយទៅឯបុរីមួយទៀត។" ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អាឡី صلوات الله عليه والسلام បាននិរទេសមនុស្សពីរនាក់ចេញពីអាល់-គូហ្វាស្ក់ទៅកាន់អាល់-បាស្ក់រ៉េត្តី ។" (الكافي : 7 / 245 / 3)

***

33-34/3. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ التَّيْمِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ سَبَّاطٍ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ أَبِي يَزِيدَ، عَنْ عُبَيْدَةَ بْنِ بَشِيرٍ الحَنْطَعِيِّ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَاطِعِ الطَّرِيقِ، فَقُلْتُ: إِنَّ النَّاسَ يَقُولُونَ إِنَّ الْإِمَامَ فِيهِ مُخَيَّرٌ، أَيُّ شَيْءٍ شَاءَ صَنَعَ؟

33-34/3. [...] អ៊ុបៃដ្យាស្ក់ ប៊ិន បាស្កៀរ អាល់-ខ្លូហ្វាស្ក់ បានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរ អាឡី អាប់ខុលឡោះហ្គី صلوات الله عليه والسلام អំពីបុគ្គលដែលប្លន់គេតាមផ្លូវថា៖ "គេថាអ៊ុហ្គា صلوات الله عليه والسلام មានជម្រើសក្នុងរឿងនេះ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អាចធ្វើអ្វី ស្រេចតែលើព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។"

قَالَ: «لَيْسَ أَيُّ شَيْءٍ شَاءَ صَنَعَ، وَ لَكِنَّهُ يَصْنَعُ بِحِمِّ عَلَى قَدْرِ جَنَابَتِهِمْ، مَنْ قَطَعَ الطَّرِيقَ فَقَتَلَ وَ أَخَذَ الْمَالَ، قُطِعَتْ يَدُهُ وَ رِجْلُهُ وَ صُلْبُ، وَ مَنْ قَطَعَ الطَّرِيقَ فَقَتَلَ وَ لَمْ يَأْخُذِ الْمَالَ فَقَتَلَ، وَ مَنْ قَطَعَ الطَّرِيقَ وَ أَخَذَ الْمَالَ [وَمَنْ يَفْتُلُ] قُطِعَتْ يَدُهُ وَ رِجْلُهُ مِنْ خِلَافِ، وَ مَنْ قَطَعَ الطَّرِيقَ وَ لَمْ يَأْخُذْ مَالًا وَ لَمْ يَقْتُلْ نُفِي مِنَ الْأَرْضِ». (الرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٢٩١ الحديث :

٩٩ / ٣٠٧٤ ، الكافي - الجزء : ٧ صفحة : ٢٤٧ الحديث : (١) **

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មិនមែនអ៊ុហ្គា صلوات الله عليه والسلام អាចធ្វើអ្វីបានតាមតែចិត្តនោះទេ តែអ៊ុហ្គា صلوات الله عليه والسلام ធ្វើអ្វីដែលសក្តិសមនឹងកំហុសរបស់ពួកគេ។ បុគ្គលដែលបានប្លន់តាមផ្លូវ បានសម្លាប់ បានយកទ្រព្យគេ អ៊ុហ្គា صلوات الله عليه والسلام នឹងកាត់ដៃនិងជើង និងចងក្តាងបុគ្គលនោះ។ បុគ្គលដែលប្លន់តាមផ្លូវ បានសម្លាប់គេ តែមិនបានយកទ្រព្យគេទេ អ៊ុហ្គា صلوات الله عليه والسلام នឹងសម្លាប់បុគ្គលនោះ។ បុគ្គលដែលបានប្លន់តាមផ្លូវ បានយកទ្រព្យគេ តែមិនបានសម្លាប់គេទេ អ៊ុហ្គា صلوات الله عليه والسلام នឹងកាត់ដៃ កាត់ជើងបុគ្គលនោះផ្ទុយគ្នា (គឺកាត់ដៃម្ខាង កាត់ជើងម្ខាងទៀត ឧទាហរណ៍ កាត់ដៃស្តាំ កាត់ជើងឆ្វេង)។ បុគ្គលដែលបានប្លន់តាមផ្លូវ តែមិនបានយកទ្រព្យគេទេ មិនបានសម្លាប់គេទេ អ៊ុហ្គា صلوات الله عليه والسلام នឹងនិរទេសបុគ្គលនោះពីទឹកដី ។" (الكافي : 7 / 247 / 11)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣٥﴾

៣៥. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ! ចូរខ្លាចក្រែងអស់ឡោះហ្គី ចូរស្វែងរកមធ្យោបាយ[ឬអន្តរការី]ដើម្បី [ខិតចូល]ទៅរកព្រះអង្គ ចូរតស៊ូក្នុងព្រះមាគ៌ាព្រះអង្គ ដើម្បីពួកអ្នកនឹងមានជ័យជំនះ [បានទៅដល់សុខុមាលភាព] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ក់ ៣៥

1/35. ابْنُ شَهْرَاشُوبَ، قَالَ: قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: ﴿وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ﴾: «أَنَا وَسَبِيلُهُ». (الرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٢٩٢ الحديث : ٩٩ / ٣٠٧٨ ، المناقب - الجزء : ٣ صفحة : ٧٥) **

35/1. អ៊ុបន្ទូ ស្វាស្ក់រ៉េស្វីប បានថា អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គី تعالى [៥:៣៥] ចូរស្វែងរកមធ្យោបាយទៅរកព្រះអង្គ ថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام គឺមធ្យោបាយ[ឬអន្តរការី]របស់ព្រះអង្គ

(المناقب 3: 75) " 1" وحده

***

2/35. مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ الصَّفَّارُ: عَنْ أَبِي الْفَضْلِ الْعَلَوِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنِي سَعِيدُ بْنُ عَيْسَى الْكُرَيْبِيُّ الْبَصْرِيُّ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ الْحَكَمِ بْنِ طَهْرٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ شَرِيكَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ عَبْدِ الْأَعْلَى التَّعَلْبِيِّ، عَنْ أَبِي تَمَّامٍ، عَنْ سَلْمَانَ الْفَارِسِيِّ (رَحِمَهُ اللَّهُ)، عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى: ﴿قُلْ كَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ﴾ قَالَ: «أَنَا هُوَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ». وَ قَدْ صَدَّقَهُ اللَّهُ، وَ قَدْ أَعْطَاهُ الْوَسِيلَةَ فِي الْوَصِيَّةِ وَ لَا تُحْلَى أُمَّةٌ مِنْ وَسِيلَةٍ إِلَيْهِ وَ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى، فَقَالَ: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ ابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ﴾. (الرهان في تفسير القرآن 1 - الجزء 2 : صفحة : 292 الحديث : 3079 / 99 ، بصائر الدرجات - الجزء 1 : صفحة : 236 الحديث : 21)**

35/2. [...] សាល់ម៉ាន អាល-ហ្វារស៊ី បានតំណាលតមកពីអាមីរុល-មុមីនីន៍ដែលមានវចនៈអំពី ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ៊ូតាលី [9៣:៤៣] ចូរអ្នកថា៖ "អល់ឡោះហ្វ៊ូតាលីគ្រប់គ្រាន់ណាស់រវាងខ្ញុំនិង អល់លោក អ្នកដែលមានការចេះដឹងព្រះគម្ពីរដែរ ថា៖ "ខ្ញុំ គឺអ្នកដែលមានការចេះដឹងព្រះគម្ពីរ ។ អល់ឡោះហ្វ៊ូតាលីយល់ព្រមរឿងនេះ ព្រះអង្គបានដាក់មធ្យោបាយ (الْوَسِيلَةَ) សម្រាប់ការចេះដឹងនេះនៅ ក្នុងព្រះរាជបញ្ជាព្រះអង្គ ។ សហគមន៍នឹងមិនអត់មធ្យោបាយ (الْوَسِيلَةَ) ឡើយដើម្បីទៅរកការចេះដឹង និងទៅរកអល់ឡោះហ្វ៊ូតាលី ដូច្នេះព្រះអង្គមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [5:៣5] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ! ចូរខ្លាចក្រែងអល់ឡោះហ្វ៊ូតាលី ចូរស្វែងរកមធ្យោបាយ[ប្រអន្តរការី]ដើម្បី[ខិតចូល]ទៅរកព្រះអង្គ ។" (بصائر الدرجات: 21/236)

***

3/35. قَالَ: وَ رُوِيَ عَنْ سَعْدِ بْنِ طَرِيفٍ، عَنِ الْأَصْبَغِ بْنِ نُبَاتَةَ، عَنْ عَلِيِّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «فِي الْجَنَّةِ لَوْلُؤَاتَانِ إِلَى بُطْنَانِ الْعَرْشِ، إِحْدَاهُمَا بَيْضَاءُ، وَ الْأُخْرَى صَفْرَاءُ، فِي كُلِّ وَاحِدَةٍ مِنْهُمَا سَبْعُونَ أَلْفَ غَرْفَةٍ، أَبْوَابُهَا وَ أَكْوَابُهَا مِنْ عِرْقٍ وَاحِدٍ، فَالْبَيْضَاءُ: الْوَسِيلَةُ لِمُحَمَّدٍ وَ أَهْلِ بَيْتِهِ، وَ الصَّفْرَاءُ لِإِبْرَاهِيمَ وَ أَهْلِ بَيْتِهِ». (الرهان في تفسير القرآن 1 - الجزء 2 : صفحة : 294 الحديث : 99 / 3082 ، مجمع البيان - الجزء 3 : صفحة : 293)**

35/3. [...] អល់-អាស្ត្រូបាក្ត បឺន នូបាតាស្ត បានតំណាលតមកពីអាលីដែលមានវចនៈថា៖ "នៅ ក្នុងឋានសួគ៌មានគង់ពីរនៅកណ្តាលព្រះរាជបល្ល័ង្ក មួយពណ៌ស មួយពណ៌លឿង ។ នៅខាងក្នុងគង់ នីមួយមានចិតសិបពាន់បន្ទប់ ។ ទ្វារវានិងកញ្ចក់វាជាចែកតែមួយ ។ គង់សជាមធ្យោបាយសម្រាប់ មូហាំម៉ាដ្ត និងព្រះរាជកុលដ្ឋានព្រះអង្គ ។ គង់លឿងជាមធ្យោបាយសម្រាប់អ៊ីបរហ៊ូម និង ព្រះរាជកុលដ្ឋានព្រះអង្គ ។" (مجمع البيان 3: 293) " 1" (مجمع البيان 3: 293)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِثْلَهُ مَعَهُ لَيَفْتَدُوا بِهِ مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَا تُقْبَلُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٣٦﴾

៣៦. បណ្តាអ្នកបដិសេធសទ្ធា ទោះបីពួកគេមានសព្វសារពើដែលមាននៅលើផែនដីនិងច្រើនទៀត លើសពីនោះទៅទៀត ដើម្បីលោះខ្លួនពួកគេឲ្យផុតពីទណ្ឌកម្មថ្ងៃជំនុំជម្រះក៏ដោយ ក៏គេនឹងមិនទទួល យកពីពួកគេទេ ។ ពួកគេនឹងរងទណ្ឌកម្មឈឺចាប់ ។

يُرِيدُونَ أَنْ يُخْرِجُوا مِنَ النَّارِ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنْهَا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٣٧﴾

៣៧. ពួកគេចង់ចេញពីក្នុងភ្លើងនរក តែពួកគេនឹងមិនបានចេញពីនោះទេ ។ ពួកគេនឹងរងទណ្ឌកម្មយូរអង្វែង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៣៦-៣៧

1/37-36. الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «عَدُوُّ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) هُمُ الْمُخَلَّدُونَ فِي النَّارِ، قَالَ اللَّهُ: ﴿وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنْهَا﴾» (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء: ٢ صفحة: ٢٩٤ الحديث: ٩٩ / ٣٠٨٣ ، تفسير العيَّاشي - الجزء: ١ صفحة: ٣١٧ الحديث: ١٠٠)**

36-37/1. អាល់-អ៊ែយ៉ាស៊ី បានតំណាលតមកពី អាឡី បាស្រៀរ ដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានឮ អាឡី យ៉ាត្រាហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ពួកសត្រូវរបស់អាល្ល ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងនៅក្នុងភ្លើងនរករៀងរហូត ។ អល់ឡោះហ្គី (تفسير العيَّاشي 1 : 317 / 100) "ពួកគេនឹងមិនបានចេញពីនោះទេ ។" [៥:៣៧] ពួកគេនឹងមិនបានចេញពីនោះទេ ។ មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៥:៣៧] ពួកគេនឹងមិនបានចេញពីនោះទេ ។

***

2/37-36. عَنْ مَنْصُورِ بْنِ حَازِمٍ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): ﴿وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنْهَا﴾، قَالَ: «أَعْدَاءُ عَلِيٍّ هُمُ الْمُخَلَّدُونَ فِي النَّارِ أَبَدَ الْأَبَدِينَ، وَ ذَهَرَ الدَّاهِرِينَ» (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء: ٢ صفحة: ٢٩٤ الحديث: ٩٩ / ٣٠٨٤ ، تفسير العيَّاشي - الجزء: ١ صفحة: ٣١٧ الحديث: ١٠١)**

36-37/2. ម៉ាន់ស្វីរ ប៊ីន ហ្វាស៊ីម បានតំណាលថាខ្ញុំបានឮ អាឡី អ្នកបំប្លែងឡោះហ្គី ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "[មានន័យថាអ្វី] [៥:៣៧] ពួកគេនឹងមិនបានចេញពីនោះទេ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ពួកសត្រូវរបស់អាល្ល ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងនៅក្នុងភ្លើងនរកជាអនន្ត រៀងរហូត គ្មានទីបំផុត ។" (تفسير العيَّاشي 1 : 317 / 101)

وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا جِزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٣٨﴾

៣៨. រីឯចោរប្រុសនិងចោរស្រី ចូរពួកអ្នកកាត់ដៃពួកគេជាការតបស្មង់អំពើដែលពួកគេបានសាងជាការផ្ដន្ទាទោសគំរូមកពីអល់ឡោះហ្គី ។ អល់ឡោះហ្គីមានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះអង្គជាព្រះមុនិរាជ ។

فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٩﴾

៣៩. តែអ្នកណាដែលស្មារលាវងចាលក្រោយពីបានប្រព្រឹត្តអាក្រក់ បានកែខ្លួន អល់ឡោះហ្គីនឹងបែរមករកអ្នកនោះ[ដោយប្រោសប្រណី] ។ ករពិតអល់ឡោះហ្គីទ្រង់អត់ឱន ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَعْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٠﴾
៤០. អ្នកមិនដឹងទេថាកម្មសិទ្ធិរបស់អល់ឡោះហ្គីគឺអាណាចក្រ (គឺអាណាចក្របំប្លែង) មេឃទាំងពួងនិងដី ? ព្រះអង្គមានព្រះបំណងដាក់ទោសអ្នកណាស្រេចតែព្រះអង្គ ព្រះអង្គមានព្រះបំណងអត់ឱនឲ្យអ្នកណាស្រេចតែព្រះអង្គ ។ អល់ឡោះហ្គីមានព្រះសព្វានុភាពលើសព្វសារពើ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៣៨-៤០

40-38/1. الشَّيْخُ: بِإِسْنَادِهِ عَنْ أَبِي عَلِيٍّ الْأَشْعَرِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الْجُبَّارِ، عَنْ صَفْوَانَ، عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَمَّارٍ، عَنْ أَبِي إِبْرَاهِيمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «تُقَطَّعُ يَدُ السَّارِقِ، وَ يُتْرَكُ إِبْهَامُهُ وَ صَدْرُ رَاحَتِهِ، وَ تُقَطَّعُ رِجْلُهُ، وَ يُتْرَكُ عَقَبُهُ بِمَشْيِ عَلَيْهَِا». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٢٩٥ الحديث : ٣٠٨٦ / ٩٩ ، التهذيب - الجزء : ١٠ : صفحة : ١٠٢ الحديث : ٣٩٩)**

38-40/1. [...] អ៊ីសហ្កាត្តុ ប៊ិន អ៊ាម៉ារ បានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អ៊ីបរហ្វឹម ^{صلوات الله عليه والسلام} (គឺអ៊ីម៉ាទី ^{صلوات الله عليه والسلام}) ដែលមានវចនៈថា៖ "កាត់ដៃចោរគឺទុកមេដៃនិងបាតដៃ ។ កាត់ជើងចោរគឺទុកកែងជើងសម្រាប់ដើរ (បើលូចម្តងទៀត) ។" (102 / 399) (10)

***

40-38/2. وَ عَنْهُ: بِإِسْنَادِهِ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ ابْنِ مَجْبُوبٍ، عَنْ أَبِي أَيُّوبَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، قَالَ: قُلْتُ: لِأبي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي كَمْ تُقَطَّعُ يَدُ السَّارِقِ؟ فَقَالَ: «فِي رُبْعِ دِينَارٍ».

38-40/2. [...] មូហ្វាម៉ាដ្វុ ប៊ិន មុស្លីម បានថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ អ៊ុបខ្យុលឡោ:ហ្វឹ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "តើត្រូវកាត់ដៃចោរដោយសារតម្លៃប៉ុន្មាន (គឺតម្លៃប្រាក់ដែលបានលូច) ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មួយភាគបួននៃមួយខ្ចីណារ ។"

قَالَ: قُلْتُ لَهُ: فِي دَرَاهِمِينَ؟ فَقَالَ: «فِي رُبْعِ دِينَارٍ، بَلَغَ الدِّينَارُ مَا بَلَغَ». قَالَ: فَقُلْتُ لَهُ: أَرَأَيْتَ مَنْ سَرَقَ أَقْلَ مِنْ رُبْعِ دِينَارٍ، هَلْ يَقَعُ عَلَيْهِ حِينَ سَرَقَ اسْمُ السَّارِقِ، وَ هَلْ هُوَ عِنْدَ اللَّهِ سَارِقٌ فِي تِلْكَ الْحَالِ؟ فَقَالَ: «كُلُّ مَنْ سَرَقَ مِنْ مُسْلِمٍ شَيْئًا، قَدْ حَوَاهُ وَ أَحْرَزَهُ، فَهُوَ يَقَعُ عَلَيْهِ اسْمُ السَّارِقِ، وَ هُوَ عِنْدَ اللَّهِ السَّارِقُ، وَ لَكِنْ لَا يُقَطَّعُ إِلَّا فِي رُبْعِ دِينَارٍ أَوْ أَكْثَرَ، وَ لَوْ قُطِّعَتْ يَدُ السَّارِقِ فِيمَا هُوَ أَقْلٌ مِنْ رُبْعِ دِينَارٍ لَأَلْفَيْتَ عَامَةَ النَّاسِ مُقَطَّعِينَ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٢٩٥ الحديث : ٣٠٨٧ ، التهذيب - الجزء : ١٠ : صفحة : ٣٨ الحديث : ٣٩٩ ، الكافي - الجزء : ٧ : صفحة : ٢٢١ الحديث : ٦)**

ខ្ញុំបានសួរថា៖ "[បើបានលូច]ពីរដៀវហ្វា ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "[បើបានលូច]មួយភាគបួននៃមួយខ្ចីណារ ។ មួយខ្ចីណារគឺមួយខ្ចីណារ (គឺទោះជាមួយខ្ចីណារមានតម្លៃប៉ុណ្ណាក៏ដោយ) ។" ខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "អ្នកដែលបានលូចតិចជាងមួយភាគបួននៃមួយខ្ចីណារ គេហៅអ្នកនោះថាចោរទេ តើសម្រាប់អស់ឡោះហ្វឹ ^{صلوات الله عليه والسلام} អ្នកនោះជាចោរទេក្នុងករណីនេះ ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាលូចអ្វីមួយពីមុស្លីមមកទុក គេហៅអ្នកនោះថាចោរ សម្រាប់អស់ឡោះហ្វឹ ^{صلوات الله عليه والسلام} អ្នកនោះជាចោរ តែគេនឹងមិនកាត់ដៃអ្នកនោះទេ លើកលែងតែ[បានលូច]មួយភាគបួននៃមួយខ្ចីណារ ឬលើសនោះ ។ បើគេកាត់ដៃចោរដែលបានលូចតិចជាងមួយភាគបួននៃមួយខ្ចីណារ លោកនឹងឃើញថាមនុស្សភាគច្រើនត្រូវកំបុតដៃ ។" (10 / 399) (7 / 221)

***

40-38/3. قَالَ: وَ كَتَبَ إِلَيْنَا أَبُو مُحَمَّدٍ يُذَكِّرُ عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ عَبْدِ الْحَمِيدِ، عَنْ عَامَّةِ أَصْحَابِهِ يَرْفَعُهُ إِلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، أَنَّهُ كَانَ إِذَا قَطَّعَ يَدَ السَّارِقِ تَرَكَ لَهُ الْإِبْهَامَ وَ الرَّاحَةَ، فَقِيلَ لَهُ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، تَرَكْتَ عَامَّةَ يَدِهِ؟ قَالَ: فَقَالَ لَهُمْ: «فَإِنْ تَابَ فَبِأَيِّ شَيْءٍ يَتَوَضَّأُ؟ لِأَنَّ اللَّهَ يَقُولُ: ﴿وَ السَّارِقُ وَ السَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا جَزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِنَ اللَّهِ وَ اللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ * فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَ أَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَحِيمٌ﴾». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ : صفحة : ٢٩٥ الحديث : ٣٠٩٠ / ٩٩ ، تفسير العياشي - الجزء : ١ : صفحة : ٣١٨ الحديث : ١٠٣)**

38-40/3. អាល់-អ៊ែយ៉ាស្តី បានតំណាលថា អាហ្វិ មូហ្វាម៉ាដ្វុ បានសរសេរសំបុត្រមកយើងថ្លែងប្រាប់យើងតមកពី អ៊ីបនូ អាហ្វិ អ៊ីម៉ែរ តមកពី អ៊ីបរហ្វឹម ប៊ិន អ៊ុបខ្យុល ហ្វាម៉ិដ្វុ តមកពីមិត្តលោកច្រើននាក់ ថា

អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام មានកាតព្វកិច្ចកាត់ដៃចោរដោយបានទុកមេដៃនិងបាតដៃ ។ គេបានប្រាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام អើយ! ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានទុកដៃ[ចោរនោះឲ្យនៅសល់]ច្រើន?" លោក [អ្នកអធិប្បាយ]បានថាព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "បើអ្នកនោះស្មារលាវាងចាល តើឲ្យអ្នកនោះយកទឹក រូខ្នុរដូចម្តេចទៅ? ព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៥:៣៨] រីឯចោរប្រុសនិងចោរស្រី ចូរពួក អ្នកកាត់ដៃពួកគេជាការតបស្នងអំពើដែលពួកគេបានសាង ជាការផ្ដន្ទាទោសគំរូមកពីអស់ឡោះហ្ន៎ ។ អស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះមហិទ្ធិបូទិ ព្រះអង្គជាព្រះមុនិរាជ ។ [៥:៣៩] តែអ្នកណាដែលស្មារលាវាងចាល ក្រោយពីបានប្រព្រឹត្តអាក្រក់ បានកែខ្លួន អស់ឡោះហ្ន៎នឹងបែរមករកអ្នកនោះ ។ ករណីអស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ អត់ឱន ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។" (103 / 318 : 1 (تفسير العياشي

***

4/38-40. عَنْ زُرْقَانَ صَاحِبِ ابْنِ أَبِي دُوَادَ وَ صَدِيقِهِ بِشَدَّةٍ، قَالَ: رَجَعَ ابْنُ أَبِي دُوَادَ ذَاتَ يَوْمٍ مِنْ عِنْدِ الْمُعْتَصِمِ وَ هُوَ مُعْتَمِدٌ، فَقُلْتُ لَهُ فِي ذَلِكَ، فَقَالَ: وَوَدِدْتُ الْيَوْمَ أَبِي قَدْ مِتُّ مِنْهُ عِشْرِينَ سَنَةً. قَالَ: قُلْتُ لَهُ: وَ لِمَ ذَاكَ؟ قَالَ: لِمَا كَانَ مِنْ هَذَا الْأَسْوَدِ أَبِي جَعْفَرٍ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ مُوسَى الْيَوْمَ بَيْنَ يَدَيَّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ الْمُعْتَصِمِ، قَالَ: قُلْتُ لَهُ: وَ كَيْفَ كَانَ ذَلِكَ؟ قَالَ: إِنَّ سَارِقًا أَقْرَّ عَلَى نَفْسِهِ بِالسَّرِقَةِ، وَ سَأَلَ الْخَلِيفَةَ تَطْهِيرَهُ بِإِقَامَةِ الْحَدِّ عَلَيْهِ، فَجَمَعَ لِدَلِكِ الْفُقَهَاءَ فِي مَجْلِسِهِ، وَ قَدْ أَحْضَرَ مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ، فَسَأَلْنَا عَنِ الْقَطْعِ فِي أَيِّ مَوْضِعٍ يَجِبُ أَنْ يُقْطَعَ. قَالَ: فَقُلْتُ: مِنَ الْكُرْسُوعِ [قَالَ: وَ مَا الْحُجَّةُ فِي ذَلِكَ؟ قَالَ: قُلْتُ: لِأَنَّ الْيَدَ هِيَ الْأَصَابِعُ وَ الْكَفُّ إِلَى الْكُرْسُوعِ] لِقَوْلِ اللَّهِ فِي التَّيْمِيمِ: ﴿فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَ أَيْدِيكُمْ﴾، وَ اتَّفَقَ مَعِيَ عَلَى ذَلِكَ قَوْمٌ.

38-40/4. ស្មារកូន មិត្តរបស់ អ៊ីបនូ អាហ្វិ ដ្យាវដូ និង បាស្យាដ្យាស្ត និងមិត្តរបស់លោកបានតំណាលថា ថ្ងៃមួយ អ៊ីបនូ អាហ្វិ ដ្យាវដូ បានត្រឡប់មកពីជួបអាល-មុអ៊ីតាស្ត្រីម លោកបារម្ភ ។ ខ្ញុំបានសួរលោកអំពី រឿងនេះ ។ លោកបានថា៖ "ថ្ងៃនេះខ្ញុំបន់ឲ្យស្លាប់តាំងពីម្តាយមកម៉្លេះ ។" ខ្ញុំបានសួរលោកថា៖ "ហេតុ អ្វី?" លោកបានថា៖ "ដោយសារតែអាខ្មៅនោះឯងបានជា អាហ្វិ យ៉ាកុហ្វារ ប៊ិន មូហ្វាម៉ាដូ ប៊ិន អុលី ប៊ិន មូសា صلوات الله عليه والسلام ត្រូវប្រឈមនឹងអាល-មុអ៊ីតាស្ត្រីម ប្រធានអ្នកមានជំនឿ ។" ខ្ញុំបានសួរថា៖ "ហេតុអ្វី?" លោកបានថា៖ "ចោរម្នាក់បានសារភាពថាបានលួចមែន ហើយបានសូមឲ្យស្តេចខ្ញុំលិហ្វាដម្រះបន្សុទ្ធ ខ្លួនវាដោយដាក់ទោសវាតាមច្បាប់ ។ ដូច្នោះឯងបានជាស្តេចខ្ញុំលិហ្វានេះបានប្រជុំអ្នកច្បាប់នៅក្នុងអង្គ ប្រជុំនេះ មូហ្វាម៉ាដូ ប៊ិន អុលី صلوات الله عليه والسلام នៅក្នុងអង្គប្រជុំនេះដែរ ។ ស្តេចខ្ញុំលិហ្វាក៏បានសួរយើងអំពីការកាត់ [អរយវៈ]ថាតើត្រូវកាត់ត្រឹមណា ។" ខ្ញុំ (គឺអ៊ីបនូ អាហ្វិ ដ្យាវដូ) បានថា៖ "ត្រឹមកដៃ ។" ស្តេចខ្ញុំលិហ្វាបាន ថា៖ "បានភ័ស្តុតាងរឿងនេះមកពីណា?" ខ្ញុំបានថា៖ "ពីព្រោះដៃគឺម្រាមដៃនិងបាតដៃដល់កដៃ ដោយ ផ្អែកទៅលើព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ដែលស្តីអំពីតាយ៉ាមុមថា៖ [៥:៥៣] ពួកអ្នកចូរជូតមួយប៉ែកនៃមុខ ពួកអ្នកនិងជូតដៃទាំងពីរបស់ពួកអ្នក ។ មនុស្សមួយក្រុមយល់ឃើញដូចខ្ញុំដែរ ។"

وَ قَالَ آخَرُونَ: بَلْ يَجِبُ الْقَطْعُ مِنَ الْمِرْفَقِ. قَالَ: وَ مَا الدَّلِيلُ عَلَى ذَلِكَ؟ قَالُوا: لِأَنَّ اللَّهَ لَمَّا قَالَ: ﴿وَ أَيْدِيكُمْ إِلَى الْمِرْفَقِ﴾ فِي الْعَسَلِ دَلَّ ذَلِكَ عَلَى أَنَّ حَدَّ الْيَدِ هُوَ الْمِرْفَقُ.

អ្នកឯទៀតបានថា៖ "ចាំបាច់ត្រូវកាត់ត្រឹមកែងដៃ ។" ស្តេចខ្ញុំលិហ្វាបានថា៖ "បានភ័ស្តុតាងរឿងនេះមក ពីណា?" ពួកគេបានថា៖ "ព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៥:៦] ដៃពួកអ្នកដល់កែងដៃ ដែល ស្តីអំពីការលាងនោះបញ្ជាក់ឲ្យដឹងថាព្រំប្រទល់ដៃគឺដល់កែងដៃ ។"

قَالَ: فَاتَّفَقَتْ إِلَى مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ، فَقَالَ: مَا تَقُولُ فِي هَذَا، يَا أَبَا جَعْفَرٍ؟ فَقَالَ: «قَدْ تَكَلَّمْتُ الْقَوْمَ فِيهِ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ». قَالَ: دَعْنِي بَمَا تَكَلَّمُوا بِهِ، أَيُّ شَيْءٍ عِنْدَكَ؟ قَالَ: «اعْمُنِي عَنْ هَذَا، يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ». قَالَ: أَفَسَمَّتُ عَلَيْكَ بِاللَّهِ لَمَّا أَخْبَرْتِ بَمَا عِنْدَكَ فِيهِ.

លោក (គឺអ៊ីបនូ អាហ្វិ ដ្វាវុដ្ឋ) បានថា៖ "ស្តេចខ័លិហ្វបានបែរមករក មូហ្វាម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ហើយ ថា៖ "អាហ្វិ យ៉ាក្តុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ! តើព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} យល់ឃើញយ៉ាងណាអំពីរឿងនេះ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អគ្គប្រមុខអ្នកមានសទ្ធាអើយ គេបាននិយាយអំពីរឿងនេះស្រេចហើយ ។" ស្តេចខ័លិហ្វ បានថា៖ "កុំគិតអំពីសម្តីពួកគេ ។ តើព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} យល់ឃើញយ៉ាងណា?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អគ្គប្រមុខអ្នកមានសទ្ធាអើយ! ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} សូមដកខ្លួនពីរឿងនេះ ។" ស្តេចខ័លិហ្វបានថា៖ "ទូលបង្គំសូម អង្វរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ក្នុងព្រះនាមមុខអល់ឡោះហ្វ្រា ^{عز وجل} សូមព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រាប់ឲ្យដឹងមតិព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ផង ។"

فَقَالَ: «أَمَّا إِذَا أَقْسَمْتَ عَلَيَّ بِاللَّهِ إِنِّي أَقُولُ إِنَّهُمْ أَخْطَاؤُا فِيهِ السُّنَّةُ، فَإِنَّ الْقَطْعَ يَجِبُ أَنْ يَكُونَ مِنْ مَفْصِلِ الْأَصَابِعِ، فَيُنزَكُ الْكَفُّ». قَالَ: وَ مَا الْحِجَّةُ فِي ذَلِكَ؟ قَالَ: «قَوْلُ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): السُّجُودُ عَلَى سَبْعَةِ أَعْضَاءِ: الْوَجْهِ، وَ الْيَدَيْنِ، وَ الرَّكْبَتَيْنِ، وَ الرِّجْلَيْنِ. فَإِذَا قُطِعَتْ يَدُهُ مِنَ الْكُرْسُوعِ، أَوْ الْمَرْفِقِ لَمْ يَنْبَغْ لَهُ يَدٌ يُسْجُدُ عَلَيْهَا، وَ قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: "وَ أَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ" يَعْنِي بِهِ هَذِهِ الْأَعْضَاءُ السَّبْعَةَ الَّتِي يُسْجَدُ عَلَيْهَا، "فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا" وَ مَا كَانَ لِلَّهِ لَمْ يُقْطَعْ».

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ព្រោះតែលោកបានស្បថនឹងអល់ឡោះហ្វ្រា ^{عز وجل} ជាមួយខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} សូម ប្រាប់ថាពួកគេយល់ខុសអំពីស្វីណាស្ត ពីព្រោះចាំបាច់ត្រូវកាត់ត្រឹមគល់ម្រាមដៃ ចូរទុកបាតដៃ ។" ស្តេចខ័លិហ្វបានថា៖ "តើបានភ័ស្តុតាងរឿងនេះមកពីណា?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ព្រះវចនៈ របស់រ៉ស្តលុលឡោះហ្វ្រា ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} គឺ៖ "ការក្រាបប្រណិប័តន៍ (គឺស្វីយូដ្ឋ) ស្ថិតនៅលើប្រាំពីរប៉ែកគឺ មុខ, ដៃទាំង ពីរ, ជង្គង់ទាំងពីរ, ជើងទាំងពីរ ។" ដូច្នេះបើលោកកាត់ត្រឹមកដៃ ឬកែងដៃ អ្នកនោះនឹងមិនសល់ដៃ សម្រាប់ក្រាបប្រណិប័តន៍ទេ ។ អល់ឡោះហ្វ្រា ^{تبارك وتعالى} មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [៧២:១៨] *ម៉ាស៍យ៉ូដ្ឋទាំងឡាយ ជាកម្មសិទ្ធិរបស់អល់ឡោះហ្វ្រា* មានន័យថាប៉ែកទាំងប្រាំពីរនេះប្រើសម្រាប់ក្រាបប្រណិប័តន៍ ។ [៧២:១៨] *ដូច្នេះចូរពួកអ្នកកុំបូងស្ទង់អ្នកផ្សេងគ្នាជាមួយអល់ឡោះហ្វ្រាឡើយ* អ្វីដែលជារបស់ អល់ឡោះហ្វ្រា ^{عز وجل} មិនអាចកាត់ចោលបានទេ ។"

قَالَ: فَأَعْجَبَ الْمُعْتَصِمَ ذَلِكَ، فَأَمَرَ بِقَطْعِ يَدِ السَّارِقِ مِنْ مَفْصِلِ الْأَصَابِعِ دُونَ الْكَفِّ. (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحة : ٢٩٦ الحديث : ٣٠٩٦ / ٩٩ ، تفسير العياشي - الجزء : ١ صفحة : ٣١٩ الحديث : ١٠٩)**

លោក (គឺអ៊ីបនូ អាហ្វិ ដ្វាវុដ្ឋ) បានថា៖ "រឿងនេះបានធ្វើឲ្យអាល់-មុអ៊ីតាស្តិមភ្ញាក់ផ្អើល ហើយបាន បញ្ជាឲ្យគេកាត់ដៃត្រឹមគល់ម្រាមដៃ ក្រោមកដៃ ។" (109 / 319 : 1 (تفسير العياشي))

***

*38-40/5. عَنْ زُرَّارَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، عَنْ رَجُلٍ سَرَقَ فُقِطِعَتْ يَدُهُ الْيُمْنَى، ثُمَّ سَرَقَ فُقِطِعَتْ رِجْلُهُ الْيُسْرَى، ثُمَّ سَرَقَ النَّائِلَةَ؟

*38-40/5. រាយការណ៍មកពី ស្វីរ៉េវ៉ា តមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្តុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីបុរសម្នាក់ដែលបានលួចគេ ហើយគេបានកាត់ដៃស្តាំគាត់ ។ បន្ទាប់មកគាត់បានលួចគេ គេបានកាត់ជើងឆ្វេងគាត់ ។ ហើយគាត់ បានលួចគេលើកទីបី ?

قَالَ: «كَانَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يُخَلِّدُهُ فِي السَّجْنِ، وَ يَقُولُ: إِنِّي لَأَسْتَحْيِي مِنْ رَبِّي أَنْ أَدْعَهُ بِأَلَا يَدٍ يَسْتَنْظِفُ بِهَا، وَ لَا رِجْلٍ يَمْشِي بِهَا إِلَى حَاجَتِهِ -

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا មានវចនៈថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلا ធ្លាប់តែដាក់ពន្ធនាគារអ្នកនោះមួយជីវិត ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلا ខ្មាសម្ចាស់ صلوات الله عليه والسلا ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلا លើខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلا ទុកឲ្យអ្នកនោះគ្មានដៃដើម្បីលាងសម្អាតខ្លួន គ្មានជើងដើម្បីដើរទៅបំពេញសេចក្តីត្រូវការ ។"

وَ قَالَ - فَكَانَ إِذَا قَطَعَ أَيْدٍ قَطَعَهَا دُونَ الْمَفْصِلِ، وَإِذَا قَطَعَ رِجْلٍ قَطَعَهَا دُونَ الْكَعْبَيْنِ -

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا មានវចនៈថា៖ "ពេលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا កាត់ដៃ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا កាត់ក្រោមគន្លាក់ ។ ពេលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا កាត់ជើង ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا កាត់ក្រៅពីកជើង ។"

قَالَ - وَ كَانَ لَا يَرَى أَنْ يُعْفَلَ عَنْ شَيْءٍ مِنَ الْحُدُودِ». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء ١ - الصفحة : ٢٩٦ الحديث : ٩٩/ ٣٠٩١ ، تفسير العياشي - الجزء ١ : صفحة : ٣١٨ الحديث : ١٠٤)**

លោក[អ្នកអធិប្បាយ]បានថាព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا មិនឃើញថាព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا (គឺអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلا) ធ្វេសប្រហែសច្បាប់ដាក់ទណ្ឌកម្មប្រការណាមួយទេ ។" (تفسير العياشي 1: 104/318)

***

*40-38/6. عَنْ سَمَاعَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، أَنَّهُ قَالَ: «إِذَا أَخَذَ السَّارِقُ فِقْطَعٍ وَسَطَ الْكَفِّ، فَإِنْ عَادَ فُقِطِعَتْ رِجْلُهُ مِنْ وَسَطِ الْقَدَمِ، فَإِنْ عَادَ اسْتُودِعَ السِّجْنَ، فَإِنْ سَرَقَ فِي السِّجْنِ قُتِلَ». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء ١ - الصفحة : ٢٩٦ الحديث : ٩٩/ ٣٠٩٢ ، تفسير العياشي - الجزء ١ : صفحة : ٣١٨ الحديث : ١٠٥)**

*38-40/6. រាយការណ៍មកពី សាម៉ាអ៊ុស្ក់ តមកពី អាប៊ូ អ៊ុប្តាលឡោះប្តី صلوات الله عليه والسلا ដែលមានវចនៈថា៖ "ពេលគេចាប់ចោរបាន ចោរនោះអាចត្រូវកាត់ពាក់កណ្តាប្រអប់ដៃ ។ បើអ្នកនោះលួចម្តងទៀត អ្នកនោះអាចត្រូវកាត់ពាក់កណ្តាលប្រអប់ជើង ។ បើអ្នកនោះប្រព្រឹត្តបទនេះទៀត អ្នកនោះនឹងត្រូវដាក់ពន្ធនាគារ ។ បើអ្នកនោះលួចគេនៅក្នុងពន្ធនាគារ អ្នកនោះនឹងត្រូវប្រហារជីវិត ។" (تفسير العياشي 1: 105/318)

***

*40-38/7. عَنِ السَّكُونِيِّ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَلِيِّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، أَنَّهُ أُنِيَ بِسَارِقٍ فَقَطَعَ يَدَهُ، ثُمَّ أُتِيَ بِهِ مَرَّةً أُخْرَى فَقَطَعَ رِجْلَهُ الْيُسْرَى، ثُمَّ أُوتِيَ بِهِ ثَالِثَةً، فَقَالَ: إِنِّي لَأَسْتَحْيِي مِنْ رَبِّي أَنْ لَا أَدْعَ لَهُ يَدًا يَأْكُلُ بِهَا، وَ يَشْرَبُ بِهَا، وَ يَسْتَنْجِي بِهَا، وَ رَجُلًا يَمْشِي عَلَيْهَا. فَجَلَدَهُ وَ اسْتُودِعَهُ السِّجْنَ، وَ أَنْفَقَ عَلَيْهِ مِنْ بَيْتِ الْمَالِ». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء ١ - الصفحة : ٢٩٦ الحديث : ٩٩/ ٣٠٩٣ ، تفسير العياشي - الجزء ١ : صفحة : ٣١٩ الحديث : ١٠٦)**

*38-40/7. រាយការណ៍មកពី អាល់-សាក្វិនី តមកពី យ៉ូក្ត៍ហ្វារ صلوات الله عليه والسلا ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដ្ក់ صلوات الله عليه والسلا តមកពីព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلا ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا តមកពី អ៊ុលី صلوات الله عليه والسلا ។ គេបាននាំខ្លួនចោរម្នាក់មករកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا បានកាត់ដៃចោរនោះ ។ ក្រោយមកគេបាននាំខ្លួនអ្នកនោះមករកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا ម្តងទៀត ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا បានកាត់ជើងឆ្វេងអ្នកនោះ ។ ហើយគេបាននាំខ្លួនអ្នកនោះមកជួបព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا លើកទីបី ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلا ខ្មាសម្ចាស់ صلوات الله عليه والسلا ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلا លើខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلا មិនទុកដៃឲ្យអ្នកនោះទេដើម្បីបរិភោគ ផឹក លាងសម្អាតខ្លួន បើខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلا មិនទុកជើងឲ្យអ្នកនោះទេដើម្បីដើរ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا បានឲ្យគេវាយអ្នកនោះ បានដាក់ពន្ធនាគារអ្នកនោះ ហើយបានបង់ប្រាក់ម៉ាលឡាត (ប្រាក់រដ្ឋ) ។" (106/319 :1) (تفسير العياشي)

ربع
الحزب
١٢

يَأْتِيهَا الرَّسُولُ لَا يَحْزُنكَ الَّذِينَ يُسْرِعُونَ فِي الْكُفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِن قُلُوبُهُمْ وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا سَمَّعُونَ لِلْكَذِبِ سَمَّعُونَ لِقَوْمٍ آخَرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ هَذَا فَخُذُوهُ وَإِنْ لَمْ تُؤْتَوْهُ فَاحْذَرُوا وَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ فِتْنَتَهُ فَلَنْ تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا أُولَئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يُطَهِّرْ قُلُوبَهُمْ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٤١﴾

៤១. សាសនៈទុកអីយ! ចូរកុំបារម្ភអំពីពួកដែលស្ទុះទៅរកបទបដិសេធសទ្ធាដែលថាដោយមាត់៖ "យើងជឿ" តែចិត្តពួកគេពុំមានសទ្ធាទេ និង[ចូរកុំបារម្ភអំពី]ពួកយ៉ាហ្វិឌី ។ ពួកគេស្តាប់[អ្នក]បម្រុង[និយាយ]មុសា ។ ពួកគេ[ទាំងនេះ]ជាចារបុរសលបស្តាប់[យកការណ៍]ឲ្យអ្នកផ្សេងដែលមិនមករកអ្នក[ព្រោះប្រកាន់ខ្លួនហួសហេតុ] ។ ពួកគេបំភ្លៃអត្ថន័យដើមរបស់ពាក្យសម្តី ។ ពួកគេថា៖ "បើគេឲ្យនេះមកអស់លោក [ដែលគាប់ចិត្តយើង] ចូរអស់លោកទទួលយកចុះ បើគេមិនឲ្យនេះមកអស់លោកទេ ចូរអស់លោកប្រយ័ត ។" អ្នកណាមួយដែលអស់ឡោះហ្ន៍មានព្រះបំណងល្បួងពិសោធន៍ (គឺដាក់ទណ្ឌកម្ម) អ្នកពុំមានអំណាចការពារអ្នកនោះទល់នឹង[ទណ្ឌកម្មរបស់]អស់ឡោះហ្ន៍ឡើយ ។ ជនទាំងនោះគឺជនដែលអស់ឡោះហ្ន៍មិនចង់ជម្រះបន្ទុកដូចចិត្តពួកគេទេ ។ ពួកគេបាននូវសេចក្តីទាបថោកក្នុងលោកនេះ [ជាការតបស្នងអំពើអាក្រក់ដែលពួកគេបានសាង] នាលោកមុខពួកគេនឹងរងទណ្ឌកម្មធ្ងន់ ។

سَمَّعُونَ لِلْكَذِبِ أَكْثَرُونَ لِلسُّحْتِ فَإِنْ جَاءُوكَ فَاحْكُم بَيْنَهُمْ أَوْ أَعْرِضْ عَنْهُمْ وَإِنْ تُعْرِضْ عَنْهُمْ فَلَنْ يَصْرِفُوا شَيْئًا وَإِنْ حَكَمْتَ فَاحْكُم بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٤٢﴾

៤២. ពួកគេស្តាប់[អ្នក]បម្រុង[និយាយ]មុសា ពួកគេល្មោភអ្វីដែលមិនសុចរិត ។ បើពួកគេមករកអ្នក [ដើម្បីសូមយោបល់អ្នកក្នុងការវិនិច្ឆ័យរឿងទំនាស់រវាងពួកគេ] ចូរអ្នកវិនិច្ឆ័យឲ្យពួកគេ ឬគេចចេញពីពួកគេ ។ បើអ្នកគេចចេញពីពួកគេ [មិនព្រមធ្វើអាជ្ញាកណ្តាលឲ្យពួកគេទេ] ពួកគេពុំអាចបង្កអន្តរាយមកលើអ្នកបានឡើយ ។ បើអ្នកវិនិច្ឆ័យ ចូរវិនិច្ឆ័យឲ្យពួកគេដោយយុត្តិធម៌ ។ អស់ឡោះហ្ន៍សព្វព្រះហឫទ័យអ្នកណាដែលប្រកបដោយយុត្តិធម៌ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤១-៤២

41-42/1. الطَّبْرِسِيُّ، قَالَ: سَبَبُ نُزُولِ الْآيَةِ: قَالَ الْبَاقِرُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنَّ امْرَأَةً مِنْ خَيْبَرَ دَاتِ شَرَفٍ بَيْنَهُمْ زَنَتْ مَعَ رَجُلٍ مِنْ أَشْرَافِهِمْ، وَ هُمَا مُحْتَصَانَانِ، فَكَرِهُوا رَجْمَهُمَا، فَأَرْسَلُوا إِلَى يَهُودِ الْمَدِينَةِ، وَ كَتَبُوا إِلَيْهِمْ أَنْ يَسْأَلُوا النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) عَنْ ذَلِكَ، طَمَعًا فِي أَنْ يَأْتِيَهُمْ لَهُمْ بِرُحْصَةٍ،

41-42/1. អាល់-ត្រប់រីស៊ី បានថាមូលហេតុដែលគេបានដាក់អាយ៉ាស់នេះមក អាល់-បាក្យែរ^{صلوات الله عليه والسلا} មានរចនាថា៖ "ថ្ងៃមួយនារីមានស្វាមីនិងបុរសមានភរិយាដែលមានមុខមាត់បានប្រព្រឹត្តខុសច្បាប់ផ្លូវភេទនឹងគ្នា ។ ពួកគេមិនចង់ដាក់ទណ្ឌកម្មដោយចោលដុំថ្មបុគ្គលទាំងពីរនេះទេ ។ ដូច្នេះពួកគេបានធ្វើសំបុត្រទៅពួកយ៉ាហ្វិឌីគ្នាពួកគេនៅឯអាល់-ម៉ាអ៊ីដ្យាស់ឲ្យទៅសួរព្រះសាស្តា^{عليه السلام} រឿងនេះ ដោយសង្ឃឹមថាព្រះអង្គ^{عليه السلام} នឹងបើកដៃឲ្យពួកគេ ។

فَانْطَلَقَ قَوْمٌ مِنْهُمْ، كَعْبُ بْنُ الْأَشْرَفِ، وَ كَعْبُ بْنُ أَسِيدٍ وَ شُعْبَةُ بْنُ عُمَرَ وَ مَالِكُ بْنُ الصَّيْفِ، وَ كِنَانَةُ بْنُ أَبِي الْحَقِيقِ وَ غَيْرُهُمْ،

فَقَالُوا: يَا مُحَمَّدُ، أَخْبِرْنَا عَنِ الرَّأْيِ وَالرَّأْيَةِ إِذَا أَحْصَيْنَا، مَا حَدُّهُمَا؟

ពួកគេមួយក្រុមបានទៅ មាន ការអាប់ ប៊ិន អាល់-អាស៊ុរ៉ាហ្វ, ការអាប់ ប៊ិន អាស៊ីដ្យូ, ស្វីអ៊ីបាស៊ុ ប៊ិន អ៊ីម៉ារ, ម៉ាលិក ប៊ិន អាល់-ស្វីយ៉ាហ្វា, គឺណាណាស៊ុ ប៊ិន អាហ្វិ អាល់-ហ្គាត្វិក្វ និងច្រើននាក់ទៀត ។ ពួកគេបាន ទូលថា: "មូហាំម៉ាដ្យូ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم អើយ! សូមប្រាប់យើងអំពីបុរសផិតនិងស្រ្តីផិត តើច្បាប់ដាក់ទណ្ឌកម្មពួកគេ នោះចែងថាអ្វី?"

قَالَ: وَ هَل تَرْضَوْنَ بِفَضَائِي فِي ذَلِكَ؟ فَقَالُوا: نَعَمْ. فَتَرَلَ جَبْرِئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِالرَّجْمِ، فَأَخْبَرَهُمْ بِذَلِكَ، فَأَبَوْا أَنْ يَأْخُذُوا بِهِ، فَقَالَ جَبْرِئِيلُ: اجْعَلْ بَيْنَكَ وَ بَيْنَهُمْ ابْنَ صُورِيَا. وَ وَصَفَهُ لَهُ، فَقَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): هَل تَعْرِفُونَ شَابًا أَمْرَدَ أبيضَ أَعْوَرَ، يَسْكُنُ فَدَكَ، يُقَالُ لَهُ: ابْنُ صُورِيَا؟ قَالُوا: نَعَمْ. قَالَ: فَأَيُّ رَجُلٍ هُوَ فِيكُمْ؟ قَالُوا: أَعْلَمُ يَهُودِيٍّ بَقِيَ عَلَى ظَهْرِ الْأَرْضِ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَى مُوسَى (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ)».

រស្វីលុលឡោះហ្វ្យូ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم មានព្រះវចនៈថា: "អស់លោកពេញចិត្តនឹងការវិនិច្ឆ័យរបស់ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ទេ?" ពួកគេបាន ថា: "ពេញចិត្ត ។" យ៉ូបរអ៊ីល عليه السلام បានចុះមកជាមួយ[អាយ៉ាស៊ុ]ដាក់ទណ្ឌកម្មចោលដុំថ្ម ។

រស្វីលុលឡោះហ្វ្យូ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ក៏បានប្រាប់ឲ្យដឹងរឿងនេះ តែពួកគេបដិសេធចោល មិនព្រមអនុវត្តតាមច្បាប់នេះ ទេ ។ យ៉ូបរអ៊ីល عليه السلام មានវចនៈថា: "សូមព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم យក អ៊ីបន្ទូ ស្វីរីយ៉ា ជាអាជ្ញាកណ្តាលរវាងព្រះអង្គ និងពួកគេ" ហើយបានប្រាប់ភិនភាគ អ៊ីបន្ទូ ស្វីរីយ៉ា ឲ្យព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ប្រាប់ ។ ព្រះសាស្តា عليه السلام មានព្រះ វចនៈថា: "អស់លោកស្គាល់យុវជនម្នាក់ទេដែលមានភ្នែកមួយរស់នៅឯហ្វាដ្យាក ឈ្មោះ អ៊ីបន្ទូ ស្វីរីយ៉ា?" ពួកគេបានថា: "ស្គាល់ ។" ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មានព្រះវចនៈថា: "តើយុវជននេះជាមនុស្សប្រភេទណា?" ពួកគេបានទូលថា: "គេជាអ្នកដឹងជាងអស់យ៉ាហ្វ្វិដ្យូនូវអ្វីៗដែលអល់ឡោះហ្វ្យូ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានដាក់មកឲ្យ មូស عليه السلام ។"

قَالَ: «فَأَرْسَلُوا إِلَيْهِ فَفَعَلُوا، فَأَتَاهُمْ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ صُورِيَا، فَقَالَ لَهُ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): إِنِّي أَنْشُدُكَ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، الَّذِي أَنْزَلَ التَّوْرَةَ عَلَى مُوسَى وَ فَلَقَ لَكُمْ الْبَحْرَ، وَ أَنْجَاكُمْ، وَ أَعْرَقَ آلَ فِرْعَوْنَ، وَ ظَلَّلَ عَلَيْكُمُ الْعَمَامَ، وَ أَنْزَلَ عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَ السَّلْوَى، هَل تَجِدُونَ فِي كِتَابِكُمْ الرَّجْمَ عَلَى مَنْ أَحْصَنَ؟

ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មានព្រះវចនៈថា: "ចូរទៅហៅគេមក ។" ពួកគេក៏បានធ្វើដូច្នោះ អាប់ខុលឡោះហ្វ្យូ ប៊ិន ស្វីរីយ៉ា បានមកដល់ ព្រះសាស្តា عليه السلام បានប្រាប់លោកថា: "ខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم សូមឲ្យលោកមករកអល់ឡោះហ្វ្យូ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ពុំ មានព្រះទេក្រៅពីព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ដែលបានដាក់តៅវត្តមកឲ្យមូសា عليه السلام ដែលបានញែកសមុទ្រឲ្យអស់លោក, ដែលបានសង្គ្រោះអស់លោក ដែលបានពន្លឿនបក្សពួករបស់ហ្វ្វេរឡេន عليه السلام ដែលបានបាំងម្លប់ពពកឲ្យ អស់លោក ដែលបានដាក់អាល់-ម៉ាន និង សាល់រ៉ា ចុះមកឲ្យអស់លោក តើអស់លោកឃើញមាននៅ ក្នុងព្រះគម្ពីរអស់លោកនូវច្បាប់[ធ្វើទណ្ឌកម្ម]ចោលដុំថ្មលើបុគ្គលប្រព្រឹត្តខុសច្បាប់ផ្លូវភេទទេ?"

قَالَ ابْنُ صُورِيَا: نَعَمْ، وَ الَّذِي ذَكَرْتَنِي بِهِ لَوْلَا حَشِيئَةُ أَنْ يُعْرِفَنِي رَبُّ التَّوْرَةِ إِنْ كَذَبْتُ أَوْ غَيَّرْتُ مَا اعْتَرَفْتُ لَكَ، وَ لَكِنْ أَخْبَرَنِي كَيْفَ هِيَ فِي كِتَابِكَ يَا مُحَمَّدُ؟ قَالَ: إِذَا شَهِدَ أَرْبَعَةٌ رَهْطٌ عُذُولٌ أَنَّهُ قَدْ أَدْخَلَهُ فِيهَا كَمَا يُدْخَلُ الْمَيْلُ فِي الْمَكْحَلَةِ وَ حَبَّ عَلَيْهِ الرَّجْمُ.

អ៊ីបន្ទូ ស្វីរីយ៉ា បានទូលថា: "ឃើញមាន សូមស្បថនឹងព្រះ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ដែលបានធ្វើឲ្យទូលបង្គំចងចាំ ។ បើទូល បង្គំមិនខ្លាចម្ចាស់ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم តៅវត្តដុតទូលបង្គំទេ ទូលបង្គំច្បាស់ជានិយាយមុសាប្រប្រែភ្លែតអ្វីៗដែលព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានដឹង ។ មូហាំម៉ាដ្យូ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم អើយ! សូមប្រាប់ទូលបង្គំមក តើច្បាប់នោះចែងដូចម្តេចទៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះ អង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ?" ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មានព្រះវចនៈថា: "ពេលមានបុរសត្រឹមត្រូវបួននាក់បានធ្វើសាក្សីថាបុរសម្នាក់

បានចូលទៅឯនារីនោះមែនដូចម្ដេចម្ដេចចូលប្រអប់វា ការចោលដោយដុំថ្មត្រូវតែអនុវត្តលើពួកគេទាំងពីរ នោះ ។

فَقَالَ ابْنُ صُورِيَا: هَكَذَا أَنْزَلَ اللَّهُ فِي التَّوْرَةِ عَلَى مُوسَى. فَقَالَ لَهُ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): فَمَاذَا كَانَ أَوَّلَ مَا تَرَحَّصْتُمْ بِهِ أَمْرَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ؟

អ៊ីបនូ ស្វ៊ីរីយ៉ាបានទូលថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎បានដាក់មកឲ្យមូសាដូចនេះឯងនៅក្នុងតោរីតុ ។" ព្រះសាស្តាបានប្រាប់លោកថា៖ "បើដូច្នោះមែន ម្ដេចក៏លោកបន្ទូលបន្តយកក្នុងព្រះរាជបញ្ជាអល់ឡោះហ្ន៎និងព្រះសាស្តាព្រះអង្គ?"

قَالَ: كُنَّا إِذَا رَأَى الشَّرِيفُ تَرَكَاهُ، وَإِذَا رَأَى الضَّعِيفُ أَمَّنَّا عَلَيْهِ الْحَدَّ، فَكَثُرَ الزَّيْنُ فِي أَشْرَافِنَا حَتَّى رَأَى ابْنُ عَمِّ مَلِكٍ لَنَا فَلَمْ تَرْجُمْهُ، ثُمَّ رَأَى رَجُلًا آخَرَ فَأَرَادَ الْمَلِكُ رَجْمَهُ، فَقَالَ لَهُ قَوْمُهُ: لَا، حَتَّى تَرْجُمَ فُلَانًا - يَعْنُونَ ابْنَ عَمِّهِ -

លោកបានថា៖ "បើអ្នកប្រព្រឹត្តខុសច្បាប់ផ្លូវភេទជាបុរសអភិជន យើងលើកលែងឲ្យបុរសនោះ ។ បើអ្នកប្រព្រឹត្តខុសច្បាប់ផ្លូវភេទជាបុរសតូចតាច យើងដាក់ទណ្ឌកម្មអ្នកនោះ ។ អ្នកប្រព្រឹត្តខុសច្បាប់ផ្លូវភេទភាគច្រើនជាអភិជនក្នុងបណ្តាប្រជាជាតិយើង ។ ពេលបងប្អូនរបស់ស្ដេចធ្វើខុសច្បាប់ផ្លូវភេទ យើងមិនដាក់ទោសអ្នកនោះដោយចោលដុំថ្មទេ ។ បើអ្នកផ្សេងធ្វើខុសច្បាប់ផ្លូវភេទ ស្ដេចចង់ចោលអ្នកនោះដោយដុំថ្ម តែប្រជាជនថា៖ "ទេ ទាល់តែព្រះអង្គចោលអ្នកនោះដែរ" មានន័យថាបងប្អូនស្ដេច ។

فَقَالُوا: تَعَالَوْا نَجْتَمِعْ فَلِنَصْعَ شَيْئًا دُونَ الرَّجْمِ، يَكُونُ عَلَى الشَّرِيفِ وَالْوَضِيعِ، فَوَضَعْنَا الْجُلْدَ وَ التَّحْمِيمَ، وَ هُوَ أَنْ يُجْلَدَا أَرْبَعِينَ جَلْدَةً، ثُمَّ يُسَوَّدُ وَجْهُهُمَا ثُمَّ يُخْمَلَانِ عَلَى حِمَارَيْنِ، فَيُجْعَلُ وَجْهُهُمَا مِنْ قِبَلِ دُبْرِ الْحِمَارِ، وَ يُطَافُ بِهِمَا، فَجَعَلُوا هَذَا مَكَانَ الرَّجْمِ.

ពួកគេបានទូលថា៖ "យើងប្រជុំគ្នាដាក់អ្វីផ្សេងជាជំនួសការចោលដោយដុំថ្ម លើអភិជននិងលើអ្នកតូចតាច ។ យើងផ្លាស់ទណ្ឌកម្មនោះដោយការវាយសែសិបរំពាត់ ហើយលាបមុខអ្នកមានកំហុសទាំងពីរនាក់ដោយពណ៌ខ្មៅ ហើយដឹកអ្នកទាំងពីរលើខ្នងលា ដាក់មុខអ្នកទាំងពីរពីក្រោយគូធរលា ដើរឆ្ងល់ ។ យើងធ្វើបែបនេះជាជំនួសការចោលដោយដុំថ្ម ។"

فَقَالَتِ الْيَهُودُ لِابْنِ صُورِيَا: مَا أَسْرَعَ مَا أَخْبَرْتَهُ بِهِ، وَ مَا كُنْتَ لِمَا أَنْتِنَا بِهِ عَلَيْكَ بِأَهْلِ، وَ لَكِنَّكَ كُنْتَ غَائِبًا فَكَرِهْنَا أَنْ نَعْتَابَكَ. فَقَالَ لَهُمْ: إِنَّهُ أَنْشَدَنِي بِالتَّوْرَةِ، وَ لَوْلَا ذَلِكَ لَمَا أَخْبَرْتُهُ بِهِ.

ពួកយ៉ាហ្វិឌីបានប្រាប់អ៊ីបនូ ស្វ៊ីរីយ៉ាថា៖ "ម្ដេចក៏ប្រញាប់ប្រាប់គេរឿងនេះម៉្លេះ?" លោកបានថា៖ "គេបានអង្វរខ្ញុំក្នុងនាមព្រះគម្ពីរតោរីតុ ។ មិនដូច្នោះទេខ្ញុំមិនប្រាប់គេរឿងនេះទេ ។"

فَأَمَرَ بِمَا النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) فَرَجَمَا عِنْدَ بَابِ مَسْجِدِهِ، وَ قَالَ: أَنَا أَوَّلُ مَنْ أَحْيَا أَمْرَكَ إِذَا أَمَاتُوهُ. فَأَنْزَلَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ فِيهِ ﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَ يَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ﴾. (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ صفحہ : ٢٩٩ الحديث : ٩٩ / ٣٠٩٨ ، مجمع البيان - الجزء : ٣ صفحہ : ٢٩٩)**

ព្រះសាស្តាបានដាក់ព្រះបញ្ជាឲ្យចោលបុគ្គលទាំងពីរនាក់នោះដោយដុំថ្ម នៅឯមាត់ទ្វារម៉ាស៊ីយ៉ូដូ ព្រះអង្គ ថា៖ "ខ្ញុំជាអ្នកដំបូងបង្អស់ដែលធ្វើឲ្យការវិនិច្ឆ័យរបស់អស់លោករស់ឡើងវិញពេលវាស្លាប់ទៅហើយ ។" អល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មហារុងរឿង បានបើកឲ្យដឹងអំពីរឿងនេះថា៖ [៥:១៥] បណ្តាជនគម្ពីរអើយ! ព្រះសាសនៈទូតយើងបានមកដល់ពួកអ្នក ដើម្បីបំភ្លឺពួកអ្នកឲ្យដឹងមួយផ្នែកធំនៃ

ព្រះគម្ពីរដែលពួកអ្នកបានលាក់បាំង ហើយបានអត់ឱនឲ្យភាគច្រើនទៀត ។" (15-19/2) (مجمع البيان 3: 299)

***

2/41-42. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ سُلَيْمَانَ بْنِ دَاوُدَ الْمِنْقَرِيِّ، عَنِ شَرِيكِ، عَنِ جَابِرٍ، قَالَ: قَرَأَ رَجُلٌ عِنْدَ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): ﴿وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعْمَهُ ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً﴾، قَالَ: «أَمَّا النِّعْمَةُ الظَّاهِرَةُ فَالنَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، وَ مَا جَاءَ بِهِ مِنْ مَعْرِفَةِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ تَوْحِيدِهِ،

2/41-42. [...] រាយការណ៍មកពី យ៉ាហ្វេរ ដែលបានថាបុរសម្នាក់បានសូត្រ [៣១:២០] ព្រះអង្គបានប្រទានមកលើពួកអ្នកនូវព្រះឧបការៈព្រះអង្គដែលអាចមើលឃើញនិងមើលមិនឃើញ នៅចំពោះមុខអាប៊ូ យ៉ាក្រូហ្វា ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ព្រះឧបការគុណដែលអាចមើលឃើញគឺព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} និងអ្វីដែលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មកជាមួយ គឺការទទួលស្គាល់អល់ឡោះហ្គ័រ ^{عز وجل} និងការទទួលស្គាល់ព្រះអង្គ ^{عز وجل} ជាព្រះតែមួយគត់ ។

وَأَمَّا النِّعْمَةُ الْبَاطِنَةُ فَلَوْلَانَا أَهْلَ الْبَيْتِ، وَ عَقْدُ مَوَدَّتِنَا، فَاعْتَمَدَ وَ اللَّهُ قَوْمٌ هَذِهِ النِّعْمَةُ الظَّاهِرَةُ وَ الْبَاطِنَةُ، وَ اعْتَمَدَهَا قَوْمٌ ظَاهِرَةٌ، وَ لَمْ يَعْتَمِدُوهَا بَاطِنَةٌ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ: " يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ لَا يَحْزُنكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَفْوَاهِهِمْ وَ لَمْ يُؤْمِنُوا قُلُوبُهُمْ"، فَفَرِحَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) عِنْدَ نُزُولِهَا، إِذْ لَمْ يَتَقَبَّلِ اللَّهُ تَعَالَى إِيْمَانَهُمْ إِلَّا بِعَقْدِ وَلَايَتِنَا وَ مَحَبَّتِنَا». (البرهان في تفسير القرآن ، الجزء ٤ ، الصفحة ٣٧٥ . تفسير القمي ١٦٥: ٢)

ព្រះឧបការគុណដែលមិនអាចមើលឃើញគឺវិទ្យាយ៉ាសុំរបស់យើង ^{عليهم السلام} ព្រះរាជកុលដ្ឋាន ^{عليهم السلام} និងកិច្ចសន្យាថាជាមិត្តរបស់យើង ^{عليهم السلام} ។ សូមស្ស៊ីចនឹងអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عز وجل} សហគមន៍នេះបានសន្យាថាជឿព្រះឧបការគុណដែលអាចមើលឃើញនិងព្រះឧបការគុណដែលមិនអាចមើលឃើញ ។ តែមនុស្សជឿអាការក្រៅ មិនជឿអាការកំបាំងដែលមើលមិនឃើញនោះទេ ។ ដូច្នេះអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عز وجل} បានបើកឲ្យដឹងថា៖ [៥:៤១] សាសនៈទូតអ៊ីយ! ចូរកុំបារម្ភអំពីពួកដែលស្ទុះទៅរកបទបដិសេធសទ្ធាដែលថាដោយមាត់៖ "យើងជឿ" តែចិត្តពួកគេពុំមានសទ្ធាទេ ។ ដូច្នេះវិស្វលុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} សប្បាយព្រះហឫទ័យនៅពេលដែលអាយ៉ាសុំនេះត្រូវបើកឲ្យដឹង ព្រោះអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عز وجل} មិនព្រមទទួលយកជំនឿពួកគេទេដរាបណាពួកគេមិនព្រមជឿវិទ្យាយ៉ាសុំរបស់យើង ^{عليهم السلام} និងមិនស្រឡាញ់យើង ^{عليهم السلام} ទេនោះ ។" (165 : 2) (تفسير القمي 2: 165)

31:20-21

***

3/41-42* فَإِنَّهُ كَانَ سَبَبَ نُزُولِهَا - أَنَّهُ كَانَ فِي الْمَدِينَةِ بَطْنَانِ مِنَ الْيَهُودِ مِنْ بَنِي هَارُونَ وَ هُمُ النَّضِيرُ وَ فُرَيْطَةُ وَ كَانَتْ فُرَيْطَةُ سَبْعِمِائَةٍ وَ النَّضِيرُ أَلْفًا - وَ كَانَتْ النَّضِيرُ أَكْثَرَ مَالًا وَ أَحْسَنَ حَالًا مِنْ فُرَيْطَةَ وَ كَانُوا خُلَفَاءَ لِعَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي، 3/41-42. អាលី ប៊ិន អ៊ីបរហ៊ីម មានប្រសាសន៍ថាមូលដែលអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عز وجل} បានដាក់អាយ៉ាសុំនេះមកគឺនៅម៉ាឌីណាសុំមានជម្លោះរវាងពួកយ៉ាហ្គ្វីឌីកូនចៅរបស់ហ្គារូន កុលសម្ព័ន្ធ បាន ណាដៀវ និង [កុលសម្ព័ន្ធ បាន] គូរិយស្មោះត្រង់ ។ ពួក បាន គូរិយស្មោះត្រង់ មានគ្នាប្រាំពីររយនាក់ ពួក បាន ណាដៀវ មានគ្នាមួយពាន់នាក់ ។ ពួក បាន ណាដៀវ សម្បូរទ្រព្យ មានឋានៈប្រសើរជាងពួកគូរិយស្មោះត្រង់ ជាបក្សពួករបស់ អាប់ឌុលឡោះហ្គ័រ ប៊ិន អ៊ីបរ ។

فَكَانَ إِذَا وَقَعَ بَيْنَ فُرَيْطَةَ وَ النَّضِيرِ قِتْلًا، وَ كَانَ الْقَاتِلُ مِنْ بَنِي النَّضِيرِ، قَالُوا لِبَنِي فُرَيْطَةَ: لَا تَرْضَى أَنْ يَكُونَ قَيْلًا مِنَّا بِقَيْلٍ مِنْكُمْ، فَجَرَى بَيْنَهُمْ فِي ذَلِكَ مُحَاطَبَاتٌ كَثِيرَةٌ، حَتَّى كَادُوا أَنْ يَفْتَلُوا، حَتَّى رَضِيَتْ فُرَيْطَةُ، កាលនោះបានកើតអំពីឃាតកម្មរវាងពួកគូរិយស្មោះត្រង់និងពួកណាដៀវ ។ ឃាតករជាអ្នកបាន

ណាដៀវ ។ ពួកគេបានប្រាប់ពួក បាន គួរយំស្មោះត្រង់ ថា៖ "យើងមិនសុខចិត្តទេដែលគ្នាយើងត្រូវសម្លាប់
ដោយគ្នាអស់លោក ។" ពួកគេបានប្រកែកគ្នារឿងនេះយ៉ាងស្វិតស្វាញ ដល់ថ្នាក់ស្វែរតែសម្លាប់គ្នា ទើប
ពួកគួរយំស្មោះត្រង់សុខចិត្ត ។

وَ كَتَبُوا بَيْنَهُمْ كِتَابًا عَلَى أَنَّهُ أَيُّ رَجُلٍ مِنَ الْيَهُودِ مِنَ النَّصِيرِ قَتَلَ رَجُلًا مِنْ بَنِي قُرَيْظَةَ أَنْ يُجَيِّبَهُ وَ يُحْمَمَ، وَ النَّحْبِيَّةُ أَنْ يُفْعَدَ عَلَى جَمَلٍ وَ
يُوَلَّى وَجْهَهُ إِلَى ذَنْبِ الْجَمَلِ، وَ يُلَطَّخَ بِالْحَمَاءِ وَ يَدْفَعُ نِصْفَ الدِّيَةِ،

ពួកគេបានមូលមតិគ្នាចុះហត្ថលេខាលាយលក្ខណ៍អក្សរថាបុរសយ៉ាហ្វិឌី បាន ណាដៀវ ដែលបាន
សម្លាប់បុរស បាន គួរយំស្មោះត្រង់ ត្រូវវាយសែសិបរំពាត់ ត្រូវឲ្យអង្គុយលើអូដ្ឋ បែរមុខទៅរកគូទអូដ្ឋ ប៉ាត
មុខដោយភក់ខ្មៅ ហើយត្រូវបង់ប្រាក់ពិន័យពាក់កណ្តាលដែលបានសម្លាប់គេ ។

وَ إِنَّمَا رَجُلٌ مِنْ بَنِي قُرَيْظَةَ قَتَلَ رَجُلًا مِنْ بَنِي النَّصِيرِ أَنْ يَدْفَعَ إِلَيْهِ دِيَّةً كَامِلَةً، وَ يُقْتَلَ بِهِ،

អ្នក បាន គួរយំស្មោះត្រង់ មួយណាក៏ដោយដែលបានសម្លាប់អ្នក បាន ណាដៀវ មួយណាក៏ដោយ អ្នក
នោះត្រូវបង់ប្រាក់ពិន័យទាំងអស់ដែលបានសម្លាប់គេ ហើយត្រូវប្រហារជីវិត ។

فَلَمَّا هَاجَرَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) إِلَى الْمَدِينَةِ، وَ دَخَلَتْ الْأَوْسُ وَ الْخَزْرَجُ فِي الْإِسْلَامِ، ضَعُفَ أَمْرُ الْيَهُودِ، فَقَتَلَ رَجُلٌ مِنْ
بَنِي قُرَيْظَةَ رَجُلًا مِنْ بَنِي النَّصِيرِ، فَبَعَثُوا إِلَيْهِمْ بَنُو النَّصِيرِ: ابْعَثُوا إِلَيْنَا بَدِيَّةَ الْمُقْتُولِ، وَ بِالْقَاتِلِ حَتَّى نَقْتُلَهُ. فَقَالَتْ قُرَيْظَةُ: لَيْسَ هَذَا
حُكْمَ التَّوْرَةِ، وَ إِنَّمَا هُوَ شَيْءٌ عَلَبْنُمُونَا عَلَيْهِ، فَمَا الدِّيَةُ، وَ إِمَّا الْقَتْلُ، وَ إِلَّا فَهَذَا مُحَمَّدٌ بَيْنَنَا وَ بَيْنَكُمْ، فَهَلُمُّوا لِنَتَّحَاكَمَ إِلَيْهِ.

ពេលវិញ្ញាណកថាដៀវស្រីស្រីទៅម៉ាអ៊ីដ្យាស្ត ប្រជាជាតិ អេស៊ី និង ប្រជាជាតិ ខ្ពស់រ៉ូម ចូល
សាសន៍អ៊ីស្លាម ពួកយ៉ាហ្វិឌីទៅជាខ្សោយ ។ បុរសអ្នក បាន គួរយំស្មោះត្រង់ បានសម្លាប់បុរសអ្នក បាន
ណាដៀវ ម្នាក់ ។ ប្រជាជាតិ បាន ណាដៀវ បានប្រាប់ប្រជាជាតិ បាន គួរយំស្មោះត្រង់ ថា៖ "ចូរបង់ថ្លៃជីវិត
អ្នកស្លាប់ឲ្យយើង និងបញ្ជូនខ្លួនយាតករមកឲ្យយើងប្រហារជីវិត ។" ពួកប្រជាជាតិ បាន គួរយំស្មោះត្រង់
បានថា៖ "នេះមិនមែនការកាត់ក្តីរបស់គោរវត្តទេ ។ វាជាមធ្យោបាយបង្ក្រាបយើង ។ ថ្លៃជីវិតឬការពិយាត
មិនដូច្នោះទេយកម្មម្នាក់ម៉ាដ្ឋជាអាជ្ញាកណ្តាលឲ្យយើង ។ ដូច្នោះ ចូរយើងទៅឲ្យគេកាត់ក្តីឲ្យ
យើង ។"

فَمَشَتْ بَنُو النَّصِيرِ إِلَى عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي وَ قَالُوا: سَلْ مُحَمَّدًا أَنْ لَا يَنْقُضَ شَرْطَنَا فِي هَذَا الْحُكْمِ الَّذِي بَيْنَنَا وَ بَيْنَ بَنِي قُرَيْظَةَ فِي الْقَتْلِ.
فَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَبِي: ابْعَثُوا مَعِيَ رَجُلًا يَسْمَعُ كَلَامِي وَ كَلَامَهُ، فَإِنْ حَكَمَ لَكُمْ بِمَا تُرِيدُونَ، وَ إِلَّا فَلَا تَرْضَوْنَا بِهِ.

ពួក បាន ណាដៀវ ក៏បានទៅជួប អ្នកបុរសឡោះហ្វី ប៊ីន អ៊ីបៃ ថា៖ "សូមលោកជួយប្រាប់ម្នាក់ម៉ាដ្ឋ
ថាកុំបំពានលក្ខណ៍របស់យើងនៅក្នុងការវិនិច្ឆ័យនេះរវាងយើងនិង បាន គួរយំស្មោះត្រង់ រឿងយាតករម្នាក់ ។"
អ្នកបុរសឡោះហ្វី ប៊ីន អ៊ីបៃ បានថា៖ "ចូរចាត់បញ្ជូនមនុស្សទៅជាមួយខ្ញុំដើម្បីស្តាប់សម្តីខ្ញុំនិងសម្តីគេ
។ បើគេ វិនិច្ឆ័យឲ្យអស់លោកត្រូវតាមបំណងអស់លោក [វាជាការល្អ] ពុំនោះទេចូរអស់លោកកុំ
សុខចិត្ត ។"

فَبَعَثُوا مَعَهُ رَجُلًا فَجَاءَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَقَالَ لَهُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّ هَؤُلَاءِ الْقَوْمَ قُرَيْظَةَ وَ النَّصِيرِ قَدْ كَتَبُوا بَيْنَهُمْ
كِتَابًا وَ عَهْدًا وَثِيقًا تَرْضَاؤُنَا بِهِ، وَ الْآنَ فِي قُدُومِكَ يُرِيدُونَ نَقْضَهُ، وَ قَدْ رَضُوا بِحُكْمِكَ فِيهِمْ، فَلَا تَنْقُضْ عَلَيْهِمْ كِتَابَهُمْ وَ شَرْطَهُمْ، فَإِنَّ

بَنِي النَّضِيرِ هُمْ الْقَوَّةُ وَالسَّلَاحُ وَالْكَرَاءُ، وَنَحْنُ نَخَافُ الْعَوَائِلَ وَالِدَوَائِرَ.

ពួកគេក៏បានឲ្យមនុស្សទៅជាមួយ អាប់ខុលឡោះហ្គី ប៊ិន អ៊ូបៃ ទៅជួបវិស្វលុលឡោះហ្គី عليه السلام ។ អាប់ខុលឡោះហ្គី ប៊ិន អ៊ូបៃ បានប្រាប់ព្រះអង្គ عليه السلام ថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្គី عليه السلام អើយ! ប្រជាជាតិ គួរឃើញស្មោះត្រង់ និងប្រជាជាតិ ណាដៀវ បានចុះហត្ថលេខាព្រមព្រៀង បានធ្វើកិច្ចសន្យាមូលមតិគ្នាដោយ ស្ម័គ្រចិត្ត ។ ពេលនេះ ពួកគេមករកព្រះអង្គ عليه السلام សូមឲ្យព្រះអង្គ عليه السلام វិនិច្ឆ័យឲ្យពួកគេ ។ ពួកគេពេញចិត្ត នឹងការកាត់ក្តីរបស់ព្រះអង្គ عليه السلام រៀងពួកគេ ។ តែព្រះអង្គ عليه السلام មិនត្រូវបំពានកិច្ចព្រមព្រៀងរបស់ពួកគេ ដែលពួកគេបានចុះហត្ថលេខាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនោះទេ ព្រោះ បាន ណាដៀវ មានកម្លាំង មាន អារុណនិងទ័ពសេះ ។ យើងខ្លាចកើតមានភ័យរឹបគ្តីនិងការផ្លាស់ប្តូរកាលទេសៈ ។"

فَاعْتَمِرْ لِدَيْكَ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، فَلَمْ يَجِبْهُ بِشَيْءٍ، فَتَزَلَّ عَلَيْهِ جَبْرِئِيلُ بِهَذِهِ الْآيَاتِ ﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ لَا يَحْزُنْكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَفْوَاهِهِمْ وَ لَمْ تُؤْمِنْ قُلُوبُهُمْ وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا﴾ يَعْنِي الْيَهُودَ. ﴿سَمَاعُونَ لِلْكَذِبِ﴾
វិស្វលុលឡោះហ្គី عليه السلام បានម្តាយសាររៀងនេះ ព្រះអង្គ عليه السلام មិនបានឆ្លើយតប អាប់ខុលឡោះហ្គី ប៊ិន អ៊ូបៃ អ្វីទេ ។ យ៉ូបៃអ៊ីល عليه السلام បានចុះមកជួបព្រះអង្គ عليه السلام ជាមួយអាយ៉ាស្ត [៥:៥:៤១] សាសនៈទូតអើយ! ចូរកុំបារម្ភអំពីពួកដែលស្ទុះទៅរកបទបដិសេធសទ្ធាដែលថាដោយមាត់៖ "យើងជឿ" តែចិត្តពួកគេពុំ មានសទ្ធាទេ និងពួកយ៉ាហ្វិដ្យា ។ មានន័យថាពួកយ៉ាហ្វិដ្យា ពួកគេស្តាប់បម្រុងមុសា ។

سَمَاعُونَ لِقَوْمٍ آخَرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ ﴿ يَعْنِي عَبْدَ اللَّهِ بْنَ أَبِي وَ بَنِي النَّضِيرِ ﴾ يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ هَذَا فَخُذُوهُ وَإِنْ لَمْ تُؤْتُوهُ فَآخِذُوا ﴿ يَعْنِي عَبْدَ اللَّهِ بْنَ أَبِي حَيْثُ قَالَ لِسِي النَّضِيرِ: إِنْ لَمْ يَحْكَمْ لَكُمْ بِمَا تُرِيدُونَ فَلَا تَقْبَلُوا [...] (البرهان في تفسير القرآن - الجزء ٢ : صفحة ٢٩٨ الحديث ٩٩ / ٣٠٩٧ ، تفسير القمي - الجزء ١ : صفحة ١٦٨ ، تفسير القمي - جلد ١ : صفحه ١٦٨) **

ពួកគេស្តាប់ឲ្យអ្នកផ្សេងដែលមិនមករកអ្នក ។ ពួកគេបំភ្លៃអត្ថន័យដើមរបស់ពាក្យសម្តី មានន័យថា អាប់ខុលឡោះហ្គី ប៊ិន អ៊ូបៃ ដែលបានប្រាប់ បាន ណាដៀវ ថា៖ "បើគេ عليه السلام វិនិច្ឆ័យឲ្យអស់លោកមិនដូច ចិត្តអស់លោកចង់បានទេ ចូរអស់លោកកុំទទួលយក ។" (تفسير القمي 1: 168)

***

*42-41/4. عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ وَ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنِ ابْنِ مَجْبُوبٍ عَنِ ابْنِ رِثَابٍ عَنْ عَمَّارِ بْنِ مَرْوَانَ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنِ الْعُلُولِ قَالَ كُلُّ شَيْءٍ عُلٌّ مِنَ الْإِمَامِ فَهُوَ سُحْتٌ وَ أَكْلُ مَالِ الْيَتِيمِ وَ شِبْهُهُ سُحْتٌ وَ السُّحْتُ أَنْوَاعٌ كَثِيرَةٌ مِنْهَا أُجُورُ الْفَوَاحِرِ وَ تَمْنُ الْخُمْرِ وَ النَّبِيدِ الْمُسْكِرِ وَ الرِّبَا بَعْدَ الْبَيْتَةِ فَأَمَّا الرِّشَاءُ فِي الْحُكْمِ فَإِنَّ ذَلِكَ الْكُفْرُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ وَ بِرَسُولِهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ). (الكافي - الجزء ٥ : صفحة ١٢٦ : حديث (١))

*41-42/4. [...] វាយការណ៍មកពី អុំម៉ារ ប៊ិន ម៉ារវ៉ាន ដែលបានថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ យ៉ាក្តូហ្គារ عليه السلام អំពី ការបោកប្រាស់ ។ ព្រះអង្គ عليه السلام មានវចនៈថា៖ "អ្វីៗដែលបានមកពីការបោកប្រាស់អីម៉ា عليه السلام នោះគឺអី ដែលមានមកដោយមិនសុច្ឆរិត ស៊ីទ្រព្យរបស់កូនកំព្រាននិងប្រការស្រដៀងនេះដែរជាទ្រព្យដែលបាន មកដោយមិនសុច្ឆរិត ។ ទ្រព្យដែលបានមកដោយមិនសុច្ឆរិតមានច្រើនប្រភេទគឺ៖ ចំណាយប្រាក់ដើម្បី ប្រព្រឹត្តអំពើខឹងខ្វែង (ផ្លូវភេទ), ចំណាយប្រាក់ទៅលើស្រានិងគ្រឿងស្រវឹង និងស៊ីការប្រាក់ខុសច្បាប់ បន្ទាប់ពីមានភស្តុតាងច្បាស់លាស់ ។ ការស្តាប់ប៉ាន់ក្នុងការកាត់ក្តី នេះគឺការអសទ្ធាចំពោះអល់ឡោះហ្គី عليه السلام និងព្រះសាសនៈទូត عليه السلام ព្រះអង្គ عليه السلام ។" (الكافي 5: 1/126)

***

*5/41-42. عَلِيٌّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ النَّوْفَلِيِّ، عَنِ السَّكُونِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «السُّحْتُ ثَمَنُ الْمَيْتَةِ، وَ ثَمَنُ الْكَلْبِ، وَ ثَمَنُ الْحَمْرِ، وَ مَهْرُ الْبَغِيِّ، وَ الرَّشْوَةُ فِي الْحُكْمِ، وَ أَجْرُ الْكَاهِنِ». (الكافي - الجزء : ٥ : صفحة : ١٢٦ : حديث : ٢)

*41-42/5. អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ីម បានរាយការណ៍មកពីឪពុកលោក តមកពី អាល់-ណេវហ្វាលី តមកពី អាល់-សាកូនី តមកពី អាឡិ អាប់ខុលឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه}ដែលមានរចនៈថា៖ "ទ្រព្យដែលបានមកដោយមិនសុច្ឆរិតគឺ៖ តម្លៃសាកសព (ដូងដូរសាកសព) តម្លៃឆ្កែ (ដូងដូរឆ្កែ) តម្លៃពីស្រា (ដូងដូរស្រា) ចំណាយប្រាក់ក្នុងបទពេស្យាចារ (ដូងដូរផ្លូវភេទ) សូកប៉ាន់រឿងកាត់ក្តី និងឈ្នួលហោរ ។"

(الكافي 5: 2 / 126)

وَكَيفَ يُحْكُمُونَكَ وَعِنْدَهُمُ التَّوْرَةُ فِيهَا حُكْمُ اللَّهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أَوْلَيْكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٣﴾

៤៣. [ក៏ប៉ុន្តែ] តើពួកគេនឹងយកអ្នកជាអ្នកវិនិច្ឆ័យ (គឺអាជ្ញាកណ្តាល) បានដូចម្តេចដ្បិតពួកគេមានគម្ពីរតៅវត្តដែលមាននៅក្នុងនោះនូវការកាត់សេចក្តីរបស់អល់ឡោះហ្គា [ហើយពួកគេមិនអនុវត្តតាមផង]? បន្ទាប់មក [ក្រោយពីបានសូមឲ្យអ្នកជាអាជ្ញាកណ្តាល និងបន្ទាប់ពីអ្នកបានវិនិច្ឆ័យហើយ] ពួកគេគេចចេញ [ប្រោសចោលនូវការវិនិច្ឆ័យរបស់អ្នក] ។ ពួកទាំងនោះពុំមែនអ្នកមានសទ្ធាទេ ។

إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءَ فَلَا تَخْشَوُا النَّاسَ وَآخِشُوا اللَّهَ لَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٤٤﴾

៤៤. យើងបានបើកឲ្យដឹងនូវគម្ពីរតៅវត្ត នៅក្នុងនោះមានព្រះមគ្គទេសក៍ដឹកនាំនិងព្រះរស្មី ។ បណ្តាព្រះសាស្តាដែលចុះចូល [ចំពោះអល់ឡោះហ្គា] តែងតែប្រើគម្ពីរនេះវិនិច្ឆ័យឲ្យពួកកាន់សាសនាយ៉ាហ្វិឌី ព្រមទាំងបណ្តាឧបាធាយនិងវិញ្ញូ ព្រោះពួកគេទទួលមុខនាទីជាអ្នកអភិរក្សព្រះគម្ពីររបស់អល់ឡោះហ្គា និងជាសាក្សីបានដឹងពួកគម្ពីរនេះ [ពួកគេក៏កាត់ក្តីដោយគម្ពីរនោះដែរ] ។ ដូច្នេះ [បណ្តាឧបាធាយនិងវិញ្ញូអ៊ីយ] ចូរពួកអ្នកកុំខ្លាចមនុស្ស [ក្នុងការកាត់ក្តីតាមគម្ពីរ] តែចូរខ្លាចអញ ។ ចូរពួកអ្នកកុំដូងដូរព្រះសញ្ញា[និងព្រះឱង្ការ]អញដោយតម្លៃទាបថោក ។ ជនណាមិនកាត់សេចក្តីតាមអ្វីដែលអល់ឡោះហ្គាបានបើកឲ្យដឹងទេ ជននោះជាជនបដិសេធសទ្ធា ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤៣-៤៤

1/44-43. الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ مَالِكِ الْجُهَنِيِّ، قَالَ: قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَ نُورٌ﴾ إِلَى قَوْلِهِ: ﴿بِمَا اسْتُحْفِظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ﴾، قَالَ: «فِينَا نَزَلَتْ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء : ٢ : صفحة : ٣٠٦ : الحديث : ٩٩ / ٣١٢٢ ، تفسير العيَّاشي - الجزء : ١ : صفحة : ٣٢٢ : الحديث : ١١٨)**

43-44/1. អាល់-អ៊ែយ៉ាស្គី បានថាតមកពី ម៉ាលិក អាល់-យូហ្គាណី ដែលបានថា អាឡិ យ៉ាហ្គុហ្គា^{صلوات الله عليه}មានរចនៈថា៖ "[៥:៤៤] យើងបានបើកឲ្យដឹងនូវគម្ពីរតៅវត្ត នៅក្នុងនោះមានព្រះមគ្គទេសក៍ដឹកនាំនិងព្រះរស្មី ដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ជាអ្នកអភិរក្សព្រះគម្ពីររបស់អល់ឡោះហ្គា ត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅមក

(تفسير العياشي 1 : 322 / 118) "١ السلام عليهم

***

2/44-43. عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ كَثِيرٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُسْكَانَ رَفَعَهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) مَنْ حَكَمَ فِي دِرْهَمَيْنِ بِحُكْمِ جَوْرٍ ثُمَّ جَبَرَ عَلَيْهِ كَانَ مِنْ أَهْلِ هَذِهِ الْآيَةِ ﴿وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ﴾

43-44/2. មិត្តយើងច្រើននាក់បាននិយាយតមកពី អាស៊ូម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ តមកពី អាល់-ហ្វាស៊ែន ប៊ិន សាអ៊ីដូ តមកពីមិត្តយើងម្នាក់ តមកពី អាប់ខុលឡោះហ្វា ប៊ិន កាស្ត្រៀរ តមកពី អាប់ខុលឡោះហ្វា ប៊ិន មុសកាន ដែលបានថាវិស្វលុលឡោះហ្វា^{សលាត លាស្កាត}មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាកាត់សេចក្តីអំពីពីរខ្សែរហ្វា ក៏ដោយ ដោយការកាត់ក្តីលំអៀងហើយដាក់ឲ្យអនុវត្តតាមការកាត់ក្តីនេះទាំងបង្ខំ អ្នកនោះនៅក្នុង ចំណោមបុគ្គលដែលអាយ៉ាស៊ូនេះចែងដល់គឺ៖ [៥:៤៤] ជនណាមិនកាត់សេចក្តីតាមអ្វីដែល អល់ឡោះហ្វាបានបើកឲ្យដឹងទេ ជននោះជាជនបដិសេធសទ្ធា ។

فَقُلْتُ: وَ كَيْفَ يَجْبُرُ عَلَيْهِ؟ فَقَالَ «يَكُونُ لَهُ سَوْطٌ وَ سَجَنٌ فَيَحْكُمُ عَلَيْهِ فَإِذَا رَضِيَ بِحُكْمَتِهِ وَ إِلَّا صَرَبَهُ بِسَوْطِهِ وَ حَبَسَهُ فِي سِجْنِهِ» (الكافي - الجزء : ٧ صفحة : ٤٠٨ حديث : ٣)

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "តើអ្នកនោះអាចដាក់ឲ្យអនុវត្តតាមការកាត់ក្តីទាំងបង្ខំលើបុគ្គលនោះបានដូចម្តេច ?" អ៊ីម៉ា^{សលាត លាស្កាត}មានវចនៈថា៖ "បុគ្គលនោះមានវត្ថុនិងគុក ។ ដូច្នោះអ្នកនោះកាត់ក្តីបុគ្គលណាមួយ បើ បុគ្គលនោះយល់ព្រមនឹងការកាត់ក្តីនេះ [វាជាការល្អ] ពុំនោះទេអ្នកនោះនឹងវាយបុគ្គលនោះដោយវត្ថុ ហើយឃុំឃាំងបុគ្គលនោះក្នុងគុក ។" (3 / 408 : 7) (الكافي)

***

3/44-43. عَنْ أَبِي الْعَبَّاسِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَنْ حَكَمَ فِي دِرْهَمَيْنِ بَعِيرٍ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَقَدْ كَفَرَ». قُلْتُ: كَفَرَ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ، أَوْ بِمَا نَزَلَ عَلَى مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)؟ قَالَ: «وَيْلَكَ، إِذَا كَفَرَ بِمَا أَنْزَلَ عَلَى مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) [أَلَيْسَ] قَدْ كَفَرَ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ؟!». (البرهان في تفسير القرآن - الجزء ١ - الجزء ٢ : صفحة : ٣٠٨ الحديث : ٩٩ / ٣١٣٣ ، تفسير العياشي - الجزء : ١ : صفحة : ٣٢٤ الحديث : ١٢٧)**

43-44/3. អាហ៊ូ អាល់-អាប់បាស់ បានតំណាលតពី អាហ៊ូ អាប់ខុលឡោះហ្វា^{សលាត លាស្កាត}ដែលមានវចនៈថា៖ "អ្នកណាកាត់សេចក្តីរឿងពីរខ្សែរហ្វាមិនស្របតាមអ្វីដែលអល់ឡោះហ្វា^{សលាត លាស្កាត}បានបើកឲ្យដឹងទេ អ្នកនោះ បដិសេធសទ្ធា ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "បដិសេធសទ្ធាចំពោះអ្វីដែលអល់ឡោះហ្វា^{សលាត លាស្កាត}បានបើកឲ្យដឹងឬចំពោះ អ្វីដែលគេបានបើកឲ្យមូហ្គាំម៉ាដូ^{សលាត លាស្កាត}ដឹង ?" ព្រះអង្គ^{សលាត លាស្កាត}មានវចនៈថា៖ "អបមង្គលលើលោក ! ពេលអ្នក នោះមិនជឿអ្វីដែលគេបានបើកឲ្យមូហ្គាំម៉ាដូ^{សលាត លាស្កាត}ដឹងទេ តើអ្នកនោះមិនជឿអ្វីដែលអល់ឡោះហ្វា^{សលាត លាស្កាត}បាន បើកឲ្យដឹងទេ ?" (127 / 324 : 1) (تفسير العياشي)

***

4/44-43. أَبَانٌ عَنْ أَبِي بصيرٍ قَالَ كُنْتُ جَالِساً عِنْدَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) إِذْ دَخَلْتُ عَلَيْنَا أُمُّ حَالِدِ الْتِي كَانَ قَطَعَهَا يُوسُفُ بْنُ عَمْرِو تَسْتَأْذِنُ عَلَيْهِ فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) أَيْ يَسْرُوكَ أَنْ تَسْمَعَ كَلَامَهَا قَالَ فَعُلْتُ نَعَمْ قَالَ فَأَذِنَ لَهَا قَالَ وَ أَجْلَسَنِي مَعَهُ عَلَى الطَّنْفَسَةِ قَالَ ثُمَّ دَخَلَتْ فَتَكَلَّمَتْ فَإِذَا امْرَأَةٌ بَلِيغَةٌ فَسَأَلْتُهُ عَنْهَا فَقَالَ لَهَا تَوَلَّيْتَهُمَا قَالَتْ فَأَقُولُ لِرَبِّي إِذَا لَقَيْتُهُ إِنَّكَ أَمَرْتَنِي بَوْلَايَتِهِمَا قَالَ نَعَمْ

43-44/4. អាបាស បានតំណាលតមកពី អាហ៊ូ បាស្ត្រៀរ ដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានអង្គុយជុំជាមួយ

អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្នាំ^{صلوات الله عليه والسلام} កាលម្តាយរបស់ ខ័លីដូ ដែលត្រូវ យូសូហ្វ ប៊ីន អ៊ីម៉ា ផ្តាច់ទំនាក់ទំនង នោះបានមកសូមអនុញ្ញាតជួបព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្នាំ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "លោកចង់ ស្តាប់គាត់និយាយទេ ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ចង់ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ឲ្យគាត់ចូលមក ។" ព្រះ អង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានឲ្យខ្ញុំអង្គុយក្បែរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} លើកនៃងអង្គុយមួយ ។ បន្ទាប់មកគាត់បានចូលមក ។ គាត់ ជាស្រ្តីមានវេហារណាស់ ។ គាត់បានសួរអំពីបុគ្គលទាំងពីរនាក់នោះ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ចូរ ទុកពួកគេទាំងពីរនាក់ជាមិត្ត ។" គាត់បានថា៖ "តើខ្ញុំត្រូវប្រាប់ម្ចាស់^{عز وجل} ខ្ញុំថាព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បញ្ជាឲ្យខ្ញុំចាត់ ទុកពួកគេជាមិត្តទេ ពេលខ្ញុំជួបព្រះអង្គ^{عز وجل} ?" ព្រះអង្គមានវចនៈថា៖ "ត្រូវប្រាប់ ។"

قَالَتْ فَإِنَّ هَذَا الَّذِي مَعَكَ عَلَى الطَّنْفِسَةِ يَا مُرْنِي بِالْبِرَاءَةِ مِنْهُمَا وَ كَثِيرِ النَّوَاءِ يَا مُرْنِي يُولَايْتَهُمَا فَأَيُّهُمَا خَيْرٌ وَ أَحَبُّ إِلَيْكَ قَالَ هَذَا وَ اللَّهُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ كَثِيرِ النَّوَاءِ وَ أَصْحَابِهِ إِنَّ هَذَا تَخَاصَمَ فَيَقُولُ ﴿وَ مَنْ لَمْ يَخُكْكُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ * وَ مَنْ لَمْ يَخُكْكُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الكَافِرُونَ * وَ مَنْ لَمْ يَخُكْكُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ * وَ مَنْ لَمْ يَخُكْكُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الكَافِرُونَ *﴾ (الكافي- الجزء : ٨ : صفحة : ١٠١ : حديث : ٧١)

គាត់បានថា៖ "បុគ្គលដែលអង្គុយជាមួយព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅលើកនៃងអង្គុយ (គឺអាចិ បាស្ទៀរ) បានឲ្យខ្ញុំ ចៀសពីបុគ្គលទាំងពីរនាក់នោះ ចំណែកឯ កាស្ទៀរ អាល់-ណេវ៉ាអ៊ី បានឲ្យខ្ញុំចាត់ទុកបុគ្គលទាំងពីរ នាក់នោះជាមិត្ត ។ ដូច្នេះអ្នកណាមួយប្រសើរជាងគេនិងជាទីស្រឡាញ់ជាងគេសម្រាប់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សូមស្រឡាញ់នឹងអាល់ឡោះហ្នាំ^{عز وجل} ! បុគ្គលរូបនេះ (គឺ អាចិ បាស្ទៀរ) ជាទី ស្រឡាញ់សម្រាប់ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាង កាស្ទៀរ អាល់-ណេវ៉ាអ៊ី និងបក្សពួកគេ ។ បុគ្គលរូបនេះបានអះអាង ដោយថា៖ [៥:៤៤] ជនណាមិនកាត់សេចក្តីតាមអ្វីដែលអាល់ឡោះហ្នាំបានបើកឲ្យដឹងទេ ជននោះជាជន បដិសេធសទ្ធា ។ [៥:៤៥] ជនណាមិនកាត់សេចក្តីតាមអ្វីដែលអាល់ឡោះហ្នាំបានបើកឲ្យដឹងទេ ជននោះ ជាជនទុច្ចរិត ។ [៥:៤៧] ជនណាមិនកាត់សេចក្តីតាមអ្វីដែលអាល់ឡោះហ្នាំបានបើកឲ្យដឹងទេ ជននោះ ជាជនបំពារបំពាន ។" (71 / 101 : 8 الكافي)

***

5/44-43. عَنْ أَبِي عَمْرٍو الرُّبَيْرِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنَّ مِمَّا اسْتَحَقَّتْ بِهِ الْإِمَامَةُ: التَّطَهِيرُ، وَ الطَّهَارَةُ مِنَ الذُّنُوبِ وَ الْمَعَاصِي الْمَوْبِقَةِ الَّتِي تُوجِبُ النَّارَ، ثُمَّ الْعِلْمُ الْمُنَوَّرَ بِجَمِيعِ مَا تَحْتَاجُ إِلَيْهِ الْأُمَّةُ مِنْ خَلْقِهَا وَ حَرَامِهَا، وَ الْعِلْمُ بِكِتَابِهَا، خَاصَّتِهِ وَ عَامَّتِهِ، وَ الْمُحْكَمَ وَ الْمُتَشَابِهَ، وَ دَقَائِقَ عِلْمِهِ، وَ غَرَائِبَ تَأْوِيلِهِ، وَ نَاسِخَهُ وَ مَنْسُوخَهُ».

43-44/5. អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្នាំ^{صلوات الله عليه والسلام} បាននិយាយតមកពី អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្នាំ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អ្វីដែលគេទទួលបានដោយសារអ៊ីម៉ាម៉ាស្តុនោះគឺសេចក្តីជ្រះស្អាត និងការជម្រះឲ្យស្អាតពីបណ្តាបាប និងបាបធំដែលតម្រូវឲ្យចូលភ្លើងនរក ។ បន្ទាប់ពីនោះគឺមានចំណេះត្រចះត្រចង់ដ៏ធំធេងដែល សហគមន៍នឹងត្រូវការពីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} (គឺអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام}) ដូចជាអ្វីដែលគេហាមនិងអ្វីដែលគេអនុញ្ញាត ការ ចេះដឹងគម្ពីរ [ការចេះដឹង] អាយ៉ាស្តុពិសេសនិងអាយ៉ាស្តុទូទៅ អាយ៉ាស្តុផ្តាច់ព្រំត្រនិងអាយ៉ាស្តុមិន ច្បាស់លាស់ សេចក្តីស្មុគស្មាញនៃចំណេះគម្ពីរនិងសេចក្តីអស្ចារ្យនៃសម្រាយគម្ពីរ អាយ៉ាស្តុដែលលើក [អាយ៉ាស្តុឯទៀត] ចោលនិងអាយ៉ាស្តុដែលត្រូវលើកចោលរបស់គម្ពីរ ។

قُلْتُ: وَ مَا الْحُجَّةُ بِأَنَّ الْإِمَامَ لَا يَكُونُ إِلَّا عَالِمًا بِهَذِهِ الْأَشْيَاءِ الَّتِي ذَكَرْتُ؟

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ឯណាទៅភ័ស្តុតាងដែលបញ្ជាក់ថាអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام} មិនមែនអ្នកណាក្រៅពីបុគ្គលដែលដឹងអ្វី ទាំងនេះដែលព្រះអង្គ^{عز وجل} បានថ្លែងនោះ ?"

قَالَ: «قَوْلُ اللَّهِ فَيَمُنْ أَدَانَ اللَّهُ لَهُمْ فِي الْحُكُومَةِ وَ جَعَلَهُمْ أَهْلَهَا: ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَ نُورٌ يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا وَ الرَّبَّانِيُّونَ وَ الْأَحْبَارُ﴾ فَهَذِهِ الْأَيْمَةُ دُونَ الْأَنْبِيَاءِ الَّذِينَ يُرْتُونَ النَّاسَ بِعِلْمِهِمْ،

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ព្រះរាជបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ដែលស្តីអំពីបុគ្គលដែលអល់ឡោះហ្ន៎បានជ្រើសរើសសម្រាប់កាត់សេចក្តីហើយធ្វើឲ្យទៅជាបុគ្គលដែលស្ថិតិសមក្នុងការកាត់សេចក្តីនោះ គឺ៖ [៥:៤៤] យើងបានបើកឲ្យដឹងនូវគម្ពីរតៅវត្ត នៅក្នុងនោះមានព្រះមគ្គទេសក៍ដឹកនាំនិងព្រះរស្មី ។ បណ្តាព្រះសាស្តាដែលចុះចូលតែងតែប្រើគម្ពីរនេះវិនិច្ឆ័យឲ្យពួកកាន់សាសនាយ៉ាហ្ន៎ខ្លី ព្រមទាំងបណ្តាឧបាធាយនិងវិញ្ញូ ដូច្នេះនេះគឺបណ្តាអ៊ីម៉ា ^{عليهم السلام} ក្រោមបណ្តាព្រះសាស្តា ^{عليهم السلام} អស់បុគ្គល ^{عليهم السلام} ដែលបំប៉នមនុស្សដោយចំណេះវិជ្ជារបស់ខ្លួន ^{عليهم السلام} ។

وَ أَمَّا الْأَحْبَارُ فَهُمْ الْعُلَمَاءُ دُونَ الرَّبَّانِيِّينَ، ثُمَّ أَحْبَرَ، فَقَالَ: ﴿بِمَا اسْتَحْفَظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَ كَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءَ﴾ وَ لَمْ يَقُلْ بِمَا حَمَلُوا مِنْهُ». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء ٢ : صفحة : ٣٠٦ الحديث : ٩٩ / ٣١٢٣ ، تفسير العياشي - الجزء : ١ : صفحة : ٣٢٢ الحديث : ١١٩)**

ចំណែកវិញ្ញូ ពួកគេគឺអ្នកចេះដឹង ក្រោមឧបាធាយ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{عليهم السلام} បានប្រាប់ឲ្យដឹងថា៖ ព្រោះពួកគេទទួលមុខនាទីជាអ្នកអភិរក្សព្រះគម្ពីររបស់អល់ឡោះហ្ន៎និងជាសាក្សីបានដឹងពួកគម្ពីរនេះ ព្រះអង្គ ^{عليهم السلام} មិនមានព្រះបន្ទូលទេថាអស់ព្រះអង្គ ^{عليهم السلام} ត្រូវដាក់ឲ្យទទួលរងគម្ពីរជាបន្ទុកធ្ងន់ទេ ។"
(تفسير العياشي 1 : 119 / 322)

وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ فِيهَا أَنَّ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ وَالْأَنْفَ بِالْأَنْفِ وَالْأَذْنَ بِالْأَذْنِ وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌ فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَهُ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٤٥﴾
៤៥. យើងបានបញ្ញត្តិក្នុងគម្ពីរនោះលើពួកគេថាជីវិត[មួយ]សងជីវិត[មួយ] ភ្នែកសងភ្នែក ច្រមុះសងច្រមុះ ត្រចៀកសងត្រចៀក ធ្មេញសងធ្មេញ ឯរបូសក៏ត្រូវទូទាត់ធ្ងន់ដែរ ។" អ្នកណាមួយសុខចិត្តលើកលែងរឿងនេះ (គឺមិនចង់សងសឹកតាមច្បាប់នោះ) វាជាការលុបលាងបាបសម្រាប់ខ្លួនអ្នកនោះ ។ ជនណាមិនកាត់សេចក្តីតាមអ្វីដែលអល់ឡោះហ្ន៎បានបើកឲ្យដឹងទេ ជននោះជាជនទុច្ចរិត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៤៥

1/45. وَ عَنْهُ: بِإِسْنَادِهِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ يَحْيَى، عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدِ الْقَاسِمِيِّ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ دَاوُدَ الْمِنْقَرِيِّ، عَنْ حَفْصِ بْنِ غِيَاثٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «سَأَلَ رَجُلٌ أَبِي عَنْ حُرُوبِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ كَانَ السَّائِلُ مِنْ مُحِبِّينَا، فَقَالَ لَهُ: أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): بَعَثَ اللَّهُ مُحَمَّدًا (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بِحِمْسَةِ أَسْيَافٍ - وَ ذَكَرَ الْأَسْيَافَ إِلَى أَنْ قَالَ - وَ أَمَّا السَّيْفُ الْمَعْمُودُ فَالسَّيْفُ الَّذِي يُقَامُ بِهِ الْفِصَاصُ، قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: ﴿النَّفْسُ بِالنَّفْسِ﴾ الْآيَةُ، فَسَلُّهُ إِلَى أَوْلِيَائِهِ الْمَقْتُولِ، وَ حَكْمُهُ إِلَيْنَا». (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء ٢ : الصفحة: ٣٠٩ الحديث: ٩٩ / ٣١٣٥، التهذيب - الجزء: ٦ : الصفحة: ١٣٧ الحديث: ٢٣٠)**

45/1. [...] ហ្ន៎ហ្ន៎ស្រី ប៊ីន ក្តីយ៉ាស្ត បានថាតមកពី អាហ្ន៎ អុាប់ខុលឡោះហ្ន៎ដែលមានវចនៈថា៖ "បុរសម្នាក់បានសួរព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីបណ្តាចម្បាំងរបស់អាមីរុល-មុយីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ អ្នកសួរនោះជាអ្នកស្រឡាញ់យើង ^{عليهم السلام} ។ អាហ្ន៎ យ៉ាក្តីហ្ន៎បានប្រាប់គាត់ថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عليهم السلام} បានបញ្ជូនមូហ្ន៎ម៉ាដូ

មកជាមួយដាវប្រាំ" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានថ្លែងអំពីដាវទាំងប្រាំនោះលុះដល់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖
 "ចំណែកដាវដែលមានស្រោម (المغمود) ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله សងសឹកដោយដាវនេះ (គឺវាយតប) ។ អស់ឡោះហ្ន៎
 علىមានព្រះបន្ទូលថា៖ [៥:៥៥] **دَرَبْتُ لَهَا دَرَبْتُ** ។ ដូច្នេះលទ្ធផលនៅលើវាលីរបស់អ្នកស្លាប់ ឯការកាត់
 សេចក្តីនៅលើយើង عليهم السلام ។ (التهذيب 6 : 137 / 230)

***

2/45. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ عُمَانَ، عَنِ الْحَلْبِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ
 السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارٌ لَهُ﴾، فَقَالَ: «يُكْفَرُ عَنْهُ مِنْ ذُنُوبِهِ بِقَدْرِ مَا عَفَا».
 (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣١٠ الحديث: ٩٩ / ٣١٤١، الكافي - الجزء: ٧ الصفحة: ٣٥٨ الحديث: (١) **

45/2. [...] អាស់-ហ្វាឡាប៊ី បានថាតមកពី អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អំពី
 ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام [៥:៥៥] **អ្នកណាមួយសុខចិត្តលើកលែងរឿងនេះ វាជាការលុបលាងបាប
 សម្រាប់ខ្លួនអ្នកនោះ ។** ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "បាបអ្នកនោះនឹងត្រូវលុបលាងស្របតាមអ្វីដែល
 អ្នកនោះបានអត់ឱនឲ្យ ។" (الكافي 7 : 1 / 358)

***

*3/45. عَنْهُ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ أَبِي بصيرٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ
 اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارٌ لَهُ﴾، قَالَ: «يُكْفَرُ عَنْهُ مِنْ ذُنُوبِهِ بِقَدْرِ مَا عَفَا مِنْ جِرَاحِ أَوْ
 عَيْرٍ» . (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣١٠ الحديث: ٩٩ / ٣١٤١، الكافي - الجزء: ٧ الصفحة: ٣٥٨ الحديث:
 ** (٢)

*45/3. [...] វាយការណ៍មកពី អាចិ បាស្យ័រ ដែលបានថាខ្ញុំបានសួរ អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام អំពី
 ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام [៥:៥៥] **អ្នកណាមួយសុខចិត្តលើកលែងរឿងនេះ វាជាការលុបលាងបាប
 សម្រាប់ខ្លួនអ្នកនោះ ។** ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "បាបអ្នកនោះនឹងត្រូវលុបលាងស្របតាមអ្វីដែល
 អ្នកនោះបានអត់ឱនឲ្យ វាជារបូសឬជាអ្វីផ្សេង ។" (الكافي 7 : 2 / 358)

وَقَمِينَا عَلَى آثَرِهِمْ بَعِيسَى ابْنِ مَرِيَمَ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَعَاتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ
 وَمُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٥٦﴾

៥៦. យើងបានចាត់បញ្ជូនអ៊ីសា បុត្ររបស់ម៉ារយ៉ា តាមក្រោយពួកគេ (គឺក្នុងខ្សែលោហិតពូជពង្សរបស់
 បណ្តាព្រះសាស្តា) មកជាអ្នកអះអាងបន្ថែមថាពិតពីលើគម្ពីរតៅវិត្តដែលត្រូវប្រទានមកពីមុនគេនោះ ។
 យើងបានប្រទានគម្ពីរអ៊ុនយ៉ូលឲ្យគេ នៅក្នុងនោះមានមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំនិងរស្មី ដើម្បីអះអាងបន្ថែមថា
 ពិតពីលើគម្ពីរតៅវិត្តដែលមានពីមុនគេនោះ និងដើម្បីដឹកនាំនិងដាស់តឿនបណ្តាអ្នកជឿស៊ប់ចិត្ត ។

وَلِيَحْكُمَ أَهْلَ الْإِنْجِيلِ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فِيهِ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٥٧﴾

៥៧. ចូរជនគម្ពីរអ៊ុនយ៉ូលកាត់សេចក្តីតាមអ្វីដែលអស់ឡោះហ្ន៎បានបើកឲ្យដឹងក្នុងគម្ពីរនោះ ។ ជនណា
 មិនកាត់សេចក្តីតាមអ្វីដែលអស់ឡោះហ្ន៎បានបើកឲ្យដឹងទេ ជននោះជាជនបំពានបំពាន ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤៦-៤៧

46-1/47. الْعِيَاثِيُّ: عَنْ أَبِي حَمِيلَةَ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِهِ، عَنْ أَحَدِهِمَا (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، قَالَ: «قَدْ فَرَضَ اللَّهُ فِي الْخُمْسِ نَصِيبًا لِأَلِ مُحَمَّدٍ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ)، فَأَبَى أَبُو بَكْرٍ أَنْ يُعْطِيَهُمْ نَصِيبَهُمْ حَسَدًا وَ عَدَاوَةً، وَ قَدْ قَالَ اللَّهُ: ﴿وَمَنْ لَمْ يَخُكُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾. وَ كَانَ أَبُو بَكْرٍ أَوَّلَ مَنْ مَنَعَ آلَ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) حَقَّهُمْ، وَ ظَلَمَهُمْ، وَ حَمَلَ النَّاسَ عَلَى رِفَائِهِمْ، وَ لَمَّا فُضِيَ أَبُو بَكْرٍ اسْتَخْلَفَ عُمَرَ عَلَى غَيْرِ شُورَى مِنَ الْمُسْلِمِينَ، وَ لَا رِضًا مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، فَعَاشَ عُمَرُ بِذَلِكَ، لَمْ يُعْطِ آلَ مُحَمَّدٍ حَقَّهُمْ، وَ صَنَعَ مَا صَنَعَ أَبُو بَكْرٍ». (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣١١ الحديث: ٣١٤٤ / ٩٩، تفسير العياشي - الجزء: ١ الصفحة: ٣٢٥ الحديث: ١٣٠)**

46-47/1. អាល់-អ៊ែយ៉ាស៊ី បានថាតមកពី អាហ្វិ យ៉ូមីឡាស៊ូ ដែលបានថាតមកពី អ៊ីម៉ា^{عليهم السلام} (អ៊ីម៉ាទី^{عليهم السلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្វិ^{عليه السلام}តម្រូវឲ្យព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គា^{عليهم السلام}របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{عليه وآله} បានអាល់-យុមស័មួយចំណែក ។ អាហ្វិ បាការ មិនព្រមប្រគល់ចំណែក អាល់-យុមស័ របស់ព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គា^{عليهم السلام}របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{عليه وآله} មកព្រះអង្គ^{عليهم السلام}ទេ ព្រោះតែច្រណែននិងទោសៈ ។ អល់ឡោះហ្វិ^{عليه وآله} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៥:៤៧] ជននោះជាជនបំពារបំពាន ។ អាហ្វិ បាការ ជាបុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលបំបាត់សិទ្ធិរបស់ព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គា^{عليهم السلام}របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{عليه وآله} ប្រព្រឹត្តដោយអយុត្តិធម៌ព្រះអង្គ^{عليهم السلام} ហើយធ្វើឲ្យប្រជារាស្ត្រទៅជាអម្រែកធ្ងន់លើកព្រះអង្គ^{عليهم السلام} ។ ពេល អាហ្វិ បាការ ស្លាប់ អ៊ីម៉ា បានទៅជាខ័លិហូដោយពុំបានពិភាក្សាជាមួយសំណាក់មុស្លីមទេ មិនចូលចិត្តព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គា^{عليهم السلام}របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{عليه وآله} ទេ ។ ដូច្នេះ អ៊ីម៉ា បានរស់នៅបែបនេះ ដោយមិនប្រគល់សិទ្ធិរបស់ព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គា^{عليهم السلام}របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{عليه وآله} ឲ្យទៅព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គា^{عليهم السلام}របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{عليه وآله} នោះទេ ហើយបានធ្វើដូច អាហ្វិ បាការ បានធ្វើដែរ ។" (تفسير العياشي 1 : 130 / 325)

وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيِّمًا عَلَيْهِ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ لِيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٤٨﴾

៤៨. [សាស្ត្រាអើយ !] យើងបានបើកឲ្យអ្នកដឹងព្រះគម្ពីរ (គឺគូរអាន) ដោយការពិតដែលអះអាងបន្ថែមថាពិតពីលើព្រះគម្ពីរដែលមានពីមុន និងដែលអភិរក្សព្រះគម្ពីរទាំងនោះ ។ ដូច្នេះចូរអ្នកកាត់សេចក្តីឲ្យពួកគេតាមអ្វីដែលអល់ឡោះហ្វិបានបើកឲ្យដឹង ។ ចូរអ្នកកុំតាមបំណងពួកគេដោយលម្អៀងចេញពីការពិតដែលបានមកដល់អ្នកហើយ ។ យើងបានដាក់មកឲ្យពួកអ្នករាល់ៗគ្នា [ដែលគោរពតាមព្រះគម្ពីរមុនៗ] ច្បាប់មួយនិងមាតិកាជាក់ច្បាស់មួយ [ក្នុងគោលការណ៍និងគន្លងតែមួយ] ។ បើអល់ឡោះហ្វិមានព្រះបំណង ព្រះអង្គនឹងធ្វើឲ្យពួកអ្នកទៅជាសហគមន៍តែមួយ ។ តែព្រះអង្គប្រាថ្នាល្បួងពិសោធពួកអ្នកក្នុងអ្វីៗដែលព្រះអង្គប្រទានឲ្យពួកអ្នក ។ ដូច្នេះចូរពួកអ្នកប្រឡងគ្នាប្រព្រឹត្តល្អ ។ ពួកអ្នកទាំងអស់គ្នានឹងវិលត្រឡប់ទៅឯអល់ឡោះហ្វិវិញ ។ ព្រះអង្គនឹងឲ្យពួកអ្នកដឹងអំពីការវិវាទរបស់ពួកអ្នក ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៤៨

1/48. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنِ النَّضْرِ ابْنِ سُوَيْدٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ،

عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «لَا يَخْلَفُ الْيَهُودِيُّ، وَلَا النَّصْرَانِيُّ، وَلَا الْمَجُوسِيُّ بَعِيرِ اللَّهِ، إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ: ﴿فَأَحْكُم بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ﴾» (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣١١ الحديث: ٣١٤٥ / ٩٩، الكافي - الجزء: ٧ الصفحة: ٤٥١ الحديث: ٤)***

48/1. [...] សូរ៉ាម៉ាន ប៊ិន ខ័លីដូ បានថាតមកពី អាប៊ូ អុប្បុលឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلم} ដែលមានវចនៈថា៖ "ចូរកុំស្បថជាមួយពួកយ៉ាហ្វិឌី ពួកគ្រិស្តសាសនិកនិងពួកម៉ាយូសដោយគ្មានអល់ឡោះហ្គា^{رحم}ឡើយ ។ អល់ឡោះហ្គា^{رحم}មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [៥:៤៨] ចូរអ្នកកាត់សេចក្តីរវាងពួកគេតាមអ្វីដែលអល់ឡោះហ្គា^{رحم}បានបើកឲ្យដឹង ។" (4 / 451 : 7 الكافي)

***

2./48* قَالَ أَبَانُ: قَالَ سُلَيْمٌ : سَمِعْتُ عَلِيًّا عَلَيْهِ السَّلَامُ وَهُوَ يَقُولُ لِرَأْسِ الْيَهُودِ: [...] فَقَالَ: [وَأَلَّهُ] لَوْ تَبَيَّنَتْ لِي الْوَسَادَةُ لَفَضَيْتُ بَيْنَ أَهْلِ التَّوْرَةِ بِتَوْرَاتِهِمْ وَ بَيْنَ أَهْلِ الْإِنْجِيلِ بِالْإِنْجِيلِمْ وَ بَيْنَ أَهْلِ الْقُرْآنِ بِقُرْآنِهِمْ. (كتاب سليم ج ٢ ص ٨٠٣)
*48/2. អាបាន បានថា សូរ៉ាម៉ាន បានថាខ្ញុំបានឮ អាលី^{صلوات الله عليه والسلم} និយាយដាក់មេដឹកនាំពួកយ៉ាហ្វិឌីថា៖ "សូមស្បថនឹងអល់ឡោះហ្គា^{رحم} ! បើគេលើកវេទិកាឲ្យខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلم} ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلم} នឹងកាត់សេចក្តីឲ្យជនគម្ពីរតោវិត្តដោយគម្ពីរតោវិត្តរបស់ពួកគេ ឲ្យជនគម្ពីរអ៊ុនយ៊ុលដោយគម្ពីរអ៊ុនយ៊ុលរបស់ពួកគេ ឲ្យជនគម្ពីរគួរអានដោយគម្ពីរគួរអានរបស់ពួកគេ ។" (806 : 2 سليم كتاب)

***

3./48* مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ سَلَمَةَ بْنِ الْخَطَّابِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْقَاسِمِ عَنْ زُرْعَةَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنِ الْمُفَضَّلِ بْنِ عُمَرَ قَالَ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِنَّ سُلَيْمَانَ وَرَثَ دَاوُدَ وَ إِنَّ مُحَمَّدًا وَرَثَ سُلَيْمَانَ وَ إِنَّا وَرَثْنَا مُحَمَّدًا وَ إِنَّ عِنْدَنَا عِلْمَ التَّوْرَةِ وَ الْإِنْجِيلِ وَ الرَّبُّورِ وَ تَبَيَّنَ مَا فِي الْأَلْوَحِ [1]
*48/3. [...] រាយការណ៍មកពី អាល់-មូហ្វាដ្តដ្តល់ ប៊ិន អ៊ូម៉ាន ដែលបានថា អាប៊ូ អុប្បុលឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "សូរ៉ាម៉ាន^{عليه السلام} ស្នងដ្យាវដ្ត^{عليه السلام} ។ មូហ្គាម៉ាដ្ត^{عليه السلام} ស្នងសូរ៉ាម៉ាន^{عليه السلام} ។ យើង^{عليهم} ស្នងមូហ្គាម៉ាដ្ត^{عليه السلام} ។ ព្រះអភិញ្ញាគម្ពីរតោវិត្ត គម្ពីរអ៊ុនយ៊ុល គម្ពីរស្យាប៊ូរ និងសម្រាយរបស់អ្វីៗដែលមាននៅក្នុងបន្ទះសំណេរ នៅឯយើង^{عليهم} ។"

قَالَ قُلْتُ إِنَّ هَذَا هُوَ الْعِلْمُ قَالَ لَيْسَ هَذَا هُوَ الْعِلْمُ إِنَّ الْعِلْمَ الَّذِي يَخْدُثُ يَوْمًا بَعْدَ يَوْمٍ وَ سَاعَةً بَعْدَ سَاعَةٍ. (الكافي - الجزء : ١ صفحة : ٢٢٤ حديث: ٣)

លោក[អ្នកអធិប្បាយ]ថាខ្ញុំបានទូលថា៖ "បន្ទះសំណេរនេះគឺព្រះអភិញ្ញា ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "នេះមិនមែនព្រះអភិញ្ញាទេ ។ ព្រះអភិញ្ញាគឺអ្វីដែលកើតមានឡើងពីមួយថ្ងៃទៅមួយថ្ងៃ ពីមួយពេលទៅមួយពេល ។" (3 / 224 : 1 الكافي)

وَأَنَّ أَحْكُم بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَأَحْذَرُهُمْ أَنْ يَفْتِنُوكَ عَنْ بَعْضِ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمَ أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُصِيبَهُمْ بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ ﴿٥٦﴾

៤៩. ចូរអ្នកកាត់សេចក្តីឲ្យពួកគេតាមអ្វីដែលអល់ឡោះហ្គា^{رحم}បានបើកឲ្យដឹង ចូរអ្នកកុំតាមបំណងពួកគេ ។ ចូរអ្នកប្រយ័ត ក្រែងលោពួកគេទាក់ទាញអ្នកចេញពីផ្នែកមួយដែលអល់ឡោះហ្គា^{رحم}បានបើកឲ្យអ្នកដឹង ។ បើពួកគេចេញ ចូរអ្នកដឹងថាអល់ឡោះហ្គា^{رحم}មានព្រះបំណងឲ្យពួកគេរងទុក្ខវិបត្តិដោយសារកំហុសមួយចំនួនរបស់ពួកគេ ។ មនុស្សភាគច្រើនជាជនបំពានបំពាន ។

أَفْحَسَمَ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٥٠﴾

៥០. តើពួកគេចង់បានការកាត់សេចក្តី[របស់សម័យ]អវិជ្ជាឬ ? អ្នកណាប្រសើរជាងអល់ឡោះហ្ន៎ក្នុងការកាត់សេចក្តីឲ្យបណ្តាអ្នកដែលស៊ប់ចិត្ត ?

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៤៩-៥០

1/49-50. مُحَمَّدٌ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ أَبِيهِ، رَفَعَهُ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «الْفُضَاءَةُ أَرْبَعَةٌ: ثَلَاثَةٌ فِي النَّارِ، وَ وَاحِدٌ فِي الْجَنَّةِ، رَجُلٌ قَضَى بِجَوْرِ، وَ هُوَ لَا يَعْلَمُ، وَ فَهُوَ فِي النَّارِ، وَ رَجُلٌ قَضَى بِالْحَقِّ، وَ هُوَ لَا يَعْلَمُ، وَ فَهُوَ فِي الْجَنَّةِ». (الرهان في تفسير

القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣١٢ الحديث: ٩٩ / ٣١٤٨، الكافي - الجزء: ٧ الصفحة: ٤٥٧ الحديث: ١)***

49-50/1. មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ីន យ៉ាក្កុត្រូប បានថាតមកពីមិត្តយើងច្រើននាក់ តមកពី អាស៊ុម៉ាដ្ឋ ប៊ីន មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ីន ខ័លិដ្ឋ តមកពីឪពុកលោក តមកពី អាច្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ដែលមានវចនៈថា៖ "អ្នកកាត់សេចក្តីមានបួន[ប្រភេទ] បីនឹងចូលភ្លើងនរក មួយនឹងចូលឋានសួគ៌ ។ អ្នកណាកាត់សេចក្តីលំអៀងដោយចេតនា អ្នកនោះចូលភ្លើង ។ អ្នកណាកាត់សេចក្តីលំអៀងដោយមិនដឹងទេ អ្នកនោះចូលភ្លើង ។ អ្នកណាកាត់សេចក្តីតាមការពិតដោយមិនដឹងទេ អ្នកនោះចូលភ្លើង ។ អ្នកណាកាត់សេចក្តីតាមការពិតដោយដឹង អ្នកនោះចូលឋានសួគ៌ ។" (1 / 407 : 7 الكافي)

***

2/49-50. العياشي: عَنْ أَبِي بصيرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّ الْحُكْمَ حُكْمَانِ: حُكْمُ اللَّهِ، وَ حُكْمُ الْجَاهِلِيَّةِ». ثُمَّ قَالَ: «وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ»، قَالَ: «فَاشْهَدَنَّ أَنْ زَيْدًا قَدْ حَكَمَ بِحُكْمِ الْجَاهِلِيَّةِ» يَعْنِي فِي الْفَرَائِضِ. (الرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣١٣ الحديث: ٩٩ / ٣١٥٠، تفسير العياشي - الجزء: ١ الصفحة: ٣٢٥ الحديث: ١٣٢)***

49-50/2. អាល់-អ៊ែយ៉ាស៊ី បាថាតមកពី អាច្វិ បាស្មៀវ តមកពី អាច្វិ យ៉ាក្កុហ្គារដែលមានវចនៈថា៖ "ការកាត់សេចក្តីមានពីរ[ប្រភេទ]គឺ៖ ការកាត់សេចក្តីរបស់អល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}និងការកាត់សេចក្តីរបស់សម័យ]អវិជ្ជា ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه}មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៥:៥០] អ្នកណាប្រសើរជាងអល់ឡោះហ្ន៎ក្នុងការកាត់សេចក្តីឲ្យបណ្តាអ្នកដែលស៊ប់ចិត្ត ? ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه}សូមធ្វើសាក្សីថា ស្តែដ្ឋ [ប៊ីន ស្វាប៊ីត] បានកាត់សេចក្តីដោយការកាត់សេចក្តី[របស់សម័យ]អវិជ្ជា" មានន័យថាពាក់ព័ន្ធនឹងការតព្វកិច្ច (គឺហ្វារឌ្វ) ។" (تفسير العياشي 1: 132 / 325)

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَرَىٰ أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنكُمْ فَإِنَّهُ مِنَّهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥١﴾﴾

៥១. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ! ចូរពួកអ្នកកុំយកពួកយ៉ាហ្វ្រិឌីនិងពួកគ្រិស្តសាសនិក (ណាស់រនី) ជាមិត្ត [ជាមិត្តស្និទ្ធស្នាល ជាពំនាក់អាស្រ័យ ព្រោះពួកគេមិនតាមព្រះគម្ពីរទេ] ។ ពួកគេជាមិត្តនឹងគ្នា ។ អ្នកណាមួយក្នុងចំណោមពួកអ្នកយកពួកគេជាមិត្ត អ្នកនោះជាកនម្នាក់របស់ពួកគេ ។ អល់ឡោះហ្ន៎មិនដឹកនាំមនុស្សឧប្បត្តិទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៥១

1/51. عَنْ مُحَمَّدٍ الْحَلْبِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «مَنْ اتَّقَى اللَّهَ مِنْكُمْ وَأَصْلَحَ فَهُوَ مِنَّا أَهْلَ الْبَيْتِ» قَالَ: مِنْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ؟ قَالَ: «مِنَّا أَهْلَ الْبَيْتِ»

51/1. មូហាំម៉ាដ្ត អាស់-ហ្គាឡាប៊ី បានថាគកពី អាប៊ូ អ៊ាប់ឌុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អ្នក ដែលខ្លាចអស់ឡោះហ្គ័រ ^{وآل} ក្នុងចំណោមអស់លោក ដែលកសាងខ្លួនឲ្យល្អ អ្នកនោះជាកនយើង ^{عليهم السلام} ព្រះ រាជកុលដ្ឋាន ^{عليهم السلام} ។" លោកបានសួរថា៖ "ជាកនរបស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះរាជកុលដ្ឋាន ^{عليهم السلام} ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ជាកនយើង ^{عليهم السلام} ព្រះរាជកុលដ្ឋាន ^{عليهم السلام} ។"

... قَالَ عُمَرُ بْنُ زَيْدٍ: قُلْتُ لَهُ: مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ؟ قَالَ: «إِي وَاللَّهِ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ، إِي وَاللَّهِ مِنْ أَنْفُسِهِمْ... (البرهان في تفسير القرآن - الجزء: ٣ الصفحة: ٣١١ الحديث: ٩٩ / ٥٧٦١، تفسير العياشي - الجزء: ٢ الصفحة: ٢٣١ الحديث: ٣٣)**

អ៊ូម៉ារ ប៊ីន យ៉ាស៊ីដ្ត បានថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "ជាកនរបស់ព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គា ^{عليهم السلام} របស់ មូហាំម៉ាដ្ត ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ត្រូវហើយ សូមស្ស៊ូចនឹងអស់ឡោះហ្គ័រ ^{وآل} កនរបស់ព្រះរាជ បុត្ររាជនគ្គា ^{عليهم السلام} របស់មូហាំម៉ាដ្ត ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។ មែនហើយ និងជាសាច់តែមួយរបស់ព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គារបស់ មូហាំម៉ាដ្ត ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} តែម្តង 1" (تفسير العياشي 2: 33 / 231)

***

2/51. عَنْ أَبِي عَمْرٍو الرُّبَيْرِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «مَنْ أَحَبَّ آلَ مُحَمَّدٍ وَ قَدَّمَ هُمْ عَلَى جَمِيعِ النَّاسِ بِمَا قَدَّمَهُمْ مِنْ قَرَابَةِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَهُوَ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لِتَوَلَّيَهُ آلَ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، لِأَنَّهُ مِنَ الْقَوْمِ بِأَعْيَانِهِمْ، وَ إِنَّمَا هُوَ مِنْهُمْ بِتَوَلَّيِهِ وَ اتَّبَاعِهِ إِيَّاهُمْ، وَ كَذَلِكَ حُكْمُ اللَّهِ فِي كِتَابِهِ ﴿وَ مَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ﴾. (البرهان في تفسير القرآن - الجزء: ٣ الصفحة: ٣١١ الحديث: ٩٩ / ٥٧٦٢، تفسير العياشي - الجزء: ٢ الصفحة: ٢٣١ الحديث: ٣٤)**

51/2. ទទួលបានពី អាប៊ូ អ៊ារូ អាស់-ស្វ៊ែប៊ែរី ដែលបានតំណាលតមកពី អាប៊ូ អ៊ាប់ឌុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាស្រឡាញ់ព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គា ^{عليهم السلام} របស់មូហាំម៉ាដ្ត ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ទុកព្រះអង្គ ទាំងនេះ ^{عليهم السلام} ជាចំលើសមនុស្សទាំងអស់ ដែលជាសាលាហិតចម្បងរបស់វិស្វលុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អ្នក នោះជាគ្មារបស់ព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គា ^{عليهم السلام} របស់មូហាំម៉ាដ្ត ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ដោយសារតែអ្នកនោះចងមិត្តភាពជាមួយ ព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គា ^{عليهم السلام} របស់មូហាំម៉ាដ្ត ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ព្រោះមនុស្សនៅខាងបណ្តាអ្នកមានយសស័ក្តិធំ ។ ការពិត អ្នកនោះជាគ្មារបស់ព្រះអង្គ ^{عليهم السلام} (ព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គា ^{عليهم السلام} របស់មូហាំម៉ាដ្ត ^{صلوات الله عليه وآله وسلم}) ព្រោះអ្នកនោះនៅក្នុង វិទ្យាយ៉ាស្តរបស់ព្រះអង្គ ^{عليهم السلام} និងតាមព្រះអង្គ ^{عليهم السلام} ។ ដូច្នេះនេះគឺការវិនិច្ឆ័យរបស់អស់ឡោះហ្គ័រ ^{وآل} នៅក្នុង ព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ ^{وآل} [៥:៥១] អ្នកណាមួយក្នុងចំណោមពួកអ្នកយកពួកគេជាមិត្ត អ្នកនោះជាកនម្នាក់ របស់ពួកគេ ។ និងសម្តីរបស់អ៊ីប៊ីហ្គ័រ ^{عليه السلام} [១៥:៣៦] អ្នកណាតាមទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ អ្នកនោះជាគ្មា របស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។ អ្នកណាមិនស្តាប់បង្គាប់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទេ ព្រះអង្គប្រកបដោយព្រះខន្តី អភ័យទោស ព្រះអង្គប្រកបដោយព្រះករុណាប្រណី ។" (تفسير العياشي 2: 34 / 231)

***

*3/51. (دَعَائِمُ الْإِسْلَامِ): قَدْ رَوَيْنَا عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) أَنَّ سَائِلًا سَأَلَهُ فَقَالَ: يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ، أَحْبَبْتَنِي عَنْ آلِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، مَنْ هُمْ؟ قَالَ: «هُمْ أَهْلُ بَيْتِي خَاصَّةً».

*51/3. នៅក្នុង[សាត្រា] ដ្យាអ៊ូមីម អាស់-អ៊ីស្តាម មានថាគេបានរាយការណ៍ប្រាប់យើងតមកពី អាប៊ូ អ៊ាប់ឌុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} យ៉ាត្តហ្គារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន មូហាំម៉ាដ្ត ^{صلوات الله عليه والسلام} ថាគេបានសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "ព្រះរាជ

បុត្រ^{صلوات الله عليه والسلام}រស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم}អើយ! សូមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ប្រាប់ទូលបង្គំអំពីព្រះរាជបុត្ររាជនគ្រា^{عليهم}របស់មូហាំម៉ាដ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។ ពួកគេ^{عليهم}ជាអ្នកណា? ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "ពួកគេ^{عليهم}ជាព្រះរាជកុលដ្ឋានរបស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم}ជាពិសេស ។"

قَالَ: فَإِنَّ الْعَامَّةَ يَزْعُمُونَ أَنَّ الْمُسْلِمِينَ كُلَّهُمْ آلُ مُحَمَّدٍ. فَتَبَسَّمَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، ثُمَّ قَالَ: «كَذَبُوا وَ صَدَقُوا».

លោក[អ្នកនិយាយ]បានថា៖ "មនុស្សទូទៅបានថាមូស្លីមទាំងអស់ជាព្រះរាជបុត្ររាជនគ្រារបស់មូហាំម៉ាដ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។" អាច អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام}ញញឹម ហើយមានវចនៈថា៖ "ពួកគេនិយាយមុសានិងនិយាយពិត ។"

قَالَ السَّائِلُ: يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ مَا مَعْنَى قَوْلِكَ: كَذَبُوا وَ صَدَقُوا؟

អ្នកសួរបានថា៖ "ព្រះរាជបុត្រ^{صلوات الله عليه والسلام}រស្មីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم}អើយ! សម្តីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}"ពួកគេនិយាយមុសានិងនិយាយពិត" មានន័យថាអ្វី?"

قَالَ: «كَذَبُوا بِمَعْنَى، وَ صَدَقُوا بِمَعْنَى، كَذَبُوا فِي قَوْلِهِمْ، الْمُسْلِمُونَ هُمْ آلُ مُحَمَّدٍ الَّذِينَ يُؤَخِّدُونَ اللَّهَ وَ يَقْرُونَ بِالنَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله) عَلَى مَا هُمْ فِيهِ مِنَ النَّقْصِ فِي دِينِهِمْ، وَ التَّفْرِيطِ فِيهِ،

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "ពួកនិយាយមុសាអំពីន័យមួយ និងនិយាយពិតអំពីមួយទៀត ។ ពួកគេនិយាយមុសាក្នុងសម្តីពួកគេថា "មូស្លីម" ជាព្រះរាជបុត្ររាជនគ្រា^{عليهم}របស់មូហាំម៉ាដ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} គឺបណ្តាអ្នកដែលជឿថាអាល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم}ជាព្រះតែមួយគត់ ដែលព្រមទទួលយកជាមួយព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله وسلم}ទាំងកង្វាស់ក្នុងសាសនាទាំងអ្វីៗដែលត្រូវប្រឌិតក្នុងសាសនា ។

وَ صَدَقُوا فِي أَنَّ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُمْ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، وَ إِنَّ لَمْ يُنَاسِبُوهُ، وَ ذَلِكَ لِقِيَامِهِمْ بِشَرَائِطِ الْقُرْآنِ، لَا عَلَى أَنَّهُمْ آلُ مُحَمَّدٍ الَّذِينَ أَذْهَبَ اللَّهُ عَنْهُمْ الرِّجْسَ وَ طَهَّرَهُمْ تَطْهِيرًا.

ពួកគេនិយាយពិតដែលថាមូមីនក្នុងបណ្តាពួកគេទាំងអស់នោះ គឺព្រះរាជបុត្ររាជនគ្រា^{عليهم}របស់មូហាំម៉ាដ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ពួកគេមិនប្រឆាំងព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم}ទេ ។ នេះព្រោះតែពួកគេយកសម្តីគួរអានជាគោលជំហរ មិននៅលើការដែលព្រះរាជបុត្ររាជនគ្រា^{عليهم}របស់មូហាំម៉ាដ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم}នោះ ជាអស់បុគ្គល^{عليهم}ដែលអាល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم}ជម្រះបន្ទុកឲ្យជ្រះអស់មន្ទិលកខ្វក់ទាំងកាយចិត្តនោះទេ ។

فَمَنْ قَامَ بِشَرَائِطِ الْقُرْآنِ وَ كَانَ مُتَّبِعًا لِآلِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) فَهُوَ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) عَلَى التَّوَلَّى لَهُمْ، وَ إِنَّ بُعِدَتْ نَسَبُهُ مِنْ نَسَبَةِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله)».

អាស្រ័យហេតុនេះ អ្នកណាគោរពលក្ខខណ្ឌគួរអាន តាមព្រះរាជបុត្ររាជនគ្រា^{عليهم}របស់មូហាំម៉ាដ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អ្នកនោះជាគ្នារបស់ព្រះរាជបុត្ររាជនគ្រា^{عليهم}របស់មូហាំម៉ាដ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} តាមវិទ្យាយ៉ាស្តរបស់ព្រះអង្គ^{عليهم} និងនៅលើខ្សែបន្ទាត់ដែលជាខ្សែបន្ទាត់របស់មូហាំម៉ាដ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។

قَالَ السَّائِلُ: أَخْبِرْنِي مَا تِلْكَ الشَّرَائِطُ - جَعَلَنِي اللَّهُ فِدَاكَ - الَّتِي مِنْ حَفِظْهَا وَ قَامَ بِهَا كَانَ بِذَلِكَ الْمَعْنَى مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ!

អ្នកសួរបានថា៖ "សូមអាល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم}ឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ សូមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ប្រាប់ទូលបង្គំឲ្យដឹងលក្ខខណ្ឌនោះផង - ដែលថាអ្នកណារក្សាលក្ខខណ្ឌនោះ គោរពលក្ខខណ្ឌនោះ អ្នក

នោះនឹងបាននៅក្នុងបណ្តាព្រះរាជបុត្ររាជនក្តា^{عليهم}របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلى الله عليه وآله وسلم} ?"

فَقَالَ: «الْقِيَامُ بِشَرَايِطِ الْقُرْآنِ، وَ الْإِتِّبَاعُ لِأَلِ مُحَمَّدٍ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ)، فَمَنْ تَوَلَّاهُمْ وَ قَدَّمَهُمْ عَلَى جَمِيعِ الْخَلْقِ كَمَا قَدَّمَهُمُ اللَّهُ مِنْ قَرَابَةِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَهُوَ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) عَلَى هَذَا الْمَعْنَى، وَ كَذَلِكَ حُكْمُ اللَّهِ فِي كِتَابِهِ فَقَالَ جَلَّ نَوَافُهُ: ﴿وَ مَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ﴾» (الرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٣ الصفحة: ٣٩٠ الحديث: ٩٩ / ، دعائم الإسلام - الجزء: ١ الصفحة: ٢٩)**

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "គោរពលក្ខខណ្ឌគួរអាន តាមព្រះរាជបុត្ររាជនក្តា^{عليهم}របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلى الله عليه وآله وسلم} ។ អ្នកណាយកព្រះរាជបុត្ររាជនក្តា^{عليهم}របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلى الله عليه وآله وسلم} ជាមិត្ត យកព្រះអង្គទាំងអស់^{عليهم}ជាដំដាច់អស់មនុស្សទាំងពួងដូចអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجِدَّ}ទុកព្រះអង្គទាំងអស់^{عليهم}ជាបុគ្គលមុខគេ ក្នុងបណ្តាសាច់ញាតិទាំងពួងរបស់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{وَجِدَّ}នោះ អ្នកនោះជាគ្នារបស់ព្រះរាជបុត្ររាជនក្តា^{عليهم}របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلى الله عليه وآله وسلم} ស្រមតាមន័យនេះ ។ នោះគឺការវិនិច្ឆ័យរបស់អស់ឡោះហ្ន៎^{وَجِدَّ}នៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ^{وَجِدَّ} ព្រះអង្គ^{وَجِدَّ}មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [៥:៥១] អ្នកណាមួយក្នុងចំណោមពួកអ្នកយកពួកគេជាមិត្ត អ្នកនោះជាកនម្នាក់របស់ពួកគេ ។ (دعائم الإسلام 1: 29)

فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسْرِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ نَخْشَى أَنْ تُصِيبَنَا دَائِرَةٌ فَعَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِّنْ عِنْدِهِ فَيُضْبِحُوا عَلَىٰ مَا أَسْرُوا فِي أَنفُسِهِمْ تَلْمِيزِينَ ﴿٥٢﴾

៥២. អ្នកឃើញបណ្តាអ្នកដែលមានជម្ងឺនៅក្នុងដួងចិត្តស្ទុះទៅរកពួកគេដោយថា៖ "យើងខ្លាចតែគ្រោះអាក្រក់បៀតបៀនយើងទេ!" តែអស់ឡោះហ្ន៎អាចប្រទានឲ្យជ័យជំនះឬព្រះអាជ្ញាបញ្ជាមួយដែលមកពីព្រះអង្គ ។ ដូច្នេះពួកទាំងនោះ (គឺពួកលាក់ពុត) នឹងស្តាយក្រោយអំពីអ្វីដែលពួកគេបានលាក់ទុកនៅក្នុងចិត្ត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៥២

1/52. وَ قَالَ: عَنْ دَاوُدَ الرَّقِّيِّ، قَالَ: سَأَلَ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) رَجُلًا وَ أَنَا حَاضِرٌ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ: ﴿فَعَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِّنْ عِنْدِهِ فَيُضْبِحُوا عَلَىٰ مَا أَسْرُوا فِي أَنفُسِهِمْ تَلْمِيزِينَ﴾، فَقَالَ: «أُذِنَ فِي هَلَاقِ بَنِي أُمَيَّةَ بَعْدَ إِخْرَاقِ زَيْدِ بْنِ سَبْعَةَ أَبِيهِمْ» (الرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٣ الصفحة: ٣١٣ الحديث: ٩٩ / ٣١٥٢، تفسير العياشي - الجزء: ١ الصفحة: ٣٢٥ الحديث: ١٣٣)**

52/1. ដាវុដ្ឋ អាស់-បារគី បានថាបុរសម្នាក់បានសួរ អាប៊ូ អាប់ដូលឡោះហ្ន៎^{عليه والسلام} កាលខ្ញុំនៅជាមួយព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجِدَّ} [៥:៥២] តែអស់ឡោះហ្ន៎អាចប្រទានឲ្យជ័យជំនះឬព្រះអាជ្ញាបញ្ជាមួយដែលមកពីព្រះអង្គ ។ ដូច្នេះពួកទាំងនោះនឹងស្តាយក្រោយអំពីអ្វីដែលពួកគេបានលាក់ទុកនៅក្នុងចិត្តនោះ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "[អស់ឡោះហ្ន៎^{وَجِدَّ}]អនុញ្ញាតឲ្យកម្ទេច បាននិ-អ៊ូម៉ែយ៉ាស្ត ប្រាំពីរថ្ងៃក្រោយពីបានដុត[សពរបស់]ស្រីដ្ឋី ។" (تفسير العياشي 1 : 133 / 325)

***

2/52. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ عَنْ رَجُلٍ ذَكَرَهُ عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ خَالِدٍ قَالَ قَالَ لِي أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) كَيْفَ صَنَعْتُمْ بَعْتِي زَيْدٍ قُلْتُ إِنَّهُمْ كَانُوا يَخْرُسُونَهُ فَلَمَّا شَفَّ النَّاسُ أَحَدُنَا حُجَّتَهُ فَدَفَنَاهُ فِي جُرُوفٍ عَلَى شَاطِئِ الْفُرَاتِ فَلَمَّا أَصْبَحُوا جَالَتِ الْحَيْلُ يَطْلُبُونَهُ فَوَجَدُوهُ فَأَخْرَفُوهُ فَقَالَ أ فَلَا أَوْقَرْتُمُوهُ حَدِيدًا وَ أَلْفَيْتُمُوهُ فِي الْفُرَاتِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ لَعَنَ اللَّهُ قَاتِلَهُ. (الكافي - الجزء : ٨

صفحة : 161 حديث: (164)

52/2. [...] សូរ៉េម៉ាន ប៊ិន ខ័លីដូ បានថា អាហ្វិ អ្នកប្រឡូតឡើយ: ហ្នឹង បានសួរខ្ញុំថា: "តើលោកបានធ្វើអ្វីចំពោះ ស្រែដ៏ ឌីពុកមាខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ?" ខ្ញុំបានទូលថា: "ពួកគេបានយាមលោក ។ ពេលមនុស្សបានបែកគ្នាហើយអស់ទូលបង្គំបានយកសពលោកទៅបញ្ចុះនៅឯកន្លែងដ៏ចំណោតឆ្នេរ អាល់-ហ្វីរីត ។ ព្រឹកឡើងទ័ពសេះបានមករកលោក បានរកឃើញលោកហើយបានដុតសពលោក ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "ហេតុអ្វីលោកមិនចងដែកសណ្ឋានលោកទៅក្នុង អាល់-ហ្វីរីត ? សូមអស់ឡើយ: ហ្នឹង ជូនពរជ័យដល់លោក (គឺស្រែដ៏) សូមអស់ឡើយ: ហ្នឹង ដាក់បណ្តាសាយាតករលោក ។" (الكافي 8: 161 / 164)

وَيَقُولُ الَّذِينَ ءَامَنُوا أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ إِنَّهُمْ لَمَعَكُمْ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَأَصْبَحُوا خَاسِرِينَ ﴿٥٣﴾

៥៣. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធានឹងថា: "តើអ្នកទាំងនេះឬដែលបានស្បថនឹងអស់ឡើយ: ហ្នឹងដោយសម្បថឧឡារីកថាពួកគេជាកនររបស់អស់លោក ?" ទង្វើទាំងឡាយរបស់ពួកគេត្រូវមោឃៈ ពួកគេជាជនបរាជ័យ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៥៣

1/53. العيَاشِيُّ: عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا [أَبَا] جَعْفَرَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «إِنَّ الْحَكَمَ بْنَ عُيَيْنَةَ، وَ سَلَمَةَ، وَ كَثِيرَ النَّوَّاءِ، وَ أَبَا الْمُقْدَامِ، وَ التَّمَّازَ - يَعْني سَالِمًا - أَضَلُّوا كَثِيرًا مِمَّنْ ضَلَّ مِنْ هَؤُلَاءِ النَّاسِ، وَ إِنَّهُمْ مِمَّنْ قَالَ اللهُ: ﴿وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَ بِالْيَوْمِ الآخِرِ وَ مَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ﴾، وَ إِنَّهُمْ مِمَّنْ قَالَ اللهُ: ﴿أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ﴾ يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ ﴿إِنَّهُمْ لَمَعَكُمْ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَأَصْبَحُوا خَاسِرِينَ﴾». (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٣ الصفحة: ٣١٣ الحديث: ٣١٥٣ / ٩٩، تفسير العيَاشي - الجزء: ١ الصفحة: ٣٢٦ الحديث: ١٣٤)**

53/1. អាល់-អ៊ែយ៉ាស៊ី បានថាតមកពី អាហ្វិ បាស្រៀវ ដែលបានថាខ្ញុំបានឮ អាហ្វិ យ៉ុក្តុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "អាល់-ហ្វារីក ប៊ិន អ៊ែយ៉ែណាស៊ុ, សាល់ម៉ាស៊ុ, កាស្រៀវ អាល់-ណាវ៉ាអ៊ុ, អាហ្វិ អាល់-ម៉ាក្តុដ្យុ និង អាល់-តាំម៉ារ មានន័យថា សាលីម៉ា បានដឹកនាំខុសរឿងប្រជារាស្ត្រនេះ ។ ពួកគេនៅក្នុងចំណោមជនដែលអស់ឡើយ: ហ្នឹងមានព្រះបន្ទូលថា: [២:២៨] នៅក្នុងចំណោមមនុស្ស អ្នកខ្លះ:[ដែលមានពុកត្បាត] ថា: "យើងជឿអស់ឡើយ: ហ្នឹងនិងថ្ងៃអវសាន ។" ពួកគេពុំមានសទ្ធាឡើយ ។ ពួកគេនៅក្នុងចំណោមជនដែលអស់ឡើយ: ហ្នឹងមានព្រះបន្ទូលថា: [៥:៥៣] "តើអ្នកទាំងនេះឬដែលបានស្បថនឹងអស់ឡើយ: ហ្នឹងដោយសម្បថឧឡារីកថាពួកគេជាកនររបស់អស់លោក ?" ទង្វើទាំងឡាយរបស់ពួកគេត្រូវមោឃៈ ពួកគេជាជនបរាជ័យ ។" (تفسير العيَاشي 1 : 134 / 326)

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذَلِكَ فَضْلُ اللهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٤﴾

៥៤. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ! អ្នកណាមួយក្នុងចំណោមពួកអ្នកដកខ្លួនចេញពីសាសនាខ្លួន

អាល់ឡោះប្តីនឹងនាំមកនូវបណ្តាអ្នកដែលព្រះអង្គសព្វព្រះបូជ័យ ឯពួកគេក៏ស្រឡាញ់ព្រះអង្គដែរ ពួកគេ
ដាក់ខ្លួនចំពោះអ្នកមានសទ្ធា គឺឯរឹងចំពោះពួកបដិសេធសទ្ធា ។ ពួកគេតស៊ូលើមាតិកាអាល់ឡោះប្តី ពួក
គេនឹងមិនខ្លាចការចោទប្រកាន់របស់អ្នកចោទប្រកាន់ណាមួយទេ ។ នេះគឺព្រះករុណាប្រណីរបស់
អាល់ឡោះប្តី ។ ព្រះអង្គមានព្រះបំណងប្រទានព្រះករុណាប្រណីនេះឲ្យទៅអ្នកណាមួយស្រេចតែព្រះ
អង្គ ។ អាល់ឡោះប្តីប្រកបដោយព្រះចាគៈចេតនា (គឺការលះឲ្យ ចិត្តទូលំទូលាយ) ព្រះអង្គទ្រង់
ញាណ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ក់ ៥៤

1/54. الْعَيَّاشِيُّ: عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ هَارُونَ، قَالَ: فُلْتُ لَهُ: إِنَّ بَعْضَ هَؤُلَاءِ الْعَجَلِيِّينَ يُرْعَمُونَ أَنَّ سَيِّفَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آٰلِهِ) عِنْدَ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحُسَيْنِ.

54/1. អាល់-អ៊ែយ៉ាស្កី បានថាតមកពី ស៊ូរ៉េឡឺម៉ាន ប៊ិន ហ្វារូន ដែលបានថាខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា
ពួក អ៊ែយ៉ាស្កី (គឺពួកដែលតាម អាមៀរ ប៊ិន បាយ៉ាន អាល់-អ៊ែយ៉ាស្កី) ខ្លះបានថាដាវរបស់
រ៉ស៊ូលុលឡោះប្តី^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នៅឯ អាប់ឌុលឡោះប្តី ប៊ិន អាល់-ហ្វាសាន់ ។"

فَقَالَ: «وَاللَّهِ مَا رَأَهُ وَ لَا أَبُوهُ بِوَاحِدَةٍ مِنْ عَيْنَيْهِ، إِلَّا أَنْ يَكُونَ رَأَهُ أَبُوهُ عِنْدَ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ). وَ إِنَّ صَاحِبَ هَذَا الْأَمْرِ مَحْفُوظٌ
لَهُ، فَلَا تَذْهَبَنَّ بَيْنَنَا وَ لَا شِمَالًا، فَإِنَّ الْأَمْرَ - وَاللَّهِ - وَاضِحٌ،

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សូមស្ស្យថនឹងអាល់ឡោះប្តី^{رحمته} ! លោកមិនដែលបានឃើញដាវនោះទេ ឪពុក
លោកក៏ពុំដែលបានឃើញដែរ ទោះបីដោយភ្នែកម្ខាងក៏ដោយ លើកលែងតែឪពុកលោកបានឃើញដាវ
នោះនៅឯ អាល់-ហ្វាសាន់^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ដាវនោះត្រូវថែរក្សាទុកឲ្យម្ចាស់ព្រះរាជបញ្ជានេះ (គឺ អាល់-ក្លីអ៊ឹម
^{رحمته} ។ ដូច្នេះចូរលោកទេរទៅឆ្វេង ទៅស្តាំ សូមស្ស្យថនឹងអាល់ឡោះប្តី^{رحمته} ព្រោះរឿងនេះត្រូវបានបំភ្លឺ
ស្រេចហើយ ។"

وَاللَّهِ لَوْ أَنَّ أَهْلَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ اجْتَمَعُوا عَلَى أَنْ يَحْوِلُوا هَذَا [الْأَمْرَ] عَنْ مَوْضِعِهِ الَّذِي وَضَعَهُ اللَّهُ فِيهِ، مَا اسْتَطَاعُوا،
سُومِ سِمْ سِمْ سِمْ سِمْ ! ទោះបីប្រជានិករមេឃនិងដីព្រៃតភ្ជាយកដាវនោះពីទីណាមួយដែល
អាល់ឡោះប្តី^{رحمته} បានទុកវាក៏ដោយ ក៏ពួកគេនឹងពុំបានសម្រេចទេ ។ ។

وَلَوْ أَنَّ النَّاسَ كَفَرُوا جَمِيعًا حَتَّى لَا يَبْقَى أَحَدٌ لَجَاءَ اللَّهُ هَذَا الْأَمْرَ بِأَهْلِ يَكُونُونَ مِنْ أَهْلِهِ -

ទោះបីប្រជានិករទាំងអស់ក្បត់សាសនាគ្មានសល់ម្នាក់ក៏ដោយ អាល់ឡោះប្តី^{رحمته} នឹងនាំមកនូវប្រជាពលរដ្ឋ
មួយក្រុមដែលជឿរឿងនេះ ។

قُلْ قَالَ - أَمَا تَسْمَعُ اللَّهُ يَقُولُ: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهَ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَ يُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ
أَعَزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ﴾ - حَتَّى فَرَعَ مِنَ الْآيَةِ -

ហើយព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "លោកមិនបានឮអាល់ឡោះប្តី^{رحمته} មានព្រះរាជបន្ទូលទេថា៖ [៥:៥៤]
បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ! អ្នកណាមួយក្នុងចំណោមពួកអ្នកដកខ្លួនចេញពីសាសនាខ្លួន អាល់ឡោះប្តី
នឹងនាំមកនូវបណ្តាអ្នកដែលព្រះអង្គសព្វព្រះបូជ័យ ឯពួកគេក៏ស្រឡាញ់ព្រះអង្គដែរ ពួកគេដាក់ខ្លួន

ចំពោះអ្នកមានសទ្ធា តឹងរឹងចំពោះពួកបដិសេធសទ្ធា ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام សូត្រលុះចប់អាយ៉ាស៊ូ ។

وَ قَالَ فِي آيَةِ أُخْرَى: ﴿فَإِنْ يَكْفُرْ بِهَا هُؤُلَاءِ فَقَدْ وَكَلْنَا بِهَا قَوْمًا لَّيْسُوا بِهَا بِكَافِرِينَ﴾ - ثُمَّ قَالَ - إِنَّ أَهْلَ هَذِهِ الْآيَةِ هُمْ أَهْلُ تِلْكَ الْآيَةِ». (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٣ الصفحة: ٣١٤ الحديث: ٩٩ / ٣١٥٥، تفسير العياشي - الجزء: ١ الصفحة: ٣٢٦ الحديث: ١٣٥)**

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈអំពីអាយ៉ាស៊ូមួយទៀតថា៖ [៦:៨៩] បើពួកគេមិនជឿវាទេ យើងបានប្រគល់វាទៅបណ្តាអ្នកដែល[ជឿនិង]មិនបដិសេធជាទេ ។ ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "បណ្តាអ្នកនៅក្នុងអាយ៉ាស៊ូនេះគឺបណ្តាអ្នកនៅក្នុងអាយ៉ាស៊ូនោះ ។" (تفسير العياشي 1: 135/326)

***

2/54. مُحَمَّدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ التُّعْمَانِيُّ، قَالَ: أَحْبَبْنَا أَحْمَدَ بْنَ مُحَمَّدٍ بْنِ سَعِيدِ بْنِ عُقْدَةَ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ فَضَّالٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَمَرَ وَ مُحَمَّدُ بْنُ الْوَلِيدِ، قَالَا: حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ عَثْمَانَ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ هَارُونَ الْعَجَلِيِّ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «إِنَّ صَاحِبَ هَذَا الْأَمْرِ مَحْفُوظٌ لَهُ [أَصْحَابُهُ]، لَوْ ذَهَبَ النَّاسُ جَمِيعًا أَتَى اللَّهُ [لَهُ] بِأَصْحَابِهِ، وَ هُمْ الَّذِينَ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿فَإِنْ يَكْفُرْ بِهَا هُؤُلَاءِ فَقَدْ وَكَلْنَا بِهَا قَوْمًا لَّيْسُوا بِهَا بِكَافِرِينَ﴾، وَ هُمْ الَّذِينَ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ فِيهِمْ: ﴿فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَ يُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ﴾». (البرهان في تفسير القرآن ١ - الجزء: ٢ : صفحة : ٣١٤ الحديث : ٩٩ / ٣١٥٤ ، الغيبة - الجزء : ١ : صفحة : ٣١٦ الحديث : ١٢)**

54/2. [...] សូរ្យាវត្ត ម៉ាន ប៊ិន ហ្គារូន អាល់-អ៊ីដ្យាស៊ូ បានថាខ្ញុំបានឮ អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "បណ្តាសាវករបស់ម្ចាស់រឿងនេះ (គឺ អាល់-ក្លីអ៊ីម صلوات الله عليه والسلام) ត្រូវគេអភិរក្សឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ បើមនុស្សទាំងអស់រលាយបាត់អស់ អល់ឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام នឹងនាំបណ្តាសាវកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មកឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ហើយពួកគេគឺបុគ្គលដែលអល់ឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام ចែងថា៖ [៦:៨៩] បើពួកគេមិនជឿវាទេ យើងបានប្រគល់វាទៅបណ្តាអ្នកដែល[ជឿនិង]មិនបដិសេធជាទេ ។ ពួកគេទាំងនេះគឺអល់បុគ្គលដែលអល់ឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام បានចែងថា៖ [៥:៥៤] អល់ឡោះហ្គ័រនឹងនាំមកនូវបណ្តាអ្នកដែលព្រះអង្គសព្វព្រះបូទ័យ ឯពួកគេក៏ស្រឡាញ់ព្រះអង្គដែរ ពួកគេដាក់ខ្លួនចំពោះអ្នកមានសទ្ធា តឹងរឹងចំពោះពួកបដិសេធសទ្ធា ។" (الغيبة: 12 / 316)

***

3/54. الطَّبْرَسِيُّ: قِيلَ: «هُمْ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيُّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ أَصْحَابُهُ، حِينَ قَاتَلَ مَنْ قَاتَلَهُ مِنَ النَّكِيثِينَ وَ الْقَاسِطِينَ وَ الْمَارِقِينَ». قَالَ: وَ رُوِيَ ذَلِكَ عَنْ عَمَّارٍ، وَ حَدِيثُهُ، وَ ابْنِ عَبَّاسٍ. ثُمَّ قَالَ: وَ هُوَ الْمَرْوِيُّ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ وَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ). (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣١٥ الحديث: ٩٩ / ٣١٥٧، مجمع البيان - الجزء: ٣ الصفحة: ٣٢١)**

54/3. អាល់-ត្ថប់រីស៊ី បានថា៖ "ពួកគេគឺអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام និងបណ្តាសាវករបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ពេលពួកគេប្រយុទ្ធទល់ពួកដែលប្រយុទ្ធ គឺពួកក្បត់កិច្ចសន្យា ពួកទុច្ចរិតនិងពួកបះបោរ ។" លោក (គឺ អាល់-ត្ថប់រីស៊ី) បានថា៖ "អុម៉ារ, ហ្វ្រែស្វាស៊ូ និង អ៊ីបនូ អាប់បាស់ បានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍រឿងនេះ ។" បន្ទាប់មកលោកបានថា៖ "អាចិ យ៉ាក្កហ្គារ صلوات الله عليه والسلام និង អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام បានថ្លែងរឿងនេះ ។" (مجمع البيان 3: 321)

***

4/54. وَ فِي (تَهْجِ الْبَيَانِ) الْمَرْوِيُّ عَنِ الْبَاقِرِ وَ الصَّادِقِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): «أَنَّ هَذِهِ الْآيَةَ نَزَلَتْ فِي عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣١٥ الحديث: ٩٩ / ٣١٥٩، مجمع البيان - الجزء: ٢ الصفحة: ١٠٣ (مخطوط))**

54/4. នៅក្នុង[សាត្រា] ណាស់យ៉ាង បាយ៉ាន់ គេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពី អាល់-បាក្វេរ
صلوات الله عليه والسلام និង អាល់-ស្វ៊ីឌីត صلوات الله عليه والسلام ថាអាយ៉ាស់នេះត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីអាល់ صلوات الله عليه والسلام 1 (مخطوط) 103 : 2

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ ﴿٥٤﴾

៥៥. អភិបាល (អ្នកទំនុកបម្រុង អ្នកគាំទ្រ...) របស់ពួកអ្នកគឺមានតែអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះសាសនៈទូតរបស់
ព្រះអង្គនិងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាដែលធ្វើសម្បុរនិងធ្វើសទ្ធាទានខណៈបង្កោនខ្លួន (រុគ្គី) ទេ ។

មើលសូរ្យវិញ្ញាណ ២ អាយ៉ាស់ ៥៧ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៥៥

1/55. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْهَاشِمِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنِي
أَبِي، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ عِيْسَى، قَالَ: حَدَّثَنِي جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَجَلَّ: ﴿يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ
يُنْكِرُونَهَا﴾.

55/1. មូហាំម៉ាដ្យ ប៊ិន យ៉ាក្វុត្វប បានថាតមកពី អាល់-ហ្វ្លៃសែន ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្យ តមកពី មូហ្វាឡា ប៊ិន
មូហាំម៉ាដ្យ តមកពី អាល់-ម៉ាដ្យ ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្យ តមកពី អាល់-ហ្វាសាន់ ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្យ អាល់-ហ្វាស្វ៊ីមី
ដែលបានថាតមកពីឪពុកលោកដែលបានថាតមកពី អាល់-ម៉ាដ្យ ប៊ិន អ៊ីសា ដែលបានថា យ៉ាក្វុហ្វារ ប៊ិន
មូហាំម៉ាដ្យ صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់ខ្ញុំតមកពីព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام តមកពីព្រះអយ្យកោ صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام
អំពីព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ ដ៏មហារុងរឿង [១៦:៨៣] ពួកគេស្គាល់ព្រះឧបការធម៌របស់
អស់ឡោះហ្ន៎ បន្ទាប់មកពួកគេបដិសេធព្រះឧបការធម៌នោះ ។ ពួកគេភាគច្រើនជាជនអសទ្ធា ។

قَالَ: «لَمَّا نَزَلَتْ ﴿إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ﴾ اجْتَمَعَ نَفَرٌ مِنْ
أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) فِي مَسْجِدِ الْمَدِينَةِ فَقَالَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ: مَا تَقُولُونَ فِي هَذِهِ الْآيَةِ؟ فَقَالَ بَعْضُهُمْ: إِنْ كَفَرْنَا
بِهَذِهِ الْآيَةِ نَكْفُرُ بِسَائِرِهَا، وَإِنْ آمَنَّا فَهَذَا ذُلٌّ، حِينَ يُسَلِّطُ عَلَيْنَا ابْنَ أَبِي طَالِبٍ.

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "កាលអាយ៉ាស់ [៥:៥៥] អភិបាលរបស់ពួកអ្នកគឺមានតែអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះ
សាសនៈទូតរបស់ព្រះអង្គនិងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ដែលធ្វើសម្បុរនិងធ្វើសទ្ធាទានខណៈ
បង្កោនខ្លួនទេ ត្រូវបើកឲ្យដឹង បណ្តាសារករបស់រ៉ស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام មួយចំនួនធំបានប្រជុំគ្នានៅឯ
ម៉ាស់យ្វីដ្យ អាល់-ម៉ាអ៊ីដ្យណាស់ ។ ពួកគេមួយចំនួនបានសួរអ្នកឯទៀតថា៖ "តើអស់លោកមានពាក្យអ្វី
និយាយទេអំពីអាយ៉ាស់នេះ?" ពួកគេមួយចំនួនបានថា៖ "យើងមិនជឿអាយ៉ាស់នេះនិងអ្វីៗដែលមានត
ពីនេះទេ ។ បើយើងជឿអាយ៉ាស់នេះ វានឹងធ្វើឲ្យយើងអាម៉ាស់មុខ ព្រោះនៅក្នុងអាយ៉ាស់នេះកូនប្រុស
របស់ អាប៊ូ ត្លីលីប صلوات الله عليه والسلام មានឋានៈខ្ពស់ជាងយើង ។"

فَقَالُوا: قَدْ عَلِمْنَا أَنَّ مُحَمَّدًا صَادِقٌ فِيمَا يَقُولُ، وَ لَكِنْ نَتَوَلَّاهُ، وَ لَنْ نُطِيعَ عَلَيْهِمَا فِيمَا أَمَرَنَا - قَالَ - فَتَنَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ: ﴿يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ
اللَّهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا﴾ يَعْنِي يَعْرِفُونَ وَايَةَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ أَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ بِالْوَلَايَةِ». (البرهان في تفسير القرآن أ -

الجزء: ٢ الصفحة: ٣١٥ الحديث: ٩٩ / ٣١٦٢، الكافي - الجزء: ١ الصفحة: ٣٥٤ الحديث: ٧٧)**

ពួកគេបានថា៖ "យើងដឹងថាសម្តីដែលមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله និយាយនោះជាសម្តីពិត តែយើងនឹងមិនចង
 មិត្តភាព នឹងមិនស្តាប់បង្គាប់អាល្ល صلوات الله عليه وآله ទេ តាមបង្គាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ដែលដាក់មកលើយើងនោះ ។" ដូច្នេះ
 អាយ៉ាស៊ូមួយត្រូវដាក់ចុះមកថា៖ [១៦:៨៣] ពួកគេស្គាល់ព្រះឧបការធម៌របស់អល់ឡោះហ្ន៍ បន្ទាប់មក
 ពួកគេបដិសេធព្រះឧបការធម៌នោះ មានន័យថា វិទ្យាយ៉ាស៊ូរបស់ អាល្ល صلوات الله عليه وآله មិន អាច ត្រូវបាន
 ពួកគេភាគច្រើនបដិសេធសទ្ធាវិទ្យាយ៉ាស៊ូ ។ (الكافي 1/354:77)

***

2/55. ابْنُ بَابُوَيْهٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حَاتِمٍ (رَحِمَهُ اللهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ سَعِيدِ الْهَمْدَانِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ عَبْدِ
 اللهِ الْمُحَمَّدِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا كَثِيرُ بْنُ عَبَّاشٍ، عَنْ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللهِ عَزَّ وَجَلَّ: ﴿إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللهُ وَ
 رَسُولُهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ الآية. قَالَ: «إِنَّ رَهْطاً مِنَ الْيَهُودِ أَسْلَمُوا، مِنْهُمْ: عَبْدُ اللهِ بْنُ سَلَامٍ، وَ أَسَدٌ، وَ تَعْلَبَةُ، وَ ابْنُ يَامِينَ، وَ ابْنُ
 صُورِيَا، فَأَتُوا النَّبِيَّ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فَقَالُوا: يَا نَبِيَّ اللهِ، إِنَّ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَوْصَى إِلَى يُوشَعَ بْنِ نُونٍ، فَمَنْ وَصِيكَ يَا رَسُولَ
 اللهِ؟ وَ مَنْ وَلِيْنَا مِنْ بَعْدِكَ؟ فَتَرَلْتُ هَذِهِ الآية: ﴿إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللهُ وَ رَسُولُهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ
 رَاكِعُونَ﴾

55/2. អ៊ីបនូ បាច្ចិវីហ្ន៍ បានថាគតពី អាល្ល មិន ហ្ន៍ មូហាំម៉ាដ្ឋ មិន មូហាំម៉ាដ្ឋ មិន
 សាអ៊ីដូ អាល់-ហ្ន៍ ដូនី ដែលបានថាគតពី យ៉ុក្តូហ្ន៍ មិន អាប់ខុលឡោះហ្ន៍ អាល់-មូហាំម៉ាដ្ឋ ដែលបាន
 ថាគតពី កាស្ត្រា មិន អែយ៉ាស៊ូ ដែលបានថាគតពី អាច្ចិ អាល់-យ៉ូរដូ ដែលបានថាគតពី អាច្ចិ យ៉ុក្តូហ្ន៍
 អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៍ صلوات الله عليه وآله [៥:៥៥] អភិបាលរបស់ពួកអ្នកគឺមានតែអល់ឡោះហ្ន៍ ព្រះសាសនៈ
 ទូតរបស់ព្រះអង្គនិងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។ អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه وآله មានវចនៈថា៖ "មានពួកយ៉ាហ្ន៍ខ្លីមួយចំនួន
 បានទៅជាមុស្លីម ក្នុងចំណោមពួកគេនោះមាន អាប់ខុលឡោះហ្ន៍ មិន សាឡាម, អាសាដូ,
 ស្វាត្រាបាស៊ូ, អ៊ីបនូ យ៉ាមីន និង អ៊ីបនូ ស្វិរីយ៉ា ។ ពួកគេបានមករកវិស្វលុលឡោះហ្ន៍ صلوات الله عليه وآله បានថា៖
 "ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله អល់ឡោះហ្ន៍ អើយ ! មូសា صلوات الله عليه وآله បានផ្ទេរកេរដំណែលឲ្យទៅ យូស្វីអ៊ី មិន នូន صلوات الله عليه وآله តើអ្នក
 ណាជាអ្នកស្នងព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله វិស្វលុលឡោះហ្ន៍ صلوات الله عليه وآله អើយ ? អ្នកណាជាអភិបាល صلوات الله عليه وآله យើងអត់ពីព្រះអង្គ
 ទៅ ?" ដូច្នេះអាយ៉ាស៊ូនេះត្រូវបើកឲ្យដឹង [៥:៥៥] អភិបាលរបស់ពួកអ្នកគឺមានតែអល់ឡោះហ្ន៍ ព្រះ
 សាសនៈទូតរបស់ព្រះអង្គនិងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ដែលធ្វើសម្បារនិងធ្វើសទ្ធាទានខណៈ
 បង្កោនខ្លួនទេ ។

ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): قَوْمُوا فَقَامُوا وَ أَتُوا الْمَسْجِدَ، فَإِذَا سَائِلٌ خَارِجٌ، فَقَالَ: يَا سَائِلُ، أَمَا أَعْطَاكَ أَحَدٌ شَيْئاً؟
 قَالَ: نَعَمْ، هَذَا الْخَاتَمُ. قَالَ: مَنْ أَعْطَاكَ؟ قَالَ: أَعْطَانِيهِ ذَلِكَ الرَّجُلُ الَّذِي يُصَلِّي. قَالَ: عَلَى أَيِّ حَالٍ أَعْطَاكَ؟ قَالَ: كَانَ رَاكِعاً.
 បន្ទាប់មកវិស្វលុលឡោះហ្ន៍ صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈថា៖ "ដើបឡើង !" ពួកគេក៏បានដើបឡើងហើយទៅកាន់
 ម៉ាស៊ូយ៉ូដូ ។ មានស្នូមម្នាក់ចេញមកពីទីនោះ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានសួរស្នូមថា៖ "ស្នូមអើយ ! មានអ្នកណា
 ឲ្យអ្វីមកលោកទេ ?" គាត់បានថា៖ "ក្រាបទូល ! គេឲ្យចិញ្ចៀននេះមកទូលបង្គំ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មានព្រះ
 វចនៈថា៖ "អ្នកណាឲ្យចិញ្ចៀននេះលោក ?" គាត់បានទូលថា៖ "បុរសម្នាក់នោះដែលកំពុងធ្វើសម្បារ
 បានឲ្យចិញ្ចៀនមកទូលបង្គំ ក្រាបទូល ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈថា៖ "ពេលដែលគេបានឲ្យចិញ្ចៀន
 មកលោក តើគេនៅក្នុងសភាពណា ?" គាត់បានទូលថា៖ "ពេលដែលលោកកំពុងតែឱន ។"

فَكَبَّرَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ كَبَّرَ أَهْلُ الْمَسْجِدِ، فَقَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ وَلِيُّكُمْ بَعْدِي. قَالُوا:
 رَضِينَا بِاللَّهِ رَبًّا، وَ بِالْإِسْلَامِ دِينًا، وَ بِمُحَمَّدٍ نَبِيًّا، وَ بِعَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ وَلِيًّا. فَأَنْزَلَ اللهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ” وَ مَنْ يَتَوَلَّ اللهُ وَ رَسُولَهُ وَ الَّذِينَ

آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ».

រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم បានស្រែកអបអរសាទរ (គឺតាក់បៀរ) ឯមនុស្សម្នានៅក្នុងម៉ាស់យ៉ូដ្យូក៏បានស្រែកអបអរសាទរដែរ ។ ដូច្នោះរស្មីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "អាល្លី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាហ្វិ ត្ថ្ថិលិប عليه وآله وسلم ជាអ្នកអភិបាលអស់លោកបន្ទាប់ពីខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ។" ពួកគេបានថា៖ "អស់ទាំងយើងពេញចិត្តអល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم ដែលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាព្រះម្ចាស់ صلوات الله عليه وآله وسلم ដែលអីស្លាមជាព្រះសាសនា ដែលមូហាំម៉ាដ្យូ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم យើងពេញចិត្ត អាល្លី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាហ្វិ ត្ថ្ថិលិប عليه وآله وسلم ដែលជាអភិបាល صلوات الله عليه والسلام ។" ហេតុដូច្នោះអល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم បានបើកឲ្យដឹងអាយ៉ាស់ صلوات الله عليه وآله وسلم [៥:៥៦] អ្នកណាយកអល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គនិងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាព្រះថ្លាជាអភិបាល បក្សរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ពួកគេនឹងមានជ័យជំនះ ។"

و رُوِيَ عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ أَنَّهُ قَالَ: وَ اللَّهُ لَقَدْ تَصَدَّقْتُ بِأَرْبَعِينَ خَاتَمًا، وَ أَنَا رَاكِعٌ، لِيُنزَلَ فِيَّ مَا نَزَلَ فِي عَلِيٍّ ابْنِ أَبِي طَالِبٍ فَمَا نَزَلَ. (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣١٧ الحديث: ٩٩ / ٣١٦٧، الأمالي - الجزء: ١ الصفحة: ١٠٧ الحديث: ٤) **
គេបានឲ្យដឹងតមកពី អ៊ូម៉ារ ប៊ិន អាល់-ខត្តត្ថប់ ដែលបានថា៖ "សូមស្យូចនឹងអល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم ! ខ្ញុំបានដាក់ទានអស់ចិញ្ចៀនសែសិបរង នៅពេលដែលខ្ញុំកំពុងឱនដើម្បីនឹងឲ្យមានការបើកឲ្យដឹងដូចដែលគេបានបើកឲ្យដឹងអំពី អាល្លី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាហ្វិ ត្ថ្ថិលិប عليه وآله وسلم ដែរ តែមិនមានអ្វីបើកឲ្យដឹងទេ ។"
(4/107 : الأمالي)

***

*3/55. [بحي الشجري] [قال: و بالاسناد] قال: حَدَّثَنَا حُصَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِي حَمْرَةَ، عَنْ عَلِيٍّ بْنِ الْحُسَيْنِ وَ أَبِي جَعْفَرٍ: * (إنما وليكم الله و رسوله و الذين آمنوا) * نَزَلَتْ فِي عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عليه السلام). (تفسير أبي حمزة الثمالي - الجزء ١ : صفحة ١٥ : حديث: ٨٢)

*55/3. យ៉ាស្ម័យ អាល់-ស្យាយ្យី មានប្រសាសន៍តាមបណ្តាញអ្នកប្រាប់ព័ត៌មានរបស់លោក តមកពីហ្វ្យូស្យូយន៍ ប៊ិន មុខ្យីរិកូ តមកពី អាហ្វិ ហ្វ្យូស្យូស្យូ តមកពី អាល្លី ប៊ិន អាល់-ហ្វ្យូសែនី صلوات الله عليه والسلام និង អាហ្វិ យ៉ាក្យូហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈអំពី [៥:៥៥] អភិបាលរបស់ពួកអ្នកគឺមានតែអល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះសាសនៈទូតរបស់ព្រះអង្គនិងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាព្រះថ្លា ថា៖ "អាយ៉ាស់នេះដាក់មកឲ្យ អាល្លី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាហ្វិ ត្ថ្ថិលិប عليه وآله وسلم ។" (1/158 : 82) (تفسير أبي حمزة الثمالي 1)

***

*4/55. [في تفسير علي بن إبراهيم] [قال] حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ صَفْوَانَ، عَنْ أَبَانَ بْنِ عُمَانَ، عَنْ أَبِي حَمْرَةَ الثُّمَالِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: بَيْنَمَا رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) جَالِسٌ، وَ عِنْدَهُ قَوْمٌ مِنَ الْيَهُودِ فِيهِمْ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ سَلَامٍ، إِذْ نَزَلَتْ عَلَيْهِ هَذِهِ الْآيَةُ فَخَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) إِلَى الْمَسْجِدِ فَاسْتَقْبَلَهُ سَائِلٌ، فَقَالَ: هَلْ أُعْطَاكَ أَحَدٌ شَيْئًا؟ قَالَ: نَعَمْ، ذَاكَ الْمُصَلِّي، فَجَاءَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فَإِذَا هُوَ عَلِيٌّ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ). (تفسير أبي حمزة الثمالي - الجزء ١ : صفحة ١٥٨ : حديث: ٨١)

*55/4. នៅក្នុង តាហ្វ្យូសៀរ របស់ អាល្លី ប៊ិន អ៊ីបរហ្វ្យូម លោកមានប្រសាសន៍ថាឪពុកខ្ញុំបានប្រាប់ខ្ញុំ តមកពី ស្វ្យូហ្វាន តមកពី អាបាន ប៊ិន អ៊ីស្រាម៉ាន តមកពី អាហ្វិ ហ្វ្យូស្យូស្យូ អាល់-ស្វ្យូម៉ាលី តមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្យូហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "កាលរស្មីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم បានប្រជុំជាមួយពួកយ៉ាហ្វ្យូខ្លីមួយក្រុមដោយមាន អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ប៊ិន សាឡាម នៅជាមួយនោះផង អាយ៉ាស់នេះ (៥:៥៥) ត្រូវបានបើកឲ្យព្រះ អង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ដឹង ។ រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم ក៏បានចេញទៅឯម៉ាស់យ៉ូដ្យូ សូមម្នាក់បានមកនៅពីមុខព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "គេបានឲ្យអ្វីលោកទេ ?" សូមបានទូលថា៖ "ក្រាបទូល

អ្នកនោះដែលកំពុងស្នំឡាត្តុនោះ ។" រឺសូលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានទៅទីនោះ នៅទីនោះគឺ អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} អាមីរុល-មុមីនីនី ^{صلوات الله عليه والسلام} "1" (تفسير أبي حمزة الثمالي 1: 81 / 158)

***

*5/55. وَ عَنْهُ: عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مُحَمَّدِ الْهَاشِمِيِّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ عِيسَى، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾. قَالَ: «إِنَّمَا يَعْني أَوْلَى بِكُمْ، أَي أَحَقُّ بِكُمْ وَ بِأَمْوَالِكُمْ وَ أَنْفُسِكُمْ وَ أَمْوَالِكُمْ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا يَعْنِي عَلِيًّا وَ أَوْلَادَهُ الْأَيْمَةَ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ.

*55/5. រាយការណ៍មកពី អាល់-ហ្វាស្កា ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដ្ឋ តមកពី មូហ្សាឡា ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដ្ឋ តមកពី អាស្កាម៉ាដ្ឋ ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដ្ឋ តមកពី អាល់-ហ្វាស្កា ប៊ិន អាល់-ហ្វាស្កា ប៊ិន អាល់-ហ្វាស្កា តមកពីឪពុកលោក តមកពី អាស្កាម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អ៊ីសា តមកពី អាហ្វិ អុប្បុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} [៥:៥៥] អភិបាលរបស់ពួកអ្នកគឺមានតែអល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះសាសនៈទូតរបស់ព្រះអង្គនិងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះ ជ្រា ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នេះមានន័យថា "សំខាន់លើសអស់លោក" ពោលគឺ "មានសិទ្ធិជាង គេលើអស់លោក លើរឿងផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អស់លោក លើខ្លួនអស់លោកនិងលើទ្រព្យអស់លោក" ។ អល់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះសាសនៈទូត ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} និងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះជ្រា មានន័យថា អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} និងបណ្តាព្រះរាជបុត្រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលជាអ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} រហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។

ثُمَّ وَصَّفَهُمُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ فَقَالَ: ﴿الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ رَاكِعُونَ﴾، وَ كَانَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي صَلَاةِ الظُّهْرِ، وَ قَدْ صَلَّى رَكَعَتَيْنِ، وَ هُوَ رَاكِعٌ، وَ عَلَيْهِ حُلَّةٌ قِيمَتُهَا أَلْفُ دِينَارٍ، وَ كَانَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ كَسَاهُ إِبْرَاهِيمَ، وَ كَانَ النَّجَاشِيُّ أَهْدَاهَا لَهُ،

បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ចែងអំពីព្រះអង្គទាំងនេះ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ [៥:៥៥] ដែលធ្វើសម្បុរនិងធ្វើសទ្ធាទាន ខណៈបង្ហោនខ្លួន គឺ អាមីរុល-មុមីនីនី ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅក្នុងពេលស្នំឡាត្តុ ស្នំហ្វិរ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានស្នំឡាត្តុ ហើយពីរក់អុត្តុ ហើយបានឱន (រុគ្គ) ។ នៅលើខ្លួនព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានសំលៀកបំពាក់ដែលមានតម្លៃ មួយពាន់ខ្ចីណារ ។ ព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រទានសំលៀកបំពាក់នេះឲ្យព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ សំលៀកបំពាក់ នេះជាអំណោយរបស់ស្តេច អាល់-ណាម៉ុយ្យាស្កី ព្រះចៅប្រទេសអេត្យុពី ឲ្យមកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។

فَجَاءَ سَائِلٌ فَقَالَ: أَلَسَلَامُ عَلَيْكَ يَا وَلِيَّ اللَّهِ، وَ أَوْلَى بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ، تَصَدَّقْ عَلَيَّ مِسْكِينٍ. فَطَرَحَ الْحُلَّةَ إِلَيْهِ وَ أَوْمَأَ بِيَدِهِ إِلَيْهِ أَنْ أَحْمِلَهَا.

សូមម្នាក់បានមកដល់ ថា៖ "សូមសម្តែងសេចក្តីគោរព ព្រះអភិបាល ^{صلوات الله عليه والسلام} របស់អល់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} បុគ្គល ជំនិតរបស់មុមីនីនីជាខ្លួនពួកគេទៅទៀត បុគ្គលដែលដាក់ទានឲ្យអ្នកក្រីក្រ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ក៏បាន ទម្លាក់សំលៀកបំពាក់ពីលើខ្លួន ធ្វើសញ្ញានឹងដៃព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទៅរកសំលៀកបំពាក់ឲ្យបុរសនោះយកវា ទៅ ។

فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ فِيهِ هَذِهِ الْآيَةَ، وَ صَبَّرَ نِعْمَةً أَوْلَادِهِ بِنِعْمَتِهِ، فَكُلُّ مَنْ بَلَغَ مِنْ أَوْلَادِهِ مِنْ بَلْعِ الْإِمَامَةِ يَكُونُ بِهَذِهِ التَّعْمَةِ مِثْلَهُ، فَيَتَصَدَّقُونَ وَ هُمْ رَاكِعُونَ، وَ السَّائِلُ الَّذِي سَأَلَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) مِنَ الْمَلَائِكَةِ، وَ الَّذِينَ يَسْأَلُونَ الْأَيْمَةَ مِنْ أَوْلَادِهِ يَكُونُونَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ». (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣١٦ - الحديث: ٩٩ / ٣١٦٥، الكافي - الجزء: ١ الصفحة: ٢٨٨ الحديث: ٣)**

ដូច្នេះអល់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានបើកឲ្យដឹងអាយ៉ាស្កុនេះចែងអំពីរឿងនេះ ព្រះការុញ្ញុបទ័យ (ចិត្តបុណ្យ) របស់

បណ្តាព្រះរាជបុត្រ^{صلوات الله عليه والسلام}ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}នៅជាមួយព្រះការុញ្ញហាប្យទ័យរបស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} រាល់ព្រះរាជបុត្រ^{صلوات الله عليه والسلام}របស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលជាអ៊ីម៉ានឹងមានលក្ខណៈសម្បត្តិនេះដូចព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ដែរ ។ ដូច្នោះព្រះអង្គទាំងអស់^{صلوات الله عليه والسلام}នឹងដាក់ទានក្នុងពេលឱនកាយ (ធ្វើរគុម្ភ) ។ ឯសូមដែលសូម អាមីរុល-មុមីនីនី^{صلوات الله عليه والسلام}នោះជាទេវតាមួយអង្គ ។ សូមទាំងអស់ដែលសូមព្រះរាជបុត្រ^{صلوات الله عليه والسلام}ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលជាអ៊ីម៉ានោះសុទ្ធតែជាទេវតា ។" (الكافي 1: 3/288)

***

*6/55. الطَّرِيسِيُّ فِي (الِإِحْتِجَاجِ) أَيْضًا، فِي حَدِيثٍ عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) [فِي إِحْتِجَاجِهِ عَلَى زَنْدِيقٍ]: «فَقَالَ الْمُتَنَافِثُونَ لِرَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): هَلْ بَقِيَ لِرَبِّكَ عَلَيْنَا بَعْدَ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْنَا شَيْءٌ آخَرَ يَغْتَرِضُهُ فَتَذَكَّرُهُ لِنَسْكُنَ أَنْفُسَنَا إِلَى اللَّهِ لَمْ يَبْقَ غَيْرُهُ؟ فَأَنْزَلَ اللَّهُ فِي ذَلِكَ: ﴿إِنَّمَا أُعْطِكُمْ بِوَاحِدَةٍ﴾ يَعْنِي الْوَلَايَةَ.

*55/6. អាល់-តួបរីស៊ី មានប្រសាសន៍នៅក្នុង [សាត្រា] អាល់-អ៊ុហ្វាទ័យ្យាច្ច័ ដែលដល់ហ្វាទ័យ្យាច្ច័ អាមីរុល-មុមីនីនី^{صلوات الله عليه والسلام} ក្នុងការប្រកែកតទល់ពួកមិនជឿថាមានព្រះ ថាពួកដែលមានពុតត្បាតបានប្រាប់រស្មីលុលឡោះហ្វ្លុយ៉ា^{صلوات الله عليه وآله}ថា: "តើនៅមានសល់កាតព្វកិច្ចណាទៀតទេដែលម្ចាស់^{رحل}ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله}ចង់ដាក់មកលើយើងក្រោយពីបានដាក់អ្វីៗរួចមកហើយនោះ: ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله}គប្បីប្រាប់យើងដើម្បីយើងនឹងបានធូរចិត្តដែលនឹងពុំមាននៅសល់អ្វីទៀតក្រោយពីនេះ?" អល់ឡោះហ្វ្លុយ៉ា^{رحل}បានបើកឲ្យដឹងថា: [៣៥:៥៦] ចូរអ្នកថ្លែងថា: "ខ្ញុំសូមដាស់តឿនអស់លោកតែរឿងមួយប៉ុណ្ណោះ: មានន័យថា រឿងយ៉ាស្ត ។

وَ أَنْزَلَ اللَّهُ: ﴿إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُؤْتُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ رَاكِعُونَ﴾ وَ لَيْسَ بَيْنَ الْأُمَّةِ خِلَافٌ اللَّهُ لَمْ يُؤْتِ الزَّكَاةَ بِوَمَيْدٍ أَحَدٌ وَ هُوَ رَاكِعٌ، غَيْرُ رَجُلٍ وَاحِدٍ، وَ لَوْ ذُكِرَ اسْمُهُ فِي الْكِتَابِ لَأَسْفِطَ مَعَ مَا أَسْفِطَ مِنْ ذِكْرِهِ،

ហើយអល់ឡោះហ្វ្លុយ៉ា^{رحل}បានបើកឲ្យដឹងថា: [៥:៥៥] អភិបាលរបស់ពួកអ្នកគឺមានតែអល់ឡោះហ្វ្លុយ៉ា^{رحل} ព្រះសាសនៈទូតរបស់ព្រះអង្គនិងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ដែលធ្វើនិមស្តារនិងធ្វើសទ្ធាទានខណៈបង្ហោនខ្លួនទេ ។ ក្នុងថ្ងៃនោះមនុស្សទាំងអស់នៅក្នុងសហគមន៍មិនខុសគ្នាទេដែលពុំមានអ្នកណាមួយដាក់ទានក្នុងពេលបង្ហោនខ្លួន (ធ្វើរគុម្ភ) លើកលែងបុរសម្នាក់ ។ បើគេប្រាប់ឈ្មោះបុរសនោះនៅក្នុងព្រះគម្ពីរ ឈ្មោះនោះនឹងត្រូវរំលង (លុបចោល) អ្វីៗដែលគេចែងអំពីបុរសនោះក៏នឹងត្រូវរំលងចោលជាមួយឈ្មោះនោះដែរ [នៅក្នុងអាយ៉ាស្តងទៀត] ។

وَ هَذَا مَا أَشْبَهَهُ مِنَ الرُّمُوزِ الَّتِي ذَكَرْتُ لَكَ ثُبُوتَهَا فِي الْكِتَابِ، لِيَجْهَلَ مَعْنَاهَا الْمُحَرِّفُونَ، فَيَبْلَغُ إِلَيْكَ وَ إِلَى أُمَّتِكَ، وَ عِنْدَ ذَلِكَ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَ أَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَ رَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا﴾. (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٢٤ الحديث: ٩٩ / ٣١٨٢، الإحتجاج - الجزء: ١ الصفحة: ٢٥٥)**

ឈ្មោះនេះដូចសញ្ញាងទៀតដែលខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام}បានប្រាប់លោកដែលមានភស្តុតាងបញ្ជាក់ថាពិត នៅក្នុងព្រះគម្ពីរ ។ ពួកបំភ្លៃនឹងមិនស្គាល់អត្ថន័យរបស់សញ្ញាទាំងនោះទេ ដូច្នោះវានឹងបានទៅដល់លោកនិងអ្នកដូចលោក ។ នៅក្នុងនោះអល់ឡោះហ្វ្លុយ៉ា^{رحل}មានព្រះរាជបន្ទូលថា: [៥:៣] ថ្ងៃនេះអញបានធ្វើឲ្យសាសនាពួកអ្នកសុក្រឹតឥតខ្ចោះសម្រាប់ពួកអ្នក អញបានបង្កប់ព្រះឧបការធម៌អញលើពួកអ្នក អញបានជ្រើសយកអ៊ីស្លាមជាសាសនាសម្រាប់ពួកអ្នក ។" (الإحتجاج: 255)

***

*7/55. عَنِ الْفَضِيلِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي قَوْلِهِ: ﴿إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾. قَالَ: «هُمْ الْأَيْمَةُ عَلَيْهِمْ (السَّلَامُ)». (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٢٢ الحديث: ٩٩ / ٣١٨٠، تفسير العياشي - الجزء: ١ الصفحة:

*** (142 / 328 : 1) (تفسير العياشي)

*55/7. អាល់-ហ្វ្លាដ្យូយ័ល បានរាយការណ៍តមកពី អាហ្វិ យ៉ុក្កុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ្លាដ្យូ
[៥:៥៥] អភិបាលរបស់ពួកអ្នកគឺមានតែអល់ឡោះហ្វ្លាដ្យូ ព្រះសាសនៈទូតរបស់ព្រះអង្គនិងបណ្តាអ្នកមាន
សទ្ធាជ្រះថ្លា ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ពួកគេ^{عليهم السلام} ជាអ៊ីម៉ា^{عليهم السلام} ។" (142 / 328 : 1)

***

*8/55. أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ عَلِيٍّ بْنِ الْحَكَمِ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْعَلَاءِ قَالَ: ذَكَرْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَوْلَنَا فِي الْأَوْصِيَاءِ إِنَّ طَاعَتَهُمْ مُفْتَرَضَةٌ قَالَ فَقَالَ نَعَمْ هُمْ الَّذِينَ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى «أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ» وَ هُمْ الَّذِينَ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ «إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا» . (الكافي - الجزء : ١ صفحة : ١٨٧ حديث: ٧)

*55/8. អាល់-ម៉ាដ្យូ ប៊ិន មូហ្វាម៉ាដ្យូ រាយការណ៍តមកពី អុលី ប៊ិន អាល់-ហ្វាគាំ តមកពី អាល់-ហ្វ្លាដ្យូស៊ែនី
ប៊ិន អាហ្វិ អាល់-អុឡា ដែលបានថាខ្ញុំបានប្រាប់ អាហ្វិ អុប្បុលឡោះហ្វ្លាដ្យូ^{صلوات الله عليه والسلام} នូវសម្តីយើងរឿងអ្នកស្នង
សេចក្តីជាតិចាំបាច់ត្រូវតែស្តាប់បង្គាប់អ្នកស្នង^{عليهم السلام} ទាំងនេះឬ ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ចាំបាច់ ។
ពួកគេ^{عليهم السلام} ទាំងនេះហើយដែលអល់ឡោះហ្វ្លាដ្យូ^{عليه السلام} ចែងថា៖ [៥:៥៥] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ! ចូរ
ស្តាប់បង្គាប់អល់ឡោះហ្វ្លាដ្យូ ចូរស្តាប់បង្គាប់សាស្ត្រនិងបណ្តាអាជ្ញាធរក្នុងចំណោមពួកអ្នក ។ ពួកគេ^{عليهم السلام}
ទាំងនេះហើយដែលអល់ឡោះហ្វ្លាដ្យូ^{عليه السلام} ចែងថា៖ [៥:៥៥] អភិបាលរបស់ពួកអ្នកគឺមានតែអល់ឡោះហ្វ្លាដ្យូ ព្រះ
សាសនៈទូតរបស់ព្រះអង្គនិងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។" (7 / 187 : 1) (الكافي)

***

*9/55. أَبُو عَلِيٍّ الطَّبْرَسِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا السَّيِّدُ أَبُو الْحَمْدِ مَهْدِيُّ بْنُ نَزَارٍ الْحُسَيْنِيُّ الْقَائِنِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحَاكِمُ أَبُو الْقَاسِمِ الْحُسَيْنِيُّ (رَحْمَةُ اللَّهِ)، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبُو الْحَسَنِ مُحَمَّدُ بْنُ الْقَاسِمِ الْفَقِيهُ الصَّيْدَلَانِيُّ، قَالَ: أَحْبَبْنَا أَبُو مُحَمَّدٍ عَبْدِ اللَّهِ بْنُ مُحَمَّدٍ الشَّعْرَانِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو عَلِيٍّ أَحْمَدُ بْنُ عَلِيٍّ بْنِ رَزِينِ الْبَاشَانِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْمُظَفَّرُ ابْنُ الْحُسَيْنِ الْأَنْصَارِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا السَّنْدِيُّ بْنُ عَلِيٍّ الْوَرَّاقُ، قَالَ: حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ عَبْدِ الْحَمِيدِ الْحِمَاطِيُّ، عَنْ قَيْسِ ابْنِ الرَّبِيعِ، عَنِ الْأَعْمَشِ، عَنْ عَبَّادَةَ بْنِ رَبِيعٍ،

*55/9. អាល់-តួបរីស៊ី មានប្រសាសន៍ថា សែយីដ្យូ អាហ្វិ អាល់-ហ្វាដ្យូ ម៉ាស្តុដ្យូ ប៊ិន នីស្វារ អាល់-ហ្វ្លាដ្យូស៊ែនី
អាល់-ក្លីយីនី បាននិយាយប្រាប់យើងតមកពី អាល់-ហ្វាគីម អាហ្វិ អាល់-ក្លីស៊ីម អាល់-ហ្វាស្តកានី^(رحمة الله)
តមកពី អាហ្វិ អាល់-ហ្វាសាន់ មូហ្វាម៉ាដ្យូ ប៊ិន អាល់-ក្លីស៊ីម អាល់-ហ្វាគ្លិះហ្វ្លាដ្យូ អាល់-ស្វយ័ដ្យាឡានី តមកពី
អាហ្វិ មូហ្វាម៉ាដ្យូ អុប្បុលឡោះហ្វ្លាដ្យូ ប៊ិន មូហ្វាម៉ាដ្យូ អាល់-ស្វាគុរីនី តមកពី អាហ្វិ អុលី អាល់-ម៉ាដ្យូ ប៊ិន
អុលី ប៊ិន រីស៊ីន អាល់-បាស្តានី តមកពី អាល់-មូស្តហ្វាហ្វារ អ៊ីបនូ អាល់-ហ្វ្លាដ្យូស៊ែនី អាល់-អាន់ស្វ័រី តមកពី
អាល់-ស៊ីនដ្យូ ប៊ិន អុលី អាល់-វ៉ារីកុ តមកពី យ៉ាស្តុយ៉ា ប៊ិន អុប្បុល-ហ្វាមីដ្យូ អាល់-ហ្វ្លាដ្យូស៊ែនី តមកពី
កូយ័ស អ៊ីបនូ អាល់-រីប៊ីអ៊ី តមកពី អាល់-អាគុម៉ាស្តុ តមកពី អុប្បុយ៉ាស្តុ ប៊ិន រីប៊ីអ៊ី

قَالَ: بَيْنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبَّاسٍ جَالِسٌ عَلَى شَفِيرِ زَفْرَمٍ، يَقُولُ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، إِذْ أَقْبَلَ رَجُلٌ مُتَعَمِّمٌ بِعِمَامَةٍ، فَجَعَلَ ابْنُ عَبَّاسٍ لَا يَقُولُ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، إِلَّا قَالَ الرَّجُلُ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ).

លោក [អុប្បុយ៉ាស្តុ ប៊ិន រីប៊ីអ៊ី] បាននិយាយប្រាប់យើងថាកាល អុប្បុលឡោះហ្វ្លាដ្យូ ប៊ិន អុប្បុល បាន
អង្គុយនៅឯមាត់អណ្តូងទឹក ស្នាំស្នាំ លោកបានថា៖ "រីស្វីលុលឡោះហ្វ្លាដ្យូ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះវចនៈថា៖" - បុរស
ពាក់ឈ្នួតក្បាលបានដើរចូលមកកន្លែងនោះ ។ ពេល អ៊ីបនូ អុប្បុល ថា៖ "រីស្វីលុលឡោះហ្វ្លាដ្យូ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន
ព្រះវចនៈថា៖" បុរសនោះក៏បានថា "រីស្វីលុលឡោះហ្វ្លាដ្យូ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះវចនៈថា៖" ដែរ ។

فَقَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ: سَأَلْتُكَ بِاللَّهِ، مَنْ أَنْتَ؟ فَكَشَفَ الْعِمَامَةَ عَن وَجْهِهِ، وَقَالَ: أَيُّهَا النَّاسُ، مَنْ عَرَفَنِي فَقَدْ عَرَفَنِي، وَمَنْ لَمْ يَعْرِفْنِي فَأَنَا أَعْرِفُهُ بِنَفْسِي: [أَنَا] جُنْدُبُ بْنُ جُنَادَةَ الْبَدْرِيُّ، أَبُو دَرِّ الْغَفَارِيِّ،

អ៊ីបនូ អាប់បាស់ បានសួរលោកថា: "ខ្ញុំសូមសួរលោក ក្នុងព្រះនាមអស់ឡោះហ្ន៎ លោកជាអ្នកណា?" លោកបានដោះឈ្មួតក្បាលពីលើមុខ ហើយថា: "អស់លោកអើយ! អ្នកណាស្គាល់ខ្ញុំ អ្នកនោះស្គាល់ខ្ញុំ ។ អ្នកណាមិនស្គាល់ខ្ញុំទេ ខ្ញុំ[ឈ្មោះ] យុស្សដ្ឋាប់ ប៊ិន យូណាដ្ឋាស្ត អាល់-បាដ្ឋរី អាហ្វិ ស្វា អាល់-គីហ្វារី ។"

سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) بِهَاتَيْنِ وَ الْآ صَمْتًا، وَ رَأَيْتُهُ بِهَاتَيْنِ وَ الْإِ عَمِيْنَا يَقُولُ: «عَلِيٌّ قَائِدُ الْبِرَّةِ، وَ قَاتِلُ الْكُفْرَةِ، مَنْصُورٌ مِنْ نَصْرِهِ، مُحْدُولٌ مِنْ خَدْلِهِ».

ខ្ញុំ បានឮវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ មានព្រះវចនៈដោយ[ត្រចៀក]ទាំងពីរនេះ ពុំនោះទេខ្ញុំ ថ្លង់ ។ ខ្ញុំ បានឃើញព្រះអង្គ ដោយ[ភ្នែក]ទាំងពីរនេះ ពុំនោះទេខ្ញុំ ខ្វាក់ កាលព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា: "អាឡី ជាអ្នកដឹកនាំរបស់បណ្តាអ្នកត្រឹមត្រូវ ជាអ្នកសម្លាប់ពួកអសទ្ធាព្រះធម៌ ។ អ្នកណាជួយព្រះអង្គ អ្នកនោះនឹងត្រូវជួយ ។ អ្នកណាចោលព្រះអង្គ អ្នកនោះនឹងត្រូវបោះបង់ចោល ។"

أَمَا إِنِّي صَلَّيْتُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله) يَوْمًا مِنَ الْأَيَّامِ صَلَاةَ الطُّهْرِ، فَسَأَلْتُ سَائِلًا فِي الْمَسْجِدِ فَلَمْ يُعْطِهِ أَحَدٌ شَيْئًا، فَرَفَعَ السَّائِلُ يَدَهُ إِلَى السَّمَاءِ، وَ قَالَ: اللَّهُمَّ اشْهَدْ أَنِّي سَأَلْتُ فِي مَسْجِدِ رَسُولِ اللَّهِ، فَلَمْ يُعْطِنِي أَحَدٌ شَيْئًا.

ថ្ងៃមួយខ្ញុំ បានស្នំឡាតុំ ស្នំហ្វិរ ជាមួយព្រះអង្គ ។ សូមម្នាក់បានសូមទានក្នុងម៉ាស់យ៉ូដ្ឋរតែពុំមានអ្នកណាដាក់ទានឲ្យទេ ។ សូមក៏បានលើកដៃឡើងទៅលើមេឃ ថា: "អស់ឡោះហ្ន៎ អើយ! សូមព្រះអង្គ ជាសាក្សី ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានសូមទាននៅក្នុងម៉ាស់យ៉ូដ្ឋរបស់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ តែពុំមានអ្នកណាមួយដាក់ទានឲ្យទេ ។"

وَ كَانَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) رَاكِعًا فَأَوْمَأَ بِخِصْرِهِ الْيُمْنَى إِلَيْهِ، وَ كَانَ يَحْتَمُّ فِيهَا، فَأَقْبَلَ السَّائِلُ حَتَّى أَخَذَ الْحَاتِمَ مِنْ خِصْرِهِ، وَ ذَلِكَ بِعَيْنِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله)،

អាឡី កំពុងតែឱនរុក្ខម្ភ ។ ព្រះអង្គ បានហុចកូនដៃស្តាំឲ្យទៅស្នម នៅលើកូនដៃនោះមានចិញ្ចៀនមួយរង ។ សូមក៏បានមកដោះយកចិញ្ចៀនពីកូនដៃព្រះអង្គ ។ វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ បានឃើញព្រឹត្តិការណ៍នេះ ។

فَلَمَّا فَرَغَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله) مِنْ صَلَاتِهِ رَفَعَ رَأْسَهُ إِلَى السَّمَاءِ وَ قَالَ: اللَّهُمَّ إِنَّ أَخِي مُوسَى سَأَلَكَ فَقَالَ: ﴿رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي * وَ بَيِّرْ لِي أَمْرِي * وَ اْحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي * يَفْقَهُوا قَوْلِي * وَ اجْعَلْ لِي وَزِيرًا مِنْ أَهْلِي * هَارُونَ أَخِي * أُشَدُّ بِهِ أَزْرِي * وَ أَشْرِكُهُ فِي أَمْرِي﴾

ពេលវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ បានស្នំឡាតុំរួច ព្រះអង្គ បានងើយមុខទៅលើមេឃ ហើយថា: "អស់ឡោះហ្ន៎ អើយ! មូសា ព្រះរៀម ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ បានសូមព្រះអង្គ ថា: [២០:២៥] គេបានទូលថា: "ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះមេត្តាលើកទ្រូងទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ [២០:២៦] សូមព្រះមេត្តាធ្វើឲ្យកិច្ចការ (បេសកកម្ម) ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំងាយស្រួល [២០:២៧] សូមព្រះមេត្តាស្រាយចំណងអណ្តាត ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ [២០:២៨] ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេយល់ពាក្យសំដីទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ [២០:២៩] សូមព្រះ

មេត្តាតែងតាំងអ្នកជំនួយ[ជ្រើសរើសពី]ក្នុងគ្រួសារទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំផង [២០:៣០] គឺហ្វារូន បងប្រុសទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ [២០:៣១] សូមព្រះមេត្តាពង្រឹងកម្លាំងឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដោយ គេ (ហ្វារូន) [២០:៣២] សូមព្រះមេត្តាឲ្យគេចូលរួមក្នុងកិច្ចការ (របស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ) ។

فَأَنْزَلْتُ عَلَيْهِ قُرْآنًا نَاطِقًا ﴿سَنَسُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَجَعَلُ لَكُمَا سُلْطَانًا فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا﴾ اللَّهُمَّ، وَ أَنَا مُحَمَّدٌ نَبِيُّكَ، وَ صَفِيُّكَ، اللَّهُمَّ فَاشْرَحْ لِي صَدْرِي، وَ يَسِّرْ لِي أَمْرِي، وَ اجْعَلْ لِي وَزِيرًا مِنْ أَهْلِي، عَلِيًّا، اشْدُدْ بِهِ ظَهْرِي.

ព្រះអង្គបានបើកឲ្យព្រះអង្គដឹងថា: [២៨:៣៥] យើងនឹងពង្រឹងដៃអ្នកដោយបងប្រុសអ្នក ហើយ យើងនឹងឲ្យអ្នកទាំងពីរមានអំណាចអាជ្ញាមួយ ។ ពួកគេនឹងមិនអាចប៉ះពាល់ពួកអ្នកបានឡើយ ។

អល់ឡោះហ្វែរូអីយ! ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ មូហាំម៉ាដ្យូ ព្រះសាស្ត្រាព្រះអង្គ បុគ្គលជម្រើសរបស់ព្រះអង្គ ។ អល់ឡោះហ្វែរូអីយ! សូមព្រះអង្គពង្រីកទ្រូងទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ សូមព្រះអង្គធ្វើឲ្យកិច្ចការទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ដោយស្រួល សូមព្រះអង្គព្រះរាជទានជំនួយម្នាក់ អាល្លៃ ឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ដើម្បីពង្រឹងខ្នងទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ដោយគេនេះ ។

قَالَ أَبُو دَرٍّ: فَوَ اللَّهُ مَا اسْتَنَمَّ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) الْكَلِمَةَ حَتَّى نَزَلَ عَلَيْهِ جِبْرَائِيلُ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ، أَقْرَأُ. قَالَ: «وَمَا أَقْرَأُ؟» قَالَ: ﴿اقْرَأْ إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ الآية. (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣١٩ الحديث: ٩٩ / ٣١٧١، مجمع البيان ج3 ص324، شواهد التنزيل ج1 ص177 ح235، فرائد السمطين ج1 ص191 ح151، الفصول المهمة لابن الصبأغ ص124)**

អាចិ ស្ការ បានថា: "សូមស្ស៊ូចនឹងអល់ឡោះហ្វែរូអីយ! រឺស្វីលុលឡោះហ្វែរូអីយ មិនទាន់បាននិយាយចប់ទេ ស្រាប់តែយ៉ីបរអ៊ីល ចុះមកជួបព្រះអង្គ ពីអល់ឡោះហ្វែរូអីយ ទូលថា: "មូហាំម៉ាដ្យូ អីយ! សូត្រទៅ!" ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា: "ឲ្យទូលបង្គំ សូត្រអ្វី?" យ៉ីបរអ៊ីល បានថា: "ចូរសូត្រថា: [៥:៥៥] អភិបាលរបស់ពួកអ្នកគឺមានតែអល់ឡោះហ្វែរូ ព្រះសាសនៈទូតរបស់ព្រះអង្គនិងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះ (Mجمع البيان 3: 324، شواهد التنزيل 1: 177 / 235، فرائد السمطين 1: 191 / 151، الفصول المهمة لابن الصبأغ: 124)" ។

وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ ﴿٥٦﴾

៥៦. អ្នកណាយកអល់ឡោះហ្វែរូ ព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គនិងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាជាអភិបាល [ជាមិត្តនិងជាអ្នកចង្អុលណែនាំដ៏ស្មោះ អ្នកនោះនឹងមានជោគជ័យ ។ ចូរដឹងថាសមាជិកនៃ]បក្សរបស់ អល់ឡោះហ្វែរូ ពួកគេនឹងមានជ័យជំនះ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៥៦

1/56. ابن شهر آشوب: عَنِ الْبَاقِرِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَنَّهَا نَزَلَتْ فِي عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ). (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٢٧ الحديث: ٩٩ / ٣١٨٩، المناقب - الجزء: ٤ الصفحة: ٣)**

56/1. អ៊ីបន្ទូ ស្ការស៊ូរី អាស៊ីបបានឲ្យដឹងតមកពី អាល់-បាកៀរ ដែលមានវចនៈថា: "អាយ៉ាស៊ូនេះ ត្រូវដាក់មកឲ្យអាល្លៃ (4:3) ។"

2/56. الْعِيَاشِيُّ: عَنْ صَفْوَانَ الْجُمَالِ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «لَمَّا نَزَلَتْ هَذِهِ آيَةٌ بِالْوَلَايَةِ، أَمَرَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) بِالذُّوْحَاتِ - دَوْحَاتِ عَدِيْرِ حُجْمٍ - فَمُتَّتْ، ثُمَّ نُودِيَ الصَّلَاةَ جَامِعَةً. ثُمَّ قَالَ: أَيُّهَا النَّاسُ، أَلَسْتُ أَوْلَىٰ بِكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ؟ قَالُوا: بَلَىٰ. قَالَ: فَمَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَعَلَيْ مَوْلَاهُ، رَبِّ وَالِ مَنْ وَالَاهُ، وَ عَادِ مَنْ عَادَاهُ.

56/2. អាល័យ-ម៉ាអ៊ីដ្យាស្តបានថាតមកពី ស្រីហ្វូរ៉ាន អាល័យ-យ៉ាម៉ាល់ ដែលបានថា អាចិ អុប្បុរសឡោះហ្វូរ៉ាន មានវចនៈថា៖ "កាលអាយ៉ាស្តនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងជាមួយវិទ្យាយ៉ាស្ត វិស្វលុលឡោះហ្វូរ៉ាន បញ្ហាឲ្យសាងវេទិកា វេទិកានៅឯក្តីខ្មៅ-រមុម ។ ព្រះអង្គ បានក្រោកឡើង ហើយបានហៅឲ្យស្រីឡាតុំ ជុំគ្នា ។ រួចហើយព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអើយ! តើខ្ញុំ ខ្ពង់ខ្ពស់ជាងខ្លួនអស់លោកមែនទេ?" ពួកគេបានថា៖ "មែន" ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "ដូច្នេះអ្នកណាមួយដែលមានខ្ញុំជាអគ្គមហាប្រមុខ អាល័យ ជាអគ្គមហាប្រមុខរបស់អ្នកនោះ ។ ម្ចាស់អើយ! សូមព្រះអង្គ ចងមេត្រីភាពជាមួយអ្នកណាដែលចងមេត្រីភាពជាមួយគេ ។" សូមព្រះអង្គ ជាសត្រូវរបស់អ្នកណាដែលជាសត្រូវរបស់គេ ។"

ثُمَّ أَمَرَ النَّاسَ بِبَيْعَتِهِ، وَ بِبَيْعَةِ النَّاسِ وَ لَا يَجِيءُ أَحَدٌ إِلَّا بِبَيْعَتِهِ، وَ لَا يَتَكَلَّمُ، حَتَّىٰ جَاءَ أَبُو بَكْرٍ، فَقَالَ: يَا أَبَا بَكْرٍ، بَايِعْ عَلِيًّا بِالْوَلَايَةِ. فَقَالَ: مِنَ اللَّهِ، أَوْ مِنْ رَسُولِهِ؟ فَقَالَ: مِنَ اللَّهِ وَ مِنْ رَسُولِهِ.

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ បានសូមឲ្យប្រជារាស្ត្រសច្ចាប្រណិធានព្រមស្តាប់បង្គាប់អាល័យ ប្រជារាស្ត្រក៏បានសច្ចាប្រណិធានព្រមស្តាប់បង្គាប់ ហើយមិននិយាយ[តវ៉ា]ទេ លុះអាចិ បាការ បានមកដល់ ។ ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "អាចិ បាការ អើយ! ចូរលោកសច្ចាប្រណិធានព្រមស្តាប់ឱវាទអាល័យ ជាមួយវិទ្យាយ៉ាស្តទៅ ។" គាត់បានថា៖ "[តើនេះជាបញ្ហា]មកពីអល់ឡោះហ្វូរ៉ាននិងមកពីវិស្វលុល ព្រះអង្គ មែនទេ?" ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "មែន [នេះគឺបញ្ហា]មកពីអល់ឡោះហ្វូរ៉ាននិងវិស្វលុល ព្រះអង្គ ។"

ثُمَّ جَاءَ عُمَرُ، فَقَالَ: بَايِعْ عَلِيًّا بِالْوَلَايَةِ. فَقَالَ: مِنَ اللَّهِ أَوْ مِنْ رَسُولِهِ؟ فَقَالَ: مِنَ اللَّهِ وَ مِنْ رَسُولِهِ. ثُمَّ تَنَىٰ عِطْفِيهِ، فَالْتَقِيَا، فَقَالَ لِأبي بَكْرٍ: لَشَدَّ مَا يَزْفَعُ بِضَبْعِي ابْنَ عَمِّهِ.

បន្ទាប់មក អ៊ូម៉ារ បានមកដល់ ។ ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "ចូរលោកសច្ចាប្រណិធានព្រមស្តាប់ឱវាទអាល័យ ជាមួយវិទ្យាយ៉ាស្តទៅ ។" លោកបានថា៖ "[តើនេះជាបញ្ហា]មកពីអល់ឡោះហ្វូរ៉ាននិងមកពីវិស្វលុល ព្រះអង្គ មែនទេ?" ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "មែន [នេះគឺបញ្ហា]មកពីអល់ឡោះហ្វូរ៉ាននិងវិស្វលុល ព្រះអង្គ ។" បន្ទាប់មកគាត់បានគេចចេញទៅជួប អាចិ បាការ ប្រាប់គាត់ថា៖ "ព្រះអង្គ លើកបងប្អូនដ៏ជូនមួយរបស់ព្រះអង្គ ដោយដៃពីរយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់មែន ។"

ثُمَّ حَرَجَ هَارِبًا مِنَ الْعَسْكَرِ، فَمَا لَبِثَ أَنْ أَتَى النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنِّي حَرَجْتُ مِنَ الْعَسْكَرِ لِحَاجَةٍ، فَرَأَيْتَ رَجُلًا عَلَيْهِ ثِيَابٌ بَيْضٌ لَمْ أَرِ أَحْسَنَ مِنْهُ، وَ الرَّجُلُ مِنْ أَحْسَنِ النَّاسِ وَجْهًا، وَ أَطْيَبِهِمْ رِيحًا، فَقَالَ: لَقَدْ عَقَدَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) لِعَلِيِّ عَقْدًا لَا يَخْلُهُ إِلَّا كَافِرٌ. فَقَالَ: يَا عُمَرُ، أ تَدْرِي مَنْ ذَاكَ؟ قَالَ: لَا. قَالَ: ذَاكَ جَبْرِئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَاحْذَرِ أَنْ تَكُونَ أَوْلَ مَنْ يَخْلُهُ، فَتَكْفُرُ.

ក្រោយមក គាត់បានរត់គេចខ្លួនពីទ័ព មិនយូរប៉ុន្មានលោកបានមកជួបវិស្វលុលឡោះហ្វូរ៉ាន ហើយបានប្រាប់ព្រះអង្គ ថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្វូរ៉ាន អើយ! ទូលបង្គំមានការចាំបាច់ត្រូវដកខ្លួនចេញពីទ័ព ។ ទូលបង្គំបានឃើញបុរសម្នាក់ពាក់អាវវែងពណ៌ស ទូលបង្គំមិនធ្លាប់ឃើញអ្វីល្អជាងអាវនោះឡើយ ។"

បុរសរូបនោះមានមុខស្អាតលើសមនុស្សទាំងឡាយ មានក្លិនក្រអូប ។ បុរសរូបនេះបានថា៖
 "វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយអាល្លឺ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ពុំមានអ្នកណាអាចស្រាយកិច្ចសន្យានេះ
 បានទេរៀងលែងតែបុគ្គលអសទ្ធា ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានវចនៈថា៖ "អ៊ីម៉ារអីយ! តើលោកដឹងទេថាបុរស
 នោះជាអ្នកណា?" លោកបានថា៖ "ទេ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះវចនៈថា៖ "បុរសនោះគឺយ៉ូបអ៊ីល ^{عليه السلام}
 លោកចូរប្រយ័តខ្លួន ក្រែងលោកទៅជាបុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលស្រាយកិច្ចសន្យានោះ ដូច្នោះលោក
 នឹងទៅជាបុគ្គលអសទ្ធា ។"

ثُمَّ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «لَقَدْ حَضَرَ الْعَدِيرِ اثْنَا عَشَرَ أَلْفَ رَجُلٍ، يَشْهَدُونَ لِعَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَمَا قَدَرَ عَلَى
 أَخْذِ حَقِّهِ، وَإِنَّ أَحَدَكُمْ يَكُونُ لَهُ أَمَالٌ، وَ لَهُ شَاهِدَانِ، فَيَأْخُذُ حَقَّهُ فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْعَالِيُونَ فِي عِلِّيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». (البرهان في
 تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٢٧ الحديث: ٩٩ / ٣١٩١، تفسير العياشي - الجزء: ١ الصفحة: ٣٢٩ الحديث: ١٤٣)**

បន្ទាប់មក អាថ្នី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានវចនៈថា៖ "មានមនុស្សដប់ពីរពាន់នាក់នៅឯអាល់-
 ក្តីដៀវជាកសិណសាក្សីឲ្យអាល្លឺ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អាថ្នី ត្ថ្ថលិប ^{عليه السلام} ។ តើមានហេតុផលអ្វីដែលអាចដកយកសិទ្ធិ
 ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បាន ហាក់ដូចជាអស់លោកណាម្នាក់មានទ្រព្យ ព្រមទាំងមានកសិណសាក្សីពីរនាក់លើ
 ទ្រព្យនោះផងត្រូវគេបំបាត់សិទ្ធិខ្លួននោះ ។ [៥:៥៦] អ្នកណាយកអល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះសាស្តារបស់ព្រះ
 អង្គនិងបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាជាអភិបាល [ជាមិត្តនិងជាអ្នកចង្អុលណែនាំដ៏ស្មោះ អ្នកនោះនឹងមាន
 ជោគជ័យ ។ ចូរដឹងថាសមាជិកនៃ]បក្សរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ពួកគេនឹងមានជ័យជំនះ ស្តីអំពីអាល្លឺ
^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។" (تفسير العياشي 1: 143/329)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَكُمْ هُزُورًا وَلَعِبًا مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ
 وَالْكَفَّارَ أَوْلِيَاءَ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِن كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾

៥៧. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ! ចូរពួកអ្នកកុំយកជាអភិបាល [ជាមិត្ត ជាមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំ]ឡើយ អ្នក
 ណាដែលចំអកឡកឡាយដាក់សាសនាពួកអ្នកជាល្បែងលេងសើច ក្នុងបណ្តាអ្នកដែលគេបានប្រទាន
 ឲ្យនូវព្រះគម្ពីរមុនពួកអ្នក[តែពួកគេមិនព្រមអនុវត្តតាមទេ] និងបណ្តាអ្នកបដិសេធសទ្ធា ។ ចូរពួកអ្នក
 ក្រែងខ្លាចអល់ឡោះហ្ន៎[យ៉ាងស៊ប់ចិត្ត] បើពួកអ្នកមានសទ្ធា ។

وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوهَا هُزُورًا وَلَعِبًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٥٨﴾

៥៨. ពេលពួកអ្នកកោះហៅ[បណ្តាអ្នកមានសទ្ធា]ឲ្យធ្វើនមស្តារ[បូជាអល់ឡោះហ្ន៎] ពួកគេចំអកឲ្យ
 យកធ្វើជាល្បែងលេងសើច ។ នេះពីព្រោះពួកគេជាជនដែលមិនយល់ទេ ។

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَنقِمُونَ مِنَّا إِلَّا أَنْ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلُ وَأَنَّ أَكْثَرَكُمْ
 فَسِقُونَ ﴿٥٩﴾

៥៩. ចូរអ្នកថា៖ "បណ្តាជនគម្ពីរអើយ! តើអស់លោកក្រោធយើងព្រោះតែយើងមានសទ្ធាចំពោះ
 អល់ឡោះហ្ន៎ ចំពោះអ្វីដែលគេបានបើកឲ្យយើងដឹង និងចំពោះអ្វីដែលគេបានបើកឲ្យដឹងកាលពីមុន ឯ
 អស់លោកភាគច្រើនជាជនបំពារបំពាន?"

قُلْ هَلْ أَنْبَيْتُمْ بِشَرِّ مِمَّنْ ذَلِكُمْ مَثُوبَةً عِنْدَ اللَّهِ مَنْ لَعَنَهُ اللَّهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمْ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتَ أُولَئِكَ شَرٌّ مَكَانًا وَأَضَلُّ عَن سَوَاءِ السَّبِيلِ ﴿٦٠﴾

៦០. ចូរអ្នកថា៖ "តើឲ្យខ្ញុំប្រាប់អស់លោកទេអំពី[អ្នកដែលនឹងបានទទួល]ការតបស្នងអាក្រក់លើសនេះសម្រាប់អស់ឡោះហ្ន៍? ពួក (គឺជនទុច្ចរិតមួយក្រុម) ដែលអស់ឡោះហ្ន៍បានដាក់បណ្តាសា ដែលព្រះអង្គទ្រង់ព្រះពិរោធ ព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យពួកគេក្លាយទៅជាសត្វស្វានិងសត្វជ្រូក និងពួកដែលធ្វើសក្តារៈត្រួតត្រា (គឺស្ត្រីតួន មនុស្សអាក្រក់ ព្រាយបិសាច...) ។ ជនទាំងនោះមានជម្រកអាក្រក់បំផុត រង្វង់ចេញពីមាត់ត្រូវលើសគេ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៥៧-៦០

57-60/1. قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: أَمَرَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عِبَادَهُ أَنْ يَسْأَلُوهُ طَرِيقَ الْمُنْعَمِ عَلَيْهِمْ، وَ هُمْ: النَّبِيُّونَ وَ الصِّدِّيقُونَ وَ الشُّهَدَاءُ وَ الصَّالِحُونَ وَ أَنْ يَسْتَعِيدُوا [بِهِ] مِنْ طَرِيقِ « الْمَعْضُوبِ عَلَيْهِمْ » وَ هُمْ الْيَهُودُ الَّذِينَ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى فِيهِمْ: ﴿قُلْ هَلْ أَنْبَيْتُمْ بِشَرِّ مِمَّنْ ذَلِكُمْ مَثُوبَةً عِنْدَ اللَّهِ مَنْ لَعَنَهُ اللَّهُ وَ غَضِبَ عَلَيْهِ﴾

57-60/1. អ៊ីម៉ា[អ្នកស្រុកកាវី] ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថាអាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៍ ^{وَجَلَّ} បញ្ជាឲ្យបាវទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ} សូមព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ} ឲ្យព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ} នូវមាតិកា គឺអស់បុគ្គលដែលព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ} ប្រោសប្រណី អស់បុគ្គលទាំងនោះគឺព្រះសាស្តាទាំងឡាយ ^{عليه السلام} បណ្តាសច្ចកាវី បណ្តាទុក្ខរបុគ្គលនិងបណ្តាអ្នកត្រឹមត្រូវ ហើយព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ} ឲ្យបាវទាំងឡាយសូមឲ្យព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ} ជួយការពារឲ្យបានចាកផុតពីមាត់របស់បុគ្គលទាំងនោះដែលរងព្រះពិរោធព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ} បុគ្គលទាំងនោះគឺពួកយ៉ាហ្វិឌី អស់ឡោះហ្ន៍ ^{تعالى} បានចែងអំពីពួកទាំងនេះថា៖ [៥:៦០] ចូរអ្នកថា៖ "តើឲ្យខ្ញុំប្រាប់អស់លោកទេអំពីការតបស្នងអាក្រក់លើសនេះសម្រាប់អស់ឡោះហ្ន៍? ពួកដែលអស់ឡោះហ្ន៍បានដាក់បណ្តាសា ដែលព្រះអង្គទ្រង់ព្រះពិរោធ ។"

... ثُمَّ قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: كُلُّ مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ فَهُوَ مَعْضُوبٌ عَلَيْهِ، وَ ضَالٌّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ.

បន្ទាប់មកអាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាប្រព្រឹត្តបទបដិសេធសទ្ទាចំពោះអស់ឡោះហ្ន៍ ^{وَجَلَّ} អ្នកនោះរងព្រះពិរោធ[របស់អស់ឡោះហ្ន៍ ^{وَجَلَّ}] បុគ្គលនោះឃ្លាតចាកពីព្រះមាត់របស់អស់ឡោះហ្ន៍ ^{وَجَلَّ} ។"

وَ قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ كَذَلِكَ، وَ زَادَ فِيهِ، فَقَالَ: وَ مَنْ تَجَاوَزَ بِأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ الْعُبُودِيَّةَ فَهُوَ مِنْ « الْمَعْضُوبِ عَلَيْهِمْ » وَ مِنْ « الضَّالِّينَ ». (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 50)

អ៊ីម៉ាអាល់-រីដ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈស្រដៀងនេះដែរ ហើយបានបន្ថែមថា៖ "អ្នកណាលើកឋានៈខ្លួន[ដែលជាឋានៈទាសៈរបស់អស់ឡោះហ្ន៍ ^{وَجَلَّ} នោះ] ខ្ពស់ជាងអាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} អ្នកនោះនៅក្នុងបណ្តាអ្នកដែលរងព្រះពិរោធនិងជាជនរង្វង់ ។" (التفسير الإمام العسكري (عليه السلام))

وَ إِذَا جَاءَكُمْ قَالُوا عَمَانًا وَقَدْ دَخَلُوا بِالْكَفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِءِ وَأَلَّهِ أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا يَكْتُمُونَ ﴿٦١﴾

៦១. ពេលពួកគេមករកពួកអ្នក ពួកគេថា៖ "យើងជឿ" ។ តែការពិតពួកគេចូលមក[រកពួកអ្នក]ជាអ្នក

បដិសេធសទ្ធា[ដែលមានល្បិចកល] ហើយពួកគេចេញទៅវិញជាអ្នកបដិសេធសទ្ធា ។ អល់ឡោះហ្ន៎ ទ្រង់ញាណបំផុតអ្វីដែលពួកគេលាក់ទុក ។

وَتَرَى كَثِيرًا مِّنْهُمْ يُسْرِعُونَ فِي الْأَيْمَانِ وَالْعُدْوَانِ وَأَكْلِهِمُ السُّحْتَ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٦٢﴾

៦២. អ្នកឃើញពួកគេភាគច្រើនស្ទុះទៅរកបាបកម្ម បទល្មើសនិងត្របាក់លេបអ្វីដែលបានមកដោយមិនសុច្ឆរិត ។ អាក្រក់មែនអ្វីដែលពួកគេធ្វើនោះ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៦១-៦២

*61-62/1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ النَّوْفَلِيِّ، عَنِ السَّكُونِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «السُّحْتُ مِمَّنْ الْمَيْتَةِ، وَ مِمَّنْ الْكَلْبِ، وَ مِمَّنْ الْحَمْرِ، وَ مِمَّنْ الْبَغِيِّ، وَ الرَّشْوَةِ فِي الْحُكْمِ، وَ أَجْرُ الْكَاهِنِ». (الكافي - الجزء ٥ : صفحة ١٢٦ : حديث ٢) *61-62/1. អាល្លី ប៊ីន អ៊ីប្រាអ៊ីម បានរាយការណ៍មកពីឪពុកលោក តមកពី អាល់-ណាហ្វាលី តមកពី អាល់-សាក្វីនី តមកពី អាហ្វិ អុប្បាលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "ទ្រព្យដែលបានមកដោយមិនសុច្ឆរិតគឺ៖ តម្លៃសាកសព (ជួញដូរសាកសព) តម្លៃផ្តុំ (ជួញដូរផ្តុំ) តម្លៃពីស្រា (ជួញដូរស្រា) ចំណាយប្រាក់ក្នុងបទពេស្យាចារ (ជួញដូរផ្លូវភេទ) សូកប៉ាន់រឿងកាត់ក្តី និងឈ្នួលហោរ ។" (5: 126 / 2) (الكافي 5:41-42)

***

2/61-62. مُحَمَّدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ النُّعْمَانِيُّ فِي كِتَابِ الْعَبِيَّةِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَنَّهُ قَالَ: مَنْ دَخَلَ فِي هَذَا الدَّيْنِ بِالرِّجَالِ أَخْرَجَهُ مِنْهُ الرِّجَالُ وَ مَنْ دَخَلَ فِيهِ بِالْكِتَابِ وَ السُّنَّةِ رَأَيْتِ الْجِبَالَ قَبْلَ أَنْ يَرُودَ. (مستدرک الوسائل ج ١٧ ص ٣٠٧) 61-62/2. មូហ្មាម៉ាដ្ឋ ប៊ីន អ៊ីប្រាអ៊ីម អាល់-នុអ៊ីម៉ានីបានថានៅក្នុងសាត្រាអាល់-កុយ្យាស្ត តមកពី អាហ្វិ អុប្បាលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អ្នកណាដែលបានចូលមកក្នុងសាសនានេះតាមរយៈមនុស្ស មនុស្សនឹងធ្វើឲ្យអ្នកនោះចេញពីសាសនា ។ អ្នកណាដែលចូលមកក្នុងសាសនានេះតាមរយៈព្រះគម្ពីរនិងសូណាស្ត ភ្នំនឹងផ្លាស់កន្លែង (គឺដើរបាន) មុនអ្នកនោះផ្លាស់កន្លែង (គឺចេញពីសាសនា) ។" (مستدرک الوسائل 17: 307)

لَوْلَا يَنْهَاهُمُ الرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ عَنْ قَوْلِهِمُ الْإِيْمَ وَأَكْلِهِمُ السُّحْتِ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٦٣﴾

៦៣. ហេតុអ្វីបណ្តាអ្នកមានវិជ្ជាជ្រៅជ្រះនិងបណ្តាបណ្ឌិតសាសនាមិនហាមពួកគេនិយាយសម្តីបាបនិងត្របាក់លេបអ្វីដែលបានមកដោយមិនសុច្ឆរិត ? អាក្រក់មែនអ្វីដែលពួកគេធ្វើនោះ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៦៣

1/63. عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ وَ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ جَمِيعًا عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ أَبِي نَصْرِ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ عَنْ عَمْرِو بْنِ رِيَّاحٍ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام) قَالَ قُلْتُ لَهُ بَلَعْنِي أَنْتَ تَقُولُ مَنْ طَلَّقَ لِعَبْرِ السُّنَّةِ أَنْتَ لَا تَرَى طَلَّاقَهُ شَيْئًا فَقَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عليه السلام) مَا أَقُولُهُ بَلِ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُهُ أَمَا وَ اللَّهُ لَوْ كُنَّا نَفْتِيكُمْ بِالْجُورِ لَكُنَّا شَرًّا مِنْكُمْ لِأَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ ﴿لَوْ لَا يَنْهَاهُمُ الرَّبَّانِيُّونَ وَ الْأَحْبَارُ عَنْ قَوْلِهِمُ الْإِيْمَ وَ أَكْلِهِمُ السُّحْتِ﴾ إِلَى آخِرِ الْآيَةِ. (الكافي - الجزء ٦ : صفحة ٥٧ : حديث ١) 63/1. [...] អាហ្វិ បាស្ទៀរ បានថាតមកពីអ្នក ប៊ីន រីយ៉ាស្ត តមកពីអាហ្វិ យ៉ាក្តហ្វា^{صلوات الله عليه والسلام} ថាខ្ញុំបានសួរព្រះ

អង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា: "ទូលបង្គំបានឮគេថាព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "អ្នកណាមិនលែងលះគ្នាតាមព្រះគម្ពីរ និងសូណាសុំទេ ការលែងលះគ្នានោះមិនមានសុពលភាពទេ (គឺឥតបានការ) ។" អាថ្នី យ៉ាក្រុំហ្វារ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام មិនបាននិយាយសម្តីនេះទេ តែអស់ឡោះហ្ន៎ رحمته ទេដែលមានព្រះបន្ទូលដូចនេះ ។ សូមស្ស្រីនឹងអស់ឡោះហ្ន៎ رحمته ! បើយើង رحمته ចេញច្បាប់ដោយអយុត្តិ យើង رحمته នឹងអាក្រក់លើសអស់លោកទៅទៀត ព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎ رحمته មានព្រះបន្ទូលថា: [៥:៦៣] ហេតុអ្វីបណ្តាអ្នកមានវិជ្ជាជ្រៅជ្រះ និងបណ្តាបណ្ឌិតសាសនាមិនហាមពួកគេនិយាយសម្តីបាប និងត្របាក់លេបអ្វីដែលបានមកដោយមិនសុច្ឆរិត ?" លុះចប់អាយ៉ាស្ត (1 / 57 : 6 الكافي)

وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا بِمَا قَالُوا بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا وَالْقَيْنَاتُ بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ كُلَّمَا أَوْقَدُوا نَارًا لِلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٦٤﴾

៦៤. ពួកយ៉ាហ្វ៊ីឌ្លីដែលបដិសេធសទ្ធា)ថា: "ដៃអស់ឡោះហ្ន៎ត្រូវចងជាប់ (គឺក្តាប់ជិត) ។" ។ ចូរឲ្យដៃពួកគេត្រូវចងជាប់ ចូរឲ្យពួកគេត្រូវបណ្តាសាដោយសារអ្វីដែលពួកគេបានថានោះ ។ តែព្រះហត្ថទាំងពីររបស់ព្រះអង្គលាតសន្ធឹង ព្រះអង្គព្រះរាជទានឲ្យដូចម្តេចស្រេចតែព្រះអង្គ ។ [សាស្ត្រាភិយ] អ្វីដែលត្រូវបើកឲ្យអ្នកដឹងពីម្ចាស់អ្នកនោះ ធ្វើឲ្យពួកគេភាគច្រើនកាន់តែបះបោរនិងបដិសេធសទ្ធាខ្លាំងឡើង ។ យើងបានចោលទៅលើពួកគេអវិភាពនិងទោសៈរហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ រាល់គ្រាដែលពួកគេបញ្ឆោតភ្លើងដើម្បីធ្វើសង្គ្រាម អស់ឡោះហ្ន៎ពន្លត់ភ្លើងនោះ ។ ពួកគេខំប្រឹងប្រែងបង្កវិនាសនៅលើផែនដី ។ អស់ឡោះហ្ន៎មិនសព្វព្រះហឫទ័យបណ្តាអ្នកបង្កវិនាសអន្តរាយទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៦៤

1/64. ابن بابويه: عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْبَرْقِيُّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ النُّعْمَانِ، عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَمَّارٍ، عَمَّنْ سَمِعَهُ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، أَنَّهُ قَالَ فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ﴾: «لَمْ يَعْزُبُوا أَنَّهُ هَكَذَا، وَ لَكِنَّهُمْ قَدَ قَالُوا: قَدْ فَرَعَ مِنَ الْأَمْرِ فَلَا يَزِيدُ وَ لَا يَنْقُصُ، فَقَالَ اللَّهُ جَلَّ جَلَالُهُ تَكْدِيمًا لِقَوْلِهِمْ: ﴿غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَ لُعِنُوا بِمَا قَالُوا بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ﴾ أَوْ لَمْ تَسْمَعْ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: ﴿يَمْحُوا اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَ يُثْبِتُ وَ عِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ﴾؟». (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٣٠ الحديث: ٩٩ / ٣١٩٨، التوحيد - الجزء: ١ الصفحة: ١٦٧ الحديث: ١)**

64/1. [...] អ៊ីសហ្គាត្នូ ប៊ិន អ៊ាប៊ីម៉ារបានតំណាលតមកពីម្នាក់ដែលបានឮតមកពីអាថ្នី អ៊ាប៊ីខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ رحمته [៥:៦៤] ពួកយ៉ាហ្វ៊ីឌ្លីថា: "ដៃអស់ឡោះហ្ន៎ត្រូវចងជាប់" ។ ចូរឲ្យដៃពួកគេត្រូវចងជាប់ ថា: "ពួកគេមិនចង់មានន័យថាដូចនេះទេ តែពួកគេថា: "ព្រះអង្គ رحمته រួចផុតពីបញ្ហា (ពោលគឺអស់ឡោះហ្ន៎ رحمته បានដាក់បញ្ហាមកអស់ហើយ) ដូច្នេះព្រះអង្គ رحمته មិនបន្ថែមបញ្ហាមិនបន្ថយបញ្ហានោះទេ ។ ដូច្នេះអស់ឡោះហ្ន៎ رحمته មានព្រះបន្ទូលដើម្បីធ្វើឲ្យសម្តីពួកគេទៅជាមោឃៈថា: [៥:៦៤] ចូរឲ្យដៃពួកគេត្រូវចងជាប់ ចូរឲ្យពួកគេត្រូវបណ្តាសាដោយសារអ្វីដែលពួកគេបានថានោះ ។ តែព្រះហត្ថទាំងពីររបស់ព្រះអង្គលាតសន្ធឹង ព្រះអង្គព្រះរាជទានឲ្យដូចម្តេចស្រេចតែព្រះអង្គ ។ ឬក៏លោកមិនបានឮអស់ឡោះហ្ន៎ رحمته មានព្រះបន្ទូលទេថា: [១៣:៣៩] អស់ឡោះហ្ន៎លុបចោល (គឺលុបឲ្យ

ប្រើទៀត) ព្រះអង្គបញ្ជាក់បន្ថែមអ្វីមួយស្រេចតែព្រះអង្គ ។ ព្រះមេតម្តីនៅឯព្រះអង្គ (គម្ពីរដើម គឺព្រះគម្ពីរអភិរក្ស) ។" (1 / 167) (التوحيد)

***

2/64. عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ الْوَلِيدِ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ الصَّفَّارِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنِ الْمَشْرِقِيِّ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَمِعْتُهُ يَقُولُ: ﴿بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ﴾، فُئِلْتُ لَهُ: يَدَانِ هَكَذَا؟ وَ أَشْرْتُ يَبْدِي إِلَى يَدَيْهِ، فَقَالَ: «لَا، لَوْ كَانَ هَكَذَا لَكَانَ مَخْلُوقًا». (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٣٠ الحديث: ٩٩ / ٣١٩٩، التوحيد - الجزء: ١ الصفحة: ١٦٨ الحديث: ٢)**

64/2. [...] អាល់-ម៉ាអ៊ីដ្យាស៊ុបានតំណាលតមកពីអាចូ អាល់-ហ្សាសាន់ អាល់-រីដ្យី صلوات الله عليه والسلام ថាខ្ញុំបានឮព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "[៥:៦៤] តែព្រះហត្ថទាំងពីរបស់ព្រះអង្គលាត ។" ខ្ញុំក៏បានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "ដៃទាំងពីរដូចនេះឬ?" ខ្ញុំបានចង្អុលទៅរកដៃព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ទេ! បើដូចនេះមែន បានសេចក្តីថាព្រះអង្គ وجل ជាសត្វលោកដែលគេបានបង្កើតមក ។" (2 / 168) (التوحيد)

***

3/64. الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: ﴿كُلَّمَا أَوْقَدُوا نَارًا لِلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ﴾: «كُلَّمَا أَرَادَ جَبَّارٌ مِنَ الْجَبَابِرَةِ هَلَكَ آلُ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) فَصَمَهُ اللَّهُ». (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٣٢ الحديث: ٩٩ / ٣٢٠٧، تفسير العيَّاشي - الجزء: ١ الصفحة: ٣٣٠ الحديث: ١٤٨)**

64/3. អាល់-អ៊ែយ៉ាស៊ីបានតំណាលតមកពីយ៉ាបៀរ តមកពីអាចូ យ៉ាក្តុហ្សារ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័ وجل [៥:៦៤] រាល់គ្រាដែលពួកគេបញ្ឆេះភ្លើងដើម្បីធ្វើសង្គ្រាម អល់ឡោះហ្គ័ពន្យត់ភ្លើងនោះ ថា៖ "រាល់គ្រាដែលបុគ្គលសាហាវយង់យួង ក្នុងចំណោមពួកសាហាវយង់យួង បំបែកម្តេចព្រះរាជបុត្ររាជនគ្គា عليه السلام របស់មូហាំម៉ាដ្យ صلوات الله عليه وآله អល់ឡោះហ្គ័ وجل បំបាក់បុគ្គលនោះ ។" (148 / 330 : 1) (تفسير العيَّاشي)

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ ءَامَنُوا وَاتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأَدْخَلْنَاهُمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٦٥﴾

៦៥. បើជនគម្ពីរមានសទ្ធា[ចំពោះអល់ឡោះហ្គ័មួយគត់] ខ្លាចក្រែង យើងច្បាស់ជានឹងលុបចោលទង្វើអាក្រក់របស់ពួកគេ យើងនឹងឲ្យពួកគេចូលឋានសួគ៌បរមសុខ ។

وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَأَكْلُوا مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ مِمَّنْهُمْ أُمَّةٌ مُّقْتَصِدَةٌ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ سَاءَ مَا يَعْمَلُونَ ﴿٦٦﴾

៦៦. បើពួកគេបានអនុវត្តតាមគម្ពីរតៅវិត គម្ពីរអ៊ុនយ៉ូលនិងអ៊ីវដែលគេបានបើកឲ្យពួកគេដឹងមកពីម្ចាស់ពួកគេនោះ ពួកគេច្បាស់ជាបានបរិភោគអ្វីនៃឧបការធម៌ដែលនៅពីលើពួកគេ (គឺមេឃ) និងអ្វីដែលនៅពីក្រោមជើងពួកគេ (គឺលើដី) ។ ក្នុងបណ្តាពួកគេមានសហគមន៍កណ្តាល (មិនជ្រុលហួស) តែពួកគេភាគច្រើនប្រព្រឹត្តអ្វីដែលអាក្រក់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៦៥-៦៦

1/66-65. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ، عَنِ الْفَضْلِ بْنِ شَاذَانَ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ رَبِيعِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ﴾، قَالَ: «الْوَلَايَةُ».

(البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٣٢ الحديث: ٩٩ / ٣٢٠٩، الكافي - الجزء: ١ الصفحة: ٣٤٢ الحديث: ٦)**

65-66/1. [...] រឿង ប្រទេស អ្នកប្រកាសព្រះបាទបានតំណាលតមកពីអាហ្វិ យ៉ាត្រាហ្វាវា^{صلوات الله عليه والسلم} អំពីព្រះបន្ទូល អស់ឡោះហ្វាវា [៥:៦៦] បើពួកគេបានអនុវត្តតាមគម្ពីរគោរព គម្ពីរអ៊ិនឃ្លីលនិងអ្វីៗដែលគេបានបើកឲ្យ ពួកគេដឹងមកពីម្ចាស់ពួកគេនោះ ថា: "នេះគឺវិទ្យាយ៉ាត្រា ១" (6 / 342 : 1) (الكافي)

***

2/66-65. الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ أَبِي الصَّهْبَاءِ الْبَكْرِيِّ، قَالَ: سَمِعْتُ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ دَعَا رَأْسَ الْجَالُوتِ، وَ أَسْفَفَ النَّصَارَى، فَقَالَ: «إِنِّي سَأَلْتُكُمْ عَنْ أَمْرِ، وَ أَنَا أَعْلَمُ بِهِ مِنْكُمْ، فَلَا تَكْتُمَانِي». ثُمَّ دَعَا أَسْفَفَ النَّصَارَى، فَقَالَ: «أَنْشُدْكَ بِاللَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ الْإِنْجِيلَ عَلَى عِيسَى، وَ جَعَلَ عَلَى رِجْلِهِ الْبُرْكَهَ، وَ كَانَ يُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَ الْأَبْرَصَ وَ أَرَالَ أُمَّ الْعَيْنِ، وَ أَحْيَا الْمَيِّتَ، وَ صَنَعَ لَكُمْ مِنَ الطَّيْنِ طُيُورًا، وَ أَنْبَأَكُمْ بِمَا تَكْفُلُونَ وَ مَا تَدْخُرُونَ» فَقَالَ: ذُوْنَ هَذَا أَصْدَقُ.

65-66/2. អាល័យ-អ៊ែយ៉ាស្តីបានតំណាលតមកពី អាល័យ-ស្វែ:ហ្វាវា អាល័យ-បាករីដែលបានតំណាលថា ខ្ញុំបានឮអាល័យ^{صلوات الله عليه والسلم} ប៊ិន អាហ្វិ ត្ថុលីប^{صلوات الله عليه والسلم} អញ្ជើញមេដឹកនាំអាល័យ-យ៉ាត្រា និងសម្តេចសង្ឃរបស់គ្រិស្ត សាសនិកថា: "ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلم}នឹងសួរលោកទាំងពីរនាក់អំពីរឿងមួយ ។ ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلم}ដឹងរឿងនេះជាងអស់លោក ដូច្នេះចូរកុំលាក់ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلم} ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم}បានហៅសម្តេចសង្ឃរបស់គ្រិស្តសាសនិកថា: "ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلم}សូមអង្វរលោកក្នុងព្រះនាមអស់ឡោះហ្វាវា^{صلوات الله عليه والسلم}ដែលបើកព្រះគម្ពីរអ៊ិនឃ្លីលឲ្យអ៊ីសា^{صلوات الله عليه والسلم}ដឹង ដែលបាន ប្រសិទ្ធិអ្វីដែលនៅក្រោមបាទជើងព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم}បានធ្វើឲ្យមនុស្សខ្វាក់ភ្នែកនិងមនុស្សកើត ឃ្មងជាសះស្បើយ បានកម្ចាត់ជម្ងឺភ្នែក បានធ្វើឲ្យមនុស្សស្លាប់រស់ឡើងវិញ បានធ្វើឲ្យសត្វស្លាប់កើត មកពីដីដូចអស់លោក បានប្រាប់អស់លោកថាអស់លោកបានបរិភោគអ្វីហើយបានទុកអ្វី ។" សម្តេច សង្ឃរបស់គ្រិស្តសាសនិកបានថា: "ខ្ញុំនឹងនិយាយការពិតទោះបីតិចជាងនេះក៏ដោយ ។"

فَقَالَ عَلِيُّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «بِكُمْ افْتَرَقَتْ بَنُو إِسْرَائِيلَ بَعْدَ عِيسَى؟» فَقَالَ: لَا وَ اللَّهُ إِلَّا فِرْقَةٌ وَاحِدَةٌ. فَقَالَ عَلِيُّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «كَذَبْتَ وَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، لَقَدْ افْتَرَقَتْ أُمَّةٌ عِيسَى عَلَى اثْنَيْنِ وَ سَبْعِينَ فِرْقَةً، كُلُّهَا فِي النَّارِ إِلَّا فِرْقَةً وَاحِدَةً، إِنَّ اللَّهَ يَقُولُ: "مِنْهُمْ أُمَّةٌ مُقْتَصِدَةٌ وَ كَثِيرٌ مِنْهُمْ سَاءٌ مَا يَعْمَلُونَ" فَهَذِهِ الَّتِي تَنْجُو». (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٣٣

الحديث: ٩٩ / ٣٢١٢، تفسير العياشي - الجزء: ١ الصفحة: ٣٣٠ الحديث: ١٥)**

អាល័យ^{صلوات الله عليه والسلم}មានវចនៈថា: "តើកូនចៅអ៊ីសាអ្វីលបានបែកជាប៉ុន្មាននិកាយអត់ពីអ៊ីសា^{صلوات الله عليه والسلم}ទៅ?" គាត់ បានថា: "ទេ ។ សូមស្បថនឹងអស់ឡោះហ្វាវា^{صلوات الله عليه والسلم} មិនបានបែកជានិកាយណាមួយទេ ។" អាល័យ^{صلوات الله عليه والسلم}មាន វចនៈថា: "លោកនិយាយមិនពិតទេ ។ សូមស្បថនឹងអស់ឡោះហ្វាវា^{صلوات الله عليه والسلم} ព្រះ^{صلوات الله عليه والسلم}មួយគត់ មិនមានព្រះទេក្រៅ ពីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} ។ សហគមន៍របស់អ៊ីសា^{صلوات الله عليه والسلم}នឹងបែកជាចិតសិបពីរនិកាយ និកាយទាំងអស់នឹងចូលភ្លើង នរកលើកលែងតែមួយនិកាយទេ ។ អស់ឡោះហ្វាវា^{صلوات الله عليه والسلم}មានព្រះបន្ទូលថា: [៥:៦៦] ក្នុងបណ្តាពួកគេមាន សហគមន៍កណ្តាល តែពួកគេភាគច្រើនប្រព្រឹត្តអ្វីដែលអាក្រក់ ។ ដូច្នេះក្រុមនេះគឺក្រុមដែលនឹងត្រូវជួយ សង្គ្រោះ: ។" (تفسير العياشي 1 : 15 / 330)

يَأْتِيهَا الرُّسُولُ بَلِّغْ مَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ مِنَ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٦٧﴾

៦៧. ព្រះសាសនៈទូតអើយ! ចូរអ្នកផ្សព្វផ្សាយអ្វីដែលគេបានបើកឲ្យអ្នកដឹងមកពីម្ចាស់អ្នក ។ បើអ្នក មិនធ្វើ[ការផ្សព្វផ្សាយនោះ]ទេ [ព្រោះខ្លាចមនុស្សកំណាច វាដូចជា]អ្នកពុំបានផ្សព្វផ្សាយ[ប្រាប់មនុស្ស

ثلاثة
أزباع
١٢

ជាតិ]នូវព្រះរាជសារព្រះអង្គទេ ។ អល់ឡោះហ្នំនឹងការពារអ្នកពីបណ្តាមនុស្ស ។ អល់ឡោះហ្នំមិនដឹក
នាំជនបដិសេធសទ្ធាទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ក់ ៦៧

1/67. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْقَاسِمِ، عَنْ عُبَيْدِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْمُحَمَّديِّ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ
إِسْمَاعِيلَ الْأَفْطَسِ، عَنْ أَبِي مُوسَى الْمَشْرِقَانِيِّ، قَالَ: كُنْتُ عِنْدَهُ وَ حَضَرَهُ قَوْمٌ مِنَ الْكُوفِيِّينَ، فَسَأَلُوهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿لَئِنْ
أَشْرَكَتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ﴾، فَقَالَ: لَيْسَ حَيْثُ تَذْهَبُونَ، إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ حَيْثُ أَوْحَى إِلَى نَبِيِّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) أَنْ يُقِيمَ عَلَيَّا
(عَلَيْهِ السَّلَامُ) لِلنَّاسِ عِلْمًا، أَنْدَسَ إِلَيْهِ مُعَاذُ بْنُ جَبَلٍ، فَقَالَ: أَشْرِكُ فِي وَلَايَتِهِ - أَيْ الْأَوَّلِ وَ الثَّانِي - حَتَّى يَسْكُنَ النَّاسُ إِلَى قَوْلِكَ وَ
يُصَدِّقُوكَ،

67/1. មូហ្កាម៉ាដ្ក ប៊ិន អាល់-អុប្បាសបានតំណាលមកពីមូហ្កាម៉ាដ្ក ប៊ិន អាល់-ក្លីស៊ីមដែលបាន
តំណាលតមកពីអ៊ីប្រដ្ក ប៊ិន មុស្លីមដែលទទួលបានមកពីយ៉ាក្កុហ្ការ ប៊ិន អុប្បាសឡោះហ្នំ អាល់-
មូហ្កាម៉ាដ្កដែលបានតំណាលតមកពីអាល់-ហ្កាសាន់ ប៊ិន អ៊ីសម៉ាអ៊ីល អាល់-អាហ្កុត្តសដែលបាន
តំណាលតមកពីអាច្វី មូសា អាល់-ម៉ាស្ករីក្លីនីដែលបានថាខ្ញុំបាននៅជុំជាមួយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} កាលអ្នក
ស្រុកគូហ្កាស្ក់មួយក្រុមបានមកជួបព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ពួកគេបានសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូល
អល់ឡោះហ្នំ ^{عز وجل} [៣៩:៦៥] បើអ្នកយកអ្វីផ្សេងមកចូលរួម ហ៊ុនហាយ ការប្រព្រឹត្តិរបស់អ្នកនឹងទៅជា
មោឃៈ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "វាមិនដូចអ្វីដែលអស់លោកអនុវត្តន៍តាមនោះទេ ។ កាល
អល់ឡោះហ្នំ ^{عز وجل} បានបើកឲ្យព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ព្រះអង្គ ^{عز وجل} ដឹងថាព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ត្រូវតែងតាំងអាល់ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាទង់
សម្រាប់មនុស្សទាំងឡាយ ម៉ាអុស្ក់ ប៊ិន យ៉ាក្កុហ្កាស បានលាក់ខ្លួននៅក្នុងចំណោមមនុស្ស ហើយបាន
ថា៖ "ចូរលោកលាយឡើយវិញយ៉ាស្កររបស់គេ ^{صلوات الله عليه والسلام} " ពោលគឺ ជាមួយបុគ្គលទីមួយនិងបុគ្គលទីពីរ ទាល់តែ
មនុស្សម្នាជឿសម្តីអ្នកឯង ហើយយល់ស្របតាមអ្នកឯង ។

فَلَمَّا أَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ بَلِّغْ مَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ مِنَ رَبِّكَ﴾ شَكَا رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) إِلَى جَبْرِئِيلَ، فَقَالَ:
«إِنَّ النَّاسَ يَكْفُرُونَ بِي وَ لَا يَقْبَلُونَ مِنِّي»، فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿لَئِنْ أَشْرَكَتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾. (تأويل الآيات
522 / 32 :2)**

កាលអល់ឡោះហ្នំ ^{عز وجل} បានបើកឲ្យដឹងថា [៥:៦៧] ព្រះសាសនៈទូតអើយ! ចូរអ្នកផ្សព្វផ្សាយអ្វីដែលគេ
បានបើកឲ្យអ្នកដឹងមកពីម្ចាស់អ្នក ។ រឺសូលុលឡោះហ្នំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានក្លាយប្រាប់យ៉ិបរអ៊ីល ^{عليه السلام} ថា៖ "មនុស្ស
ម្នាប្រកែកជំទាស់ទូលបង្គំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មិនព្រមធ្វើតាមទូលបង្គំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ទេ ។" ដូច្នោះអល់ឡោះហ្នំ ^{عز وجل} បានបើកឲ្យដឹង
ថា៖ [៣៩:៦៥] "បើអ្នកយកអ្វីផ្សេងមកចូលរួម ហ៊ុនហាយ ការប្រព្រឹត្តិរបស់អ្នកនឹងទៅជាមោឃៈ ។ អ្នក
នឹងនៅក្នុងចំណោមជនវិនាសខាតបង់ ។" (32 / 522 :2) 39:65-66

***

2/67. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، وَ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ، جَمِيعًا، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ بْنِ بَرِيعَ، عَنْ
مَنْصُورِ بْنِ يُوسُفَ، عَنْ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «فَرَضَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ
عَلَى الْعِبَادِ حَسًّا، أَحَدُوا أَرْبَعًا وَ تَرَكَوا وَاحِدَةً». قُلْتُ: أ تَسْمِيهِنَّ لِي، جُعِلَتْ فِدَاكَ؟ فَقَالَ: «الصَّلَاةُ، وَ كَانَ النَّاسُ لَا يَدْرُونَ كَيْفَ
يُصَلُّونَ، فَنَزَلَ جَبْرِئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ قَالَ: يَا مُحَمَّدُ، أَخْبِرْهُمْ بِمَوَاقِيتِ صَلَاتِهِمْ.

67/2. [...] អាច្និ អាល់-យ៉ាវូដូបានតំណាលតមកពីអាច្និ យ៉ាក្កហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ថាខ្ញុំបានឮអាច្និ យ៉ាក្កហ្វារ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام តម្រូវឲ្យមានប្រាំប្រការលើបារទាំងឡាយ ។ ពួកគេយកបួនចោលមួយ ។ ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام តើព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អាចប្រាប់ប្រការទាំងប្រាំនេះឲ្យទូលបង្គំដឹងផងបានទេ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ស្រីឡាត្ត មនុស្សមិនដឹងថាត្រូវស្រីឡាត្តដូចម្តេចទេ ។ យ៉ូបរ៉អ៊ីល عليه السلام ក៏បានចុះមកហើយថា៖ "មូហាំម៉ាដ្យូ عليه السلام អើយ! ចូរប្រាប់ពួកគេឲ្យស្គាល់ពេលស្រីឡាត្ត ។"

كُم نَزَلَتِ الرَّكَاءُ، فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ، أَحْبِرْهُمْ مِنْ رَكَاتِهِمْ، مِثْلَ مَا أَحْبَرْتَهُمْ مِنْ صَلَاتِهِمْ. ثُمَّ نَزَلَ الصَّوْمُ فَكَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ إِذَا كَانَ يَوْمُ عَاشُورَاءَ بَعَثَ إِلَى مَنْ حَوْلَهُ مِنَ الْقُرَى، فَصَامُوا ذَلِكَ الْيَوْمَ، فَنَزَلَ [صَوْمٌ] شَهْرَ رَمَضَانَ بَيْنَ شَعْبَانَ وَشَوَّالٍ. ثُمَّ نَزَلَ الْحُجُّ، فَنَزَلَ جَبْرِئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَقَالَ: أَحْبِرْهُمْ مِنْ حَجَّتِهِمْ مِثْلَ مَا أَحْبَرْتَهُمْ مِنْ صَلَاتِهِمْ رَكَاتِهِمْ وَصَوْمِهِمْ. បន្ទាប់មកគេបើកឲ្យដឹងអំពីស្វាកាត្ត យ៉ូបរ៉អ៊ីល عليه السلام ថា៖ "មូហាំម៉ាដ្យូ عليه السلام អើយ! ចូរប្រាប់ពួកគេឲ្យដឹងអំពីស្វាកាត្ត ដូចព្រះអង្គ عليه السلام បានប្រាប់ពួកគេអំពីស្រីឡាត្តនោះដែរ ។" បន្ទាប់មកគេបើកឲ្យដឹងអំពីការកាន់សីលត្រណាម ។ ដូច្នោះដល់ថ្ងៃទីដប់ រ៉ស្វិលុលឡោះហ្ន៎ عليه السلام បានធ្វើសារប្រាប់បណ្តាអ្នកស្រុក ពួកគេក៏បានកាន់សីលត្រណាមថ្ងៃនោះ ។ បន្ទាប់មកគេបានបើកឲ្យដឹងអំពីការកាន់សីលត្រណាមខែរ៉ម៉ាដ្យូន ចន្លោះខែស្វាកាត្តបាននិងខែស្វារ៉ាល់ ។ បន្ទាប់មកគេបានបើកឲ្យដឹងអំពីការបំពេញពិធីហ្វាច្រូ យ៉ូបរ៉អ៊ីល عليه السلام ក៏បានចុះមក ហើយបានថា៖ "ចូរប្រាប់ពួកគេឲ្យដឹងពិធីហ្វាច្រូ ដូចព្រះអង្គ عليه السلام បានប្រាប់ពួកគេអំពីស្រីឡាត្ត អំពីស្វាកាត្តនិងអំពីសីលត្រណាមនោះដែរ ។"

كُم نَزَلَتِ الْوَلَايَةُ، وَ إِيمَانًا أَنَّهُ ذَلِكَ فِي يَوْمِ الْجُمُعَةِ بَعْرَةً، أَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى: "الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي" وَ كَانَ كَمَالَ الدِّينِ بِلَايَةِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ). فَقَالَ عِنْدَ ذَلِكَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): إِنَّ أُمَّتِي حَدِيثُو عَهْدِي بِالْجَاهِلِيَّةِ، وَ مَتَى أَحْبَرْتَهُمْ بِهَذَا فِي ابْنِ عَمِّي يَقُولُ قَائِلًا وَ يَقُولُ قَائِلًا، فَقُلْتُ فِي نَفْسِي، مِنْ غَيْرِ أَنْ يَنْطِقَ بِهِ لِسَانِي، فَأَتَنَنْتِي عَرِيْمَةٌ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ بِنَلَّةٍ أَوْعَدَنِي إِنْ لَمْ أُبَلِّغْ، أَنْ يُعَذِّبَنِي

បន្ទាប់មកគេបានបើកឲ្យដឹងអំពីវិទ្យាយ៉ាស្កុរ [៥:៣] ថ្ងៃនេះអញបានធ្វើឲ្យសាសនាពួកអ្នកសុក្រិតឥតខ្ចោះសម្រាប់ពួកអ្នក អញបានបង្កប់ព្រះឧបការធម៌អញលើពួកអ្នក អញបានជ្រើសយកអ៊ីស្លាមជាសាសនាសម្រាប់ពួកអ្នក ។ សាសនាសុក្រិតឥតខ្ចោះដោយសារវិទ្យាយ៉ាស្កុររបស់អាលី صلوات الله عليه والسلام បឺន អាច្និ ត្ថិលីប عليه السلام ។ ដូច្នោះរ៉ស្វិលុលឡោះហ្ន៎ عليه السلام មានព្រះវចនៈកាលនោះថា៖ "សហគមន៍ខ្ញុំ عليه السلام បានផុសឡើងថ្មីនេះពីសម័យមុនសាសនាអ៊ីស្លាមអរិដ្យា ។ ពេលណាខ្ញុំ عليه السلام នឹងប្រាប់ពួកគេឲ្យដឹងអំពីរឿងវិទ្យាយ៉ាស្កុររបស់បួនដីដូនមួយ صلوات الله عليه والسلام របស់ខ្ញុំ عليه السلام ពេលនោះនឹងមានអ្នកថាដូច្នោះ នឹងមានអ្នកថាដូច្នោះ ។ ខ្ញុំ عليه السلام បាននឹកក្នុងចិត្តអំពីរឿងនេះ មិននិយាយឮទេ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ عليه السلام បានដាក់ព្រះបញ្ជាផ្តាច់ព្រំត្រមកថាបើខ្ញុំ عليه السلام មិនផ្សាយដំណឹងវិទ្យាយ៉ាស្កុរនេះឲ្យមនុស្សដឹងទេព្រះអង្គ عليه السلام នឹងធ្វើទណ្ឌកម្មខ្ញុំ عليه السلام ។

فَنَزَلَتْ "يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ" فَأَحَدَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) بِيَدِ عَلِيِّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَقَالَ: يَا أَيُّهَا النَّاسُ، إِنَّهُ لَمْ يَكُنْ نَبِيٍّ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ يَمُنُّ كَانَ قَبْلِي، إِلَّا وَ قَدْ عَمَّرَهُ اللَّهُ تَعَالَى ثُمَّ دَعَاهُ فَأَجَابَهُ، فَأَوْشَكَ أَنْ أَدْعَى فَأُجِيبُ، وَ أَنَا مَسْئُولٌ وَ أَنْتُمْ مَسْئُولُونَ، فَمَاذَا أَنْتُمْ قَائِلُونَ؟ فَقَالُوا: نَشْهَدُ أَنَّكَ قَدْ بَلَغْتَ وَ نَصَحْتَ وَ أَدَيْتَ مَا عَلَيْنَا، فَجَزَاكَ اللَّهُ أَفْضَلَ جَزَاءِ الْمُرْسَلِينَ. فَقَالَ: اللَّهُمَّ اشْهَدْ. ثَلَاثَ مَرَّاتٍ. ثُمَّ قَالَ: يَا مَعْشَرَ الْمُسْلِمِينَ، هَذَا وَلِيِّكُمْ مِنْ بَعْدِي، فَالْيَبْلُغِ الشَّاهِدُ مِنْكُمْ الْعَائِبَ». (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٣٤

الحديث: ٩٩ / ٣٢١٤، الكافي - الجزء: ١ الصفحة: ٢٢٩ الحديث: ٦)**

ដូច្នេះគេបានបើកឲ្យដឹងថា៖ [៥:៦៧] ព្រះសាសនៈទូតអ៊ីយ! ចូរអ្នកផ្សព្វផ្សាយអ្វីដែលគេបានបើកឲ្យអ្នកដឹងមកពីម្ចាស់អ្នក ។ បើអ្នកមិនធ្វើ[ការផ្សព្វផ្សាយនោះ]ទេ អ្នកពុំបានផ្សព្វផ្សាយនូវព្រះរាជសារព្រះអង្គទេ ។ អល់ឡោះហ្គ័នឹងការពារអ្នកពីបណ្តាមនុស្ស ។ អល់ឡោះហ្គ័នឹងដឹកនាំជនបដិសេធសទ្ធាទេ ។

រ៉ស្វីលុលឡោះហ្គ័ صلوات الله عليه وآله وسلم ក៏បានចាប់ដៃអាលី صلوات الله عليه وآله وسلم ហើយមានព្រះវចនៈថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអ៊ីយ! មុនខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم អល់ឡោះហ្គ័ صلوات الله عليه وآله وسلم បានបញ្ជា ព្រះសាស្តាទាំងអស់ عليهم السلام បានហៅព្រះអង្គ عليهم السلام ហើយព្រះអង្គ عليهم السلام បានឆ្លើយតប ។ ដូច្នេះ មិនមានអ្វីសង្ស័យទេ គេនឹងហៅខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ហើយខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ឆ្លើយតប ។ គេនឹងសួរខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ហើយអស់លោកក៏នឹងត្រូវសួរដែរ ។ តើអស់លោកយល់ឃើញយ៉ាងណាអំពីរឿងនេះ?" ពួកគេបានថា៖ "អស់ទូលបង្គំសូមធ្វើសាក្សីថាព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានផ្សាយប្រាប់ហើយ បានព្រមានហើយ បានបំពេញតាមភារកិច្ចរបស់ព្រះអង្គ عليهم السلام ហើយ ។ ដូច្នេះការតបស្នងរបស់ព្រះអង្គ عليهم السلام ធំជាងការតបស្នងរបស់រ៉ស្វីលុល[ឯទៀត] عليهم السلام ។"

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័ صلوات الله عليه وآله وسلم អ៊ីយ! សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាសាក្សី" បីដង ។ បន្ទាប់មករ៉ស្វីលុលឡោះហ្គ័ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "ក្រុមមុស្លីមអ៊ីយ! បុគ្គលនេះ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាអភិបាលរបស់អស់លោកបន្ទាប់ពីខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ ដូច្នេះចូរឲ្យអ្នកដែលមានវត្តមាននៅទីនេះប្រាប់ដំណឹងនេះទៅអ្នកអវត្តមាន ។"

(الكافي 1: 229 / 6)

***

3/67. سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ بْنِ إِسْمَاعِيلَ بْنِ عَيْسَى، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ النَّعْمَانِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مَرْوَانَ، عَنِ الْفُضَيْلِ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: ﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَغْتَ رَسُولَهُ﴾، قَالَ: «هِيَ الْوَلَايَةُ». (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٣٦ الحديث: ٩٩ / ٣٢١٦، مختصر بصائر الدرجات - الجزء: ١ الصفحة: ٦٤)**

67/3. [...] អាល់-ហ្គ័ន្យាយល់ ប៊ិន យ៉ាសារបានតំណាលតមកពីអាឡិ យ៉ាក្តាហ្គារ صلوات الله عليه وآله وسلم ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័ صلوات الله عليه وآله وسلم [៥:៦៧] ព្រះសាសនៈទូតអ៊ីយ! ចូរអ្នកផ្សព្វផ្សាយអ្វីដែលគេបានបើកឲ្យអ្នកដឹងមកពីម្ចាស់អ្នក ។ បើអ្នកមិនធ្វើទេ អ្នកពុំបានផ្សព្វផ្សាយនូវព្រះរាជសារព្រះអង្គទេ ។ ថា៖ "នេះគឺរឿងយ៉ាស្ត ។" (مختصر بصائر الدرجات: 64)

***

4/67. عَنْ حَنَانِ بْنِ سَدِيرٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «لَمَّا نَزَلَ جِبْرِئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) فِي حَجَّةِ الْوَدَاعِ بِإِعْلَانِ أَمْرِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) ” يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ “ إِلَى آخِرِ الْآيَةِ، قَالَ: فَمَكَثَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) ثَلَاثًا حَتَّى أَتَى الْجُحْفَةَ، فَلَمْ يَأْخُذْ بِيَدِهِ فَرَقًا مِنَ النَّاسِ.

67/4. ហ្គាណាន់ ប៊ិន សាដៀរបានតំណាលតមកពីឪពុកលោក តមកពីអាឡិ យ៉ាក្តាហ្គារ صلوات الله عليه وآله وسلم ដែលមានវចនៈថា៖ "កាលយ៉ិបរ៉អ៊ីល عليه السلام បានចុះមកជួបរ៉ស្វីលុលឡោះហ្គ័ صلوات الله عليه وآله وسلم នៅពេលធ្វើពិធីហ្គាច្តុលាគ្នាជាមួយសេចក្តីប្រកាសរឿងអាលី صلوات الله عليه وآله وسلم ប៊ិន អាឡិ គ្លីលីប عليه السلام ថា៖ [៥:៦៧] ព្រះសាសនៈទូតអ៊ីយ! ចូរអ្នកផ្សព្វផ្សាយអ្វីដែលគេបានបើកឲ្យអ្នកដឹងមកពីម្ចាស់អ្នក លុះចប់អាយ៉ាស្ត ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم បានរង់ចាំបីថ្ងៃទម្រាំទៅដល់អាល់-យ្តៈហ្គ័ហ្គាស្ត ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មិនបានចាប់ដៃអ្នកណាទេ ។"

فَلَمَّا نَزَلَ الْجُحْفَةَ يَوْمَ الْعَدِيرِ فِي مَكَانٍ يُقَالُ لَهُ مَهْيَعَةُ نَادَى الصَّلَاةِ جَامِعَةً، فَاجْتَمَعَ النَّاسُ، فَقَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): مَنْ أَوْلَى بِكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ؟ قَالَ: فَحَجَّهْرُوا، فَقَالُوا: اللَّهُ وَ رَسُولُهُ. ثُمَّ قَالَ هُمْ النَّائِبَةُ، فَقَالُوا: اللَّهُ وَ رَسُولُهُ. ثُمَّ قَالَ هُمْ النَّائِبَةُ، فَقَالُوا: اللَّهُ وَ رَسُولُهُ.

ពេលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានបោះជំរំសម្រាកនៅឯអាស់-យុះហ្គាហ្គាស្តក្នុងថ្ងៃ ក្តីខ្សៀវ យុម នៅត្រង់កន្លែងមួយ ដែលហៅថា ម៉ាស្តយ៉ាអុស្ត ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានប្រកាសឲ្យស្ត្រីឡាតុំជុំគ្នា ។ មនុស្សក៏បានប្រជុំគ្នា ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាខ្ពង់ខ្ពស់ជាងខ្លួនអស់លោកទៅទៀតសម្រាប់អស់លោក ?" ពួកគេទាំងអស់គ្នាបានស្រែកខ្លាំងៗឡើងថា៖ "អស់ឡោះហ្គាហ្គាស្ត និងព្រះសាស្តា: ទូត صلوات الله عليه وآله ព្រះអង្គ وجل !" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានសួរពួកគេជាលើកទីពីរ ពួកគេបានថា៖ "អស់ឡោះហ្គាហ្គាស្ត និងព្រះសាស្តា: ទូត صلوات الله عليه وآله ព្រះអង្គ وجل !" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានសួរជាលើកទីបី ពួកគេបានថា៖ "អស់ឡោះហ្គាហ្គាស្ត និងព្រះសាស្តា: ទូត صلوات الله عليه وآله ព្រះអង្គ وجل !" ។

فَأَخَذَ بِيَدِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَقَالَ: مَنْ كُنْتُ مَوْلَاَهُ فَعَلَيْ مَوْلَاةِهُ، وَاللَّهِمَّ وَالِ مِنْ وَالَاهُ، وَ عَادِ مَنْ عَادَاهُ، وَ انصُرْ مَنْ نَصَرَهُ، وَ اخذُ مَنْ خَذَلَهُ، فَإِنَّهُ مِنِّي وَ أَنَا مِنْهُ، وَ هُوَ مِنِّي بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى، إِلَّا أَنَّهُ لَا نَبِيَّ بَعْدِي». (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٣٧ الحديث: ٩٩ / ٣٢١٨، تفسير العياشي - الجزء: ١ الصفحة: ٣٣٢ الحديث: ١٥٣)**

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានចាប់ដៃអាលី صلوات الله عليه وآله ហើយមានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាដែលមានខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ជាចៅហ្វាយអាលី صلوات الله عليه وآله ជាអចៅហ្វាយរបស់អ្នកនោះ ។ អស់ឡោះហ្គាហ្គាស្តអើយ! សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ជាមិត្តរបស់បុគ្គលណាដែលជាមិត្តរបស់គេ صلوات الله عليه وآله ។ សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ជាសត្រូវរបស់បុគ្គលណាដែលជាសត្រូវរបស់គេ صلوات الله عليه وآله ។ សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ជួយបុគ្គលណាដែលជួយគេ صلوات الله عليه وآله ។ សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ចោលបុគ្គលណាដែលចោលគេ صلوات الله عليه وآله ។ ព្រោះគេ صلوات الله عليه وآله ជាសាច់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ជាសាច់គេ صلوات الله عليه وآله ។ គេ صلوات الله عليه وآله ជាសាច់សាលាហិតរបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ដូចហូរនូវ صلوات الله عليه وآله ជាសាច់សាលាហិតរបស់មូសា صلوات الله عليه وآله ដែរ លើកលែងតែពុំមានសាស្តា صلوات الله عليه وآله ទេក្រោយពីទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ។" (153 / 332 : 1) (تفسير العياشي)

***

5/67. ابنُ شَهْرَآشُوبَ، عَنِ تَفْسِيرِ الثَّعْلَبِيِّ، قَالَ جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): «﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ فِي عَلِيٍّ﴾. هَكَذَا أَنْزَلْتُ، فَلَمَّا نَزَلَتْ هَذِهِ آيَةُ أَحَدِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بِيَدِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَقَالَ: مَنْ كُنْتُ مَوْلَاَهُ فَعَلَيْ مَوْلَاهُ». (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٣٩ الحديث: ٩٩ / ٣٢٢٢، لم يرد هذا الحديث في المناقب، و رواه عن الثعلبي ابن البطريق في العمدة: 132 / 99 و خصائص الوحي المبين: 22 / 54)**

67/5. អ៊ីបនូ ស្ត្រីស្ត្រី អាស្តិបបានថាតមកពីតាហ្វូសៀវ អាស់-ស្ត្រាតុំឡាប៊ី (មិនមែនប្រភពព័ត៌មានស្ត្រីអុស្ត) ថាយុំកុំហ្វារ ប៊ីន មូហ្គាម៉ាដូ صلوات الله عليه وآله មានវចនៈថា៖ "[៥: ៦៧] ព្រះសាស្តា: ទូតអើយ! ចូរអ្នកផ្សព្វផ្សាយអ្វីដែលគេបានបើកឲ្យអ្នកដឹងមកពីម្ចាស់អ្នក អំពីអាលី ។ គេបានបើកឲ្យដឹងដូចនេះឯង ។ ដូច្នោះកាលគេបានបើកឲ្យដឹងអាយ៉ាស្តនេះ ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله បានចាប់ដៃអាលី صلوات الله عليه وآله ហើយបានប្រកាសថា៖ "អ្នកណាមួយដែលមានខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ចៅហ្វាយ អាលី صلوات الله عليه وآله ជាចៅហ្វាយរបស់អ្នកនោះ ។" (22 / 54) (و رواه عن الثعلبي ابن البطريق في العمدة: 132 / 99 و خصائص الوحي المبين: 22 / 54)**

***

6/67. عَلِيُّ بْنُ عَيْسَى فِي (كَشَفِ الْعُمَةِ): عَنِ زَيْدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ: كُنَّا نَقْرَأُ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) ﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ أَنْ عَلِيًّا مَوْلَى الْمُؤْمِنِينَ وَ إِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَ اللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ﴾. (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٣٩ الحديث: ٩٩ / ٣٢٢٧، كشف الغمة - الجزء: ١ الصفحة: ٣١٩)**

67/6. អាលី ប៊ីន អ៊ីសាបានថ្លែងនៅក្នុងសាត្រា កាស្ត អាស់-គុមម៉ាស្ត តមកពី សៀវ ប៊ីន អាប់ខុលឡោះហ្គាហ្គាស្តដែលបានតំណាលថា កាលពីជំនាន់រសូលុលឡោះហ្គាហ្គាស្ត យើងតែងតែសូត្រថា៖

[៥:៦៧] ព្រះសាសនៈទូតអើយ! ចូរអ្នកផ្សព្វផ្សាយអ្វីដែលគេបានបើកឲ្យអ្នកដឹងមកពីម្ចាស់អ្នក **ហ៊ីម្យ** ជាអភិបាលរបស់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធា ។ បើអ្នកមិនធ្វើ[ការផ្សព្វផ្សាយនោះ]ទេ [ព្រោះខ្លាចមនុស្សកំណាច វាដូចជា]អ្នកពុំបានផ្សព្វផ្សាយ[ប្រាប់មនុស្សជាតិ]នូវព្រះរាជសារព្រះអង្គទេ ។ អល់ឡោះហ្ន៎នឹងការពារអ្នកពីបណ្តាមនុស្ស ។" (319 : 1 កشف الغمة)

***

7/67. فَلَمَّا بَلَغَ عَدِيرِ حِمِّ قَبِلَ الْجُحْفَةَ بِنِثْلَانِةٍ أَمْيَالٍ أَتَاهُ جِبْرِئِيلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَلَى خَمْسِ سَاعَاتٍ مَضَتْ مِنَ النَّهَارِ بِالرَّجْرِ وَالْإِنْتِهَارِ وَالْعَصْمَةِ مِنَ النَّاسِ فَقَالَ يَا مُحَمَّدُ إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يُفَرِّئُكَ السَّلَامَ وَ يَقُولُ لَكَ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ **فِي عَلَيٍّ** وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رَسُولَاتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ . (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٢٢٧ الحديث: ٩٩ / ٢٩١٠، روضة الواعظين - الجزء: ١ الصفحة: ٨٩)**

67/7. [ស្រង់មកពីហ្វាខ្លីស្រូវរបស់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله នៅឯ ក្តីជ្រៀវ យុម ធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ដោយអាច យ៉ូកុំហ្វារ អាល់-បាត្រៀវ صلوات الله عليه وآله ដែលមានវចនៈថា៖] "ពេលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានទៅដល់ក្តីជ្រៀវ យុម មុនដល់អាល់-យុះហ្ន៎ហាស្តុប៊ីម៉ែល យ៉ូប៊ីអ៊ីល صلوات الله عليه وآله បានមកជួបព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បន្ទាប់ពីពេលវេលាបានកន្លងផុតទៅប្រាំម៉ោងនៃថ្ងៃនោះ ដោយនាំមកនូវការស្តីបន្ទោស ការប្រដៅនិងការការពារទល់ពួកមនុស្សទាំងឡាយថា៖ "មូហ្វាម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله អើយ! អល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله ធ្វើសេចក្តីគួរសមមកព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ។ អល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله មានព្រះរាជបន្ទូលមកព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ថា៖ [៥:៦៧] ព្រះសាសនៈទូតអើយ! ចូរអ្នកផ្សព្វផ្សាយអ្វីដែលគេបានបើកឲ្យអ្នកដឹងមកពីម្ចាស់អ្នក **អ៊ីម្យ** ។ បើអ្នកមិនធ្វើ[ការផ្សព្វផ្សាយនោះ]ទេ [ព្រោះខ្លាចមនុស្សកំណាច វាដូចជា]អ្នកពុំបានផ្សព្វផ្សាយ[ប្រាប់មនុស្សជាតិ]នូវព្រះរាជសារព្រះអង្គទេ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ នឹងការពារអ្នកពីបណ្តាមនុស្ស ។" (روضة الواعظين: 89)

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُمْ عَلَى شَيْءٍ حَتَّى تُقِيمُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِّنْهُم مَّا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا فَلَا تَأْسَ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٦٨﴾

៦៨. ចូរអ្នកថា៖ "បណ្តាជនគម្ពីរអើយ! អស់លោកមិនស្ថិតនៅលើអ្វីដែលមាំទេដរាបណាអស់លោកមិនប្រតិបត្តិតាម[និងអនុវត្តិតាមសិក្ខាបទនៃ]គម្ពីរតោរ៉េត គម្ពីរអ៊ីនឃ្លីល[ច្បាប់ដើម] និងអ្វីដែលគេបានបើកឲ្យអស់លោកដឹងមកពីម្ចាស់អស់លោកនោះទេ ។" អ្វីដែលគេបានបើកឲ្យអ្នកដឹងមកពីម្ចាស់អ្នកធ្វើឲ្យពួកគេភាគច្រើនកាន់តែបះបោរនិងបដិសេធសទ្ធាឡើង (គឺប្រមាថសាសនា) ។ ដូច្នេះចូរអ្នកកុំបារម្ភអំពីពួកបដិសេធសទ្ធា ។

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّالِحُونَ وَالنَّصْرَى مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٩﴾

៦៩. បណ្តាអ្នកដែលមានសទ្ធា [ក្នុងចំណោមបណ្តាមុស្លិម] បណ្តាអ្នកកាន់សាសនាយ៉ាហ្វីខ្លី ពួកស្ត្រីប៊ីអ៊ីន ពួកណាស់រ៉េនី (គឺពួកកាន់សាសនាគ្រិស្ត) ជនានុជនណាដែលជឿអល់ឡោះហ្ន៎ ថ្ងៃអវសាននិងធ្វើអំពើល្អ [ស្របតាមព្រះបញ្ជាអល់ឡោះហ្ន៎] ជនទាំងនោះនឹងមិនមានការភ័យខ្លាចនិងមិនបារម្ភឡើយ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៦៨-៦៩

1/69-68. حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ عَنْ صَفْوَانَ بْنِ يَحْيَى وَ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ عَنْ صَفْوَانَ عَنْ ابْنِ مُسْكَانَ عَنْ حُجْرِ بْنِ زَائِدَةَ عَنْ حُمْرَانَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ: فِي قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى ﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُمْ عَلَى شَيْءٍ حَتَّى تُقِيمُوا التَّوْرَةَ وَ الْإِنْجِيلَ وَ مَا أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَ لَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَ كُفْرًا﴾ قَالَ هِيَ وَلَايَةُ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ. (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , ج 1 , ص 74)

68-69/1. [...] ហ្ន៊ីមរ៉ែនបានតំណាលតមកពីអាហ្និ យ៉ាក្នុងហ្ន៊ូរ: មុតីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៊ូរ: [៥:៦៨] "បណ្តាជនគម្ពីរអើយ! អស់លោកមិនស្ថិតនៅលើអ្វីដែលមាំទេដរាបណាអស់លោកមិនប្រតិបត្តិតាម គម្ពីរតៅរិត គម្ពីរអ៊ុនយ៉ូលនិងអ្វីដែលគេបានបើកឲ្យអស់លោកដឹងមកពីម្ចាស់អស់លោកនោះទេ ។" អ្វី ដែលគេបានបើកឲ្យអ្នកដឹងមកពីម្ចាស់អ្នកធ្វើឲ្យ ពួកគេភាគច្រើនកាន់តែបះបោរនិងបដិសេធសទ្ធា ឡើង ថា: "នេះ (គឺ អ្វីដែលគេបានបើកឲ្យអស់លោកដឹង) គឺវិទ្យាយ៉ាសុំរបស់អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (بصائر الدرجات 1: 74)

***

*68-69/2. سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِسْمَاعِيلَ بْنِ عَيْسَى، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ النُّعْمَانِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مَرْوَانَ، عَنِ الْفَضِيلِ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُمْ عَلَى شَيْءٍ حَتَّى تُقِيمُوا التَّوْرَةَ وَ الْإِنْجِيلَ وَ مَا أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ﴾، قَالَ: «هِيَ وَلَايَتُنَا». (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٤٠ الحديث: ٩٩/ ٣٢٢٩، مختصر بصائر الدرجات - الجزء: ١ الصفحة: ٦٤)

*68-69/2. សាអ្នកដំ បឺន អ្នកបំខុលឡោះហ្ន៊ូរមានថាតមកពី អ្នកលី បឺន អ៊ុនម៉ាអ៊ីល បឺន អ៊ុនសា តមកពី អាល់-ហ្ន៊ូសែនី បឺន សាអ៊ីដ្វូ តមកពី អ្នកលី បឺន អាល់-នុអ៊ុម៉ាន តមកពី មូហ្ន៊ាម៉ាដ្វូ បឺន ម៉ាររ៉ាន តមកពី អាល់-ហ្ន៊ាខ្ន៊ីល បឺន យ៉ាសារ តមកពី អាហ្និ យ៉ាក្នុងហ្ន៊ូរ: មុតីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៊ូរ: [៥:៦៨] "បណ្តាជនគម្ពីរអើយ! អស់លោកមិនស្ថិតនៅលើអ្វីដែលមាំទេដរាបណាអស់លោកមិនប្រតិបត្តិតាម គម្ពីរតៅរិត គម្ពីរអ៊ុនយ៉ូលនិងអ្វីដែលគេបានបើកឲ្យអស់លោកដឹងមកពីម្ចាស់អស់លោកនោះទេ" ថា: "នេះគឺវិទ្យាយ៉ាសុំយើង ^{عليهم السلام} ។" (مختصر بصائر الدرجات: 64)

لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ رُسُلًا كَلَّمَا جَاءَهُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَى أَنْفُسُهُمْ فَرِيقًا كَذَّبُوا وَ فَرِيقًا يَقْتُلُونَ ﴿٧٠﴾

៧០. យើងបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយបណ្តាកូនចៅអ៊ុនរ៉ៃស៊ីល យើងបានចាត់បញ្ជូនបណ្តាព្រះសាសនៈទូតទៅរកពួកគេ ។ រាល់គ្រាដែលព្រះសាសនៈទូតនាំមកឲ្យពួកគេនូវអ្វីដែលមិនគាប់ចិត្តពួកគេទេ ពួកគេប្រមាថ[បណ្តាព្រះសាសនៈទូត]មួយចំនួនថា កុហកភូករ បានសម្លាប់[ព្រះសាសនៈទូត]មួយចំនួនទៀត ។

وَ حَسِبُوا أَلَّا تَكُونَ فِتْنَةٌ فَعَمُوا وَ صَمُّوا ثُمَّ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ ثُمَّ عَمُوا وَ صَمُّوا كَثِيرٌ مِنْهُمْ وَ اللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿٧١﴾

៧១. ពួកគេនឹកស្មានថានឹងពុំមានការដាក់ទណ្ឌកម្មទេ [ដោយសារបាបកម្មដែលពួកគេបានសាងនោះ:] ដូច្នេះពួកគេប្រព្រឹត្តខ្លួនជាមនុស្សខ្វាក់និងច្នៃចំពោះសច្ចៈធម៌របស់ព្រះជាម្ចាស់] ។ ក្រោយមក

អល់ឡោះហ្ន៎បានបែរមករកពួកគេ (គឺព្រមទទួលការស្តាយក្រោយរាងចាលរបស់ពួកគេ) [តែ]ក្រោយមក[ទៀត] [ព្រោះតែពួកគេចេសប្រព្រឹត្តប្រការទុច្ចរិត] ពួកគេភាគច្រើនប្រព្រឹត្តខ្លួនជាមនុស្សខ្ជាក់និងឆ្គង[ម្តងទៀត] ។ អល់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ទស្សនាការអ្វីដែលពួកគេប្រព្រឹត្ត ។

អធិប្បាយអយ៉ាស្ត ៧០-៧១

1/71-70. مُحَمَّدُ بْنُ يُحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ عِيْسَى عَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُصَيْنِ عَنْ خَالِدِ بْنِ يَزِيدَ الْقُمَيْيِّ عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِهِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ حَسِبُوا أَلَّا تَكُونَ فِتْنَةً قَالَ حَيْثُ كَانَ النَّبِيُّ (صلى الله عليه وآله) بَيْنَ أَظْهُرِهِمْ فَعَمُوا وَ صَمُّوا حَيْثُ فُيِّضَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) ثُمَّ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ حَيْثُ قَامَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام) قَالَ ثُمَّ عَمُوا وَ صَمُّوا إِلَى السَّاعَةِ. (الكافي - الجزء : ٨ : صفحة : ١٩٩ : لحديث : ٢٣٩)

70-71/1. [...] ខ័ណ្ឌដូច ប៊ិន យ៉ាស៊ីដ្យាស្ត អាល់-គុម្មីបានតំណាលតមកពីមិត្តលោកម្នាក់ដែលបានតំណាលថា អាហ្ន៎ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{عليه وآله} [៥:៧១] ពួកគេនឹកស្មានថានឹងពុំមានការដាក់ទណ្ឌកម្មទេ ថា៖ "នេះគឺកាលវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{عليه وآله} បានរស់នៅជាមួយពួកគេ ។ ពួកគេប្រព្រឹត្តខ្លួនជាមនុស្សខ្ជាក់និងឆ្គងពេលវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{عليه وآله} បានចូលព្រះទិវង្គត ។ ក្រោយមកអល់ឡោះហ្ន៎^{عليه وآله} បានបែរមករកពួកគេដោយមេត្តាប្រណី កាលព្រះអង្គ^{عليه وآله} បានតែងតាំងអាមីរុល-មុមីនីស^{صلوات الله عليه والسلام} ។ បន្ទាប់មកទៀតពួកគេប្រព្រឹត្តខ្លួនជាមនុស្សខ្ជាក់និងឆ្គងរហូតមកដល់ពេលនេះ ។"

(الكافي 8 : 239 / 199)

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَقَالَ الْمَسِيحُ بَنِي إِسْرَائِيلَ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ إِنَّهُ مَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿٧١﴾

៧២. ពិតណាស់ បដិសេធសទ្ធាគឺពួកដែលនិយាយថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎គឺអាល់-ម៉ាស៊ីដ្យាស្ត បុត្ររបស់ម៉ារយ៉ា ។" រីឯអាល់-ម៉ាស៊ីដ្យាស្តបានថា៖ "បណ្តាកូនចៅអ៊ុសរីអ៊ុលអ៊ីយ! ចូរអស់លោកធ្វើសក្តារៈ អល់ឡោះហ្ន៎ ម្ចាស់របស់ខ្ញុំ ម្ចាស់របស់អស់លោក ។ អ្នកណាមួយ[យកអ្នកណាផ្សេងមក]ផ្លូវបង្កើត[ហ៊ុនហាយជាដៃគូ]ជាមួយអល់ឡោះហ្ន៎ អល់ឡោះហ្ន៎នឹងមិនឲ្យអ្នកនោះចូលឋានសួគ៌ទេ ទីលំនៅរបស់អ្នកនោះគឺភ្លើងរក ។ ពុំមានអ្នកជួយសង្គ្រោះទេសម្រាប់ជនទុច្ចរិត ។"

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ثَلَاثٌ ثَلَاثَةٌ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا إِلَهُ وَاحِدٌ وَإِن لَّمْ يَنْتَهُوا عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٢﴾

៧៣. ពិតណាស់ បដិសេធសទ្ធាគឺពួកដែលនិយាយថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ជាទីបីក្នុងចំណោមអ្នកទាំងបី (គឺត្រីមូរី) ។" មិនមានព្រះទេក្រៅពីព្រះតែមួយ ។ បើពួកគេមិនលះបង់ចោលអ្វីដែលពួកគេថានោះទេ ទណ្ឌកម្មដ៏ឈឺចាប់នឹងបាក់ស្រោចមកលើជនណាដែលបដិសេធសទ្ធាក្នុងចំណោមពួកគេ ។

أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لَهُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٧٣﴾

៧៤. ពួកគេមិនបែរមករកអល់ឡោះហ្ន៎វិញដោយរាងចាល មិនអង្វរសូមឧទាសព្រះអង្គទេ ?

អស់ឡោះហ្ន៎លើកលែងទោស[ឲ្យបណ្តាអ្នកណាដែលស្តាយក្រោយរាងចាល] ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តា ករុណាប្រណី ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៧២-៧៤

1/74-72. اَلْعِيَّاشِيُّ: عَنْ زُرَّارَةَ، قَالَ: كَتَبْتُ إِلَى أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) مَعَ بَعْضِ أَصْحَابِنَا فِيمَا يَرْوِي النَّاسُ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) أَنَّهُ مَنْ أَشْرَكَ بِاللَّهِ فَقَدْ وَجِبَتْ لَهُ النَّارُ، وَ مَنْ لَمْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ وَجِبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ.

72-74/1. អាល់-ម៉ាអ៊ីដ្វាស្ត្រី បានតំណាលតមកពី ស្វ៊ីរ៉េត្ត ដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានសរសេរសំបុត្រ ទៅ អាធិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ជាមួយមិត្តយើងម្នាក់ សួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីសម្តីរបស់ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله} ដែលគេនិយាយ គឺ៖ "អ្នកណាផ្តួចផ្តើមហ៊ុនហាយជាមួយអស់ឡោះហ្ន៎^{عجل} អ្នកនោះនឹងចូលភ្លើងនរកជា ចាំបាច់ ។ អ្នកណាមិនផ្តួចផ្តើមហ៊ុនហាយជាមួយអស់ឡោះហ្ន៎^{عجل} ទេ អ្នកនោះនឹងចូលឋានសួគ៌ជាចាំបាច់ ។"

قَالَ: «أَمَّا مَنْ أَشْرَكَ بِاللَّهِ فَهَذَا الشِّرْكُ الْبَيْنُ، وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ: ﴿مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ﴾.

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាផ្តួចផ្តើមហ៊ុនហាយជាមួយអស់ឡោះហ្ន៎^{عجل} នេះគឺបទពហុទេពនិយម ច្បាស់ក្រឡេក នេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{عجل} [៥:៧២] អ្នកណាមួយ[យកអ្នកណាផ្សេងមក]ផ្តួចផ្តើម [ហ៊ុនហាយដៃគូ]ជាមួយអស់ឡោះហ្ន៎^{عجل} អស់ឡោះហ្ន៎^{عجل}នឹងមិនឲ្យអ្នកនោះចូលឋានសួគ៌ទេ ។"

وَ أَمَّا قَوْلُهُ: مَنْ لَمْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ وَجِبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ. قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «هَا هُنَا النَّظَرُ، هُوَ مَنْ لَمْ يَعْصِ اللَّهَ». (البرهان في

تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٤١ الحديث: ٩٩ / ٣٢٣٣، تفسير العياشي - الجزء: ١ الصفحة: ٣٣٥ الحديث: ١٥٨)**

ឯព្រះវចនៈព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} "អ្នកណាមិនផ្តួចផ្តើមហ៊ុនហាយជាមួយអស់ឡោះហ្ន៎^{عجل} ទេ អ្នកនោះនឹងចូលឋានសួគ៌ ជាចាំបាច់" អាធិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ត្រង់នេះត្រូវការពិចារណា ។ នេះគឺបុគ្គលដែល មិនល្មើសបង្គាប់អស់ឡោះហ្ន៎^{عجل} ទេ ។" (تفسير العياشي 1 : 335 / 158)

مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ وَأُمُّهُ صِدِّيقَةٌ كَانَا يَأْكُلَانِ الطَّعَامَ أَنْظُرْ كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ الْآيَاتِ ثُمَّ أَنْظُرْ أَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿٧٥﴾

៧៥. អាល់-ម៉ាអ៊ីដ្វាស្ត្រី បុត្ររបស់ម៉ារយ៉ា គ្រាន់តែជាព្រះសាសនៈទូត[របស់អស់ឡោះហ្ន៎]ទេ ។ ព្រះ សាសនៈទូតច្រើនបានកន្លងផុតទៅហើយពីមុនគេ ។ មាតារបស់គេជាសច្ចការិនី ។ អ្នកទាំងពីរបរិភោគ អាហារ ។ អ្នកមើលចុះថាយើងបំភ្លឺបណ្តាព្រះសញ្ញាយើងឲ្យពួកគេដូចម្តេចខ្លះ ។ អ្នកមើលចុះ ម្តេចក៏ពួក គេ[ភាគច្រើន]គេចេញ ។

قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٧٦﴾

៧៦. ចូរអ្នកថា៖ "អស់លោកធ្វើសក្តារផ្សេងពីអស់ឡោះហ្ន៎នូវអ្វីដែលពុំមានអំណាចផ្តល់វិបត្តិឬផ្តល់ គុណប្រយោជន៍ដល់អស់លោកទេនោះឬ?" អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់សវនាការ ព្រះអង្គទ្រង់ញាណ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៧៥-៧៦

មិនជឿអស់ឡោះហ្ន៎^{وَحَلَّ عَلَیْهِ} ព្រះពិរោធអស់ឡោះហ្ន៎^{وَحَلَّ عَلَیْهِ} ធ្លាក់មកលើបុគ្គលនោះ បុគ្គលនោះវង្វេងចេញពីព្រះ
មាតិកាអស់ឡោះហ្ន៎^{وَحَلَّ عَلَیْهِ} ។"

وَ قَالَ الرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ كَذَلِكَ، وَ زَادَ فِيهِ، فَقَالَ: وَ مَنْ تَجَاوَزَ بِأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ الْعُبُودِيَّةَ فَهُوَ مِنْ « الْمَعْصُوبِ عَلَيْهِمْ » وَ
مِنْ « الضَّالِّينَ ». (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 50)

អ៊ីម៉ាអាល់-រីដ្យី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈស្រដៀងនេះដែរ ហើយបានបន្ថែមថា៖ "អ្នកណាលើកឋានៈទាសៈរបស់
ខ្លួនខ្ពស់ជាងអាមីរុល-មុមីនីនី^{صلوات الله عليه والسلام} អ្នកនោះរងព្រះពិរោធ អ្នកនោះដើរផ្លូវខុស ។"

(تفسير المنسوب إلى الإمام العسكري (عليه السلام) :1)

لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَى لِسَانِ دَاوُدَ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿٧٨﴾
៧៨. ពួកដែលបដិសេធសទ្ធាក្នុងបណ្តាកូនចៅអ៊ីស្រាអ៊ីលត្រូវបណ្តាសាដោយមាត់របស់ដាវីដ និងអ៊ីសា
បុត្ររបស់ម៉ារយ៉ា ព្រោះតែពួកគេបានល្មើសបង្គាប់[របស់អស់ឡោះហ្ន៎ បានធ្វើបាបកម្ម] និងបានប្រព្រឹត្ត
បំពានបំពាន ។

كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٧٩﴾

៧៩. ពួកគេពុំបានហាមប្រាមគ្នាប្រព្រឹត្តប្រការអាក្រក់ទេ ។ អប្រិយមែនប្រការដែលពួកគេប្រព្រឹត្ត
នោះ ។

تَرَى كَثِيرًا مِّنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ أَنفُسُهُمْ أَنْ سَخِطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِي الْعَذَابِ
هُمُ خَالِدُونَ ﴿٨٠﴾

៨០. អ្នកឃើញពួកគេភាគច្រើនយកពួកបដិសេធសទ្ធាជាមិត្ត ។ អាក្រក់មែនប្រការដែលចិត្ត[អាក្រក់]
របស់ពួកគេបានសាងទុកឲ្យពួកគេនោះ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ព្រះពិរោធពួកគេ ពួកគេនឹងនៅក្នុង
ទណ្ឌកម្មជានិច្ចអនន្ត ។

وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَا أَنْزَلْ إِلَيْهِ مَا آخَذُوهُمْ أَوْلِيَاءَ وَلَٰكِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ فَسِقُونَ ﴿٨١﴾

៨១. បើពួកគេមានសទ្ធាចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ ចំពោះព្រះសាស្តានិងចំពោះអ្វីៗដែលគេបានបើកឲ្យគេ
ដឹងនោះ ពួកគេនឹងមិនយកពួកគេនោះ (គឺបដិសេធសទ្ធា ពួកប្រមាថសាសនានិងពួកគោរពបូជារូប
បដិមា) ជាមិត្តទេ ។ តែពួកគេភាគច្រើនជាជនបំពានបំពាន ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៧៨-៨១

1/81-78. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، قَالَ: حَدَّثَنِي هَارُونُ بْنُ مُسْلِمٍ، عَنْ مَسْعَدَةَ بْنِ صَدَقَةَ، قَالَ: سَأَلَ رَجُلٌ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ
(عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْمٍ مِنَ الشَّيْعَةِ يَدْخُلُونَ فِي أَعْمَالِ السُّلْطَانِ، وَ يَعْمَلُونَ لَهُمْ وَ يُجِبُونَهُمْ وَ يُؤَالُونَهُمْ؟ قَالَ: «لَيْسَ هُمْ مِنَ الشَّيْعَةِ، وَ
لَكِنَّهُمْ مِنْ أَوْلِيَاكَ» ثُمَّ قَرَأَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) هَذِهِ الْآيَةَ: ﴿لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَى لِسَانِ دَاوُدَ وَ عِيسَى ابْنِ

អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជឿហើយ ។ សូមព្រះអង្គមេត្តារាប់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបញ្ចូលក្នុងបណ្តាអ្នកជាសាក្សី[ដែលចុះចូលចំពោះព្រះអង្គ]ផង ។

وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَنَطْمَعُ أَنْ يُدْخِلَنَا رَبُّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ ﴿٨٤﴾

៨៤. ហេតុអ្វីអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមិនជឿអស់ឡោះហ្ន៎ និងការពិតដែលមកដល់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ដ្បិតអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំសង្ឃឹមថា ម្ចាស់របស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានចូលក្នុងចំណោមបណ្តា[មុស្លិមពិតប្រាកដ ជឿស៊ប់ហើយជា]អ្នកសុចរិត ?"

فَأَثَبَهُمُ اللَّهُ بِمَا قَالُوا جَنَّتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٥﴾

៨៥. ដូច្នោះអស់ឡោះហ្ន៎បានឲ្យរងនូវពួកគេតបស្នងអ្វីដែលពួកគេបានថានោះ ដោយបានបណ្តាឧទ្យានដែលមានស្ទឹងហូរនៅខាងក្រោម ពួកគេនឹងស្ថិតនៅក្នុងនោះជានិច្ចអនន្ត ។ នោះជារង្វាន់របស់បណ្តាអ្នកដែលប្រព្រឹត្តអំពើល្អ ។

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٨٦﴾

៨៦. ពួកដែលបដិសេធសទ្ធា [ទុច្ចរិតនិងមានរឹងរូស] ដែលជំទាស់បណ្តាព្រះសញ្ញា[និងបណ្តាព្រះឱង្ការ]យើង ពួកទាំងនោះជាជនភ្លើងនរកនេះសន្ទោសនៅ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៨២-៨៦

82-86/1. العياشي: عَنْ مَرْوَانَ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: ذَكَرَ النَّصَارَى وَ عَدَاوَتُهُمْ، فَقَالَ: قَوْلُ اللَّهِ: "ذَلِكَ بِأَنَّ مِنْهُمْ قِسِيَسِينَ وَ زُهْلَانَا وَ أَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ"، قَالَ: «أُولَئِكَ كَانُوا قَوْمًا بَيْنَ عَيْسَى وَ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، يَنْتَظِرُونَ مَجِيءَ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)». (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٤٤ الحديث: ٩٩ / ٣٢٤٥، تفسير العياشي - الجزء: ١ الصفحة: ٣٣٥ الحديث: ١٦٢)**

82-86/1. អាល់-អ៊ែយ៉ាស៊ូបានតំណាលតមកពីម៉ារវ៉ាន តមកពីមិត្តយើង តមកពី អាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام ថាព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام រៀបរាប់អំពីពួកគ្រិស្តនិងអមិត្តភាពរបស់ពួកគេ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ وَحَلَّ [៥:៨២] ព្រោះនៅក្នុងបណ្តាពួកគេនោះមានភិក្ខុនិងបព្វជិតដែលមិនក្រអឺតក្រអោងទេ ។ ពួកនេះជាមនុស្សមួយក្រុមដែលរស់នៅសម័យចន្លោះអ៊ីសា عليه السلام និងមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم រង់ចាំឲ្យមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم កើតឡើង ។" (تفسير العياشي 1 : 162 / 335)

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَحْرِمُوا طَيِّبَاتِ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٨٧﴾

៨៧. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ ! ចូរពួកអ្នកកុំហាម[លើខ្លួនឯង]ឡើយនូវអ្វីដែលល្អប្រសើរដែលអស់ឡោះហ្ន៎បានអនុញ្ញាតឲ្យពួកអ្នក ។ ចូរពួកអ្នកកុំប្រព្រឹត្តបំពានបំពាន ។ ការពិត អស់ឡោះហ្ន៎មិនសព្វព្រះហឫទ័យអ្នកប្រព្រឹត្តិបំពានបំពានទេ ។

وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِء مُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾

៨៨. ចូរពួកអ្នកបរិភោគអ្វីដែលត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់និងល្អប្រសើរ ដែលអស់ឡោះហ្ន៎បានប្រទានឲ្យពួកអ្នក (គឺអ្វីដែលអស់ឡោះហ្ន៎អនុញ្ញាត) ។ ចូរពួកអ្នកក្រែងខ្លាចអស់ឡោះហ្ន៎[យ៉ាងស៊ប់ចិត្ត ព្រះ]ដែលពួកអ្នកជឿ ។

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَدْتُمْ بِالْأَيْمَانِ فَكَفَرْتُهُنَّ وَاطْعَامُ عَشْرَةِ مَسْكِينٍ مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعَمُونَ أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتُهُمْ أَوْ تَخْرِيرُ رَقَبَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ذَلِكَ كَفَرَةٌ أَيْمَانِكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ وَاحْفَظُوا أَيْمَانَكُمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٨٩﴾

៨៩. អស់ឡោះហ្ន៎មិនយកទោសពួកអ្នកដោយសារពាក្យសម្បថដែលគ្មានខ្លឹមសារនោះទេ តែព្រះអង្គយកទោសពួកអ្នកដោយសារពាក្យសម្បថដែលពួកអ្នកធ្វើដោយចេតនា [តែមិនបានគោរពតាមពាក្យសម្បថនោះទេ] ។ ការលាង[កំហុស]សម្បថនេះគឺ ពួកអ្នកត្រូវផ្គត់ផ្គង់អាហារដល់អ្នកក្រខ្យត់ចំនួនដប់នាក់ឲ្យដូចពួកអ្នកផ្គត់ផ្គង់ក្រុមគ្រួសារពួកអ្នកដែរ ឬផ្តល់សំលៀកបំពាក់ដល់ពួកគេ (គឺអ្នកក្រដប់នាក់) ឬត្រូវដោះលែងទាសៈម្នាក់ឲ្យមានសេរីភាព ។ អ្នកណាមួយពុំមានលទ្ធភាពធ្វើដូច្នោះបានទេ អ្នកនោះត្រូវកាន់សីលត្រណាមអាហារចំនួនបីថ្ងៃ ។ នេះគឺការលាង[កំហុសដោយសារ]ពាក្យសម្បថរបស់ពួកអ្នកពេលពួកអ្នកសម្បថ ។ ចូរពួកអ្នករក្សាពាក្យសម្បថពួកអ្នក ។ បែបនេះឯងដែលអស់ឡោះហ្ន៎បំភ្លឺឲ្យពួកអ្នកយល់បណ្តាព្រះសញ្ញារបស់ព្រះអង្គ ដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកដឹងគុណ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៨៧-៨៩

1/89-87. عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَمَّارٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا الْحَسَنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ ﴿إِطْعَامُ عَشْرَةِ مَسْكِينٍ مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعَمُونَ أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتُهُمْ﴾ أَوْ إِطْعَامُ سِتِّينَ مَسْكِينًا، أَمْ يَجْمَعُ ذَلِكَ؟ فَقَالَ: «لَا، وَ لَكِنْ يُعْطَى عَلَى كُلِّ إِنْسَانٍ كَمَا قَالَ اللَّهُ».

87-89/1. អ៊ីសហ្គាត្វ ប៊ិន អ៊ាម៉ារបានថាខ្ញុំបានសួរអាហ្វិ អាណ-ហ្គាសាន់^{صلوات الله عليه والسلام} អំពី [៥:៨៩] ពួកអ្នកត្រូវផ្គត់ផ្គង់អាហារដល់អ្នកក្រខ្យត់ចំនួនដប់នាក់ឲ្យដូចពួកអ្នកផ្គត់ផ្គង់ក្រុមគ្រួសារពួកអ្នកដែរ ឬផ្តល់សំលៀកបំពាក់ដល់ពួកគេ ឬផ្គត់ផ្គង់អាហារដល់មនុស្សហុកសិបនាក់ផ្គុំគ្នា? ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ទេ តែត្រូវឲ្យទៅមនុស្សម្នាក់ៗដូចអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះរាជបន្ទូល ។"

قَالَ: قُلْتُ: فَيُعْطَى الرَّجُلُ قَرَابَتَهُ إِذَا كَانُوا مُحْتَاجِينَ؟ قَالَ: «نَعَمْ».

ខ្ញុំបានសួរថា៖ "អ្នកនោះត្រូវផ្គត់ផ្គង់សាច់ញាតិបើពួកគេទីល?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ត្រូវហើយ ។"

قُلْتُ: فَيُعْطِيهَا إِذَا كَانُوا ضِعْفَاءَ مِنْ غَيْرِ أَهْلِ الْوِلَايَةِ؟ فَقَالَ: «نَعَمْ، وَ أَهْلُ الْوِلَايَةِ أَحَبُّ إِلَيَّ». (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٤٩ الحديث: ٣٢٥٨ / ٩٩، تفسير العياشي - الجزء: ١ الصفحة: ٣٣٦ الحديث: ١٦٦)**

ខ្ញុំបានសួរថា៖ "អ្នកនោះត្រូវផ្គត់ផ្គង់អ្នកទន់ខ្សោយផ្សេងពីអ្នកនៅក្នុងវិទ្យាយ៉ាស៊ុឬ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ត្រូវហើយ តែអ្នកនៅក្នុងវិទ្យាយ៉ាស៊ុជាទីស្រឡាញ់ជាងគេសម្រាប់ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ។"

(تفسير العياشي 1 : 336 / 166)

***

2/89-87. عَنْ سَمَاعَةَ بْنِ مِهْرَانَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ: "مَنْ أَوْسَطَ مَا تُطْعَمُونَ أَهْلِيكُمْ أَوْ كَسَوْتُهُمْ" فِي كَفَّارَةِ الْيَمِينِ، قَالَ: «مَا يَأْكُلُ أَهْلُ الْبَيْتِ لِشَبْعِهِمْ يَوْمًا»

87-89/2. សាម៉ាអ៊ុស្ត ប៊ីន មិហ្វេរ៉ាន់បានតំណាលតមកពីអាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថាខ្ញុំបានសួរព្រះ អង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ័រ ^{عجل} [៥:៨៩] ឲ្យដូចពួកអ្នកផ្គត់ផ្គង់ក្រុមគ្រួសារពួកអ្នកដែរ ឬផ្តល់ សំលៀកបំពាក់ដល់ពួកគេ ពាក់ព័ន្ធនឹងការលុបលាងកំហុសសម្បថ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "គឺអ្វី ដែលគ្រួសារលោកបរិភោគ ។ ចូរចម្អែកការស្រេកឃ្លានរបស់ពួកគេក្នុងមួយថ្ងៃ ។"

... قُلْتُ: أَوْ كَسَوْتُهُمْ؟ قَالَ: «تَوْبِينَ لِكُلِّ رَجُلٍ». (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٥٠ الحديث: ٩٩ / ٣٢٦٠، تفسير العياشي - الجزء: ١ الصفحة: ٣٣٦ الحديث: ١٦٨)**

ខ្ញុំបានសួរថា៖ "[មានន័យថាអ្វី] ឬផ្តល់សំលៀកបំពាក់ដល់ពួកគេ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សម្រាប់ម្នាក់ៗសំលៀកបំពាក់ពីរ ។" (168 / 337 : 1) (تفسير العياشي 1 : 337 / 168)

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّمَا الْحُمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَمُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٩٠﴾

៩០. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ! សុភរ ល្បែងស៊ីសង សិលាតាំង (គឺរូបបដិមា សិលាតម្កើងសម្រាប់ សម្លាប់សត្វបូជាយញ្ញ) និង[ការបែងចែកអាស្រ័យ]គ្រាប់ព្រួញជាប្រការអសោចស្នាដែររបស់ស្តែតូន ។ ដូច្នេះ ចូរពួកអ្នកចៀស ឆ្ងាយពីវា ដើម្បីពួកអ្នកនឹងមានជ័យជំនះ:

إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمْ الْعَدَاةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْحُمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيُضِدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنتَهُونَ ﴿٩١﴾

៩១. ស្តែតូនប្រាថ្នាធ្វើឲ្យមានអវិភាពនិងទោស:ក្នុងបណ្តាពួកអ្នក តាមរយៈសុភរនិងល្បែងស៊ីសង ដើម្បី ធ្វើឲ្យពួកអ្នកបែរចេញពីការនឹករលឹកដល់អស់ឡោះហ្គ័រ និងបែរចេញពីការបំពេញនមស្ការ[ឬជា អស់ឡោះហ្គ័រ] ។ ពួកអ្នកមិនចៀសចេញទេ ?

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៩០-៩១

1/91-90. الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ سَعِيدِ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ أَمَرَ نُوحًا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَنْ يَحْمَلَ فِي السَّفِينَةِ مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ. فَحَمَلَ الْقَحْلَ وَالْعَجْوَةَ، فَكَانَا زَوْجًا، فَلَمَّا نَضَبَ الْمَاءُ أَمَرَ اللَّهُ نُوحًا أَنْ يَغْرِسَ الْحَبْلَةَ وَ هِيَ الْكَرْمُ، فَأَتَاهُ إِبْلِيسُ فَمَنَعَهُ مِنْ غَرَسَهَا، وَ أَبِي نُوحٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِلَّا أَنْ يَغْرِسَهَا، وَ أَبِي إِبْلِيسُ أَنْ يَدَعَهُ يَغْرِسَهَا، وَ قَالَ: لَيْسَتْ لَكَ وَ لَا لِأَصْحَابِكَ، إِنَّمَا هِيَ لِي وَ لِأَصْحَابِي فَتَنَّا زَعَا مَا شَاءَ اللَّهُ.

90-91/1. អាល់-អ៊ែយ៉ាស៊ីបានថ្លែងតមកពី សាម៉ីដ្យូ ប៊ីន យ៉ាសារ ដែលបានតំណាលតមកពី អាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្គ័រ ^{عجل} បានបញ្ជាឲ្យនុះហ្គ័រ ^{عليه السلام} ដឹកគ្រប់គ្នាក្នុងនាវា ។"

ព្រះអង្គﷺបានដឹកដើមលម្អើ អាល់-អ្នក្រាវ៉ាស្ក់ (លម្អើល្អលេខមួយ) មួយគូ ។ ពេលទឹកស្រក អល់ឡោះហ្គ័ដ្កបានបញ្ជាឲ្យនុះហ្គ័ដ្កដាំដើមលម្អើនោះ ។ អ៊ីប្លីស្កបានមកជួបព្រះអង្គﷺរាប់ព្រះអង្គﷺមិនឲ្យដាំដើមលម្អើនោះទេ ។ នុះហ្គ័ដ្កមិនស្តាប់អ៊ីប្លីស្កទេ ព្រះអង្គﷺនឹងដាំដើមលម្អើ តែ អ៊ីប្លីស្កមិនបណ្តោយឲ្យព្រះអង្គﷺដាំទេដោយថា៖ "នេះមិនបានលើអ្នកﷺនិងបក្សពួកអ្នកﷺទេ តែត្រូវបានមកលើខ្ញុំﷺនិងបក្សពួកខ្ញុំﷺ ។" ដូច្នេះជម្លោះបានកើតឡើងយ៉ាងយូរស្រេចតែអល់ឡោះហ្គ័ដ្ក មានព្រះបំណង ។

ثُمَّ إِنِّي مَّا أَصْلَحًا عَلَى أَنْ جَعَلَ نُوحٌ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لِإِبْلِيسَ ثَلَاثِينَ لَيْلَةً وَ لُتُوحَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) ثَلَاثَةً، وَ قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ لَنَبِيِّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فِي كِتَابِهِ مَا قَدْ قَرَأْتُمُوهُ: ﴿وَ مِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَ الْأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَ رِزْقًا حَسَنًا﴾ فَكَانَ الْمُسْلِمُونَ [يَشْرَبُونَ] بِذَلِكَ، ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ آيَةَ التَّحْرِيمِ، هَذِهِ آيَةُ: ﴿إِنَّمَا الْخَمْرُ وَ الْمَيْسِرُ وَ الْأَنْصَابُ وَ الْأَزْلَامُ﴾ - إِلَى - ﴿مُنتَهُونَ﴾ يَا سَعِيدُ، فَهَذِهِ آيَةُ التَّحْرِيمِ، وَ هِيَ نَسَخَتِ آيَةَ الْأُخْرَى». (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٣ الصفحة: ٤٣٤ الحديث: ٦٠٧٢ / ٩٩، تفسير العياشي - الجزء: ٢ الصفحة: ٢٦٢ الحديث: ٤٠)**

អ្នកទាំងពីរបានផ្សះផ្សាគ្នា នុះហ្គ័ដ្កព្រមចែកមួយភាគបីនៃលម្អើឲ្យទៅអ៊ីប្លីស្ក មួយភាគបីបានមកឯ នុះហ្គ័ដ្ក ។ អល់ឡោះហ្គ័ដ្កបានបើកឲ្យព្រះសាស្តាﷺព្រះអង្គជ្រាបនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គដែល លោកសូត្រនោះគឺ៖ [១៦:៦៧] មកពីផលនុផលគាលព្រឹក្សនិងទំពាំងបាយជូរ ពួកអ្នកផលិតគ្រឿង ស្រវឹងនិងអាហារល្អ ។ ដូច្នេះពួកមុស្លីមបានដឹកគេសង្ខារនោះ ។ បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្គ័ដ្កបានបើកឲ្យ ដឹងអាយ៉ាស្កបម្រាមនេះគឺ៖ [៥:៩០] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ! សុរា ល្បែងស៊ីសង កន្លែងបូជា និង គ្រាប់ព្រួញ ដល់ [៥:៩១] ពួកអ្នកមិនចៀសចេញទេ? សាអ៊ីដ្យាអើយ! នេះគឺអាយ៉ាស្កបម្រាម វាលើក ចោលអាយ៉ាស្កមួយទៀត ។" (16:65-67) (تفسير العياشي 2: 40 / 262)

***

2/91-90. أَبُو عَلِيٍّ الْأَشْعَرِيُّ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الْجُبَّارِ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ النَّضْرِ عَنْ عَمْرِو بْنِ شَمْرٍ عَنْ جَابِرٍ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام) قَالَ لَمَّا أَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) ﴿إِنَّمَا الْخَمْرُ وَ الْمَيْسِرُ وَ الْأَنْصَابُ وَ الْأَزْلَامُ رِجْسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ﴾ قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا الْمَيْسِرُ؟ فَقَالَ كُلُّ مَا تُفَوِّمَرُ بِهِ، حَتَّى الْكِعَابُ وَ الْجُزُؤُ. قِيلَ فَمَا الْأَنْصَابُ؟ قَالَ مَا دَجَّوهُ لِأَهْلِهِمْ. قِيلَ فَمَا الْأَزْلَامُ؟ قَالَ قَدَاخُهُمُ الَّتِي يَسْتَفْسِمُونَ بِهَا. (الكافي - الجزء: ٥ صفحة: ١٢٣ الحديث: ٢)

90-91/2. [...] យ៉ាបៀរបានតំណាលតមកពីអាថ្ន យ៉ាក្តុហ្គាវាដែលមានវចនៈថា៖ "កាល អល់ឡោះហ្គ័ដ្កបានបើកឲ្យព្រះសាសនៈទូតﷺព្រះអង្គដឹងថា [៥:៩០] សុរា ល្បែងស៊ីសង សិលា តាំង និងគ្រាប់ព្រួញជាប្រការអសោចស្នាដែលបស់ស្មៃគួន ។ ដូច្នេះចូរពួកអ្នកចៀសឆ្ងាយពីវា គេបានសួរ ថា៖ "រិស្វលុលឡោះហ្គ័ដ្កអើយ! អ្វីទៅល្បែងស៊ីសង?" ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្វីៗដែល លោកយកទៅមកគ្នាល់ ទោះជាប្រអប់បួនជ្រុងឬសំបកគ្រាប់ផ្លែឈើ (គឺសំបកឈើមានគ្រាប់ដូចខ្លះ ក្បាល) ។" គេបានសួរថា៖ "អ្វីទៅ សិលាតាំង?" ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្វីដែលពួកគេសំឡែង ដើម្បីបូជាព្រះពួកគេ ។" គេបានសួរថា៖ "អ្វីទៅ គ្រាប់ព្រួញ?" ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "ព្រួញ ដែលពួកគេប្រើសម្រាប់បែងចែក[សាច់] ។" (2 / 123 : 5) (الكافي)

***

3/91-90. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ فِي (تَفْسِيرِهِ)، قَالَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَ الْمَيْسِرُ وَ الْأَنْصَابُ وَ الْأَزْلَامُ﴾: «أَمَّا الْخَمْرُ فَكُلُّ مُسْكِرٍ مِنَ الشَّرَابِ، إِذَا أَحْمَرَ، فَهُوَ حَرَامٌ، وَ مَا أَسْكَرَ كَثِيرُهُ

ជីក ។ ក្រោយមកមនុស្សមិនឈប់ទេ មានតែកើនឡើង ទាល់តែដល់ត្រូវវាយប៉ែតសិបរំពាត់ ។ អ្នកល្អ
បានចង្អុលទៅអ៊ីម៉ា ។" (184 / 340 : 1) (تفسير العياشي)

***

6/91-90. ابنُ شَهْرَاشُوب: عَنِ الْقَطَّانِ فِي (تَفْسِيرِهِ)، عَنْ عَمْرِو بْنِ حُمْرَانَ، عَنْ سَعِيدٍ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ الْحَسَنِ الْبَصْرِيِّ، قَالَ:
اجْتَمَعَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ عُثْمَانُ بْنُ مَطْعُونٍ، وَ أَبُو طَلْحَةَ، وَ أَبُو عُبَيْدَةَ، وَ مُعَاذُ بْنُ جَبَلٍ، وَ سَهْلُ بْنُ بَيْضَاءَ، وَ أَبُو دُجَانَةَ
الْأَنْصَارِيُّ فِي مَنْزِلِ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ، فَأَكَلُوا شَيْئًا، ثُمَّ قَدَّمَ إِلَيْهِمْ شَيْئًا مِنَ الْفَضِيخِ، فَقَامَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَخَرَجَ مِنْ بَيْنِهِمْ فَقَالَ
عُثْمَانُ فِي ذَلِكَ، فَقَالَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «لَعَنَ اللَّهُ الْحَمْرَ، وَ اللَّهُ لَا أَشْرَبُ شَيْئًا يَذْهَبُ بِعَقْلِي، وَ يَضْحَكُ بِي مَنْ رَأَى، وَ أَرْوُجُ
كَرِيمَتِي مَنْ لَا أُرِيدُ».

90-91/6. [...] អាស់-ហ្វាសាន់ អាស់-បាស្ត្រីបានតំណាលថា អ្នកល្អ^{صلوات الله عليه والسلا} អ៊ីស្ត្រីម៉ាន ប៊ិន ម៉ាស្ត្រីស្ត, អាប៊ូ
តួល់ហាស្ត, អាប៊ូ អ៊ូបៃដ្យាស្ត, ម៉ាអ៊ាស្ត ប៊ិន យ៉ាបាល់, សាហ្វាល់ ប៊ិន បៃដ្ឋីអាអ៊ូ, អាប៊ូ ដ្យាច្ចុយ៉ាណាស្ត
អាស់-អាស្ត្រីបានជុំគ្នានៅក្នុងផ្ទះរបស់សាអ៊ាដ្ឋ ប៊ិន អាប៊ូ វ៉ាកូស្ត ។ ពួកគេបានបរិភោគ ។ បន្ទាប់មកគេ
បានយកអាស់-ហ្វាស្ត្រីក្នុងពួកគេ អ្នកល្អ^{صلوات الله عليه والسلا} បានងើបដើរចេញពីពួកគេ ។ អ៊ីស្ត្រីម៉ាននិយាយអ្វីមួយ
អំពីរឿងនេះ អ្នកល្អ^{صلوات الله عليه والسلا} មានចែនថា: "អស់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} ដាក់បណ្តាសាស្ត្រា ។ សូមស្ស្រីនឹងអស់ឡោះហ្ន៎
ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلا} នឹងមិនជីកអ្វីដែលធ្វើឲ្យខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلا} បាត់បង់ប្រាជ្ញាទេ ។ ពេលគេឃើញខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلا} គេនឹងសើចឲ្យខ្ញុំ
ហើយខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلا} នឹងរៀបការកូនស្រីឲ្យទៅបុគ្គលដែលខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلا} មិនចង់ឲ្យរៀបការជាមួយ ។"

وَ خَرَجَ مِنْ بَيْنِهِمْ، فَأَتَى الْمَسْجِدَ، وَ هَبَطَ جَبْرِئِيلُ بِهَذِهِ الْآيَةِ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ يَعْنِي هَؤُلَاءِ الَّذِينَ اجْتَمَعُوا فِي مَنْزِلِ سَعْدٍ ﴿إِنَّمَا
الْحَمْرُ وَ الْمَيْسِرُ﴾ الْآيَةَ، فَقَالَ عَلِيٌّ: «تَبَّأَ لَهَا، وَ اللَّهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ، لَقَدْ كَانَ بَصْرِي فِيهَا نَافِذًا مُنْذُ كُنْتُ صَغِيرًا». قَالَ الْحَسَنُ: وَ اللَّهُ
الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، مَا شَرِبَهَا قَبْلَ تَحْرِيمِهَا، وَ لَا سَاعَةً قَطُّ. (المناقب 2:178)**

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا} ក៏បានចាកចេញពីពួកគេទៅឯម៉ាស្ត្រីដ្យូ ។ យ៉ូបៃដ្យាស្តចុះមកជាមួយអាយ៉ាស្ត្រីនេះ
[៥:៩០] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ! មានន័យថាបណ្តាអ្នកដែលជុំគ្នានៅក្នុងផ្ទះរបស់សាអ៊ាដ្ឋ សុរា
ល្បែងស៊ីសង រឺស្វីលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلا} អើយ! ចូរដាក់បណ្តាសាស្ត្រា! ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلا} បានដឹងរឿងនេះតាំងពីខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلا}
នៅក្មេងម៉្លេះ ។" អាស់-ហ្វាសាន់ (អ្នកអធិប្បាយ) បានថា: "សូមស្ស្រីនឹងអស់ឡោះហ្ន៎^{عز وجل} មិនមានព្រះទេ
ក្រៅពីព្រះអង្គ^{عز وجل} ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا} មិនបានជីកស្រាទេមុនវាត្រូវហាម ហើយក៏មិនដែលជីកពេលណាមួយ
ឡើយ ។" (المناقب 2 : 178)

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأَحْذَرُوا فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلْغُ الْمُبِينُ ﴿٩٢﴾

៩២. ចូរពួកអ្នកស្តាប់បង្គាប់អស់ឡោះហ្ន៎ ចូរស្តាប់បង្គាប់ព្រះសាសនៈទូត[របស់ព្រះអង្គ] ចូរពួកអ្នក
ប្រយ័ត្ន [អំពើហាមឃាត់] ។ បើពួកអ្នកគេចចេញ ចូរពួកអ្នកដឹងថាព្រះសាសនៈទូតយើងមាននាទីត្រឹម
តែផ្សព្វផ្សាយ[ព្រះរាជសារ]យ៉ាងជាក់ច្បាស់ប៉ុណ្ណោះ ។

لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا وَعَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ثُمَّ
اتَّقَوْا وَعَامَنُوا ثُمَّ اتَّقَوْا وَأَحْسَنُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿٩٣﴾

៩៣. ពុំមានបាបទេចំពោះបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា[ចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎]និងធ្វើអំពើល្អ ទាក់ទងនឹងអ្វីដែល
ពួកគេបានបរិភោគ[មុនការប្រកាសហាមនោះ] ឲ្យតែពួកគេខ្លាចក្រែង[អស់ឡោះហ្ន៎ដោយចៀសវាងអ្វី

ដែលត្រូវហាមនោះកាលណាបានដឹងភ្លាម] ជឿ[ដោយព្រមទទួលការហាមឃាត់] និងធ្វើអំពើល្អ ។
បន្ទាប់មកពួកគេ[នៅតែ]ខ្លាចក្រែង[អស់ឡោះហ្ន៎]និងជឿ[លទ្ធផលទង្វើ] បន្ទាប់មកពួកគេ[នៅតែ]ខ្លាច
ក្រែង[អស់ឡោះហ្ន៎]និងធ្វើអំពើល្អ[ដល់អ្នកដទៃត] ។ អស់ឡោះហ្ន៎សព្វព្រះហឫទ័យបណ្តាអ្នកធ្វើ
អំពើល្អ [ព្រមទាំងមានការព្យាយាម] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៩២-៩៣

1/93-92. يُؤْتِسُ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سِنَانٍ قَالَ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) الْحُدُ فِي الْحُمْرِ إِنْ شَرِبَ مِنْهَا قَلِيلًا أَوْ كَثِيرًا قَالَ ثُمَّ قَالَ
أَبِي عُمَرَ بِقُدَامَةَ بْنِ مَطْعُونٍ وَ قَدْ شَرِبَ الْحُمْرَ وَ قَامَتْ عَلَيْهِ الْبَيْتَةُ فَسَأَلَ عَلِيًّا (عليه السلام) فَأَمَرَهُ أَنْ يَجْلِدَهُ ثَمَانِينَ فَقَالَ قُدَامَةُ يَا أَمِيرَ
الْمُؤْمِنِينَ لَيْسَ عَلَيَّ حُدٌّ أَنَا مِنْ أَهْلِ هَذِهِ الْآيَةِ لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعَمُوا قَالَ فَقَالَ عَلِيُّ (عليه
السلام) لَسْتُ مِنْ أَهْلِهَا إِنْ طَعِمَ أَهْلِهَا لَمْ يَأْكُلْ وَلَا مَا يَشْرَبُ لَيْسَ بِأَكْلٍ وَلَا بِشَرْبٍ فَاجْلِدُوهُ ثَمَانِينَ جَلْدَةً. (الكافي - الجزء ٧ : صفحة : ٢٥ الحديث : ١٠)

92-93/1. យូស៊ុស្តបានតំណាលតមកពី អ្នកបំប្លែងឡោះហ្ន៎ ប៊ីន ស៊ីណាន ដែលបានតំណាលថា អាហ្វិ
អ្នកបំប្លែងឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ច្បាប់ពិន័យរឿងស្រាគឺទោះជាផឹកតិចក្តី ច្រើនក្តី ។" លោក (អ្នក
អធិប្បាយ) បានថាបន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ពួកគេបាននាំខ្លួនគូដ្ឋាម៉ាស៊ូ ប៊ីន ម៉ាស៊ូអ៊ីន
មកជួបអ៊ីម៉ា ព្រោះបុគ្គលនេះផឹកស្រា ដោយមានសាក្សី ។ អ៊ីម៉ាបានសួរអាលី^{صلوات الله عليه والسلام} អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} បាន
បញ្ជាឲ្យវាយបែតសិបរំពាត់ ។ គូដ្ឋាម៉ាស៊ូបានថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ! ទូលបង្គំមិនត្រូវច្បាប់
ពិន័យទេ ព្រោះទូលបង្គំនៅក្នុងចំណោមបុគ្គលត្រឹមត្រូវក្នុងអាយ៉ាស៊ូនេះ [៥:៩៣] ពុំមានបាបទេចំពោះ
បណ្តាអ្នកមានសទ្ធានិងធ្វើអំពើល្អ ទាក់ទងនឹងអ្វីដែលពួកគេបានបរិភោគ ។ អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖
"លោកមិននៅក្នុងចំណោមបុគ្គលត្រឹមត្រូវទេ ។ ចំណីរបស់បុគ្គលត្រឹមត្រូវគឺចំណីដែលត្រឹមត្រូវតាម
ច្បាប់ ។ ពួកគេបរិភោគនិងផឹកតែអ្វីដែលអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} អនុញ្ញាតឲ្យពួកគេទេ ។" បន្ទាប់មកអាលី^{صلوات الله عليه والسلام}
មានវចនៈថា៖ "អ្នកផឹក ពេលអ្នកនោះផឹកស្រា អ្នកនោះមិនដឹងថាខ្លួនបរិភោគនិងផឹកអ្វីទេ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}
ក៏បានវាយគាត់បែតសិបរំពាត់ ។" (الكافي 7 : 10/25)

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَيَبْلُوَنَّكُمُ اللَّهُ بِشَيْءٍ مِّنَ الصَّيْدِ تَنَالَهُ ءَأَيْدِيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَخَافُهُ
بِالْغَيْبِ فَمَن أَعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٩٤﴾

៩៤. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ! អស់ឡោះហ្ន៎នឹងល្បួងពិសោធពួកអ្នកដោយសត្វម្រឹតដែលដៃពួកអ្នក
និងលំពែងពួកអ្នកអាចឈាងដល់ ដើម្បីអស់ឡោះហ្ន៎នឹងដឹងថាអ្នកណាខ្លះក្រែងខ្លាចព្រះអង្គ[ដោយ
ការរត់ក្តី]ដោយអាថ៌កំបាំង ។ អ្នកណាមួយប្រព្រឹត្តបំពានបំពានក្រោយពីនោះ (គឺក្រោយការដាស់តឿន
នេះ) អ្នកនោះនឹងទទួលទណ្ឌកម្មឈឺចាប់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៩៤

1/94. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ حَمَادِ بْنِ عَيْسَى وَ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ عَمَّارٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) فِي قَوْلِ اللَّهِ
عَزَّ وَ جَلَّ ﴿لَيَبْلُوَنَّكُمُ اللَّهُ بِشَيْءٍ مِّنَ الصَّيْدِ تَنَالَهُ ءَأَيْدِيكُمْ وَ رِمَاحُكُمْ﴾ قَالَ حَشِرْتُ لِرَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) فِي عُمْرَةِ الْحُدَيْبِيَّةِ

الْوُحُوشِ حَتَّىٰ نَالَتْهَا أَيْدِيهِمْ وَرِمَاحُهُمْ. (الكافي - الجزء : ٤ : صفحة : ٣٩٦ الحديث : ١)

94/1. [...] មូអ្ករីយ៉ាស្ត ប៊ីន អ្កម៉ារបានតំណាលតមកពីអាហ្វិ អ្កប់ខុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វី^{وَجَدَّ} [៥:៦៤] អល់ឡោះហ្វីនឹងល្បួងពិសោធពួកអ្កកដោយសត្វម្រឹតដែលដៃ ពួកអ្កកនិងលំពែងពួកអ្កកអាចឈោងដល់ ថា៖ "សត្វព្រៃដេរជាសបានមកជិតវិស្វលុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلام} ពេលបំពេញពិធីអ្ករ៉ា: ត្តិ ហ្វីដ្យែប៊ីយ៉ាស្ត អាចលូកដៃនិងលំពែងដល់ ។" (الكافي 4 : 396 / 1)

***

2/94. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ عَنْ حَمَّادٍ عَنِ الْحَلْبِيِّ قَالَ سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَيَبْلُوَنَّكُمُ اللَّهُ بِشَيْءٍ مِّنَ الصَّيِّدِ تَنَالُهُ أَيْدِيكُمْ وَ رِمَاحُكُمْ ﴾ قَالَ حَشِرَ عَلَيْهِمُ الصَّيِّدُ فِي كُلِّ مَكَانٍ حَتَّىٰ دَنَا مِنْهُمْ لَيَبْلُوَهُمُ اللَّهُ بِهِ. (الكافي - الجزء : ٤ : صفحة : ٣٩٦ الحديث : ٢)

94/2. [...] អាណ-ហ្កាឡាប៊ីបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ អ្កប់ខុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្វី^{وَجَدَّ} [៥:៦៤] បណ្តាអ្កកមានសទ្ធាអីយ! អល់ឡោះហ្វីនឹងល្បួងពិសោធពួកអ្កកដោយសត្វ ម្រឹតដែលដៃពួកអ្កកនិងលំពែងពួកអ្កកអាចឈោងដល់ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សត្វម្រឹតចេញ ដេរជាសមករកពួកគេគ្រប់ទីកន្លែង មកជិតពួកគេ ។ អល់ឡោះហ្វី^{وَجَدَّ} ល្បួងពិសោធពួកគេដោយពួកសត្វ រេ: ។" (الكافي 4 : 396 / 2)

***

3/94. مُحَمَّدُ بْنُ يُحْيَىٰ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ رَفَعَهُ فِي قَوْلِهِ تَعَالَى ﴿ تَنَالُهُ أَيْدِيكُمْ وَ رِمَاحُكُمْ ﴾ قَالَ مَا تَنَالُهُ الْأَيْدِي الْبَيْضُ وَ الْفِرَاحُ وَ مَا تَنَالُهُ الرِّمَاحُ فَهُوَ مَا لَا تَصِلُ إِلَيْهِ الْأَيْدِي. (الكافي - الجزء : ٤ : صفحة : ٣٩٧ الحديث : ٤)

94/3. [...] អាស្តម៉ាដ្ត ប៊ីន មូហ្កាម៉ាដ្តបានតំណាល[តមកពីអាហ្វិ អ្កប់ខុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلام}] អំពីព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្វី^{تعالى} [៥:៦៤] ដែលដៃពួកអ្កកនិងលំពែងពួកអ្កកអាចឈោងដល់ ថា៖ "អ្វីដែលដៃអាចលូក ដល់គឺស៊ុតនិងកូនសត្វស្លាប់ ។ អ្វីដែលលំពែងអាចលូកដល់គឺអ្វីដែលដៃមិនអាចលូកដល់ទេ ។" (الكافي 4 : 397 / 4)

***

*4/94. وَ عَنْهُ: بِإِسْنَادِهِ عَنْ مُوسَى بْنِ الْقَاسِمِ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ حَمَّادٍ، عَنْ حَرِيزٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّ وَطْئَ الْمُحْرِمِ بَيْضَةً وَ كَسْرَهَا، فَعَلَيْهِ دَرْهَمٌ، كُلُّ هَذَا يَتَّصَدَّقُ بِهِ بِمَكَّةَ [أَوْ مِثْلَ]، وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ تَعَالَى: ﴿ تَنَالُهُ أَيْدِيكُمْ وَ رِمَاحُكُمْ ﴾.» (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٦٢ الحديث: ٩٩ / ٣٢٩٥، التهذيب - الجزء: ٥ الصفحة: ٣٤٦ الحديث: ١٢٠٢)**

*94/4. [...] រាយការណ៍តមកពី ហ្ការីស តមកពី អាហ្វិ អ្កប់ខុលឡោះហ្វី^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "បើ អ្កកណាមួយកំពុងគ្រងអ្ក: ហ្កីរមដើរជាន់ស៊ុតបែក អ្កកនោះត្រូវពិន័យមួយដៀវហ្កាំ ។ ទាំងនេះត្រូវ បរិច្ចាគជាស្វ័ដ្យាភ្លោះ: ត្តិនៅឯម៉ាកកាស្តនិងមីណា ។ នេះគឺ[អត្តន័យ]ព្រះរាជបន្ទូលអល់ឡោះហ្វី^{تعالى} [៥:៦៤] ដែលដៃពួកអ្កកនិងលំពែងពួកអ្កកអាចឈោងដល់ ។" (التهذيب 5 : 1202 / 346)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيِّدَ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ وَمَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُتَعَمِّدًا فَجَزَاءٌ مِّثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعْمِ يَحْكُمُ بِهِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنْكُمْ هَدِيًّا بَلِغَ الْكَعْبَةِ أَوْ كَفَّرَهُ طَعَامَ مَسْكِينٍ أَوْ عَدْلٌ ذَلِكَ صِيَامًا لِيَذُوقَ وَبَالَ أَمْرِهِ عَفَا اللَّهُ عَمَّا سَلَفَ وَمَنْ عَادَ فَيَنْتَقِمِ اللَّهُ مِنْهُ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ ﴿٥١﴾

៩៥. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ! ចូរពួកអ្នកកុំសម្លាប់សត្វម្រឹគពេលពួកអ្នកកំពុងគ្រងអ៊ិះហ្វឹរម (គឺកំពុងធ្វើពិធីហ្វាច) ។ អ្នកណាមួយក្នុងចំណោមពួកអ្នកសម្លាប់វាដោយចេតនា អ្នកនោះត្រូវសងដោយសត្វដូចសត្វដែលអ្នកនោះបានសម្លាប់នោះ ដោយមានមនុស្សត្រឹមត្រូវពីរនាក់ក្នុងចំណោមពួកអ្នកជាអ្នកកាត់សេចក្តី ជាពលីកម្មនាំទៅឯកាត់បាស្ត ឬត្រូវលាងទោសដោយផ្គត់ផ្គង់អាហារដល់អ្នកក្រខ្យត់ ឬត្រូវកាន់សីលត្រណមអាហារស្មើគ្នា ដើម្បីនឹងឲ្យអ្នកនោះត្រឡប់មកវិញនៃទង្វើរបស់ខ្លួន ។ អស់ឡោះហ្វឹរមគឺឲ្យប្រការដែលបានកន្លងផុតទៅហើយ ។ អ្នកណាមួយប្រព្រឹត្តខុសម្តងទៀត អស់ឡោះហ្វឹរមនឹងសងសឹកអ្នកនោះ ។ អស់ឡោះហ្វឹរមទ្រង់មានគេជានុភាព ព្រះអង្គជាម្ចាស់នៃការសងសឹក ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៩៥

1/95. الشَّيْخُ فِي (التَّهْذِيبِ): بِإِسْنَادِهِ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنِ ابْنِ الْفُضَيْلِ، عَنِ أَبِي الصَّبَّاحِ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ فِي الصَّيْدِ: ﴿وَمَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُتَعَمِّدًا فَجَزَاءٌ مِثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعَمِ﴾، قَالَ: «، وَ فِي جِمَارٍ وَخَشٍ بَقْرَةً، وَ فِي النَّعَامَةِ جَزُورٌ». (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٦٤ الحديث: ٩٩ / ٣٣٠١، التهذيب - الجزء: ٥ الصفحة: ٣٤١ الحديث: ١١٨٠)**

95/1. [...] អាច្ចិ អាល់-ស្វ័រ្វាស្វ័រ្វាបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរ អាច្ចិ អាប់ខុលឡោះហ្វឹរម^{صلوات الله عليه والسلم} អំពីព្រះបន្ទូល អស់ឡោះហ្វឹរមរឿងបរេបាញ់សត្វ [៥:៩៥] អ្នកណាមួយក្នុងចំណោមពួកអ្នកសម្លាប់វាដោយចេតនា អ្នកនោះត្រូវសងដោយសត្វដូចសត្វដែលអ្នកនោះបានសម្លាប់នោះ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "[បើបានសម្លាប់]សត្វប្រើស [ឬឈ្នួស ឬក្តាន់ ឬល្បាំង...] ត្រូវសងចៀម[ជាពិន័យ] ។ [បើបានសម្លាប់]សត្វលានិងសត្វព្រៃ ត្រូវសងគោ[ជាពិន័យ] ។ [បើបានសម្លាប់]សត្វអូឡូស (គឺសត្វស្លាបធំម្យ៉ាង) ត្រូវសងអូដ្ឋ[ជាពិន័យ] ។" (1180 / 341 : 5 (التهذيب))

***

2/95. وَ عَنْهُ: بِإِسْنَادِهِ عَنْ مُوسَى بْنِ الْقَاسِمِ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنِ الْعَلَاءِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: ﴿أَوْ عَدْلٌ ذَلِكَ صِيَامًا﴾، قَالَ: «الْعَدْلُ الْهَدْيُ مَا بَلَغَ يَتَصَدَّقُ بِهِ، فَإِنْ لَمْ يَكُنْ عِنْدَهُ فَلْيَصُمْ بِقَدْرِ مَا بَلَغَ، لِكُلِّ طَعَامٍ مَسْكِينٍ يَوْمًا». (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٦٤ الحديث: ٩٩ / ٣٣٠٣، التهذيب - الجزء: ٥ الصفحة: ٣٤٢ الحديث: ١١٨٤)**

95/2. [...] មូហាំម៉ាដូ ប៊ីន មុស្លីមបានតំណាលតមកពីអាច្ចិ យ៉ាក្តាហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلم} ថាខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វឹរម^{صلوات الله عليه والسلم} [៥:៩៥] ឬត្រូវកាន់សីលត្រណមអាហារស្មើគ្នា ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "ស្មើនឹងអ្វីដែលអ្នកនោះដាក់ទាន ។ បើអ្នកនោះមិនមានអ្វីជាប់នឹងខ្លួនទេ អ្នកនោះត្រូវកាន់សីលត្រណមឲ្យស្មើសមនឹងចំនួនទាននោះ សម្រាប់អ្នកក្រម្នាក់ៗដែលត្រូវផ្តល់អាហារឲ្យក្នុងមួយថ្ងៃ ។" (1184 / 342 : 5 (التهذيب))

***

3/95. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ عَنْ حَمَّادِ بْنِ عُثْمَانَ قَالَ تَلَوْتُ عِنْدَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) ﴿ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ﴾ فَقَالَ ذُو عَدْلٍ مِنْكُمْ هَذَا بِمَا أَخْطَأْتُ فِيهِ الْكُتَابُ. (الكافي - الجزء: ٨ صفحة: ٢٠٥ الحديث: ٢٤٧)

95/3. [...] ហ្វឹរម៉ាដូ ប៊ីន អ៊ីស្វាម៉ានបានថាខ្ញុំបានសួរត្រ [៥:៩៥] មនុស្សត្រឹមត្រូវពីរនាក់ក្នុងចំណោម

ពួកអ្នក នៅចំពោះមុខអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} 1 ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មនុស្សត្រឹមត្រូវពីរ នាក់ក្នុងចំណោមពួកអ្នក នេះគឺអ្វីដែលអ្នកសរសេរបានសរសេរខុសក្នុងការកត់ត្រាអាយ៉ាស្តនេះ (គឺ ពេលចងក្រងគូរអាន) 1" (الكافي : 8 / 247)

***

4/95. عَنْ زُرَّارَةَ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ ﴿يُحْكُمُ بِهِ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ﴾ قَالَ: «ذَلِكَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) وَ الْإِمَامُ مِنْ بَعْدِهِ، فَإِذَا حَكَمَ بِهِ الْإِمَامُ فَحَسْبُكَ». (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٦٧ الحديث: ٩٩ / ٣٣٢٤، تفسير العياشي - الجزء: ١ الصفحة: ٣٤٤ الحديث: ٢٠٠)**

95/4. ស្វីរ៉េវ៉ា: ៥ បានតំណាលថាខ្ញុំបានឮអាហ្វិ យ៉ាក្តីហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា [៥:៩៦] មនុស្សត្រឹមត្រូវពីរ នាក់ក្នុងចំណោមពួកអ្នកជាអ្នកកាត់សេចក្តី នោះគឺរស្វីលុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} និងអ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} ពេលអត់ពីព្រះ អង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} 1 បើអ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} កាត់សេចក្តី វាគ្រប់គ្រាន់ណាស់សម្រាប់លោក 1" (200 / 344 : 1) (تفسير العياشي 1 : 200 / 344)

***

5/95. عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ بَعْضِ رِجَالِهِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ مَنْ وَجِبَ عَلَيْهِ هَدْيٌ فِي إِخْرَامِهِ فَلَهُ أَنْ يَنْحَرَهُ حَيْثُ شَاءَ إِلَّا فِدَاءَ الصَّيْدِ فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ ﴿هَدْيًا بِالْعُكْبَةِ﴾. (الكافي - الجزء : ٤ صفحة : ٣٨٤ الحديث: ٢)

95/5. [...] អាស្តម៉ាដ្វី ប៊ិន មូហ្វាម៉ាដ្វីបានតំណាលតមកពីមិត្តលោកម្នាក់ដែលបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អ្នកណាដែលត្រូវធ្វើពលីកម្មព្រោះតែបានលើសច្បាប់ ក្នុងពេលគ្រងអ៊ុ:ហ្វីរម (គឺកំពុងធ្វើពិធីហ្វាច្វ) អ្នកនោះអាចសំឡែ:សត្វពលីកម្មនៅកន្លែងណាក៏បាន លើកលែងតែក្នុងករណីសងការសម្លាប់សត្វម្រឹត ព្រោះអស់ឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៩:៩៥] ពលីកម្មនាំទៅឯកាក្តីបាស្ត 1" (2 / 384 : 4) (الكافي 4 : 2 / 384)

***

6/95. أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ فَضَّالٍ عَنِ ابْنِ بُكَيرٍ عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿أَوْ عَدْلٌ ذَلِكَ صِيَامًا﴾ قَالَ يُتَمَّنُ قِيَمَةَ الْهُدْيِ طَعَامًا ثُمَّ يَصُومُ لِكُلِّ مَدٍّ يَوْمًا فَإِذَا زَادَتْ الْأَمْدَادُ عَلَى شَهْرَيْنِ فَلَيْسَ عَلَيْهِ أَكْثَرُ مِنْهُ. (الكافي - الجزء : ٤ صفحة : ٣٨٦ الحديث: ٣)

95/6. [...] អ៊ីបន្ទូ ប៊ូកែវបានតំណាលតមកពីមិត្តយើង តមកពីអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមាន វចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} [៥:៩៥] ឬត្រូវកាន់សីលត្រណាមអាហារស្មើគ្នា ថា៖ "ឲ្យអ្នកនោះ ប៉ាន់តម្លៃសត្វដែលត្រូវធ្វើពលីកម្មនោះជាចំនួនអាហារ 1 បន្ទាប់មកឲ្យអ្នកនោះកាន់សីលត្រណាម សម្រាប់រាល់មុជ្ជក្នុងមួយថ្ងៃ (មួយមុជ្ជគឺចំនួនអាហារសម្រាប់មនុស្សម្នាក់ក្នុងមួយថ្ងៃ គឺមួយកន្ត្រាំង ពោលគឺ ប្រមាណ ៧៥០ ក្រាមអាហារ) 1 បើចំនួនមុជ្ជនោះ (គឺចំនួនកន្ត្រាំងអាហារ) ច្រើនលើសចំនួន ថ្ងៃដែលមានក្នុងពីរខែ (ពោលគឺ ចំនួនកន្ត្រាំងអាហារច្រើនលើសពីរខែ) អ្នកនោះមិនចាំបាច់កាន់សីល ត្រណាមទេ 1" (3 / 386 : 4) (الكافي 4 : 3 / 386)

***

7/95. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ عَنْ حَمَّادٍ عَنِ الْحَلْبِيِّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) فِي مُحْرِمٍ أَصَابَ صَيْدًا قَالَ عَلَيْهِ الْكَفَّارَةُ فَلْتُ فَإِنْ أَصَابَ آخَرَ قَالَ إِذَا أَصَابَ آخَرَ فَلَيْسَ عَلَيْهِ كَفَّارَةٌ وَ هُوَ مِنْ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿وَ مَنْ عَادَ فَيَنْتَقِمِ اللَّهُ مِنْهُ﴾. (الكافي - الجزء : ٤ صفحة : ٣٩٤ الحديث: ٢)

95/7. [...] ហ្វាម៉ាដ្វីបានតំណាលតមកពីអាណ-ហ្វាឡាប៊ី តមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីអ្នក

គ្រងអ៊ុះហ្គ័រមដែលបានចាប់សត្វម្រឹត ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "អ្នកនោះត្រូវលុបលាងកំហុស ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ឧបមាថាអ្នកនោះចាប់សត្វម្រឹតមួយទៀត ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "ពេលអ្នកនោះចាប់សត្វមួយទៀត អ្នកនោះមិនមានអ្វីត្រូវលុបលាងកំហុសទេ ព្រោះអ្នកនោះនៅក្នុងចំពូកបុគ្គលដែលអស់ឡោះហ្គ័រមមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [៥:៩៥] អ្នកណាមួយប្រព្រឹត្តខុសម្តងទៀត អស់ឡោះហ្គ័រមនឹងសងសឹកអ្នកនោះ ។ អស់ឡោះហ្គ័រមទ្រង់មានគេជានុភាព ព្រះអង្គជាម្ចាស់នៃការសងសឹក ។"

(الكافي 4 : 394 / 2)

أَحَلَّ لَكُمْ صَيْدَ الْبَحْرِ وَطَعَامَهُ مَتَاعًا لَكُمْ وَلِلسَّيَّارَةِ وَحُرِّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرْمًا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٩٦﴾

៩៦. គេអនុញ្ញាតឲ្យពួកអ្នកចាប់សត្វទឹកសមុទ្រ (គឺការនេសាទតាមសមុទ្រ) និងគ្រឿងបរិភោគដែលមកពីក្នុងនោះ ដើម្បីជាគ្រឿងផ្គត់ផ្គង់សម្រាប់ពួកអ្នកនិងអ្នកធ្វើដំណើរ ។ តែត្រូវហាមលើពួកអ្នកនូវការចាប់សត្វដីគោក (គឺការបរបាញ់ម្រឹត) ដរាបណាពួកអ្នកកំពុងគ្រងអ៊ុះហ្គ័រម (គឺកំពុងបំពេញពិធីហ្គាច្រ) ។ ចូរពួកអ្នកក្រែងខ្លាចអស់ឡោះហ្គ័រម ពួកអ្នកនឹងត្រូវប្រមូលទៅឯព្រះអង្គវិញ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៩៦

1/96. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ حَمَّادٍ عَنْ حَرِيرِ عَمَّنْ أَحْبَبَهُ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ لَا بَأْسَ بِأَنْ يَصِيدَ الْمُحْرِمُ السَّمَكَ وَ يَأْكُلَ مَالِحُهُ وَ طَرِيَّهُ وَ يَتَزَوَّدَ وَ قَالَ ﴿أَحَلَّ لَكُمْ صَيْدَ الْبَحْرِ وَ طَعَامَهُ مَتَاعًا لَكُمْ﴾ قَالَ مَالِحُهُ الَّذِي يَأْكُلُونَ وَ فَضْلُ مَا بَيْنَهُمَا كُلُّ طَيْرٍ يَكُونُ فِي الْأَجَامِ يَبِيضُ فِي الْبَرِّ وَ يُفْرَحُ فِي الْبَرِّ فَهُوَ مِنْ صَيْدِ الْبَرِّ وَ مَا كَانَ مِنْ صَيْدِ الْبَرِّ يَكُونُ فِي الْبَرِّ وَ يَبِيضُ فِي الْبَحْرِ وَ يُفْرَحُ فِي الْبَحْرِ فَهُوَ مِنْ صَيْدِ الْبَحْرِ. (الكافي - الجزء ٤ : صفحة : ٣٩٢ الحديث : ١)

96/1. អាលី ប៊ីន អ៊ីប្រាអ៊ីមបានតំណាលតមកពីឪពុកលោក តមកពីហ្គាម៉ាដូ តមកពីហ្គាវីស តមកពីម្នាក់ដែលបានតំណាលប្រាប់លោកតមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រមដែលមានវចនៈថា៖ "មិនមានបញ្ហាទេបើម្តងហ្គ័រម (គឺអ្នកគ្រងអ៊ុះហ្គ័រម គឺអ្នកធ្វើពិធីហ្គាច្រ) ចាប់ត្រី បរិភោគត្រីទឹកប្រៃឬត្រីទឹកសាប និងផ្គត់ផ្គង់ខ្លួនឯង ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "[៥:៩៦] គេអនុញ្ញាតឲ្យពួកអ្នកចាប់សត្វទឹកសមុទ្រ និងគ្រឿងបរិភោគដែលមកពីក្នុងនោះ ដើម្បីជាគ្រឿងផ្គត់ផ្គង់សម្រាប់ពួកអ្នក គឺត្រីទឹកប្រៃដែលពួកគេបរិភោគ ។ អ្វីដែលខុសគ្នារវាងទាំងពីរនេះគឺរាល់សត្វស្លាបនៅក្នុងព្រៃដែលពងលើដីគោក ចិញ្ចឹមកូនលើដីគោក ដូច្នេះសត្វទាំងនេះជាសត្វដីគោក ។ សត្វដីគោកណាដែលកើតនៅលើដីគោក ដែលនៅក្នុងសមុទ្រ ដែលពងក្នុងសមុទ្រ ដែលចិញ្ចឹមកូនក្នុងសមុទ្រ សត្វទាំងនោះជាសត្វសមុទ្រ ។"

(الكافي 4 : 392 / 1)

١٣
الحزب
١٣

﴿ جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِيَمًا لِلنَّاسِ وَالشَّهْرَ الْحَرَامَ وَالْهَدْيَ وَالْقَلْبَدِيَّةَ ذَلِكَ لِيَتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴾

៩៧. អស់ឡោះហ្គ័រមបានចាត់តាំងកាត់បាស្ត ព្រះបូជនីយស្ថានជាបដិសរណដ្ឋានសន្តិសុខសម្រាប់បណ្តាមនុស្ស [អស់ឡោះហ្គ័រមបានចាត់តាំង]ព្រះបូជនីយខែ ព្រះព័ស្តុការ (គឺតង្វាយ) និង[សត្វពលិកម្ម

ដែលបំពាក់]កម្រងផ្កា ។ នេះដើម្បីនឹងឲ្យពួកអ្នកដឹងថាអល់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ញាណសព្វសារពើនៅលើ
បណ្តាមេឃនិងសព្វសារពើនៅលើដី ថាអល់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ញាណសព្វសារពើ ។

أَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٩٨﴾

៩៨. ចូរពួកអ្នកដឹងថាអល់ឡោះហ្ន៎តឹងរឹងក្នុងការដាក់ទោស ថាអល់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់អត់ឱន ព្រះអង្គមាន
ព្រះមេត្តាករុណាប្រណី [ព្រះអង្គប្រទានសម្បត្តិវិសេសដល់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ក់ ៩៧-៩៨

97-98/1. العيَاشِي: عَن أَبِي بَنٍ تَعْلَبٍ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): ﴿جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِيَامًا لِلنَّاسِ﴾؟
قَالَ: «جَعَلَهَا اللَّهُ لِدِينِهِمْ وَ مَعَايِشِهِمْ». (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٧٠ الحديث: ٩٩ / ٣٣٣٨، تفسير
العيَاشي - الجزء: ١ الصفحة: ٣٤٦ الحديث: ٢١١)**

97-98/1. អាល់-ម៉ៃយ៉ាស្ក៍បានតំណាលតមកពី អាបាស់ ប៊ិន តាក្កុលុបដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរ
អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "[មានន័យថាអ្វី] [៥:៩៧] អល់ឡោះហ្ន៎បានចាត់តាំងកាក្កុលុប ព្រះ
បូជនីយស្ថានជាបដិសរណដ្ឋានសន្តិសុខសម្រាប់បណ្តាមនុស្ស?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖

"អល់ឡោះហ្ន៎^{وحد}បានបង្កើតវាសម្រាប់ព្រះសាសនាពួកគេនិងសម្រាប់ជីវិតពួកគេ ។"

(تفسير العيَاشي 1 : 211 / 346)

***

2/98-97. الطَّبْرَسِيُّ: قَالَ سَعِيدُ بْنُ جُبَيْرٍ: مَنْ أَتَى هَذَا الْبَيْتَ يُرِيدُ شَيْئًا لِلدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ أَصَابَهُ. قَالَ: وَ هُوَ الْمَرْوِيُّ عَنْ أَبِي عَبْدِ
اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ). (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٧٠ الحديث: ٩٩ / ٣٣٣٩، مجمع البيان - الجزء: ٣ الصفحة:
٣٨٢)**

97-98/2. អាល់-ត្ថ្វាបារស៊ីបានតំណាលតមកពីសាអ៊ីដ្វ ប៊ិន យូហ្វែរ ថាអ្នកណាមួយដែលមកកាន់ព្រះ
មហាគ្រឹះនេះ ព្រោះតែចង់បានអ្វីមួយក្នុងលោកនេះនិងក្នុងលោកមុខ អ្នកនោះនឹងបានវា ។" លោកបាន
ថា៖ "នេះគឺសេចក្តីរាយការណ៍តមកពីអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (382 : 3 382) (مجمع البيان 3 : 382)

مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلْغُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿٩٩﴾

៩៩. ព្រះសាសនៈទូតមាននាទីត្រឹមតែផ្សព្វផ្សាយ[ព្រះរាជសារ]ទេ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ញាណអ្វីដែល
ពួកអ្នកបើកឲ្យឃើញដឹងឮនិងអ្វីដែលពួកអ្នកលាក់ទុក ។

قُلْ لَا يَسْتَوِي الْحَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْحَبِيثِ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٠٠﴾

១០០. ចូរអ្នកថា៖ "សេចក្តីអាក្រក់និងសេចក្តីល្អមិនស្មើគ្នាទេ ទោះបីសម្បូរភាពនៃសេចក្តីអាក្រក់ធ្វើឲ្យ
អ្នកកោតក៏ដោយ ។" ដូច្នោះចូរពួកអ្នកខ្លាចក្រែងអល់ឡោះហ្ន៎[ដោយជឿស៊ីបចិត្ត] បណ្តាអ្នកមាន
វិចារណញ្ញាណអឺយ ដើម្បីពួកអ្នកនឹងមានជោគជ័យ [ដោយបានឈានដល់សុខុមាលភាព] ។

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءَ إِن تَبَدَّلَ لَكُمْ تَسْوِكُمْ وَإِن تَسْأَلُوا عَنْهَا حِينَ يُنزَّلُ الْقُرْءَانُ تَبَدَّلَ لَكُمْ عَفَا اللَّهُ عَنْهَا وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿١١١﴾

១០១. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ! ចូរពួកអ្នកកុំសាកសួររឿងអ្វីដែលធ្វើឲ្យពួកអ្នកកាំចិត្ត បើគេបើកឲ្យពួកអ្នកដឹងរឿងនោះ ។ បើពួកអ្នកសាកសួរអំពីរឿងនោះពេលគួរអានត្រូវបើកឲ្យដឹង រឿងទាំងនោះនឹងត្រូវអធិប្បាយប្រាប់ពួកអ្នក ។ អល់ឡោះហ្ន៎អត់ឱនរឿងនេះ[ឲ្យពួកអ្នកដែលពួកអ្នកបានសាកសួរដោយមិនគប្បី] ។ អល់ឡោះហ្ន៎អត់ឱន ព្រះអង្គមានព្រះខន្តី ។

فَدَسَأَلَهَا قَوْمٌ مِّن قَبْلِكَ ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ ﴿١١٢﴾

១០២. មនុស្សមុនពួកអ្នកធ្លាប់បានសាកសួរអំពីរឿងនេះ បន្ទាប់មកពួកគេបានទៅជាជនបដិសេធសទ្ធាដោយសាររឿងនេះ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្កុ ៩៩-១០២

99-102/1. អាលី ប៊ិន អ៊ីបរហ្ន៎បានតំណាលថាឪពុកខ្ញុំបានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំតមកពីហ្វាណាន់ ប៊ិន សាដៀរ តមកពីឪពុកលោក តមកពីអាប៊ូ យ៉ាក្កុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "កូនប្រុសរបស់ស្វ័ហ្ន៎យ៉ាស្កុ បុត្រីរបស់ អ្នកខ្មុលមុត្តត្ថិលិប عليه السلام បានស្លាប់ ។ អ៊ីម៉ារ ប៊ិន អាល់-ខត្តត្ថុបបាននិយាយដាក់ព្រះនាងថា៖ "ចូរបិទបាំងក្រវិលនាងទៅពីព្រោះ ដែលនាងជាប់សាច់ញាតិជាមួយវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عليه السلام នោះមិនមានប្រយោជន៍សម្រាប់នាងទេ ។" ស្វ័ហ្ន៎យ៉ាស្កុបានប្រាប់គាត់វិញថា៖ "តើអ្នកឯងដែលឃើញក្រវិលខ្ញុំទេ កូនរបស់មនុស្សថោកទាបអើយ?"

ثُمَّ دَخَلَتْ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) فَأَخْبَرْتُهُ بِذَلِكَ، وَ بَكَتُ، فَخَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) فَنَادَى: الصَّلَاةَ جَامِعَةً، فَاجْتَمَعَ النَّاسُ فَقَالَ: مَا بَالُ أَقْوَامٍ يَزْعُمُونَ أَنَّ قُرَاتِي لَا تَنْفَعُ! لَوْ قَدْ فُتِمْتُ الْمَقَامَ الْمَحْمُودَ لَشَفَعْتُ فِي أَحْوَجِكُمْ، لَا يَسْأَلُنِي الْيَوْمَ أَحَدٌ مِّنْ أَبْوَةٍ إِلَّا أَخْبَرْتُهُ.

បន្ទាប់មកព្រះនាងស្វ័ហ្ន៎យ៉ាស្កុបានទៅជួបវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عليه السلام ប្រាប់ព្រះអង្គ عليه السلام រឿងនេះ ហើយយំ ។ វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عليه السلام បានទៅប្រកាសហៅស្វ័ឡាត្តុជុំគ្នា ។ មនុស្សក៏បានប្រជុំគ្នា ព្រះអង្គ عليه السلام មានព្រះវចនៈថា៖ "ហេតុអ្វីអ្នកខ្លះអះអាងថាជាប់សាច់ញាតិជាមួយខ្ញុំ عليه السلام នោះមិនមានប្រយោជន៍ទេ? ពេលខ្ញុំ عليه السلام នឹងឈរនៅឯកន្លែងព្រះជាទីសក្ការៈបូជា (المقام المحمود) ខ្ញុំ عليه السلام នឹងធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យអស់លោកមួយចំនួនដែលត្រូវការជំនួយធំ ។ មិនមានអ្នកណាមួយសួរខ្ញុំ عليه السلام អំពីឪពុកខ្លួនទេ តែខ្ញុំ عليه السلام នឹងប្រាប់អ្នកនោះឲ្យដឹង ។"

فَقَامَ إِلَيْهِ رَجُلٌ، فَقَالَ: مَنْ أَبِي يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ فَقَالَ: أَبُوكَ غَيْرَ الَّذِي تُدْعَى إِلَيْهِ، أَبُوكَ فُلَانُ بْنُ فُلَانٍ. فَقَامَ إِلَيْهِ رَجُلٌ آخَرَ فَقَالَ: مَنْ أَبِي يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ فَقَالَ: أَبُوكَ الَّذِي تُدْعَى إِلَيْهِ.

បុរសម្នាក់បានងើបឡើង សួរថា៖ "រ៉ស៊ីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ! តើឪពុកទូលបង្គំជាអ្នកណា?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "ឪពុកលោកមិនមែនបុគ្គលដែលលោកតែងតែចាត់ទុកជាឪពុកទេ ។ ឪពុកលោក គឺអ្នកនេះមួយ កូនរបស់អ្នកនេះមួយ ។" បុរសម្នាក់ទៀតបានងើបឡើង សួរថា៖ "រ៉ស៊ីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ! តើឪពុកទូលបង្គំជាអ្នកណា?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "ឪពុករបស់លោកគឺបុគ្គលដែល លោកចាត់ទុកជាឪពុកនោះឯង ។"

ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): مَا بَالُ الَّذِي يُرْغَمُ أَنْ قَرَابَتِي لَا تَنْفَعُ لَا يَسْأَلُنِي عَنْ أَبِيهِ؟! فَقَامَ إِلَيْهِ عُمَرُ فَقَالَ: أَعُوذُ بِاللَّهِ يَا رَسُولَ اللَّهِ مِنْ غَضَبِ اللَّهِ وَغَضَبِ رَسُولِهِ، وَغَضَبِ عَنِّي، عَفَا اللَّهُ عَنْكَ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءٍ إِنْ تُبَدَّ لَكُمْ تَسْأَلُكُمْ﴾ إِلَى قَوْلِهِ ﴿ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ﴾. (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٧٠ الحديث: ٩٩ / ٤١-٣٣، تفسير القمِّي - الجزء: ١ الصفحة: ١٨٨)**

បន្ទាប់មករ៉ស៊ីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "ហេតុអ្វីបុគ្គលម្នាក់ថាជាប្រពន្ធគ្រប់គ្រងជាមួយខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم នោះមិនមានប្រយោជន៍អ្វីទេ? ហេតុអ្វីគេមិនសួរបុគ្គលនោះផងថាឪពុករបស់បុគ្គលនោះជាអ្នកណា?" អ្នីម៉ារបានងើបឡើង ថា៖ "រ៉ស៊ីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ! ទូលបង្គំសូមឲ្យអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم ជួយការពារឲ្យផុត ពីព្រះពិរោធអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم និងព្រះសាសនៈទូតព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم អភ័យទោសឲ្យទូលបង្គំ ផង សូមអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم អត់ឱនឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ។" ដូច្នោះអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم បានបើកឲ្យដឹងថា៖ [៥:១០១] **បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ! ចូរពួកអ្នកកុំសាកសួររឿងអ្វីដែលធ្វើឲ្យពួកអ្នករកចិត្តបើគេបើកឲ្យពួកអ្នក ដឹងរឿងនោះ ដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم [៥:១០២] បន្ទាប់មកពួកគេបានទៅជាជនបដិសេធសទ្ធា ដោយសាររឿងនេះ ។** (تفسير القمِّي 1 : 188)

***

99-102/2. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ يُوسُفَ، عَنْ حَمَّادٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ أَبِي الْجَارُودِ، قَالَ: قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِذَا حَدَّثْتُمْكُمْ بِشَيْءٍ فَاسْأَلُونِي عَنْهُ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ».

99-102/2. [...] អាច្ឆិ អាណ-យ៉ាវដ្យាដ្យាបានតំណាលថាអាច្ឆិ យ៉ាកុំហ្វារ صلوات الله عليه وآله وسلم មានវចនៈថា៖ «ពេលណាខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ប្រាប់អស់លោកអ្វីមួយក្នុងព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم ចូរសួរខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ។»

ثُمَّ قَالَ فِي بَعْضِ حَدِيثِهِ: «إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) نَهَى عَنِ الْقِيلِ وَالْقَالِ، وَفَسَادِ الْمَالِ، وَ كَثْرَةِ السُّؤَالِ» فَقِيلَ لَهُ: يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ، أَيْنَ هَذَا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ؟ قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: ﴿لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِنْ نَجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ يَبْنَ النَّاسَ﴾ وَ قَالَ: ﴿وَ لَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ قِيَامًا﴾ وَ قَالَ: ﴿لَا تَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءٍ إِنْ تُبَدَّ لَكُمْ تَسْأَلُكُمْ﴾. (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٧١ الحديث: ٩٩ / ٤٢-٣٣، الكافي - الجزء: ١ الصفحة: ٤٨ الحديث: ٥)**

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានវចនៈក្នុងហ្វាដ្យាដ្យាថា៖ «រ៉ស៊ីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم បានហាមនិយាយអេចអូច ចាយវាយទ្រព្យខ្លះខ្លាយនិងជជែកសួរ ។" គេបានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ថា៖ "បុត្រ صلوات الله عليه وآله وسلم រ៉ស៊ីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ តើរឿងនេះនៅត្រង់ណាក្នុងព្រះគម្ពីរ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានវចនៈថា៖ «អស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះ បន្ទូលថា៖ [៥:១១៤] នៅក្នុងការសន្ទនាសម្ងាត់ភាគច្រើនរបស់ពួកគេនោះពុំមានអ្វីល្អប្រសើរឡើយ រៀបលែងតែអ្នកណាម្នាក់បង្ហាបង្ហាញឲ្យទាន ឬឲ្យប្រព្រឹត្តអំពើល្អប្រពៃ ឬឲ្យផ្សះផ្សារមនុស្សឲ្យជាគ្នា ។ អស់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៥:៥] ចូរពួកអ្នកកុំប្រគល់ឲ្យទៅមនុស្សភ្នំភ្នើនូវទ្រព្យសម្បត្តិរបស់

ពួកអ្នកដែលអល់ឡោះប្តីបានប្រទានឲ្យជាគ្រឿងផ្គត់ផ្គង់ពួកអ្នកនោះឡើយ ។ អល់ឡោះប្តីមានព្រះ
បន្ទូលថា៖ [៥:១០១] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ! ចូរពួកអ្នកកុំសាកសួររឿងអ្វីដែលធ្វើឲ្យពួកអ្នករកចិត្ត
បើគេបើកឲ្យពួកអ្នកដឹងរឿងនោះ ។» (الكافي 1 : 48 / 5)

***

3/102-99* . الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، قَالَ: كَتَبْتُ إِلَى أَبِي الْحَسَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ كَتَبَ فِي آخِرِهِ: «أَوْ لَمْ تَنْتَهُوا عَنْ
كثيرة المسائل فأبيئتم أن تنتهوا، إياكم و ذلك، فإتما هلك من كان قبلكم بكثرة سؤالهم، فقال الله تبارك و تعالى: ﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
لَا تَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءٍ ﴾ إِلَى قَوْلِهِ: ﴿ كَافِرِينَ ﴾. (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٧١ الحديث: ٩٩ / ٣٣٤٣،
تفسير العيَّاشي - الجزء: ١ الصفحة: ٣٤٦ الحديث: ٢١٢)**

*99-102/3. អាល់-អ៊ែយ៉ាស្តីបានថាតមកពីអាល់ម៉ាដូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូដែលបានថាខ្ញុំបានសរសេរសំបុត្រ
ទៅ អាហ្វិ អាល់-ហ្គាសាន់ អាល់-រីដ្យី ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ [ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសរសេរតបមកវិញ] នៅចុងបញ្ចប់ព្រះ
អង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "គេពុំបានហាមអស់លោកជជើកសួរច្រើនទេ ? តែអស់លោកមិនព្រមឈប់ទេ !
ចូរប្រយ័ត្នសួរច្រើន ព្រោះជនមុនអស់លោកបានវិនាសសូន្យបង់ព្រោះតែជជើកសួរច្រើននោះឯង ។
អល់ឡោះប្តី ^{تبارك وتعالى} មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ [៥:១០១] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ! ចូរពួកអ្នកកុំសាកសួររឿង
អ្វីដល់ព្រះរាជបន្ទូលព្រះអង្គ ^{تبارك وتعالى} [៥:១០២] បដិសេធសទ្ធា ។" (تفسير العيَّاشي 1 : 212 / 346)

مَا جَعَلَ اللَّهُ مِنْ بَحِيرَةٍ وَلَا سَائِبَةٍ وَلَا وَصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ وَلَا كِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
وَكَثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٣٣﴾

១០៣. អល់ឡោះប្តីមិនបានចាត់តាំងបាហ្វីរ៉េត្តី សាអ៊ីបាស៊ុ វ៉ាស្តីឡាស៊ុ និងហ្គាមី នោះទេ (ទាំងនេះ
ជាឈ្មោះរបស់រូបបដិមាសត្វ ជាទំនៀមរបស់ពួកពហុទេពនិយម គឺពួកគោរពបូជារូបបដិមា) ។ តែពួក
បដិសេធសទ្ធា (គឺពួកគោរពបូជារូបបដិមា ពួកទុច្ចរិត...) ប្រឌិតមុសាវាទទម្លាក់ទៅលើអល់ឡោះប្តី ។
ពួកគេភាគច្រើនមិនយល់ទេ ។

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ قَالُوا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أُولَئِكَ كَانُوا جَاهِلِينَ
يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿١٣٤﴾

១០៤. ពេលគេប្រាប់ពួកគេថា៖ "ចូរអស់លោកមករកអ្វីដែលអល់ឡោះប្តីបានបើកឲ្យដឹង មករកព្រះ
សាសនៈទូត ។" ពួកគេថា៖ "អ្វីដែលយើងបានឃើញដូនតាយើងកាន់តាមនោះគ្រប់គ្រាន់ហើយ
សម្រាប់យើង ។" ទោះបីដូនតាពួកគេមិនដឹងអ្វីសោះក៏ដោយ មិនតាមមាតិកាត្រូវក៏ដោយនោះឬ ?

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ១០៣-១០៤

1/104-103. الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿ مَا جَعَلَ اللَّهُ مِنْ بَحِيرَةٍ وَ لَا
سَائِبَةٍ وَ لَا وَصِيلَةٍ وَ لَا حَامٍ ﴾.

103-104/1. អាល់-អ៊ែយ៉ាស្តីបានតំណាលតមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន មូស្តីម តមកពី អាហ្វិ
អាប់ខុលឡោះប្តី ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះប្តី ^{عز وجل} [៥:១០៣] អល់ឡោះប្តីមិនបានចាត់តាំង

បាហ្វីពោះត្តិ សាអ៊ីបាស្ត វ៉ាស្តីឡាស្ត និងហ្គាមី នោះទេ ។

قَالَ: «وَأَنَّ أَهْلَ الْجَاهِلِيَّةِ كَانُوا إِذَا وَلَدَتِ النَّاقَةُ وَلَدَيْنِ فِي بَطْنٍ، قَالُوا: وَصَلَتْ. فَلَا يَسْتَحِلُّونَ ذَنْجَهَا، وَ لَا أَكْلَهَا، وَإِذَا وَلَدَتْ عَشْرًا جَعَلُوهَا سَائِبَةً، فَلَا يَسْتَحِلُّونَ ظَهْرَهَا، وَ لَا أَكْلَهَا، وَ الْحَامُ: فَحُلُ الْإِبِلِ، لَمْ يَكُونُوا يَسْتَحِلُّونَ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ أَنَّ اللَّهَ لَمْ يُحَرِّمْ شَيْئًا مِنْ هَذَا». (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٧٢ الحديث: ٩٩ / ٣٣٤٥، تفسير العياشي - الجزء: ١ الصفحة: ٣٤٧ الحديث: ٢١٣)**

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មនុស្សសម័យមុនសាសនាអ៊ីស្លាម ពេលមេអូដ្ឋកើតកូនភ្លោះ ពួកគេថា៖ "ចូលរួម វ៉ាស្តីឡាស្ត" មិនឲ្យសំឡែងទេ មិនឲ្យបរិភោគសាច់វាទេ ។ ពេលមេអូដ្ឋកើតកូនដប់ ពួកគេហៅវាថា សាអ៊ីបាស្ត ពួកគេមិនឲ្យប្រើវាសម្រាប់ដឹកជញ្ជូនទេ មិនឲ្យបរិភោគសាច់វាទេ ។ អាល់-ហ្គាមី គឺជាអូដ្ឋ ពួកគេមិនទុកវាសត្វដែលត្រូវអនុញ្ញាតទេ (គឺមិនអនុញ្ញាតឲ្យជិះឬបរិភោគសាច់ទេ) ។ ដូច្នេះ អល់ឡោះហ្វីបានបើកឲ្យដឹងថាអល់ឡោះហ្វីមិនដាក់ព្រះបញ្ចហាមអ្វីទាំងនេះទេ ។" (تفسير العياشي 1 : 213 / 347)

***

2/104-103. عَنْ أَبِي الرَّبِيعِ، قَالَ: سُمِّيَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنِ السَّائِبَةِ، قَالَ: «هُوَ الرَّجُلُ يُعْتَقُ غُلَامَهُ، ثُمَّ يَقُولُ لَهُ: إِذْهَبْ حَيْثُ شِئْتَ وَ لَيْسَ لِي مِنْ مِيرَاثِكَ شَيْءٌ، وَ لَا عَلَيَّ مِنْ جَرِيرَتِكَ شَيْءٌ، وَ يُشْهَدُ عَلَى ذَلِكَ شَاهِدًا». (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٧٢ الحديث: ٩٩ / ٣٣٤٦، تفسير العياشي - الجزء: ١ الصفحة: ٣٤٨ الحديث: ٢١٤)**

103-104/2. អាហ្វី អាល់-រ៉ប៊ីអ៊ីបានតំណាលថាគេបានសួរអាហ្វី អាប់ខុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីអាល់-សាអ៊ីបាស្ត ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "គេគឺបុរសដែលលែងទាសៈរបស់ខ្លួនឲ្យមានសេរីភាព ហើយប្រាប់អ្នកនោះថា៖ "អ្នកទៅណាបានតាមចិត្ត ។ កេររបស់អ្នកមិនមែនកម្មសិទ្ធិរបស់ខ្ញុំទេ បទឧក្រិដ្ឋរបស់អ្នកក៏មិនទាក់ទងនឹងខ្ញុំទេដែរ ។" បុរសនោះបានឲ្យមានសាក្សីពីរនាក់ក្នុងរឿងនេះ ។" (تفسير العياشي 1 : 214 / 348)

***

3/104-103. عَنْ عَمَّارِ بْنِ أَبِي الْأَحْوَصِ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنِ السَّائِبَةِ، قَالَ: «انظُرْ فِي الْقُرْآنِ، فَمَا كَانَ فِيهِ "فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ" فَبَلَكَ يَا عَمَّارُ السَّائِبَةُ الَّتِي لَا وِلَاءَ لِأَحَدٍ مِنَ النَّاسِ عَلَيْهَا إِلَّا اللَّهُ، وَ مَا كَانَ وَلَاؤُهُ لِلَّهِ فَهُوَ لِرَسُولِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَ آلِهِ السَّلَامُ، وَ مَا كَانَ وَلَاؤُهُ لِرَسُولِ اللَّهِ فَإِنَّ وِلَاءَهُ لِلْإِمَامِ وَ مِيرَاثُهُ لَهُ». (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٧٣ الحديث: ٩٩ / ٣٣٤٧، تفسير العياشي - الجزء: ١ الصفحة: ٣٤٨ الحديث: ٢١٥)**

103-104/3. អាម៉ារ ប៊ីន អាហ្វី អាល់-អាស្តវ៉ាស្តបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វី អាប់ខុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីអាល់-សាអ៊ីបាស្ត ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មើលក្នុងគូរអាន ។ កន្លែងណាក៏ដោយដែលមានថា៖ [៥៨: ៣, ៥: ៩២] ដោះលែងទាសៈម្នាក់ឲ្យមានសេរីភាព អាម៉ារអើយ! នោះគឺអាល់-សាអ៊ីបាស្ត ។ មិនមានអ្នកណាមួយជាម្ចាស់របស់អាល់-សាអ៊ីបាស្តទេក្រៅពីអល់ឡោះហ្វី ^{عجل وحجل} ។ មានតែអល់ឡោះហ្វី ^{عجل وحجل} ទេជាម្ចាស់របស់អាល់-សាអ៊ីបាស្ត ដូច្នេះរ៉ស្វីលុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ជាម្ចាស់វា ។ អ្វីក៏ដោយដែលមានរ៉ស្វីលុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ជាម្ចាស់ អ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាម្ចាស់របស់វា ហើយកេររបស់វាកម្មសិទ្ធិរបស់អ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (تفسير العياشي 1 : 215 / 348)

***

4/104-103. وَ قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «الْبَجِيرَةُ إِذَا وَلَدَتْ وَ وَلَدَ وَلَدَهَا جُرَّتْ». (البرهان في تفسير القرآن أ -

الجزء: ٢ الصفحة: ٣٧٣ الحديث: ٩٩ / ٣٣٤٨، تفسير العياشي - الجزء: ١ الصفحة: ٣٤٨ ذيل الحديث (٢١٥)**

103-104/4. [អាល់-ម៉ាអ៊ីដ្យាស្ក់]បានតំណាលថាអាថ្នី អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អាល់-បាហ្គីរ៉ៃ: ត្រៃ ពេលវាកើតកូន ហើយកូនវាកើតកូន វានឹងទៅជាអាល់-បាហ្គីរ៉ៃ: ត្រៃ ។"

(تفسير العياشي 1 : 348 ذيل الحديث 215)

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ لَا يَضُرُّكُمْ مَن ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾

១០៥. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ! ពួកអ្នកត្រូវថែរក្សាអាត្មា (គឺចូរពួកអ្នកបង្កើតខ្លួនឲ្យកាន់តែល្អឡើង) ។ បុគ្គលរង្វេងមិនអាចព្យាបាទពួកអ្នកបានទេ បើពួកអ្នកនៅលើមាតិកាត្រូវ ។ ពួកអ្នកទាំងអស់គ្នានឹងវិលត្រឡប់ទៅឯអល់ឡោះហ្គ័រ ។ ព្រះអង្គនឹងឲ្យពួកអ្នកដឹងប្រការដែលពួកអ្នកបានសាង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ក់ ១០៥

1/105. (مِصْبَاحُ الشَّرِيعَةِ): رُوي أَنَّ أَبَا ثَعْلَبَةَ الْحُسَيْنِيَّ سَأَلَ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) عَنْ هَذِهِ الْآيَةِ: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ لَا يَضُرُّكُمْ مَن ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ﴾ فَقَالَ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): «أَمْرٌ [وَأَمْرٌ] بِالْمَعْرُوفِ وَانْتِهَاءٌ عَنِ الْمُنْكَرِ وَاصْبِرْ عَلَى مَا أَصَابَكَ حَتَّىٰ إِذَا رَأَيْتَ شِحْحًا مُّطَاعًا، وَهُوَ مُتَّبِعًا، وَإِعْجَابٌ كُلِّ ذِي رَأْيٍ بِرَأْيِهِ، فَعَلَيْكَ بِنَفْسِكَ، وَ دَعْ عَنكَ أَمْرَ الْعَامَّةِ». (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٧٣ الحديث: ٩٩ / ٣٣٥٠، مِصْبَاحُ الشَّرِيعَةِ - الجزء: ١ الصفحة: ١٨)**

105/1. [នៅក្នុង]សាត្រា មីស្វបាស្ក់ អាល់-ស្វាអ៊ីដ្យាស្ក់ គេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ថាអាថ្នី ស្វាអ៊ីដ្យាស្ក់បានសួររ៉េស្វីលុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីអាយ៉ាស្ក់នេះ: [៥:១០៥] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ! ពួកអ្នកត្រូវថែរក្សាអាត្មា ។ បុគ្គលរង្វេងមិនអាចព្យាបាទពួកអ្នកបានទេ បើពួកអ្នកនៅលើមាតិកាត្រូវ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បង្គាប់ឲ្យធ្វើល្អ ហាមធ្វើអាក្រក់ អត់ធ្មត់អ្វីដែលកើតលើខ្លួនលោក ។ ពេលលោកឃើញគេគោរពបុគ្គលកំណាញ់ បុគ្គលនោះតាមតែចិត្តឯង បុគ្គលនោះចង់ឲ្យគេតាមខ្លួន បុគ្គលដែលចេះគិតតាមបុគ្គលនោះ លោកត្រូវថែរក្សាខ្លួនឯង ដកខ្លួនចេញពីរឿងរបស់មុស្លីមទូទៅ ។"

(مصباح الشريعة: 18)

***

2/105. وَ فِي (نَهْجِ الْبَيَانِ): عَنِ الصَّادِقِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) أَنَّهُ قَالَ: «نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ فِي التَّقِيَّةِ». (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٧٤ الحديث: ٩٩ / ٣٣٥٢، نهج البيان - الجزء: ٢ الصفحة: ١٠٧ (مخطوط)).**

105/2. នៅក្នុងសាត្រា ណាស្ក់យ៉ាស្ក់ បាយ៉ាន់ [គេបានតំណាល]តមកពី អាល់-ស្វ័ឌ្យិកូ យ៉ាត្រៃហ្វារ ប៊ីន មូហ្គាម៉ាដ្យូ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អាយ៉ាស្ក់នេះត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីការលាក់បាំង[ជំនឿ] (គឺ التَّقِيَّة) ។" (نهج البيان 2 : 107 (مخطوط))

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا شَهَدَةٌ بَيْنَكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمْ الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنكُمْ أَوْ ءَاخِرَانِ مِّنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنْتُمْ صَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَأَصَلَبْتُمْ مُصِيبَةَ الْمَوْتِ تَحْبِسُونَهُمَا مِنْ بَعْدِ الصَّلَاةِ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ إِنْ أَرْتَبْتُمْ لَا نَشْتَرِي بِهِءَ ثَمَنًا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَلَا نَكْتُمُ شَهَادَةَ اللَّهِ إِنَّا إِذًا لَّمِنَ الْآثِمِينَ ﴿١٠٦﴾

១០៦. បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ! កាលណាមរណៈកាលជិតមកដល់អ្នកណាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកអ្នក ចូរចាត់ឲ្យមានបុរសសុចរិតពីរនាក់ក្នុងចំណោមពួកអ្នកជាសាក្សីក្នុងពេលធ្វើមរតកសាសន៍ (គឺធ្វើតាម បណ្តាំអ្នកស្លាប់) ឬពីរនាក់[ជាសាក្សី]ផ្សេងទៀតក្នុងចំណោមអ្នកផ្សេងពីពួកអ្នកបើពួកអ្នកកំពុងធ្វើ ដំណើរលើដីហើយពួកអ្នកជួបប្រទះមរណៈកម្ម ។ ចូរពួកអ្នកឃាត់អ្នកទាំងពីរ (គឺសាក្សី) ទុកសិន ក្រោយពីធ្វើនមស្តារូច ។ បើពួកអ្នកសង្ស័យ[សាក្សីទាំងពីរនោះ] ចូរឲ្យពួកគេទាំងពីរស្ស៊ីក្នុងព្រះនាម អស់ឡោះហ្ន៎[ថា]៖ "យើងនឹងមិនទាញយកកម្រៃពីសំបុត្រនេះទេ ទោះបីជាផលប្រយោជន៍ដល់ញាតិ ជិតស្និទ្ធក៏ទេដែរ ។ យើងនឹងមិនបិទបាំងសក្ខីកម្ម[ដែលយើងបានធ្វើនៅចំពោះមុខ]អស់ឡោះហ្ន៎ទេ ពុំ នោះទេយើងនឹងនៅក្នុងចំណោមពួកសាងបាបកម្ម ។"

فَإِنْ عَثَرَ عَلَىٰ أَنَّهُمَا اسْتَحَقَّ إِنَّمَا فَكَاخِرَانِ يَفُومَانِ مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْأَوْلِيَانِ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ لَشَهَدَتُنَا أَحَقُّ مِنْ شَهَدَتِهِمَا وَمَا اعْتَدَيْنَا إِنَّا إِذَا لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٧﴾

១០៧. បើគេដឹងថាអ្នកទាំងពីរ (គឺសាក្សី) បានសាងបាបកម្ម (គឺពួកគេបានលាក់ការពិតនិងបានបំភ្លៃ មរតកសាសន៍) ឲ្យជ្រើសរើសយកអ្នកផ្សេងពីរនាក់ទៀតដែលសុចរិតបំផុតក្នុងចំណោមសាច់ញាតិ ជិតស្និទ្ធដែលមានសិទ្ធិជាងគេ (គឺបងប្អូនជំនិតរបស់អ្នកស្លាប់) ជាជំនួសពួកគេទាំងពីរនោះ (ដែលបាន សាងបាបកម្ម) ហើយឲ្យគេទាំងពីរនេះស្ស៊ីក្នុងព្រះនាមអស់ឡោះហ្ន៎ថា៖ "សក្ខីកម្មរបស់យើងទាំងពីរ ស្មោះត្រង់ជាងសក្ខីកម្មរបស់គេទាំងពីរនោះ ។ យើងមិនបំពារបំពានទេ[នូវច្បាប់អស់ឡោះហ្ន៎] ពុំនោះ ទេយើងនឹងនៅក្នុងចំណោមជនទុច្ចរិត ។"

ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ عَلَىٰ وَجْهِهَا أَوْ يَخَافُوا أَنْ تُرَدَّ أَيْمَانٌ بَعْدَ أَيْمَانِهِمْ ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۖ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿١٨﴾

១០៨. នេះ[ជាមធ្យោបាយដែល]ត្រឹមត្រូវបំផុត ដើម្បីញ៉ាំងពួកគេ (គឺបណ្តាសាក្សី) ឲ្យធ្វើសក្ខីកម្មយ៉ាង ស្មោះត្រង់ ឬ[យ៉ាងហោចណាស់ញ៉ាំងពួកគេ] ឲ្យក្រែងខ្លាចគេយកសម្បថរបស់អ្នកផ្សេងមកជួស សម្បថរបស់ខ្លួន ។ ចូរពួកអ្នកក្រែងខ្លាចអស់ឡោះហ្ន៎[ដោយជឿស៊ីបចិត្ត] ចូរពួកអ្នកស្តាប់[ព្រះបញ្ជា របស់ព្រះអង្គ] ។ អស់ឡោះហ្ន៎មិនដឹកនាំជនបំពារបំពានទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាត៍ ១០៦-១០៨

1/108-106. حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ قَالَ حَدَّثَنَا الْقَاسِمُ بْنُ الرَّبِيعِ الْوَرَّاقُ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ عَنْ صَبَّاحِ الْمَدَائِنِيِّ عَنِ الْمُفَضَّلِ: أَنَّهُ كَتَبَ إِلَىٰ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَجَاءَهُ هَذَا الْجَوَابُ مِنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ [...] 106-108/1. រាយការណ៍ប្រាប់យើងដោយ អ៊ាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ូហ៊ីម ប៊ិន ហ្គីស្តាំ តមកពីអាល-ក្លីស៊ីម ប៊ិន អាល-វ៉ិហ្គី អាល-វ៉ារវ៉ូ តមកពី មូហ្គាំម៉ាដ្វូ ប៊ិន សីណាន តមកពី ស្វ័បាស្ត អាល-ម៉ាដ្វាស្តីនី តមកពី អាល-មូហ្វាដ្វូដ្តល់ ថានេះគឺអ្វីដែលនៅក្នុងគម្ពីររបស់អាច្វី អ៊ាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ជាចម្លើយតបអ្នកសួរ អាច្វី អ៊ាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} [...]

وَأَمَّا مَا ذَكَرْتَ أَنَّهُمْ يَسْتَحْلُونَ الشَّهَادَاتِ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَلَىٰ غَيْرِهِمْ فَإِنَّ ذَلِكَ لَيْسَ هُوَ إِلَّا قَوْلَ اللَّهِ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا شَهَادَةُ بَيْنِكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ أَوْ آخَرَانِ مِنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنْتُمْ صَرْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَأَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةُ الْمَوْتِ﴾ إِذَا كَانَ مُسَافِرًا وَ حَضَرَهُ الْمَوْتُ اثْنَانِ ذَوَا عَدْلٍ مِنْ دِينِهِ فَإِنْ لَمْ يَجِدُوا فَآخَرَانِ يَمْنَىٰ يَمْرَأُ الْقُرْآنِ مِنْ غَيْرِ أَهْلِ وَلَا يَتِيهِ ﴿تَحْسِبُونَهُمَا مِنْ بَعْدِ الصَّلَاةِ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ إِنْ إرْتَبْتُمْ لَا نَشْتَرِي بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا وَ لَوْ كَانَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا﴾ ﴿وَ لَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَ لَا نَكْتُمُ شَهَادَةَ اللَّهِ

អ្វីដែលលោកបានថាពួកគេបានថាគេអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើសាក្សីឲ្យគ្នាទៅវិញទៅក និងធ្វើសាក្សីជំទាស់អ្នកផ្សេងនោះ ចំពោះតែករណីមួយទេដែលនៅក្នុងព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ [៥:១០៦] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ! កាលណាមរណៈកាលជិតមកដល់អ្នកណាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកអ្នក ចូរចាត់ឲ្យមានបុរសសុចរិតពីរនាក់ក្នុងចំណោមពួកអ្នកជាសាក្សីក្នុងពេលធ្វើមរតកសាសន៍ ឬពីរនាក់ផ្សេងទៀតក្នុងចំណោមអ្នកផ្សេងពីពួកអ្នកបើពួកអ្នកកំពុងធ្វើដំណើរលើដីហើយពួកអ្នកជួបប្រទះមរណៈកម្ម ។ បើអ្នកនោះធ្វើដំណើរហើយបានជួបការស្លាប់ ត្រូវឲ្យមានមនុស្សត្រឹមត្រូវពីរនាក់ដែលកាន់សាសនាដូចអ្នកនោះដែរ ។ បើអ្នកនោះរកមិនបានទេ ចូរយកមនុស្សពីរនាក់ទៀតក្នុងចំណោមអ្នកសុត្រគួរអានផ្សេងពីអ្នកវិទ្យាយ៉ាស្ត ចូរពួកអ្នកយាត់អ្នកទាំងពីរទុកសិនក្រោយពីធ្វើនមស្តារួច ។ បើពួកអ្នកសង្ស័យ ចូរឲ្យពួកគេទាំងពីរស្ស័យក្នុងព្រះនាមអស់ឡោះហ្ន៎[៥:១០៦]៖ "យើងនឹងមិនទាញយកកម្រៃពីសំបថនេះទេ" ទោះជាកម្រៃតូចប៉ុណ្ណាក៏ដោយ "ទោះបីជាផលប្រយោជន៍ដល់ញាតិជិតស្និទ្ធក៏ទេដែរ ។ យើងនឹងមិនបិទបាំងសក្ខីកម្មអស់ឡោះហ្ន៎ទេ ។

إِنَّا إِذَا لَمِنَ الْآيَاتِينَ * فَإِنَّ عُرِّيَ عَلَىٰ أَنَّهُمَا اسْتَحَقَّا إِنَّمَا فَآخِرَانِ يَتُومَانِ مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْأَوْلِيَانِ ﴿ مِنْ أَهْلِ وَلَا يَتِيهِ ﴾ ﴿فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ لَشَهَادَتُنَا أَحَقُّ مِنْ شَهَادَتَيْهِمَا وَ مَا اعْتَدَيْنَا إِنَّا إِذَا لَمِنَ الظَّالِمِينَ * ذَلِكَ أَذْيُنٌ أَنْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ عَلَىٰ وَجْهَيْهَا أَوْ يَخَافُوا أَنْ تُرَدَّ آيْمَانٌ بَعْدَ آيْمَانِهِمْ وَ اتَّقُوا اللَّهَ وَ اسْمِعُوا﴾ وَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله يَفْضِي بِشَهَادَةِ رَجُلٍ وَاحِدٍ مَعَ يَمِينِ الْمُدْعِي وَ لَا يُبْطِلُ حَقَّ مُسْلِمٍ وَ لَا يَرُدُّ شَهَادَةَ مُؤْمِنٍ

"ពុំ នោះទេយើងនឹងនៅក្នុងចំណោមពួកសាងបាបកម្ម ។" [៥:១០៧] បើគេដឹងថាអ្នកទាំងពីរបានសាងបាបកម្ម ឲ្យជ្រើសរើសយកអ្នកផ្សេងពីរនាក់ទៀតដែលសុចរិតបំផុតក្នុងចំណោមសាច់ញាតិជិតស្និទ្ធដែលមានសិទ្ធិជាងគេ ជាជំនួសពួកគេទាំងពីរនោះ" ទាំងពីរនាក់ក្រោយនេះជាអ្នកវិទ្យាយ៉ាស្តដែរ ។ [៥:១០៧] ហើយឲ្យគេទាំងពីរនេះស្ស័យក្នុងព្រះនាមអស់ឡោះហ្ន៎ថា៖ "សក្ខីកម្មរបស់យើងទាំងពីរស្មោះត្រង់ជាងសក្ខីកម្មរបស់គេទាំងពីរនោះ ។ យើងមិនបំពារបំពានទេ ពុំនោះទេយើងនឹងនៅក្នុងចំណោមជនទុច្ចរិត ។" [៥:១០៨] នេះត្រឹមត្រូវបំផុតដើម្បីញ៉ាំងពួកគេឲ្យធ្វើសក្ខីកម្មយ៉ាងស្មោះត្រង់ ឬឲ្យក្រែងខ្លាចគេយកសម្បថរបស់អ្នកផ្សេងមកជួសសម្បថរបស់ខ្លួន ។ ចូរពួកអ្នកកែងខ្លាចអស់ឡោះហ្ន៎ ចូរពួកអ្នកស្តាប់ ។ រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ តែងតែកាត់សេចក្តីឲ្យអ្នកជាប់ចោទដោយផ្អែកលើសក្ខីកម្មរបស់បុរសដែលនៅក្រោមសម្បថ សិទ្ធិរបស់មុស្លីមមិនត្រូវបំភ្លៃទេ ឯសក្ខីកម្មរបស់អ្នកមានសទ្ធាក៏មិនត្រូវជំទាស់ទេដែរ ។

فَإِذَا أَخَذَ يَمِينِ الْمُدْعِي وَ شَهَادَةَ الرَّجُلِ فَضَىٰ لَهُ بِحَيْمِهِ وَ لَيْسَ يَعْمَلُ بِهَذَا إِذَا كَانَ لِرَجُلٍ مُسْلِمٍ قَبْلَ آخَرَ حَقٌّ يَجْحُدُهُ وَ لَمْ يَكُنْ شَاهِدًا غَيْرَ وَاحِدٍ فَإِنَّهُ إِذَا رَفَعَهُ إِلَىٰ وَلَاةِ الْجُورِ أَبْطَلُوا حَقَّهُ وَ لَمْ يَقْضُوا فِيهَا بِقَضَاءِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله كَانَ الْحَقُّ فِي الْجُورِ أَنْ لَا يُبْطِلَ حَقَّ رَجُلٍ فَيَسْتَخْرِجُ اللَّهُ عَلَىٰ يَدَيْهِ حَقَّ رَجُلٍ مُسْلِمٍ وَ يَأْخُذُهُ اللَّهُ وَ يَأْجِيءُ يَجْجِيءُ عَدْلًا كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله يَعْمَلُ

به. (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , ج 1 , ص 526)

បើអ្នកជាប់ចោទស្បថ បុរសម្នាក់ធ្វើសាក្សីឲ្យហើយ គេត្រូវកាត់ថាសិទ្ធិជារបស់អ្នកនោះ តែរឿងនេះនឹងមិនត្រូវប្រតិបត្តិទៅទេ ។ បើមុស្លីមណាម្នាក់តស៊ូដើម្បីសិទ្ធិខ្លួន មិនមានសាក្សីណាប្រកាសខ្លួនមួយទេ ហើយយករឿងនេះទៅឲ្យអ្នកដឹកនាំយោរយោអារកាត់ឲ្យ គេបដិសេធសិទ្ធិអ្នកនោះហើយគេមិនជម្រះក្តីឲ្យអ្នកនោះនេះតាមការកាត់ក្តីរបស់រ៉ស្តិលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه ទេ ។ អំពើត្រឹមត្រូវដែលគប្បីធ្វើក្នុងសម័យសង្គត់សង្កិននោះមិនមែនក្លែងបំភ្លៃសិទ្ធិរបស់មនុស្សទេ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه នឹងឲ្យសិទ្ធិរបស់មុស្លីមលេចឡើងមកដោយដៃមុស្លីមនោះ ហើយអល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه នឹងតបស្នងអ្នកនោះ ។ នេះគឺតុលាការដែលរ៉ស្តិលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه តែងតែអនុវត្តតាម "1" (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام : 1: 526)

***

106-108/2. مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفَضِيلِ، عَنْ أَبِي الصَّبَّاحِ الْكِنَانِيِّ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا شَهَادَةٌ بَيْنَكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدُكُمْ الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ أَوْ آخَرَانِ مِنْ غَيْرِكُمْ﴾، قُلْتُ: ﴿مَا آخَرَانِ مِنْ غَيْرِكُمْ؟﴾ قَالَ: «هُمَا كَافِرَانِ». قُلْتُ: ﴿ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ؟﴾ فَقَالَ: «مُسْلِمَانِ». (الكافي - الجزء : ٧ صفحة : ٣ الحديث : ١)

106-108/2. [...] អាច្និ អាល់-ស្ន័បាស់ អាល់-គីណានីបានថាខ្ញុំបានសួរអាច្និ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ تبارك وتعالى [៥:១០៦] បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាអើយ! កាលណាមរណៈ:កាលជិតមកដល់អ្នកណាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកអ្នក ចូរចាត់ឲ្យមានបុរសសុចរិតពីរនាក់ក្នុងចំណោមពួកអ្នកជាសាក្សីក្នុងពេលធ្វើមរតកសាសន៍ ឬពីរនាក់ផ្សេងទៀតក្នុងចំណោមអ្នកផ្សេងពីពួកអ្នក ។ ខ្ញុំបានសួរថា: "អ្វីទៅ ពីរនាក់ផ្សេងទៀតក្នុងចំណោមអ្នកផ្សេងពីពួកអ្នក?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "នេះគឺពួកអសទ្ធាពីរនាក់ (គឺមិនមែនអ៊ីស្លាម) ។" ខ្ញុំបានសួរថា: "បុរសសុចរិតពីរនាក់ក្នុងចំណោមពួកអ្នក?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "នេះគឺមុស្លីមពីរនាក់ ។" (الكافي : 7 / 1 / 3)

***

106-108/3. مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، عَنِ الْفَضْلِ بْنِ شاذَانَ، وَ عَلِيِّ بْنِ إِبرَاهِيمَ، عَنْ أَبِي جَمِيْعًا، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ الْحَكَمِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، فِي قَوْلِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى ﴿أَوْ آخَرَانِ مِنْ غَيْرِكُمْ﴾. قَالَ: «إِذَا كَانَ الرَّجُلُ فِي بَلَدٍ لَيْسَ فِيهِ مُسْلِمٌ، جَازَتْ شَهَادَةُ مَنْ لَيْسَ بِمُسْلِمٍ عَلَى الْوَصِيَّةِ». (الكافي - الجزء : ٧ صفحة : ٤ الحديث : ٣)

106-108/3. [...] ហ្ន៎ស្នាំ ប៊ីន អាល់-ហ្គាកាំបានតំណាលតមកពី អាច្និ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ تبارك وتعالى [៥:១០៦] ពីរនាក់ផ្សេងទៀតក្នុងចំណោមអ្នកផ្សេងពីពួកអ្នក ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "ពេលគេនៅក្នុងស្រុកណាដែលមិនមានមុស្លីម គេអនុញ្ញាតឲ្យយកបុគ្គលមិនមែនមុស្លីមជាសាក្សីបានក្នុងការផ្ទេរមរតក ។" (الكافي : 7 / 4 / 3)

﴿يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمْ قَالُوا لَا عِلْمَ لَنَا إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّمُ الْغُيُوبِ﴾^(١٩)

១០៩. ថ្ងៃដែលអល់ឡោះហ្ន៎នឹងប្រមូលបណ្តាព្រះសាសនៈទូត ព្រះអង្គនឹងមានព្រះរាជតម្រាស់ថា: "តើគេបានឆ្លើយតបពួកអ្នកអ្វីខ្លះ?" ពួកគេនឹងទូលថា: "អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំពុំដឹងអ្វីទេ មានតែព្រះអង្គទេដែលទ្រង់ញាណអទិស្សមានការ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១០៩

نصف
الحزب
١٣

1/109. ابْنُ مُحَبُّوبٍ عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ عَنْ بُرَيْدِ الْكُنَاسِيِّ قَالَ سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عليه السلام) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أُجِبْتُمْ قَالُوا لَا عِلْمَ لَنَا﴾ قَالَ فَقَالَ إِنَّ هَذَا تَأْوِيلًا يَقُولُ مَاذَا أُجِبْتُمْ فِي أَوْصِيَاءِكُمْ الَّذِينَ خَلَفْتُمُوهُمْ عَلَى أُمَّكُمْ قَالَ فَيَقُولُونَ لَا عِلْمَ لَنَا بِمَا فَعَلُوا مِنْ بَعْدِنَا. (الكافي - الجزء : ٨ : صفحة : ٣٣٨ الحديث : ٥٣٥)

109/1. អ៊ីបនូ ម៉ាស៊ូប៊ូប បានតំណាលតមកពីហ៊ីស្ត្រី ប៊ីន សាលីម តមកពី ប៊ូរីយ័ដ្វី អាល់-គូណាស៊ីដែល បានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរ អាប៊ូ យ៉ុក្កុហ្គារ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎: [៥:១០៩] ថ្ងៃដែល អស់ឡោះហ្ន៎នឹងប្រមូលបណ្តាព្រះសាសនៈទូត ព្រះអង្គនឹងមានព្រះរាជតម្រាស់ថា: "តើគេបានឆ្លើយ តបពួកអ្នកអ្វីខ្លះ?" ពួកគេនឹងទូលថា: "អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំពុំដឹងអ្វីទេ មានតែព្រះអង្គទេដែលទ្រង់ ញ្ញាណអទិស្សមានការ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "មានការអធិប្បាយមួយសម្រាប់រឿងនេះ ។ ព្រះ អង្គ ^{عليه السلام} នឹងមានព្រះរាជបន្ទូលថា: "តើគេបានឆ្លើយតបពួកអ្នក ^{عليه السلام} អ្វីខ្លះពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្តាអ្នកស្នង ^{عليه السلام} ដែលពួកអ្នក ^{عليه السلام} បានទុកឲ្យសហគមន៍ពួកអ្នក ^{عليه السلام} អត់ពីពួកអ្នក ^{عليه السلام} ទៅនោះ?" ព្រះសាសនៈទូតទាំង អស់ ^{عليه السلام} នឹងតបថា: "អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ^{عليه السلام} មិនដឹងថាពួកគេធ្វើអ្វីទេអត់ពីអស់ទូលព្រះបង្គំ ^{عليه السلام} ទៅ ។" (الكافي : 8 / 338 / 535)

إِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ اذْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلَىٰ وَالِدَتِكَ إِذْ أَيَّدتُّكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَإِذْ عَلَّمْتُكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَإِذْ تَخَلَّقُ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِي فَتَنْفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِي وَتُبْرِئُ الْأَكْمَةَ وَالْأَبْرَصَ بِإِذْنِي وَإِذْ تُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِي وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَنْكَ إِذْ جِئْتَهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْحَرٌ مُّبِينٌ ﴿١١٠﴾

១១០. [ចូរអ្នកនឹកឃើញ]កាលអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះរាជតម្រាស់ថា: "អ៊ីសា បុត្ររបស់ម៉ារយ៉ា អើយ! ចូរអ្នកនឹកឃើញព្រះឧបការធម៌អញលើអ្នកនិងមាតាអ្នក កាលអញបានពង្រឹងកម្លាំងអ្នកដោយព្រះសន្ត វិញ្ញាណ [ដើម្បីនឹងឲ្យ]អ្នកនិយាយរកមនុស្សនៅក្នុងអង្រឹងនិងនៅក្នុងវ័យចំណាស់ កាលអញបាន បង្រៀនអ្នកឲ្យចេះដឹងព្រះគម្ពីរ ព្រះប្រាជ្ញាញាណ ព្រះគម្ពីរតោវតនិងព្រះគម្ពីរអ៊ុនយ្វីល កាលអ្នកបាន សូនរបសតូស្លាបពីដីឥដ្ឋអាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់អញ (គឺដោយព្រះឆន្ទៈរបស់អញ) ហើយអ្នកបានផ្គុំ ទៅក្នុងរបសតូស្លាបនោះ: វាក៏ក្លាយទៅជាសត្វស្លាប[មែនទែន] អាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់អញ (គឺ ដោយព្រះឆន្ទៈរបស់អញ) ។ អ្នកបានព្យាបាលមនុស្សខ្វាក់ភ្នែកពីកំណើតនិងមនុស្សកើតយូងអាស្រ័យ ការអនុញ្ញាតរបស់អញ (គឺដោយព្រះឆន្ទៈរបស់អញ) ។ កាលអ្នកបានធ្វើឲ្យមនុស្សស្លាប់រស់ឡើងវិញ អាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់អញ (គឺដោយព្រះឆន្ទៈរបស់អញ) ។ [ចូរអ្នកនឹកឃើញ] កាលអញបាន ការពារអ្នកពីបណ្តាកូនចៅអ៊ុសរ័អ៊ុល កាលអ្នកបាននាំព្រះភ័ស្តុតាងជាក់ច្បាស់មកឲ្យពួកគេតែពួក បដិសេធសទ្ធា [ជនទុច្ចរិត] ក្នុងចំណោមពួកគេបានថា: "នេះគ្រាន់តែជាមន្តអាគមជាក់ស្តែងទេ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ១១០

1/110. ابْنُ بَابُوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ مَسْرُورٍ (رَحِمَهُ اللَّهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ عَامِرٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو عَبْدِ اللَّهِ السَّيَّارِيُّ، عَنْ أَبِي يَعْقُوبَ الْبَغْدَادِيِّ، قَالَ: قَالَ ابْنُ السَّكَيْتِ لِأَبِي الْحَسَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ): لِمَاذَا بَعَثَ اللَّهُ تَعَالَى مُوسَى

អង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}ទេសព្វថ្ងៃនេះ ។ អ្វីទៅភ័យស្តាប់ដំទាស់សត្វលោកសព្វថ្ងៃនេះ (គឺភ័យស្តាប់ដែលធ្វើឲ្យយើង ថាសត្វលោកខុស)? ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "គឺសុភវិនិច្ឆ័យ ។ អាស្រ័យសុភវិនិច្ឆ័យនេះគេស្គាល់ បុគ្គលដែលនិយាយ^{صلوات الله عليه والسلام}ពិតអំពីអស់ឡោះហ្ន៎^{وَحَدَّثَ} វានឹងទទួលស្គាល់អ្នកនោះ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ រីឯបុគ្គលនិយាយ កុហកអំពីអស់ឡោះហ្ន៎^{وَحَدَّثَ} វានឹងប្រានចោលបុគ្គលនោះ ។"

فَقَالَ ابْنُ السَّكَيْتِ: هَذَا - وَ اللَّهِ - هُوَ الْجَوَابُ. (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٧٩ الحديث: ٩٩ / ٣٣٦٨، علل الشرائع - الجزء: ١ الصفحة: ١٢١ الحديث: ٦)**

អ៊ីបនូ អាល់-ស៊ីតគឺបានថា៖ "សូមស្យូចនឹងអស់ឡោះហ្ន៎^{وَحَدَّثَ} នេះពិតជាចម្លើយ!" (6 / 121) (علل الشرائع: 6 / 121)

***

2/110. مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ أَبِي جَمِيلَةَ عَنْ أَبِي بَانَ بْنِ تَعْلَبٍ وَعَبِيهِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) أَنَّهُ سُئِلَ هَلْ كَانَ عَيْسَى ابْنُ مَرْيَمَ أَحِبًّا أَحَدًا بَعْدَ مَوْتِهِ حَتَّى كَانَ لَهُ أَكْلٌ وَ رِزْقٌ وَ مُدَّةٌ وَ وَ لَدَ فَقَالَ نَعَمْ إِنَّهُ كَانَ لَهُ صَدِيقٌ مُوَاخٍ لَهُ فِي اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى وَ كَانَ عَيْسَى (عليه السلام) يَمُرُّ بِهِ وَ يَنْزِلُ عَلَيْهِ

110/2. [...] អាបាន ប៊ិន តាកុំលិបបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ថាគេបានសួរអាហ្ន៎ អ្នកបុគ្គលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "តើ អ៊ីសា^{عليه السلام} ប៊ិន ម៉ារយ៉ា^{عليه السلام} បានធ្វើឲ្យមនុស្សស្លាប់រស់ឡើងវិញមែនឬ អ្នកនោះបរិភោគចំណី អាហារ មានអាយុកាលនិងមានកូន?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "មែន ។ ព្រះអង្គ^{عليه السلام}មានមិត្តម្នាក់ ដែលព្រះអង្គ^{عليه السلام}រាប់រកជាបងប្អូនដើម្បីអស់ឡោះហ្ន៎^{وَحَدَّثَ} ។ អ៊ីសា^{عليه السلام}តែងតែទៅលេងលោក ។"

وَ إِنَّ عَيْسَى غَابَ عَنْهُ حِينًا ثُمَّ مَرَّ بِهِ لِيُسَلِّمَ عَلَيْهِ فَخَرَجَتْ إِلَيْهِ أُمُّهُ فَسَأَلَهَا عَنْهُ فَقَالَتْ مَاتَ يَا رَسُولَ اللَّهِ فَقَالَ أَ فَتُحْيِينَ أَنْ تَرَاهُ فَالْتِ نَعَمْ فَقَالَ لَهَا فَإِذَا كَانَ عَدَا فَآتَيْكَ حَتَّى أُحْيِيَهُ لَكَ يَا ذَنْ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى

អ៊ីសា^{عليه السلام}មិនបានជួបលោកមួយរយៈ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ^{عليه السلام}បានទៅលេងផ្ទះលោក ។ ម្តាយលោក បានចេញមកជួបព្រះអង្គ^{عليه السلام} ។ ព្រះអង្គ^{عليه السلام}បានសួររកលោក ។ ម្តាយលោកបានប្រាប់ថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{عليه السلام}អើយ! គេស្លាប់ហើយ ។" ព្រះអង្គ^{عليه السلام}មានវចនៈថា៖ "លោកស្រីចង់ជួបគេទេ?" គាត់បានទូលថា៖ "ចង់ ក្រាបទូល ។" ព្រះអង្គ^{عليه السلام}បានប្រាប់គាត់ថា៖ "មកជួបខ្ញុំ^{عليه السلام}ថ្ងៃស្អែក ។ ខ្ញុំ^{عليه السلام} នឹងធ្វើឲ្យគេរស់វិញអាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់អស់ឡោះហ្ន៎^{وَحَدَّثَ} ។"

فَلَمَّا كَانَ مِنَ الْعَدَا أَنَاهَا فَقَالَ لَهَا انْطَلِقِي مَعِي إِلَى قَبْرِهِ فَانْطَلِقَا حَتَّى آتِيَا قَبْرَهُ فَوَقَفَ عَلَيْهِ عَيْسَى (عليه السلام) ثُمَّ دَعَا اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ فَانْفَرَجَ الْقَبْرُ وَ خَرَجَ ابْنُهَا حَيًّا فَلَمَّا رَأَتْهُ أُمُّهُ وَ رَأَاهَا بِنَكْيَا فَرِحَهُمَا عَيْسَى (عليه السلام) فَقَالَ لَهُ عَيْسَى أَ تُحِبُّ أَنْ تَبْقَى مَعَ أُمَّتِكَ فِي الدُّنْيَا فَقَالَ يَا نَبِيَّ اللَّهِ بِأَكْلِ وَ رِزْقٍ وَ مُدَّةٍ أَمْ بَعْدَ أَكْلِ وَ لَا رِزْقٍ وَ لَا مُدَّةٍ فَقَالَ لَهُ عَيْسَى (عليه السلام) بِأَكْلِ وَ رِزْقٍ وَ مُدَّةٍ وَ تُعَمَّرُ عِشْرِينَ سَنَةً وَ تَزُوجُ وَ يُوَلِّدُكَ لَكَ قَالَ نَعَمْ إِذَا قَالَ فَدَفَعَهُ عَيْسَى إِلَى أُمِّهِ فَعَاشَ عِشْرِينَ سَنَةً وَ تَزُوجُ وَ وَ لِدَ لَهُ.

ថ្ងៃបន្ទាប់មកគាត់ក៏បានមក ។ ព្រះអង្គ^{عليه السلام}បានប្រាប់គាត់ថា៖ "ទៅជាមួយខ្ញុំ^{عليه السلام}ផ្ទះគេ ។" ទាំងអស់ គ្នាក៏បានទៅដល់ផ្ទះលោក ។ ព្រះអង្គ^{عليه السلام}បានឈប់នៅទីនោះ ហើយបានប្លែងស្លាប់ឡោះហ្ន៎^{وَحَدَّثَ} ។ ផ្ទះ បែក កូនប្រុសគាត់ក៏បានចេញមក មានជីវិតជីវា ។ ពេលម្តាយកូនឃើញមុខគ្នាក៏បានយំយែក ។ អ៊ីសា អាណិតអាសូរអ្នកទាំងពីរ ។ អ៊ីសា^{عليه السلام}បានប្រាប់លោកថា៖ "តើលោកចង់នៅមានជីវិតជាមួយម្តាយ លោកក្នុងលោកនេះទេ?" លោកបានទូលថា៖ "ព្រះសាស្តា^{عليه السلام}អស់ឡោះហ្ន៎^{وَحَدَّثَ}អើយ! [រស់នៅ]ដោយ បរិភោគចំណីអាហារ មានអាយុកាល ឬមិនបរិភោគចំណីអាហារ មិនមានអាយុកាល?" អ៊ីសា^{عليه السلام}បាន

ប្រាប់លោកថា៖ "ដោយបរិភោគចំណីអាហារនិងមានអាយុកាល ។ លោកនឹងរស់នៅម្ភៃឆ្នាំ រៀបការ និងមានកូន ។" លោកបានទូលថា៖ "ទូលបង្គំចង់ ក្រាបទូល ។" ពេលលោកថាដូច្នោះ អ៊ីសា(عليه السلام)បាន ប្រគល់លោកឲ្យទៅម្តាយលោក ។ លោកក៏បានរស់នៅម្ភៃឆ្នាំ បានរៀបការនិងមានកូន ។"

(الكافي 8: 337 / 532)

***

3/110. وبعضه: ما رواه بخلف الإسناد مرئوعاً إلى أبي حمزة الثمالي قال: قلت لمولاي علي بن الحسين عليهما السلام: أسألك عن شيء أنفي به عني ما حامر نفسي. قال: ذاك إليك، قلت: أسألك عن الأول والثاني فقال: عليهما لعائز الله كلاهما مضياً والله مشركين كافرين بالله العظيم.

110/3. [...] អាហ្វិ ហ្វាស្តាស្ត អាណ-ស្វីដេវៈបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរព្រះបរមគ្រូ^{صلوات الله عليه} ខ្ញុំ អាលី ប៊ិន អាណ-ហ្វាស្តាស្ត^{صلوات الله عليه} ថា៖ "ទូលបង្គំសូមសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه} រឿងមួយ ។ សូមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه} ជួយផ្តល់ផល ប្រយោជន៍ឲ្យទូលបង្គំអាស្រ័យរឿងនេះផង ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា៖ "លោកនឹងបានផល ប្រយោជន៍ដោយសាររឿងនោះ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ទូលបង្គំសូមសួរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه} អំពីបុគ្គលទីមួយនិង បុគ្គលទីពីរ (អាហ្វិ បាការ និង អ៊ីម៉ារ) ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា៖ "សូមអល់ឡោះហ្វា^{عجل} ដាក់បណ្តាសា បុគ្គលទាំងពីរនាក់នេះ ដោយសារអំពើគ្រប់សព្វដែលពួកគេបានធ្វើ ។ សូមស្សនឹងអល់ឡោះហ្វា^{عجل} ពួក គេជាពួកពហុទេពនិយម (مشركين) ជាពួកបដិសេធសទ្ធា (كافرين) ។ សូមស្សថនឹងអល់ឡោះហ្វា^{عجل} ព្រះ ដ៏មហារុងរឿង ។"

قال قلت: يا مولاي و الأئمة منكم يحبون الموتى و يبشرون الأئمة و الأبرص و يمشون على الماء؟ فقال عليهما السلام: ما أعطى الله نبياً شيئاً إلا أعطى محمداً صلى الله عليه و آله مثله، و أعطاه ما لم يعطهم و ما لم يكن عندهم، و كل ما كان عند رسول الله صلى الله عليه و آله فقد أعطاه أمير المؤمنين ثم الحسن ثم الحسين، ثم إماماً بعد إمام إلى يوم القيامة، مع الزيادة التي تحدث في كل سنة و في كل شهر و في كل يوم. (تأويل الآيات - الجزء ٢ : صفحة : ٦٣١ الحديث : ٤)

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ព្រះបរមគ្រូអើយ! អស់អ៊ីម៉ា^{عليهم}សាលាហិតព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه} តែងតែធ្វើឲ្យអ្នកស្តាប់រស់វិញ ព្យាបាលមនុស្សខ្លាក់ភ្នែក មនុស្សកើតយូង ដើរលើទឹក ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា៖ "អ៊ីក៏ដោយដែល អល់ឡោះហ្វា^{عجل} បានឲ្យទៅព្រះសាស្តាទាំងឡាយ^{عليهم} ព្រះអង្គ^{عجل} សុទ្ធតែឲ្យមកម្នាក់ម្នាក់ម្តាយ^{صلوات الله عليه} និងព្រះរាជ បុត្ររាជនគ្គា^{عليهم}របស់ម្នាក់ម្នាក់ដូចគ្នាដែរ ។ អល់ឡោះហ្វា^{عجل} ប្រទានឲ្យម្នាក់ម្នាក់ដូចគ្នា^{صلوات الله عليه} និងព្រះរាជបុត្រ រាជនគ្គា^{عليهم}របស់ម្នាក់ម្នាក់ដូចគ្នា^{صلوات الله عليه} នូវអ្វីដែលព្រះអង្គ^{عجل} មិនបានប្រទានឲ្យព្រះសាស្តាទាំងឡាយទេ ហើយ អ្វីទាំងនោះមិនបានទៅជារបស់ព្រះសាស្តាទាំងឡាយ^{عليهم}ទេ ។ អ្វីទាំងនេះបានមកវិស្វលុលឡោះហ្វា^{عجل} វិស្វលុលឡោះហ្វា^{عجل} បានប្រទានអ្វីទាំងនេះឲ្យទៅអាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه} បន្ទាប់មកបានទៅអាណ- ហ្វាសាន់^{صلوات الله عليه} និងអាណ-ហ្វាស្តាស្ត^{صلوات الله عليه} បន្ទាប់មកបានទៅអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه} ពីអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه} មួយទៅអ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه} មួយ រហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ហើយកើនឡើងរាល់ឆ្នាំ រាល់ខែ រាល់ថ្ងៃ ។" (4 / 631 : 2 : تأويل الآيات)

وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْحَوَارِيِّينَ أَنْ آمِنُوا بِي وَبِرَسُولِي قَالُوا ءَأَمَنَّا وَأَشْهَدُ بِأَنَّنَا مُسْلِمُونَ ﴿١١١﴾

១១១. កាលអញបានបើកឲ្យបណ្តាសាវកដឹងថា៖ "ចូរពួកអ្នកមានសទ្ធាចំពោះអញនិងចំពោះព្រះ សាសនៈទូតអញ (គឺអ៊ីសា) ។" ពួកគេបានទូលថា៖ "អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមានសទ្ធាហើយ ។ សូមព្រះ អង្គព្រះមេត្តាជាសាក្សីផងថាអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជាអ្នកចុះចូល ។"

យើងនូវអាហារពីលើមេឃបានទេ ?" គេបានប្រាប់ពួកគេថា៖ "ចូរអស់លោកខ្លាចក្រែងអស់ឡោះហ្ន៎ បើអស់លោកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។"

قَالُوا نُرِيدُ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ قُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ أَنْ قَدْ صَدَقْتَنَا وَنَكُونَ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿١١٣﴾

១១៣. ពួកគេបានថា៖ "យើងចង់បរិភោគអាហារនោះ យើងចង់ឲ្យចិត្តយើងស្ងប់ យើងចង់ដឹងថាលោកនិយាយពិតនឹងយើងមែន យើងចង់ឃើញផ្ទាល់ភ្នែកអ្វីទាំងនោះ ។"

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً مِنْكَ وَأَرْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿١١٤﴾

១១៤. អ៊ីសា បុត្ររបស់ម៉ារយ៉ា បានទូលថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎ ម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ ! សូមព្រះអង្គមេត្តាប្រទានចុះមកពីលើមេឃឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនូវអាហារ ដែលជាពិធីបុណ្យមួយ សម្រាប់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ សម្រាប់អ្នកដំបូងបង្អស់ក្នុងបណ្តាអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ សម្រាប់អ្នកចុងក្រោយបង្អស់ក្នុងបណ្តាអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ និងជាសញ្ញាមួយដែលមកពីព្រះអង្គ ។ សូមព្រះអង្គមេត្តាផ្គត់ផ្គង់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ព្រះអង្គជាអ្នកផ្គត់ផ្គង់ប្រសើរបំផុត ។"

قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُنَزَّلُهَا عَلَيْكُمْ فَمَنْ يَكْفُرْ بَعْدُ مِنْكُمْ فَإِنِّي أُعَذِّبُهُ عَذَابًا لَا أُعَذِّبُهُ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿١١٥﴾

១១៥. អស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "អញនឹងប្រទានវាចុះមកឲ្យពួកអ្នក ។ អ្នកណាមួយក្នុងបណ្តាពួកអ្នកបដិសេធសទ្ធាបន្ទាប់ពីនោះ អញនឹងដាក់ទោសអ្នកនោះដោយទោសមួយដែលអញពុំដែលដាក់លើអ្នកណាមួយឡើយក្នុងពិភពទាំងឡាយ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១១២-១១៥

112-115/1. [الْبَاقِرُ، عَنْ] عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ: [...] قَالَ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ: وَ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ كَانَ كُلَّمَا أَرَادَ عَزْوَةً وَرَى بِعَيْرِهَا إِلَّا عَزَاةَ تَبُوكَ، فَإِنَّهُ عَرَفَهُمْ أَنَّهُ يُرِيدُهَا! وَ أَمَرَهُمْ أَنْ يَتَزَوَّدُوا لَهَا فَتَزَوَّدُوا لَهَا دَقِيقًا يَحْتَبِرُونَهُ فِي طَرِيقِهِمْ، وَ لَحْمًا مَالِحًا وَ عَسَلًا وَ تَمْرًا، وَ كَانَ زَادُهُمْ كَثِيرًا، لِأَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ كَانَ حَتَّهُمْ عَلَى التَّزَوُّدِ لِيُعَدَّ الشُّقَّةَ وَ صُغُوبَةَ الْمَفَاوِزِ، وَ قَلَّةَ مَا بِهَا مِنَ الْخَيْرَاتِ.

112-115/1. អាល់-បាគៀរ ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈតមកពីអាលី ប៊ិន អាល់-ហ្វ្រែសៃនី ^{صلوات الله عليه والسلا} ថា [...] អាលី ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈថា៖ "ពេលវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ចង់ប្រយុទ្ធ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} លាក់រឿងនេះមិនឲ្យគេដឹងទេលើកលែងតែសមរម្យតាប៊ុក ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បើកឲ្យគេដឹង បញ្ជាឲ្យពួកគេយកស្បៀងច្រើនទៅជាមួយ យកម្សៅធ្វើនំបាំងទៅតាមផ្លូវ យកសាច់ប្រឡាក់ ទឹកឃ្មុំ លម្អើ ។ វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} តម្រូវឲ្យយកស្បៀងច្រើនព្រោះនឹងមានការលំបាកច្រើនដោយសារផ្លូវឆ្ងាយ ពិបាកធ្វើដំណើរមកពីប្លែកទឹកដីនិងយួកចាកសេចក្តីស្រណុក ។

فَسَارُوا أَيَّامًا، وَ عَتَقَ طَعَامُهُمْ، وَ صَافَتْ مِنْ بَقَايَاهُ صُدُورُهُمْ، فَأَحْبَبُوا طَعَامًا طَرِيًّا فَقَالَ قَوْمٌ مِنْهُمْ: يَا رَسُولَ اللَّهِ قَدْ سَعِمْنَا هَذَا الَّذِي مَعَنَا مِنَ الطَّعَامِ، فَقَدْ عَتَقَ وَ صَارَ يَابِسًا وَ كَانَ يُرِيحُ وَ لَا صَبْرَ لَنَا عَلَيْهِ.

ពួកគេបានធ្វើដំណើរអស់ច្រើនថ្ងៃក៏អស់ស្បៀង ពួកគេពិបាកចិត្តនឹងស្បៀងដែលនៅសល់ ។ ពួកគេចង់បានអាហារស្រស់ ។ អ្នកខ្លះបានទូលថា: "វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ អើយ យើងធុញទ្រាន់នឹងអាហារនេះ ។ វាស្ងួត រលួយនិងធំស្អុយ យើងមិនអាចទ្រាំបានទេ ។"

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: «وَمَا مَعَكُمْ؟» قَالُوا: حُبْرٌ وَ لَحْمٌ قَدِيدٌ مَالِحٌ وَ عَسَلٌ وَ تَمْرٌ.

វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ មានព្រះវចនៈថា: "អស់លោកមានអ្វី?" ពួកគេបានទូលថា: "នំបាំង សាច់ប្រឡាក់ទឹកឃ្មុំនិងលម្អើ ។"

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: فَأَنْتُمْ الْآنَ كَقَوْمِ مُوسَى لَمَّا قَالُوا لَهُ ﴿لَنْ نَصْبِرَ عَلَىٰ طَعَامٍ وَاحِدٍ﴾، فَمَا الَّذِي تُرِيدُونَ؟ قَالُوا: نُرِيدُ لَحْمًا طَرِيًّا قَدِيدًا، وَ لَحْمًا مَشْوِيًّا مِنْ لُحُومِ الطَّيْرِ، وَ مِنَ الْخُلُوعِ الْمَعْمُولِ.

វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ មានព្រះវចនៈថា: "ពេលនេះអស់លោកដូចប្រជាជាតិរបស់មូសា កាលពួកគេបានប្រាប់ព្រះអង្គថា "[២:៦១] យើងមិនអាចអត់ទ្រាំនឹងអាហារតែមួយមុខទេ ។" អស់លោកចង់អ្វី?" ពួកគេបានថា: "អស់ទូលបង្គំចង់បានសាច់ស្រស់ សាច់សត្វស្លាបអាំងនិងបង្អែមនិងរបស់ស្រស់ៗ"

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: وَ لَكِنَّكُمْ تَخَالِفُونَ فِي هَذِهِ الْوَاحِدَةِ بَنِي إِسْرَائِيلَ، لِأَنَّهُمْ أَرَادُوا الْبَقْلَ وَ الْفَتَاءَ وَ الْقَوْمَ وَ الْعَدَسَ وَ الْبَصَلَ، فَاسْتَبَدَّلُوا الَّذِي هُوَ أَذْيٌ بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ، وَ أَنْتُمْ تَسْتَبَدِّلُونَ الَّذِي هُوَ أَفْضَلُ بِالَّذِي هُوَ ذُوئُهُ، وَ سَوْفَ أَسْأَلُكُمْ رَبِّي.

វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ មានព្រះវចនៈថា: "តែអស់លោកខុសពីកូនចៅអ៊ីស្រាអ៊ែលមួយចំណុចក្នុងរឿងនេះ ព្រោះពួកគេចង់បានតិណទេស ត្រសក់ ខ្លឹម សណ្តែកនិងខ្លឹមបារាំង ។ ពួកគេចង់យក "[២:៦១] របស់ដែលល្អបំផុតដូចជាមួយរបស់អប្រិយជាងនោះ" ។ តែអស់លោកចង់យកអ្វីដែលមានគុណភាពខ្ពស់ទៅដូរនឹងអ្វីដែលមានគុណភាពទាប ។ បន្តិចទៀតខ្ញុំ នឹងសូមម្ចាស់ខ្ញុំ ឲ្យអស់លោក ។"

قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ فَإِنَّ فِيْنَا مَنْ يَطْلُبُ مِثْلَ مَا طَلَبُوا ﴿مِنْ بَقْلِهَا وَ فِتَائِهَا وَ قَوْمِهَا وَ عَدَسِهَا وَ بَصَلِهَا﴾ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: فَسَوْفَ مُعْطِيكُمْ اللَّهُ ذَلِكَ بِدَعَاءِ رَسُولِ اللَّهِ، فَاْمِنُوا بِهِ وَ صَدِّقُوهُ.

ពួកគេបានទូលថា: "វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ អើយ មានគ្នាយើងខ្លះចង់បានអ្វីដែលដូចពួកគេចង់បាននោះដែរគឺ "[២:៦១] តិណទេស ត្រសក់ ខ្លឹម សណ្តែក ខ្លឹមបារាំង" ។ វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ មានព្រះវចនៈថា: "មិនយូរទេអស់ឡោះហ្ន៎នឹងឲ្យអស់លោកអ្វីទាំងនោះ ដោយការបូងស្ទង់របស់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ។ ដូច្នេះចូរអស់លោកជឿព្រះអង្គ និងយល់ព្រមតាមព្រះអង្គ ។"

ثُمَّ قَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: يَا عِبَادَ اللَّهِ إِنَّ قَوْمَ عِيسَى لَمَّا سَأَلُوا عِيسَى أَنْ يُزِيلَ عَلَيْهِمْ مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: ﴿إِنِّي مُنَزِّلُهَا عَلَيْكُمْ فَمَنْ يَكْفُرْ بَعْدَ مَنكُمُ فَإِنِّي أُعَذِّبُهُ عَذَابًا لَا أُعَذِّبُهُ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ﴾

បន្ទាប់មកវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ បានប្រាប់ពួកគេថា: "បាវអស់ឡោះហ្ន៎ អើយ កាលប្រជាជាតិរបស់អ៊ីសាបានសូមឲ្យអ៊ីសាដាក់អាហារពីលើមេឃមកឲ្យពួកគេ អស់ឡោះហ្ន៎ មានព្រះរាជបន្ទូល

ថា៖ [៥:១១៥] អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "អញនឹងប្រទានវាចុះមកឲ្យពួកអ្នក ។ អ្នកណាមួយ ក្នុងបណ្តាពួកអ្នកបដិសេធសទ្ធាបន្ទាប់ពីនោះ អញនឹងដាក់ទោសអ្នកនោះដោយទោសមួយដែលអញពុំ ដែលដាក់លើអ្នកណាមួយឡើយក្នុងពិភពទាំងឡាយ ។"

فَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمْ، فَمَنْ كَفَرَ بَعْدُ مِنْهُمْ مَسَحَهُ اللَّهُ إِمَّا خَنزِيرًا، وَإِمَّا قِزْدًا وَإِمَّا دُبًّا وَإِمَّا هِرًا، وَإِمَّا عَلَى صُورَةٍ بَعْضٍ مِنَ الطُّيُورِ وَ الدَّوَابِّ الَّتِي فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتَّى مُسِحُوا عَلَى أَرْبَعِ مِائَةِ نَوْعٍ مِنَ الْمَسْحِ.

ព្រះអង្គបានដាក់អាហារចុះមកឲ្យពួកគេ ។ អ្នកណាមួយក្នុងចំណោមពួកគេបដិសេធសទ្ធា អល់ឡោះហ្ន៎បានធ្វើឲ្យអ្នកនោះក្លាយទៅជាដូចជ្រូក ដូចស្វា ដូចខ្លាឃ្មុំ ដូចឆ្ការ អ្នកខ្លះដូចសត្វស្លាប អ្នកឯទៀតដូចសត្វដីគោកនិងសត្វសមុទ្រ ។ ព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យពួកគេក្លាយទៅជាដូចសត្វបួនរយ ប្រភេទ ។

فَإِنَّ مُحَمَّدًا رَسُولَ اللَّهِ لَا يَسْتَنْزِلُ لَكُمْ مَا سَأَلْتُمُوهُ مِنَ السَّمَاءِ حَتَّى يَخِلَّ بِكَافِرِكُمْ مَا خَلَّ بِكَفَّارِ قَوْمِ عِيسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ، وَإِنَّ مُحَمَّدًا أَرَأَفُ بِكُمْ مِنْ أَنْ يُعَرِّضَكُمْ لِذَلِكَ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام , ج 1 , ص 560)

មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم មិនសូមអ្វីដែលអស់លោកបានសូមឲ្យគេដាក់ចុះមកពីលើមេឃ នោះទេ បើមានពួកបដិសេធសទ្ធាក្នុងចំណោមអស់លោកបដិសេធសទ្ធាដូចប្រជាជាតិរបស់អ៊ីស្រាអ៊ីល عليه السلام នោះ ។ មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم មានការុញ្ញភាពណាស់ មិនអាចទ្រាំមើលអស់លោករងទុក្ខបែបនេះបានទេ ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام :1 560)

***

2/115-112. عَنِ الْفَضِيلِ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّ الْخَنَازِيرَ مِنْ قَوْمِ عِيسَى، سَأَلُوا نُزُولَ الْمَائِدَةِ فَلَمْ يُؤْمِنُوا بِهَا، فَمَسَحَهُمُ اللَّهُ خَنَازِيرًا». (تفسير العياشي 1/351 :226)**

112-115/2. អាល់-ហ្វីដ្វាស៊ូ ប៊ីន យ៉ាសារបានតំណាលតមកពីអាហ្វិ អាល់-ហ្វាសាន់ صلوات الله عليه والسلام ដែលមាន វចនៈថា៖ "ជ្រូកគឺប្រជាជាតិរបស់អ៊ីស្រាអ៊ីល ។ ពួកគេបានសូមឲ្យគេដាក់អាហារចុះមក តែពួកគេមិនជឿ ទេ ។ ដូច្នេះអល់ឡោះហ្ន៎បានធ្វើឲ្យពួកគេប្រែរូបទៅជាជ្រូក ។" (تفسير العياشي 1: 226 / 351)

***

3/115-112. مُحَمَّدٌ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَسَنِ الْأَشْعَرِيِّ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «الْفِيلُ مَسْحٌ، كَانَ مَلِكًا زَنَاءً، وَ الدَّبُّ مَسْحٌ، كَانَ أَعْرَابِيًّا دَيْوَنًا، وَ الْأَرْنَبُ مَسْحٌ، كَانَتْ امْرَأَةً تَحُونُ زَوْجَهَا، وَ لَا تَعْتَسِلُ مِنْ حَيْضِهَا، وَ الْوَطْوَاطُ مَسْحٌ، كَانَ يَسْرِقُ ثَمَرِ ثَمَرِ النَّاسِ، وَ الْقِرْدَةُ وَ الْخَنَازِيرُ قَوْمٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ اعْتَدَوْا فِي السَّبْتِ، وَ الْحَرِيثُ وَ الصَّبُّ فِرْقَةٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ لَمْ يُؤْمِنُوا حِينَ تَرَلَّتِ الْمَائِدَةُ عَلَى عِيسَى بْنِ مَرْيَمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَتَاهُوا فَوَقَعَتْ فِرْقَةٌ فِي الْبَحْرِ، وَ فِرْقَةٌ فِي الْبَرِّ، وَ الْفَارَةُ فَهِيَ الْفَوْسِقَةُ، وَ الْعَقْرَبُ كَانَ تَمَامًا، وَ الدَّبُّ وَ الْوَزْغُ وَ الزُّنْبُورُ، كَانَتْ لِحَامًا يَسْرِقُ فِي الْمِيزَانِ». (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٨٣ الحديث: ٩٩ / ٣٣٨٤، الكافي - الجزء: ٦ الصفحة: ٢٤٦ الحديث: ١٤)**

112-115/3. [...] មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ីន អាល់-ហ្វាសាន់ អាល់-អាស្ត្ន់អាហ្វិបានតំណាលតមកពីអាហ្វិ អាល់-ហ្វាសាន់ អាល់-រីដ្វី صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "សត្វដំរីជាសត្វដែលត្រូវប្រែរូប កាលពីដើមវាជាស្តេច ដែលបានប្រព្រឹត្តខុសច្បាប់ផ្លូវភេទ ។ ឆ្កែចចកជាសត្វដែលត្រូវប្រែរូប កាលពីដើមវាជាអ្នកអាក្រក់បំប្លែង របស់ស្រីផិត ។ ទន្សាយជាសត្វដែលត្រូវប្រែរូប កាលពីដើមវាជាស្រ្តីដែលក្បត់ប្តី ហើយជាស្រ្តីដែលមិន សម្អាតខ្លួនទេក្រោយពីមានរដូវ ។ សត្វប្រចៀវជាសត្វដែលត្រូវប្រែរូប កាលពីដើមវាជាចោរដែលបាន

លូចលមើម្នាក់ស្រុក ។ ស្វានិងជ្រកជាប្រជាជាតិរបស់កូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលដែលបានក្បត់បម្រាមសាបាត់ ។ អន្លង់និងបង្គុយ (ឬអំបូរសត្វដូចបង្គុយ) ជានិកាយមួយរបស់កូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីលដែលមិនជឿទេកាលគេ បានដាក់អាហារចុះមកឲ្យអ៊ីសា^{عليه السلام} ប៊ិន ម៉ារយ៉ា^{عليه السلام} ។ ពួកគេបានក្លាយទៅជាវង្វេងស្មារតី ពួកគេមួយ ក្រុមបានធ្លាក់ទៅក្នុងសមុទ្រ មួយក្រុមទៀតបាននៅលើដីគោក ។ កណ្តុរ កាលពីដើមវាជាបុគ្គលខូច ប្រព្រឹត្តខុសគន្លងធម៌ ។ ខ្យាដំរី កាលពីដើមវាជាអ្នកនិយាយបង្ហូរ ។ ខ្លាឃ្មុំ បង្គុយ និង ឌីម៉ាល់ កាលពី ដើមវាជាអ្នកលក់សាច់សត្វដែលលូចភ្នែកជញ្ជីញ ។" (الكافي 6 : 246 / 14)

***

*112-115/4. عَنْ الطَّبْرِيِّ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَعْنَى آيَةِ: هَلْ تَسْتَطِيعُ أَنْ تَدْعُو رَبَّكَ». (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٨٢ الحديث: ٩٩ / ٣٣٧٩، مجمع البيان - الجزء: ٣ الصفحة: ٤٠٦)**
*112-115/4. វាយការណ៍ដោយ អាល់-តួបរីស៊ី តមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلم} ដែលមានវចនៈ ថា៖ "ន័យរបស់អាយ៉ាស៊ុ [៥:១១២] តើម្ចាស់លោកអាច) គឺ៖ លោក^{عليه السلام} មានសមត្ថភាពបូងសូងសូម ម្ចាស់^{ربك} លោកទេ ?" (مجمع البيان 3: 406)

وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يَعْيسَى ابْنَ مَرْيَمَ ءَأَنْتَ لِلنَّاسِ لِدَائِي وَأُنْتَى إِلَهَيْنِ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالَ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّ وَإِنْ كُنْتُ فُلْتُهُ، فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعَلَّمَ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّمُ الْغُيُوبِ ﴿١١٢﴾

១១៦. [ចូរពួកអ្នកនឹកឃើញ]កាលអល់ឡោះហ្គ័រមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "អ៊ីសា បុត្ររបស់ម៉ារយ៉ា អើយ ! អ្នកមែនទេដែលបានប្រាប់បណ្តាមនុស្សថា៖ "ចូរអស់លោកយកខ្ញុំនិងមាតាខ្ញុំជាព្រះក្រៅពី អល់ឡោះហ្គ័រ" ?" គេ (គឺអ៊ីសា) បានទូលថា៖ "សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿងចំពោះព្រះអង្គ ។ ទូលព្រះបង្គំជា ខ្ញុំមិនស័ក្តិសមនិយាយអ្វីដែលទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំពុំមានសិទ្ធិ[និយាយ]នោះទេ ។ បើទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបាន និយាយដូច្នោះមែន ព្រះអង្គច្បាស់ជាទ្រង់ញាណ ព្រោះព្រះអង្គទ្រង់ញាណជ្រាបអ្វីដែលមាននៅក្នុងដួង ចិត្តរបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ឯទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំពុំដឹងអ្វីដែលមាននៅក្នុងព្រះហឫទ័យព្រះអង្គទេ ។ ការ ពិតព្រះអង្គទ្រង់ញាណអទិស្សមានភាព ។

مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مِمَّا دُمْتُ فِيهِمْ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿١١٧﴾

១១៧. ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានប្រាប់ពួកគេតែអ្វីដែលព្រះអង្គបានដាក់ព្រះរាជបញ្ជា លើទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ទេ គឺ៖ "ចូរអស់លោកធ្វើសក្ការៈអល់ឡោះហ្គ័រ ម្ចាស់របស់ខ្ញុំនិងម្ចាស់របស់អស់លោក ។" ទូលព្រះបង្គំជា ខ្ញុំជាសាក្សីលើពួកគេដរាបណាទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនៅជាមួយពួកគេ ។ តែកាលព្រះអង្គបានយកជីវិតទូល ព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ព្រះអង្គជាអ្នកឃ្លាំមើលពួកគេ ព្រះអង្គជាសាក្សីលើសព្វសារពើ[ជានិច្ច] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ១១៦-១១៧

1/117-116. الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ ثَعْلَبَةَ بْنِ مَيْمُونٍ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى

لِعِيسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ): ﴿أَأَنْتَ فُلْتُ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَ أُمِّي إِلَهَيْنِ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾، قَالَ: ﴿لَمْ يَقُلْهُ، وَ سَيَقُولُهُ، إِنَّ اللَّهَ إِذَا عَلِمَ أَنَّ شَيْئاً كَائِنٌ أَحَبَّرَ عَنْهُ حَبَّرَ مَا قَدْ كَانَ﴾. (الرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٨٤ الحديث: ٣٣٨٦ / ٩٩، تفسير العياشي - الجزء: ١ الصفحة: ٣٥١ الحديث: ٢٢٨)**

116-117/1. អាល-ម៉ាអ៊ីដាសុំបានតំណាលតមកពី ស្នាក់ក្នុងប្រាសាទ ប៊ីន ម៉ែមួន តមកពីមិត្តយើងម្នាក់ ដែលបានតំណាលតមកពី អាច្និ យ៉ាក្កុហារ^{صلوات الله عليه والسلم} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{تعالى} [៥:១១៦] អ្នកមែនទេ ដែលបានប្រាប់បណ្តាមនុស្សថា៖ "ចូរអស់លោកយកខ្ញុំនិងមាតាខ្ញុំជាព្រះក្រៅពីអល់ឡោះហ្ន៎?" ថា អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎^{وجل}មិនបានថារឿងនេះទេ ព្រះអង្គ^{وجل}នឹងថារឿងនេះ ។ កាលណា ព្រះអង្គ^{وجل}ទ្រង់ញាណរឿងអ្វីមួយដែលនឹងកើតឡើងក្នុងអនាគតកាល កាលនោះព្រះអង្គ^{وجل}ប្រាប់ឲ្យដឹង រឿងនោះហាក់ដូចជាវាបានកើតឡើងរួចហើយ ។" (228 / 351 : 1 تفسير العياشي)

***

2/117-116. عَنْ سَلِيمَانَ بْنِ خَالِدٍ، قَالَ: فُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَوْلُ اللَّهِ لِعِيسَى: ﴿أَأَنْتَ فُلْتُ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَ أُمِّي إِلَهَيْنِ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ قَالَ اللَّهُ بِهَذَا الْكَلَامِ؟ فَقَالَ: «إِنَّ اللَّهَ إِذَا أَرَادَ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ قَصَهُ قَبْلَ أَنْ يَكُونَ، كَأَنَّ قَدْ كَانَ». (الرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٨٤ الحديث: ٣٣٨٧ / ٩٩، تفسير العياشي - الجزء: ١ الصفحة: ٣٥١ الحديث: ٢٢٩)**

116-117/2. រាយការណ៍ដោយសូរ្យាម៉ាន ប៊ីន ខ័លិដ្ឋដែលបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរអាច្និ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلم} ថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎^{وجل}មានព្រះបន្ទូលចំពោះអ៊ីសា^{عليه السلام} ថា៖ [៥:១១៦] អ្នកមែនទេ ដែលបានប្រាប់បណ្តាមនុស្សថា៖ "ចូរអស់លោកយកខ្ញុំនិងមាតាខ្ញុំជាព្រះក្រៅពីអល់ឡោះហ្ន៎?" តើ អល់ឡោះហ្ន៎^{وجل}មានព្រះបន្ទូលសម្តីនេះឬ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "ពេលអល់ឡោះហ្ន៎^{وجل}ចង់ឲ្យ រឿងអ្វីកើតឡើងក្នុងពេលអនាគត ព្រះអង្គ^{وجل}ថ្លែងឲ្យដឹងមុនរឿងនោះកើតឡើង ហាក់ដូចជាវាបានកើត ឡើងរួចហើយ ។" (229 / 351 : 1 تفسير العياشي)

***

3/117-116. الْعِيَّاشِيُّ: عَنْ جَابِرِ الْجُعْفِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي تَفْسِيرِ هَذِهِ الْآيَةِ ﴿تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي وَ لَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ﴾. قَالَ: «إِنَّ اسْمَ اللَّهِ الْأَكْبَرُ ثَلَاثَةٌ وَ سَبْعُونَ حَرْفًا، فَاحْتَجَبَ الرَّبُّ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى مِنْهَا بِحَرْفٍ، فَمَنْ تَمَّ لَا يَعْلَمُ أَحَدٌ مَا فِي نَفْسِهِ عَزَّ وَ جَلَّ، أَعْطَى آدَمَ اثْنَيْنِ وَ سَبْعِينَ حَرْفًا، فَتَوَارَتْهَا الْأَنْبِيَاءُ حَتَّى صَارَتْ إِلَى عِيسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَذَلِكَ قَوْلُ عِيسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ): ﴿تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي﴾ يَعْني اثْنَيْنِ وَ سَبْعِينَ حَرْفًا مِنَ الْاسْمِ الْأَكْبَرِ، يَقُولُ: أَنْتَ عَلَّمْتَنِيهَا، فَأَنْتَ تَعْلَمُهَا ﴿وَ لَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ﴾ يَقُولُ: لِأَنَّكَ احْتَجَبْتَ مِنْ خَلْقِكَ بِذَلِكَ الْحَرْفِ، فَلَا يَعْلَمُ أَحَدٌ فِي نَفْسِكَ». (الرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٨٤ الحديث: ٣٣٨٨ / ٩٩، تفسير العياشي - الجزء: ١ الصفحة: ٣٥١ الحديث: ٢٣٠)**

116-117/3. អាល-ម៉ាអ៊ីដាសុំបានតំណាលតមកពីយ៉ាក្កុហារ អាល-យុស្ស៊ី តមកពីអាច្និ យ៉ាក្កុហារ^{صلوات الله عليه والسلم} អំពីការបកស្រាយអាយ៉ាសុំនេះ៖ [៥:១១៦] ព្រះអង្គទ្រង់ញាណជ្រាបអ្វីដែលមាននៅក្នុងដួងចិត្តរបស់ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ឯទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំពុំដឹងអ្វីដែលមាននៅក្នុងព្រះហឫទ័យព្រះអង្គទេ ។ ការពិតព្រះអង្គ ទ្រង់ញាណអទិស្សមានភាព ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "ព្រះនាមឧត្តុង្គឧត្តមរបស់អល់ឡោះហ្ន៎^{وجل} មានចិត្តសិបបីតួអក្សរ ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{تعالى} បិទបាំងមួយតួអក្សរ ដូច្នោះមិនមានអ្នកណាដឹងអ្វីដែលមាននៅ ក្នុងព្រះហឫទ័យព្រះអង្គមានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុងរឿងទេ ។ ព្រះអង្គ^{وجل}បានឲ្យទៅអាដ្វាំ^{عليه السلام} ចិត្តសិបបីតួអក្សរ ព្រះសាស្តាទាំងឡាយ^{عليه السلام} បានទទួលតួអក្សរទាំងនេះជាកេរដំណែល លុះបានមក ដល់អ៊ីសា^{عليه السلام} ។ នេះគឺសម្តីរបស់អ៊ីសា^{عليه السلام} [៥:១១៦] ព្រះអង្គទ្រង់ញាណជ្រាបអ្វីដែលមាននៅក្នុង ដួងចិត្តរបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ មានន័យថាព្រះនាមឧត្តុង្គឧត្តមចិត្តសិបបីតួអក្សរ ដោយទូលថា៖ "ព្រះ

អង្គបានឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដឹងតួអក្សរទាំងនេះ ដូច្នោះព្រះអង្គទ្រង់ញាណរឿងទាំងនេះ ។" ឯទូល
ព្រះបង្គំជាខ្ញុំពុំដឹងអ្វីដែលមាននៅក្នុងព្រះហឫទ័យព្រះអង្គទេ ព្រះអង្គចង់ទូលថា៖ "ព្រោះតែព្រះ
អង្គបិទបាំងមួយតួអក្សរពីសត្វលោកទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ ទើបពុំមានអ្នកណាម្នាក់អាចដឹងអ្វីដែល
មាននៅក្នុងព្រះហឫទ័យព្រះអង្គបានឡើយ ។" (تفسير العياشي 1 : 230 / 351)

إِنْ تُعَذِّبُهُمْ فَإِنَّهُمْ عَبَادُكَ وَإِنْ تَغْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١١٨﴾

១១៨. បើព្រះអង្គដាក់ទោសពួកគេ ពិតណាស់ពួកគេជាបាវរប្រើរបស់ព្រះអង្គ ។ បើព្រះអង្គខ្មាចាទោស
ឲ្យពួកគេ ពិតណាស់ព្រះអង្គមានព្រះមហិទ្ធិបូទិ៍ ព្រះអង្គជាព្រះមុនិរាជ ។"

قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ
عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١١٩﴾

១១៩. [ថ្ងៃជំនុំជម្រះ] អស់ឡោះហ្ន៎នឹងមានព្រះរាជបន្ទូល[ចំពោះបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា]ថា៖ "នេះគឺថ្ងៃ
ដែលបណ្តាអ្នកទៀងត្រង់ [និងសុចរិត] នឹងបានទទួលផលប្រយោជន៍ពីសេចក្តីទៀងត្រង់របស់ខ្លួន ។
ពួកគេនឹងបានទទួលសួនឧទ្យានដែលមានស្ទឹងហូរនៅខាងក្រោម ពួកគេនឹងស្ថិតនៅទីនោះជានិច្ច
អនន្ត ។ អស់ឡោះហ្ន៎សព្វព្រះហឫទ័យពួកគេ ឯពួកគេក៏ស្រឡាញ់ព្រះអង្គដែរ ។ នេះជាជោគជ័យធំ
បំផុត ។"

لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٢٠﴾

១២០. កម្មសិទ្ធិរបស់អស់ឡោះហ្ន៎គឺអាណាចក្រមេឃទាំងឡាយនិងដី និងអ្វីៗដែលនៅក្នុងនោះ ។ ព្រះ
អង្គមានសព្វានុភាពលើសព្វសារពើ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ក់ ១១៩-១២០

1/120-118. علي بن إبراهيم، قال: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ، عَنِ مُحَمَّدِ بْنِ النُّعْمَانِ، عَنِ ضُرَيْسٍ، عَنِ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ
السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ: ﴿هَذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ﴾. قَالَ: «إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ وَ حُشِرَ النَّاسُ لِلْحِسَابِ، فَيَمْرُونَ بِأَهْوَالِ يَوْمِ
الْقِيَامَةِ، فَلَا يَنْتَهُونَ إِلَى الْعُرْصَةِ حَتَّى يَجْهَدُوا جَهْدًا شَدِيدًا

118-120/1. អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ែមបានតំណាលថាឪពុកខ្ញុំបានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំតមកពីអាល់-ហ្វាសាន់
ប៊ិន ម៉ាស្កូប តមកពី មូហាំម៉ាដ្ក ប៊ិន អាល់-នុអ៊ីម៉ាន តមកពី ខ្លូយ័ស តមកពី អាច្វី យ៉ាក្តហ្វា صلوات الله عليه والسلام
ដែលមានរចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ [៥:១១៩] នេះគឺថ្ងៃដែលបណ្តាអ្នកទៀងត្រង់នឹង បាន
ទទួលផលប្រយោជន៍ពីសេចក្តីទៀងត្រង់របស់ខ្លួន ថា៖ "ថ្ងៃជំនុំជម្រះមនុស្សនឹងត្រូវនាំខ្លួនមកដើម្បី
ទូទាត់ ។ ពួកគេនឹងឆ្លងកាត់ការតក់ស្លុតរបស់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ ពួកគេនឹងបានទៅដល់វាលបន្ទាប់ពីបាន
តស៊ូ ពុះពារយ៉ាងលំបាក ។"

قَالَ - فَيَقِفُوا بِفِنَاءِ الْعُرْصَةِ، وَ يُشْرِفُ الْجَبَاؤُ عَلَيْهِمْ وَ هُوَ عَلَى عَرْشِهِ، فَأَوَّلُ مَنْ يُدْعَى بِندَاءٍ يَسْمَعُ الْخَلَائِقُ أَجْمَعِينَ أَنْ يُهْتَفَ بِاسْمِ

مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ النَّبِيِّ الْفَرَشِيِّ الْعَرَبِيِّ - قَالَ - فَيَتَقَدَّمُ حَتَّى يَقِفَ عَنِ يَمِينِ الْعَرْشِ،

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ពួកគេឈប់នៅឯឆ្នាំងនៃវាលនោះ ។ ព្រះដ៏មហាខ្លាំងពូកែនឹងត្រួតពិនិត្យពួកគេពីលើព្រះរាជបល្ល័ង្កព្រះអង្គ عجل ។ ជាដំបូង អ្នកប្រកាសនឹងប្រកាសឡើង សត្វលោកទាំងអស់នឹងឮឥតចន្លោះ ហៅព្រះនាមរបស់មូហាំម៉ាដ្យា صلوات الله عليه وآله وسلم ប៊ីន អ៊ុប្បុលឡោះហ្វ្យូ صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم បុរសគួរវាយស៊ីអាវ៉ាប់ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ដើរមកមុខលុះដល់ខាងស្តាំព្រះរាជបល្ល័ង្ក ។

ثُمَّ يُدْعَى بِاسْمِ وَصِيِّهِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَيَتَقَدَّمُ حَتَّى يَقِفَ عَلَى يَسَارِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)،

បន្ទាប់មកអ្នកប្រកាសនឹងហៅព្រះ នាមរបស់អ្នកស្នង صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم អាល់ صلوات الله عليه والسلام ប៊ីន អាប៊ូតាលីប صلوات الله عليه وآله وسلم ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងដើរទៅមុខមក ឈប់នៅខាងឆ្វេងវិស្វលុលឡោះហ្វ្យូ صلوات الله عليه وآله وسلم ។

ثُمَّ يُدْعَى بِأُمَّةٍ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَآلِهِ)، فَيَقْفُونَ عَلَى يَسَارِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، ثُمَّ يُدْعَى بِنَبِيِّ نَبِيِّ وَ وَصِيِّهِ، مِنْ أَوْلَاهِمُ إِلَى آخِرِهِمْ، وَ أُمَّهُمْ مَعَهُمْ فَيَقْفُونَ عَنِ يَسَارِ الْعَرْشِ».

បន្ទាប់មកអ្នកប្រកាសនឹងហៅសហគមន៍របស់មូហាំម៉ាដ្យា صلوات الله عليه وآله وسلم ពួកគេនឹងមកឈប់នៅខាងឆ្វេងអាល់ صلوات الله عليه والسلام ។ បន្ទាប់មកគេនឹងហៅព្រះសាស្តា عليهم السلام រាល់ព្រះសាស្តា عليهم السلام ជាមួយអ្នកស្នង عليهم السلام ព្រះអង្គ عليهم السلام ពីសាស្តា عليهم السلام ដំបូងដល់សាស្តា عليهم السلام ចុងក្រោយបង្អស់ ជាមួយសហគមន៍របស់ព្រះអង្គ عليهم السلام ហើយទាំងអស់គ្នានឹងមកឈប់នៅខាងឆ្វេងព្រះរាជបល្ល័ង្ក ។"

قَالَ: «ثُمَّ أَوَّلُ مَنْ يُدْعَى لِلْمَسَاءِلَةِ الْقَلَمُ - قَالَ - فَيَتَقَدَّمُ فَيَقِفُ بَيْنَ يَدَيْ اللَّهِ تَعَالَى فِي صُورَةِ الْأَدَمِيِّينَ، فَيَقُولُ اللَّهُ: هَلْ سَطَرْتَ فِي اللُّوحِ مَا أَهْمْتُكَ وَ أَمَرْتُكَ بِهِ مِنَ الْوَحْيِ؟

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "បន្ទាប់មកបុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលត្រូវហៅមកសាកសួរគឺប៉ាកកា ។ ប៉ាកកានោះនឹងមានរូបរាងជាមនុស្សលោក វានឹងមកឈប់នៅពីមុខអល់ឡោះហ្វ្យូ عجل ។ អល់ឡោះហ្វ្យូ عجل នឹងសួរវាថា៖ "តើអ្នកបានកត់ត្រានៅលើបន្ទះសំណេរនូវព្រះរាជបន្ទូលវាហ្វ្យូទេ តាមអញបានបើកឲ្យដឹង តាមអញ عجل បានប្រាប់អ្នកនិងបានបញ្ជាអ្នកនោះ?"

فَيَقُولُ الْقَلَمُ: نَعَمْ يَا رَبِّ، قَدْ عَلِمْتُ أَيُّ قَدْ سَطَرْتُ فِي اللُّوحِ مَا أَمَرْتَنِي وَ أَهْمْتَنِي بِهِ مِنْ وَحْيِكَ. فَيَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى: فَمَنْ يَشْهَدُ لَكَ بِذَلِكَ؟ فَيَقُولُ: يَا رَبِّ، وَ هَلْ أَطَّلَعُ عَلَى مَكْنُونِ سِرِّكَ خَلْقًا غَيْرِكَ؟ - قَالَ - فَيَقُولُ لَهُ: أَفَلَجْتَ حُجَّتَكَ».

ប៉ាកកានឹងទូលថា៖ "ព្រះបពិត្រម្ចាស់ عجل អើយ ! ព្រះអង្គ عجل ទ្រង់ញាណថាទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានកត់ត្រានៅលើបន្ទះសំណេរព្រះរាជបន្ទូលវាហ្វ្យូរបស់ព្រះអង្គ عجل តាមព្រះរាជបញ្ជាព្រះអង្គ عجل តាមព្រះអង្គ عجل បានបើកឲ្យដឹងនោះហើយ ។" អល់ឡោះហ្វ្យូ عجل នឹងមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "អ្នកណាជាសាក្សីរបស់អ្នករឿងនេះ?" ប៉ាកកានឹងទូលថា៖ "ម្ចាស់ عجل អើយ ! តើមានអ្នកណាក្រៅពីព្រះអង្គ عجل ដែលដឹងអាថ៌កំបាំងរបស់ព្រះអង្គ عجل ?" គេនឹងប្រាប់ប៉ាកកាថា៖ "ពាក្យសំអាងរបស់អ្នកត្រឹមត្រូវ ។"

قَالَ: «ثُمَّ يُدْعَى بِاللُّوحِ، فَيَتَقَدَّمُ فِي صُورَةِ الْأَدَمِيِّينَ، حَتَّى يَقِفَ مَعَ الْقَلَمِ، فَيَقُولُ لَهُ: هَلْ سَطَرْتَ فِيكَ الْقَلَمُ مَا أَهْمْتُهُ وَ أَمَرْتُهُ بِهِ مِنْ وَحْيِي؟ فَيَقُولُ اللُّوحُ: نَعَمْ يَا رَبِّ، وَ بَلَّغْتُهُ إِسْرَافِيلَ.

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ «គេនឹងហៅបន្ទះសំណេរមក ។ វានឹងមានរូបរាងជាមនុស្សលោក ។ វានឹងមកឈប់ក្បែរប៉ាកកា ។ ព្រះអង្គ عجل នឹងសួរវាថា៖ "តើប៉ាកកាបានសរសេរនៅលើអ្នកនូវព្រះរាជបន្ទូល

វាហ្ន៎ទេ តាមអញ បានបើកឲ្យដឹង តាមអញ ប្រាប់វានិងបញ្ជាវា ?" បន្ទះសំណេរនឹងទូលថា: "ក្រាប
ទូល ព្រះបពិត្រម្ចាស់ អើយ! ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានផ្ទេរព្រះរាជបន្ទូលវាហ្ន៎នោះឲ្យទៅអ៊ីសរ៉េហ្ន៎ល
ហើយ ។"

[فِيذَعَى بِإِسْرَائِيلَ] فَيَقْدَمُ حَتَّى يَقِفَ مَعَ الْقَلَمِ وَاللَّوْحِ فِي صُورَةِ الْأَدَمِيِّينَ، فَيَقُولُ اللَّهُ: هَلْ بَلَغَكَ اللَّوْحُ مَا سَطَرَ فِيهِ الْقَلَمُ مِنْ وَحْيِي؟
فَيَقُولُ: نَعَمْ يَا رَبِّ، وَ بَلَغْتُهُ جِبْرَائِيلَ.

គេនឹងហៅអ៊ីសរ៉េហ្ន៎លមក ។ អ៊ីសរ៉េហ្ន៎លនឹងមានរូបរាងជាមនុស្សលោក មកឈប់ក្បែរប៉ាកកា
និងបន្ទះសំណេរ ។ អល់ឡោះហ្ន៎នឹងសួរថា: "តើបន្ទះសំណេរបានផ្ទេរឲ្យទៅអ្នកនូវព្រះរាជបន្ទូលវាហ្ន៎
ទេ តាមអញ បានបើកឲ្យដឹងដែលប៉ាកកាបានសរសេរនៅលើវានោះ ?" អ៊ីសរ៉េហ្ន៎លនឹងទូលថា:
"ក្រាបទូល ព្រះបពិត្រម្ចាស់ អើយ! ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានផ្ទេរព្រះរាជបន្ទូលវាហ្ន៎នោះឲ្យទៅយ៉ូបរ៉េអ៊ីល
ហើយ ។"

فِيذَعَى بِجِبْرَائِيلَ فَيَقْدَمُ حَتَّى يَقِفَ مَعَ إِسْرَائِيلَ، فَيَقُولُ اللَّهُ: هَلْ بَلَغَكَ إِسْرَائِيلَ، مَا بُلِّغَ؟ فَيَقُولُ: نَعَمْ يَا رَبِّ، وَ بَلَغْتُهُ جَمِيعَ أَنْبِيَائِكَ، وَ
أَنْفَذْتُ إِلَيْهِمْ جَمِيعَ مَا أَنْتَهَى إِلَيَّ مِنْ أَمْرِكَ، وَ أَدْبَيْتُ رِسَالَتِكَ إِلَى نَبِيِّ نَبِيٍّ، وَ رَسُولِ رَسُولٍ، وَ بَلَغْتُهُمْ كُلَّ وَحْيِكَ وَ حِكْمَتِكَ وَ
كُتُبِكَ، وَ إِنَّ آخَرَ مَنْ بَلَغْتُهُ رِسَالَتَكَ وَ وَحْيَكَ وَ حِكْمَتَكَ وَ عِلْمَكَ وَ كِتَابَكَ وَ كَلَامَكَ مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْعَرَبِيُّ الْفَرَشِيُّ الْحَرَمِيُّ،
حَبِيبِكَ».

គេនឹងហៅយ៉ូបរ៉េអ៊ីលមក យ៉ូបរ៉េអ៊ីលនឹងមកឈប់ក្បែរ អ៊ីសរ៉េហ្ន៎ល ។ អល់ឡោះហ្ន៎នឹង
សួរថា: "តើអ៊ីសរ៉េហ្ន៎លបានផ្ទេរឲ្យទៅអ្នកអ្វីដែលគេបានផ្ទេរហើយទេ ?" យ៉ូបរ៉េអ៊ីលនឹងទូល
ថា: "ក្រាបទូល ព្រះបពិត្រម្ចាស់ អើយ! ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានផ្ទេរព្រះរាជបន្ទូលវាហ្ន៎នោះឲ្យទៅអស់
ព្រះសាស្តា ព្រះអង្គ ព្រះរាជបញ្ជាទាំងអស់របស់ព្រះអង្គ ដែលនៅឯទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនោះ ។
ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានផ្ទេរព្រះរាជសាររបស់ព្រះអង្គ ឲ្យទៅគ្រប់ព្រះសាស្តា ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបាន
ផ្ទេរព្រះបន្ទូលវាហ្ន៎របស់ព្រះអង្គ ឲ្យទៅព្រះសាស្តា គ្រប់អង្គ ព្រមទាំងព្រះញាណបារមីព្រះអង្គ
និងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ ដែរ ។ បុគ្គលចុងក្រោយបង្អស់ដែលទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានផ្ទេរព្រះរាជសារព្រះអង្គ
ព្រះញាណបារមីព្រះអង្គ ព្រះអភិញ្ញាព្រះអង្គ ព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ និងព្រះរាជបន្ទូលព្រះអង្គ
នោះគឺមូហាំម៉ាដ្នូ ប៊ីន អ៊ាប់ខុលឡោះហ្ន៎ បុរសអាវ៉ាប់ បុរសគូរ៉យស្នូ សន្តបុគ្គល បុគ្គលជាទី
ស្រឡាញ់របស់ព្រះអង្គ ។»

قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «فَأَوْلُ مَنْ يُدْعَى مِنْ وُلْدِ آدَمَ لِلْمَسَاءَلَةِ مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَيُذْنِبُهُ اللَّهُ، حَتَّى لَا
يَكُونَ خَلْقٌ أَقْرَبَ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى يَوْمَئِذٍ مِنْهُ،

អាថ្ន៎ យ៉ាត្ន៎ហ្ន៎រ មានរចនា: «កូនអាដាំដែលនឹងត្រូវហៅមកសាកសួរមុនគេបង្អស់គឺ
មូហាំម៉ាដ្នូ ប៊ីន អ៊ាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ។ ព្រះអង្គ នឹងបានចូលជិតអល់ឡោះហ្ន៎ ។ ថ្ងៃនោះមិន
មានសត្វលោកណាមួយបាននៅក្បែរអល់ឡោះហ្ន៎ជាងព្រះអង្គទេ ។

فَيَقُولُ اللَّهُ: يَا مُحَمَّدُ، هَلْ بَلَغَكَ جِبْرَائِيلُ مَا أَوْحَيْتُ إِلَيْكَ وَ أَرْسَلْتُهُ بِهِ إِلَيْكَ مِنْ كِتَابِي وَ حِكْمَتِي وَ عِلْمِي، وَ هَلْ أَوْحَى ذَلِكَ إِلَيْكَ؟
فَيَقُولُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): نَعَمْ يَا رَبِّ، فَذُ بَلَغَنِي جِبْرَائِيلُ جَمِيعَ مَا أَوْحَيْتُهُ إِلَيْهِ، وَ أَرْسَلْتُهُ بِهِ مِنْ كِتَابِكَ وَ حِكْمَتِكَ وَ

عَلْمِكَ، وَ أَوْحَاهُ إِلَيَّ.

អល់ឡោះហ្ន៎នឹងមានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "មូហាំម៉ាដ្យូដូស្ត ម៉ាដ្យូដូស្ត អឺយ! តើយ៉ូបរ៉េអ៊ីលបានប្រាប់អ្នក ធីដីដី ដែលអញបានបើកឲ្យអ្នកដឹងទេ (គឺវាហ្ន៎) និងព្រះរាជសារដែលអញបានបញ្ជូលទៅនៅក្នុងព្រះគម្ពីរអញ ព្រះញាណបារមីអញ ព្រះអភិញ្ញាអញ តើគេបានបើកឲ្យអ្នកដឹងអ្វីៗទាំងនេះទេ?" រ៉េសូលុលឡោះហ្ន៎នឹងទូលថា៖ "ក្រាបទូល ព្រះបពិត្រម្ចាស់ អឺយ! យ៉ូបរ៉េអ៊ីលបានផ្ទេរឲ្យទូល ព្រះបង្គំជាខ្ញុំនូវអ្វីៗដែលព្រះអង្គបានបើកឲ្យព្រះអង្គដឹងទាំងអស់នោះហើយ ។ ព្រះរាជសារ ព្រះអង្គក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គដែលបានបញ្ជូនមកតាមរយៈព្រះអង្គ និងព្រះញាណបារមីព្រះអង្គនោះ គេបានបើកឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដឹងហើយ ក្រាបទូល ។"

فَيَقُولُ اللَّهُ لِمُحَمَّدٍ: هَلْ بَلَغْتَ أُمَّتَكَ مَا بَلَغَكَ جِبْرَائِيلُ مِنْ كِتَابِي وَ حِكْمَتِي وَ عِلْمِي؟ فَيَقُولُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): نَعَمْ يَا رَبِّ، فَدَبَّرْتُ أُمَّتِي مَا أَوْحَيْتَ إِلَيَّ مِنْ كِتَابِكَ وَ حِكْمَتِكَ وَ عِلْمِكَ، وَ جَاهَدْتُ فِي سَبِيلِكَ.

អល់ឡោះហ្ន៎នឹងសួរមូហាំម៉ាដ្យូដូស្ត ថា៖ "តើអ្នកបានប្រាប់សហគមន៍អ្នកឲ្យដឹងអ្វីដែលយ៉ូបរ៉េអ៊ីលបានប្រាប់ឲ្យដឹងនោះទេ គឺព្រះគម្ពីរអញ ព្រះញាណបារមីអញ ព្រះអភិញ្ញាអញ?" រ៉េសូលុលឡោះហ្ន៎នឹងទូលថា៖ "ក្រាបទូល ព្រះបពិត្រម្ចាស់ អឺយ! ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានប្រាប់សហគមន៍ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំឲ្យដឹងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ ព្រះញាណបារមីព្រះអង្គនិងព្រះអភិញ្ញាព្រះអង្គដែលព្រះអង្គបានបើកឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំដឹង ហើយទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានតស៊ូនៅលើព្រះមាតាព្រះអង្គ ។"

فَيَقُولُ اللَّهُ لِمُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): فَمَنْ يَشْهَدُ لَكَ بِذَلِكَ؟ فَيَقُولُ مُحَمَّدٌ: يَا رَبِّ أَنْتَ الشَّاهِدُ لِي بِتَبْلِيغِ الرِّسَالَةِ، وَ مَلَائِكَتُكَ، وَ الْأَبْرَارُ مِنْ أُمَّتِي، وَ كَفَى بِكَ شَهِيدًا.

អល់ឡោះហ្ន៎នឹងសួរមូហាំម៉ាដ្យូដូស្ត ថា៖ "អ្នកណាជាសាក្សីរបស់អ្នក រឿងនេះ?" មូហាំម៉ាដ្យូដូស្ត នឹងទូលថា៖ "ម្ចាស់ អឺយ! ព្រះអង្គជាសាក្សីថាទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានផ្ទេរព្រះរាជសារព្រះអង្គ ហើយ ហើយសច្ចបុគ្គលក្នុងសហគមន៍ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំក៏បានធ្វើដូចនេះដែរ ។ ព្រះអង្គជាសាក្សីគ្រប់គ្រាន់ណាស់ ។"

فَيَدْعَى بِالْمَلَائِكَةِ فَيَشْهَدُونَ لِمُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بِتَبْلِيغِ الرِّسَالَةِ، ثُمَّ يُدْعَى بِأُمَّةِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فَيَسْأَلُونَ: هَلْ بَلَغْتُمْ مُحَمَّدَ رِسَالَتِي وَ كِتَابِي وَ حِكْمَتِي وَ عِلْمِي، وَ عَلَّمْتُمْ ذَلِكَ؟

ពួកគេនឹងហៅទេវតា ហើយពួកគេនឹងធ្វើសាក្សីថាមូហាំម៉ាដ្យូដូស្តបានផ្ទេរព្រះរាជសារហើយ ។ បន្ទាប់មកគេនឹងហៅសហគមន៍របស់មូហាំម៉ាដ្យូដូស្តមកសាកសួរថា៖ "តើមូហាំម៉ាដ្យូដូស្តបានប្រាប់ពួកអ្នកឲ្យដឹងទេ ព្រះរាជសាររបស់អញ ព្រះគម្ពីរអញ ព្រះញាណបារមីអញ ព្រះអភិញ្ញាអញ តើគេបានបង្ហាត់បង្រៀនពួកអ្នកឲ្យចេះដឹងអ្វីទាំងនេះទេ?"

فَيَشْهَدُونَ لِمُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) بِتَبْلِيغِ الرِّسَالَةِ وَ الْحِكْمَةِ وَ الْعِلْمِ. فَيَقُولُ اللَّهُ لِمُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): فَهَلْ اسْتَحْلَفْتُمْ فِي أُمَّتِكَ مِنْ بَعْدِكَ مَنْ يَقُومُ فِيهِمْ بِحِكْمَتِي وَ عِلْمِي، وَ يُفَسِّرُ لَهُمْ كِتَابِي، وَ يُبَيِّنُ لَهُمْ مَا يَحْتَلِفُونَ فِيهِ مِنْ بَعْدِكَ، حُجَّةً لِي وَ خَلِيفَةً فِي أَرْضِي؟

បង្គំជាខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅទីបំផុត ។"

فَيَقَالَ لِعَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فَهَلْ حَلَّفْتَ مِنْ بَعْدِكَ فِي أُمَّةٍ مُحَمَّدٍ حُجَّةً وَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ، يَدْعُو عِبَادِي إِلَى دِينِي وَ إِلَى سَبِيلِي؟
فَيَقُولُ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): نَعَمْ يَا رَبِّ، قَدْ حَلَّفْتُ فِيهِمْ الْحَسَنَ ابْنِي وَ ابْنَ بِنْتِ نَبِيِّكَ.

គេនឹងសួរអាល្លឺ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: "តើអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} បានតែងតាំងខ័ណ្ឌនៅក្នុងសហគមន៍មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ទេអត់ពីអ្នក
ទៅ ជាព្រះអាជ្ញាធរនិងខ័ណ្ឌនៅលើផែនដី ដែលប្រកាសហៅបាវទាំងឡាយរបស់អញ ^{صلوات الله عليه والسلام} ឲ្យមក
រកព្រះសាសនាអញ ^{صلوات الله عليه والسلام} និងព្រះមាតិកាអញ ^{صلوات الله عليه والسلام} ?" អាល្លឺ ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងទូលថា: "ក្រាបទូល ព្រះបពិត្រម្ចាស់ ^{صلوات الله عليه والسلام}
អើយ! ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានតែងតាំងខ័ណ្ឌម្នាក់នៅក្នុងចំណោមពួកគេ គឺអាស់-ហ្គាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسلام}
បុត្ររបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ហើយជាបុត្ររបស់ព្រះរាជបុត្រី ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} របស់ព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។"

فَيَدْعَى بِالْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، فَيَسْأَلُ عَمَّا سُئِلَ عَنْهُ عَلِيٌّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) -

គេនឹងហៅអាស់-ហ្គាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាល្លឺ ^{صلوات الله عليه والسلام} មកសួររឿងដែលគេបានសួរអាល្លឺ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាហ្វិ
ត្ថិលីប ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។"

قَالَ - ثُمَّ يُدْعَى بِإِمَامٍ إِمَامٍ، وَ بِأَهْلِ عَالَمِهِ، فَيَحْتَجُّونَ بِحُجَّتِهِمْ، فَيَقْبَلُ اللَّهُ عَذْرَهُمْ، وَ يُجِيزُ حُجَّتَهُمْ - قَالَ - ثُمَّ يَقُولُ اللَّهُ: "هَذَا يَوْمٌ
يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ" .

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} (គឺអាហ្វិ យ៉ុក្តូហ្គារ ^{صلوات الله عليه والسلام}) មានវចនៈថា: "បន្ទាប់មកគេនឹងហៅអ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} មួយ បន្ទាប់អ៊ីម៉ា
មួយនិងមនុស្សក្នុងសម័យកាលរបស់អ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} នីមួយៗ ហើយគេយកមកនូវសាក្សីរបស់ពួកគេ ។
អល់ឡោះហ្វិ ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងទទួលចម្លើយដោះសាររបស់ពួកគេ ។ បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្វិ ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងមានព្រះរាជ
បន្ទូលថា: [៥:១១៩] នេះគឺថ្ងៃដែលបណ្តាអ្នកទៀងត្រង់នឹងបានទទួលផលប្រយោជន៍ពីសេចក្តីទៀង
ត្រង់របស់ខ្លួន ។"

قَالَ: ثُمَّ انْقَطَعَ حَدِيثُ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ وَ عَلَى آبَائِهِ السَّلَامُ). (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة: ٣٨٥ الحديث: ٩٩/ ٣٣٩٠، تفسير القمِّي - الجزء: ١ الصفحة: ١٩١)**

លោក (គឺអ្នកអធិប្បាយ) បានថាអាហ្វិ យ៉ុក្តូហ្គារ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានបញ្ចប់ហ្គាឌីស្ត ។ (تفسير القمِّي 1: 191)

***

*118-120/2. (الدُّرُّ الْمُنْتَوَرُ): عَنْ أَبِي ذَرٍّ، قَالَ: «صَلَّى رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) لَيْلَةً فَقَرَأَ بِآيَةِ حَتَّى أَصْبَحَ يَزْكُعُ بِهَا وَ
يَسْجُدُ بِهَا ﴿إِنْ تُعَذِّبُهُمْ فَإِنَّهُمْ عِبَادُكَ﴾ الْآيَةَ. فَلَمَّا أَصْبَحَ قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، مَا زِلْتُ تَقْرَأُ هَذِهِ الْآيَةَ حَتَّى أَصْبَحْتُ! قَالَ: إِنِّي سَأَلْتُ
رَبِّي السَّفَاعَةَ لِأُمَّتِي فَأَعْطَانِيهَا، وَ هِيَ نَائِلَةٌ إِنْ شَاءَ اللَّهُ مَنْ لَا يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئاً». (البرهان في تفسير القرآن أ - الجزء: ٢ الصفحة:
٣٩٢ الحديث: ٩٩ / ٣٣٩٠، الدُّرُّ الْمُنْتَوَرُ - الجزء: ٣ الصفحة: ٢٤٠)

*118-120/2. [នៅក្នុងសាត្រា] អាស់-ខូរ អាស់-ម៉ាន់ស្ត្រី រាយការណ៍ដោយ អាហ្វិ ស្តារ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ថា
រ៉ស្តិលុលឡោះហ្វិ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ស្ម័គ្រភ័យ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} សូត្រអាយ៉ាត្តូមួយរហូតដល់ភ្លឺ (ព្រឹក) ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} គុអ៊ី
ដោយសូត្រអាយ៉ាស្តុនេះ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ស្វ័យដូដោយសូត្រអាយ៉ាស្តុនេះ គឺ: [៥:១១៨] លើព្រះអង្គដាក់
ទោសពួកគេ ពិតណាស់ពួកគេជាបាវបម្រើរបស់ព្រះអង្គ ។ លុះភ្លឺ ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានទូលថា: "រ៉ស្តិលុលឡោះហ្វិ
អើយ! ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} សូត្រអាយ៉ាស្តុនេះមិនជាចម្លែកដល់ភ្លឺ!" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះវចនៈថា: "ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم}

បានសូមម្ចាស់ ﷺ ខ្ញុំ នូវការជួយធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យសហគមន៍ ﷺ ។ ព្រះអង្គ ﷺ បានបំពេញបំណងខ្ញុំ
 ហើយ ។ បើអស់ឡោះហ្ន៎ ﷺ មានព្រះបំណង ការជួយធ្វើអន្តរាគមន៍នឹងលើអ្នកណាដែលមិន
 ហ៊ុនហាយជាមួយព្រះអង្គ ﷺ ក្នុងប្រការណាមួយឡើយ ។" (الدُّرُّ الْمُنْتَوْرُ 3 : 240)

17/05/2017

ពាក្យរាយ

- លែចំនួនអាហារតាមតម្លៃសត្វ -> [5:95/6] ។..... ១១៧
- ឈាមចម្លងពោតឆ្កែឆ្កួត អង្គុយ (មើល 2-3/3) ។..... ១០
- អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام ដាក់បណ្តាសាបុគ្គលទាំងពីរនាក់នោះ -> [5:110/3] ។ ១៣១
- អ៊ីសា عليه السلام ធ្វើឲ្យមនុស្សស្លាប់រស់វិញ -> [5:110/2] ។..... ១៣១
- អ៊ីម៉ា អស់ចិញ្ចៀន ៤០ រងព្រោះតែចង់បានដូចអូលី صلوات الله عليه والسلام (មើល 55/2) ។..... ៨៤
- អ៊ីម៉ា ថាជាប់សាច់ញាតិវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عليه السلام មិនមានប្រយោជន៍ទេ -> [5:99-102/1] ។..... ១២១
- អ្នកក្បត់វិទ្យាយ៉ាស្ក់ [៥:៧] ។ ៣០
- អ្នកផឹកស្រាជាទម្លាប់ ដូចអ្នកគោរពបូជារូបបដិមា (មើល 2-3/3) ។ ១០
- អ្នកផឹកស្រាត្រូវវាយ ៨០ រំពាត់ -> [5:92-93/1] ។..... ១១៤
- អ្នកកាត់ក្តីមាន ៤ ប្រភេទ (មើល 49-50/1) ។ ៧៥
- អ្នកដែលខ្លាចអស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام ដែលកសាងខ្លួនឲ្យល្អជាកនយើង عليه السلام (មើល 51/1) ។..... ៧៦
- អ្នករង់ចាំម្នាក់ម៉ាដូ عليه السلام កើតឡើង [5:82-86/1] ។ ១០៨
- អ្នកគ្រងអ៊ុះហ្ន៎រមចាប់សត្វលើសពីម្តង -> [5:95/7] ។ ១១៧
- អរិភាពនិងទោសៈរហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ -> [៥:៦៤]..... ៩៤
- អត់ពីវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عليه السلام មានអូលី صلوات الله عليه والسلام... (មើល 21-26/1) ។..... ៤៣
- អ្វីដែលយើងបានឃើញដូនតាយើងកាន់តាមនោះគ្រប់គ្រាន់ហើយសម្រាប់យើង -> [៥:១០៤] ។ ១២២
- អ្វីដែលបានមកដោយមិនសុច្ឆរិត (មើល 61-62/1) ។..... ៩៣
- បក្សរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام គឺ អូលី صلوات الله عليه والسلام (មើល 56/1) ។..... ៨៩
- បដិសេធវិទ្យាយ៉ាស្ក់អូលី صلوات الله عليه والسلام គឺបដិសេធដំនៀ (មើល 5/6) ។ ២៤
- បញ្ចុះភ្លើង -> [៥:៦៤] ៩៤
- បង្កប់ព្រះឧបការធម៌ គឺចូលឋានសួគ៌ (មើល 2-3/11) ។ ១៥
- បរិភោគបានសត្វដែលឆ្កែបរពាញសម្លាប់ (មើល 4/2) ។ ២០
- អស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام ឲ្យលម្អើមកនុះហ្ន៎ عليه السلام អ៊ីប្លីស عليه السلام ជំទាស់ [5:90-91/1] ។..... ១១០
- អស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام លាក់ទុកមួយភ្លែតអក្សរ មិនឲ្យគេដឹងទេ -> [5:116-117] ។..... ១៣៨
- អស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام ក្រោធអ្នកលើកខ្លួនខ្ពស់ជាង អាមីរុល-មុមីនីន عليه السلام (មើល 57-60/1) ។..... ៩២
- អស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام ធ្វើឲ្យសាសនាសុក្រិតដោយសារវិទ្យាយ៉ាស្ក់ (មើល 2-3/13) ។..... ១៨
- អស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام នឹងសាកសួរសត្វលោកទាំងអស់ -> [5:118-120] ។ ១៤៣
- បណ្តាសាវករបស់ អាល់-ក្លីអ៊ីម عليه السلام នៅក្នុងអាយ៉ាស្ក់ ៥:៥, ៦:៨៩ ។..... ៨១
- ក្លីប៊ីលបងរបស់ហ្វាប៊ីល (មើល *27-31/4) ។..... ៥០
- ក្លីប៊ីលសាងអាស្រមមឧទ្ធិសឲ្យភ្លើង (មើល 27-31/1) ។..... ៤៦
- ក្សត្រគឺអ៊ីម៉ា عليه السلام (មើល 20/1) ។ ៤១
- ហាមរៀបការជាមួយស្រីគ្រិស្តជាភរិយាទីពីរ (មើល 5/4) ។ ២៣
- ហាមផឹកស្រា តិចក្តីច្រើនក្តី [5:90-91/3] ។..... ១១២
- បើមិនមានវិទ្យាយ៉ាស្ក់ទេ សាសនានឹងមិនសុក្រិតទេ (មើល 2-3/6) ។ ១១

-ដើមកំណើតរបស់សត្វប្រែរូប -> [5:112-115] ។	១៣៦
-ហេតុអ្វីគេហៅសាវ័កថាសាវ័ក -> [5:111] ។	១៣២
-ហេតុអ្វីគេហៅពួកគ្រិស្តថាណាស្ទរ៉ិ -> [5:111] ។	១៣២
-ទោសផឹកស្រាត្រូវវាយ ៨០ រំពាត់ [5:90-91/5] ។	១១៣
-រឿងហ្គាប៊ីល ក្នុងប៊ីល (មើល 27-31/1) ។	៤៥
-ក្លាយទៅជាសត្វស្វាដោយមាត់របស់អ៊ីសា <small>عليه السلام</small> [៥:៧៨-៨១] ។	១០៦
-ក្លាយទៅជាសត្វជ្រូកដោយមាត់របស់ដ្យាដូដូ <small>عليه السلام</small> [៥:៧៨-៨១] ។	១០៧
-កាតព្វកិច្ចចុងក្រោយបង្អស់គឺ អាល់-វីឡាយ៉ាស្កុ (មើល 2-3/5) ។	១០
-ដាររបស់អល់ឡោះហ្គ័រ (មើល 54/1) ។	៨០
-ដារប្រាំ (មើល 45/1) ។	៧២
-ហ្គ័ររ៉េត្ត (មើល *27-31/4) ។	៥១
-បែងចែកដោយគ្រាប់ព្រួញ (មើល 2-3/2) ។	៩
-ចូលសាសនាតាមមនុស្ស (មើល 61-62/2) ។	៩៣
-ចូលសាសនាតាមគួរអាននិងស្វីណាស្កុ (មើល 61-62/2) ។	៩៣
-ចន្លោះអ៊ីសា <small>عليه السلام</small> និងមូហាំម៉ាដ្យូ <small>عليه السلام</small> មាន ៥០០ ឆ្នាំ (មើល 15-19/1) ។	៣៧
-សាច់ដំរី សាច់ខ្លាឃ្មុំ សាច់ស្វា ត្រូវហាមបរិភោគ (មើល 1/3) ។	៦
-សាច់ជ្រូកត្រូវហាមដោយសារមនុស្សត្រូវប្រែរូប (មើល 2-3/3) ។	១០
-ល្បែងស៊ីសងគឺអ្វីដែលគេភ្នាល់ [5:90-91/4] ។	១១២
-លែងលះមិនស្របតាមព្រះគម្ពីរនិងស៊ីនណាស្កុ ត្រូវមោឃៈ (មើល 63/1) ។	៩៣
-ប៉ាកកាមានរូបរាងជាមនុស្សលោក -> [5:118-120] ។	១៣៩
-ប៉ាកកាត្រូវសូរចម្លើយមុនគេបង្អស់ -> [5:118-120] ។	១៣៨
-សាសនាគឺអាល់-វីឡាយ៉ាស្កុ (មើល 2-3/6) ។	១១
-សាសនាពេញលេញដោយសារវីឡាយ៉ាស្កុ (មើល 2-3/6) ។	១១
-ដូតលើស្រោមជើង អ៊ីម៉ាមជាអ្នកអនុញ្ញាត (មើល 0/2) ។	៣
-លូច ១/៤ ខ្លួនការឡើងតម្រូវឲ្យកាត់ដៃ (មើល 38-40/1) ។	៥៨
-មិនឲ្យបរិភោគទេ សត្វដែលឆ្កែបរបាញ់ស៊ី (មើល 4/3) ។	២០
-មិនកាត់ក្តីតាមអល់ឡោះហ្គ័រ, បើកឲ្យដឹងគឺកាហ្វៀរ (មើល 43-44/4) ។	៧០
-មូលហេតុក្នុងប៊ីលសម្លាប់ហ្គាប៊ីល (មើល *27-31/4) ។	៥០
-មូលហេតុដែលពុំមានឈ្មោះ: អុលី <small>صلوات الله عليه والسلام</small> នៅក្នុងអាយ៉ាស្កុ (មើល *55/6) ។	៨៦
-មនុស្សភាគច្រើនក្បត់ វីឡាយ៉ាស្កុ (មើល 55/1) ។	៨២
-មរតកសាសន៍ -> [5:106-108/3] ។	១២៧
-និកាយយ៉ាហ្គ័រខ្លះចូលភ្លើង អត់តែ ១ និកាយ -> 65-66/2 ។	៩៦
-ពួកកូរ៉ូ (ណារដ) ជាអម្បរពួកយ៉ូន (មើល 12-14/2) ។	៣៤
-ពួកដឹកនាំខុស (មើល 53/1) ។	៧៩
-ពួកគូរយំស្តីបូជាដើមឈើនិងដុំថ្ម (មើល 2-3/2) ។	៨
-ពួកវង្វេងចេញពីមាតាត្រូវគឺពួកគ្រិស្ត -> [៥:៧៧] ។	១០៥

-ពួកយ៉ាហ្វិដ្វាសុំនិងពួកគ្រិស្តជាកន្ត្រា (មើល ៥:៥១) ។	៧៥
-ពិន័យអ៊ុ:ហ្វិរម -> [5:94/4] ។	១១៥
-ពិន័យចោរឬនាំគ្នាមជ្ឈរ (មើល 33-34/2) ។	៥៥
-ពិន័យផ្គត់ផ្គង់អាហារអ្នកក្រ -> [5:95/2] ។	១១៦
-រួចផុតពីប្រការស្ម័គ្រ (មើល 0/1) ។	៣
-ប្រជាជាតិរបស់អ៊ីសា ^{عليه السلام} បានក្លាយទៅជាជ្រូក -> [5:112-115] ។	១៣៥
-ប្រកាសតែងតាំង អាឡី ^{صلوات الله عليه والسلام} -> 67/4 ។	៩៩
-ប្រកាសវិទ្យាយ៉ាសុំនៅ ក្នុងរយៈពេល (មើល 2-3/12) ។	១៥
-ប្រកាសវិទ្យាយ៉ាសុំអាឡី ^{صلوات الله عليه والسلام} -> 67/1 ។	៩៧
-ក្រុមជីកស្រា [5:90-91/6] ។	១១៣
-របៀបកាត់ដៃ កាត់ជើងចោរ (មើល 38-40/1, 38-40/3) ។	៥៧
-ព្រះរាជសារគឺ វិទ្យាយ៉ាសុំ -> 67/3 ។	៩៩
-ព្រះឧបការគុណដែលមិនអាចមើលឃើញគឺវិទ្យាយ៉ាសុំ (មើល 2/41-42) ។	៦៥
-ព្រះឧបការគុណដែលអាចមើលឃើញគឺព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} (មើល 2/41-42) ។	៦៥
-ព្រះនាមអស់ឡោះហ្វិរមមាន ៧៣ គូអក្សរ -> [5:116-117] ។	១៣៧
-ត្រចៀកមិនមែនបែករបស់មុខ របស់ក្បាលទេ (មើល 6/3) ។	២៦
-ស្នូលយ៉ាសុំ បុត្រីរបស់ អាឡី ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} -> [5:99-102/1] ។	១២០
-សូមអ៊ុម៉ា ^{عليه السلام} សុទ្ធតែជាទេវតា (មើល *55/5) ។	៨៥
-សព ស្វែដ្វី ឪពុកម៉ាអ៊ុម៉ា ^{صلوات الله عليه والسلام} ត្រូវគេដុត (មើល 52/2) ។	៧៩
-សត្រូវរបស់អាឡី ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅក្នុងនរករហូត (មើល 36-37/1) ។	៥៧
-សត្វងាប់ដោយសារសត្វព្រៃស៊ី (មើល 2-3/2) ។	៨
-សត្វស្លាប់ធ្វើឲ្យខ្លួនខ្សោយ គ្មានកូន (មើល 2-3/3) ។	៩
-សត្វស្លាប់ដែលច្បាប់ហាម (មើល 2-3/2) ។	៨
-សត្វដែលត្រូវសងបើបានសម្លាប់សត្វពេលគ្រងអ៊ុ:ហ្វិរម -> [5:95/1] ។	១១៦
-សត្វត្រូវសំឡែងលើកន្លែងបូជា (មើល 2-3/2) ។	៨
-សត្វសមុទ្រនិងសត្វដីគោក -> [5:96/1] ។	១១៨
-សូរ៉េ:តួ វិទ្យាយ៉ាសុំ 5:55, 4:59, 9:16 (មើល 2-3/12) ។	១៥
-សំឡែងកូនសត្វក្នុងពោះមេវា (មើល *1/5) ។	៦
-រុំខ្នងលើស្រោមជើងយកជាការមិនបានទេ (មើល 6/5) ។	២៧
-រុំខ្នងរបស់ស៊ីលុលឡោះហ្វិរម ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} (មើល *6/8) ។	២៩
-វិទ្យាយ៉ាសុំជាកាតព្វកិច្ចទី ៥ (មើល 2-3/10) ។	១៤
-វិទ្យាយ៉ាសុំនៅក្នុងអាឡីសុំ [៥:៦៦] ។	៩៥
-វិទ្យាយ៉ាសុំរបស់ អាមីរុល-មុមីនី ^{صلوات الله عليه والسلام} -> [៥:៦៨] ។	១០២
-វិធីធ្វើតាហ្សាមុម (មើល 6/6) ។	២៧
-វិធីជូត (មើល 6/3) ។	២៦
-វិធីលុបលាងកំហុសសម្បុច [5:87-89/2] ។	១១០

-វិធីយកទឹករុខ្ព័រ (មើល 6/2) ។ ២៦

-អាហ្វិ បាការ គេចច្បាំង (មើល 56/2) ។ ៩១

-អាហ្វិ បាការ ជីកស្រា [5:90-91/3] ។ ១១២

-អាហ្វិ បាការ និង អ្នកម៉ារ បំបាត់យុមស៍និងសិទ្ធិរបស់អ៊ីម៉ា عليه السلام (មើល 46-47/1) ។ ៧២

-យក ៤ ចោល ១ -> 67/2 ។ ៩៨

-អាប់ខុលឡោះហ្វិ ប៊ិន អ៊ូបៃ យ៉ាហ្វិឌី ក្បត់រស្មីលុលឡោះហ្វិ صلوات الله عليه وآله وسلم (មើល 3/41-42) ។ ៦៥

-អូលី صلوات الله عليه والسلام ជាមធ្យោបាយទៅរកអាល់ឡោះហ្វិ عليه السلام (មើល 35/1) ។ ៥៦

-អូលី صلوات الله عليه والسلام គឺជំនឿ (អ៊ីម៉ាន់) (មើល 5/6) ។ ២៣

-អាល់-ណាប៊ីស (គ្រឿងជីក) [5:90-91/5] ។ ១១២

-យ៉ាហ្វិឌីចូលអ៊ីស្លាម អាសាដ្ក, ស្បាប់ឡាបាស្ក់, អ៊ីបនូ យ៉ាមីន, អ៊ីបនូ ស្ត្រីរីយ៉ា (មើល 55/2) ។ ៨៣

-យ៉ាហ្វិឌីចូលអ៊ីស្លាម អាប់ខុលឡោះហ្វិ ប៊ិន សាឡាម (មើល 55/2) ។ ៨៣

-អាយ៉ាស្ក់ [២:២២១] លើកអាយ៉ាស្ក់ [៥:៥] ចោល (មើល 5/4) ។ ២៣

-អាយ៉ាស្ក់ [៥:៥] ត្រូវលើកចោលដោយអាយ៉ាស្ក់ [៦០:១០] ។ ២២

-អាយ៉ាស្ក់ [៥:៩០] លើកចោលអាយ៉ាស្ក់ [១៦:៦៧] ។ ១១១

-អាយ៉ាស្ក់ ៥:៥៤ ដាក់មកឲ្យ អូលី صلوات الله عليه والسلام (មើល 54/4) ។ ៨១

-អាយ៉ាស្ក់ តាគីយ៉ាស្ក់ [៥:១០៥] ។ ១២៤

-អាយ៉ាស្ក់បំភ្លៃរឿងយកទឹករុខ្ព័រ (មើល 6/2) ។ ២៦

-អាយ៉ាស្ក់ចែងអំពី វីឡាយ៉ាស្ក់ ៥:៥៥, ១៦:៨៣ (មើល 55/1) ។ ៨២

-អាយ៉ាស្ក់ត្រូវកាត់ឈ្មោះ អូលី صلوات الله عليه والسلام ចោល -> [5:67/5] ។ ១០០

-អាយ៉ាស្ក់ត្រូវកាត់ឈ្មោះ អូលី صلوات الله عليه والسلام ចោល -> [5:67/6] ។ ១០០

-អាយ៉ាស្ក់ត្រូវកាត់ឈ្មោះ អូលី صلوات الله عليه والسلام ចោល -> [5:67/7] ។ ១០១

